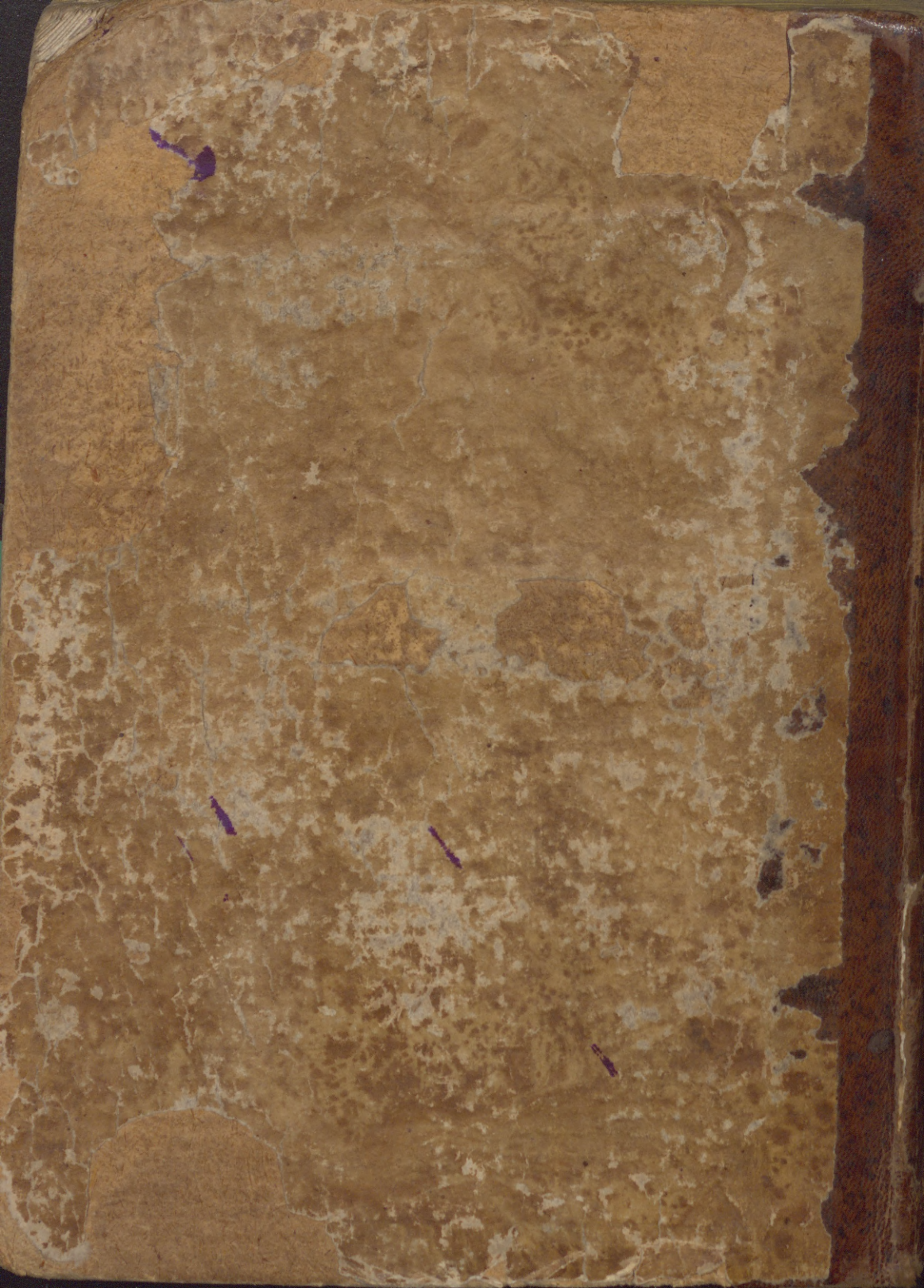

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

C. Mol.

קטל / כלם לבדכ מע שחמו מסור ו דמשק מסב דמשק ונת מלכ דנר / כג ד

[illegible]

גור אריה יהודה

הסכמת

בי דינא רבא ויקירא הרבנים המובהקים מאירים
 כברקים רק"ק לי אנ"ר נא יע"א הי"ו אכ"ר :

גדולים

מפני דיקים מלאים זיו ומפיקים הא כמילי דשמיא • מראש מקדמי ארץ
 הקלו עילין אורי"ם ותומים חכמים מחכמים כהר"ת המושכין כהרי גחלי
 דאפרסמונא דכ"א • המה היו כמורי"די אור דשמעתיה מדרך בעלמא זיו החכמה
 תורה שלימה שלנו סהכל סכין כיופיה • מן אז והלאה קמו עמדו כקומה שיש בה הדור
 דור ודורטיו דור דור וחכמיו המה הנבגרים כעלי חבורים ללמד דעת את העם פבימא
 וספריא • ואמי מבי"ייה האדם הגדול כענקים אשר בחבוריו הגוראים האירו ברקים
 מה שאין הפה יכולה לספר את יקר תפארת גדולתו ורוח בינתו אפילו חגי חליה •
 זה משה האים הנצר הגדול הרעב"ן זי"א אשר בדברו מערי"ב ערכים בין הערכים
 הים מכיון את מלאכתו מלאכת שמים להוציא לאור תעלומה תורה חתומה דין גלי
 רזיא • וכסתים חכמה רמה ונעלמה גלה סודו דכרי קבלה על סדר הפרשיות דכר
 דכור על אפניו כנוי לתלפיות עמו עו ותושים • ברם עד יומא כי האידנא לא זכינו
 לאירם כי היו מכיסים חד העין הא כמה שני עדניא וחמניא • וימנלגין זכות ע"י
 זכאי הוואה אומר ברקאי חד מינן הסוד לנו כר אוריין ובר אפסן תורה חזרת על
 אכסביא • ה"ה הרב הכולל הדיין המצויין חין ערכו מי ימנל כמהר"ר יהודה

קורייא

נר"ו אשר יגע בעשר אכזבותיו לקבוע כלפנים חמדה גבוהה
 ונחן לכספך מוצא סלעין דינרין אמיא דכ"יה רכ"יה • ומנו דוכי לנפשיה
 וכי לאחריו וסוסיף מדליה תוספת מרובה מוקף עטרה כפלפלא אריכתא כי כסלא
 לאוציא • הכי קרא שמו **מאור ושמש** מאיר ובה על כל פרשה סהיתה
 חכינה לחדש"ו יבכר כאן
 קדישין כעלי הפרשים מסתמך ואזיל סמיכה מעליא • איכו הסתא הא כדון כלותא
 לדר כקסתא יהודה יעלה על כל מעלה רמה והחיים וספלוס נחויים המה לו ויעת"ר
 לו ה' עותרא סניא • כלזה שני דרכ ליתבי מר עד זקנה וסיכה זקן ויוסב כיסיכה ורעו
 לכרכה כנפן פריה • וכלפי שמיא נפא לכבנו ייתי ונחמינה לזיון גואל יכירו וידעו כל
 יושבי תבל כי יעקב בחר לו יה • ואסיף כחול שני על אדמת הקדש ונקומה ונעלה
 בית אל ירושלים הכנויה • אכ"ר :

הכ"ד לעירי זאן קדשים הח' פה ק"ק **ליוורנר** יע"א לכבוד התורה ולומדיה בשלמי
 חדש סיון סנת שמי"ה ה' קי"ל **יהודה** לפ"ג •

הצ' מנחם עזריה קאסטיילנבוב הצ' יהושע בכ"ר שלמה הצ' שמואל חיים צורניה ס"מ
 ס"מ ליאוני ס"מ

הצעיר אברהם ברוך פיפירנו ס"מ
 סופר הק"ק
 (א)

הסכנת החכם השלם והכולל הרו"מ כמוהר"ר

אברהם חיים אדארי נר"ו :

סימן אדארי

סימן חיים

סימן אברהם

קול אשר בתיכו יתמה • הסר תכונות חירגא דיומא • אין חכמה ואין תכונה להכל דמה :

קול בנית בתים מלאים • יסור הבית זה מורה • דרכי נסדרה אורח חיים טובע :

קול ראש לעולי אורו • וזוא אור סוף דבר הלא • אנכ מסיפ"א דכתים מאר"א ירוץ :

קול הין יתו הבית אשר • בלא יתו מלתא מלתא • דרך קסת"ו מספר את רובע לעשרים • ושמנה :

קול כזא דאמור אתיא • בעט"ו יורה וזה לך האות • ירדו מחיקקים מקבילות הלולאות :
אות אית

אור תורה • רש כהרא • אורייתון כסרה • ויקרא שמה מר"ה • מר"א וחסינא •
מר"ל לבונ"ס • שדו זהריה • תרי מתרתי דתור"ה • הללו כעלי מארא • מארא
דמארי עלמא • בניות ברמה • טובים הסנים • אר"ס נהרי"ס • בורא מאורי • תורה
חמומה נוכתה • תעלה בעידנא • כי כשור"א לשל"מא • בר"א דתומ"ה • יס"ד כנין •
דכתיבן וקריין • אלו מורה • כריך רחמנא דיכב לן אוריזן מליתא • קר"ן וז"ת הוא •
לז"ק מגללי • אימא מנאלי • האמהות היו עיקר"ת • סדר טהרות • מאה כמרי •
תורה זוה לנו משה • וישמחו כל חווי • לשון הוסב והאדרת • חומי"ה היא ושורת •
אגלגל מילתא ומטא • מה למעלה מה למטה • תיהיו באעבורי • לולי משה כחירו •
כל אלה חכרו • מלכי זכ"א וזכ"א • וירדפס עד חוכה • פתח לה פתרא • שופרא
ושכחא • גדולים חקרי • חמדה גנוזה • באר"ת עזה • אור כל כלי חמדה • הכל
נאמנין להעירה • אר"ס משכל"ת המאור הגדול לממשל"ת • דמטיך זהריה • נר
עזה ותורה

אור זדיקים מלאים זו ומעיקים • עמד ושתלן בכל דור ודור • קומה שיש בה
הידור • אשר אדם מאז חכמה • יגער לה לכ לשמה • איבו בי קר"י • לן
בעומקם של הלכה • סדר סדר המערכה • משך מור"ה • כי טוב סחרה • האי מאן
דיחיר • וישב על הכא"ר • הא למנמה הא לא גמורי • וזה מן טובה • חושל"ת
ממושכה • לעשות כוונות • והנה הר"ה לפנינו • לו שג"ן ולו חור"ת • כולו כהדרת •
בא"ר מן הדך • הן כל יקר • כל שחורתי עיקר • שלה ופיר"ש פרוש מדובב • עסיס
ספיר ואכנים • דמטמון ליה גליין • רוב עקיפן ורב עובין • דנפיש מעוריה • כאן
לכסיף דכזיר לביא • חלופי שופרא כיבא • דבקי לערים • ופכנים ממרים • ויל ישראל
הלכו שבי לפני זר • לאנז"ר מיל"ר • מחסרה חסורי • חסדי"ה כי לו חמנו • ויתן
לנו • דאידנא דשכח"י סייר"ות אמרות טהורות • מפירות שבועמים • גדולים מעשה
ידיהם של זדיקים בני זהרורי • ראשונים במלאכים • כשבעה דרכים • ודכרות קדשם
מלהבות

הסכמת

מלכות • נס"י כערבות • דמכתן מליהו • אייקר תלמודיהו • משפרא דשפרי •
אור ולכל בני ישראל היה

אור נערב • והוא נחם למור"כ • הסתא מאן דקמן ויאכלו בני ישראל את המן •
 פוס ממלל ברבון • גדול מרבן • אשר נדור מחקרי • הן הן נבדורמיו • הן
 הן נוראיתיו • שמעתתים מדרון בעלמא • נבדור ואיס עלמא עיר"א האיר"י • פני
 משה בפני חמה • הנאון רבינו הרמב"ן וע"א היינו תנא קמא ואשתכח באשתמא
 חזא • כאלפי יהודה • מאן דלכיס מדאי למורה ולתעודה • ונוגה לו בערי •
 דגול בעירנאי • כהדי כנס"י דרחמנא • רב משרשיא • אחיא רביה רביה •
 הרב הילל • זכר למקדש כהלל כהמר"ר **יהודה קורייא** • נר"ו יאיר לשד כיר"א
 אלהים לבדי • הנסכא כדון מפרי"ס פרס"ס • מלא זבא דדובשא •
 רבינו הנדול אמר • זה כלל גדול בתורה • להס"מין כלסנות סורות שכן הפליגות
 כנס"ס מחברון • שוכרים לפניו ככנ"י מרון • וילל את נשרי • וואת ליהודה •
 אשר לו יעדה • הכסף כסף רביה • מדי דמיו להקדשה • הן הדמים
 ראיה • חד לשואה וחד לעשייה • אישעק בכסור"י • למען דפוס אל בית ישראל •
 אלוף מגדאל חק כחן תחוב"ר סודת"ן אלס דברי הכרית • לשון של זכורית • ונאורא
אור עמיה שרא • מאורי

אור גדול • מעוז ומגדולי • תחבר לטהור טהור • עשה לו **מאור** • נס הוא
 חכם ויבא • פרוס מרובה חר"ת **יהודה** • ארס חמדה • אשר
 דרכו נסדרה • ה"ן סדר למקראי יהודה • עלה • כדבר שאין זרעו כלה •
 דקיימי דרי דרי • את לרבות כמה מעלות טובות • לב"ר מניה דמר ואיס את קדשו •
 בשמי ובמקומו ובמסכיו • לו זרע עם נבורה • קלע אל הסערה • הדריס וזיז ויקריה
 הרב העזרם כמור"ר **אברהם** דחמא • נר"ו יאיר לשד כיר"א על אחת כמה •
 במוטב תלמא • לעילא • מכל ברכתא • והוא עולם במעלה חיי ומוזני
 פשתילי • ינוח ישראל • קול שהוא עיקר ועמו תפלה • לחקוני לכולה גולה • אהא ה'
 שלח הנו את מקנך • והיו באוכלי שלחך • משלחן נבוא קא זכי ויהי בשלם סוכו •
 בנאום כשפרי • והיו במלואותם • כהנים כעבודתם • וקול ען לו יסוב על סירה •
 בתמלא כל הבית כולו אורה • למנלח בנביטותי קראו למכונות ומרן נכרי • ועושה
 חסד למיטתו • וזה משמחו • ימי"ן רעיא • מבני ידעיה • יראו עינינו ויגל כבודנו
אור חזו ליון קרית מועדנו בארץ מטרי • כדרך יסכן

כה דברי אני עניתי • כותב וחיותם פה ליורנו וע"א תול כד"ל אמרתי • הסתא סכא
 ויסל"ח אברה"ם את ידו לפ"נ את קסת"י נחתי • איס תסכ"י משה"ק לפה היא"ר
 העיר דבתי • יבאתי ממחילתי • בסליחותייכו דרבנן קדישי ויכתב בדתי • ויוס"ב סוד
 מלרימה מפני שר"י נבדתי • מכל הני אחקפתי • דעזו פלן היתה לי נבלתי • אדאיל
 וזתי • הא כשרתי • דעשה כל הארץ • ומחץ פתתי • ויוגה ירד אל ידבתי • חס
 לבי בקרבי דכא לארץ חייתי • הסתא מיהא אתה אל רואי אתה שאלתי • מתי אבוא
 וארא חלקי חמדי • לעלות וליראות מקום מנוחתי • והוא השער ע"ה הרועה
 אחי מעדי **אברהם חיים אדארי** • הן נכד להסוף סכא קדישא רב
 המשורס מאורות כחן תנוח נפשו בעדן הן
 אלהים אל מקס ס"ט הדס"ן כיר"א :

הקדמת בן ואחותו ותלמידו של הרב

המחבר נר"ו :

קול האומ הראשון הנה זה בא מראש מקדש ישראל לסניולתו בחר לו יוה . כבוד ויהרר תעטרתו ותחסדרו מעט מאלהים דומה מטה עד לית שמיא . חורה סתומה נחנה על ידי אביר הרועים ארון כל הנביאים מיהב יהבי מן שמיא . מכאן ואילך בקבלה הוא אותר ושם בסתר פה אל פה אדבר בו על שלשים ועל רבעים אחיא רביא רביא . עד שהוא זמנא דחקפו לרות הנלות אין אים שם על לכ כמעט כשתכזה חורה מישראל הולכים ומתמעטין בני עלייה , מאז והלאה אור"י מרא"ש ראשים על העם דורשין ופואלין הני כלכתא גברותא דנהירין להו סבילי דשמיא . ובתוכם בעין השמשל אינו אלא שרף גדול אדוננו מו"ר מאז"ר הגולה **הרמב"ן ז"ל** אחיא מכיביא . אשר האיר פני תכל בחבוריו הנוראים זרוע הנטויה . גדול שמו בשערים שרופי הוא דאשתרבה בכולה בפילות ישראל

יהורה

קול דברים אהם שומעים קול ענות חלושה חריך סקי וקטיבא חסור"י מחסר"א הן אומר והן דברים ליסכא מעליא . וגם אכא בפשאי ידעתי כענמי ופינו ראו גלמי שפלות ערכי ומיעוט שכלי הא והא במילי דשמיא . וללכי גיליתי עה לי ולשר"ה להכנים ראשי בון ההרים הבוכים הרואה אומר ברחמי במחית מלכים שאן מלכי רבנן מאירים ומוזהרים נהרי נחלי דאפרסמונא רביא . מקול מתרף ומנדף יניעו עלי ראשם ותמ"ה תמ"ה יקרא כי מטיבא להאי קרא לא לריכנא לך האמת עד על ענמו הולך ואור כי כסא לאזינא . ותו דקטן לאו בר חיובא ועבודה רבה והכא חיישין ליוהרא הא כפרסאי . ואני עניתי בחר עמיא עניותא אולא להפטר בלא כלום אי אפשר כי הכתוב קבעו עלי חוכה ודין נרמ"א הנפתי עטי עט דודים פירוטוין דידא ידי יד בהה פרסט וכתב וערכה לה' מנחת

יהורה

קול מבשר הדועתי הן כתיב כי אינני כפוי טובה לרב חנ"א ורב חסד"א דעבר עמי הרב המחבר נר"ו זה דודי ריבה ומיעט וריבה כי ידוע ומפירסם שהוא נהג כי מנהג בן ידיד ומכי הוינא טליא על דרכיו גדלני ואני עובדי האי מרגינא טובא בחר כמה הרפתקי דערו עליה ומילא ה' את סאלתו ונתן לו בן לעת וקנתו ביקש ליכ בשלוח קפן עליו רגזו של מלך מלכו של עולם נור אומר וכן היה ושכבת וערכה . אחא פושקנאל אכור כעורב פסקיה לרישיה דאבא מרי נקרא אל השמים מעל במחיתן של לדיקים בן שבעים לשיבה . והרב הנו' נר"ו עשה עמילטובה אות ועל הדרך הסלולה והישרה העמידני לילה כיום יאיר אורה זו חורה משכים ומעריב לקוח את ספר התורה באמת אמרו מרובה מדה טובה . כי אוכרה ימים מקדם הן בעודני חי זכור אזכרנו לפיפית תפארה על אשר גמלני מאז טובות כללו אימנהו כשמירה יום יום יביע אומר ליואל ולבא . תשכח יתיני אם שזכחהו כי חסדיו קדמוני סוכני גם סכנוני ובתוואני דלכאי יתיב והוא נכבא , מנחת מרחשת הן לדיק באר"ש יטולס הא קמי שמיא גליא ענהי ולילי כפי פרושות בקול תפלה יהודה יעלה על כל מעלה ארי שזכורה גור אריה

יהורה

קול

ענות גבורה הן הן גבורותיו הן הן גבורותיו כמדכר בערבה, שמים רהוסי
רהוט למזל דברי חזן שמעל ערבא, הא לחמא לחם אכירים וזכר
עשה לנפלאותיו טרח וינע בעשר אנכעותיו להזיח לאור הא' ספרא כהר דעה טובו
דניח אהבה, גדולים מעשי דיוקים דריק באמונתו לא ימים מעשות פרי אשר פרו
יחן בעטו ע"ט לעשות לה' לתורה ולתעודה כל היר המרבה, מי פעל ועשה נח
רוח ליוצרו שלם בתורתו והנה כל היום וכל הלילה קול לו קיל אליו דלא פסק
גדסא מפומיה קריאה לא מעבא, עשה לבי את כל החיל הזה זה ספר הנותן אמרי
ספר הכי קרא שמו **מאור ושמש** ורח השמש וכו', הולך ואור על כל
נפשי תורה סדרים רמזים מעשה פעשעים תורתו של

רבי מאיר עינים הא דידיה הא דרביה האדם הגדול בענקים ועוזו בענקים,
הרמב"ן ויע"א ריש דהבא, דהא כמה שני עדייח וחמייה היתה נעלמה מן

העין היינו נכוחה היינו עזובה, הכי השתא מנלנלין זכות ע"י זכאי
האי חנא דין שסולחא דבי נזיחא הרב הכולל חין ערכו מי ימלא כמזהר
יהודה קוריאט נרו יאיר באור החמה שבעתים מור ניהודא * ומפלת

קבע מלכא קדם אכונא בנ' אכעיות ביום כסא תורתו
וגדולתו ירום זכא ונכה מאיר עור כל ימי הארץ לעלמין חיי נמוסב חלמא כחל
ברואים זה את זה בני חיי ומוי ויעתר לו ה' עיתרא סניא הכסף הכסף ריבה,
והכנים בניו כנפן סודיה וורעו לכרעה גם עד זקנה ופיכה, ויחי עוד לנצח על
המורה ועל העבודה שבע דלין ומלא ברכת ה' כולשו שני דרג **יהודה**

קול

האות האחרון מוסיף על הראשונים הקולות יחדלון קנני למלין אפים אנכי
אפרום כפי השמים אנה ה' הכיטה בעיני עמך ישראל הנוקים עגלות זה
דורס וזה מרדה וידל ישראל מאד הכח להם לישראל הנחה עשה מזה הרופא לשכורי
לכ שוכס ה' למען ביתך משכן בכוך ה' משה לישראל ייתי ונחמניס יהוא כר
נפלי גמח שמו ובקועה ובעלה אל המנוסה ואל הנחלה יראו שיניו ויגל בכורבו
תגלגלה בני"ה **יהודה**

קול

כעבר סכר עברי מקוה רחמי שמים הככ"י :

אליהו בן המוזנ

כ"ר

ינע סמא וכני ישראל אכלו את הסן :

(ב)

הקדמות

הקדמת החכם השלם והכולל חן ערכו מי
ימלל הדומ סוהר כמוהר"ר אברהם קוריאט
נר"ו בן הרב המחבר לכבוד מו"ר אביו הוא

מדבר :

בן פניו למטה מדבר מש"חיו מסות לפי תומו והיה משנה לשנות את הידוע מסנה
סאינה לריכה מודעת זאת כי מן היום אשר ברא אלבים אדם ישראל עלה
במחשבה תחלה לשם ולתהלה להיות לו לעם סגולה וירא ראשית לו קדושה ראשונה
קדשה הראשון אדם דמי לכר אלפין יסוד המעלה כי ממנו תולדות חיים הלא **אב**

בן חכם ישמח אב אחד הים אברהם אב הרחמן הוא החל להיות גבור לו זרוע
שם גבורה משכיל להימן קיים אמרין זאת התירה עד שלא ניתנה דאורייתא
תרנבן אשר זרעו בו למיכה יפה כח הכן מכה סאב כימק יקרא וכבר משרשו
אביו יסקק כחפארת אדם מעין סופרים זה בנה כנין **אב**

בן מנדול ניהולי נידולים הללו עולים ששם עלו שכטים שכטי רכים ועצומים שיחין
רהוטי וילא חוטר וינץ לין נור הקדש סקול יסקל כפשים רבוא מכרוע היא
את כולם אור עוטה פני משה כפני משה דנאירין ליה סבילי דשמיא וסבילי דנ"ר
דפ"ה תורה דירה הוא כל דו לא אנים ליה מה סתלמיר ומין עמיד לחדש חלות
הכן על **אב**

בן עמיהור חכמי ישראל די בכל דרא ודרא לנבר אשר דרכו כסתרה דקרו וחמי
לית ליה שיפורא קולע אל השערה כל מילתא דאתאמרא ידיו תביאנה חסל
קיטו סילוח הקן כוזה באר"ס כותב ומעלה על הנייר ועל הדפארא וחוב"ר חב"ר חבר
הקני לגלות דעחו איש איש ממלאכתו מה סקבלה כשמתו זה חלקו מכל
עמלו יס אס למקרא באר עשה כיום כוזה אכיר הדועים הוא עדינו כעכני מנלה
עמוקות כהני ככני דרמנא אספקלריא סתאירה תורתו מכרזת ואומרת מי יעלה
לשמים פיו וראשו **אב**

בן יכנר אב כורע ומשתחוה וקידה על אפים מחויקנא טיכותא לריוסא' כתר ועשרת
ראש גולת הכותרת מו"ר כיהו רבה הרב הביכל כישראל להלל יראת ה' היא
אזכרו סדר הוא לכל חסידיו א"א כמוהר"ר יהודה קוריאט נר"ו כנן של קדושים
אראלים ומרשימים וז"א ימים על ימי מלך יוסף
פנים של טובה וכרבה אורה ומתקפה כהקט וכבטחה על התורה ועל הסודות שש
לנו את הסיל סוז מיצוא לאור תעלומה ואורה זו תורה סתומה ומתומה זאת סמורס
אשר

הקדמות

אשר הם משה איש האלהים שכיות החמה * מלגלגין זכות ע"י וכלי כל המוסף
תוספת מרובה טעם כעיקר דאורייתא דברים נחמדים מזה ומפני דב נאים לשומעיהם
בנויים על ארני האמת והלך על סדר הפשוט לתורה ולתעודה * טעמו ודאו *
פשוטי הספרא אכן ספיר * אור השמש מאור ושמש כי יהל ארבע חלוקי כל הרמ"ז
הרומ"ז בו תרמ"ז דרוש דרש * והנה לור"ף סוד ה' ליריאו סוד והדר הוא הדר *
פלפלת כל סהא עיקר חדי קכ"ה בפלפולא * אשר יאסב ה' יובית הוכח * **ויאב**

בן קים קים קרי בחיל להאיב שואלי דבר אחד הרוואה וא' השומע אלו דברים שאין
להם פיעור לית בהו פיעורא ליסנא קייטא חסורי מחסרא שערי תמיה"א לא
בנעלו ותמ"ה תת"ה יקרא באמת באמור מי שמך לאיש מוסך בקס"ת לכו חזו מאן
גברא רבא קמסהיד כי מטיבא להתם לא דריכנא לך האמת עד לעצמו וכל כי האי
ודאי חיישינן ליהורא * אני עניתי בתר עניתי עניתיא ראה דכריך טובים ונכוחים
ושומע אין לך מאת העלך כי הוא אמר ויהי מלות ספתיו לא ימיש כי הכתוב קבעו
חובה שאחר שזה רכזו זה בכורו משל **אב**

בן המתחטא לכל אשר יבטא נגד פני עליין לוועק מלרותי כי דבות אנחותי הדר
טדי לי מאר את עניי ואת יניע כפי דמעת העשוקים עוללים ויונקים נמולי
מחלב עתיקי משרים גם את השני גם את ה' ויגי דואות וכלת לבי יחיל בקרפי
ולא יכול יוס"ף להתאפק וזכר דבר זה ומעי המו עלי אנה ה' אלהי מהימנא אבא
רחמנא ראה עניי ועמלי ותן ורע ונחיה ולא נמות גם אנחנו גם שפינו כלש הפן
וכנפא **יאב**

בן ישי בראש מלכנו משיחנו * שלח לנו אבינו ואסף איש טהור הולעו והנחה
בקרב עמים רבים זה רודע וזה מרדה וחושבי מחשבות רק רע כל היום ה'ן
יבאת ואין נוחה נוחין כוליה יומא ולית דמסגח בן נשכחנו כמת מלב היינו
פזוכה היינו שכוחה וידל ישראל דלו דלגת הנעש עם הכשר ויד עכו"ס באמצע כומן
שירם תקיפה התר דמס התר ממונס גמר קיח"ה קיח"ה * אבינו אב החמון האל
הכחמן קנא ונוקם נקום נקמת בני ישראל זכור רחמיך ה' וחסידיך לדבר הזה ישלח
משמים * רח"ם רחמתי"ם ונקומה ונעלה בית אל אל הנחלה ואל המנוחה * ע"כ
רחמי **יאב**

באש הכותב וחותם פה העיר הזאת כעמ"י **מוגאדרור** יע"א שלי אדר דהאי
שחא אתם שנת לעיני שמע ה' קול יהו"ה **ואל עמ"ז תביאנו**
ועוד מלריו תהיה אבי"ר :

והוא הכפיר ע"ה כ"ה

אברהם קוריאט

ס"ט

(ג)

הסכמת הרבנים הדיינים המצוינים מאירים בברקים

דקהר קדוש מוגאדור יע"א היו אכיר :

הן היום השמש יצא על האר"ם. אר"ם רבה טובה ורחבה מלא האור"ה נהרא נהרא *
 נהרא נהר האיר וכל אל עבר פנינו חד מינן דסליק להם אשרי מי שבא לכאן
 וכל למודו מתקיים בידו כח מעשיו הניד מש"ך תורא * ראה זה חדש הוא קורא ופושט
 מטייל בפרד"ס ויתן חנו לאדפוסי דהר"א * שחיב את התורה הכינה וגם חקרה *
 וידיו רב לו הן הן גבורותיו הן הן גוראותיו לעשרת בני ולספירת תפארה * פה
 חפיק מרגליות :

הן היתה כזאת עשה לנו את הנפש פועל אמת ופעולתו * כן יתן לידיו מנוחה
 נגדו תורה חתומה היתה סופו הוכיח על תחלתו * מעשה תקפו וגבורתו * טובה
 לפורקן של ראשונים שמהם תכל תורה ה"ן בהם כדי שביעה הנותנים מוסדי אר"ם דורשים
 כתרי אותיות זקוקים דמורא ובעינין דאשא איש אשר כדברתו כבוי לתלפיות :

הן דורשים במעשה בראשית דרוש דרוש דברים ערכים לשומעיהם * דרושים לכל
 מפליהם * באר"ם טובה ורחבה קים ליה בדרכא דברים העומדים ברומו של עולם
 חורת אמת היתה בפיהו כמסור לו מפתחות הפנימיות :

הן הנה מעשה ידי אומן רחמו דפסאי דרשימתין עזיז איש חיל רב פעלים קדם
 הלולים החכם השלם והכולל כל אישורים ונאספו שמה כל ההל"רים רב ועולם
 הו"מ בר אלהן וכן אוריון כמסר"ך **יהודה קוריאט** נר"ו יאיר אור בעד אור"ר
 ביר"א בן לאתו דליק הרב המובהק חסידא קדישא א' היה

אברהם זלה"ה תורה לדידה היא הא לדידה הא דרביה מורינו הרמ"ב כן זכורו
 יכולה היא שהנן עליו ועל בניו וב"ב דור דורים * המאיר לארץ ולדורים
 ישמרהו ויחיהו ויושר בארץ ויסב הו"ד לביתו שם ושמה שם וכוטח לשמור את משמרתו ויהיה
 ימים על כסא ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל לפעלה טבא אמרינן ישר חיליה לאורייתא
 כל מן דין שמוכו לא מדי עברי אסור ברהטים אנב ריהטאי * ראיתי דבריו כי נעשו
 מיוסדים על אדני פו חף ידי מכון ודורעו תאמלנו להדפיס תמימים הללו עולים על חובה
 הדפוס להראות לכל את שני המאורות אמרות טהורות * מאור ושמש לעיני כל בית ישראל
 וזה זו יכה את הרבים נעשים לו כזכיות :

הן בני ישראל עם מדוכה ומעונה * עם כוזב ושסוי כוזבי בחר כוזבי וידל ישראל לרים
 וזרות זולזו אחרונות משכחות הראשונות גולים ונדרים בין העמים בלא תורה
 וכלא עבודה ועם ככל כלאו שמך כל היום מחרף ומגרף ועיניו ראות וכלות וכחם כל
 לב למימי יומי ולמימי סבובי זמן זמנם ומיניהם ואכחנו לא נושענו מאריה להכרהם תנה
 בכבוד לשמך המהולל בגוים וכל בא ליסע עמך ליסע את ימיהם ה"ן מסיח לישראל ייתי
 ונחמיניהם הנה עושה מלכה להם לישראל יסובו איש לביתו על אדמת הקדש
 ואת היא מנוחתו וארמונו על משפטו יסב כייעי עולם וכסכים קדמוניות :

הן אני כותב וחותם לכבוד ולתפארת הרב המחבר נר"ו פה הפיר נעמי בואירה יע"א אדר
 ראוי שתא שנת ו"ערכה לה' טנה"ת יהודה"ו וירושלים לפ"ק :

הנה ע"ט דורים עט"ו
חיים א"א שלמה פינטו וזה"ל : **יוסף א"א יעקב אלמליח**
 ע"ס ע"ס

ידיד נפש אח הרחמן הדומ' כמוהר' דוד
אלקאיים נר"ו יאיר • כ"ר :

עין רואה גבה טורא בארבעה מצינאטור טורים :

הטור הראשון טור אודס פטרה וכרמל הרואה אומר ברקאי • אהא חזיתי
לרני מא"ר מהר"ה הר"א ארעא • בשבילי דנהר דפה
זה סיני ועוקר הרים • ונאספו שמה כל ההרים • טוילתא דבי נשיא • חזון שומעת
ועין רואה • מכני נביהם של נדיקים • הרבנים המובהקים • טעמו ונימוקו עמו
וס' אלהיו עמו וסלקא ליה שמעתיא אליבא דהלכתא תורתו סולת נקיים אלפא לסולת •
לחמו נתן סימיו נאמנים • זה כבוד שמו החכם השלם החסיד העניו הדין המלויין
סרב הכולל בישראל להלל כמוה"ר **יהודה קוריאט** נר"ו יאיר וזכיר כאור
סנהיר אריה סכחורה • כאורה זו

הטור השני נוסף ספר ויהלום • אבי עד סר שלום • אב כתורה הוא
כודס • הוא וזה הוא הדדה • אחא ואיתי ממתיא
דודס ספר נאה ויאה • לחורה ולחעורה • כרכא ככולא ביה פלולא ופסט ודמו
וס' ויקרא לו יהודה **מאור ושמש** ונלות אליו דברים עתיקים של דברי הקבלה
האמתית לרב באון מאור הגולה המאור הגדול המקובל האל הוא
הקדוש גדול אדוניו הרמב"ן ויע"א • אלו הן הבאמריין כדמו של עולם מי ידע קדושתן
וסגולתן ועוץ תפארתן • אחי"א חן חן מכלא ומביא חידושים נפלאים מזהב ומפז רב
נחמדים • דברים אשר לא היו לעולמים מדברי מור זקני מסטרא דאימא נר המערבי
הרב העופלא • וכבוד ה' עלא כמוה"ר **יהודה** ו' פטר ויע"א • מספרו
סנהיר מנחת

הטור השלישי לשם שבו ואחלמה • מביא לאור כל תעלומה • והיה העלמה פר' זו
סחומה מותיב ומסרק וכו' ידע את מקומה בפלסוליו הון והיטור מע"ט
ורב"ה • כאר"ם ערב"ס • מראה פנים בהלכה לכאן וכאן • ככס"ף המהוכן •
ועל ספתיו יוסיף לקח • רוקח מרקח • דלה דלה לני מים פמוקים ומחוקים •
מים למחלואים לעיני כל רואיהם • דברים הנכנסין בלב זכה וזכה את הרבים
כחיבורו זה • משנתו קב וקני ידיו רב לו כספרא וספרי ואגדתא וכוליה חלמודא
שמה ה' קול

הטור הרביעי מדסים וסוהם ויטסה • חכם עדיק מנביא וליפה יראתו
קודמת לחכמתו כיראת ה' טטורה זכה וברה • היא
העולה • טייף טייל טייף נפיק סר המסכ"ס ומעריב לבי כנישתא • ירחם ומוקיר
דכנן כרג חנה ורב חסדא יחי ה' עמו יהודה יפלא נמעלות ההלכות אמון כן יחי
רפון • ועל סוכ חבד • מעלת רב חבוב"אי רב נטורא"י נהירו דטייבין מכלל
יופי

הסכמת

ימי רב אחא משבחא • החכם השלם הר"מ החסיד ועניו סיני ועוקר הרים הרב
הכולל כמוה"ר **אברהם קוריאט** נר"ו כיו"ס הרב המחנך • גדול
מה שגאמר באברהם • כל העם עונים ואומרים
תהיה באברהם תפלה לדוד יתה הוא ה' האלהים אשר בחרת באברהם ושמת שמו אברהם
ויברך ה' את בית אברהם ברכו בכני חיי ומונוי כמותו תלמדו כחלד שניין ימים
יארך על ממלכתו הוא וכניו בקרב כל ישראל ישבו כסאות למשפט על כסף הזורא
הוא וכניו וכו' ה' • ונס לרכות למעלה אחיו י"ץ החכם המדומם ובעלה לשם טוב
ולתהלה כה"ר **יצחק קוריאט** נר"ו • גם זו לטובה למעלה הרבנית
הנמוכה בת גדולים לדידי עמים הנפרת אם הכנים שמחה
אשרי אם ילדה מרת מסגורא מב"ת תזכה לראות בנים ובני בנים ורעננים
בחי' בניה הסכמים הכנ' ה"ו ובחי' הרב המחבר ה"ו איש איש כדרכו הם וכל בית
ישראל ובית **יהודה** אכ"ר •
ב"ר המעמיר במתא **אצורא** יע"א •

הסכמת הרב הכבוד נועיה"ק טבריא טוב"ב

רוד אלקאיים

ס"ט

הסכמת הרב הכבוד נועיה"ק טבריא טוב"ב

כמוה"ר גבריאאל אברהם הכהן ס"ט

אנכי בדרך כחני ה' פה ע"ת **אצורא** יע"א ונתון סבה והוראה כי הן
כל יקר ראיה עיני הן הן
דרוש דרש דברים ערכים תורת אמת היתה בפיהו מפעל אומן איש חיל רב פעלים
קדם הלולים החכם השלם והכולל שחיו מי ימלא רב ועלום הדיון המצויין זר"ק כהר"ר
יהודה קוריאט נר"ו יאיר אור בהיר וחי לעולם אשר זכה וזיכה לרבים
להפלות על מנחת הדפים תורת הראשונים אשר מיניהם
אנו שותים-מורינו הגאון הגדול הרמב"ן זל"ה זיע"א זכותו יכולה היא שחנן עליה
ועל כניו חלק"א דמאיר ישמרו ויחיו אורך ימים ויכביעו וישוב הוד לביתו שס וסמח
מקט וכוסט לשמור את משמרת הקדם וישריד ימים על ממלכתו בקרב ישראל כיר"א •

ככ"ר החותם פה **אצורא** יע"א • ד' לחם אב הכחמ"ות שנת ולא יעזוב את
חסידיו לעולם **נשמר"ו** לפ"ק •

נאם השני"ר המפתח כשליחותיכו דרכנו קדישי מעה"ק סבריא טוב"ב •

הסכמת הרב הכבוד נועיה"ק טבריא טוב"ב

ארש קדמה

קדם אלהיך ואינני • רוח ה' דבר כי ומלתי על לשוני • הציפס יסמס ומדול
 יחלל הנני הנני דואה בחורוטי סר הילס • ויסרי כלל כולם •
 ימי נדעכו עכרו מעברה ונטה גלס • יסיר יסרני יה ולמות לא נחנני • הלך הלכתי
 נכסיף נכספתי לשיטט ברחובות כסוקים עומם גלי העולם • וחוס הכלס • על
 ההרים דלקוני המעגלי כהכל שיש בו חזא והנה שול"ס • מוס"ב ארס"ה ארס"ו של
 שכנא מניס השמימה וחילס • אז אפרתי ודברתי אל לבי מלכי בואי נא למסני כל
 שור רוחי כי ונשמתי בקרבי • אל נא תהיה כמת כדלם ונאלח • מה לך נדרס כדל
 לפני נוויה עירי עירי הכיני מוזן וזירה • כי רכ ממך הדרך פחז ואולס • הקקן
 שגמך כסרו"ו דור"ר דירה נאס כטרס יחשכו בכני נשף וזלס • הקין מחנומחך עד
 סלז ינועו אמות הסיפס ויחשיתו כולם • פקח עיני סכלך טרס הפען ימלא ביתס
 וכלס • הטח אלי אוניך וסמס כטרס מחרשנה מעולס • לני לני דעי ראי שמיני
 כי רכ ממך הדרך ועד לא כתמלאת סאתך • דע כי יש רב ואדון ושליש מוסל על
 ממלכא ממלאתך • ראי סרו"ה בי יג דואה ראייתך כיפס ומניס חררי משניתך •
 שמש הזומ"ש כי יש שומע ומכין מפגך בחרר יתכבך על מטעך • לני לני סלז
 ידעת אס לא שמש כי נשי אלהיס אתה אלהיך תזקוני ואתה תמסול כי ולמה לא
 מרחס מוחתני מכסן ילאני ואניס אסס מורד וטורף אכזרי ידעתי לני ידעתי כי למרוד
 בקונך מחרתך • ומנמחך • היו צורר אכזרי כין מכין אסר לפגך • ופכת ופכתי
 את לאתך • מאין מוצף • ומאין מוצף • לני לני שמיני אל נא אחי תרניסי עד אסר
 ואתה תעיר עלי עד עת עתך • לני לני שמיני אל נא אחי תרניסי עד אסר
 תמלא לך ולמכריך נופס ומרגועי ואל תהיה כפוי טובה לטוב לי ולרטיב ולמיטב לך
 בכל סעה וננע • המניל אותני מכל ומקרה ופנע • ומכל צרה וצוקה וחולי וננע •
 הוא ענך כראך כוראך כארך הכינך ונס חקך ויאתר לארס ראה חייס עס בחירתך •
 יהיה כי יתס לכני כז דבר אלי הא"ס ובה עני • "דוע מדע פני צורך כי פי
 ידע וסוב וניחס אס לו למעני עני אני • "התחל כאלו"ס תתלני כי מלך והדינע
 ואותי השלכ"ת אחרי נויך סז נווני חרז שזני • "אי וס על מה סהכסס את
 כוראך תעק לעק גדולה ומרה • "לין אשת תלך עליך כקז כקז סנוס
 חיל"ת מסר כיוס אף יעברה • "הזלסא כזצר חרני סז חני כמר"ס • כי ו
 סיא דרך יסרה • "קור"רס עזה למחור יסודות פארוז לפוכי כלי מכוור כחכמס
 מסיארה • "לין חמזו אס סתית מניס דרוס דמן מיד צר התאכילך מ"ר
 סוחס עמוקא אחריתא מרה • "א"ס לאס תעקר סורס ענך מלך יקן וכסיל חושב
 מחשבות חין דורס אל סתים • כי דבר סרה • עד אשר טעו אחריו הסכלים
 וכלוים • טפלים ונכויס • פועל ה' אינכ מניכס • זה דרכס כסל למו סכרות ורות
 מניס מחניס סויכס וחורבית חורכ למו כויכס • דומיס ומרמיס סהס חכמיס מחוכמיס
 עס לא עד הסעסי • ועליהס אמר החכס ראס הכניכס • ראחות לאויל חכמות
 כזער לא יסזח פיה ויכין כדקדיס מ"ר דב הינא פ' כ"ת כל מי טיס בו חורס ואין
 בו יר"ס דועה לכוור שמיני לו ספחחות פנימיות ולא פכ"ל ספחחות סכנויות כסר
 ע"ל

הקרמת המחבר

עייל ו"א רחמים לאויל חכמות וחושב סכבר הניב בחכמתו אל הכבלית המבוקש מפני
 סכסכרו לו מפתחות החכמה וזה אינו סהרי בשער מפתחות חלוציות לא יפתח פיהו שלא
 נתקרו לו מפתחות היראה זה הסער לה' א"כ בהו עייל וראיתי להנע לפניך קוראנשים
 תשיבת חכם א' ירא אלהים לחכם אויל מן המינים • שאל הווא מינא לחכם הבא לי רחום
 שהאמת אחכם כפ' הכתובים ההאמנים אמ"ל אמסול לך מל קדמונים • מלך א' הו
 לו נ' בנים וא' מהם גדלה מעלתו ומכובדו בעיני המלך כי הוא בן זקנים • נסע
 בעמנים • והמלך אהבו וירב תפארתו ובנה לו בית ועליה על בניו ועשה בו ענינים
 טמונים • ונחמו לבנו במתנה והיה מתפשט פמו יום יום ומגלה לו סודות ספונים •
 באלו החדרים סודרים מאכן יקרה ורוב פנינים • ונרמ את ב' בניו מעל פניו ויסאר
 הוא עם בנו ויהי לימים בדאוק הכן פולרו ורוב בניו נסיו הטו את לבנו עד שמרד
 במלכו ויתעב את נחלתו והמלך מרוב אהבתו אותו היה שולח לו להחרות בו בדברי
 חן ומחננים • ולא הטע את אונו מרוב מעדנים ויהי היום כי אין האים בכיתו הלוך
 הלך לערחקים • והניח בנו בביתו ובחומותיו כימי קדם קדמתה והיה הולך ודל ויהי
 היום ויבואו ב' אחיו חכמים וכבונים בעיניהם להתנרות בו באמנם מדוע את ככה דל בן
 בן המלך ובניך מוכים ומעונים ויסאו עיניהם ויראו ארמון על משפטו יושב ויתמהו אים
 אל דעוה על אותם הכניינים אחרי כן פתח או"כ את פיהו וכן אמר לאחיו הראתה
 לדעת כי מלך זה חכם הרעים • יודע לפסות בונים • ואין ספק אצלי כי כוננו היתה
 בארמון הזה כו"ך עניינים • ענה אחיו וכן אמ"ל אל תחשיבני כי לא כוננא אל האמת
 בכונת המלך והתחיל לבאר ולהודיע דעתו וכוננו בעיני ממיני סונים • ונחלקו לב'
 כחות ותעל פיעתם עד לב השמים • זה אומר ככה וזה או' ככה ולא תלאו בניהם
 מוכח ועלו בהסכמה לשול את אחיהם הקטן לדעת האמת מאשר פודעו שסארמון
 וחדרו בעתה לו כחונים • וכן אמרו לו אחיו בן פרימיו הלא תמיד לנו כוננא חכים
 בבנין הארמון עם מי משנינו דבריו כחונים • ויען להם בן המלך בדל והלך • אין
 סכמתכם אלה כפלך • כי מי ככם יאזין זאת יעידה ויערכנה לי ויסא קילו במדכ"ר
 בעינים • הו חכמים בעיניהם ונגד פניהם נבונים • אין אלו אלא דברי הבאי פורחים
 באויר על כנפי רננים • הטו אלי אונכים שמעו ותחי נפשיכם • כי כן ציה לי אריכם •
 ולא כזער עלה בדעתכם לעשות כונים ולצין ליונים • עכ"ל המשל והנמשל מובן מאלו
 אכ"א קרא אכ"א סברא אכ"א סברא הנה עם בני ישראל יבאו ממזרים ועמדו על הר
 סיני ומתה קבל תורה ומסרה ליהושע ונשתלשל הקבלה עד שהגיעה אלינו אלה שם
 פולגו חיים ואכ"א קרא תורה זוה לנו משה ונחביב בנים אחס לה' אלהיכם וכו' • וכתיב
 אחת דבר אלהים שמים זו שמעתי "תורת חיים" אחת אח"ת הוא ופרסמה הכתוב
 באותיות ספורות עליהם אין להוסיף ומהם אין לגרוע ואין ספק שהשליח הנאמן פי'
 אותה להם ע"פ ה' כי אינו פהראיו שימן להם תורה סתומה ותחומה בהיות לאל יד
 לכקס מלפניו ית' יודיענו ככחו וכן כתיב וכמת על האנשים את כל דברי התורה
 הוואת באר הטב ומשה ג"כ אמר כי יבא אלי העם לדרוש אלהים הרי בפי' סים' לא
 היו סומכים כפי' התורה על דעת מרע"ה וגם מרע"ה לא סמך על דעתו בדבר ההסתפק
 לו וכמו שמינו בענין המקושש שכתוב לפירו' להם עפ"י ה' וכן אבי בניה בלופסד
 ויקרב משה את משפטן לפני ה' ובמעשה ומרי ים קבלה בידו שהביא אותה לפני משה
 ואמ"ל זו אסירה או מותרת וא"ה אסירה בת יתרו מי הקירה לך ובתעלמה ממנו הלכה
 ואמ"ל פיעם למדתו רבינו וכו' ואמ"ל קריינא דאגרתא להוי פרוקא ועשה והלליה
 הרי פמרע"ה לא היה סומך על דעתו אין הסכל סוכל שהתורה נבחה בלי פי' דא"כ
 היה אסירה ובפרט פעיניו הוואות שהיה סוכלת סוכה פירושם סותרים זא"ז דאילו

מחקק המלכים לתת חק או הכנסה לעם שהיה סובלת ב' פירושים וכ"ס חז"ה הכ"ה
 מרבה לזכות את ישראל שלא יתן לפניו מכסול ותקלה לעשות נגד רצונו ית' והוא
 צוה לנו ולפני עור לא התן מכסול ח"ו אחת ואמונה שמי שנחן לנו התורה ית"ס
 נחן לנו פי' בעל פה וכן עתה יש לנו לחקור למה זה ית"ס הלבים דבריו בלישנא
 דמשמעת לתרי אנפין ב' תשובות בדבר א' שהתלמוד אינו יכול לו לרבו למה תדבר
 כך ולא תדבר כך: ב' הרב הוא היודע משפט הלשון ואדרבא חייב אדם לשנות בלשון
 רבו ולו ית' העוז והתפארת הלשון ולפי שנלוו לפניו שאנחנו עתידים להשתמש בלשונו
 צוה למרע"ה לפרשה לנו כמו שהוכחתי מפ' בחר הטב הנה אלה הרשעים יא' עתק
 מפיהם לדבר סרה נגד חכמינו לו' שהם בדו פי' התורה מלבם ח"ו ולא כן הפי'
 אשאל מהם יודיעוני למה זה בחרו להם חכמים פי' ח' יותר מן האחר והכבירו עולם
 ועול הבאים אחריהם אם יאמרו שעשו לקנות להם שם טוב אדרבא אם היו כותבים
 הפך מ"ס תהיו מקילים העול היו קונים ש"ט יותר ויותר כי אז היו מרזיזים לעם
 ואין פולה פה ומלפפך נגדם וכמו שעשו כמה נביאי שקר כדי לאמת דבריהם הקלו
 עול אותם במעשים מכוזרים ודברי הבאי . ועוד אם ח"ו בדבריהם כן הוא שהם
 בדו מלבם ברנבם למה זה בחרוהם מקומות מאזנו ראינו שהניחו הדבר בקושי ומיובתא
 ותקו זה אות חותך שלא היו סומכים על דעתם ועל סברתם אלה על קבלתם איש
 חפי איש עד מרע"ה והיה אם לא יאמינו לקול האו"ת הראשון והאמינו לקול האו"ת
 האחרון והוא כי שבו זה בא להם בראותם חכמי המשנה וגם חכמי התלמוד חולקים
 זה ע"ז בדבר הלכה . ולא ידעו ולא יבינו כי פי התורה לא נכתב מימות ערע"ה
 עד זמן רבינו הקדוש ולכן נקרא שבע"פ עם שאינה אלא תורה אחת ומשפט ח'
 לפי שלא היה רשות לכתוב כ"א לבאר שכן כת' ולימדה את בני ישראל שימנהגיהם
 שכלל למדו דברים שבע"פ אי אחת הראי לאומרים בכתב ואין ספק שבאותו זמן שהיו
 לומדים בעפ"י היו ת"ח שכלל דור דור מהדירים וא"ו בהלכה ומראים פנים להתר
 וענים לאסור והיו חכמים גדולים שהיו מראים פנים על התר שהוא אסור ועל הטמ'
 שהוא טהור וכמ"ס על רב"ט שהיה מראה מ"ט פנים טהור וכו' וזה היה למד שכלם
 וסכל הלומדים עמהם ובימות רבינו הקדוש טראה שילככות מתמעטין והשכחה מליים
 והתחילו מחלוקות ורצו ל"לך אחר סברתם אחר עם לעשות לה' וגו' הבינה הגיו' עם וזמן
 להפר חירה דהיינו להתיר לכתוב תורה שבע"פ מפני כבודו ית' וזהו לעשות לה' פי' לתת
 כבוד לשמו כדי שלא תשכח תורה מישראל וכחצו שח' שח"ס ואם שנס רבינו הקדוש
 פי' שביא מחלוקת וסברות מנגדות היינו לאהבה האמת שלא רצו להסתיר דבר מן
 הסברות והקבלות שקנן מחכמי דורו עם שהיא ס' יחיד נגד המרזיזים וק"ל אחרי רבים
 להטות וה"ט שח"ס יאמר אדם כך מקובלני יאמרו לו מיהד קבלת ואין הלכה כמותו
 חה להם האו"ת האחרון ומה להם כי יעצו נגד ה' ונגד משיחו אדרבא יאות לנו לרומם
 ולקדם למי שטעה לאנחנו ולנו את כל הנסים האלו כמ"ס הנביא יעשיה חסר פ'
 חזיר מלכות וכו' וזה חסד יקרא שהכללנו מן החוששים ונחן לנו לב לדעת גדולות ית'
 ועינים לראות טעמה ה' כי נורא הוא ואזנים לשמוע אנוכי א' כמ"ס אנוכי וכו' מפי
 בבורה שפענים . דאל"כ נמשל ככהמות נדמו ודבר נזה הוא חסד גדול בעל כל אשר
 גמלנו ואין הכ"ה מקשה סבר כל בריה א' המרבה וא' הממעיט חלק בחלק יאכלו וזהו
 רב טוב לבית ישראל במכובדים את לכם לאבינו שבשמים להכיר כפלאותיו וחסדיו .
 חסדי ח' אנוכי . חסדא למאזיבי שרן דבשמיא . ור"כ טיב לביה ישראל טיבטא
 לשקיים זה שש"ס האים אשר שם מורס לפני בני ישראל יסמם במתנת חלקו המלמד
 לאדם רעת ובינה וכן מלקיין וכן נחמין ואפי' הם שמלמדי וחייק שמיד לחזק בל'

הקדמת הרב המחבר

לֹבְדֵי יְהוָה וְהַיְיטֵי יְהוָה אֵל לִבּוֹ מִשָּׁה' כִּי ה' יְהוָה חֲכָמָה תַּפְיוּ דַעַת וְחִכְוָה * כֵּן אֲמַת
 מִרְעָה זֹכֶה וְגַם הַכֹּסִים אַחֲרָיו ה' יְהוָה לֵאמֹר חֲכָמָה * בּוֹמֵן מִלּוּלֵי מִסּוּר דַּעַת וְחִכְוָה
 וְלִסְיוֹת כִּי הֵאָז וְסִיף עֵינָיו עוֹלָם הַכֹּל הֵמָּה מַעֲשֵׂה מַעֲשִׂוִּים * כֵּן לִבּוֹ הוֹלֵךְ יְהוָה
 חֲכָמָה לִבְרִיתוֹ כְּהִיִּם הוּא לִפְקוּי אֲשֶׁר עֵינֵי שָׂכֵל חֲזָכוּ בִּדְרִיבֹת * כִּי יִרְאוּ חֲכָמִים
 יִתְחַוּ יִמָּר כְּסִיל וְכֶעֶר יִכְדּוּ אוֹ הַכְּמוֹת כָּל יְמוֹת אֲבָנִי וְלֵית דִּין וְלֵית דִּין ח' יִתְחַרְטֵן
 שִׁתְקֹן יִתְפַּרְכֵּן שִׁפְתָּי רִשָּׁע הַדִּיבֵרִית עַל לִדְק עֲתֵק הַחֲרָסִים שִׁמְצוֹ וְהַעֲשִׂוִּים הַכִּיטוֹ לִרְאוֹת
 ר' פ' חִיִּים ל' וְס' הֵנָּה חֲסִי' נֶס אֵת זֶה לַעֲמוֹת זֶה עֲשֵׂה הַאֲלֹהִים לִדְקִים בְּמִיתָחַס
 נִקְרָאִים חִיִּים לִפִּי שֶׁהֵם חִיִּים פַּעֲמִים וְהוּא הוּא ל' כִּמוֹ ל' פְּרִיפִּיִּים בְּלִשָּׁן ח' לִבְנֵי
 כִּי הוּא חִיִּיךְ כַּעֲל' וְאוֹרֵךְ יִמְךָ לַעֲלוֹס הֵבֵא * וְהַרְשִׁיעַ כִּים נִגְרַשׁ הֵם חֲסוֹ וְזֶה
 כִּנָּה הַרְשָׁעִים תּוֹה' כִּי כָל הַמְדוֹת כִּטְלוֹ חֵן מַמְדָּה' ב' מ' ר' מ' עֲשִׂיָּה' 'דְּבוֹרִים' 'כְּרִשׁוֹר' 'חֲסִי
 וְזֶה רִמּוֹתֵי מ' הַכְּמוֹת אֲדָם לִהְיוֹת דַּע' ר' 'דְּבוֹר' 'מַעֲשֵׂה' 'כְּרִשׁוֹר' וְאֵלּוּ הַחֲסִיִּים הַכֹּל
 הֵמָּה שְׂכָטִילִים מִן הָאֲדָם כַּעֲתֵק מוֹתוֹ אֲכָל ג' מוֹשִׁים עַל קְדוּשָׁה אֵינֶם כִּטְלוֹס לַעֲלוֹס וְרִשׁ עוֹשִׂים
 פְּרִי לַמַּעֲלָה לְדוֹר כְּנֶגֶד הַעוֹסֵק בְּמִרְעָה וְאִי לֹא בִּה הִי הוּא לִהְיוֹת חֲמוּטוֹתֵי דְרִכְנָן ע' י
 שִׁחּוֹק בִּידֵם וְהִינֵי סוֹב הַמַּעֲשֵׂה וְאֵל כָּל הַמַּחְזִיק בְּדִי ת' כַּעֲל' זֹכֶה וְלִמְדָה הוֹרֵם
 כַּעֲל' עִם ה' ח' וְהוּא כִּי ה' יְהוָה חֲכָמָה לַעֲלֹה' לַמַּחְזִיק לִפִּי שֶׁהַחֲכָם מוֹסִיבֵת פִּי שִׁתְקֹן
 לִי מִה לֵאבֹל זֹכֶה לַדַּעַת וְחִכְוָה כַּעֲל' לַפִּלְסֵל וְלִחְדָם כְּמִרְעָה תּוֹרָה אֲמַת כֵּאֵן נִמְלָאֵת
 וְכֵן הִתָּה כְּרוּרָה כְּרִירוֹת הַחִיִּים חִיִּים הֵם לַמּוֹלָאִים כ' אֲמוּסִים חֲלָק כְּחֲלָק יִאֲכָלוּ מַעֲשֵׂה
 זֹכֶה וְזֹכֶה אֵת הַרְכִּים זֹכֶת הַרְכִּים תִּלְוִי כִּי וְזֹכֶה אֲנִי מִכֵּין כּוֹנֵת הַחֲכָל פ' דִּלְכִּית
 ב' יוֹנָתָן אֲמַר כָּל הַמַּקִּיִּים אֵלֶּה הַמִּרְעָה מַעֲבֹנִי וְכִי לֹא יִדְעִתִּי תִבֵּא אֲחִיעֶזֶר קִאִי אֵם
 כּוֹנֵתוֹ עַל עֵסֶק הַמִּרְעָה הִל' כָּל הַעוֹסֵק כְּמִרְעָה וְכִי וְאֵם הוּא עַל קִיּוֹס מַעֲשִׂוִּים ק' ל
 טִיבָה שְׁהִי ק' ל' סִכֵּר מַעֲשִׂה כִּהְיִי עֲלֵמָא לִיבֵא לִכֵּן אֲנִי אֲמַר כִּי קִיּוֹס זֶה סִכֵּר דְּכִי
 הַחֲכָל הוּא שֶׁהַעֲשִׂיר מַחְזִיק בְּדִי לִמְדֵי הַמִּרְעָה הֵם עֲנִיִּים וְהוּא הַמַּקִּיִּים אֵת הַתּוֹרָה מַעֲשִׂוִּי
 דִּהְיִינוּ מוֹסִיבֵת הַעוֹנִי עַל ה' ח' שִׁמּוּמִין פְּרִגְסָתוֹ הוּא עַמְמִיד וּמַקִּיִּים דְּגַל הַמִּרְעָה וְסִכֵּר
 עַל זֶה הַעֲשִׂיר הוּא מַזְתָּלֵם לְכַסִּף כֹּאֲשֶׁר הוּא סוֹף כָּל הָאֲדָם בִּישִׁיבָה עַל מַעֲלֵה קִיּוֹס
 מַעֲשִׂיר דִּהְיִינוּ מוֹסִבֵת הַעוֹשֵׁר עַל ה' ח' הַמַּעֲשִׂיעַ עֲלָיו מַחֲכֵמָתוֹ וְכַעֲל' כִּי כָּל הַחֲכָמִים
 כָּל הַכֹּסֶם דִּהְיִינוּ לָל הַכֹּסֶם שִׁהִי כַּעֲל' יִחְזוֹר לְהַחֲסוֹף כָּל הַחֲכָמָה וְהִיהָ עֲשִׂיר גַּם כַּעֲל'
 הֵבֵא וְכָל הַמַּכְטֵל אֵת הַמִּרְעָה דִּהְיִינוּ עַל אֵת לִבּוֹ גַּם לִזְמַת לַחֲזוּק כְּדִי לִמְדֵי הַמִּרְעָה
 סוֹפִי לִכְטֵלָה מַעֲשִׂוִּי דִּהְיִינוּ שִׁהִי עֲנִי כַּעֲל' וְלֹא יִמְלֵא תוֹמֵךְ כַּעֲל' וְכַעֲל' עֲנִי
 יִאֲכָלוּ וְכִי וְזֹאת לִיהוֹדָה דְּכָרִים הַדְּכָרִים אֵלֶּה הַדְּכָרִים לְהוֹכִיחַ אֵת עַמְמִי וְאַחֲרִים עַמִּי
 לַמַּעַן אֲחִי וְרַעִי הִטּוֹ אֲזִיכֵם אֵלִי וְתַחִי כַּעֲשִׂיכֵם וְאֲלֵהִינִי שְׂכָמִים יַעֲזוּרֵכֶם וְהִיהָ כָּלִיעִיכֶם
 כֹּא אֵלֶּךְ רַחֲמֵן כִּדְךָ עַשְׂט' וְלֹא כָל הַעֲטִי' שׁוֹר' עַשְׂט' חֲלִים וְעַשְׂט' סוֹתָה כְּכַמֵּל אֵת
 דְּכָרִים * ה' ח' חֲכָמָה וְכִי חֲכָמָה * וְהִיהָ אֲדָם לִכְנֵה בְּאוֹר הַמַּעֲשֵׂה * הוֹלֵךְ וְאֵל וְלֹא
 יַעֲדִי עֲנִיךְ שִׁלְטֹן מַדְבִּית

ע"ט לדבר הנס הלוס * כי בא חלוס ספיר ויהלוס * לבו חו ארס הלנו מעין
 המתגבר והיו מתחמם כנגד אורן של חכמים המרכיב פלוס * לטוב את
 יהודה

ע"ט לחיות נוסם ה' ולבקר בהיכלו * זה יבא ראשונה * כחל כובע מקיר חכמה
 סוכן ואלו * משכן של"ו וימלא עניה לאור באור החיים ויגש אליו יהודה

ה הקדמת הרב המחבר

ע"ט לפירוט ולדרוש ה"ן כל חדש "מה" שהיה "הוא" שהיה "מה" שנעשה "הוא" "שעשה" הראתה לדעת ר"ת ב' פעמים השמ"ש בא"ה כנגד ח"ב ורזוני מה שהיה "מה" הוא "מה" יהיה מה היה אם הכנים שמחה. מה הוא כ"ע בסוד כי לא ידעו מה הוא כמ"ס בזה"ק ריעה דלא תגלויה ומה יהיה החכמה תחום בעליה "וסוף כל סוף ממנו תולדות חיים ס"ת בני"ל"ב בתיבות חכמה שנמסרו לאברהם אע"ה וזה רמזו בפ' אור זרוע ללדק ולסדר ל"ב שמחה ללדק עם ר"ת אור זרוע ולישרי עולה במס' אברהם וזהו לב דהיינו ל"ב בתיבות ור"ת פסוקים אלו היינו מאור גדול שמו של אברהם העולה בני מאור עם הכולל ונ"כ ללדק עם תי' אור נוטרי' ורכי' דקי"א אל שממנו קבל אע"ה ל"ב בתיבות ויכר

יהודה

ע"ט כנוס אכנים שלמות להוציא לאור מפסוקים מתורתן של ראשונים. ככל עמלי שעמלתי. חפשי יגעתי ומלאתי. סגולת מלכים ומהם ידי לא אללתי. וטוב לא מנעתי. ופניתי במעשה ידי ובכל עמלי שעמלתי. וידעתי אני בעמלתי והכרתי. כי לא הגדלתי חכמה ועל השמחה לא הוספתי. ואני זאת בריתי ומנחת וערכה לה' מנחת

יהודה

ע"ט ללדת אבות ותולדות תולדותיהן של דרקים דורשי רשומות כי"ן מדות. ותחן לשון אלם הנכבד כללם באלו נהר"ת. אשר עד הנה היו גרורות מעלומי עין בכו"ט הספנין עד שכמעט היו אבודות. אף אני בחלומי אנהירו לעיינין אלו הכשרים חדים וקלי"ם סיתי שומי שאשית אני אל עין הרואה קורא תלמיד ומורה לי אם פ' עדות לישן ממלל כלל ואכיוון. נגד פני עליון. אמור ואמרת להוסיף גדולים על הקטנים. גוד אסיק מחלתי שבע ידות. גם נפשי אומללה חלה גם ילדה שבעה. עשר חלו"ת כי יראה ראשה. נטהה בתו של שם היתה. ויראה

יהודה

ע"ט לטעת דברים העומדים ברומו של עולם בחכמה בתבונה ובדעת. זה יאל ראשונה ספר מעין חכמה. ועמו אמו ספר המלכות. ול"ב בתיבות לא ידעתי אל מי מקדושים אכנה. והשלישי הכי נכבד ספר סודות התורה למוריני גאון עמנו מאור הגולה **הרמב"ן** זיע"ה. ואני דיוט בעקבותיהם של דרקים הלכתי ולבשתי בגדי רקמה. והן הנה פשטי התורה. וקראתי שם הספר **מאור ושמש**. ורזוני על פי האמת ליחד קב"ה והיה אור הלכנה כאור החמה. ורומתי עוד במילת מאור ד"ת "משה" רבינו "ותורתו" אמת. א"כ מאור מאמרי דבותינו ומדרשיהם אמת ושמש ורמי מלכות שמים שלימה ממני ילאו הדברים אדם מעט גור ארץ

יהודה

גם רמז והן מספר מאור בני דמ"ו ובהיפוך זמר. שמש נ"כ יש בו ב' סגולות משחיר ומלבין כידוע וז"ש דו"ל יע"פ הכה יום בא לה' בוער בתנור לעת"ל הקב"ה מוציא חמה מנרתקה לדרקים מתרפאים בה' ורשעים כידונים בה' שנאמר וחרה לבם יראי שמי שמש דקה ומרפא בכנפיה. וכל זה רומתי בשם מאור ושמש. וחבור זה יסרים דרכיו לדרקים ילכו בהם. ויעשו פרי למעלה בשמי מאורות הגדולים. ואל אלהים יראנו מתורתו בפלאות תורת משה אמת אור בעד אור ויקויים

הקדמת הרב המחבר

ה

דקוים בננו מקרא שכתוב לא ימות ספר התורה הזה מפני וכו' עד כי יבא שילה
לא יסור סבט

ע"ט לחננה סיני לסמיה ה' יברך את פמו בשלם שלמה לרבנן ולתלמידיהו דעסקי
באורייתא פד"ס סוד ה' ליראיו כליו מלכין האדנא ג'לו לרובכ
בערכות נחמי יהודה יקנן כבוא משיח דקנו קבל מכשר ואומר ועלו מוסיפים בהר
ה' נכחות בית ישראל

ע"ט הזמיר הניע וזאת ליהודה * סיד שבת ותורה * לצורא עולם שהיני
וקיימני * ועד כה עורכי * הנה ספתי לא אכלא תלת אביעות ביום
סניון לבי לצור גואלי אבא רחמנא צור ישראל מנה פדיוס וכו' לציון אברהם יגל
יחמק ירגן יעקב וכנו ינוחו מנוחת שלם הסקט ובטח :

פי המדבר מותם פה **ל' או"ר נ"א** בסדר ובסנת זאת **הקת** התורה
א"ס ר"צ וזה ה' את משה לפ"ק :

הכ"ל איס צעיר וזעיר נגוע ומעונה מוחל ומקום רחמי צורי וגואלי אב הרחמן ולא אס'
יהודה כר"ו בלא"ה כמוהר"ר אברהם קורייאט זל"ה :

כל הנשמח תהלל יה הללויה

ערינו לשבת ר"ת עיניך לנוכת יביטו ועפעפיך
יישירו נגדך

העתקתי זה מס' א' קדמון כ"י שסצאתי בבילויטיקא הגדולה של
ער פאריז בעישור אמצעי שר ח' אב תקעו דפ"ק וז"ל :

פירוש מעלינו לשבח שחייב אדם לאומרו ג"פ בכל יום פ"א אחר כל מפילה ומפילה
כדי סיכון וידע שלא יש' אלוה אחרו בעולם אלא ה"ס לבדו ית"ס אמן וזה
פ"ס אגדת שפלה דכינו הא"י ו"ל לרכינו האי ארנלק אשר בסוף ים מערב בארץ יהודו :
אליכם וזו אי ארנלק בסוף ים הירד ובסוף ים מערב ובדאסס האלמים והכנבים
אבועלי שכל וחכמה הרב ר' נחמן והרב ר' שלמיאל והרב ר' קלנימוס יצ"ו
ושאר

ואחר החכמים הנכונים בכל סדר וחכמה שלהם • הניע אלינו האגרת ששלחם וטעם
 אליהם ודקדוקי טעמותם ועמדתם על כל דבר ודבר • אבל מפני תוקף ועוצם השאלות אשר
 סבבונו בכל יום מכל שאות מורה ופנין ומקצת ארצות אחרות עכנו את שלוחם
 ולא יכולנו להאריך בטלוחם שידל הסי"ח לעד אבל מה ששלחם והודעתם בכתבם כי
 יש בדיכס אגרות מהר"ר גרסום ז"ל והאגרת מהר"ר אלכסי ז"ל משאלותם ומענין עלינו
 לשבח ששלחם והודיעה הר"ר אלכסי ז"ל כי ענין עלינו לשבח תקנת נאונים היתה לומר
 אחר הפילה בכל יום מפני שהוא שבה גדול ומעלת יוצרנו ית' שמו כמו שנאמר והיושע
 בן נון כר' ים' אור הבאיר בהכניס את ים' לארץ והגיעו אל המקום יתר התקופה המכוון
 כנגד כסף הכבוד למעלה ואשר שאלתם מפני מהאומרים אותו בחוזה לארץ הואיל והגיעו
 ימים ללא אלהי אמת ולא כהן מורה יהושע לא אחר זה אלא שחקן זה בארץ • אבל
 עבודה היא כדבור ולא במעשה ים' לנו לומר כנון במקדש שהיו אומרים בשעת הקרבן
 דבר ואפי' ים' • וכבר ראינו שכתלה עבודה ואחמנו כח"ל ובכל יום חובה עלינו לברך
 זה • וכן עלינו לשבח תקנת הנאונים היתה לומר בכל יום אחר התפילה אפי' שאלו
 כח"ל שבה סמליה בפה היא וערות הנאונים • ומה שהודעתם תשובת הרב ר' גרסום
 ז"ל שאמר בענין אחר כי עלינו לשבח • יהושע בן נון אמתה לאחר שהנחיל לישראל
 ובכר היה להם אלוה בשמים ממעל ועל הארץ מתחת ואין עוד מה שלא היה להם כן
 קודם אפי' שאלתם מעלות היה להם בימי מרע"ה לא נקיים זה בשמים ממעל ועל
 הארץ מתחת אלא בארץ הקדושה ואז תקן עלינו לשבח ומפני מה אומרים אותו כח"ל
 והודיע כי המקדש זו מקן רבן יוחנן בן זכאי עם כל החקנים שהתקין לימר אותו אחר
 עבודת החפלה לאחר שנחבר בית ב' מפני שבימיו נחבר והוא היה עם וי"א לפני אספסופים
 דרב חכמה • ואפי' שאבא סקרא בן אחותו היה ראש הפרויס ונחבר הכית והוא
 חקן תקנית הרבה ועלינו לשבח לומר אותו בכל יום מתקנותיו הוא • וגרסי' בערכין
 פוק ומי מקורי רבן יוחנן בן זכאי שבה דהדורא דארע' לבתר ללותא והטעם לומר
 כח"ל לאחר התפילה הוא מפני שכל ישראל צריכין מעלתם וכונתם ללד הארץ כמה דאמר
 ובין פתיחן ליה בעולותיה נד ידועלים ואלו ואלו נמצאים בכונתם ללד המקדש והואיל וכל
 התפילות עולות בכונה למקדש עלינו לשבח בכונה המקדש הוא ובארץ הוא ועולה על
 כל הכינות שכבר נתקנו במקדש • על כן יש להשיבם כזה ולבסור דרך רישא ודרך האמת
 למען לא תהיו נכונים ומשובשים לרוב הדעות • ואפי' שדעתינו קצרה מלהשיב אמרים
 מתחשבת דעתנו אבל יש לאל דינו • כמה שקבלנו וראינו • וכמה שלמדנו מרבותי •
 עמורי עולם ובמחיל ים' להשיב כי תשובת רבינו גרסום ז"ל מעולה מתשובת הר"ר אלכסי
 ז"ל ובאמת כי יהושע בן נון מקן אותו לאחר קדושת הארץ כדברי חז"ל • ומקיים מ"ם
 הר"ר ז"ל בשמים ממעל ועל הארץ מתחת שנמצא אלהותי • ועב"ס תקנת רבן יוחנן בן
 זכאי הוא מפני שחובה על האדם בכל יום לקיים קיום האמונה • ומאין דרש יודעת
 היום והסבות אל לבדכ כח"ל • אי הכי משה אמי לא אומר כח"ל מפני דאין אדם
 והיב שבה על דלא מעה לידה • ואכן אפי' דהויא כח"ל כבר אמא לידן •
 ויש לומר אותו ככונה בעמידה ובעטיפת ראש מפני שאין שבה כמותו ליוצרינו ועולה
 על כל תוסבות שבעולם • ומפני שראינו בסיפולי האגרת פיוס של רבינו קלונימוס
 והר"ר נחן לרמוח להם רמו וראיתי ברמזים בכחב המיוחד ששלחו אלינו ראינו כי
 חכמת אל בלבבם • יודע לכבודם כי ענין עלינו לשבח היתה קבלה מרבותיו ז"ל
 בדינו נחן וחסום ובאשר רבינו יאשיה הפרוש הלוי בא מארץ ים' ועבר עלינו ואמ"ל
 שפלא כסף ר' אברהם הפרוש קרובו ענין זה והכל ה' וענינים אחרים שלא היו
 בדינו קבלנו ממנו • ונרמוח להם רמו מעט • מכאן מתחיל עלינו לשבח לפרש
 אח"ל

פירוש עלינו לשבח

אח"ל ככל מקום שאתה מוצא עלינו הוא קבלת ברך סתם כדגריסין מה כין נדר לנדר
נדר עלי להביא קרבן וכו' ונמצא שנדר הוא דבר הכללי על ראש למעלה והוא מקום
סהיים באים ממנו * וגרס' כדגריסין נדר הוא כנשכע בחיי המלך וזה לשון ע"ל שמקום
סעליו עומד מסוהף כזה והכא עלינו אנו משטפין כזה אור החיים העומד עלינו למעל
ס"ט בסיטוף עמנו לסבה שבה * והוא שבה שמסבה אור המורגש שעלינו והוא אור
חיינו * בדוגמת החיים הכלליים עלינו כמלך למעלה וכן ככל מקום עלי ועלינו עלי אלהים
בדרך הוא אור המורגש אסיפת אור הכרית למעלה שמקשר בו * נקשר אמיץ באתו
דבר ועל כן יס' להשלים בעל כרחו שלא בטובתו והס' שש' בו כאילו ששע בעצמו
סל מקום ב"ה ועל אלו נאמו ויבאו וראו כפגרי האנשים הפוסעים כי וכו' :

לארון חבל זוהר המים הנקרא חביון עונו ומכאן חל הנדר במקום הראוי למדוד
בהוא אור סעלו כי כזה שעלינו מהקשר קשר הקיום יחד חל
על יסוד אופן האמונה בראוי * אר"ן חביון עונו * הכ"ל עץ החיים * מלך שהשלום
סלו הוא הכל :

לתת גדולה כלל כל שם קצות והכי נקט' כדי לחבר עמנו שעליו כלל כל
המדרגות ממדרגה למדרגה * כי אין לבא למעלה סתר הסתרים
ריקים אלא כמדומתו הראוי לו בראוי :

ליוצר בראשית הוא סתר הסתרים עליון וסיבת כל המדרגה שהוא יצר
מחשבתו הזכה והטהורה ואמלא אותה וע"ז מאחר שהמציא
מחשבתו יוצר הכל מיד עלינו במחשבה כדגריס' בהס' יס' עלו במחשבה על כן שבה
זה אינו כסוד השכחות והתפלות מפני שבו נכללים כל עקרים ויסודות ומדרגות כל
האמונה מפני שאין הפס יכול לדבר והלכ יכול להדבר * ור' מנחם בן יעקבאל אומר
גדול שבהא דיהוהס דאבו אחקין עמס דהיקין ככל מלא ומלא דתקיא וזית ביה עשרה
מאמרות דבראשית וס' חומשי מורס בכללן :

שלא עשנו כגויי הארצות מפני עולם ומקף המעלה העליונה הכלכלך
נסתר * שלא עשנו רשאי האומות שכל אומה
ואומה יס לה מדרגה ויס לה ממעלה למעלה ומסס שואביה האומות ונפשותם כפדות
אלו מאלו מסס יסרד בחלוקי יסודות כנפדרים למעלה למטה כטומאת הכהה היתה דרכם
וגממסם סל יס' בשאבות מאל החיים כחוך אור המורגש כעששית המקבל אור השמש :

ולא שמונו כמשפחות האדמה שלא סס חלקנו בהס' דכתיב כי חלק
ס' עמו והנחיל לשאר עמים יחלק איתם
לסרים ולמשרתים כחוך ענסי האילן הנאחוס במוכו למטה המעכלים אותם הנאחוס
למעלה סהס הפרי והאילן כענין אחוו לנו סיעלים וכו' כי כרס ס' נבאות בית ישראל
עד סירגה סירג' סיגוע עת הומנו לזמור איתם סביבות האילן ואז יעשה הפרי לאחיתו
ועליהו לתרופה :

וגורלנו בכל המונם בהנחל עליון ו' בהרותיו הננויים ורכעלמים לחוך יס
גדול כל אותם הנהרות כוונתם אל מקום א' ועל
ירושלים

פירוש ערינו לישב

וירושלים ידו גורל באהבה ובכוונה שלמה מחוכה רחבה ומלואה כי הגורל גורל לא
לאחר כי מתמזגת ישראל שכל הנויים כולם כמו הכלבים נובחים זה לזה דכתיב
גורלך הפול בתוכנו כס א' יהיו לכולנו כנוגמת הכלבים המתמזגים תחת השולחנות
לגרמיה דנפיל ונפיל * וברכיו הגלות הזה בעונותינו שגרמו הסעודה אכולים
הכלבים וישראל מתמזגת הראשונה וממנה שאוכלין נזנו זה דכתיב ומשביע לכל חי
דאין ולא כתיב ומשביע לכל חי אוכל כי האם הקדושה גזרת בין שדיה לבנה ישראל
מעט דאין מחפץ העליון המקבל לעצמה ואפי' שאוכלין הכלבים אלו אינם אוכלין
אלה העטות הגמלים ולא מחפץ דאין אל עליון אלה כסם שמאכלין לחולה שניות
מחוליו אמ"ל הרופא תנו לו בשר בשר חזיר בשר כל דבר דע שבעולם מפני כי
כן מות * וכן אמר הכ"ה הירק עשב נתתי לכם את כל כי בני מות אתם * אבל
ישראל בני אל חי וקיים והוא חי לעד ומשביע את ישראל מן הרזון השקוי הטוב
רפאות לנפש ומרפא לעצם והוא דכתיב ומשביע לכל חי דאין :

שהם משתחווים הכל וריק ומתפללים אל אל לא יושע * כמה קבלנו
קבלה אמתית מרבינו יאשיהו הפיוס ז"ל * ואין ראוי
לכתוב בכת' כי הנסמרות לה' אלהינו :

אנו משתחווים בלא וא"ו שאין לומר ואנו שהוא תוספת על הדבר הא'

מהשתחווה הכל וריק יראו מלכים וקמו שבים וישתחוו"ו
בתום על הא' בתעניות ואמר ר' סימון בכל מקום להפריש בין ישראל לשאר אומות
באמירה ונדבוכו כלסוף בשבח ובתפילה * וע"כ אין צריך להתערב בהם כ"ס וכ"ס
במקום הזה והשטן מוזמן לקטרנ' וצריך לשמוע בכל עת בשבח גדול כזה שלא יקטרנ'
בו כמו כי כל אלהי העמים אילילים וה' שמים עשה ודי למבין וקבלנו פ"ס לומר
שבח זה ומשתחווים באימה ביראה ודעת בסיפוי ראש שכל לבא השמים שומעים והב"ה
עומד שם בפמליא שלו וכולם עונים ואומרים אשרי העם שככה לו אשרי העם שה'
אלביו * אשרי אדם עז לו כך מסילות בלבכם * מאי מסילות בר"א סולו לרוכב
בערבות ביה שמו ועלו לפניו * בכל מקום אתה מוצא השתחווים לפני ה' ועכ"ז
לפני סתר הסתרים אשר אין ראוי לדבר בהם כי כבר נתעלנו בשאר התושבות ומ'
ושירות ותפילות ואנו במדרגה עליונה לפני גנוה הנסתר אשר אין מושב מלך עליון
בסתר * אשר אין נמלא ונחקר בשום דל * מלכ"י מחשבה וחכיון עשו המלכ"י
כל שאר שם קלות * הכ"ה אור המורגז כסא הקדש אשר לאהרן * שהוא נוטה
שמים מפני שאינו בסוד מדרגה עליונה הענין על אותו הנסתר הנעלם הנק' הו"ה
וסודו ועכ"ל הו"ה * וכן הו"ה עשנו ולא אהנו * ואין ראוי לפרש יותר
עמה נט"ה שמי"ם קרא נטיה וא"ו באמצע שאין כן ביו"ד שהיא כפופה וזה נטוי
באמצע הסס * ויוסד ארץ ה' בסוף השם מיוסדת על תוכן אמונה מזור * יסוד
העולם היושב על השמים הנזכרים הנטויים בסוד וא"ו והוא ענין התאבדה הסתומה
ולפי' נקרא יקר"ו כמד"ה היה יקר בימים ה"ס אין חזון נפרץ דבר שאינו נמצא כלל
הוא יקר ביוקר * ובכינת עשו הוא חכיון עשו שאמרנו שכינה של מעלה * בנבוכ"י
מרומים גובהי מרומים הס נהרי אפרסמון העליונים אהרנו :

ושכינת עזו רובלת ע' האפירוחים הנכים על גובה אהרן פורשת כנפיה
עליהם והוא גובה להם וידיה להם כי תחיות יח להם גובה
על הכל בסוד וא"ו למעלה ומאחר שהזכרנו כל יסודות כלל כל האמונה אנו מידים
הכל בסוד שם החקוק המפורש הנסתר בסויותיו אשר מסודו נהרג שמים וארץ ומצלה
ומטה וד' רוחות העולם :

פירוש ערינו לישב

הוא אלהינו ואין עוד אחר אחת מלבינו ואפס זולתו ככתוב בתורתך וידעת היום והשבות אל לבדך כי ה' הוא האלהים מקיימי אחרות הכל ושם המפורש אשר נבאן שלחתי לכם מתוס בקשו אמין לבדתי ירום בו אחר כאשר תמצא בו אחר בשבועה גדולה וחכם וכליו ולא למפני אני עושה כ"א לשם קדשו ית"ש אמין ועבדו לא יוכלנו להאריך אלא ברמו ודי כזה למבין . והואיל ואמרם שתשלחו אלינו סלוחכם בשאר ספקותיכם בהלכות נדה ובדברים אחרים אתם שלחו המסופק לכם שאין בכל זה ספק ודאי . והס"י יהיה בעורכם ובמאור תורתו יאיר עיניכם בחפצכם וכחפץ רב האין כר רב שרירא גאון בר רב מנשא גאון מרגליא של יהודה בן יעקב אריה ;

תם פירוש עלינו לישב

וזה מה שחידשתי אני הצעיר יש מאין

עלינו לישב בהבטיי מה למטה מאותיות עלינו דהיינו אותיות המאוזרות מנאיתי ראיתי במספרם ר"ז בסוד ולכל ב"י היה או"ר וכל ר"ז לא אנים להו משפע הנריכה העליונה או"ר אי"ן סו"ף ב"ה וה"ם ר"ת "אני ראשון ואני" אחרון עיני למרום נשאתי והתבוננת מה למעלה מאותיות עלינו ושם ראיתי מספר דק"ל והוא סוד ר"ת את השמים ואת מלא כזה אלף ה"ה וי"ו שמספרו דק"ל ונרפתי או"ר דק"ל בני' ובאתי לשב"ח עם הכולל . לשב"ח בני' שם פ"ב כזה יפ"ה נ וד פעמים י' ק' ופ"ה ל יו"פ יו ק"ם הרי ס"ם וש"ם מלא כזה שי"ן מ"ם שי"ן בני' ש"ם ה"פ ע"ב בסוד ה"ח מס בני' פ' והוא מספר הווה בד"ז יפ"ה ופ"ה הרי פ' וש"ם שי"ן מ"ם עם הכולל הוא מספר הווה אדכ"י . לאדון בני' לו' הכ"ל והוא עולה לא מספר הווה אדני לשב"ח לאדן הכל . ס"ת נח"ל בסוד נח"ל נובע מקור חכמה נח"ל עם נ' אותיות בנימ' ז"א הווה אדני כי הו"א הכותן לך כ"ח לעשות חיל' הו"א כ"ח חיל' נח"ל הוסיף נ' תיבות הרי ז"א בחכמה יבנה בית ע"ה בני' כ"ח חיל' :

לארון הכל בנימ' אמרתי עולם חסד יבנה כי הוא ית"ם מקומו של עולם ואין העולם מקומו בסוד ברוך ה' לעולם ואמן ואמן :

לתת גדולה ליוצר בראשית ר"ת בני' הו"ה אדכ"י . גדולה בני' מ"ח בסוד ושמותי כ"ד כ"ד שמותיך

סוד פ' שלישי חסד בסו' אשח חיל' לעטרת בעלה ונודע כי הנכורות היו תחילה בדעת ז"א ושם נשאר השם העיקרי בסוד הנכור נוטלפי שנים חו"ג ויורדים ומתפשטים כו"ק

פירוש עלינו לשבח יא

ב"ק מחדד עד יסוד בדרך סתמפסטים ס"ח ולפאר סרסס כדעה ו'א וכהיות הנבחרות
בנפא דו"א קס וכרים והס גדולים ומעולים מהחסדים ועל אלו תאמר אשת ח"ל
מטרת בעלה כי הס נבחרות ונס סהס וכרים ולכן הס גדולים על החסדים והכן :

שלא עשנו כגוי הארצות • ר"ת סל"ס בני' נשמ"ס בסוד נשמ"ת סרי

תבינס וזהו שאינו אומרים אלהי נשם"ה

סגתת בי טהורס היא וכו' פהיא אכולה מעולם היחוד וכמ"ס כתי' וו"ל כבין דנשמח

דאזיגן נאכאמט חיים זינד דנטלע מחכמה ע"ס תיקון כ' דמ"ג לא פסה בן לכל נוי

דנפסס נפס הכהמית מעלמא דפירודא ולן יאות לכרך כרוך סס סלא פסני נוי כתיח

ולכסוף שלא פשנו כנויי הארצות וזהו שאנו אומרים בתפלת המנחה של שבת אהה

אֶחָד וְשֵׁמֶךְ אֶחָד וְיָמִי כַעֲמֶךָ יֵשׁ' נֹוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ :

[illegible]

ואנ"י בחסד"ך בטחת"י יגל לבי בישועתך אשירה לה

כִּי גַמְלָה עָלַי: וְהָיָה חֶזְקוֹ הַחַדְשָׁא דְּיֵהוּדָא יִתְבַּרְךְ שְׂמֵיהּ רַבְּהִי מִלְּפָנֵינוּ

[illegible]

לכבוד מציט מילק יסרו קרצ במסיד מדוע יאמר לו מור זמני קרצ במוברר'י הוריאט

וזה"ש על מסקל אלי וגואלי : סימן אני יהודה :

1. 111111 22 123 345678910111213141516171819202122232425262728293031323334353637383940414243444546474849505152535455565758596061626364656667686970717273747576777879808182838485868788899091929394959697989910010110210310410510610710810911011111211311411511611711811912012112212312412512612712812913013113213313413513613713813914014114214314414514614714814915015115215315415515615715815916016116216316416516616716816917017117217317417517617717817918018118218318418518618718818919019119219319419519619719819920020120220320420520620720820921021121221321421521621721821922022122222322422522622722822923023123223323423523623723823924024124224324424524624724824925025125225325425525625725825926026126226326426526626726826927027127227327427527627727827928028128228328428528628728828929029129229329429529629729829930030130230330430530630730830931031131231331431531631731831932032132232332432532632732832933033133233333433533633733833934034134234334434534634734834935035135235335435535635735835936036136236336436536636736836937037137237337437537637737837938038138238338438538638738838939039139239339439539639739839940040140240340440540640740840941041141241341441541641741841942042142242342442542642742842943043143243343443543643743843944044144244344444544644744844945045145245345445545645745845946046146246346446546646746846947047147247347447547647747847948048148248348448548648748848949049149249349449549649749849950050150250350450550650750850951051151251351451551651751851952052152252352452552652752852953053153253353453553653753853954054154254354454554654754854955055155255355455555655755855956056156256356456556656756856957057157257357457557657757857958058158258358458558658758858959059159259359459559659759859960060160260360460560660760860961061161261361461561661761861962062162262362462562662762862963063163263363463563663763863964064164264364464564664764864965065165265365465565665765865966066166266366466566666766866967067167267367467567667767867968068168268368468568668768868969069169269369469569669769869970070170270370470570670770870971071171271371471571671771871972072172272372472572672772872973073173273373473573673773873974074174274374474574674774874975075175275375475575675775875976076176276376476576676776876977077177277377477577677777877978078178278378478578678778878979079179279379479579679779879980080180280380480580680780880981081181281381481581681781881982082182282382482582682782882983083183283383483583683783883984084184284384484584684784884985085185285385485585685785885986086186286386486586686786886987087187287387487587687787887988088188288388488588688788888989089189289389489589689789889990090190290390490590690790890991091191291391491591691791891992092192292392492592692792892993093193293393493593693793893994094194294394494594694794894995095195295395495595695795895996096196296396496596696796896997097197297397497597697797897998098198298398498598698798898999099199299399499599699799899910001001100210031004100510061007100810091010101110121013101410151016101710181019102010211022102310241025102610271028102910301031103210331034103510361037103810391040104110421043104410451046104710481049105010511052105310541055105610571058105910601061106210631064106510661067106810691070107110721073107410751076107710781079108010811082108310841085108610871088108910901091109210931094109510961097109810991100110111021103110411051106110711081109111011111112111311141115111611171118111911201121112211231124112511261127112811291130113111321133113411351136113711381139114011411142114311441145114611471148114911501151115211531154115511561157115811591160116111621163116411651166116711681169117011711172117311741175117611771178117911801181118211831184118511861187118811891190119111921193119411951196119711981199120012011202120312041205120612071208120912101211121212131214121512161217121812191220122112221223122412251226122712281229123012311232123312341235123612371238123912401241124212431244124512461247124812491250125112521253125412551256125712581259126012611262126312641265126612671268126912701271127212731274127512761277127812791280128112821283128412851286128712881289129012911292129312941295129612

אֶתְחַבֵּה כְּהֵלֵם • בְּתוֹךְ עַם סְגוּלָה • לִכְבוֹד מַלְכוּת עֵילָה • וְאַתְּ אוֹת הַבְּרִית • וּבְרוּךְ

כ"ס כורת הכרית :

נורה לאלהינו • אשר קדשנו • חתם בכשרינו • חוקם הכרית : וברוך ה'

יסוד דריק נעלם • בפריעה הוא נעלם • ומלכות כל עולם חרב נזרית •

* יצחק יוסף שמואל * יעקב יוסף שמואל * וברוך ה'

דחור סני שמות • כו"ס ואדנו"ת • על המילס חונות • כני עטרת :

וכרור ה

מספר כ"ן כפלים : שלם פעמים : מדת חפארת :

1937, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 85

יִקְבֹּץ נֶדְחֵי יִשְׂרָאֵל וְיִרְאֶה סִבְחֵי כְמוֹ קְטֹרֶת :

ד"ר מלומיד • לרבו וברוכהו • חלצנו חלצים וערוך ה

מחול ומורדך : שמקי סודותיך : מנן סחרית :

ה'סימנים • ממד • נוסחתי מופתית • יסודות חיים • מורה ברבים • וברוך ה'

מספר התעודות : יתגדל שמך • סוף הכרית :

אברהם בן יצחק

ה'תשנ"ח י"ב כסלו תמוז ה'תשנ"ח
ה'תשנ"ח י"ב כסלו תמוז ה'תשנ"ח

העֲשֵׂה נָא בְּקִמְתִּי • רֵעִיךְ בְּחוֹךְ יְדֵיךְ • פֶּתַח פֶּתָחוֹ מִלִּפְנֵי וְלֹא כִךְ הִיא הַמֶּדֶה :
כלֵּה מִלְכָּנוֹן טוֹבִי • אֲלֵלִי עַמִּי מִשְׁכְּבִי • הֵן דּוּדֵי לֶךְ וּבֶל טוֹבִי • רַב חֲנָה וְרַב
 חֶסֶד :

Leet ahaa nido iari are ehaa qia aia e iur iqa are eaherh, qiaha
 eia eia eiaha ad aad eia nido : aia eia eia eia :

אחולא ליסיעתך אברהם חסלה נואלי הסמני זרפא מתן כאבי לך עמי מצי אחולא
אבי אבי רחם עלי ובחמלתך פנה אלי

ראה : שניי חלצני • חדש בקדש מפוני • עד אן איחר קן פדיוני • ואני כח יד
הגולה • אבי

למנון לשבתך עליון חסד מקים ותרחם עיר ציון ייחזק מבנה כל נוח אפריון חסד לך
רפואת מעלה : אבי

חוק את עמך • סדר לבו לעמך • יגדל מעליו חסדך • לך יספח קול רוק
לילה • אבי

זקני כח מלך כבודה • פלחי סיר מומזר לתודה • כי עוד כפרי יהודה • חשמע
קול חזן קול בלה • כי עוד :

פיוט

להרב הנז' נז' יא רבראבי . סימן יהוה אמת

יס ריב ריבני • מני נזולי • הים בערי • בערי חומה • הים
 דהי כטל • ותומך נורלי • עס אל יוטל • יוטל לזכולי • עס
 דלח נסר • יקומם דנלי • יכנה מכנר • מכנר מנדלי • יכנה
 דחיס הכמח סדרת הובלי • ינון כמח יבא לי • ינון
 אחיל כל יום • אל מחוללי • יחיס פדיוס • פדיוס קהלי • יחיס
 מכלל יופי • פאר כלילי • ימי חורפי • חרפי חרם לי • ימי
 תמיד על דל • צורי נואלי • אז יתנדל • יתנדל אלי • אז

פיוט גם את זה לה"ה • למן חיילומין • סי' יאהרונז' הי שו"ת

יונתי מה לך הומה • ובכור גלות דרומה • מהר יפה איומה •
 אהיה לך חיל וחומה • א"יובי ע"לה גם עלה •
 על ראשי הגוי כולו • אמרו לדוד אמרו לו • קולי אליו קולי לו •
 לך דעיתי יפה • כלתה נפשי נכססה • קומי נו"ן הכפופה • כי בא
 מועד תקומה • כפונתי נדכיתי • ואחור נסונתי • מיום
 ברח תחתי • עד כי יבא עולה • אמרו
 אנכי כתי • כאריה שאנ שאנתי • על כי יפידך הגלותי • ביד
 בני האמה • דודי עזב בית קדשו • וכן אמה ירשו •
 זנה באר מקדשו • קמשוכים עלה כלו • אמרו
 אשלה אליה • ותסיר שמלת שביה • מפלייך עניה • סוערה
 לא נחמה • יום יום עיני תליות • למסועת אל זופיות •
 יקבץ שית דחיות • בכיתו ובהיכלו • אמרו

פיוט להרב הנז' סי' אברהם קוריאט חזק

יה מר לי מר לי מר • לכדורך מר לי מר •

אי הרחמים רחם • וברנוז מוכר רחם • ביר אמונים מנחם •
 חיס יפרח כחמר •
 בינה הגוי ורה • זה כמה לי משתאה • מחרם עדי ארה •
 לר כשרו סמר •
 רבת בנים אומללה וחלקתה קוללס • אותה ירש בן עולה •
 וריחו לא נמר •
 דגם הלים ראיתי כשר קסת חניתי • ובמלכותו נלכדתי •
 ומולא אני מר •

פיוט

כִּסְסֵר טוֹב אֶל תִּירָא • לְבִית יַעֲקֹב יִקְרָא • וְלֹא עוֹד אֲמַרְרָא •
 וְאֲדַבְרָא בְּמִר •
 קֵ"ל כָּל "רִצְיָה" רִצְתִּי • רֹחַ "יִיִּם" אֶזְאָף "שִׁיבְתִּי" עֵנֵה אֶת עֲתִידִי • אֶעֱנֶה
 וְאֹמַר • חֻקֵּי יְדֵי הָעוֹלָם • לִבִּין חֶסֶד מְאִירָה • אִזּוּ יִתְגַּדֵּל וְקִרָא •
 זֶה אֵל זֶה וְאָמַר :

פיוט להרב הנו' נעים ארנסט ספתי • סימן אברהם

לך אחותי רעיתי אהובה • נרסה נפשי תאבה • כי לך יקרא
 חפצי בה • אחותי • כי
 אינמה כנגלות נסקפה • כלמה נפשי נכספה • גם רוחי
 רוח נדיבה • אחותי • כי
 בר חמים ובחסד ארשתיך • ביונין לדיקי תמכתיך • ואהבתיך
 אהבה רבה • אחותי • כי
 הִכְמִינִי ופלא כל דבר • עוד יעלה עם נבר • לארץ טובה
 ורחבה • אחותי • כי

בקשה גם זאת לה"ה סימן אבי אברהם בר חכם חזק • נו' אס אראש יומי וכו' •

אקום כא מבית מלוני • ומתרומת סכתי • אטה למשל אזני • אפתח
 בכנור חידתי •
 נתקו מורטי לבי • אחר תואר אשה יפה • ובעלותה על משכבי • הנה היא
 ספחה חרופה •
 יבעלה הנערים • שלא כדרכה וכדרכה • ועוד בתוליה חורים • וחלק משמן
 חכה •
 אס אמרתי אספרה • תלאותי ארוכות • ולחסר לב אמרה • אל תיקרי
 הלכות אלא הליכות •
 בלך וסוד ומחר אתן • מאמריה נכבים • וכמדומה לו להתחנן • אכל
 הוא לחם כזבים •
 רופה הוא בקב וחפלות • וכל ימיה מכאובים • וגם הוללות וסבלות • אובלי
 לחם העצבים •
 הימים היא יסירות • לתור אחר המנדיות • ולכנני יקר תפארת • לעלוקס
 סמי נות •
 מאד עמקו מחשבותיה • עומק רע עומק אחרית • העוזבת אליך נעוריה
 והיא כורחת כרית •
 בר לבב וקני כפים • ימן אל לבו ויחוש • ויהי כא מורא שמים • עליו מבית
 מחון •
 חכם ירא וסר מרע • נחלסה באהבים • עולם עיניו מראות כרע • ולא
 פנה אל רבבים •
 חזק וברוך יהיה עמי אל אלהים חיים • וזכרון אהיה אשר אהיה • ישלם
 לו סכנתים •

ספר מאור ושמש

האור הדרו ואורו הו' לא ומלכותו במרומו * העליון לארץ ולדרים עונים ואומרים כבוד
הוא וכבודו שמו * וא"ל לכם זרע הפרד"ם ליהנות מטובו רחמו וטעמו. דע"ה נה"ר חמה וסתר
לחיותו ה' ולחושבו שמו. * המה הנבירים המיוחדים שם כבוד מלכותו ממקומו: סוד ה' ליראיו *

פרק א

ארום אל אחד יחיד נורא לבדו * כי אין אלוה מבלעדו
אשר בעליונים ובתחתונים אין עוד מלבדו * ומלכותו
בכל משלה:

הפי' דע בני ישראל האל ויעזר ויפתח לך ברו' כי קודם האל היה האור הקדמון ויחיד
פשוט ולא היה נוטה לשום דבר מלך עליו והיו כוחותיו נסתרים בו * ולא היה כיבר
כבודו וגדלו ורוממותו ויחיד והיו כל הכוחות כמוסים בו כמים בספוג * וכסלכת נסתרת
ובסעלה כדעתו מתוך הספך המכוסה לברוא ברו' כדי שיוכר גדלותו ורוממותו ויחיד האל
כתחילה ע"ס כחמד מלכו שכל יום יברא ברו'ים עליונים ותחתונים רוחניים ונשמיים כדלית זה לא מוכר
א"ל לברוא דברים הפכיים כמו יעין ושמאל רחמים וזין רוחניים ונשמיים כדלית זה לא מוכר
אלהותו ויחיד * ולפי שכל זה מוכר להיות * ר"ל עליונים ותחתונים לפי האל ע"ס מל'ם
ת' וית' כדי להמליך מלכים כדלית זה מוכר אלהותו וית' והיו עשרה לפי שזה המספר
יוצא כולל כל הכללי הנבראים וז"ל כמ' אבות בעשרה מאמרות נברא העולם שש ע"ס והלך
המאמר אחד פשוט היה וכולל להברוא ולמה הוצרכו ע"ס * והיתה החסובה כדי ליפרע מן הרשעים
בליתן שכר טוב לברקים * ר"ל אלו לא האל אלא ספי' א' ובתחילה יברא העולמות * לא
יהיו הברורים והנמצאים כולם אלא על הכונה א' והיו הנבראים כולם מלאכים * כי מן הפשוט
לא יצא כ"א פשוט כמותו * וא"ת והיו כלם מלאכים ורוחניים * י"ל כי בזה לא היתה היכרותו לו
וית' וית' שהרי המלאכים נבראו ולא היה היכר לכבוד הא"ל ית' כי לא הוכר כבודו אלא על ידי
הנבראים מחומר שש כוללים מכל דברים וז"ל כדי ליפרע מן הרשעים ולתת שכר לברקים וזה
לא היה אס לא היה להם שורש למעלה משני הדרכים האלה ולהיות זה מוכר * האל הוא
ית' זה האליות הקדוש והנורא ובתחילה נברא העולמות * וא"ת שהי' ת' ברא זה העולם כלי
המלכות הספרות ומה חכרית שיש ספי' * התשובה לזה א"ס ית' וית' הוא שלם בתכלית
השלמות ופשוט בתכלית הפשיות וא"ת שתחילת מה שנברא ממנו הוא זה העולם החסר א"כ
חסרת שלמותו ובדי שלא לחסר שלמותו יש לו לומר בהכרח שהאל תחילה ע"ס שש כח השלם
ובח החסר כסס מתכלים כח הא"ל הם כח שלם * ובהמשך מהם השפע הם כח חסר * ולפי
יש להם לפעול בהשלמה ובחסרון והשלמות והחסרון הם הדברים המכילים בין דבר לדבר וא"ת
שהוא ית' כיון דבריהם עליון לברא מכל ספי' * י"ל כי הכונה מורה על חסרון המאלי * וא"ת
שלא כיון דבריהם א"כ היתה הכריתה בלי כונה ובמקרה וכל הכ' במקרה אין לו סדר ואנחנו
דואים כי הנבראים יש להם סדר ועל סדריהם מתקיימים א"כ בהכרח יש לנו להאמין כי יש ע"ס
ואין המאלי בכלל הנאל * ולפי שהיה מלכות כל הנבראים בתחילה ספי' לפי הסתמיות
זה מזה * ויש בהם רס וספל ובנוני ואעפ"י שכולם א' ועיקרם הוא א' ית' משא"כ אלו לא היו
ע"ס * הרי לך בהכרח אמיתי שיש ספרות * וא"ת כמה נכרית שש עשר * התשובה דע ביקודם
האלות היה האור קדמון הבקר יחיד קדמון יחיד פשוט ובסעלה נדעקו ית' להאלי ברו'ים
האל

מאור ושמש

פאגל נקודה מן האור ונאמר אור והנקודה היא ה"ד והיורד היא נקודה והיא נחלקת לשלשה כוח
 יורד וכל אלה נחלקו לשלש אותיות של יו"ד נחלקת לשלשה חלקים כוח יו"ד וזו"ו ול"ת הרי תשעה
 והעקום הסובלן הרי עשרה ולזה יס' כיו"ד קוץ עליון וגם אמצעי וקוץ התחתון כוח י:
 ועוד יורד מספרה הוא עשרה והיא נקודה ולפי שצריך האצילות הוא מהנקודה סילאמן
 האור והנקודה היא נחלקת לג' חלקים וכל חלק ג' כ"ז כ"ז שלשה לזה כח פ"א סדר
 ע"ס שלש של שלש ושלש הכוללת הם כח"ה כח"ה כ"ז כ"ז שלש כדמות סגולתא ומסוד
 הסגולתא נאכלו חכ"ד גבו"ה תפ"ה רת שש סוד סגול' :

ואם תאמר למה השלש עליונות מהם לח"ה הם סגולתא והג' האחרים ששם חכ"ה הם סגול' .
 התשובה כוח הוא כן הוא דרך המטבע מה שהוא כולט במטבע יהיה סוקע בנטבע
 ומה שהוא עליון יחזור תחתון ומה שהוא ימין יחזור שמאל וזהו סוד האותיות שהיו בתחלה ע"ד
 חש"ק וקורו ע"ד חכ"ד ר"כ דקום הכתר הוא התפארת והוא מטבע שלו וזהו סוד התפארת
 הוא כח"ה כמו שלש שהוא כח"ה לכל האצילות וזהו מ"ס כס' יצירה נקוץ ראשון
 גאמטריא ואמטון בסופו וסופו כראשון כי הכתר הוא דקום התפארת והתפארת הוא דקום
 התלכות ואם תאמר למה מטב' ע' השלישי שהוא כה' י לא היה דמות סגולתא והתשובה כה' י לא
 נטבעו אלא כחפסטי נלח נתפסט מן החסד והוד נתפסט מן הבכורה ויסוד מן התפארת ומלכות
 היא כללותה כי היא נעשית מכללם כמו דמיון כלי הספינה שכל אחד ואחד הוא מיוחד למלאכתו
 ובסיומלחו כל הכלים אזי תושלם ההליכה שהיא התכלית וכלתי ההליכה אינה כלום וג' כ' לא
 תעשה ההליכה אלא מכללותם כולם כן הוא הענין כי מדת המלכות היא המדה העשירית היא
 כללותם ואין בכלל אלא מה שפטרם ואחר השתלשלות ה' נוסף כח כולל לכולם מכה הפרטים
 כח מחודש שלא היה הפרטים שעל ידו הוא הנהגת העולם כי כל טוב אדמו בידו והוא סוד שליח
 זכור שבראשי תיבותיו עולם שכינה עם חמש אותיות וז"ל גמורה מהאותיות מסוד כל
 האותיות הפשוטות חזרו לסוד מלכות ועירוץ דבריו הוא דע כיכל מספר אותיות הפשוטות
 בלי האותיות מולפך ששם נקראים אותיות הכפולות מספרם עולה אל' ק' תלה האלף יחזור ואחד
 בסוד החזרת האלפים לאחדים שכן יתחייב היחוד כי הכל נשתלשל מהיחוד הפשוט והכל שב אליו
 כמו שחמלא במספר כל האותיות עם הכפולות ששם מולפך עולה כלם טלף הוסיף עליהם אחד
 שהוא אלף שמונתו ואלוה"ט"ו והוא סכמתם כי כל החשבונות ס' כ"ה הוא אחד כי הכל יוא
 פ' אחד והכל שב אל האחד א"כ כשהוסיף אלף שהוא אחד על טלף יחזור הכל אלף
 שהוא אלף ואלף הוא אחד וכשהוסיף אלף שהוא אחד על תשביהיה תנו ומלכות שהוא סוף
 האצילות והוא כוללת כלם סוד חכ"ו הרי לך ראיה ברורה כי היא נעשית מכללותם וז"ל
 סוד ר"ת ע"ס מלכ' מ"ס של מלכות סודם חק"א סוד מלכות עם אותיותיה ח"ס תחלת המחשבה
 הוא סוף המעשה ולזה הוא מטבע של כ"ע והוא דקום שלש ח"ו פ"א כי אותיות אין הוא
 אותיות אפי' הוא אותיות ח"ו אלף מה שהיה בסתר והיה אין חזר להיות גלגל ונקר' אפי' ג' כ'
 התלכות היה מוציאה מה שים בתוך הכתר מן הכח אל הפועל ולזה ארבע אותיות ארכ"י הם
 היכל לארבע אותיות יוד וזו סוד וידו"ד כיכל קדשו כי חשבון ארכ"י הוא היכל ולזה ארכי
 קריים באותיות הו"ה באותיות האצרות טו"ז ל' כס' שאכ"י ככתב לא אפי' נקר' אפי' נקר' אפי'
 הו"ה באצרות ודע כי אותיות אדמו הם היכל וכתקן לאותיות יו"ד שהוא בתפארת לאותיות
 הו"ה שהוא בתפארת הם היכל וכתקן לאותיות הו"ה ששם בכתר עליון שחללו כוחו יו"ד ה"ו"ו
 ה"א סוד ט"ה כחשכון אדם ו"ו יו"ד מה אד"ס כי הכתר נקרא אדם דמיונות שבגבו הוא
 תפארת שנקרא אדם דבריהם ששם נקח אליו ואותיות הו"ה שבכתר שמואלם עולה ע"ה הם
 ג' כ' נקח והיכל לאותיות הו"ה הנכונים למעלה ב"א ס' ית' וית' ששם חלה יוד"ן ששם נעלו
 יוד"ר בזה יוד"ה וז"ה ה' העולים אל עם האלף שבתוך הו"ו וזהו מה שרמזה בפאמר ארומם
 אל אחד ר"ל ג' יוד"ן הנכונים למעלה העולים אל עם האלף שבתוך הו"ו וג' כ' הם שבתוך
 ב"ע מילואו עולה אדם ויש בו שלשה אלפי'ן עם יו"ד אחת סודם איהו אל אחד ח"ס בלא אל
 אחד כראש כי אל' אחד שהוא גבו כח"ה הוא דקום של אחד הגבו בתוך הכתר כינחיה מעל

גבור ונבונים עליהם. ואלו בני יודין הנבונים הם נקראו אלל חכמי הקבלה המעמיקים קמ"ן
 ר"ל ר"ת של קמ"ן קדמון מלחמה נח וחס הם שרמו המפורר ר' מסעוד בן חזיר ז"ל בנקמון
 וכל המו' ככתבים הם שלשה עשריות וראשיהם עיונות וסגולת לראיהם בסוד מחשבות כנאות
 פלומים. הם בתי גבורות קראם תוכניות אשר מהם כלומים. וזה שרמתי במאמר ארומם
 אל אחד. ומה שאמרתי יחיד כורא לכדו בכאלו רמותיו סוד גדול ועצום שלא ניתן רשות להאמר
 ולהעלות על לב וב"ס להיות בכתובה כי כל זה באמר אלינו בלחשים:

דע

הכוני אחי שמך האל כי קודם האילות היה הוא ית' יחיד פשוט בתכלית הפשטות ואין
 מיוכל להשיג ולדעת בענין אחדותו כלל ועיקר. ודרך אלה לדעת כי עילת העילות
 הוא סיבת כל הסיבות ומקור להם שכל המתאכלים ומתפללים ממנו הם לפי שכל שאר המדורות
 נאכלו ממנו כזריחה מן השמש ואשיליו עומק המחשבה כ"ע ממנו היא אלוה וברוכה כמד"ה ברוך
 כבוד ה' ממקומו והוא כ"ע רחום וכפר עון רחמן מבט"ל מהו רחום לרמוז לך בסוד הנסתר
 שאפילו כ"ע הוא רחום מן עילת העילות הנקראים עשר חלמות וע"כ אלו אותמים בהפלה ברך
 אלה לפי שכל מדה ומדה היא ברובה מן המדה שלמעלה ממנה עד שיסתלסל לכ"ע שהוא ברך
 מכ"ס של החלמות וסוד ברך כ"ע מן העילות אפס בלתיך ואין דומה לך. והכן כל זה. אבל
 אם באת לדעת מהו עי' העי' הסתכל בכ"ע של מדה העשירית ומשם תבין כל העניינים
 הנפלאים בכלתי המטרך למגנס דעמך ורעיונך לכן שלח עי' העי' לכלתי חקור אחרי מהותו
 כי אם מכח כ"ע הגרמו במדת העטרת עד שהנה גבולך ולא יוחד:

ואני

אגלה אוניך ואזריעך סוד כדי שלא תשתכח בזה דע כי כנגד הע"ס שיש לנו עסק בהם
 והם הנקראים מחודשים כנגדו יס כ"ע של עשרה לחסות. ונגד החכמה שיש בע"ס
 שמחודשים יס כנגדה חכמה הסתומה שהיא בדרך כ"ע הגדול ובטביל כך זאת החכמה היא מכוסה
 ונעלמת ולא נודעת אלא לשמיעת האזין. וכת"ע הגדול ועשרה לחסותין אין בהם שום סינוי כלל
 ולא שום דין כלל וע"כ אמר הכתוב הגי' ה' לא שנית. אבל ויחנס ויתעלם אל לבו וכדומה הם
 במחודשין והכן ודוס לה'. וע"כ סוד הגדול רמז ר' אליעזר הגדול במאמרו הנכבד והמעולה
 שאמר קודם שברא הכ"ה העולם היה הוא ושמו אחד בלבד. ובתעלה בזה המאמר. כי העם הוא
 מורה על אצילות השמות אשר עליהם באמר קץ סם לחושך ויתן להם גבול כי שם שדי נקרא על
 שאמר לעולמו די. ונ"כ שם נעשה מאותיות המורות על ענין השיעור וכע"י העי' לא ירחם גבול
 ולא תחלה וסוף ולא שיעור ומדה ח"ו וא"כ איך יאמר קודם שברא הכ"ה העולם היה הוא ושמו
 אחד:

והתשובה

בזה הוא באמת כי מלת שם מורה על ע"ס וכע"י העי' שם נעלמו לא
 גלויות והם הנקרא' ע"ס העומדות ר"ל קיימים ונכחיים והם פנימים והם
 כבטם ולא בטם נתפסות ולא נתפסות כדלות ממנו ולא כדלות והם ברזא וסוד. כבשר היוצא
 מן המ"ס אל הים יטוב ובשלכת היוצא מן תכלית. ונקרא חשך כי לפניהם נחשך כל אור מהאור
 ונ"כ ואחשך ג' אחר מחטא לי עיזר האדם ויחשך עמו מלהרהר ולדבר בהם והם הנקראים
 שמו אל עי' העי' ועליהם אמר קודם שברא הכ"ה העולם היה הוא ושמו אחד והם הם שמוחיו והם
 השם היה אמצעי בין עי' העי' ובין אצילות ע"ס כי מהם נשתלשלו עשירות גלויות לבווח"ה
 הנסתרות לה' אלהינו והנגלות לנו ולבנינו ר"ל ע"ס הנסתרות והנגלות לה' אלהינו והנגלות
 לנו. וזהו המלא נקוד עליו בעשר נקודות כי אינם גלוים ואם לנסתם ית' והם הם המטבע
 של ע"ס הנגלות והע"ס הנגלות הם לנו ולבנינו עד עולם וז"ס פ' עשר תעשר עשר תחת עשר
 ורוא דמלה דהי"ה הוא ענש הכנין ושם הי"ה הוא ענש הכנין עשרה אותיות בשם אהי"ה אל"ף
 ה"ה וי"ד ה"ה ועשרה אותיות בשם הוי"ה ה"ה וי"ד ה"ה וי"ד ה"ה וי"ד ה"ה וי"ד ה"ה וי"ד ה"ה
 יס"ו"ד לכה נעלמת והם עשר תחת עשר ולפי שבעשרה הנלוות יס בהם דין ורחמים כשהפלה
 שמיטה למעלה היא מאלת הוי"ה השחורה מו"ד הלכה שפע הרחמים כדי שתמתיק הדין ומשפעת
 רחמים עליה למטה והם שני כהרים כקרא פילאז וכתרא תחא ולזה הסוד כל השמות יס בהם
 דין ורחמים מן המעם הממולה כנ' יודין שהוא גבור כח"ס כי זה כלכד הוא רחמים גדולים ואין

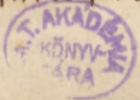
2

אבל

אמנם

עורר

שכני

שני העשיות ולפי האמת אין שני בעצם האור קנין עצמו אלא בערך בחינתו אל הראים מלך
שני העשיות וכן הדבר בספירות כמין משל המים וידוע הוא כי כפי אשר יגדלו העשיות
יגדל אורם ונשמתם וספירותם והנה הנבול לא יהיה אלא מלך הנבלה הכלים המקבלים אותו
ואין הכוונה בנבול הנזכר בספירות אלא על נבול הפעולות הנמשכות מהם אלינו אבל לא סתם
בהם נבול ואסירי הנבול והשני המהנה מהם מלך סדר הפעולה הנמשכת מהם אלינו לא היה
מלך עצמה ממם אלא ע"י שתלכסו בכריזה והכריזה ביצירה והפירה בעצמה וע"י שתפעל הפעולה
והנבול והאמת שנכנס בשמחה להגדיל ולהקטין או להגביל אותם ולהרנס ולסעדם כרצונו ית' כך
ואמרנו להגדיל ולהקטין ר"ל מה שהוא בעורריות נאלץ עושה פיעוקה אל מדרגת נאכל יותר
עליון כענין תפארת ומלכות העליון כסוד הדעת עד הפתח כמו שאני עתה לפרש זה הסוד
שע"י או להקטין כענין לכי ומעטי את עצמך ה"כ לפי מה שכתבתי כמאז שני מיני ספירות
ושניהם מיוחדים תכלית היחוד כאשר יהיה האופן כחן האופן והשנימית היא נשמה והיא ספירה
האמתית והיא הכוח הפועל באמקות והוא האור המתפשט בעצמותו של א"ס והאמנותיות הם
הכלים ושלוחים מן הנשמה הנ"ל פעול פועל אפי עיקר הפעולות הדינה תלויות בהשמה ואע"פ
שהמכנה מלך הכלים :

משל אל אור הנשמה המתפשט באברי הגוף החומרי כי לא תהיה פעולת אור הלויס בחומר
היד כי כשה ידים להם ולא ימיון ממש שלא יהיה פועל הנשמה מתפשטת בה אלא
עיקר הפעולה תהיה תלויה בנשמה המאירה ביד האור ועכ"ל ולא יהיה שני בנשם העין ובנשם היר
ואע"פ שאין פעולתם שוות שוו פעולתה הראיה וזו פעולתה המשמם כי שני הפעולות יהיו
מלך שני האברים העליונים המראים הפעולות כאשר תשתקף הנשמה עם אחד משאר האברים
בהנכות האבר ובכשירו והנה כאשר נאלץ גרר היר או הגרל לא יגדל באמיות אלא בכה הנשם
הפועל כיון שהיא כח הלקוחה או כח ההלכה וכן הדמיון עצמו בספירות מהם כדמיונו וקו נשמה
הנשמה היא העצמות המתפשטת בספירות והוא הנותן בהם כח לפעול דבר"ו תמורתו שאם היה
הנשמה מאסף אור מהם היו כל הספירות החיוניות כגוף כלל נשמה ומלכיות ותבנית פעולות הנשמה
שהם כלים אליה כאשר כתבתי ה"כ בתבאר מהו א"ך העשר ספי' הנעלמות המתפשטות מה"ס ית'
ות' הם הם נשמה לספירות הנגלות והעשר הנעלמות הם הנקראים שמו של הכ"ה ועליונים
רמותי מתאמר ארומם אל אחד וחד כורה לבדו כי אין אלו מכלשור' לפי שהוא נשמה לכל
נשמתו ואין בכל הספירות דומה לו מה שאין הפה יכולה לדבר ומה שאין האוזן יכולה לשמוע
וכלם הם מתוקקים אל הגנתו ולפני כסאם הם משתחיים וכלם מודעפים מליתותו ומחייבים
אנחנו לחדש שמו לפי ששאר אורות המתפשטים מעצמותו הם נשמתם ואסור לעיבודם וגם
להתפלל אליהם וע"כ תריך הדם לידע בהם ידיעה שלימה וזהו שאמרתי אין אלו מכלשורו
וחתמתי זה מתאר כפסוק ומלכותו בכל משלה לפי שכבאן רמותי סוד גדול כי בלתי המלכות
אין אפשר לעליונים ולתחתונים לפי שהיא מושיאם מה שים למעלה מן הכה אל הפועל והיא בית
קיוול שלהם ואע"פ שהיא למטה לפעמים תתעלה עד אין סוף והעשה עשרה על ראשם וזהו הסוד
קראת עטרה וסוד כזה הוא כי המלך היו"ד שבשם הוי"ה שרומז לכת' רוחב"ה הוא על העמיד
והה"ה שרומז למלכות הוא מורה על העבר דה"י עשה וזכר לנפלאותיו למטה הארץ שהוא
מגבלה וזכו למעלה מראשו והכ"ה נקרא ארומם וג"כ בשם אדנ"י מתא' חלק בראש ויו"ד בסוף
סדרו הוא לכבוד עטרה : ונ"כ צורת האלף מורה על יו"ד ויו"ד ויו"ד בראש ויו"ד
בסוף וא"ו באמצע וכל זה לרמז על תחלת המחשבה הוא סוף המעשה ולפי שכל הספירות הם
כלם משפיעים עד יסוד וכל אחת ואחת היא נשמה לתכונתה כי הכת' היא נשמה לתכונה ואכמה
נשמה לאחד וחד נשמה לנח וכן ג"כ כינה נשמה לגבורה וגבורה לחד ומפאת נשמה ליסוד
ויסוד לכלל כל הפעולות נשמה למלכות וכוונת המלכות אין לאים ספירה אום הנבירה ופעולה
בעולם ואין לאום ספירה ראות להשפיע לתחתונים אלא ע"י ומפני שאם היו משפיעים וזהם
היה הדבר פירור כמו שביאר בתקונים ומלכות לא תהיה מקבלת ומתייחדת ממים ספירה שום מין
יחוד ושפע אלא ע"י הדיק והיסוד הוא המתחבר עם המלכות וזמן הגלות שאין למלכות זיוה ע"י
היסוד

מאור ושמש

סיסוד מהותו השפע שהיה בה ושקבלה קודם החורבן היא זנה ומפרנסת העולמות. והשפע כי מדרך הקדושה להפצת ולהרחבת ולהאמץ ומפני זה אותו השפע עצמו לא היה נמנע לעולם מלעסוה פרי כי יהיה מתהלך ומתפשט ממציאות למציאות לאין תכלית מסל לנן ורוע שהיו גופלים נרגרים מהורעים לארץ והם חורים וגדלים מעמלם לשנה הבאה וכן משנה לשנה כך הוא הנמשל. וזה ש'הזרע שקבלה מלכות מקודם הוא הולך ומתפשט מעצמו וע' והכריזו פעולמות לא ידמה שפע הברכה הנמשך מהזרע שגל וגדל מעצמו לשפע הנשפע מהזרע הנזרע ע' הנחת הזרע כי בגלל מעצמו הוא מציאות מתהווה ממציאות ומציאות ממציאות ואינו מעמלם האור כי עצם הזרע הוא לעולם נשאר ונשמר במקומו להיות מציאות וזלמו שומר הזרע הנזרע. אבל כהיות הדיק עומד בתוך גינתו והוא משקה אותה וזרעה מחדש לחדש אז האור נמשך בלי הפסק ויהיה עולם ניוון מעצמות האור בעצמו ולא ממציאותיו ולא עוד אלא שהמציאות יהיו מתרכבים ומתחברים ומתפשטים עד אין תכלית. וכיחוד המלות שאנו מחדשים בגלות אנו נוהגים למלות סמך וסעד מעט בשפע הבא אליה למעלה כמתוך סמך מחט סדקית ותחיית המלות למעלה יחוד מה אע"פ שאינו שלם ואע"פ שאינו כמדריגת היחוד ההוא קודם שנחרב היות אע"פ כן במעשה המצוות יש לה סמך בעלמא כדי שלא תפול מכל וכל כי כמו הגנה שלא יחרסו תהיה הולכת ומתמעטת כך הוא הדמיון בה"ו. ולזה במעשה המלות נותנים לה סמך בעלמא. ודי כמה שביארחי לך ככהן אף ע"פ שיצאתי מכוונתי הראשונה שהוא לבאר המלות אע"פ כן כדי להעניק ולפתוח לך שערי אורה כתבתי כל זה בלתי טעו וכסימי טעמים משום דכתיב כבוד אלהים הסתר דבר ע"כ:

פרק שני

איהר אל אחד פיזיור עליון. אשר אין לו שני ודמיון. והוא נפלא ונשגב כרום חביון. וכבוד אלהי ישראל נעלה:

דע בני אהובי שיעקר היחוד הוא ליחוד הא"ם ית' הרמז באל כמ"ס למעלה עם עשר ספירותיו כי הם לבוש אליו כאשר אני עתיד לבאר בג' האינוס נפרדים ממנו ית' אע"פ שגשגלנו לא נפרדו אלא נשארו אצלו כמו כל שאינו נפרד מבעולו ו"ס אצילות לשון כל או לשון אצלו שגשגרו דבוקים יצמו ואע"פ שאנו אומרים שגרה הם אחד כמו אברי האדם כי הוא נברא כדמותם עם בת זוגו וז"ה כי כלם אלהים עשה את האדם. וי"ל למה אמר הכתוב כלם אלהים ולא אמר כלם ה'. אלא דע כי כמו שהאדם יש בוגוף ונפש כך זה הסם של אלהים יש באותיותיו נוף ונפש אע"פ שהן באותיות גוף שאינו ח"ו נוף אלא כל דבר שהוא בגלגל והוא תחתון יקרא נוף לדבר העליוני הנסתר וסם אלהים יש בו י"ה אלס לומר לך כשיסתלק י"ה נסתר אלס כאלס לא יפתח פיו והמאור הא' אשר אין לו קצנה ושיעור הוא מתראה בהפצת ונחמו ככתר ומתפשט לבא ולבאן כמו הנשמה באברי האדם וז"ס חסם א' דע נפשך ומדע בוראך וכו' נחך קוסיית אחת והיא מאחר שצמם האלמות הוא מסולק מכל המאורים וההפכים והשניים והגבולים איך אפשר שג' שהוא סורס כחך הספירות ושהוא והספירות הכל דבר אחד והאל יזר הספירות ימשכו כל מיני הגבולים ובהם יתייחסו כל השמות והמאורים ואיך יתייחסו עני דברים הפכים אלא כמה שביארחי הקושיא מוארח כי ענין קיסורו ויחודו. כהם הוא בעלם כמו שבעלם קיסור היחוד של הנשמה הרוחנית נפשוה הנשמים החומרים והגסים:

ואיפשר לומר עוד באופן אחר כי ענין הגבולים וההפכים נמשך מזה הספירות ומבחי א"ס ית' לא היו נגבולים ח"ו בערך הא"ם עצמו אלא בערך הגבולים. כי ידוע הוא כי הוא ח"ס מעצמו ומכיון מעצמו ותרול מעצמו וגבור מעצמו לכלתי תכלית אלא על כל הגבולים האורך להר אוח פעולותיו לזולתו ואחר שכן הולך להאציל אצילות ולעשות בו שיהיו נגבולים קשילותיהם כע"ז ומתוהך לזה הוכרך להיות ההנהגה על ידו וקוף ולא ע' וזלמו ומפני כך

הדרך החסד אל חסידותו הנכורה אל נכורתה ולכן תמצא כי כל ענייני החסד הם מתייחסים אל החסד שהוא העצמות והחסד הוא העצמות נכרא כדי לפעול אל החסד שהוא הכלי והחסד שהוא הכלי לריכזה אל החסד שהוא העצמות וכן נסאר כל המדות והם מיוחדים בתכלית היחוד כהדיון קומא ללבושים מניחם כלפניו הוא כאן דומם והוא בלא לבוש אין לו מציאות כך הס' בלא לבוש אין לו מציאות אל פעולותיו להנחת השפלים עם היות אמת שהציגם לא לנורף שהיה לו אליהם אלא כדרכו ובתורת חסד כדי להטיב לזולתו ואחר שהציגם וכרא התחמגים סוף ד' לנמצא כבודו ולהתייחד בהם כדי להעמידם ולקיימם כי אין להם קיום מכלעדין :

ואין

להקשות מאחר שהספירו עצמותם מפעמותיהם והלא הם נאכלות מזמן מה שלא היו במציאות מקודם לכן וא"כ ח"ו הם אפשרי המציאות והם מורכבים מההעדר ומציאות ואין אפשר ליהם דברים אלו אל עמם האל ב"ה שהוא מחייב המציאות אבל כמה שניארגו לעיל הקושיא מחורגת כי חידוש האצילות אינם מחד המאכל ח"ו כי האצילות בעצמו היה נעלם בעצמותו בכת היותם דק ומסובב מן הפועל - אמנם עשה ולא ונאכלו מן הכח אל הפועל והוא חידוש בערך הכנכרים ולא בערך המאכל :

אבל

כדי ליישב הענין נמשל הדבר אל מדורת האש הגולה עד מאד שלא תאמר בתוכו שום דבר שיוכל ליהנות ממנו ולא תסרף עד שהיה מוקף מכדורים יגינו עליו כפי אור וחמימו האש ההוא עד שהיה כדריה נהנית מאורו וחמומו ולא תסרף ולפי האמת נמצא כי הכדורים ההם כלם לזמנים ומסכים אל האור והחום הנא מאורם האש הגדולה ומשחלש דרך הכדורים אל תוך האור הפנימי שהגריה היא עומדת בתוכה השתכללות שיהי אל מוג הכריה היא עד שיועילתו ולא יצאקו והנה בודאי הקור והחום הנמשך לפנים הוא בעצמו מעצמות אור וחום המדורה עצמה ואף כי נמתק לפנים אין התמחקות ההוא מחד שגוי עצמות האור והחום עצמו אל מחד המסכים והפריכות העומדות לפניו עד שנמצא האור והחום המתפשט בתוך הכדורים שלא נחסרם כהחסרם הכדורים אלא דרכה קדם להשקדית האש שהוא מקור האור והחום ונא מתחדש אלא הכדורים והכלים הם המעבים את אורו בערבם לא בערך האור והחום שבתו או בחו עתה ואדרכה קדם היה מניע אורו אל מציאות מתגלה ומוכח יותר מזה אלא שהכדורים הלכיסורו והעלימם ח"כ מזה המשל כגון הנמשל כי האש הגדולה רמו לא"ס והכדורים הם הספירות ר"ל הכלים והאור והחום שמתפשט בהם הוא עצמותו ב"ה הנשמה העומדת בתוכם ומעמדת אותם ומקיימתן ח"כ לזאת הסבה צריך האדם לייחדם עם מאכלם והוא עיקר היסוד האמתי שישבר ח"ס ית' וישפיע ממנו על מדותיו ואפילו ב"כ שאין בינו לא"ס אלא שיהי עילה וזה עלול אינו דומה לו מה שאין הפה יכולה לדבר ואין אופן יכולה לשמוע וזהו שרמזתי אשר אין לו שגוי ודמיון כי השגוי הוא מחד הכנכרים כמו שרמזתי לעיל וחתמתי בדבורי בזה המאמר בפסוק וכבוד אליהם נעלה וכוננתי בזה כי הא"ס ית' וית' שהוא המאכל ע"ס ער"ת שלהם עולה בסוד יש' בזה כח"כ גג"ת נה"מ סודם תקע"א בסוד ישראל שעולה תקע"א לסוד נסתר והוא נעלה על כולם והוא נשמתם והמקיימים :

פרק שלישי

הלא הוא קרמון וראשון - אשר כך מורה צידוק את ראשון - והוא אחרון ושומר עמו בכת אישון - כי אתה הברלהם לך לנחתה :

דע

אחי כי מאירוף הו"ד שהיה ראשונה לאומיות הו"ס יורה על שהס' ית' האציל הנקודה שכל כלול בה הוא קרמון כי יס לנו עיקר כי חסידות ב"ה שניאומיות אינה בונה אלא שתי חסידות שמו שחא"ר ב"ה ח"כ - ומיכה ב"ה שלם אינה בונה אלא ששה חסידות כמו שחא"ר יו"ד יד"ו ו"ד יד"ו ו"ד יד"ו ומיכה ב"ה ארבע בונה ארבע ופאריס - ומיכה ב"ה חמש בונה ק"ד וכת ששה בונה ח"כ - וכת ששעה בונה חמשת אלפים וששים ולא וחסד ב"ה ששה וכת שש וכת

מאור ושמש

רבה עשרה עד שאין להם סוף וחסכון לחלוצהם והסוד בזה כדי שתדע כמה בונה כל תיבה
בנקל עד שלא תצטרך לזרעם וכמהו חסוץ בתוספתו ר"ל כמו אחיות התיבה שחלפה לזרע
תכה מה שזרפתה מן התיבה שהיא פחותה ממנה אוח' כמו שחמך כמה לרפנומתיבה בת
שמים שני לירושון כמו א"ב ב"א ואתה רוצה לדעת כמה בת שלם בונה שלשה בשמים
הם ששה וכן כמה לרפנומתיבה שלשה ששה תרצה לדעת כמה בונה בת ארבעה הכה ארבעה בששה
ארבעה פעמים ששה הם ב' ד' וכן חמשה פעמים כ"ד הוא ק"ך שהוא לירוף בת חמשה וכן ע"ה
בזה ה' לירוף יעלה הסם המפורסם ח"ס והאחיות כוכב והמולות וזהו חסיון ו"ה כוכב ח"ס
ל' זה שהוא שם המפורסם שיעלה י"ב תיבות ששכונם זה לפי שש' שהוא ב' ד' האחיות כיוון
שה' א' כפולה בו לא יכנה ממנו הלא חצי לירוף שהוא י"ב שהוא כוכב"כ של מדה אחרונה שנקרא
חכם א"כ מלירוף אחיות הסם ב' ה' הורה לנו שהוא משפט והוא הכוכב של מדה אחרונה ח"ס
שכינה במערב ר"ל כי מערב חסיון ח"ס וזהו שאמר ג' כ' אשר משהו שרי יחזה ר"ל מ"ח אחיות
שעולים בלירוף הסם ו"כ תיבות הוא הכוכב של מ"י ששכונם מט' טרון עם שתי אחיות ח"ס
כי נשכעתי ובוה הזירוף יעלה שם אה"ה ג' ב' לשכונם חס' חלל עם אחיותיו ותיבותיו א"כ
מאחר שידעת זה בנה הזירוף ג' כ' יעלה מו"ד שהוא הראשונה בשם המפורסם קדם כיצד היו"ד הוא
בת שלש אחיות ויבנה ממנה ששה תיבות שם כדלעיל יעלה ששכונם ק"ך ע"ה אחיות וששה
תיבות יעלה ס"ה קד"ם וכל זה להורות על מהלכה שהוא קדמון וזהו אשר אמרתי הלא הוא וראשון
אשר כך מורה זירוף אות ראשון וע"ה הוא אחרון להורות כי אחר שישלמו שבע שמשות כהם
שבע ספרות שכל אחת כלולה משבע שהשמיטה הראשונה התחילה מן החסד ודע כי חסד
בשמיטה שבעה היתה המורה מלות עשה כלל בלי מערכות מלות לא תעשה פרים וזבים נקיו'
דרך הפה וקומתם מנעת לאור השמש ולא היה באותה שמיטה של חסד גלגול בשמות יום בלל
לילה חמה בלל לבנה ולא היו מלאכי חבלה ומעט מאור שמיטת חסד בשאר כו' השמיטה שזנו בה
היא שמיטת הגבורה שאלמלא כל לא היה קיום לנוף פח"ד היא זאת השמיטה השנייה הקשה והטובה
שזנו בה ובה טיגוף וטומאה ומלאכי חבלה ואפי' חבות הטומאה וטריזים וזרע וכל מ"ד שולטת
בשמיטה זאת וציריזים ורקבו ס' ובתורה מלות עשה ומל"ת וגלגול נפשות כמה עניינים :

הפארת

היא השמיטה השלישית שזנו מקוים מי שיוכה לה ויחיו בה חיים ארוכים וזים
ונקיים אך לא בשמיטה הראשונה של חסד כי השמיטה הב' שמוכה לה :

נצה

היא השמיטה הרביעית ענינים עם שבה טובה וברכה ושמחה וגילה יותר משמיטה
שלפניה ויהיו הכריות פניהם מ' ארז צח לחים ולבנים לא טומאה ולא שיקן אילנות
ועצם ס' בנפ"ג וטותנת מטובה ומאורה לשמיטה שאחריה ובשמיטה זו תחשך החורש :

הוד

היא השמיטה החמישית והברורים שבה כלולים במד"ד הקסא באכוריות ובקטיות
עורף אך לא בשמיטה של גבורה לפי שהיא קרובה אל הפארת ובתורה מלות לא תעשה
מעט :

יכור

היא השמיטה והברורים שבה בשליונים ובתחומים הם נחים וזוכתים ומרנני לנפש
וע"כ אין מוחסין לה דבר אלא השבת שהוא מנוחה למי העולמים :

מלכות

היא השמיטה שביעית והברורים בה נכללים כרוך הטובות שמשמחות הראשונות
הימים על סדר הרכיז שלהם וטוטים המה לקצת שחללים וכלול בה לדיקים

וצדקיות ורופס צדקיות לאלפים ואח"ל השקט שמשות יחזור הכל לבי נ"ה ויהיה כפי מה שהיה
כפי מה שיגור האל יתברך וסוד ה' ליחיו וגוה נחבוננו ר"ל שתא אלפי שני היו עלמא וחד חרוך
וכבר ידעת שזה מדבר כנגד הספירות שכל אחת משמשת יומה ויומו של הב' אלק שנה והסוד
האקויל משה אל פה שם שש' שוקפות ושש' בולטות פו"ב אלק הם כנגד י"ב שנים י"ס ו"ב
מאורה וכל ספירה כלולה מ' ארז צח לחים וז' פרוסין שש' ספירות י"ב הם י"ב וכנגדם י"ב אלק שנים שניהם
שעולים וס' שם שוקפות ושש' בולטות ו"ו שם אלק שני לא זכר כי הם הבולטות שם לך
לדעת שאחר שיגדלו השם אלי שזנו בהם בגלות ובאמר שם כנגד שוקפות וכל מלך התחית
מפוסס ויכנסו בגלות ויהיו העולם שקט שם אלפי שני כנגד אותם שיגדלו ו"ס שחכנו פיות

עניתנו ואח"כ יהיה חד חרוץ שיחזור העולם מהו וכו' אלף אחד שהוא כנגד יום השבת שהוא
עולם הנשמות כך הוא ככל שמשו ושמשו עד היובל וסוד ה' ליריאו וז"ש במאמר והוא אחרון
זמור שמו :

פרק רביעי

ראש לכל הכתרים הוא סבה כל הסיבות והוא עילת כל העילות ואב לכל האבות ובכחו היו
כל הכחות נהבות וכבוד אלהי ישראל עליהם מלמעלה :

דע לך אחי אהובי כי כאשר עלה צמחשכתו יתכרך להאציל האצילות מיד כחשכו בתאצלו
בעצמותות. כלל שינוי אלא במציאות מתייחד שמו עד שאין כינוי והמציאות שהוא הכל
כלל אלא הוא והם עלם אחד ונטיירו בפלגו בנ' נקודות כנגד כח"כ אשר הם שרשי קו החסד
וקו הרחמים וקו הדין הכוללים ע"ס כי מנח המציאות ההוא שנתפשט בשורש עצמו נאצלו בה'
ראשונות כל אחת כלולה מ"ג כיבחמה היו בכללים חסד נאח כללות כללי נראה וכן כבינה היו
בכללות גבורה הוד וככ"ע היו בכללים ונעלמים ת"ת עם בת וזוג ויסוד הרי בין כולם עשר
ומפני שהם שורש ומקור אל שלש ענפים המשתלשלים מהם שהם כח"כ המצויירים בכתר עלמה
במציאות התחלת המפסטהם מעצם השורש אל הכתר ובכללות הג' נקודות הנגזרות בעצם
השורש הם נקראים בדברי המקובלים ז"ל אור קדמון אור פזווח אור נח . אצל לפי פרטות
מציאות עשר ספירות הנכללים בהם הוא מקראם עשר נחמות בבחינת שמהם מחפשי ע"ס ואף
עפ"י שכולם אחד בתכלית ויחוד משל אל איברי הלב והטחול והכבד והריאה הנפרדות זה מזה
שקודם פליטתיו היו כולם אחד בהעלם הטפה הורעית ועצם אחד אבל אינו דומה זה המשל
לגמל מכל הדדים לפי שהאיברים האלה אחר שיצאו אל הפועל לא נאשר להם שום מציאות
מהמציאות שהיה להם קודם לאדם מ"ס כממשל כי בעבור ש"ס ית' לא יקבל שינוי נאשרו שם
נגזרות אחר שנאצלו הספירות כמו שהיו קודם המפסט אצילותם כי האצילות אינו דומה אלא
למדליק נר מנר . ודע כי הנחמות הם עצמות וכלים . ע"י א"ס ית' הם עצמות . וע"י הכתר
נאצלו הכלים הסובלים העצמות והנחמות הם עצם הכל והא"ס ית' נגלה בנחמות יותר עד
שיהיו הם עצמיים ממם ויהיו בעלם השורש ונ"כ דע שאין הנחמות מציאות כח"כ שכתב אלא
הם יותר עליונות ונעלמים מהם ונ"כ אינם מקורות הספירות אלא הם אורות מחלכסים
במקורות הספירות ונ"כ אינם נשמות הספירות כלומר העצמות המפסט בספירות אלא שהם
אורות מתאחדים בעצם השורש שהוא והם הכל דבר אחד . וחכמה ובינה אינם משיגים בשרשים
אלא לפרקים בעת עלייתם ויחודם בשורש העליון שכתב . ועכ"ל לא ישיגו מהם אלא כמרח
הריחוק שם שבע ספירות התחתונות שאינם משיגים בהם כלום וולתי הת"ת ומלכות בעת עלייתם
אל הכתר אבל הכתר הוא משיג בעצם השורש הנעלם מפני שהוא סבתו וסבת השרשים הנעלמים
בו . ודע כי למציאות הנחמות האלה שכתב יחסו חכמי המקובלים ז"ל שם ההויה המהמלא
ליו"ד שבו נ' וידו' דהיינו בגלות שהם נ' נקודות נעלמות שכתב ויד' הראשונה שכתב שהם
רמז לשלשה ראשי חסדים שהם בעצם השורש בבחש של נקודות שבה עוקן שלמעלה ועוקן שלמטה
ועוקן המלכות . ולפי שהם עצם אחד ומציאות אחד לפי נרמזו באת אחת ואלו שכתב הם
נרמזות בנ' וידו' ולזה יחסו חכמי הקבלה אל הנחמות שכל"ע עשר הויות משהבות בניקוד אבל
העליונות אין להם שם ולא קו רמו' ואין להם השגה כלל ולא הרהור ולא מחשבה כלל וכסירה
האדם להרהר שם החמק מחשבתו וחמק ממקומה שאין מחשבה יכולה להשיג אלא עד המקור
שממנו יצאה כמו דרך משל משין שלמים שנמשכין ממנו המים שאינם עולים אלא כמו הגובה
שממנו יוצאים ולא יותר וכסיריו להעלותם יותר היו יחורו למקומם שממנו יצאו והכן המשל
וממנו תבין כמשל זהו שאמר בזה המאמר נאור הוא בסוד הקמן המופלא :

מאור ושמש

פרק חמישי

נאור הוא בסוד הקמץ המופלא והוא למעלה למעלה: סיבת כל סיבה ועילה כל עילה: ולחקור ולהרהר שם אין כל טחשבה יכולה: ורם על כל ברכה ותחלה:

פירוש

נאור הוא בסוד הקמץ המופלא. הם שלם אורות הנעלמים מהם שורש כל הפרטים והם נקראים אור קדמון אור מזוהל אור נח והם ר"ת של קמץ. ולחקור ולהרהר שם אין כל מחשבה יכולה ורם על כל ברכה ותחלה: לרמוז שהא"ס אין לו סוף אות ולא קץ ולא דבר סירמו לו שם כן אותו השם יגבילו והמאור הכהיר אשר אין לו קצבה ושיעור ואין לו קץ ומכלה אינו מוגדר ומוגבל בשום דבר ועוד כי האותיות והשם מקבלים חלוקה שם להם שיעור וגבול והיאך יוגבל עי' העילות באותיות והשם שמה רואה כי שם הוא"ה הממלא כנ' יוד"ן הוא רומז בא"ס באחת מהם רומזים ללחלוחין שבמך הכתר והיו"ד שבראש השם רומז לנ' הנעלמים מהם נקראים ג"כ עשר תחומין עליונים ונעלמים: אבל עי' כל העילות אשר אין לו סוף ולא אות ולא קץ הוא ממלא כל שמה והוא שלימות דכלו ואין לו שם ידוע שא"כ היה מוגבל כמו דרך משל להכדיל אלף אלפי אלפים הדברים ההולין שאין לו צורה ידועה ומוגבלת ולזה הוא פוסט צורה ולכנס צורה לפי הצורך ואין לו צורה ידועה לא היה לו יכולת לעשות זה. כך הוא להכדיל כמה אלף אלפי הדלות עילת העילות: ולזה רמזתי בחתימת מאמרי ורם על כל ברכה ותחלה: ולזה אמרתי בברכות כבוד ומבורך הוא פעול: אבל עילת כל העילות הוא מקור הכ רכס ית' כעצמה וז' שורש על כל ברכה ותחלה:

פרק ששי

בתחלה האציל עשר ספירות ואין חסרון במאציל ואין חידוש בנאצלות השחרות: והם עשן בשלחבת בהחלת קשורות, במראה אש בית לה:

בכאן

ביארתי סוד יחוד עשר ספירות עם מאציל ואעפ"י שנסתפלו לא נפרטו אבל הם אדוקי ורכוקי עמו וראה זה המשל של הנחל והסלחב וממנו תעמוד על קרן האורה כי מתוך ש"ס אנו יודעים עמקי האיד וכלתן אי אפשר כמוהם לה: שהיא מורה על מעלת הנחלת וג"כ לרמוז של סתכל היו במוסרם באחדותי הפשוטה ואין חידוש ביחודם כי כבר היו בכוחו ולא היה חסר אלא הרחיצה שקראו הרבון הפשוט: וג"כ אין חסרון במאציל ית' וזהו משל הנחלת שהיה כשלחבת בכחה ולא היה חסר אלא הרחיצה וג"כ אעפ"י שיגלה השלחבת לא חסר מכם הנחלת כלום ואף עפ"י שהשלחבת נראית דבר נכדל בעצמו אעפ"י כי לפי האמת קשורה היא בנחלת והנחלת מתאחדת באש השלחבת כך הוא הנמשל בעצמו והכוז זה כי הוא דבר כפלא: וג"כ כמו שהנחלת מתאחדת השלחבת ותכלה בתוכה כן הוא רמז לפסוק שמהר אס ישים אליו לבו רומז ונשמתו אליו ויאסוף וזה"ל קרניו חגבים היו ועקרון ושתלן ונעשו ארוס וראה גם ראה מה שרמזו חז"ל במשל לקרני חגבים: אלא כמו שהחגבים יכול לשאוב קרניו לתוכו כך הוא הנמשל בעצמו והכוז כל זה:

פרק שביעי

רחוקים הם מנתיב נשמות: והם נשמה לכל העולמות: ואין סוף הוא נשמתם והם לו כלבוש גלומות: נסוי על ראשיהם שלמעלה:

דע

לך בני שאין למעלה באצילות לא פירוד ולא חילוק ח"ו: אלא הענין המבדיל ביניהם הוא היותם משתפלים זו מזו מעילה לעולל כלכד: והנה ידוע כי כל סיבה הוא מקיף את מסובכ

אספדכו זה מקיף את זה עד שיכור הארץ והם זה כמוד זה כגלדי כללים. וע"ז הסוד אמר"ל הוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו כדפון כי א"ס ית' מקיף את הכתר וכתר מקיף את החתמה עד שהפטרם מקפת עולם המלאכים וכל מדריגה עליהם מהם מקפת התחתונה מהם עד הגלגלים וכן הגלגלים מקיפין אותן מעלות המלאכים והגלגלים מקיפים היסודות עד שמלא כדור הארץ באמצע כנגדיר חרדלואל יטעה המעיין במ"ס כי הא"ס מקיף את הספירות וג"כ הספירות הם מקיפות זו לזו ליום הדבר בהקפת מקום ונכול זהו שרמותי רחוקים הם מנתיב גשמות. לפי שהם מקיפים כל המרכבות והעולמות שחתיהם וק"ס הם נשמתם. ודע שאע"פ שהם נדרים יורדו זו מזו מ"מ לכל אחת ואחת יש לה דרך והתקשרות עם כולם והפילו מלכות שהיא היותר תחתונה מכלם יהיה לה התקשרות עם הכתר שהיא יותר עליונה מכלם. וכן יתקשרו עם מקורותיהם הנעלמים להם למעלה בסוד המלכות שהספירות מהשפטים ע"הם ומתקשרים הכל בסודת הכל והוא מהשפט בכלם והם נאחזות בו ככל הכת קטורה כנחלת הנשמה בדרך הנזק שאין מציאות בנזק כלתי הנשמה א"כ מחיות ובה הא"ס יהיה מציאות הכ"פ וכן כל הספירות עד שלא ינזק לו במלכות שהיה מלכות ולא הא"ס ח"ו וכן כ"כ הפילו בשאר המרכבות והמלאכים והגלגלים ובכל היסודות עד הנקודה התחתונה אור הא"ס ית' מהשפט ומאיר בהם וע"ז נאמר ואתה מחיה את כלם הוא ית' כמוד הספירות וחזק לספירות וכן במרכבות וחזק למרכבות וכן בגלגלים והיסודות והנכבדים וחזק להם אבל לא כמו שכתב מלכות כיסוד וכחיסוד כבוד וכן כלם כי הכ"ע צריך לחכמה והחכמה רביה לו כי היא רביה אליו להשפיע עליה וכן הכ"ע צריך לחכמה כי מלך השפעתו בה שפיע עליו הא"ס ב"ה וכדרך זה נוכל לו' כן ככל הספירות אבל בה"ס לא נאמר בן ח"ו לפי שהוא עילה וסיבה ראשונה לכל ומקור לכל הנשפעים והאורות והוא מסתפק מעצמו והכל רביכים לו והוא אינו צריך להם. זהו שרמותי ואין סוף הוא נשמתם ותחתיו דבורי בפסוק פטוי על ראשיהם מלמעלה כי הוא המקור העליון על הכל והם רביכים אליו והם גלגלים ממנו והוא עילתם:

פרק שמיני

ימר בראשם כתר עליון. והוא רחמים נמורם ונקרא מהשכח ורום הבין. ולו קיץ היו"ד ברשיון. כי ה' אלהיך העמיק שאלה:

דע בני ישמך האל כי כתר עליון הוא מכלל הנאכלים וכל האצילות נאכל בכת אחת לא כמו שחשבו קצת המקובלים כי כ"פ הוא א"ס וחת היא דעת בעל שערי אורה וסרי להו מאריהו אלא גם כ"פ נאכל מכלל הנאכלים וא"ס ית' נבדל מהנאכלים נ' הכללים. הא' הוא שהא"ס ית' וית' היה וזאת הנאכלים כמו קודם האצילות והוא מחויב המציאות והוא ראשון מאין ראשית ואחרון עד אין תכלית אבל הנאכלים הם זמניים שכלם היה זמן שלא היו נאכלות. הדל שני כי הנאכלים מציאותם וקיומם ומיותם הלזים בזולתם בעי' כל העילות שאין נמצא שלא יהיה צריך לו ג"כ כתר עליון הוא עלול וצריך אליו ומלעדיו אין לו קיום אבל א"ס ית' כדרך הוא מסתפק בעצמו ואינו צריך לזולתו. ומה שנק' עילת העי' ר"ל מלשון עליה שהוא למעלה מכל העליונים ואין הכוונה בעליות מקום ח"ו שאין דבר נכנס במקום האצילות. כ"ס א"ס ית' אלא ר"ל עליית המעלה והרוממות והיכולת. וג"כ עילת העילות שהוא עילה וסיבה והם עלולים ממנו. הדל השלישי כי לכל הנאכלים יש להם שמות ותארים וכנויים ותארים ויחסים ויובילים. אבל א"ס ית' אין לו שם ולא תואר ולא דיבור ומאמר ולא מחשבה וכולם לתארו ולציירו אף שבע ספירות התחתונים אין להם השגה וכו"ס המרכבות התחתונים. והוא ית' מוחם ונפלה מכל וזולתו עד שלא נוכל לתארו אלא במלות שם מורים על השכל כמו א"ס ותימקף דעתיקין ושמירא דכל שמירין וכיוצא בלשונות האלו שם מורים על השכל. אבל כ"פ דלופתא הוא קנזם מאריה עילת כל העילות יש לורמו בקיץ היו"ד ולפי שהוא נעלם ומכסה

מאור ושמש

ומכוסה לפי שהוא הנאצל הראשון אין לו אות מורה עליו מזד העלמתו אלא קץ הוי"ו שהוא דק
ומורה על ההעלה וג"כ נרמז בזה אלף שהוא מורה שהוא פלא בעצמו ולזה נק' מחשבה ורום
הקיון והוא ג"כ רחמים גמורים אפי"ס סקו הדיו היה בו שלשה נקודות שהיו נכללים בהם כל
האצילות כמו שרמזנו לעיל אפי"ס הוא רחמים גמורים כי לא ילא קו הדיו עד הכינה שלא היה
לו מציאות גלוי עד הכינה אף כי היה נחמלה כלול בכתר ואפי"ס האצילו הכתר בחכמה ואפי"ס
האצילו בכינה מן החכמה לא ילא גלוי עד הכינה אכן כ"ע מזד שהוא הנאצל הראשון והוא
קרוק לעילתו הוא רחמים גמורים . ומה שנק' בשם הכת"ר לפי שהוא מקיפם כמו הכת"ר
שמקיף את הראש ולא כהקפת מקום ח"ו אלא כהקפת מעלה ורוחניות כמו שנת' לעיל . ועוד
כת"ר מלשון כתר לי וציר שהוא לשון המתנה שכל האצילות והעולמות הם ממתינים לשפע הדא
ממנו וג"כ שהוא לשון כת"ר ורובך למה שלמטה ממנו והם לו כמו כסא ומרכבה והוא ג"כ כסא
ומרכבה לאין סוף ית' והוא כמו סוס לא"ס ית' וא"ס הוא הרובק על הסוס . ולזה הסוד מתנא
שם אפי"ס הוא עולה בזירוף המסקלי סוס . והסוד בזה כסוס עגור . וכן ג"כ כל אחת מהספי'
היא כסא ומרכבה למה שלמטה ממנה כי חכמה ובינה הם מרכבה לכתר ולזה ליוסם הוא בדמות
סולתא אחר רובק ע"ג שנים וג"כ גג"ת הם מרכבה לכת"ר כונה"י הם מרכבה לגג"ת ומלכות היא
מרכבה דכולא וכסא דכולהו וז"ש כספר הכהיר מהו אנב"ד אל מלך נפקין תרין מתרין נפקין
חלת מתלת נפקין ארבע ואינון סולתא כגו"ל לר"י שבי"א וקמלאם שהם הולכים ג"ג לפי
שעיקרם ופוסם הם נקודות הגמורים למעלה שהם נתפשטו מעלם א"ס וג' נקוד' שהם נכללים
בכ"ע נתפשטו מהם . ומהם נתפשטו כח"כ שהם שלם נקודות שכל נקודה כלולה משלם .
בחכמה כלולים חסד נחם ובכתר כלולים תפארת יסוד מלכות . שהם"ס היה כלול בסוד הדעת
שכתב הכתר וז"ס אחי מלכנון בלה עמי היות כלכנון ובכינה היו כלולים גבורה הוד שהם קו
הדיו ולזה הסוד תמא"ה היו"ד מלכנון בשלם אוחיות הממולאים כע"י ודא"ו דלת ג"ג יו"ד
מוליד ו"ד וחשבונו ו"ד הם העשר סוד עשר . ספירות וספוד הראשונה רומן לעשר חכומים שהם
פזם אחד ואין אנו חומרים בהם עשר אלא מזד שמהם נתפשטו עשר ספירות יו"ג כ"י הוד יס כה
ג' קוצין קץ עליון וג"כ אלמעי וקוץ תחתון כזה ד' ואלו ה' קוצין רומים לכח"כ הקוץ העליון
רומן לכתר והאלמעי לחכמה וסביבה לתחתון וזהו שרמזתי ולו רומן קוץ היו"ד דרשיון . ודע
כי שם הכתר הוא אהיה שהוא מורה עמיד ותחלה לפי שהוא התחלה בערך הנאצלות כמ"ס נזוהר
בפ' בראשית שהוא ראשית שהחכמה היא שנית לחשבון והוא ראשית למאמרות וג"כ עמיד שהכל
חורין לתוכו כמ"ס בסוד השמטות . ודע כי אהיה בזהות את"כ בש קוץ תלמן וסודו כת"ר .
ובח"ק תלמן סוד כ"ו שהוא סוד שם יי' וסוד יו"ד הוא עשרים וחשבון עשרים הוא כת"ר .
ג"כ חשבון יו"ד במלואה כ' וכ"ק בזירוף הכפל הוא כת"ר כזה כ"מ פ"ק ס"ד : ובתוך כת"ר
תמא"ה אהיה כזה כ"ף תי"ו רי"ש . לזה תמא"ה בשם מפ"ן שהוא שם הרחמים תמא"ה בתוכו סוד
חכמה חס"ה שמן תורק שמן ר"ל שמן שהוא החכמה שנקרא שמן תורק משמן משם כתר שהוא
מלפנין שהוא שם הרחמים שהוא חס"ה . כיצד חוד מלפנין כזה מ"ס כד"י פ"ה צ"י חשבון כעולם
באותיות מלפנין הוא ע"ג ואחמה סורה ע"ג ו"ס והחכמה מאין תמא"ה ולזה אהיה במדרגות החמישים
סודו ע"ג סוד חכמה וסוד א"ן הוא כ"ע עז"ה . לפי ששם אהיה"ס כו"כ צירוף ויש דומות
אותיות ו"ב תיבות עם מקורם הרי לזה נק' א"ן וג"כ בתוך אהיה כזה אל"ף ה"י וי"ד ס"י תמא"ה
קדם עם ד' אותיות שהם המקור להורות על מאצילים שהוא קדמון . וסוף המלוי תמא"ה בו ד"ק
כזה ק"י ד' ר' לרמוז על דקותו ולזה נקרא אלף לפי שהוא פלא בשמו . ובזירוף האומן כזה יעלה
אלף רוח לרמוז על הספירות שחתת הכתר שהוא הכתר רוח לכלן ותואר צירופו אלף אומנו הוא
פד"ה חשבנו הוא פ"ט אומן פ"ט ה"ת : הם תמ"ד אומנו וית' הם תת"ק יאופיו ופ"ת ת"ס תת"ו
סם התי"ן הם ת' ביכן יחייב הצירוף ת' עם ר"ו יעלה רוח להורות שהאלף רוח כל האותיות כמו
שכתב רוח כל הספירות וממנו השתלשלותם כי לא תוכל לו בית עד שתאמר אלף שני פעמים
הוא בית הוסיף אלף על בי"ת יבא ג' הוסיף אלף על ג' יבא ד' וכן עז"ה כן כ"ע הוא רוח כל
הספירות ומתפשטותו נתפשטו ונאצלו ולפי שהוא נסתר נק' אלף שהוא פלא ולזה אלף בזירוף
התשקל

מש המסקל
 ר
 יא
 זא
 ס
 סמל סמל

ותכשלק כג מהו מש המסקל כד ידעת שכן נח כג שתי כונה שתי כפשוטו
 כונה שג ודוק ד קצת הדבה ובה תבין כמד רבב עולה סתמו
מאור ושמש
 ז

המסקל יעלה סתמו ר"ל למדו על הסתרו והתעלמותו והטן כל זה היטב :

פרק תשיעי

והחכמה מאין נאצלה והורסה • ונקראת ר"ח אלהים חיים וספר תורה קדושה • ולה רמזיה היר"ר
 ונסתרה מעיני כל חי ומעוף שמימה • כי תשה אלוה חכמה ולא חלק לה כבינה :

דע לך כני כי כנאל בוארתו לך אצילות חכמה ען הכת"ר ע"ד שס"ה והחכמה מאין תמצא ע"ר
 הודעה לא ע"ד סאלה חוכ לא סלילה • ודע כי קודם אצילות הנאצלות היה א"ס ומכרך
 פשוט בתכלית הפשיטות בעלם בתכלית ההעלם ולא היה אלהותו מתגלה לוולתו להעדר האיות
 והיו הספירות ככוסם נעלמים בכוחו במציאות דק ונעלם מתאחדים באחדותו בלא רבוי וחיבור
 ופירוד כמו אכן סמולאים ממנה האש שלא יעלה בדעה שום נכרא שיהיה נעלם האכן ההיו שום
 ריבוי נלוות או חלקים נפרדים ומחוכרים מאש ומציאות כה הספירות הנקראים תלחות וכאשר
 עלה ברוניות' הפשוט לגלות אל אותו הו"א ההעדר אל ההוה והאציל מאורו הפשוט כ"ע וזאת
 הספירה מרוב דקותה ובסירותה במקורה לא היתה נגלית כלל ואפילו אחר אצילות עד שתקרא
 א"י וסמורה על הפסיס וההעלם המוחלט ומפני זה לא היו הספירות יכולות להתגלות ע"י עד
 שגורה חכמתו ית' להאציל אצילות שני והיינו חכמה והחכמה מאין תמצא ולזה נקראת היא יס
 בערך הכתר שנקרא א"י ואין הכוונה בתלת יס לחיוב יס יסות גמור ומושא אלא לשלול ממנה ערך
 אפסות האין מוחלט כי אש"ס שהיתה אצילות שני עדיו נס היא דקה וארוקה במקור העליון עד
 שתקרא מחשבה ולפי שהיו כתר וכתם אל המצילים יתברך כי באור פני מלך חיים וכחות הדיו הו
 כחות וגורות ולד הדיו מפני קורבתם אל המצילים יתברך כי באור פני מלך חיים וכחות הדיו הו
 עולות כחשכה ולא נפעלים ולפי שיקר ההנהגה היא מצד בעלי הדיו לסי' הוצרך הוא ית' להאציל
 אצילות שלישי שהיה כינה וממנה נאצלו כחות הדיו כאשר יתבאר • ודע כי בכת אצילות כ"ע
 היו כתוכו ע"סו בתוך זו מתעלמות אחת בחכמה וכלם בתוך הכתר אמנם לא היו מתגלים בתוך
 הכתר משכע ספירות אחרונות כלל אלא הציקר שהיה מתגלה בו היא החכמה והכינה נמצא
 מציאות הכתר נקודה כלולה מג' נקודות מתגלות בתוכה שהם נעשו ג' אורות שהם ג' שרשים
 נעלמים לספירות שהם אור קדמון ממוצא נח ותוך שלם נקודות אלו היו כל שאר הספירות
 נעלמות א"כ הכתר האציל החכמה והאציל כתוכו עשר ספירות ואח"כ החכמה האצילה הפיוה
 נכללת בשלם נקודות כנגד ג' ראשין שבהם נכלל כל האצילות ובסוף האציל הכתר ית' החכמה
 האציל בתוכה שאר כל הספירות אבל ראשונה גילה בתוכה אצילות כינה ואח"כ האציל גילה
 בתוכה תפארת ומלכות עם יסוד ואע"פ שציקרם הוא ען הכתר לא היו עולים בשם אצילות אלא
 בחכמה מפני ששם היו מתגלים ושם היה להם שפע מסע שנייה מתבר לחכמה ונמצא בחכמה
 ארבע מדרגות באצילות • הראשונה בינה שהיא הנגלית בה יותר מפני שאף בכתר עליון היתה
 נגלית בנקודת אחת מן ה' הנכללים כ"ע • והשני' מדרגות החסד ויננה שהם נעלמים יותר מדו
 מרמזין שעדין לא נסעו ממקומם • והג' מדרגות נכורה והוד שאין להם מציאות גלוי כלל מפני
 שאפילו מקורם שהיה הכינה עדין נעלמת בחכמה ולא נאצלה • אח"כ האצילה החכמה הכינה
 בכח כ"ע בכח א"ס וכעת גלוי כינה נאצלו וגלוי בעצמותם קו הדיו העלם שמקורם ושרשם
 מעצמותם ותכף לאצילות הכינה האצילה בה החכמה מכתה ומעצמותה החסד והנחל • והאצילה
 בה מכת הכתר ה"ת מפני שהם המתגלים יותר מפני שהכתר האצילם בחכמה • וקמדה בכח
 הכ"ע האצילם בכינה נמצא כ"ע ממש האצילם וממנו היו וממני כן האצילות הנה היה מתגלה יותר
 משאר אצילות שים בתוך הכינה לפי שיש לו בכינה מסע שלישי • והשני קו החסד והנחל שהוא
 מסע שני ולזה הוא נעלם יותר מת"ת ומתגלה יותר מקו הדיו שים בכינה שזה לו מסע ראשון וקו
 הדיו עדין מקו בראשו בכינה • ולא נסע מקורה כלל • ואם תאמר למה לא נאצל מתחלה
 ה"ת ולמה נאצל החסד קודם הנכורה • י"ל מפני שהכינה בכח החכמה האצילה החסד כלול כ"ר

מאור ושמש

בגלל לפי ששמותין תחלה בנכות ולהאזיל החפ' בדרכו לא אפשר אע"פ שהוא בגלל יותר מהם מפני שהתפ' הוא הקו המכריע בין הקצוות ודרך המכריע הוא להכריע אחר החולקין ולפי האזילה הני' כה נכח עצמות אחר החפ' ד' הצורה כלולה כה ה"ד וזה"כ האזילה נכח כח"ר עליון הח"ת להכריע בין הימין והשמאל וזה"כ נתפשט הנל"ח מן החס"ד והו"ד מן הגבורה ויסוד' מהתפ' להכריע ביניהם וזה"כ נאצלה המלכות שהיא מאחד דכול'ו מקבלת מכולם • וכמו שהפ' ע' נקרא רוח ונשמה לחכמה כן החכמה נקרא רוח ונשמה לבינה ולמה שלמט • מהנה זס"ה ורוח אלהים מרחפת על פני המים • לזה נק' החכמה רוח וזהו שרמזתי ונקראת רוח אלהים חיים • והחכמה נקראת בראשית והכ"ע נרמו בקוף הני' כמו שרמזו בקוף היו"ד לזה החז"ל אומרים לבי"ת שהיא חכמה מי בראך ורומז להם בקוצה ולזה לא החזילה התורה באל"ף לפי שהיא פלג בשמו • והסס של חכמה הוא ס' י"ה ו"ה במלואו כזה יו"ד ה"ה במלאו כו"כ בחשבון כל הסס לפי שאין כל לל אלה מה שפרט וי"ה בחשבון ופלה חל"ס בחשבון קטן לפי שחולס הוא פורג שמות • יברכך יי' יאר יי' יפא יי' כי נ' פ' חמשה עולים חלס והם הנקראים הסס המפורש כן י"ה בחשבון המפוקב עולה כו קדם לרמוז על המאזיל שהוא קדמון ולפי שסס י"ה הוא בחכמה ועולה חשבון בחשבון חולס כח"ק ולפי זה הנקודות הם מחכמה נ' כל לפי שהנקודות דומות בזוהרן ליו"ד ורמז היו"ד היה בחכמה וזהו שרמזתי וזה נרמז היו"ד ולפי שהנקוד הוא נשמה לאותיות וזהו מביעם לפי שהאותיות הם מהבינה לזה נקראת החכמה רוח אלהים שהיא הבינה והחכמה נקראת ספר והבינה נקראת ספר והתפארת עם שם קצוות נקראים סיפור הס' ספרים נפתחים בראש הסנה ולפי שציקר החכמה היא כספר לפיכך נקראת החכמה ספר והבינה נקראת ספר מלשון מספר לפי שפה חשבון שמטות וחמשים שנה לצלל וחמשים יום לנביית התורה •

פרק עשירי

בפרק הוא הבינה וחמונה עליה. ובה חמשים שערים ונקראת ה"א ראשונה. טלך המשפט נקראת וממנה יצאה סדר הדיון ומדת הלבנה • מי פלג לשטף העלה •

דע כי בהיות הדברים ככה המחשבה נקראים הדברים עולים ונלאת הדברים מהמחשבה מהכח אל הפועל כחמלעות החכמה נקראים הדברים רשימה ביהו"ד דג' בגלל יותר ונלאתם מהכח באמצעות הבינה נקראים חקיקה שהיא יותר מוה"ן מן הרשימה והחכמה נקראת מים העליונים אשר מעל לשמים והאזור הוא הכתר • והבינה הוא האם בסוד אמ"ס האור מים אמ"ס ומס' נתפשט מים"א בגנ"ת מס' מ"ס ח"ס חו"ר והעפר שהיא מלכות היא מאחד דכלסו והם בגללים כבוד ג' אדרים שהם מוח לב ריאה האור מהריזה האם מהלב והמים מהמוח והפ' שהיא מאחד דכולהו ח"א ב' המים הם מזד החכמה שהיא נקראת מים עזים והרשימה במים אינה מתקיימת אכל כשיצאו על יד הבינה נקראת ספר מים לה קיום מהיוצאי קצת כמו החקיקה וכשיצאו על ידי התפ' דת מהכח א הפועל נקראו סיפור או כתיבה או חכמה וזהו שאמר רשמן וכחן וחפן וז"ל ש ספר ספור ודע כו' ג' עליונות שסס כח"כ נקראו עולם השכר וגנ"ה נקראים עולם החיים • ונהי"מ נקראים עולם הטבע • והבינה חע"ג שהוא כלולה בעול' השכר ובעולם החמשים הדיון נפקין מסטרה וזהו נקראת יי' בניקור אלהים לרמוז על הדיון שיצאו ממנה מפני שהיא שורש קו' הדיון וזהו שרמזתי ומכנה יצאה מדת הדיון ומדת הלבנה שהיא מדת הדיון הקשה ומדת הדיון הרפה וחתמתי מאמרי מי פלג לשטף ר' מדת מים • שהיא הבינה הנקרא' מ"ה היא פלגה הדיון כמו הנסר שמפלגין ממנו מעלות •

פרק י"א

פעל החסר וזהו ברחמים נאצל מהכמה • ונקרא אברהם • ורוע ישינ' ושם נרול המיונות על

יחשך האור ולא יושג מתק האור אל הפנים ואין הכוונה אלא לתקוה האור כדי שיתקו מחנו ביומנו
בהיר שאפשר ולא חייב שיהיה אור בהיר אור מתק אור מנוסס ונלוס היה ח"ת מכריע בין חסד
ונכורה וסופט העולם כמספט אמת וכמספט של רחמים וזהו שרמתי ותפארת באמצע אפילה
מאירה וחתמתי מאמרי בפסוק אחד מימין הנולה והאד משמאלה לפי שהתפארת נקרא גוף
וחסד ונכורה הם זרועותיו אחד מימינו ואחד משמאלו וזהו מכריע ביניהם :

פרק י"ג

במדת החסד שם בן ע"ב נודע. ובמדת הנכורה שם בן מ"ב נשמע. ובמדת התפארת שם בן
ב"ב נקבע. הנה מטחו שלשלמה ששים נכורים סביב לה:

בכאן רמזתי לך מעט מזהר מסוד שם בן מ"ב ושם בן ע"ב ולפי שהחסד יש בו ע"ב נשרים
לכן סודו של חסד ע"ב כמדתו ודפוסו ומקורו הוא שם הוי"ה הממולא בנ"י יודין
שעלה סודו ע"ב לפי שהוא נשמה לכ"ד שמות הוי"ה הידועים שהם בני"ד אותיות לכל שם
וכסלרף אותם בני ג' אותיות יהיו ע"ב שמות הוי"ה וסם בשמותם של ע"ב שמות היוצאים מן
ויס"ע ויב"א וי"ט כמו שאבי עתיד לבאר כיצד הוא זירופם ואותו השם הקדוש והטהור הממולא
ג' יודין הוא נשמה ודפוסו ומקורו לאותם השמות שהם נשמה לשם נ' ע"ב ולזה תמצא ג"כ בלירוף
שם הוי"ה בזה יוה"ה יו"ה יו"ה י' עולה חסכונו ע"ב וזש"ה ויעבור אברם ר' ע"ב שמות שיש בהם
ריו"ה הם מדד הימין שאותו שם אברהם. וזש"ה אריה אל הימין וארי"ה סודו ריו"ה ולזה נכללה ג"כ
גבורה מריו"ה כי סוד גבורה ריו"ה וזש"ה מ"כ למדת הגבורה לפי שמדת הגבורה נקראת י"ד שמהן
של שלש אותיות ושם נ' מ"ב הוא יוצא מפסוק בראשית עד בית ברוכמו שהוא מזרף אלגינו
באלפיו אלפא ביתות והוא הנק' שם בחקר מהגבורה והוא הנקרא אבני"תן קר"ע שט"ן בנ"ד
יב"ש דטר ב"ת חק"ב טכ"ע יג"ל פ"ק טקולית ונקודו הוא ניקוד פסוק של ויפן בה וכו"ה לפי
שיש בו מ"ב אותיות ואמ"ל כמה הרגו מר"פה למארי בשם המפורס הוא שם נ' מ"כ ואותיות שהן
סופיות וביבות הפסוק כנון נ"ו של ויפן שנגדה יו"ה של אבני"תן ויה"ל של כ"ה שנגדה גאדי של
אבני"תן שאלו האותיות הן להם ניקוד אותיות שנגדו בשם מ"ב מיקודם כניקוד אותיות
של ויכלע מטה אהרן כמ"כ. ומ"ס ושם בן כ"ב יהיו ליעקב כדכתיב וישכב
במקום ההוא ר"ל וישכב שהוא שם בן כ"ב בתפארת פנקרף מקום כי זה השם עולה
בריועו מקומו כן יעקוב עם ארבע אותיות עולה מקום וג"כ בלירוף הכפל יעלה מקום כזהו
יב"כ ד"ג"ח ל"ו ושם נ' כ"ב הוא יוצא מפסוקי ברכת כהנים כמו שהוא כתוב אללי אללי ע"י חילוף
אלפ"א ביתות ואיהו אנקתם פס"ה פס"ס דיוגס"ס. זש"ה בן י"ב איהו לרוד דאיהו כליל :
מכלה ברא דכחם פ"ו וש"ה הוא סוד לכנה וב"חס"ר"ת כתר תפארת"ת מלכות כי היא כוללת כלם
ברזא דא איהא דיוגס"ה וזהו שחתמתי מאמרי בפסוק הנה מטחו שלשלמה שהיא אדכ"י ששים
נכורים סביב לה ששם אותיות שכשם איה"ה יוה"ה כי שני ההי"ן כפולים בהם והכן
זה היטב :

פרק י"ד

גדול ידוע שם בן ע"ב משלשה פסוקים יוצא צרופו. האחד מתחיל מראשו והשני למצד פסוקו.
ושם בן מ"ב סוד ראשו. בסוד שני שלישי סופו. וישא אהרן את ידיו וירד מעשות העולה :

בכאן ביארתי לך כיצד הוא זירוף שם בן ע"ב. דע כי שם בן ע"ב הוא מזירוף מנ' פסוקי
ויסע ויבא ויט את אחד מכל פסוקי לנד פסוק ויסע מתחיל זירופו מראש הפסוק
ופסוק שט"ג כ' ליוגס"ה על סדר הפסוק אכל לירוף פ"ו באלהו מתחיל ממסוף פסוק ואחר חילוף וזה

פרק ט"ז

בכאן כיהרי לך כנישמך האל איד סס הו"ה ית' הוא עיקר הכל ואת' ססס אה"ה כ"ה הוא ככתר למעלה סס"ה"ה הוא העיקר והוא רחמים נמורים והוא אש שזינו סורף הכל סס אה"ה הוא סס שהא סורף ואינו סורף כי סס נ' תמצא במילוינו א' אלפין א"ה ססס נ' חללים לג' וידק ו"ד ה"י ו"ו ה"י ד' לידקון מלכאיו וסס נ' תמצא במילוינו א' אלפין איהו מלכ' ר"ל ככתר מקרא' אדם דלזילו ולזה סס אה"ה ככתר כזה אה"ה א"ה א"ה א"ה עולה אדם ססס הסס ככתמו כי גם ככתר נקרא אדם כמו סבא דבור ונתקנים וה' מוחין הם נ' מסירות ססס מהמח הסמס והמססו כספירות נ' גלגולים ססס סל ססס ססס כמו סכבר כדתי לעיל ה"ה סס ית' וית' הוא עיקר הכל וכסמו הס רשאים ע"כ"ו ד' גרמיה הקבמה ונקודה הכמר

מאור ושמש

ועתה שכתבו זה"א ראשונה רומז לבניה והו"א רומז לה"ת שכולל שם קצוות וה"א אחרונה למדת העשרת ה"ב בשם ה' נכללו כל ע"ס והו"א שרמוזה' הוא סוד ע"ס והוא עיקר כל השמות לפי שהוא נשמה ומקורם כגון אלפים נשמות הוא י"ה הקבוע בתוכו כמו הנשמה בתוך הגוף וכן כל השמות עיקרם ומקורם הוא שם הוי"ה שהוא נשמתם של השמות והשמות הם נשמה למאורות והמאורות הם נשמה למלכים והעיקר הם השמות והשמות פועלים הפעולה ע"י המאורות והמאורות ע"י המלכים ולזה עיקר הכוונה היא לשמות ולזה יתבונן המתכוון :

ודע

בי שמות הם הנשמות בשם י"ה באחרונה כגון י"ב שמות שילכס נחמקיס והמאורות הם שמותם כסופן חתומים כדון כגון אדרי"ן וירי"ד ויו"א ויח"א צעבירון . ומלאך הוא שמהם שמו חתום באל כגון מיכאל גבריאל ויריאל וכו' וזה מלאך גדול לענין השמות והמאורות והמלכים ואין לנו בביאורם עתה . וכאן נוף האילן והכל הם בדמיון פארות . וחתמתי מאמרי בפסוק ובנפישם פרוות מלמעלה . חסר מלאך פי זה הפסוק מפירוש הרב המחבר ז"ל . ואני הכונה מלאך יקל רמז לזה הפסוק בספרי המקובלים ע"ה ומלאכי לבי לבתוב אותם ככאן כדו שלא יסאף חלק מכל וכל דעב דליהו אריסה ולא ליחב כתענית' דע לך כי למעלה מן היסוד נקראי' אחים ויחודם הוא מזל אחוה . לפי שהם ענפים נפרדים זה מזה כמו ענפי האילן וזהו ובנפישם פרוות מלמעלה אבל יסוד ומלכות יחודם הוא דרך יסוד וחבור ויחוד וזכר ונקבה ושם דרך לחברם יחוד אחד כמו נוף האילן שהוא אחד מלמעלה וזה מוכרר בשם' המקונים לרש"י באריכות : (ולירידי ביאף שפסוק מוכן מאליו ולא הולך הרב המחבר להפריך ואין צורך לרברבי הכונה הלא ידעת מ"ס הרמ"ז ל"ב שרשם שם בן מ"פ הוא בלוי שמכונה בלוי הכנפים לעוף ולעלות למעלה להאסף במקומם והוא מלשון כנופיא כמד"א ולא יכנף עוד מוריד פכ"ד ולזה כיון הרב בפ"ו ובנפישם דהיינו הכנופיא והאחדות של אלו הפארות פרוות בלוי לשם מלמעלה דהיינו מהם שלמעלה מהם עד סיבתם הא"ס כ"ה וא"ס ה"ה) :

פרק ט"ו

התבארת' הוא סוד הוא' וי"ב היות' ולא רומזים ששה אותיות ורומז' אל אמצע האותיות וכו' שם לאמון החזרת וכוף כל האותיות : כל הנהלים הולכים אל הים והים איננו מלא :

ודע

כי מ"ס הרב ע"ה ה"ת היא סוד הוא' וכבר ידעת כי שם הוי"ה נכללו רומז לע"ס וי"ד לחכמה וקוצה לכתר ומה שלמעלה ממנה והא ראשונה רומז לבניה והו"א רומז לה"ת ע"ס שם קצוות וה"א אחרונה לעשרת וז"ס הרב ככאן התבארת הוא סוד הוא' וי"ב הוי"ה וז"ס הוי"ה בונה י"ב בתים והם הנראים י"ב הוי"ה וז"ס הוי"ה רומז לסוד ה"ת כהחלט ולו רומז ו' אותיות דומי' אל אמרו המקובלים ע"ה דע כי כל האותיות מתחלקים לג' חלקים והם אות חמשה אות וס' וס' מי יחנך כ"ה לי כרובים אופנים חיות נמלא כי כל האותיות כלם הם ל"ב כ"ב אותיות הנקראים כרובים הם בראש האותיות וז"ס חסר ס' להם דומי' אל' הם לעולם באמצע האותיות והם נקראים חיות שהם חיות האותיות והם בתוכם כנשמה בתוך הגוף . והרבה אותיות סימנים אמר' הם לעולם בסוף האותיות ונקראים אופני חיות והם נקראים בחיות האותיות בסוד כי רוח החיים באופנים הרי לך כל ג' חלקי האותיות ודע כי אצילות כל ל"ב אותיות הם מתקבצים בסוד ל"ב נתיבות חכמה . אמנם ידיעתם והמשכנתם כלם הם מ' מקומות וסימנים הולך בת"ס ילך בטח כי כ"ב אותיות הנראים לעין שהם הגוף הם בניהם והשם שסי' דומי' אל' הם כקו האמצעי המחברם בסוד וז"ס בסוד דוש לה' קרי ביה דו"ס אל' בסוד כי באלה חפצתי וארבע אותיות אמון במלכות בסוד וסודי אשה אחרת לירחמאל ושמה עטרה הם חונס' ובסוד ויסב אחרון אל משה אל פתח יאהל מועד והמנפה נעצרה ר"ת אמון וכבר ידעת סוד האל מועד שם מהועד הכל כשירך מלמעלה אליה כי היא העבד אשר כל טוב אדוניו ידורו"ס הרב ע"ה וז"ס לאמון החיות וסוף כל האותיות אמרו המקובלים ע"ה דע כי כל האותיות חוזרות לאמון כיצד אלף ו' אותיות וכלם חוזרות לאלף של אמון וס' בשם הק"ף כס"א הא' אופן שלה פא פא אופן אלף האלף חוזרת לאלף של אמון וכן כל האותיות של הק"ף כס"א . מסי' לך אות אחת מה

מאור ושמש

חזרת למס על אמון וא"ו של אמון יש לה עשרה תיבות והם' בהם דנו"ל ל"ח תי"טב וכלן חזרות לז"ו של אמון כיצד דל"ח חזרת לחי"ו ותי"ו חזרת לז"ו וז"ו חזרת לז"ו של אמון וכן כל האותיות של דנו"ל ל"ח תי"טב נר"ו יש להם' תיבות ואס' בהם' ו"ן ע"ר שוכלן חזרות לז"ו כיצד זי"ן אופן שלה נר"ו חזרת לז"ו של אמון וכן כל האותיות של ז"ן ע"ר כס"ה ואהיה אצלו אמון והתורה כ"לי אומנת של הכ"ה ואהיה בנימטריא"ך אותיות כלומר ואהיה הוא היה אומנת של הכ"ה שהוא למעלה מן הכלל שהוא פילות הפילות ית' והנה תמצא כל מה שזרד מלמעלה בין טוב בין רע בין חיים בין מות בין עני בין נע כל דבר והפכו יורד מהא"ל האזל"ל מא"ס ית' ויורד אל אלימלך וכעמי עד שגב למזלון ומסס לרות ואס' כח"ב ג"ת כהי"מזו ס' בקסת בגשם ביום טוב אחרון של חג להיריד המים מסוד המים העליונים שהוא סוד החכמה בדרך האבנים המפולמות שהם סוד כלל כל המדות עד שמישים לסוד הים הגדול והיא משפעת אותו לעולם השפל כסוד הם מביאים אליה וסוף מונקת ו"ג הרב בחתימת מאמרו כל הנחלים הולכים אל הים וס' אומן מלא והנ"ג כ"פ כסוד האותיות כי כלם חזרות לאמון כנ"ל : (יעיין לקמן אל הים המלכות הלכה כ' א"ן) :

פרק י"ז

קדושים שהורים שמות העולים אשר סדרם קמ"ה אם אין קמח אין תורה אם אין תורה אין קמח :
ובדמ' יחנשא עכר י"י צמח' לרושיע כל עניו ארץ שלה :

פי' שמות העולים הם שס' ע"כ וסס' מ"כ וסס' נן כ"כ וסס' י"כ אשר סוד כלם קמ"ה והם כנגד ד' רגלי המרכבה שהם חסד ויגורה ות' ומלכות כמו שבארתי למעלה ולפי שכל התורה כלה שמותיו של הכ"ה כמו שאני עתיד לבאר לך קמח מסודותיהם לפי' אם אין קמ"ה אין תורה שהם סוד השמו' העולים קמ"ה אם אין תורה אין קמח כי שיקר התורה' השמות והסודות המלטרפים מסודותיה ומאותיותיה ע"כ אם אין תורה אין קמ"ה ובהם יתנשא עכר' ה' אמת זהו מלך המשיח שיקרא אמת לזיק ולפי' שבגינה במהרה יושבו חיי"ר יבא מוכתר מלמעלה מסוד כל ע"ס כמ' שגובה עליו רוח זה כת"ר רוח חכמ' ובי"נה במשמעו רוח ענה ויגורה זה חסד ופחד רוח דעת וזה ת' ויראת ה' זו מלכות ופחותה שנה יהיה מוכתר מד' אבות העולם שהם ד' רגלי המרכבה ופחותה שנה יבא לגדול את ית' אם נקראים עניוים ו"ש ובהם יתנשא עכר' ה' כמח' להושיע כל עניו ארץ ולפי' שיקר אלו ה' שמות העולם הוא מאה"ה לפי' תמצא אתי"ה במדרגה שמינית עולה קמ"ח כי כלם יבאו משם והנ"ל זה :

פרק י"ח

שכום מכל שמות הוא שם י"י וכל השמות הם לו רבוש והם' ל'נני וכל התורה כלה היא שמותי הנתונה מסיני' מתוך האש רבדולה :

פי' מוכתר ומעולה מכל שמות הוא שם ה' וכל השמות הם לו לבוש והוא לפני לפי' שיקר כל השמות הוא שם הו"ה וכל השמות הם' מהקללים ממנו וכל הכנויים הם נאדרים על השמות וכל תיבות התורה הם נאדרים על הכנויים נמצא שכל התו' כלה נאדרת על שם ה' ית' וית' וכל התו' כלה היא שמותיו ית' אפי' פסו' ותמצא היתה שלש יוצא ממנו שם גורל וקידום כן ארבעים אותיות והוא'ן שמונה אותיות ואין זה מקומו וכן נ"כ כמה פסוקי' בתורה שנראה מהם שאין בהם ממש לא סיפור דברים כעלמא ח"ו כמה סודות ומהם רמזים יש בהם נמצא שכל התורה כלה שמותיו של הכ"ה :

פרק י"ט

נצח' מחדר לזיכ'ן כרחמים נוער' והוד' מן חשפאל סקבל' בגבורה נסערי' והיכוד' מן החפארת' כרחמיס

מאור ושמש

ברחמים נוסר • ער ישים את ירושלם תהלה • חסד ורחמים בו מרובים וכנצח אמורים • והרינו
בנבירה שלימים ובחור חסדים וכיסוד הרחמים והרין בו מחוכרים • והנצ עומד בין ההרפים אשר
במצולה :

רע בני כי הנלח בתבשט מחסד והוד מנבירה ויסוד מת"ת כמ"ס למעלה והסוד יס כורחמים
מרוכים יותר מנלח וג"כ נבירה הרין שלה הוא קשה משל הוד וג"כ היסוד אינו כתפארת
לפי שנלח הוד ויסוד הם ממונים פעם שנית :

פרק כ

ורעות עולם כתפארת הם כלולים והנצחיים כיסוד עולם השכלולים ולחם הנביאים במחשבתם
עולים בחלום חזיון לילה • קדש ללכנה האירה מן השמש למנה • ופעמים היא כתר בראש המלך
נתונה • ובה סוד היחוד נשלם והיא סוד ה"א אחרונה : משוש חתן על כלה :

רע בני כי קבלת העטרת אינו אלה מהת"ת לפי שהיא דוגמת הירח שהיא מקבלת מן השמש
וה"ל פני משה בפני חמה בפני יהושע בפני לבנה לפי שהשמש הוא מקבל ממשה כמו
שהירח מקבלת מן החמה וכשהיא מקבלת מן הת"ת תעשה כמו חיריק חתת האות וכשתתחבר עם
זעלה בסוד היסוד אז נקראת שורק פנים אל פנים וכשתעלה למעלה למעלה בסוד כתר ועטר
וזנב האריות שמגלגלו למעלה מראשו אזי נקראת חולם ותעשה כתר על ראש המלך וז"ל אשת
חיל עטרת בעלה ותעשה כרמות יו"ד על וא"ו ותעשה יו"ד וא"ו ככתבאר לנו מזה כי השפע היורד
מן הכתר לת"ת לו יהיה מתאכל ולו ירד כשכיל העטרת וע"י יתאכל למטה ממזל שהעליונים
מתברכים ע"י וז"ל תתמונים ולזה יהיו נראים בה כל הנוונים המתחשבים בכל הספירות העליונות
אצל לא יתגלה באותם הנוונים שום גוון אלא מלד אור העליון אשר יהיה מאיר בתוכה באמצעות
הת"ת • משל אל עשית העשויה גוונים שכל עוד שלא יהיה האור בתוכה לא יתראה בה שום
גוון והנה האור אשר יהיה מאיר בעשית היא יו"ד של יו"ה שהיא חכמה כשתאיר בתוכה
באמצעות הת"ת והנוונים המאירים בעשית הם ענפי הספירות הנכללים במלכות הרמוזים בסם
אדנ"י ואז כשתאיר החתן שהוא הת"ת פניה כנגדה היא מקבלת שפע כרכה ויהיו כל העולמות
בשמחה וכגלה העליונים והתחתונים וזהו שחתמתי משוש חתן על כלה אצל כאשר יתאסף רוב
האור הפנימי ולא יאיר בתפארת כראוי ויהיו כל התחתונים כמסכים ויונקים דין עד בלה
והכלה פירשה נדה ותהיה מרוחקת ממנו מפעלה ותהיה חסידה ואפילה כמו כאשר יכנס קו התלי
בין החמה והלבנה שהאור נחסך ולא תאיר הלכנה משל לעליה ע"ג עליה עד עשר עליות וכל
אחת מהם ארבעה באמצעיות מכוונות זו כנגד זו ויהיה גיוץ אור השמש מאיר ועובר מלמעלה
דרך הארבעות כלם שאם ח"ו תטה אחת מהעליות אל הדרדיון יעדר האור ממנה מפני שאינה
מקבלת אל גיוץ השמש הנה כאשר יהיה העדר האור ממנה כן יעדר מכל שאר העליות
סתחתים כעבורה והנה החשך אינו נמשך מהעדר האור עזמו אלא מפני רוע הכנה המקבלי
וכן הדבר בספירות שהאור העליון מאיר בהם מלמעלה דרך הספירות מספי' אל ספי' ואם ח"ו
תתפגם ספי' אחת מהם האור אשר היה משתלט בה יתקצר למעלה מפני שאין השם יתברך
עשה אור השנחתו במקום פגום ובמקום בעל מוס כי מפני היות הספירות נבגמוז מפני
מעשה התחתונים תהפך פניה מבלי להניח אל מקום האור מפני כשהו ויהיו הארבעות נסתמים
והנדרות נשברים והאור מתחלק והחשך והדיון הווה ולא יהיה זה מפני העדר האור אלא מפני
הסתר פני האור והסתלקו עד שנתארה הספי' שהיא מעצמה מתלבשת בדיון הנבירה והסגנון ההוא
אינו אלא מלד המקבלים שהם הכלים • והסגנון הזה לא יהיה בספירות אלא בלבוש שהם מתלבשים
בהם שהם הנריאה והנריאה שאנו אומרים הם הנכללים בכלל כסא הכבוד א"כ בהסתלק האור
ולא יהיה מאיר הת"ת למלכות ויבנס קו התלי ביניהם אז נעומת כל העליונים והתחתונים כשער

כי השפע לא ירד מלמעלה ולא יאיר א"ס שני הרחמים אל המדות אלא כשכל העטרה ולזה כל
העליונים והתחתונים כצער מפני שהיא יונקת מזר שמואל וחניק מן הכנור הנמשך לשמאל אל
יסוד ולא תהיה יונקת אל פ"ה הממית הכריות כמו שאני עתיד לבאר אחר זה :

פרק כ"א

אל היסוד הכל מצפים לקבל ממנו מנוחה וממנו פורחות הנשמות בשמחה ובו הנפן הניצח ופרחה
הנפן תתן פריה וחארץ התן יכולה מאילן זה העולם משתעשע וממנו כל השפע יוצא ונובע
והוא נקרא רקיע שמן המים הופיע ממראה מתניו ולמעלה :

רע כי השפע היורד מן המדות אל המלכות אין דרך לירד לה לא ע"י היסוד כי הוא מעבר כל
השפע הכא מן הספי' העליונות ומן הצורך לדעת כי בצינור הנמשך מן היסוד למלכו'
שני נקבים כעין שני צנורות אחד לימין ואחד לשמאל כעין שני נקבים ושני שכלים שבאמה והם
שני מנותים מכוונת הימין קודם ממנו יונקים השכינה והנביא והלדיוקים וממנו נכראים המלאכי'
הקדושים והנשמות הקדושות והמכוונת השמאלית יונקים ממנו כחות הטומאה והמקטרגים וכלעם
הרשע משם הוא יונק ומשם יוצאים השדים ורוחין וליילין ורשעים ובזמנא שיש לדיוקים בעולם ממנו
השמאלית יהיה סתום והימני נפתח ובזמן שאין לדיוקים בעולם יפתח השמאל וסגור הימני
החליונות כלל הדבר כיסוד יס' שני צנורות אחד למים המתקנים ואחד למים רעים ומרים וסבי
התוך (פי' כמו הגו סיגים מכסף התוך לשון יציקה) הזהב הנמשך מזר שמואל ושמרי היין העכורים
ובזמן שרשעים כדור גורמין עד שמלכות מבקשת מימי החסד ואין ואז יהיו מתערין כוחות
הדיון ע"י תכונת הקליפות והיו נשפעים דרך הצינור השמאלית הנו ואז המלכות טועמת מזר
ממות וטעם היות בלדוק אל שני צנורות ואז להשני נקבים מפני שהלדיוק הוא מהניגומספי
לעליונים ולתחתונים לפנימים ולחלונים וכו' תלוי מן העולמות כלם וכל הנכראים ימימים
ושמאלים קודם המיעוט וגם אחר המיעוט בעת עליית המלכות למקומה להתחד למעלה עם
בעלה או יוכרח היות הלדיוק וזאת העולם ואז יושפעו הנכראים ע"י שני הנקבים בני היכל המלך
מן הימני והתחתונים מן השמאלית וז"ל אל היסוד הכל מצפים לקבל ממנו מנוחה וכו' הנשמות
פורחות בשמחה מן הנקב הימני הצינור הנמשך מן החסד אל היסוד והוא משפיע במלכות וז"ל
חוט של חסד משוך עליה כי היסוד נקרא חוט של חסד משוך עליה שהיא מקבלת ממנו ולזה תמצא
בתוך חסד יסוד כיצור חי"ת ס"ך דל"ת אותיות אמצעיות סודם יסוד וכתוך אלני שהוא סם
מלכות תמצא סוד חסד כיצור אלני במילואו כזה אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד אותיות אמצעיות סודם חסד
זהו שרמזתי וכו' הנפן הניצל ופרחה הנפן תתן פריה שם הנשמות והמלאכים והארץ תתן יכולה
ומה שאמרתי ממנו כל השפע יוצא ונובע יתבאר לך מסוד האותיות שהולכות עד ט"ת שהוא
רמז היסוד לפי שהוא תשיעי מלמעלה למטה וגם כן יסוד נקרא ארס וט"ת בצירוף המשקל נקרא
ארס וס"י יהו"ה בצירוף המשקל יעלה כו' סוד יוס"ף שסודו קכ"ו וסוד כ"ו ס"י בצירוף המשקל
שמו מלמנו ולפיכך נקרא יסוד אלהים חיים ונקרא כיון וכו' כ"ו ס"י בצירוף הכפל חוזרת לח"י שהוא
חי העולמים ולפי שסוד יוסף קכ"ו מצינו שנקרא משך הוא"ו לפי שהוא במילואו כזה וא"ו אל"ף
וא"ו עס י"ג שהוא סוד וא"ו עס השכנו הפשוט שהוא ו' ס"ה קכ"ו סוד יוסף וכפ"ש שהוא רקיע
שמן המים הופיע רשותי על יסוד שהוא מקבל מן ההכמה והחסד בסוד תרין יו"ד וזיכור וכסוד
חוט של חסד כמו שכתבתי :

פרק כ"ב

נקראת מלכות מז' הר"ה והיא נוקמת מזכני הרפה ותחתיה שבע היכלות ובשלשה
כלולה ורקיפה שלשה פוגים נבבה והים עליהם מלמעלה :

מאור ושמש

ד ע כִּי הָיָה הַמַּלְכוּת הַזֶּה מְכֻבָּדָה הָיָה לְעוֹלָם קִיּוֹם וְחַיֵּי דָנָה אֶת הָעוֹלָם
 כִּי הָיָה לִפְנֵי מִלְחָמָה אֶת הַגְּבוּרָה עַד שֶׁבָּעִי לְעִסְתָּהּ וְחֹזֶר דִּי רַפָּה וְלִכְךָ נִקְרָאתָ מִדַּת
 הַדִּין הַרְפָּה וּמִמֶּנּה נִטַּל דָּוִד כִּי יִשְׁעוֹר עַד שֶׁהָרָג דִּי לִיזִי הַרְפָּה לִפְנֵי מִיָּד מִדָּתוֹ וְהוּא אֲדֻמִּי עִם יִפְס
 פִּנְיִים וְטוֹב רֹחֵי וְכִי הָיָה נִזְקָתָה מִכָּל מִי שֶׁהוּא מִרְפָּה עֲלֵמָן מִן הַחֲדָרָה וְהַמְלִיכָה וְהַחֲדָרָה שֶׁבַע
 הַיְנָלוֹת וְכִי כְּלוּלָה וְרֹאשָׁה כִּי כִכָּל וְאֶחָד לָךְ סוּד הַיְנָלוֹת הַנִּקְרָאִים כְּלָלִים שֶׁהֵם לְכָלִים עַל עִ"ס
 בִּקְרָה דַּע שֶׁהַמְּרַכְבָּה שֶׁהָיָה חֲתַת הַמְּלָכוֹת הֵם י הַיְנָלוֹת וְגַ' מֵהֶם נִעְלָמִים שֶׁהֵם
 לְכָלִים עַל כִּי כִיבְדוּ שֶׁכֶּ"פ הֵם נִעְלָמִים כִּי הַיְנָלוֹת הֵם הֵם נִעְלָמִים כְּמוֹהֶם וְהֵם כִּי לִיזִי
 בְּחֻבָּה **היכל** וְהָיָה נִקְרָא הַיְכָל הַקָּדוֹשׁ הַפְּנִימִי וְנִקְרָא קוֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים וְכִסֵּא הַכְּבוֹד הַעֲלִיּוֹן
 וְנִקְרָא אֲבֹתֵי יִשְׂרָאֵל מַלְכֵי אֱלֹהִים וְנִקְרָא אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁשִּׁשְׁטִיזִי דְּכִינִי דְּיָדִי אֱלֹהֵי הָרָאשׁוֹן מִמְּרַכְבָּה וְהֵם
 הַיְכָל נִקְרָא אֵין מַלְכִּית כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ הַמַּקְוִלִים מֵא"ס עַד אֵין מַלְכִּית **היכל** הַשֵּׁנִי נִקְרָא
 אֲזֻזָּה וְנִקְרָא כִּסֵּא עֲשׂוּרִי אֱלֹהֵי אֶתֶר כְּמִיּוֹס וְסֵמֶל יִשְׂרָאֵל מִכֵּ"א אֱלֹהֵי הַפְּנִימִי
 שֶׁמֶל הַחֲלִיטוֹן אֲרִיִּה הַפְּנִימִי וְהַמְּלָכוֹת מִתְעַלֶּמֶת כְּזֶה הַיְכָל **היכל** הַגָּ' נִקְרָא מוֹזֵל עַל יִשְׂרָאֵל
 הַיְכָל הַקָּדוֹשׁ הַחֲלִיטוֹן נִשְׂרִי אֱלֹהֵי אֲוִרֵי אֱלֹהֵי הַפְּנִימִי וְאֱלֹהֵי הַגָּ' הַיְכָל הֵם נִעְלָמִים עַד
 מֵאֵד וְלִדְעָתָה קֶטַח הַמַּקְוִלִים רַבִּינוֹ הָיָה גִּזְיוֹן דְּלִיזִי טוֹרְדוֹם הַלֵּוִי וְזֶ"ל אֱלֹהֵי הַגָּ' הַיְכָל הֵם
 מִשְׁלֹם י"ג מִדָּת **היכל** הַזֶּה הַיְכָל הֵם כִּנְגֵד דְּלִיזִי הַבְּנִין רִאשׁוֹן שֶׁהוּא כִנְגֵד חֲסֵד נִקְרָא הַיְכָל
 הַחֲבִיבָה **היכל** הַזֶּה שֶׁהוּא נִגְדַּת גְּבוּרָה נִקְרָא הַיְכָל הַזֹּכֶת לִפְנֵי שֵׁם כְּנִגְדוֹ מִזֵּד הַשְּׁמַיָּאִל הַיְכָל
 חֲוִיבָה וְכִי הַיְכָל שֶׁהוּא הַיְכָל הַזֹּכֶת יִשְׁכֵּב דִּי עַל מַעְלָה וְכִי הַיְכָל דְּלִיזִי **היכל** הַזֶּה כִנְגֵד
 פֶּתִ"ם וְנִקְרָא הַיְכָל הַרְלִיטוֹן וְהוּא אֲמָעִי בֵּין הָאֵם וְהָאֵם **היכל** הַרְבִּיעִי כִנְגֵד כִּלֵּחַ וְכִי הַיְכָל
 הַזֶּה **היכל** הַחֲמִשִּׁי כִנְגֵד הוֹד נִקְרָא הַיְכָל עֲכָם הַשְּׁמַיָּאִל **היכל** הַשֵּׁשִׁי שֶׁהוּא כִנְגֵד
 יִסּוֹד נִקְרָא הַיְכָל לִבְנֵת הַסִּסְיִר וְכִי זֶה הַיְכָל וְכִי הַיְכָל **היכל** הַזֶּה שֶׁהוּא הַיְכָל
 הַמְּלָכוֹת שֶׁהוּא מִרְנֻבָּה לִיזִי וְסֵמֶל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְלִמְטָה מִן הַיְכָל לִבְנֵת הַסִּסְיִר הוּא הַרְקִיעַ
 שֶׁעַל רֹאשֵׁי הַחִיּוֹת שֶׁהוּא מִשְׁטַרְזִן שֶׁנִּקְרָא עֲבֵד וְכִי לִמְטָה מִן הַמְּלָכוֹת שֶׁכִּינֵה הַפְּנִימִי וְכִינְדִּרְפִּין
 הַמְּלָךְ שֶׁנִּקְרָא אֲזֻזָּה בִּרְצֵן אֱלֹהֵי הַחִיּוֹת הוּא בִּת וְזֶה שֶׁל מִשְׁטַרְזִין וְהוּא הַנִּקְרָא פְּנִינִי וְלִמְטָה
 מִזֵּה הֵם חִיּוֹת הַקָּדוֹשׁ וְעִסְרִי מַעְלֹת הַמְּלָכוֹת כְּמוֹ שֶׁאֵין עֲתִיד לִבְנֵה שְׁמֹתָם מוֹלֹדוֹתָם בְּקִיטָה
 כְּסִמּוֹךְ נַע"ס :

פרק כ"ג

אֵלֶּה הֵם סוֹד הַפִּירוֹת עֲשֵׂרָה אֲשֶׁר כָּלִם קְשׁוּרִים בְּקִשְׁיָה • וְקוֹצֵץ כֶּסֶם תְּהִי נִפְשׁוֹ קִצְרָה • וְשׁוֹבָה
 וְהִיָּתָה לְבַעַר בְּאֵזָה • רִמְיִר דִּין סָף עִסְם וְעִסְם רַעְשָׁה • נִפְשׁוֹ כְּצוּר הַחַיִּים צְרוּרָה • וְתַעֲלָה
 נִשְׁכָּתָה אֵז מִחֻבָּה בְּמִהְרָה • וְאֵלִישֶׁ שֶׁב רִגְלָהּ :

כבאן כִּי אֲרִיִּי הַמַּקְלָץ בְּטִיטוֹת בִּי לִרְיָה שֶׁחֲחֻקָּן כִּפְשׁוֹ מִגּוֹפֵי מִדָּה כִנְגֵד מִדָּה • וְעִסְרִי
 מִטְעוֹם טַעַם מִיתָה מִחוּבָּה וְיִמּוֹת בְּקִיטָה שֵׁם לְמוֹ • וְזֶה שֶׁמִּזִּמָּה וְקוֹלָץ כֶּסֶם תְּהִי
 נִפְשׁוֹ קִצְרָה וְחֲחֻמִּי בְּפִסּוֹק וְכִי הִיָּתָה לְבַעַר • אֲכָל הַמִּיחָדָם עִם מִקְוֶה וְעוֹסֵק בְּחִיּוֹת
 וְכִי מִלְכּוֹת יִירָחֹק עֲלֵמָן מִן הַעֲבִירוֹ שֶׁכִּי הוּא שְׁחֻכָּה מִמַּחְלָעֻלוֹת עַד מִדָּת הַיְנָלוֹת שֶׁהֵם פּוֹרְסִי
 הַמְּשֻׁמֶת עַד כִּינּוֹר יִסּוֹד לְמַלְכוֹת וְכִי שְׁחֻכָּה תְּהִי עַל יְהוֹ עִי מַלְכוֹת לִיטוֹר שֶׁהֵם מַעֲמֵד הַמְּשֻׁמֶת
 עַד שֶׁחֲחֻר לְמִקְוֶה הַרְאִשׁוֹן וְ"ס הַמִּיחָד וְכִי תְּהִי נִפְשׁוֹ כְּצוּרָה וְכִי וְחֲחֻמִּי מִמִּזְמֵר בְּפִסּוֹק
 וְאֵלִישֶׁ שֶׁב הַגְּלָגֶלֶת :

פרק כ"ד

אֵלֶּה סוֹד עֲשֵׂרָה עֲלִילִים • וְהֵם נִקְרָאִים שִׁכְלִים רִנְדִּלִּים • יִרְם מְנִיעִים בְּכֶהֱם הַגְּלָגֶלֶת • בְּכֶה
 הַעֲלִילָה עַל כָּלִם מַלְטָעֶלָה :

רע

אחיו שמרד האל כי המנוחלים ע"ה שמו עשר מעלות המלכים ועשר מעלות הנגלים כנגד עשר היסודות שנגזר ע"ם כי בחלה נחלש השפע מספירה לספירה עד מלכות ונתעבה כ"כ השפע עד שלא היה אפשר לאכול ממנו ספירה אלא פחות ממנה ונחלשו המעלות מתחת המלכות והם נקראים לילות ונ"כ נקראים ארצות החיים והספירות נקראות ימים ושנים ונתעבה השפע כ"כ עד שלא היה אפשר להיות כאלל כמוהם אלא פחות מזה והם המעלות והם מעשר מעלות מלכים סגן-אים חיות הקודש ואין ביניהם לבין המלכות שכללות אלא כנגד מה-בין עולם לעולם בלבד ואח"כ נברא המעלה השמיים שנקראו אופני ואינם משנים כמו שמשגי חיות הקדש המדרגה העליונה מהם אבל הם יותר דקים משל מטה מהם ואח"כ נבראו ע"ז הסדר השמיים שפרים מלכים ארצות מלכים אלהים בני אלים כרובים איהם וכל מעלה מהם אינה משנה כמו שמנת המעלה שלמעלה ממנה ובמעלה העשירי שהיא מעל האוהם נתעבה בה השפע עד שלא היה אפשר להיות כנראה רוחני כמותה אלא גוף אחר ספרי עד שפגעו הארצות והוא גלגל ערכות ואין בינו ובין האוהם אלא כדרך שבין עולם לעולם בלבד ואח"כ יצר גלגל שמי וגלגל המולות וזכוכי לכת וכל גלגל וגלגל יש לו נפש שבה הוא חי ומשכיל וכל גלגל אינו משגי כמו שהסיק העליון ממנו ונתעבה השפע עד גלגל לבנה נתעבה כ"כ השפע עד שלא היה אפשר להבראות ממנו גלגל ועשה היסודות כל אחד מקיף את חבירו וכל עליון רוחני מציט מהתחתון ממנו עד הגיעו אל הנקודה שהיא טיבור הארץ ההסרה ועבה וגסה יותר מכלם ואח"כ נברא שם עשר גלגלים כנגד עשר מעלות המלכים שם כנגד ע"ס עד שנחלש שמתר הוא כנגד היכל ראשון שבמלכות נקרא **אכתריאל** והוא כנגד המעלה ראשונה ממעלות המלכים הנק' חיות הקדש וכנגד גלגל ההיכל השני הנק' **עטוריא** וכנגד המדרגה השנית ממעלות המלכים הנק' אופנים וכנגד גלגל היום וכן **נשריאל** וכנגד חשמלים וכנגד גלגל המולות וכן ע"ה ודע לך בזה עד שבמא חלקי טבעי הארץ מחולקים לעשרה מינים ואח"כ לכולם ד' יסודות ומהם נרכבו הדומם והנומה והחיי והדומם נחלק למתכות ואבנים והמתכות יש בהם ז' מינים וזה וכסף ונחושת בדיל ועופרת וכסף חי שם כנגד ז' כוכבי לכת ומכאם הם והנומה נחלק לעשנים ואילנות ובעלי חיים נחלקים לז' חיות דבר וח' בלתי דבר עשר מינים יש בזה העולם שם כנגד הנגלים

ודע

כני כי ה' יסודות הם זה נקוד וזה ומקפין זה את זה והנקודות האמצעית היא הארץ והמים מקפין אותה מכל צד וזאתי מה שנגלה שמהל ליסוד העולם והאור מקיף המים והאש מקיף את האור והגלגל מקיף את האש וכספות תנועת הנגלים הם מתנועעים כי הם גופים מהם ואין להם תנועה מעלתם אלא מתנועת הנגלים הם מתנועעים תמיד בהכרח ולזה הארץ היא קיימת לפי שהגלגל בתנועתו מגלגל ליסוד האש האש יסוד האש מגלגל ליסוד האור והאור ליסוד המים ואח"כ מלמטה לארץ כך והנועעו כי הארץ כדורית כמו נקודה בחוף המרכז וכנסת זה תעמוד הארץ ז"ל שעה"ה אחר זכירת ד' יסודות והארץ לעולם עומדת כי כל יסוד מושך אותה מכל צד מעלה ומטה ולזה עומדת תמיד עליה וזו חמלה ארץ על כליות

ודע

כי טבע האש הוא חס ויבש והאור לא חס וטבע המים קר ולח וטבע הארץ קר ויבש ולפי שהמים נגדיים לאש יש בניהם האור פים בו חלק מזה האש שהוא חס חס בו חלק מזה המים שהוא לא ולפי שהארץ היא נגדית והפכית ליסוד האור שם בניהם יסוד המים פים בו חלק מזה הארץ שהוא יבש וחלק מזה האור שהוא לא וזוה שחק אותם הכורא ומכרר וחברם חבור כאלו שזכר אע"פ שם נגדיים כמו שם שלום בין המלכים למעלה בין מוכלל ובכרואל זה ממוסע על האש וזה ממוסע על המים ז"ל שעה שלום במרומי ודע כי היסודות התחתונים נמשכו ונמשכו למעלה יסודות העליונים הרוחניים כי שרם למעלה כי כל מה פים למטה בעולם הספל יש לו יסוד אצור למעלה בעליונים וכולם קשורים ודבוקים זה בזה עד הסיג העליונה ית' וית' שמו לעד אחר עב' ממחירי אחרן וספן ויבני וספן וספן מרבותיו ומסר לתבאיו הר' מספור ו' טבוב וספן פסיד ו' ברוך כישון וספן מספור ו' מרדכי כישון

מאור ושמש

ציטון זכר כולם לחיי עד :

אורי אשר העיר ה' רוחי ורעיוני. כי דבר רוח ה' ויאמר לי ותמוך דברי לך מה לך נרדס' הנה יחיד העולם ומלואו דורס' הנסתרות דבר משנו לא נעלם. צור שופה וצולל מגלה נסתרים. צור יעקב וישראל קולי לך ארים. חגגי שכל בדרך ישרים. נגלות אבני ספיר'ם סופר'ם וספרים. ולהניין ולרעת דברים נבחרים. דרכי יבגלו ומעשה ידינו בוננה עלינו. יהמו נא רחמיך ה' אליהנו. אל הטשנו מלכנו. ואל תעזבו אבינו. אדירנו. צוראבנו רחמינו המרחם מעולם מכל נביאות נקיבו חננו ה' ומלטנו. מכל דבר רע הצלנו כי אתה חבינו יוצרנו. ועליך בטחנו :

ראה זה מעיין גנים. אשר בגלו ראשונים. בסוד עליונים. סביבו חלונות ופירות נטעי נעמנים. ועוף יעופף וקול התור יצפץ ככנף רגלים. ושם מראה דמות אכן יקרה מעולות כספי' רים ורוכ פנינים. מאירה כשמש וכירח ומסודת עננים. חילן חילן עץ הדעת ועץ החיים נחוד הנן מקדם ולפנים. הולך ומתפשט על חשע דרכים וצבילים כמשגיח בנפש האיתנים. עליהו לתרופה קליפתו וגם פריו שושנים. סוד שרפיו ירוה צמאונים. הכי נקר מעין הבמה בסודות אלו נסמות שוכן משונים. והוא נחקר בחקיר לך ומאיר פנים. והאלך מעין כננה העדנים :

דע אתה המעיין כס' זה כי כל תכונה ופעולה. ודבור ומהלך. כולם נשתלשלו וישתלשלו מן איה' מקום כבודו לעילא. וממנו יוצאו ואלו יוסבו רתנו על הדברים אשר ש"ה ע"ה כבוד אלהים הסתר דבר הכהיה בעתו הקדומה. וזש' השמי ויכנלו השמים והארץ ר"ה יד' וסוד אלהינו בסוד סדר המילות קודם לכן כי העמים ימנו כי"ב היות' הגלויות כסם הו"ה והנעלמות כסם איה'ה. וכל זמן וזה קודם בריאת השם קצות ימנו כמחשבה ובדעת איה'ה הו"ה ר"ל בציור הזמן והם השמים העליונים הנעלמים וידוע הוא כי הא"ן סותר. וההיות כוונים. עד שתכנין עת לכל חזן שהוא תחת השמים להקנילו בצורות ולהעלים ממנו ההפך של היות. ואז יוצא העולם לפועל וממך מן החכמה והכינה. וכשתלשלו הפעולות מלמעלה למטה עד האדם ודברו עד שנמל' שכל דבור ודבור שזרס מדבר מלמטה נחקקו ונעשים למעלה שזר' אז נדברו יראי ה' אים אל רעהו וכו' :

ואורי אשר הודענוך הקדמה וזידוע חדע כי כל ספירה וספירה נכרתה דו פרזופין ר"ל זכר ונקבה חור וריחמו לך האחד זכר והב' נקבה. ולפי שרלה הב' ה' שיהיה האבר לבד והנקבה לבד עד שיכלו להתאחד ולהפךר לפי' ויקח אחת מלכותיו פי' א' מלדיו. והנה אדה' ר' היה זכר מזד פניו ונקבה מזד אחריו ומלקס לב' ויסגור בסר תחתנה כנר הזכר וכלל הנקבה. ונ' כ' בע"ס כן והם הב' אותיות אשר בספי' לימין ולשמאל בסוד זכר ונק' זכר לימין ונק' לשמאל ונ' כ' נק' הם' דו פרזופין ואברווינוס בסוד מכשפע ומקבל והבן זה. דע עוד כי הם' נאכלו ונחקקו ממס' יד' כבוד כ"ח כח'ם ומהם נאכלו ונחקקו כ"ב אותיות בסוד זכר ונקבה כח'ם. והאותיות מפורשות בסוד גדול ובסתר מאד והם התמונה האמיתית כלי' שום ספק כאשר כמוב' עליה והמותה יכונן. והם סוד שמותיו של כ"ב' וזה פעולותיו שלא יתן לבחור תפילו מקלחם. והם סוד הספי' וסוד העדות וסוד אלהי וסוד מליך הכבוד כמורה השלמה. וסוד הספי' שהם בסוד אדם ובסוד חילן. וצריך האדם לשמור מחשבותיו שלא יאיים דעות מפורות בלי' קשר בספי' ח' או כמזלזל או כמובאס רק לחכרם בלו פרוז כצורתם שסם. כצורת אדם ובצורת חילן ותהיה דעוה' קלילה. ומינין בכל דבר ודבר בעיני דק מאד ודעת חזקה לנא אל הקדש פנימה. ומינין דר' מתוך דבר כנריאת עליונים והתחונים ככ"ב. אותיות הקורה כי הם כמות עליהם סתק אלהים חיים וסחוס ומחוס. הדברים כי אין הפרש בין היות ובין אלהים ופון אדני כי הכל אחד מיוחד בחכלות האחרות ואלף סודות עמוקים בסוד ע"ס שהם בסוד צורת אדם וצורת חילן. ואלנה לך קצת. דע כי הם' כצורת אדם כל מקום שצאמר ושלחיו ויחקה כי כשהיהם שלחיו ח' א' מאבריו מיד עושה רגליו כלי' סיכו ומחורה. והנה הם' ידיעה וידעים ודעים. בלי' סיני ומחורה. וכיוצא בזה ככמות שהם כדעות האברים הנק' מלאכי אלהים חיים וכו' :

וב"כ כחות עליונים לאלפים ורכבות עד א"ס ובין חבין הכל וחוק רעיוןך מאד וסמך וסמך
הכרים כי כבוד אלהים הסתר דבר :

ואחר שהודעתך כ"ו אפי"ן לך מקור ומוצא הכ"כ אותיות מן הס' : ולריך שתרע כי
בצויותינו שרנו מחיך שנתערבנו בנזים וראינו אותיותיהם כי הם סימנים מוגנים
לסכנת התנועות שערנו בני עמנו סעות גדול וחשבו תועה על ה' ועל תורתו ועל אותיותיה כי
גם הם סימנים לכך חילוף חליה שהיה תורתנו הקדושה ואותיותיה בדוים ח' ו' אכן הם מקוים
באלכע אלהים וגם הדיו וגם החלקים בהם חלי תלים של סודות עמוקים במעשה מרכבה
צבאית בראשית וסודות הספי' ופעולתם בעולם ולכל אות ואות יש עק וזמן להחליט ממנה
אורות וסודות שכס' עתיק וזמין : דע כי ע"ס הם כחות עליונים והם אלוים מכאן א' ועל א'
זלזל בראים והם הנק' א"ל אלהים חיים זכאות זכאות ה' זכאות אלהים : אלהים זכאות
ה' זכאות : אל ח' אל דש והם תואר בח הענינים ורמזים ככ"כ אותיות הקורה העליונה
וקדם ונרשמו ונחקקו בלוחות ככה אלהים דכתיב כמזכירם באלכע אלהים והם רמזים מלמעלה
וקנויים מלמעלה למטה בקיץ חזק וקצר גמור ואדיר כיכל מה שנראה הכ"כ למעלה קצאו למטה
ורשמו למעלה כמו אותיות ה' שכתוב בהם ה' קנני ראשית דרכו : וזל לך רושם האותיות
בספי' כקצר' חמין :

כתר האותיות אשר בו הם א"ב א ימין כ שמאל חיבורם א"כ והספי' אד' טוב
לישראל והם סוד שם אהיה שעל הכתר והנה א מורה כתר עליון שהוא ה'
לספי' וא הוא איה המסור לכל זהו עליון לכל ואו' וכתו שמו **אכתריאל** כי שמו חלק
מלשון ואלפך חכמה כי ממנו חכמה וכל לימוד נסתר ונעלם : ונ"כ אות כ

היא כתר וסוד הכך עזרים בסוד כתר (דכני סליק עזרים בני' כתר כ"ל ה') וכן זורת כ ה'
זורת כתר על ראש המלך והוא מנורת כף אחת (בסוד ח' ק"ל ה') והם בזוהר שיעה בראש :
חכמה אותיותיה ב"ל ב"ת מימין ולמ' ד משמאל והם בתי החכמה ועמודיה ב ממנה נחלקם
התורה אשר תחילתה ב"ת וסופה למ' ד ותמצא היות פתוח מלך ה' ופתוח מלך ה'

רמוז אל החכמה הסתומה מן הטעמים ופתוחה לחכמים במד' איהיב חכמתא לחכמין : וכן אערו
כי הכד הסתום רמוז אל בח' ע שאין בו השגה כ"כ אללנו : והכד הפתוח רמוז אל הפתחה
עלמה שיש שם קצת הרהור והשגה שהיא נק' יש מאין ועוד הני' ת היא ב"ת כתיבות לחכמה
ועם הלמ' ד הם ל"ב כתיבות חכמה : וכן אות הלמ' ד היא בחכמה בסוד למ' ד ע"כ כי חכמה
היא עד ומעידה על הצדיקים לפני הב' ה' וחכמה בני' עס המילה ע"ד בסוד למ' ד והיא המלמדה
החכמה וזורת האות הזאת היא גבוה מכל האותיות לרמוז לחכמה המרוממת לבעליה :

בינה ג"מ גי' מל מימין מ"ס משמאל והם סוד מ"ג ב"ס שיש בחלה וכו' שיעור עיסת יום
החירות וגי' מל שלישית לאותיות בבינה שהיא ג' לספי' והיא נועמת ונומנת בינה לאדם
והיא נועמת חסד ומשפיעתו :

חסד ד"ג דל"ת מימין נו' משמאל : דל"ת הוא חסד פעמים עם הדל"ס : בי חסד הוא
דל"ת זעזער לג' שפליה ודל"ת מל' וגם דל"ת דל"ת לנו שהוא סוף הים הקדושים
בנ"ס כ ג' אגרי חסד : א"כ מלשון ודל"ת ראשך כהרנמן כי הוא גדולה ויחידה בחסד
וברחמים ומו' רמוז לגבורה מלשון ומו' ומו' ומו' לעולם משכנס בתימי החסד ורמוז לגבורה
הגדולה : וב' אותיות אלו הם ד"ן כ"ד לשון דין ברחמים שמברך מימי החסד להעמיד לכל
עבר ופכה :

גבורה ה"ס ה' מימין : סמך משמאל בסוד דל"ת סמך מן הגבורה למלכות דין ונפתח
וה"ס מלשון ה"ס כל כשר ה"ס מפניו : והא' היא גבור היורד מבינה לגבורה לעשות
דין וגבורה יורדה למלכות וגורמה די בסוד וגם י"ד ה' סימה כס וד' מן הדין כילא וכלו לו
א"כ הם מלשון ה"ס כי כשארם דין יאמר הם אהס אר"ב אלהים מדיו וגבורה : זכ"ה מוסתמת
מכל צד רמוז לסתומת הסוד : והיא סמך הנצחי הכא מן הדין ומן הסתומת וגבורה : והעס'
הוא סמכות העולם וב"ס השמיטה שהיא הפחד והגלות וסוד בקן שנאמר בנחלה הוא כמוס

מאור ושמש

עמדי וכו' וכמו לי נקם ושלם . ה' כבוד יצא באש מלחמות יעיר קנאה ע"י מלת הנבירה :

הפארת וע"י ו' לימין עי' לשמאל עי' . כאמלע ואלה האותיות רומזים לשלום כסוד השלום שאלה יעקב אתיוסף לדרום שלום אחיו . וי"ו סוד שם הוי"ה שהוא ב"ת עי' סוד עין יעקב מ"ג ב' רמזו לב"ת שמקבל מחסד ובנורה וע"כ ע' ראשי הש"י סימן רומז לחסד השמאל לבנורה אמצעי לב"ת . א"ו רמז לב"ת שהוא עמוד כסוד ווי' העמודים . עין רמז ג"כ לב"ת כי"ב ראשיה הם חסד ובנורה והתחברם מלמטה הוא ה"ת המקבל מכ' שהוא עין יעקב כסוד הנה עין ה' אליהו יצא . ובן ס"ן הוא כוללת דע ג' ראשים הם ס"ן עצמה המהברת אדם ובעלם הם ה"ת המקבלם מחסד ובנורה ופי"ן רמז לב"ת ע"י ששקל ליעקב בנוראו מפרן אדם כמארו ל"ע ע"י ששקל קוד עליו רמזו כי ראה לנשכו בסיני :

נצה ז"פ ו' לימין פ' לשמאל כסוד שקיו פכודי שם מיוסדים על אדני פ"ו . ובן וי"ו רמזו למלכות לכך נחלל כסוד הנצל מן הנבירה ונצח מדה מנוחת על כן יש לה וי"ו לסין עיון . וכן פ' הוא הנצח כי שם נצח ככלי ויזי ויש שמנחה כפ' כדכריום ופה כמו פאה כמל"ה לפאה האחת מאד שהוא לפאה השנית :

הור ח"ת לימין ו' לשמאל . כי הסוד חן על נבירה שורק חנה כהם וכלחות בלי נמנוס ח' היא מדת אור כי היא שמיות וח' היא סוד האותיות וח' מלשון חמת אלהים . וחסות אלהים היא סוד האותיות הנבירה . וח' יש לה כ' רגלים וימין ושמאל רמז לב' נחשים . ובן ז"ל היא הסוד העמוד לשמאל ולצד הנצח על כדי המסכן הפנימי מדר הארון לשמאלו והסוד עליו . ובן כ' ראשי צ' רמז לנצח הסוד והתחברם מלמטה רמז ליסוד . ובן אותיות ז"ת רמז לנחות דכרי הארון יותר ממשה :

יסוד ט"ת לימין ח' לשמאל ק' כאמלע ט' היא היסוד כי הט' היא יסודות לכל האותיות והיא המדה הפנימית . והט' יש בה נוי שהוא נוי היסוד ונוי הספירות ושלומם . ובן ג' למטה הוא לבן הקק סקיק מעל אביו למדרים . וזהו רקיע הק' רמז לב"ת קו"כד הנטה לימין לנצח וקו' האמצעי הוא היסוד . ובן ח' היא יסוד מלשון והאותיות ח' ו' ת' תחיה לזריק . ת' תמית לרשע ע"כ התי"ף רגל השמאלו יוצא רמז לנתינת הלדק כמל"ה . ולדק חוקן ונתן והיא דמות יד פשוט לוחן . ופי"ו פלסון תתאו לכם הור הנה פאה המלכות הנק' הר' דכתיב הנה חמד אלהים לשכחו . כהר ה' יראה :

מלכות י"ריו"ד סימני ר' משמאל . יו"ד היא המלכות העשירית כסוד יודו לב' חסדו והמלכות נק' יו"ה . וכן ר' רמז למר"ם לסין ראש כי המלכות ראש הספירות מלמטה למעלה . א"כ לבן ריש ועוטר אל תתן ליוה"ו ראש ודלא בלי שפע כפאין יס' רכיון . ובן ג"כ מלשון החל רש לרשע את ארלו והמלכות נק' ארץ ירושה לזדקקים ובעלה . נתאוה דוד כאמורו אלהלך לפט ה' בארצות החיים והיא העשר לב' זדקקים ויבואו בו :

הא לך סודות האותיות הנכללות בספי' בתכלית הקיטור בדרך החכמה הסתומה אשר קבלו בעלי רעיון איש מפי איש עד אלינו יאריך השגתנו . ואמה הקורא דע לך כי אין ראוי לפרש כהם יותר והרי הם מפורשות כסוד גדול ונסתרה והבן כל אות ואות מכ"כ אותיות אלו אשר על ימין הספי' ואשר על שמאל ואשר כאמלע ה"ת והיסוד כל א"ו י"ב ב"ת דרכים כסוד מסני"ח כנפ"ם וכולם כלולים מכ"כ אותיות והם זכות וטו"ר אות וקסורות ב"ם וכוחותיהם וראוי לכל שלם להבין ולהשכיל בדרך אמת הספי' והאותיות אשר עליהם בנויה הורמנו הקדושה באותיותיהם שם ה' אלף ותתק"מ (ה"ע לבין ע"כ זה מדר' ל' שאמרו על ישראל נוט' יס' פסים רכז אותיות למורה . ועיין בהקדמת ס' שפע שלמה שתי' ביוסאות נחשבת לאחת ויס' נחשבת לב' ויס' לב' ע"י . נורת האותו וכבר נתעורר בזה מור וקטיר ר"ע ור"פ ע"ה עמוד הימני הרב המובהק הדר החסידים כמשה ר"ך מלכא וזו"קל בספרו הסודי כף וקני"י וס' האריך למענינו והעלה ז"ב טעמים שנתנו המפרשים בזה הענין כולם עולים בקנה אח' שאלויות . פסוקנו ל' רבוא הוא סער החמשים שנעלם ממנו ע"ה והוא נרמז בספרים שנתנו לו א"ע והשפוק . מלא כחצר או ע"ה האותיות הנחשבים לב' ולג' עכ"ל וז"ל אי"ן ותיבותיהם שם ע"ט ש' ותתנו כפסוקי ה' אלפים ותק"מ

מאור ושמש

אלו שהם מנציח כנפ"ם עובר על כל ע"ס ותופס מהם ואם כינה שמעה זאת והנה כל שם
 וסם אפע"י סוד ד' מ' חספי' מלכות שהיא אחרונה כל מה שיש בו מדרכי מנציח כנפ"ם הוא חוזר
 על כל הספי' מהבחר ועד המלכות כט' דרכי מנציח כנפ"ם שוראיו שמדע כי הולאת כל דבר ודבר
 והינה ומלך וסם זאת הידיעה תכתוב אותו השם או הדבר שחפצו לדעת מולאותים האות הא'
 מהספי' והנה הנה מהמכונות והסליסית מהספרים וכן ד' וה' ויותר על פי אותיות המינה הנה
 על סדר מנציח כנפ"ם ואם פחות הנה יהיה גבולה עד המדרגה שבה נשלמו אותיות המינה או
 השם ההוא וכן כל כיוצא בזה שמענה ואהיה דע לך :

ואדר

שכיארתי לך כ"ו צריך לבאר לך עוד ולהודיעך כי שלשלת כ"ז מא"ס ית' לע"ס לאותיו'
 לעולמות לסוד מנציח כנפ"ם לסוד י"כ אותיות שהם היו"ת כ"ל כפ"ס אד"ס ל"כ
 מלכות לו' כוכבים לעולם זה השפל לטבעים למקרים לעניינים אשר יהיו ואשר יקרו בעולם כולם
 מאתו ית' ה' למדת שהמדרג שמות או עוסה פעולות הוא עולה במדרגות אלו עד הספירות עד
 ה' ית' אשר יגזור אומר שהפעול פעולותיו ותעשה כל מה שלכך חפץ וחקים כך ותגור אומר ויקם
 לך ועל דרכיך נגה אור. ויפלו מעיוותיך חולת כמעין המקבצר במעיקגנים זה מעין הכמה :

אמרתי לחכמים : בשכילי דשמיא : דנהירין לחכימיא וספריא : כשכילי דנה"ר דע"ה וכו' וחקקה
 בשמי מרומא : מי יחן ויהיו עיני ולבי שם כל הימים רבים וכן שלמים ברוב אמים : תחור נחכמה
 קורה סתומה : אשר גבול ראשונים : בקדש פנימה הן לחכם לשפות ההלכות : משרתות גם נסיכות
 להאיר כל תעלומה ה"י יחן אל לנו וכו' ירכה עתה ה"י חקר אלוהים ימלא בראשית כל פרי
 האדמה מאר"ש תלמה יפועה בכוס"ק צרו"ק שמות ורזין נפונות : מלאכת צור"ק שופרא דלירתי
 דנא ספרא : רבא וקירא ספר המלכות מוסיף על הראשונות מגלה עמיקתא ומסתרתא
 שבתים באור החמה : בתעלומות חכמה וזה החלי כעור תולה ארץ על בלימה :

פרק כ"ה

הלכה א על סדר ד' חיות אה"י סדר ה' אלהינו אל אחד את סדר מרכבות צבאו אחת חמשה
 עשרה ששה בספר שתיים ועשרים אותיות ב"ב בליו של אחד :

ביאור ההלכה הזאת מתפרש על ה' פנים הסן הא"ע ד' הילכות הסן הכ' ע"ד הנקודה והתנועה
 כסא ה' תנועות אבגין : הסן הג' ע"ד האותיות כסוד אה"י אמו"ן : הסן קד' ע"ד
 המרכבה כסוד רוח סערה וחיות ואשמלים וקשרי אופני ואופנים הסן הה"ע ד' הספירות
 ואילנות : וזה פירוש ע"ד קצרה : **על סדר ד' חיות אה"י** ר"ל על הסדר שהם
 גאלים ד' חיות אה"י ר"ל שם אחת האל"ף נאלצת הנה"א כגון א"ה והיא חמשה ומן הה"א נאלצת הו"ד והיא עשרה ומן הו"ד נאלצת
 הו"ו והיא ששה האל"ף כנגד הקדמות הכודע בעלות העולות כ"ה : הה"א כנגד ה' כחות שנאלצו
 עמנו שהם הו"ד ר"ל ר"ל דבור שאין האור יוצא אלא ה"כ ים אור שהוא מקומו והרוח
 והקול והדבור משתתפים הם כמו שאכתוב בסוד הדרומיא"ל : הו"ד כנגד עשר ספירות בלימה
 הוא"ו כנגד שש קלות שיש לכל ספירה וספירה אחרי זאת מהכח אל הפועל ועו"ה היא סתיית
 הקבלה והתורה כגון הספירה היוצאת מהכח אל הפועל יש לו גבול אבל קודם שיצא מן הכח אל
 הפועל אין לו גבול אפילו והיה האדש גובהו טו' הארץ לשמים הנשמה מהפסטה כו' :

הפן הב'

ע"ד הנקודה והתנועה אבגין וסודו הוא מואר כספר המלכות לקמן אבל
 ששטו הוא על סדר ה' תנועות של פתוחי הו"ת לפי שפ"ב
 אותיות כלם נחלקות על אלו התנועות נושאי תנועת קמן הם

ותפיק דיוטין
 שש דשע כנפ
 דנפ"ס י"ט ע"פ
 ונשע ט"ז ע"פ
 נשע וכו'

CP

ה'לכה ב' כ"ב בליו של אל אחד קראם נשמות והעמרים על מרכבות רמיהן בחיה ותלאך על בליטה כללן ברוח קול ודבור רוח בחיה קול דבור בחמש חיות אש חשמל וכלם בתוכים כאצבע אלהים על **ספר ספר ספור** :

ימזכ

עמנו ואלהינו

אלה המעין בזה כי כל אותה אותיות לה מרכבה כפי עזמה ומחלה כפי עזמה
 וכל מחלה ומחלה נחמדת אל כח כחש מוכרת וקראת היות כחש לפי טבע
 עמלתה והאותיות הנה אחר באמצע האותיות וכוונתן אחר הם עמלתן הם הכח אחר בני
 המרכבות והעמידו מדרי אדם העליון על מחבתו כפי מה שיתבאר לך עתה ותבין מכלל הספר
 ותחזקו בספר ח"ה ותוסיף חכמה על חכמה במלאך ה' נבואת ולבן ואמר המחבר כ"כ כליו של אל
 אחר קראם בשמות נתן טעם למה נקראו כסודם וכוונתם על מרכבות שהכחות השם שם הם
 מעשה מרכבה ומהנה פקח עיניך וראה ופסח במראה אחר אלה מראה אחר דע כי האותיות
 הם בחלוקות על סדר זה ו' אותיות לבד והגם שש אותיות לבד השאר הם זר"ע כט"ו ג"ק"ס
 ומספרם תקמ"ט כמספר רוחם סערה ח"ג וזאת וזה רוח סערה וז"ל אותיות הם היות כ"ל
 נפ"ש אל"ס ומאלו האותיות ה"כ נחלקו כספ"ה' אותיות נקראים קצת אותיות והם אלוהים שם
 ס' להם כנ"פ ש"מ ומספרם תת"ן כמספ' הנה כבוד ה' ה"ה ח"ה כמס' נה כבוד ה' ה"ה ח"ה
 והנאר מאותיות ה"כ ה"ס' אותיות וסימן **הרומי אל** ומאלו ה' של **הרומי אל** הם
 היות והאופנים והחשול כפי מה שיתבאר מהקדקו בע"ה ודע כי אותיות אלו הם קצורים
 לעולם ולא יפרדו ואותיות ד"ה הם הכחות והכלות הכל והשמות כל השמות והאלו הכחות
 פה"ל הם השמות כל השמות והכחות והן הנה והכחות והנה מלשונות אותיות שם הו"ה
 שם י"ה ה"ה והשמות וא"ו וא"ו האותיות בפסוקי חזק הדומות אל אחר אחר מקור אותיות
 ד"ה הם **ימ"א** הם הפנים והחשול וכל ה' הכחות קצרות וזוהי ענין אל"ף הוא למ"א
 היות מ"ס פני מ"ס ה"ה יו"ד פני יו"ד ה"ה פני וז"ל ה"ה אל"ף פני אל"ף
 ה"ה למ"ד וחזק הגלגל חלילה וכן יעשה לעולם וזאת השמירה היא משמרת ה"ה כי האותיות
 חלה הם ה' ומחלגלין ה' על ה' ודרכת אות אל"ף עליהן ונקראים אל"ף דל"ת והס' וז"ל יעלה
 מן הארץ והם עתה ד"ה אל"ה ופני יו"ד וז"ל ופני וז"ל אל"ף חזק הגלגל חלילה הם הדומי"אל
 והס' יו"ד ה"ה מ"ל וחזק סודו ימ"א וזאת החסד אשר בו לרעת המספר העולה מכל אלו
 האותיות הוא דל"ת וזאת דרכת עליהם במלא המכור אד"ה והשלמת מלת אל"ף היא
 החסד וזה סודו הכב' אות ס"א"ף היא והכר' אות למ"ד היא ג"ף והכר' אות
 מ"ס היא יו"ד והכרת אות יו"ד וז"ל והכרת וז"ל היא וז"ל אל"ף וזוהי סודם חל"ה ו
 כאשר תוליד היות בכל חמש כחות אלו תמצא בהם ה' ח"ה וסודם ה' יו"ד
 פה"ל הס' רוכבת והנאר כפי מה הוא תשלג מלת אל"ף וחבור הכל
 ה' דלת תמצא כולם אל"ף דל"ת ה' ח"ה וסודם תה"ה תפ"ה ובאשר תשים אות
 ה' ל"פ האלף הרכבת נאר בכל תקמ"ט סודם רוח סערה אחר הכל תלוי בה ובחבור הכל
 יהיה מספרם תק"כ מספרם כ"ב מספרם השמים והקפה יתבאר הכל נמצאו ראשי הכחות האלף
 אר"ה מספרם עשר פני"ו יו"ד וז"ל וחזק הגלגל חלילה והאותיות יו"ד ה' ח"ה ופני וז"ל אל"ף ופני
 אל"ף למ"ד פני למ"ד מ"ס וחזק הגלגל חלילה והאותיות יו"ד ה' ח"ה ופני וז"ל אל"ף חזק
 סיות ואותיות הנשירות למ"ד אותיות מ"ל הם החשול והפנים וזאת דל"ת היא המידה הרוכבת
 הנכללת בסוד ד"ה אר"ה ובסוד היותו של שם ישראל וזו פשוט הנדבון בתיה ותלפז על כלמה
 כי אותיות ימ"א אל"ף עולים פ"ו כמנין כל"מ מ"ה וכל חמשה גלגלים של ימ"א אל"ף עולים ה"ל כמספר
 הכחש וסודו מל"ה ולכן אחר תתלפז על כל"מ מ"ה בסוד תולה אר"ן על כלמה והכר' ראשו כמס'

מאור ושמש

פ"ז קולותיו מלהל"ם • וסוד אימורו הכנין במה לבאר ההכרה כי התנועות אשר לחיות הס' צ'
תנועות ה"ה תנועות ה"י המנוחה ה"ו האל"ף מהגלגלת בלתי ית' וכן האותיות כולם מנועות
יה"ו וזאת כי אות אל"ף לעולם תנועתם ה"ה בלתי ה"א והשאר כל מה שהוא תנועת חדשה
תנועתה אות האל"ף כגון אות' אשר סימן להם סוד' כ"ל עז"תא הכרתם א"ף כזה ס"ה ו"א וכן
אל"ם אמנם אות א"ף בלכך תנועתה ה"ה כזה א"ה והשאר מבוזר ונקראות אלו האותיות בלשון
המודקדים הכרות וכספר ההכמה חיות על שם ימו"אל שהם הפנים ההכרה אשר בהם יוא"ה ה"ה
שם ה"ה רוכבת והשאר עולה ח"ה וסודם ח"ה נמצאו האותיות השמשאן ההכרה אה"ו והאותיות
השמשאן הדבור והקול ימו"אל כי ככל האותיות תמצא אלו האותיות של ימו"אל באמצע לעולם
וזאת אותיות פ"ז שהם כחות גדולים במזכר אותיות ד"ה ולכן תמצא הדו"מאל באמצע ימו"אל
לעולם קסוד ד"ה מהם הנדלים מהם כי הם החיות הרוכבות והחותמות הכל בטבעיותם כי
בגלגל ימו"אל הולך חמש כנגד ה"ה וגלגל אה"ו הולך ארבע כנגד ד"ה נמצא כי חיות פ"ז כ"כ
מספר ימו"אל פ"ז מספר אה"ו כ"כ סודם כז"ק ק"ט כמספר מלת צבאי"ו אשר אמר בהלכה
ראשונה מרדכור צבאי"ו כי מאלו הכחות מתרכבים הגלגלים ומלת הכנין במה שים ה"ה אחת
היא הרוכבת והשאר עולה ק"ח סודם קט"ה מספרם חק"ה הכל ברור למי שיש לו עינים ואמר
כללם כרוח קול ודבור במאמר בעל ספר יצירה שאמר חלוצות כרוח חקוקות בקול כי אותיות
אה"ו הם הרוח החוצה האותיות לאיזה נד מעלה ומטה פנים ואחור והם הנותנים חיות בין כל
אות ואות ואותיות ימו"אל כחלקים לב' חלקים האותיות אה"ו מן החיות ונקראו קול ואותיות מ"ל הם
כח עין חש"מ ונקראים דבור כי כזכך יו"ד לא תזכור וא"ו כי אם בקול לבד וכן וא"ו לא תזכור
אל"ף אבל למ"ד תזכור מ"ם ומספר קול דבור עולה חמ"ם כמספר הכח היוצא מגלגל ימו"אל כי
הוא חמשה גלגלים הוא אחד והיוצא ממנו ד' פעמים פ"ז הם חמשה וא' סוד עין חש"מ ל' ואותיות
חמש פניהם י"י בסוד ה"ה מ"ם ס"ן נמצא חש"מ ו' ואומרו כתובים בגלגל אלהים : ירצה
באותיות הדו"מאל בקראים אלהים כי אות דל"ת נכללת יותר מאות ה"ה כי אות ה"ה תחלת אה"ו
והיא מהם ואות דל"ת החלה ימו"אל ונכללת מהם ונמצא כי הוא כולל שם אלהים
ולכן תמצא בכל מעשה בראש"י אלהים ה'אלהים להורות הכחות הנונים העולמות שהם אה"ו לס'
מחצית כל הכחות וכל השמות : ואומרו ספר וספור ידועים שהם כחות חזורים חלילה
והספר הוא דרך משל אברהם והוא מספר רמ"ח והספור הוא המהמנהג' בחיה
ובחשמל בסוד רוח וקול ודבור באומרו אל"ף ב"ת רי"ט ה"ה מ"ם שאתה מספר הדברים ומציא
כל בחם וכל עינים וסוד הענין חלילה לעולם : ודע כי לולא הספור לא יגלו הפנים ולא
החיות לעולם ולא האופנים ולכן הודיע המאמר הזה בסוף הלכה זוה"כ ובאלו ההלכות סודות
וזאת הנגלה בהם והנחם המחבר הסודים : ודע כי אות דל"ת אשר היא רוכבת במרכבה הזאת
אשר ראוה כחה גדול ונקרא דת"אל כי אל"ף רוכבת על דל"ת בסוד אל"ת והשאר מאותיות
ימו"אל הוא יו"ם נמצא המחבר אל"ת יו"ם והשאר מאותיות אה"ו היא ה"ה
חזורים ה' אל דל"ת יו"ם מספר כלם מלכות ולכן נקרא זה הספר ספר המלכות ועוד כי האותיות
כולם עול"ם מלכות בסוד אה"ת ח"ה ד"ה י"ב ב"ק ל"ע מ"סן חש"מ קסודם מ"תן אל"ף בסוד
ה"ן אה"ת : ומספרם מלכות והכן הכל : ודע כי חבור וזה המרכבה באותיותיה היא כן ה"ה
דל"ת פ"ל יו"ם וברפעה ה"ה דל"ת פיו"ם והאותיות המתחברות ממנה הם אלו ה"ה דל"ת למ"ד תי"ו
יו"ד פ"ה אל"ף אלו האותיות במלכות אה"ה ילת"ף מוטבעות בבח אותיות הללו וסי' להסר ל'
לשבע הנלכות ממנו מופ"ת י"ד הש"ם וראשי האותיות אה"ה ילת"ף והכחות הנלכפות מהם הם
אלו אל"ף דל"ת פ"ה אה"ה והכחות הנלכפות ממנה הם פ"ה ה"ה א"ה פ"ה ה"ה האותיות קסורים
לעולם בסוד האופן **סודל פון** וסוד ה"ה פ"ה הנקשרת בקשר חשנפ"ף קשר האופנים כאשר
יהבאר כי פ"ה לעולם קסורה בלתי ה"ה וזאת ה"ה צבוח אל"ף וזאת אל"ף צבוח
פ"ה והכל בדרך האותיות הנקרא אופן סודל פון אל"ף פ"ה ה"ה אל"ף חזר בגלגל חלילה בסוד
אפ"ה פ"ו והוא אלהים וסוד פ"ו פניו ה"ה האופנים פ"ו סודו פ"ז כ"ב מכחות אלו מתחברים סוד
אברהם אלהים : ונספור למען שהיינו בכוונתו : להשלים בלאור קי"ב אותיות שהם חיות כ"ל נפ"פ

אז"ס והנה נוארנו מהם אותיות הדומי"אל כפי טבע האותיות ונפארו אותיות תשנ"ך הם חמש קשרי אופנים כי אותיות הללו לעולם משמשינן בסוף האותיות כי אותיות הדומי"אל הם פעם באמצע פעם בסוף ומקומם הטבעי באמצע האותיות אלא שהם נזמנין כח לאופנים ולכן נמשכים אחריהם שנאמר רוח החיה באופנים . ואמנם אותיות תשנ"ך לא יפארו לעולם מהיותם בסוף האותיות והם קושרים החיה עם רוח סערה שהם אותיות זר"ע בט"ו ג"ץ ק"ס כי אותיות הללו לעולם הם בראשית האותיות ולא תמצא שום אחת מהם לא באמצע ולא בסוף ובתוכם הדומי"אל ובסופם תשנ"ך וזאת תשנ"ך אותיות הו"א נמצא תשנ"ך קושר אותיות הו"א עם אותיות ד"ס ל"י נקשרים באותיות רוח סערה ג' בחיה ואחר באופן והוא אות למ"ד כי הוא הרוח הסובב לעולם והוא המגדל קשור לעולם באופן אות גי' מל ואופן רגליו היא אות דל"ת והיא חיה אשר באות זל"י הוא אחד מכ' הכרוכים שהם ג"ץ שהם סוד גלס ודמות וסוד הכרוכים וסוד כל"ה וכו' ד' ובהם כחות הנשמות והנפשות דנוקים כאשר יתבאר . ודע כי אותיות רוח סערה הם קיימות כחלקת האותיות ואותיות תשנ"ך הם קיימות בסוף סודם תת"ן תקמ"ט מספרם ת' ואותיות הדומי"אל כולם עולים ויורדים תמיד והם תת"ן מלב"ת :

הרכה ג' כ"ב כליו של אל א' עשאו מדרגות ששה חשעה ושומרי משמרותיה' כאשר ארבעה חמשה בכפלן נהר רי נור יוצא ובחלוקן נהר כבר ימצא ובשנים אלה הנהרות התייבה מדות הספירות :

הפירוש עשאו מדרגות ט"ס הם ג' תשיעיות שהם סוד אי"ק אחדים עשרות מאות שהם ט' אחדים ט' עשרות ט' מאות . ד' אט"ט הוא סוד ד"ה שאליון נחלקים האותיות שהם סוד ד' חיות אה"י . וה' חממלים ימו"אל ד' אופנים אמו"ו וז' קשרים תשנ"ך ד' עמודי רוח סערה זר"ע בט"ו ג"ץ ק"ס . וה' תנועות אבג"ן וזו ט"ט . ושומרי משמרותיהם כאלה דע שהשומרים המשמרות לאותיות הם אותיות ד"ה סודם שהררי"אל בסוד רי"ד של"ה שהם רוח סערה הסוד אלה יושר"אל וזה צורתם ד"ה ח"י פיר"ל והנה ד"ה הם דה"ט ח"י על דרך זה הולכת החיה ועליה נכנה ספר החיה חיה ד' חיה ה' חיה ט' וסוד ד"ה כלל שתיים ורומזים להם אדם אריה משותפים רס"א שהם יהו"רס בסוד מים עפר שהם אהובים. בכפלן וכו' דע כי סוד ספור כל האותיות עולים ארבעת אלפים ומאתים וחמשים וחמשה וסוד דרג"ה בתים וי"א דרגה ולמי המונה יתב' צורפס אש דרג"ה או דר"סה כ"ד בת' בסוד דרג"ה דרג"ה (נ"א כ"ד בתים מדרגה וסודם ק' אלף ב' בסו' דרג"ה) כי מונה בת' ד' כונה כ"ד בתים והנה בדר"ה או דרס"ה בפול' סוד נהר רי נור פסירו תקב' היו"א והנפאר מהצרוף כאשר לענין אחר : ובחלוק נהר וכו' הנה בין סוד כ"ד בתים דמאטרפי מדר"ה יסוד' מאת אלף ופני אלפים ומאת ועשרים וסוד ק"ב ק"ב הכל' רכ"ב וזהו סוד נהר ככ"ר וסוד דל"ת הרוכב' בסוד ד' חיות נמצא באותיו סוד נהר כבר ונהר רי נור' וסוד הדל"ת היא הרוכב' עליהן בסוד ד' חיות : ד"א בכפלן נהר רי נור זה חורג"ל הב' מתחנן' גלגלי הטבע ספקראים סוד הכפל והחלוק סוד הכפל הם מדרגות י"א כ"ב וחזורים חלילים לעולם . וסוד החלוק הוא מדרגות גבולי הטבע שהלכים תמיד לסוד ט' וסוד חו"י וע"ב בסתלק ח"י יהיה ט' ט' וזהו ספקר' מדרגות החלוק ומעתה כך הוא פירוש ההלכה זו כ"ב כליו ושומרי משמרותיהם' כאלה ד"ה ית"ס וז' ד' גופל בהם סוד הכפל וסוד החלוק בהם כ' הגלגלים כי סוד הכפל כשכפול ט' שהם ד"ה הם ח"י ואם תחלקם הם ט' וזה תחלת מדרגות החלוק ג' כ' חלוק וז' חסדים הם ט' חסידים עליהם כ' שהם סוד ב' אותיו ד"ה הרי י"א והוא תחלת מדרגות הכפל והנהגתם' שאלו הב' גלגלים קשרי' זה כזה בסוד ד' וה' השומרי' משמרות האותיות וקשרי' לעיל ועוד יתב' וזה בע"ה ית' נמצא שאלו הב' גלגלים חלילים וממלאים משמרות האותיות וקשרי' עם האותיות וזוהי מדע כי סוד רל"א שצרים יבא מסוד גלגל י"א כ"ב בענין אחר כמו שיתבאר במקומו ח"י ככפלן נהר דיוצר יוצא רל"א בסוד מדרגות הכפל שהם גלגלי י"א כ"ב . נהר רי נור יוצא' . הנה בסוד נהר דיוצר תקב"ה ותמצא בגלגלים אה"י סוד תקב' חונפארו עם ג' לסוד ג' גלגלים

מאור ושמש

הגלים שיוצאין משם סאלהים רומזים הכתובים כמ"ס כרטייה פביבין די נור וכן נהר די נור נהר
ונפיק. וכתי' אלף אלפין ישמשניה הרי רמז לג' הדגלים וז"ס ככפלן. ובחלוקן נהר כבר ימצא
ר"ל בסוד מדרגות החלוק שהם גלגלים ט' י"א כ"ו נהר כבר ימצא הנה כי סוד נהר כבר הוא
תע"ז וסוד תע"ז תמצאהו בגלגלי החלוק וז"ס ובחלוקן נהר כבר ימצא והכן שאמר בנהר די נור
יוצא ובכאן ימצא לפי שכבר די נור הוא יוצא מהסוד בלכד והנ' הנשארים לענין ג' הדגלים שזכר
שכתוב אבל בנהר כבר אמר ימצא לפי שהוא נמצא בודאי וסודו בסודי גלגלי שחלוק והנה כי שני
אלה הנהרות נמשכים מאל"ף ב"ת ע"כ סוד שניהם ח"כ כיכר הנה סוד מקב"ה ותע"ז הוא
מתר"ב והוא סוד ח"כ הנה כי שניהם נמשכים מהאותיות ועקרם משם וע"כ גלגולם בגלגל
האותיות כולם. ואומרו ובשנים וכו' דע כי עשר הספירות נחלקים בסוד י"כ הגלגלים כל גלגל
וגלגל מחולק על עשר ספירות אי זו גלגלים משמיהם לכל ספירה וספירה וזה נודע מסוד חד"ר
הפנימי מי שהם ט' ספירות כמו שיתבאר במקומו בע"ה ית' :

הלכה ד' כ"ב כליו של אל אחר מזרע אמת הן באות ובאור הורו"ע לצדיק מכופות *
ונפלאות * רמות אדם מראיהן * ובתר מלכות חופף עליהם נקשרים בחמש
הכפולות * כאשר הנה גאצלות :

הפירוש אמ"ת ה"ן סוד אתג"ה בסוד כל האותיות להודיע כי האותיות והמורה אמת הן
וז"ס מזרע אמת הן באות : ובאור זרוע סוד אור ר"ז וסוד הורו"ע חפ"ר ויאמר
כי בסוד ר"ז הורו"ע לזדיק יסוד עולם שהם ר"ז חפ"ר שהם נוסר חסד פחד רחמים פנורעין
לזדיק יסוד עולם מסוד ג"מ לסוד נה"י כי עד שם נאצלו האותיות ועד המלכות וע"כ סוד כלם
כמום בסוד המלכות המקבלת סודם שהוא אתג"ה וז"ס ובאור הורו"ע לזדיק יסוד עולם ונפלאות כי
צדיק מכוסות ונפלאות ובמלכות נודע סודם שהוא אתג"ה בסוד מלכות : והוסיף ביאור ואמר
דמות אדם מראיהן דמות אדם הוא התפארת וסוד דמו"ת אד"ס הוא תג"ה ואמר ובתר מלכות
הוא חל"ף כי סודם אתג"ה בסוד מלכות וקראו בתר מלכות לסוד ידוע כי האלף שבראש האותיות
יקרא בתר לאותיות והנה עתה נודע מדברי המחבר שהאותיות קושרים הספירות מהכתר
לתפארת למלכות שנוטריקון אמ"ת את"ס בסוד חכ"ה ת"ת מלכו"ת אהיה ידוד אדכ"י בשכמ"ל
שהם סוד הכתר שהוא ה"ן וסוד דמו"ת אד"ס תפארת שהוא תג"ה וסוד תג"ו שהוא מלכות וז"ס
ובתר מלכות : ובנסחא אחרת ובתר מלכות נתון בראשם והכל ביאור אחד מהכתר שהוא רמז
לסוד א' נתון בראש האותיות וז"ס הכתר נתון בראש הספירות : ואומר נקשרים בה' כפולות
הם סוד ואותיות תשנ"ך שהם קשרי האותיות אלו באלו שהם רמז לקשרי האופנים עם החיות
במו שיתבאר במקומם וקראם כפולות לפי שאלו הה' אותיות יוצאות מאותיות כפולות כמו התי"ו
שיוצאת מאותיות נט"ח ד"ת ט"ן מרי"ם וט"ן ע"מ כ' מוצ"ן פ' מאל"ף ק"כ מסמ"ך הרי תשנ"ך
יצאו מאותיות כפולות וזוונ"ס ז"ס נקשרים בה' כפולות : פי' אחר נקשרים וכו' הם סוד מנכ"ס
סודם פ"ר בסוד ר"ף בסוד ת"ת ומשם ואילך נכפלו הה' הספירות העליונות שהם חמש חת
חמש והחתם ספירות שהם תהי"מ נקראים כפולות ויר לומר שאלו כ"ב אותיות אפ"פ שהם
תחלתן מהבינה כמ"ס לעיל נקשרים בה' כפולות שהם הה' ספי' העליונות התחתונות הם כפלי
הה' העליונות וז"ס מנכ"סך שיש באותיות וז"ס כאשר הנה נאצלות ר"ל על הספירות כמ"ס
באצלות :

הלכה ה' כ"ב כליו של אל אחר הנהיגן ברי"ה * פדר בנין אבן חראשה יסוד רוח קול
רבור : וד' וה' בהם ונכדלים מהם :

הפירוש הנהיגן בד' וה' דע שהאותיות כלם מתנהגות בד' חיות אהי"וה חיות אש חשמל
כמו שכתבתי בהלכה ג' : הנהיגן בד' זק' לפי שהאותיות מודכרים ורומזים כלם
לענין

לענין המרכבה החיות והאופנים כמו שתרצה והנה המרכבה היא מתנהגת כד' וז' וע"כ נחלקים
 האותיות לסוד ד' וז' כמו שתרצה . וסוד זה רמזו יחזקאל בתחלת ספרו ויהי כל שנה כד'
 בחמשה לחם כל זה הוא ד' וז' שנחלקים אליהם האותיות וסודות המרכבה . פי' אחר הנהיגו
 כד' וז' דע כי הכ"ב אותיות עיקרם כ' והל' וז' נכדלים מהם כמ' סוד וז' בהם ונכדלים מהם
 ה"כ נשארו כ' אותיות והם סוד ה' וז' כד' ה"פ יעלוב וכן ה' ד' פ' יעלוב וז' כ' כ' כליו וכו'
 הנהיגו כד' וז' סוד אכן הראשון ר"ל שאכן הראש הוא הכתר שבראש הספירות וקראו אכן סוד
 ג' שמש נספס סוד ה' וכת' סודו עשרים בסוד ד' וז' כמ"ס . ויש נסחפות שכתוב בהם
 סדר בנין אכן הראש והפי' אכן הראש הוא המלכות שנקרא' ג' וז' והיא ה' מחמת אלהים בסוד
 ד' וז' ג' נק' ד' וז' בסוד ד' של אחד ובסוד ה' אחרונה של שם והכוונה בכל זה שאותיות האלהי'
 עולים מ"ה הרי סוד ד' וז' והעשרות עולים מ"ן הרי ד' וז' והמאות שהם תשר"ק עולים
 אל"ף וצירוף כלם ה"ן אמ' חזו מ"ס לעיל מזרע אחת הן באות והנה תמצא כי סוד ה' ה' היא
 המלכות כמ"ס סוד כללה מ"ה סוד ד' וז' וז' סדר אכן הראש שנקראת אכן הראש שהאותיות
 יסודם הם ג' חלקים כמ"ס בהלכה ב' והמלכות ג' ב' היא יסוד לרוח קול דבור ששלשים נכללים
 בסוד וז' וכו' כמ"ס בהלכה ז' והנה פנימיות ההלכה כבר אמרנו כי המלכות סודה חז' ובסוד
 האותיות והיא כוללת כלם והיא נק' ד' וז' כמ"ס ובה יסוד קול רוח ודבור ע"כ אמר ד' וז'
 בהם ונכדלים מהם הכוונה שהמלכות היא מע"ס ובכללם אכל נכדלת מהם בענין האחדות
 כמ"ס ז"ל היא עמהם באינולוס ואינה עמהם באחדות . וז' ע"כ עשר ולא ט' עשר ולא אחד
 עשר . או יר' הנהיגו כד' וז' הם אה"י ד' וימו"ל ה' שכלם נקראים חיות :

הלכה ו כ"ב כליו של אל אחד עשרה וחמשה וז' אחת אל אחת למצוא חשבון . הר העברים
 ונחל ארנון :

הפירוש י' וחמשה בכלן יבאר שחלוק האותיות ג' חלוקות ואמר י' הם עשר אותיות רות
 סערה שים בט"ח זר"ע ג' ק"ס . וז' הם ככ"ש ע"ת קשרי האופנים עם רות
 פערה . וז' הם אותיות הדומי' אל ודע כי אותיות בט"ח וכו' כמו שכתבתי בסוד ההלכה ה' עד
 חו"ן מלכות . ואשח אל אחת הד' וז' שהם בהם ונכדלים מהם כמ"ס לעיל והם בכלל הכ"ב אותיות
 חו"ן למצוא חשבון ר"ל למשלוש חשבון הכ"ב אותיות והרי העשר כללם תחלה באותיות בסוד
 וז' וה"ח פרטם כמ"ס אחת אל אחת למצוא חשבון וזה להורות כי עיקר הדומי' אל הוא ימו"ל אל
 שהם אותיות קשורות זו בזו וגם כי ה' ד' היא בהם אכל נכדלים מהם כמ"ס לעיל וע"כ תמצא
 שכללם באותיות תחלה וה"ח פרטם לבדם כמ"ס אחת וכו' ומ"ס הר העברים ונחל ארנון ירצה
 שבאותיות סוד ה' הר העברים ונחל ארנון עסוד כלם תתקב"ו והוא סוד מדרגה פלו' מגלגלי
 החלוק הגבולים לט' ט' : וי"ש הר העברים הם סוד המרכבות . לאותיות שהם סוד . כבר כבר
 ונקרא אל הר העברים לפי שמרכבות האותיות כלם עוברים מאות לאות כמו מרכבת אל תלף הרי
 עברה מא"ף ללמד ומלמד להפוך כל האותיות והיו הר העברים וכל זה בענין דמיון לכרוכים
 ולחיות ולאופנים וכל זה הוא באותיות . ופי' נחל ארנון הוא סוד מול דהר דיבור שאמרנו לעיל
 וז' א' שהאותיות מזרפיים רכ"ו צרופים בסוד ארנון שכבר אמרנו שעולים כלם במלואם דרכ"ה
 ודרכ"ה מ"ט ר"ל רכ"ו צרופים בסוד צירוף הכפל . שתיבה בת ג' כונה כ"ו ומיבה בת ד' כונה
 רכ"ו בסוד ג' של ג' והמשל בזה רצינו להוציא צירוף בת ג' אמרנו בת ג' אותיות ג' ג' פ' ה"ס ט' וז'
 פ"ט ה"ס כ"ו א"כ בת ג' כונה כ"ו בתים וכת' רכ"ו בסוד ד' של ד' כמו שידוע ומסוד
 ארנון יבא **אדירי'רן** וסוד ארנון ש"א . בסוד ענן גדול וא"ש תתלקפת ה' למדת שכל וז'
 וכל זה רמזו אל המרכבות עליונות קדושות אשר סוד האותיות
 באותיות
 באחרים אותם ככל הספר הזה :

מאור ושמש

הלכה ז' צ"ב כליו של אל אחד הלוקים עשרה ושנים עשר. העשרה עומרים והי"ב חוזרים הוי נקראים ברוח סערה והי"ב הוי כל נפש אדם ובהם סודות המרכבה ומהם הוא אהוי

הפירוש הלוקים י' הנה נזאת ההלכה הוסיף המאמר לבאר דבריו וכל עוד שיוסיף לבאר גם אני לבאר מ"ס י' הם זר"ע בט"ח ג"ן ק"ס והם עומדים לעולם בראשית האותיות ולא נמצא שום אחת מהם לא באמצע ולא בסוף והי"ב חוזרים שהם הוי"ת וכו' ומלאם באמצע ובסוף אותיות בדומי"אל מהם באמצע האותיות תשנ"ך בסוף האותיות ואלו היות צריך אתה לדעת כי האדם הבן כאן הוא אדם המרכבה הכולל כל הפנים וכל הנפשות ולכן האדם סוב עליון לכל בעל נפש והבן זה ומ"ס מהם הוא אהוי ר"ל חלוק אהוי על הממשלות והם שבים סו"א אה"ו יקו"א הם תסיר אותיות הוה סערה שהם י' עומדים הנסתר בסי"א אהוי באותיות היות כל נפש אדם הם סימן הו"א וזהם חמשה ר' אחת חמשה תשנ"ך וזהמר"אל שהם קטורים זו כוז כסוד פנים וזוהי וכנפים ואחת נפרדת היא אות דל"ת והיא החיה היוצאתמן חמש חיות את השמל כמ"ס לעיל נמצאו אותיות אהוי משמשות לאותיות כפי חלוקם ולזה הענין ג"כ נתכוון בהלכה ראשונה בא"על סדר ארבע חיות אהוי סדרה תלשינו אל אחד את סדר מרכבות זכאיו אחת היא דל"ת ה' הם תשנ"ך שמה הם יקו"א אל עשרה הם זרע בט"ח ג"ן ק"ס וכסודו זכאיו דומה לזה הוא ע"ד אמון האופנים וסי"א אהוי : ועוד יש כזה סוד נעלם ע"ד האלילות ע"ד אהוי ודרך בנין הספירות ועמידת הסכמות ומי שיש בידו קבלה יסמוך אליהם דברים אלו כמ"ס בהלכה ראשונה ועוד כלל בא"על ומהם הוא אהוי בענין האופנים כי סוף אותיות רוח סערה הם תשנ"ך ל' ולא נמצא בהם מאותיות אהוי וזלתי אות יו"ד וסוף אותיות תשנ"ך ל' הם אותיות ה"ו הנמצא אהוי נתלק באופן ונקשר בשם והשם הוא אהוי ועשירו יו"נמצא אותיות יו"ד ה"א ואלו ה"א נכסמ"לו י"כ חלי השם ככל השם וזה ית' לך לקמן בע"ה ית' ומ"ס ובהם סודות המרכבה כי באלוהי חלקי האותיות כל סודות המרכבה סתרא יחזקאל שהם רוח סערה השמל חיות אופנים שכוללים כל המרכבה וכל זה מתבאר בפ' רביעי :

הלכה ח' צ"ב כליו של אל אחד על שור אותיותיו מיוסדים וטורים סדר מדותיו יסיד ר' וז' ושמו הגדול אהוי ומהם חיות והשמות ואופנים ותנועות וכולם משתעשעים בחיק מלך אמון ואחיה אצלו אמון :

הפירוש מיוסדים על סוד אותיותיו הם אותיות אהוי שמהם יו"ד סוד פיקר אותיות שמו יתבאר זה"א אחרונה בוספת לענין סוד גדול ידוע ורומז לזה אל"ק של אהוי כי האל"ק תחלת השם שעליו אל"כ כל אותיות אהוי בקר אותיות שמו יתבאר אל"כ מ"ס מיוסדים על סוד אותיותיו הם אותיות אהוי שכל האותיות מיוסדים עלי' בסוד אחת חמשה עשרה ששה שחזרים לאמון מ"ס בסוף ההלכה וכלם משתעשעים בחיק מלך אמון : ואלו ימורים סדר מדותיו סתומות הכ"ב חלוקים לג' חלקים שהם החמים דין אמצע מיוסדים בסוד אה"ש ג"ה כמו סבאר אותם בעל ספר מאורי אורח"ו ועומדים סדר מדותיו ית' מדותיו ית' המתכנה בהם ג"ס סוד אל תלכסם ה' חדר ר' ד"א וימורים סוד מדותיו הם העשר ספירות מתשנ"ך אל"כ אותיות הם מחולקים אלהם : יסוד ד' זה"ה סד' ספי"ח בג"ג ג'יה ספירות תכא"ו הנצלות מהכתר זשמו הגדול אהוי והוא הכולל סוד ג' שמות שהם אל"כ אהוי נכסמ"לו ה"ו כנגד יו"ד נכסמ"לו יו"ד כנגד אל"כ נכסמ"לו אהוי העשירי וסופו יו"ד ה"ו לשל מיוסדי' על סוד אותיותיו כלומר אותיות שמותיו שם וי"כ סודו בסוד כ"ב ומהם חיות ר' למאלו הכ"ב אותיות ד' חיות שהם אותיות אהוי ויחזקאלים הם ומו"אל ואופנים הם הו"ה כ"ל כפ"ס אד"ס וספירות הם אהוי וכלם משתעשעים בחיק מלך אמון ר' אצלו חלקים וחזרים לאמון בסוד נס"ר ע"ו לכו"ה הק"פ כס"א לאל"ק נג"ד ג"ה וטלית לוא"ה חמ"ס למ"ס וז' וזהו אצלו אמון ואהוי ששנעים ככתוב קוה רומז לאהוי ואמון :

אמר הכותב לפי שכל לידנו ספר מאורי אור על כן צריך להפסיק הלוח הזה כדי שנגין דבריו היטב

אם תרצה

לדעת איכות כל דבר נאמץ וסי' ומדבר ויולתי מן

הנכראים תעריך אותיות שס' אותם דבר על סדר אצ"ר' כמעלות מדרגות דקים שניות שלימות רביעיות חמישיות וחדש איכות שים בו המסל בזכ"ה"ב רוח אש עפר מדרגה מדרגה מעלת האש והרוח שנים בזומעלת עפר : ולכן לא יסנינו ההפסד מהם וסוף מהם המוג ובשמות האנשים ג"כ ד"מ שס' דוד מים עפר אלא שלריך לדעת שס' אמו ויוליא העולד ויחבר אותיות הוראת מולד והפס המחובר מהם הוא יהיה עיקר כזה הצורה : וזה יותר קשה מהראשון לפי שצריך שיהיה בקי במולדות ובמוראות ג"כ בכניו יש

הטבעים	אש	עפר	רוח	מים
המעלות	א	ב	ג	ד
המדרגות	ה	ו	ז	ח
הדקים	ט	י	כ	ל
השניות	מ	נ	ס	ע
השלישיות	פ	צ	ק	ר
הרביעיות	ש	ת	ך	ם
החמישיות	ן	ף	ץ	א

קושי מאד כנון דוד הלוי או דוד בר שמואל הלוי והיותר צורך בלידה ודע כי מספר כל האותיות של אש שבעה וסימן מ"ט' אפס"ן וסך כולם פס"ד ושכנון אותיות עפר שבעה וסי' ויב"ן הנ"ץ וסך כלם תרל"ח ומספר אותיות רוח שבעה וסימן ג"ק"ן כס"ך וסך כלם ט' ומספר אותיות המים שבעה וסימן דח"ל עראס וסך כלם פנ"ג' : (ולאמר עיניך קורא נעים ראותי לערך לפניך מה שנמצא כבוד אלני בענין זה מן קבלת הא' נו"ל דע שהאותיות שהם מיסוד האש האלף היא עיקרית ביסוד האש : ואות הה' חסירה מתוקף יסוד האש שכלף שנים חלקים : ואות ט' חסירה מאות ה' ס' חלקים : ואות מס' חסירה מאות ט' ס' חלקים : ואות פ' מאות מס' ס' חלקים ואות טי' מאות פ' פ"ה ס' חלקים ואות כו' מאות טי' ט"ח : הכט וראה ששפ"ט שז' אותיות אלו הם מיסוד האש כמה הפרש ים בין זל"ז שכל אות נפרדת מאש האות הקודמת לה : וכן באותיות שהם מיסוד הרוח והמים והעפר אות ראשונה היא עיקרית שביסוד והאחרות כל א' נופלת מחבורתה : ס' חלקים ע"ד שפורשתי באותיות יסוד האש ע"כ : ועיון עוד במדרש תלפיות להרכיב בעל שבת מוסר ענף האותיות דכ"ג ע"ג ותרועה למאונך : ובדברי קדשו כתוב לאחר שנחמטנו המפרשים דריך ר"מ הוה בדיק בשמא כיום ששמותיהם נאים ומעשיהם כעורים וכן להפך וכזה נתבאר לו במסקל האותיות ששמו כפי חלקי היסודות וקלותם וחלקי חומרתם עכ"ד ז"ל ולי אבי הצעיר יב"ק עדיון הדבר קשה עד מאד כי מצינו ראינו שס' משמעות ומשמאל רעים וטובים והאותיות הן הכה וטורס א' ומסקלא ליסודם : ועם פדבר זה עמוק עמוק מי ימאנו אפסר לומר שכל א' מהיסודות כלול מכולם וצריך חכמה גדולה לשקול האות וגם היסוד המורה עליו יולא זו כלכל אלא הרועה לידע ולהגיע לחכמה נפלאה כיו שהגיע אהר"מ צריך לידע חכמת הגלגל אש אדם זה ששמו שמעון הוא מגולגל וכמה פעמים מגולגל : וגם צריך שיהיה בקי בסוד עיבור הנשמות : ולא נפלאה היא ממך כאשר באונו ששענו מכלל שבחי האר"י ע"ה שהיה בקי בכל זה ויותר מזה : המאור מאור ושמש כמרומים : יתן לך בח' לעשות חיל אש לא תביאש מן הרחמים) :

הלכה ט'

ב"ב כליו של אל אחד מצורפים צדיק אמת ומהוברים בחבור האמונה להם רוח חיה אחת ולח שלשה ראשים ותחתיה מקננים ד"ה חיות בתוך שררה אלומות :

הפירוש

מצורפים צריך אמת : בכלן יבאר המחבר קסוד כל כ"ב אותיות הם בסוד אמת ואמונה שהם תפארת ומלכות חו"ס לעיל מראשית דמות אדם הוא תנ"ו בסוד האותיות וע"כ קלכות סורה תנ"ו בסוד האותיות הרי שהא"ת מדו פירושין חו"ס מצורפים ט' פי' אחר דע שהאותיות הם קצורות כספירות ונמנים עמהם והם בכלל ה"כ תבוצה חכמה כמ"ש ז"ל ל"כ תבוצה חכמה כ"ב אותיות ועשר ספירות הרי ל"כ ג"כ : האותיות עצמם נחלקים לל"כ סוד הכבוד

מאור ושמש

הכבוד וכולם נאלצים מחכמה בסוד ל"ב נתיבותיה אל הכינה כי הכ"ב אותיות שנק' כרוכים הם
בכינה נחשלוס חמשים שעריה בסוד כ"ב כ"כ והשש אותיות הנק' דומי' אל פהם באמצע הם
בת"ת בסוד הוא' ו' ע"כ הם באמצע האותיות כמו התפארת שבאמצע והשש אותיות אלו נקראים
חיות כמו התפארת שהיא חיות לכל הספרות שחתמיה וממנו יונקים וד' אותיות הנקראות אמו'ן
הם מלכות סוד אד' של אחד וזש' ו' והיא אשה אחרת לירחמאל ושמה עטרה היא אש אונ' א"כ
צראה מזה שהאותיות ל"ב במספר ומתאל שהאותיות עיקרם ט' ע"ד אי'ק עם הכפולות שהם כ"ז
ובכר ביארנו שהם נחלקים לד' וה' ולא מלאנו דמיון ד' וה' בניאור ע"ד סוד ארבעים וחמשה
שהם כמו ד' וה' בחזרת הנגלל . ונ"כ מ"ה היא סוף כלל הט' מא' עד ט' שאלה נחלקים חלקי
האותיות בסוד ד' וה' והנה סוד מ"ה הם חמשה פעמים ט' וט' וה' הרי י"ד ו' י' יחזקאל ותהי
עליו פס' י"ד ה' שכל והרמו' לאותיות שמהם כל המרכבה הירלך סיסוד כל האותיות הם מ"ה
בדמיון ד' ה' ובסוד שהאותיות הם ל"ב כמ"ס . א"כ תצדק מ"ה ל"ב פ' תמצא בהם אלףות'
ומ' וזו היא אמת בחזרת הנגלל חלילה וז' שומורפים צדק אמת ואמת הוא הת"ת וסם כל
האותיות נקשרים ומחוכרים עם האמונה שהיא מלכות וע"כ תמצא שרוב הפסוקים מחזקין
בוא' שהיא סוד האמת וגם שהוא' בלרוך מהוא' עד הוא' הוא עולה קו"ף סוד מקום רבוע
הט' ת' הוא סוד יעקב עם ד' אותיותיו שהחזק נמדת האמת א"כ מכל זה תבין מ"ש עלורפים
בסוד אמת והנה בין מספר ה' וזוהי שהם כ"ז ובין מספר מ"ה שהוא' יסודם ובין מספר אמת
שעלורפים אליו כלם סוד ט' ששכלקים אליהם כל האותיות בסוד אי'ק ובסוד ד' וה' וז' ש'
מלורפים צדק אמת היא סוד תורה שכתב וסם כל עיקרי האותיות . ומחוכרים חבור
האמונה ר"ל שהאותיות סודם אלה' והנה אש תחבר א"מ עם כ"ה ממלת האמונה הרי תצ'
בסוד האותיות ד' א' ומחוכרים חבור האמונה ז' ש' המון שהוא' מחבר לכל האותיות באופן האחרון
וסוד אמו'ן בסוד אמנ' יתר אמת ומכל זה תדע שכ"ב אותיות עיקרם בת"ת ומלכות סוד תורה
שכתב תורה שבע"פ והנה כשישראל עוסקין בתורה הם גורמים חבור אמת עם אמונה וגורמין
לשפע פיתרבה והפך הדבר כשהוא הפך ח' וז' ש' ומחוכרים ודע עוד כי האותיות בצדורם לאטב"ח
ג' ד' ו' עולים הן אמת כיצד אטב"ח גוד' ה' סודם מ"ה יכ"פ לעמ' ס'ן סודם ת'ן תשר"ק סודם
אלף הרי הכל בצדור זה ה'ן אמת ומספרם מלכות שכוללת ד' פ' בסוד איש ואשה רמ' תא' יכריש
לכל א' שהם תג' ו' איכרים לשנים וז' ש' מלורפים ומחוכרים חבור האמונה שהם סוד אמת ואמונה
ב' פרמ' ח' רמ' הכל תג' ו' ע"כ הכ"ב אותיות מהם כל המרכבות וסוד עליון ותחתון ממנו .
לכן רוח חיה אמת כבר ראית חלוק האותיות על רוח סערה ועל חשמל ועל האופנים והס'א' בט"ח
זר' ע' נ"ן ק"ס . היות כ"ל כפ' ש' אד' ש' ופני רוח סערה הם אלו י' י' י' מדו' סודם
דפ' ו' ומספרו ק'ן בסוד אופ'ן אד' צדור הוא סנדל' פון . ופני היות כ"ל כפ' ש' אד' ש' הם
או אחר' א"ס והי' נג' אלו הי' אותיות עולים ק'ן ג' ופנייהם ק'ן ק'ן שהם ש' והוא אמת כולל'
וקושרת כל הפנים בכל האותיות והוא בסוד אותיות ד' ש' ש' מן הפנים ובכדלים מהם שהם
רובבות ונתחברו האותיות האלה שלשם ונעשות שד' ה' וז' ש' ראשים שהן ד' ה' ש' וז' מקנינים
פ' ש' הקנק'ן ואז' שתי חלומות על שם ימו"אל והכל נרמז בפ' והנה אנחנו מאלמים כי תמצא בו
חמש חלומות כנגד ה' חיות אש חשמל ימו"אל :

הדכה י' כ"ב בליו של אל אחר מלאים את חיכל הקדש ועולים בארבעת אלפים ומאתים
וחמשים וחמשה ומירכבים במאת אלף ואלפים וסאה ועשרים רכב אלהים
ונקראת נהר כבר ונהר די נור מלפניו יוצא וסודו אדירי' ריון :

הפירוש מלאים את החיכל ר"ל האותיות במלואם הם ס' אותיות בסוד הי' כל ועולים כד'
אלפים פי' סוד כלם במלואם ד' אלפים ומאתים וחמשים וחמשה וסמימן דרכ'ם
ויש אומרים דרס' והם מחולקים בנתי' ל' וגמ' ל' ומורכבים במאת אלף . כי צדור דרכ' ה' כ"ב
בתים ויסודם מאת' אלף ופני' חלקים ומאה ועשרים והסוד ק' ק' ק' הכל רכ' ב' וז' ש' ונקרא נהר
בכ"ב

כ"ר ונהר דינור מלפניו יולא הוא סוד דרג"ה ממנה נה"ר מחנה נו"ר בצרופ וסוד סר' הנשאר
כסוד ד' חיות וכבר אמרתי בענין זה למעלה מ"ס די למנין והנה תמצא בזה שהחיות סוד
אד"ר עלכו"ת :

הלכה י"א כ"ב כליו של אל אחד העמירן והנחין בר' וה' כיצר ד' חיות אהו"ו וה'
חשמלים ימו"אל ר' אופני אמון וה' קשרים חשנ' פ"ך ר' פנים אאנש וה' תנועות
אבנין . ר' עמודי רוח וי"ב אופנים היות כל נפש אדם ומאליו הם הכרובים והם הפנים הקשנים :

הפירוש העמירן והנהיגן אמר בכאן ב' הלשונות לשון העמדה והנהגה לומר שהם עומדי'
וקיימים לעולם בחלקי ד' ו' והנהיגן בהם השם יתברך וסוד זה רמזו יחזקאל בד' ב'ה'
לחדש . יד' אותיות אהו"ו סגן כנגד ד' חיות טראה יחזקאל מתוך רוח סערה דכתיב ומתוכה
דמות ד' חיות והם כל חיה אחת ח' סוזה מראהין דעות אדם להנה וכתיב היא החיה אשר ראיתי
בנהר כבר וה' חשמלים ימו"אל אלו ה' חיות עין חשמל טראה ג"כ מתוך רוח סערה דכתיב
ומתוכה בעין חשמל מתוך האש ד' אופנים אמו"ן סהליהם חוזרים כל האותיות מסוד אהו"ו עד
סוד אמו"ן ו"ס החיות שהולכין באופניהם דכתיב ורוח החיה באופנים וכתיב אל מקום אשר
יהיה שמה הרוח ללכת ילכו ר' הרוח רצון החיה ללכת ילכו האופנים וכתיב ובלכת החיות ילכו
האופנים אלכל וכתיב כי רוח החיה באופנים וכל זה כסוד האותיות בצ"ב כלל לאמו"ן ע"י אהו"ו
וה קשרים כ"פ ס'ת נקראים קשרים לפי שקושרים המרכבות בין רוח סערה ובין האופנים עד
האיפן האחרון שהוא האמו"ן . ד' פנים אלהם הם אד"ס ארי"ה נש"ר סו"ר ותמצאם כלם בצרופ
אהו"ו כמו זה :

פני אדם אהוי אהוי אוהי אוהי
פני אריה האוי האוי הואי הואי
פני שור ואהי ואיה והאי והיא
פני נשר יאהו יאוה יתאו יהוא
היי"ך ד' פנים ואמר הכתיב וד' פנים
לאחת נמצאו כל הפנים שהם עשר פנים
וכתיב וד' כפפים לאח' להם עד שנמצאו
ס' פנים רנ"ו כפפים והכל הוא כסוד
אהוי בצרופ הכפל בסודת בה בת ד'
בונה רנ"ו בתים כמ"ס למעלה : וה'
תנועות אבני"ן כתבא"ל זעלה . ד'
עמודי רוח סערה הם עשר איתיות שחלקים לר' עמודים שהם ור"ע בט"ח ג"ן ק"ס וסוד כלם
רוח סערה וי"ב איפנים אלו נקראים אופנים באמת כיון שהם בין איפן לאיפן כי האיפן נקרא
איפן כל אות עד הא"מ האחרון הנקרא אמון . ומאלי הם הכרובים שהכרובים נ"כ הם מאותיות
אהו"ו שהם ד' פני כרוב שהם **איוה היוה ויאה יהוא** הרי אלו ד' פנים כרובים . והם
הם הפנים הקטנים ר"ל ד'
קטנים ופני אדם נקראים פנים גדולים . וכרוב הוא אדם אלא שהוא קטן שכן קורין לתנוק רבא
ו"ס אנשי דברכי ואנפיו וטרי כדנ"ל :

הלכה י"ב כ"ב כליו של אל אחד האצילן והמציאן מאור לבושו ושקלן כפלס מחשבון
וספרן בחשב אצילותו חצבן באור החכמה . ושקלן כפלס המזמה צרפן וסדר
ממשלתם אחת אל אחת למציא חשבון כפלן בר' תשעיות ר' וה' וחחמן בשלשים וששה מעלות
הגביל מספרן בסוד ג' מדרגות אחרים עשרות מאות קי"ר כ"ד תיבות :

הפירוש האצילן גש האיתיות שיד בהם לשון אצילות כי הם נאצלו בהאציל הספירות אז
קודם להם כמ"ס ה' קנני וכו' והמציאם מאור לבשו וזו חכמה קדומה שנקראת אור
לבושו ונקראת טייתו גבה נחשטק וברא העולם ואע"פ שהאותיות קדמו לזה אע"כ מכאן החכמה
נמצאו כי הם כולל ל"ב גיתיות שהם ב"ב אותיות וע"פ ושקלם כפלם מחשבתי הוא הקו
האמצעי

מאור ושמש

האנשי הזכרתי והזקלת כל הזכרים ובה שקל כ"ב אותיות וע"כ משם הם האותיות דומי"אל
מבאמצע האותיות שהם לקראם לזון חק מכרוע כמו שאבאר בע"ה ומהם תמצא רוב
פסוקי התורה מתחילין בוא"ו והענינים הנזכרים והאנשים לענין ראשון כלם בוא"ו והם שקלם
כפלים מהשבתו. וספרן בחשב אלויותו הוא הניבנה שנקראת ספר שנים כ' שפרים כמינים עם
האותיות כבוד כ"ח כ"ב ובה נקבעו. בספרן שהם ר"ח ועיקרן כ"ב. חזקן באור החכמה
בזה הסיף המהדר בלאור כי האותיות מציבות וכתבתן מזל אור החכמה קדמוהו כן מ"ס ושקלן בשלם
הנמה היא הן האנשי הזכרוע והזקל כל ה-זכרים וכל הדינים והמשפטים בו שקל ג' כ' כל
האותיות זכרון וסדר משלשן. ו"ס לרוך האותיות לכל ענין ולכל דבר ולענין רל"א שפרים
חולתם ולסודא מהם כל הוה וכל נפטר וכל החשבונות והנרופים לכל וכל עניני השפירות הללו
כמו המעורב והמורבץ והאלכסון והמעגל. ונרופים הפסוקים והכפולים והכפולים לאלו הדינים
בל"ס כפולין ד' תשעיות ד' ו"ה' חיות אה"י ה' חשמליות ימ"ו אל"ה ד' אופנים אמונים ו"ה'
קשרים תש"פ ד' פנים אל"ה כ"ס ו"ה' צורות מרכבה ד' כפפים ארמ"ש וחמש תנועות אבג"ד.
אלה כלם ל' תשעיות ד' ו"ה' אשר רמז יחזקאל במרכבה כ"ס ב-ישיב בחמשה לחדש וכל אלו
התשעיות הם הזכר והאנוני. וחתמן כל זמנא הם הן ד' תשעין שאלמר ססוד ח"י ח"י
הוא יורד כן מ"ה הם שכל אלו ה' תשעיות מרכבות ומעלות הם. הגביל מספרם וכו' הם מזרנות
א"י כ"כ ר' שנים הם ט' מדות הם. ק"ו אותיות כי א"י ק"כ ראש תכתבם במלואם תמצא בהם
ק"ו אותיות והם כ"ז תיבות כנגד כ"ז אותיות והיה ק"ו עם כ"ז עולים קדם ווס"ה על
האותיות ה' קכיו וכו' קדם מפליו מ"ו :

הלכה י"ג כ"ב בלוי של אל אחר כפלן כנחר דינור וחלקן נהרכבר תוצאותיו ה' ור' ורבי
נתיבותיו שבעה. להם עשר ירות וכללם בשתי מרות מערכות באחת לחובת
ואחת לזכות. עובד' דינור החיה והיחידה במאה וששה ועשרים (נ"א באלף קוק ונ"ב) מדה
נקשרים בכתר מלכות ויסר פהם מרות וכל הספירות. ובסודותיהם בנת
בית וכולו הליכות עולם לו. באופן אחר העמירן ובחי עולמים השית בנינים ויסודם ומהליכות
האופן בלבבם יחנאו אצלו על צבאותם רל"ו אותיות ג"ב תיבות ע"ב ר"ו :

הפירוש כפלן. ככר ביארתי זה בסוד דרכ"ה. חנאלותיו חזר לזה כבר שאליו נספרים
האותיות משם יאלו סוד ד' זה שהם חלקי האותיות לתרכבות. וי"ס נחלקית שכתוב
בהשתיאותם שחזר לאותיות עצמם שחלקים במרכבות לסוד ד' ו"ה' כ"ס לעיל ודרכי בת-ביתם
ו' הספולות בג"ד כפר"ת כיללם עשר ירות וכלל עניניו שאל אותיות כי לבג"ד כפר"ת עניניו
יותר משאל אותיות שבהם נבחרו ונורובל השפיעות כלם ונקר' על ידות סוד אופני הנא"ל
כללן כ"ל מדות מערכות הם ב ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת. באחת לחובת הם
בג"ד כפר"ת הנגזרים. ואחת לזכות הם
הרפויים. ו"ה' כללם וכו' רמז על הכ"ב. אותיות עצמם ששם ב' מערכות שם זר"ע בט"ח נ"ג
ק"מ הרי מערכות אחת ואותיות תש"פ הרי מערכה ב' באחת לזכות היא מערכת זרע וכו'
מכאשר רוח שפרם באה מן השפון. ובאחת לזכות הם תש"פ שן סקופים שון המרכבות
ומחבנים אחים ולא הוצרך להזכיר האותיות המורם על לזון חק הזכרוע שם ז' אותיות
הדרומי אל שה' ג"ב באמצע האותיות מה מוצא הוא ונ"א מירביו ש"ב באותיות במלא
בהם כח ג"כ כי הרוח השפירה הבאה מן השפון רומח לנבירה. ואותיות
השפרים לנדולה לזכות. והדרומי אל רומח לז' לזון חק הזכרוע והוא א"מ ש"ו
בהכנה זו ויסר מהם מדות כל השפירות שכל הספירות משלשם חסר פחד
רחמים כן חמא כלם ומלכות חונה מפלם וכלולה מתפשטת. ופלישם מחלקים הכ"ב אותיות
כמו שאבאר בע"ה. עובר נקוד רמז לע"ב ר"ו שמתחנים אלהם כל האותיות כמ"ס. החים
זה חידה היא המלכות שנקראת חיה שהוא מד' חיות העלונים בסוד אברהם יצחק יעקב ודוד ויהי

דמות נשר. ונקראת יחידה שהיא יחידה ב"ת לשי"ת. ומ"ס עוצר"י כי הכ"ז אותיות שיינו
בעשר ספירות ועברו מהם לאיך בעולם המלאכים וע"כ כל המרכבות והאופנים הם בלתי
מהכל כנוי עליהם. וי"מ שהיה והיה הסד חיות עולם ספקאום היה אחת וה' יחידה נישאת
הכבוד. בקב"ו מזה הוא סוד א"י במליו סודו. ונ"א ח"ק ב' הוא נטרקון שם כו"מ באשר
פקרו בנבירה ונטעו במלכו והוא צדק מלך בראשי' במסופהינ' א' בחילופה נקשרי בכמר מלכו חזר
לבאר קשור ועיקר האותיות שהם נקשרים ב"ם שמתחילין בכתר ומסיימין במלכות וע"כ סודם
אח"כ בסוד א' כתר ומלכו. ויסוד מהם מדות כל הספירות הוא מ"ס לעיל שהאיות' בחלקים לנ'
מערכות בנ"מ חובס וזכות והדרומי"אל המכריע. וביסודותיהם רמז למדת היסוד שהוא
יסוד בספירות ויסוד ג"כ בלתי נשמות ומשם נשפעת המלכות הנקראת בית זבולו
ויש ב"א ובסודותיהם כנה בית זבולו וה"פ: בסודותיהם ב' סודות יש לאותיות סודם חל"ו וסוד
מלואם ס"ה והם סוד מלכות וסוד אד"נ בשכ"מ ל' השם פעליה וז"ל לעיל מלאים את היכל הקדש
כי הכל סודו ס"ה וז"ל וביסודותיהם כנה בית זבולו שהוא המלכות שהיא בית זבול כלל ס"ה כי
מלכות אדנינו תל"ו וס"ה וי"מ יסודותיהם הם יסודות ד' שהם נחלקים אל הם האותיות ב' א' ובהם
כנה בית זבולו שהיא המלכות שסודה ד' וה' בסוד ד' כל אחד מהם חרונה שבס"ה כל כוח עולם לו.
האותיות בעצמם נקראים הליכות עולם שהליכים בעולם האצילות ועוברים אל עולם ה' הליכים
וב' עולמות אלו עליהם מיוסדים וז"ל עיברו דרך החיה והיחודה כי י"מ רומרים. החיה היא החיה
אשר ראה יוחנן בנהר כתר והיא בעולם המלאכים והיחודה היא המלכות שנינה מתחת בעולם
האצילות. וז"ל הם חלקי האותיות שנחלקים ל' חשישות שהם לו כמ"ס לעיל. באופן א'
העמידן הוא האמון שכל האותיות עומדין עליו. ובחי העולמים היות כניינס ויסודם הוא ד'
אותיות אה"י ד' וס"פ פעולות ח"י שהם עיקר וזנין ליסוד האותיות וס"ד אותיות אה"י וס'
אותיות ימו"אל. ד' אופנים אמון וה' קשרים משכ"פ וזהו עיקר בנין כ"ב אותיות. ומעליהם
האופן שהוא האמון בלכס יחבו אצלו עלי' נבואתם שכלם חונים וחוזרים אל אחון
ולא עוד רל"ו אותיות פירוש כי בכל החזרות שחוזרים כל האותיות לאמון תמצא בהם רל"ו
אותיות ואם תחקקם יהיו כ"ב מבינות וסוד בלם ע"כ ר"ו בסוד חסד נבירה. והוא סוד מ"ס
הכלה כללם נב' מדות מערכות לחובה ולזכות וסוד מ"ס עוברי דרך החיה והיחודה כי עוברי
סוד ע"כ ר"ו:

הלכה י"ד כ"ב כליו של אל אחר המציאות כנ' דברים והנהיגו כנ' ספרים ספר ספר וספור
וספרים קול רוח דבור רוח כחיה קול ודבור כחשמל על כנפי רוח חיה הולכין ועל בלימה
(נ"א על עץ חשמל) ב"א על רוח סערה. תלה אותם. העמידן על אופני מרכבות מלהב אש
נחצבות לבלם בשם יקרא ואל קול הם חשים:

הפירוש המציאות כנ' דברים שהם עקרה אותיות רוח סערה ו' אותיות הדרומי"אל וס'
קשרים משכ"פ וס"ד דברים פעליהם המציאות כ"ב אותיות
ויסומן להם יו"ה סוד כף חובה וכף זכות ולפון חק המכריע בנ"מ א"מ"ס והם סוד יסוד יסוד נשמות
רוח כפץ הם סוד אהיה מלכות תפארת בסוד אה"ת אה"ס והם סוד בינה ת"ת מלכות פעליהם הם
באחלקים האותיות בסוד הכבוד שהם סוד כ"מ כ"ב וסוד ששה אותיות דומי"אל וסוד ד' אותיות
איו"ם וזה בסוד כולר בת"ס והם נ"כ סוד אדנים עשרות מאות בסוד ח"ק אל
כל זה רמז במ"ס המציאות בשלשה דברים והנהיגו בנ' ספרים שבהם ג"כ מתנהיגין האותיות
ב"ם שנחלקים לנ' שהם ספר ספר ספור הספר היא החכמה שממנה נמשאת הכתיבה
שיכתבו נורת האותיות על השפר ויקראום. הספר היא הבינה אשר מנהיג יוכר מספר
האותיות. והספור הם ה' התחומים שמהם יוכר מליו האותיות וז"ל והנהיגו בנ' ספרים שבהם
שנמשך בעולם האצילות ג' ספרים כך נמשך באותיות ג' ספרים ספר היא הכתיבה כמו אברהם

מאור ושמש

יבחק ספר הוא סודם רמ"ח ר"ח ספור הוא מלואם כמו אל"ף ב"ת רי"ס ה"א מ"ס סוד קול וכו' כבר פירשנו למעלה בהלכות ה' באריות ומ"ס רוח בלוי קול וכו' בחשמה כל לבאר הסכרות כי התנועות אשר לחיות הם ג' תנועות כמו ביארתי לעיל על כנפי רוח חיה כול כן כנפי רוח חיה הם האותיות האחרונות האותיות והם הנקראים כנפי רוח חיה וכלם נקראות ומחבועות באותיות וולתי ב' אותיות או ג' סימנים הפ"ן שא"ן אותיות האחרונות מתנועות אבל כל האותיות אותיות האחרונות הם מתנועות כמו אל"ף ב"ת גי' מל"ד ת וכו' והנה אותיות בית ל"ה הם מתנועות וכן כל האותיות מה שלא תמצא בן באותיות האמצעיות שיש רובן מליכס מהתנועות וחס"ל כנפי וכו' האותיות האחרונות הם נקראים כנפי רוח חיה שכל אות ואות תמצא בה כרוב חיה אופן וכנפי רוח חיה שאמר בכאן הוא איפיו באותיות והם נקראים כנפי רוח חיה הולין באחר כמ"ס על אופני רוח חיה הולין וזה רמז לחיות ולכרובים שהולין על האופנים ורוח החיה האחרונים וכלם האופנים ולבו החיות האלה והשפאם ינבאו וכו' ח"ס על כנפי וכו' ונקר על הולין סודו הוא ולכ"ן הוא כלן סוד יו"ק בגלגלים וט"ס על בלימה וכו' וכן כל א' ועל עין חשמה באור כי בלימה סודו פ"ו ועין חשמה הוא ימו"ץ וסודו פ"ז נ"כ ובכ"א ועל רוח סערה פ"ו סערה הוא בלימה ופ"ו בלימה פ"ו סערה בלימה וזהו רוח סערה שאינו מה רע עוד סוד ימו"אל על אופני רוח חיה ואמר בו על עין חשמה חלה חותם כמו שיתבאר על אופני מרכבות ר"ל האותיות העמידן על אופני מרכבות שלהם ואיפיו מרכבתם כללן באותיות :

הלכה ט"ו כ"ב כליו של אל אחד פניהם פני אדם וכפיהם רוח חיה אופניהם מלך אפון ורגליהם בחמש תנועות אבגין :

הפירוש הלכה זו מבארת בשפר חיה ואוסף לך כאן ביאור על ביאור כבר ביארתי מהפני הם הנקראים ימו"אל והם אותיות חשמה ועוד ביארתי כי כל אות ואות הוא מרכבה בפני עצמה ומלאו המרכבות העליונות עשרה כנגד אותיות זר"ע בט"ח ג"ן ק"ס והמרכבות האמצעיות הם שבעה כנגד אותיות הדרומיות אל והמרכבות אשר לאופנים חמשה כנגד המרכבות כ"ב מרכבות ועתה אערוך

האותיות הפנים פני אדם והכנפים כנפי רוח חיה כי אין הפרש בין הזהובין הכנפים וולת כי הכנפים לעולם הם האופנים ושם האופנים וזהו חיה מליאה חיה כמו שנבאר בספר חיה וכו' סוד הא"ס ואקדים ואומר דע לך כי אותיות חשמה הם ימו"אל הם הכנפים והם הלם ובתוכם הוא הדמות ולעולם לא יראה הדמות אל"ף ע"י הלם ולא תעלה הדמה אל"ף הפנים וזהו סוד כל העולמות וכל המדות וכל הטבעים והחמרים והנבואות והמראות וכל סודות המדות והספירות והקדוה והמאורות וסוד זה שמי לעולם וזה זכרי לדור דור לתי טיבן סודו הכלל והיות כי האותיות חמש חיות אל"ף הם סוד הכלל והדמות דוד מהם לכן יהיה בכינם כפי כח אשר הוא להם החלטה כאשר היו הם החלטה לפניהם כנן אותיות ה' אל"ף אשר הכל חליו עליו והצירו בקצת אשר בה כנליו הנפלאות והנבואות אל"ף יחזקאל בן בוזי"ה כהן על כהר עיניו וכו' וזהו הציור חל"ת ובאזהרה חלטה חיה שהיא ח"ד להו"י פניה כנלא ב' אותיות אל"ף שוות בשם כי אל"ף דלה פניהם למ"ד ולא חסר מליאות יכו"אל כי הם אותיות יו"ס וזהו סודו

אדרת	אות אלף אחרונה	מיואל	יואל
מ	אשר תחלת אות	יואל	א"ה
י	וא"ו הוא אופן אשר	ואל	א"ה
א	כו חור הגלגל חלילה		

דקא"י ס"ל קודם רי"ד פל"ה רוח סערה האותיות האלה עולים רס"ו והוא אל"ף חיה ואותיות החיה הוצאת מהם עולים ס"ט הם ס"ט רס"ו מהם ס"ל ח"ה הוא סס החיה

מאור ושמש

יכולת להיות כסוף כמו **יארלם** וזכר זה **במ"ס** לכד לפי פסוקה **מ"ס** ורע"ה **מ"ס** פעם אלף
מאחרת כמו למי"א ופעם למ"ד מקושרת כלומר ראונה כמו והקשורים ליעקב
כמו למי"א נ"כ והערך תחתיו :

הלכה יח כ"ב כליו של אל אחד מתגלגליו בר"ל א שער פנים ואחר ומנהיגין אותיות
ההמורה בתפ"ד בתים (נ"א מרכבות) ומהם סוד ההמורות וכלם זכר ונקבה
אדם אחד והם אותיות יהו"ה מהם כל הוה ואלהים כל נפסד ברם כל דבור ומהם כל נפעל
מתקנים כל עצם אל עצמו וכל צלם אל דמותו וזאת תמונתם פעם י"ה ופע"ס ו"ה ושניהם אחרי.
ומלאך אהו"י אטון עליהם :

הפירוש רל"א שערס הם סוד אלף עם כלם וכלם עם אלף וכן כל האותיות . ומנהיגין
אותיות התמורה הם אותיות קמורת אותיות השם המיוחד כמו שידוע . תפ"ד
בתים הם רל"א שערס פנים ואחר הם חס"ד וגם נוסף עליהם כ"ב הרי תפ"ד מהם כל הוה
מרל"א שערס . מתקנים כל עצם אל עצמו כמו שתאמר כל דבר או תיבה שתראה תמצאה
בהם הכל לא בקירוב ולא בסדר אלף כל כ"ב אותיות בשער ר"מ משלם תמצאם מחולקים
בשערס פנים פנים תמצא מ"ס בשער המ"ס : ל"ב שער הלמד פ"ל בשער הפי"ן מ"ה בשער
המ"ס וכן כל תוצאה בזה לכל דבר שתראה ולכל ענין ח"ס ג"כ וכל כלם . ומלאך אהו"י אטון רל"א
ואתפ"כ כלם סוד אהו"י שהוא כ"ב מלאך עליהם שיקר"כ ב"ב והוא אטון עליהם כמד"א כאשר יסא
האטון את היונק שכל שער נקרא יונק :

הלכה יט כ"ב כליו של אל אחד הסליך מהם עשרה והסתיר בתוכם אחת ועל אות רביעית
משמו שתל כנפי רוח סערה והם שבעה נחלי חכמה שתיים מהם רוח עוליס
ויורדים והמשה מהם קשרים עומדים וז"ל רואי הצובים מננה פנת שכלי והקשרים מראה דמות
כבוד ה'

הפירוש המליך עליהם עשרה הם עשר אותיות רוח סערה הסתיר בתוכם אחת כ"ל
סנדר"פון המליך מהם עשרה זר"ע כט"ח חג"ן ק"ס סנקראי מלכים לאותיות
לאותיות הסתיר בתוכם אחת זה היו"ד מהם יהוה שהיא באמל זר"ע
בט"ח ועל אות רביעי משמו זה ה"ה שממנה נשתל כנפי רוח סערה כמו שעתיד לבאר בפרק אבני"ן
נמצא שמאותיות י"ה משמו יתבדך נשתלים כנפי רוח סערה . ז' נחלי חכמה הם נש"ת ליע"ך
שיוצאים מאופן אלו ה' אותיות כ' מהם רוח פהם ל"ו וה' מהם קשרים הם כנף סת' . ונבנה
רואי הם אותיות ה**דרומיאל** שהם באמצע כל האותיות . וי"א ושבעה רואי אלו נש"ת ליע"ך
הנ"י הם חכמים והקשרים מראה שהם סודם מ"מ סוד כבוד ה' שסודו ח"ק ד"א
ה' מהם קשרים הם תשנפ"ך ח' רואי חכמים הם ה**דרומיאל** והקשרים דמות כבוד ה' סודו
ח"ן ותשנפ"ך סודו חת"ן והם סן
במורת הנגל :

פרק כ"ו

ראה זה חדש מגלה ריון סתמיון וסודות עמומים . אשר נגלו לראשונים רבנים וכן שלמים
באותיות ספורות בקורות גם טעמים . ומעמד השמות ול"כ נתיבות גם אלה לחכמים
תלכם בחיים וז"ל :

דע לך ידיד נפשי כי אול"ל האותיות מהצורה והנקודות מהחכמה והטעמים מהבחינה והסמיון
בשלשם ו"ך כ"ח ימ"ד וי"א ו"ך כ"ח יד"ו וי"א ו"ך כ"ח נח"א וכל כפי סודם . ודע
באותיות מתחלקים ל' חלקים אות' אמצע אופ"ן : והסמיון בהם מי יתנן בא"ח לי כרופים
אופנים

'אופנים' חיות נמצא כי האותיות כולם הם ל"ב והם כ"ב אותיות הנק' כרובים ה' אותיות שסמין
 רובי"אל הם לעולם כחמשת האותיות והם נק' חיות האותיות שהם כנפש בחור הנקוד'
 אותיות שסמין' אבר"ן הם לעולם בסוף האותיות ונק' אופני האותיות והם
 נקשרים עם חיות האותיות כסוד כי רוח החיים באופנים הרי לך ג' חלקי האותיות
 ובמלא נ' אצ"ל כל ל"ב האותיות כולם הם מהחכמה בסוד ל"ב נתיבות חכמה המנס' ידעתם
 והמסתב' כולם הם מנ' מקומות שסמין בת"ס ל"ך בט"ח כ"ב אותיות הנראים לעין שהם
 הנקוד' הם כ"ב בסוד כ"ח כ"ב שהם בקו האמצעי שמחבר וק' אחדים עמו והם כסוד דוס לה'
 קרינן ביה דו"ס א"ל בסוד כי באלה חפצתי נאם ה' וד' אותיות אמו"ן במלכות בסוד ותהי אשה
 אחרת לירמיהאל ושמה עטרה היא אם אונס וזש"ה יוסב אהרן אל משה אל פתח אהל מועד
 והמנפה נעלמה בסוד טפ"ס אמן וכבר ידעת סוד אהל מועד שם מתועד הכל כשיורד
 מלמעלה אלא כי הוא עבר אשר כל טוב אדוניו פירו והנה תמצא שכל מה שירד מלמעלה פן
 טוב הן רע בין חיים בין מות בין נע לענג כל דבר והפכו יורד מהא"ל שהוא מלין סוף אשר
 על פיו יסק כל ישראל ויורד אל אלימלך ונעמי עד שמגיע למחלון ומסס לרות וזש"ה כ"ח בג"ג
 תהי"ע או כ"ח בג"ג תהי"ע או חו סימן בקשת אגסים פיוט אחרון של חג לתת לבו מים מהים
 הגדול בסוד כח"ב חג"ת כה"ס כי המים באים מסוד ים החכמה והכן זה באתיות חמס
 הנקודות כולם יובאים מהקמ"ץ היול"א מסוד קדמון מלכות"ל אשר הוא בסוד הרקיע שעל
 החיה בסוד ודמות על ראשי החיה רקיע והחיה זאת היא זאת האש"ל המחיה ל"ט שחתיו אשר על
 פיו יסק הכל והאש"ל הזה הוא המוליד ט' שחתיו שהם העגולה הפנימית במים ויש אף הים
 מולק עשר באמה משפתו אל שפתו עגול סביב בסוד הנקודה המולדת הגלגל העגול ח"ס הקמ"ץ
 שהיא החיה המולדת הרקיע אשר עליה שהוא סדר עגול הגלגל לא השלמתו כי אלו כשלים לא
 נמצא מקום לשפע לירד בסוד כל סתום אכל לעת"ל יסתם ברעות השירה ותשלים בסוד למחבה
 המשרה ולטלוש חין קצולא די שלא כשלים אלא לפעמים שהוא נחלק לב' בג' נקודות סגולת"א
 וה"א וה"ה סוד הסגול"ו זה כרי שיתחברו הצינורות ויתרחק להשפיע ח"ס אברהם יצחק ויעקב
 בקודה וב' רקיעים עליה לתת מולא לשפע לירד מבין הרקיעים על ראשה וכך הוא ליוסף הדומה
 לאביו בסוד אלה תולדות יעקב יוסף ונמצא כי האש"ל פס אלימלך ונעמי בסוד הסגולת"א
 והסגול"ת הולידה הסגול"ל והס"ג הולידה ה"י"רי לדעת קצת המקובלים וה"י"רי הולידה הס"ג
 ולדעת קצתם כי ה"י"רי הולידה הס"ג וה"י"ק פה"ס ויחלו"ו יוסף וסוד מ"ש דוד חרוק עלי שנימו
 נמצא שכל הנקודות כולם תולדות מהקמ"ץ שה"ס חיה ועל ראשה רקיע אח"כ נחלק הרקיע
 לפעמי' כדי לתת לשפע מולא ונשאר הכל סגול"ל כשירה החיה ומטה ונעשית בקודה ח"ק והרקיע
 הנחלק נעשה ונק' ז"רי בנקודות ימין ושמאל או מזרח ומערב דמות אברהם ויצחק או משה
 ואהרן ירדה החיה למעלה מעלה נעשית ונק' חו"לס כוקק הרקיע הנחלק ועמד נעשה ונק'
 פס"א מעלה ומטה נחו"לס וחי"ק הנעשה מהחיה נחמדה עמהם החיה למטה נעשה ונק'
 קיבו"ץ נשאר הרקיע בלי חילוק ועמד וזוקק והחיה עמו בזרו נעשה ונק' שור"ק נשאר הרקיע
 בטוי ומחובר כבתחילה ועלתה החיה או ירדה מעליו להעשות חי"ק או חול"ס נעשה ונק' פת"ח
 והיה ראוי לקרותו סג"ר אך הוא ע"ד בני דבור וזה לך כלל כלול וסוד כסתר ונעלם מסוד
 הסודות שכל הנקודות יא"ו מסוד קמ"ץ שהיא החיה שעל ראש הרקיע והרקיע היה מחובר ונחלק
 והחיה היא נוסעת וחונה עם הרקיע כשהוא מחובר וכשהוא מחולק כטוי וזוקק כחיבור
 ונחילוק עד סגולתו ובמקומו מסס כל הנקודות וזה כגרון היחיד ב"ה האומר והגזור להעשות
 וע"כ תמצא הנקודות כולם בסוד יחיד הוד ובסוד נחמ' עוד מדע כי כח ים בחיה וברקיע העתחלק
 והמחבר להעמיד קצת האותיות על אמתתם כמו המעמידן אותם בקריאתם כיצד רקיע באור
 סג"ת נק' ב"ת הסירה נק' כ"ס רקיע ממחת הגי"מל נק' גי"מל הסירה נק' נו"ן נקודת חי"ק
 ללד לל"ת למעלה נק' לל"ת הסירה מסס נעשה ר' רקיע בחור ה"י נעשה פ' הסירה מסס נק'
 ד' רקיע על ה' נעשה ו"ן הסירה מסס נק' ו' מים רקיע ממחת ה' או תחת ו' נק' גי"מל נעשה
 מים רקיע בל' למטה נעשה ה' הסירה נשאר ד' הטה הרקיע באחרית הק' נעשית ה' הסירה

מאור ושמש

עם נעצת ח' וכן לשאר האותיות והמכין יכין דבר מתוך דבר כדי שלא להאריך. שם החיוב באותיות נעשים דגושים סים רקיע נטוי על האותיות נעשים רעיוס הרי לך שכל טלד מהקמץ הווא מאלי קדמה מלחמה לח ו"ט שהע"ה מורי והב נעשה לך עם נקודות הכסף :

אמנם הטעמים הם יולאים מהאשל כנז' ונא' לים מא"ם כ"ה הנעלה והנעלה בסוד הכ"ב אבא ברום א"ו ו"ס ואילו יושב תחת הא"ל ברמה וחכמותו בידו והנה בסוד הטעמים נביכו המקובלים ואני איני רשאי להלך בהם רכיל ולגלות סודם פן יחסיים בי הולך רכיל מנלה סוד אך ארמונו בהם קצת בתכלית הקיצור עם מצט ביאור למי שחננו השי"ת דעא ויבנה למפן מקים ונאמן רוח מכסה דבר :

דע כי הטעמים תחלתם הוא הור"ק והרומח הנורק מיד ר' אבא בנשארו והוא דמות נחש כופף ראשו ופושט לרו ועם משר"ר והולך או נשכ ונעשה סגולה . ועם א"ל עוד נגרש ונרבע והולך ועומד ונח ור' לל מקום שירצה ולפעמים נחפור פור גדול וזוקק וקופה גדולה או קטנה ונחלס אורץ ולפעמים מתעקס למורח או למערכ או לומר ושמאל ונעשה כשלשלת בראש או במדרגות סולם אל העולם בוגס לפעמים נוטה ראשונם זכאי למטה ואחש נפיו יעלה למעלה ואז ינוח לו ותן לחכם ויחכם עוד בנשארו ממה שנושה הנחש וכדי לקרר ולבאר עוד מי הנחש הזה הנורק בו נעשו ב' דברים אחרים והם הפשוט והסגולה וא"ס לך לך לעת ויסיים לראית תדע תבין ותשכיל כי מהדברי' הללונתשטו ונאלול כל שאר הטעמים ולא הוברתי פה ומפשיטו וסגולתו נתפשטו ונסגלו כל כח הטעמים וטרחתו נפסק ונעמר הנה תדע לך כי סוד זריקת הדם בראשונה בסוד מש"ה ואלה המלכים אשר מלכו בזמן אדם לפני מלך מלך לכניס ישראל הולך סוד הטעמים בקיצור : ואור' כי א' ל' רשות לגלות יותר במלך בסוד הסג"ל שלשתם הם תנועות ונגינות מעמידים הרברים בהיותם והסוד בסוד הסג"ל בעל כל הקורא במקרא ויזהר לעשות שלשתם וכל הטועה בטעמים נק' שכה ואין להשיבו והטועה בנקודות נק' טעיה גמורה וזכר' להשיבו ולהחזירו אל האמת והקורא במקרא בלא טעיה נק' אזור אוכל פת לריו וחו סמן הפסוק ויקראו בשר תורת אלהים מפורס וקום שכל ויכינו במקרא ונ' מפורס אלו הנקודים ושם שכל אלו הטעמים ויכינו בקרא אלו הפסוקים ואותיות וכו' והנה כל הקורא שלשתן בלי ספק קריא ומקובלת ועולה בכל פיו ומקבלים אותה המלאכים הממונים לפני השי"ת וית' ומעלין אותה ומניחין אותה לפני כסא הכבוד ויורה ממנה שפע רב וטובה רבה וו"ס ולקח הכסא הט"ל מידו והניחו לפני מזהר ה' אלהיך ולא לחנם אחר שהע"ה תמור' זהב נעשה לך עם נקודות הכסף הרי עם רעיוס האותיות והנקודות והטעמים הנחמדים כנגינתם יותר מכסף והב :

והמעמר השמות לר"ל שזה דכריך יאור מכין פהאים שגור"ל אר"פ כל אותיות התורה כ"ו אותיות ועיקרם הם חזורים לט' ולכן מתחילים לט' ס' של החשיעיות ומחלוקתם תהיה לאחדים ולשניות ולמאית וחזרו אל ראשם חלילה לאנשים בסוד הקטון ויהי אלהיך וזה לרכבות בסוד והלעיר לגוי ענוס ולכן אזה מוצא הראש ה"ח מט' ראשים סוד א' והב סודו אלפים והב ג' א' פים וכן כולם עד ט' אלפים והמחלוקת הזאת שנחלקו אלו האותיות נק' מערכות והם ט מערכות כל מערכה בת ג' אותיות ונבנתה מהם א' ש"ה ב' ח' וזהו יסודם איך ככ"ר נל"ט דמ"ת הכ"ך וס"ו וע"ן חפ"ט ט"ז

איק אגור בני יקא אלק אלפין ושמטוניה ורכוב רבון אלו הם מערכות ולא יותר והם מתחלקים ומתפשטים אל העשרה מדרגות העליונו הקדושות והמערסות ה"ח חזרת להיות בעשר כמו שתרצה עכשיו במחלוקת ובחשטטות ובכנז זה רמזר"ש בס"י ב"ש ו' ולא ט"ו ולא י"א ואמנם יש מחלוקת בין רז"ל הראשונ' והאחרונ' אם ההתפשטות והמחלוקות

בכר רכב אלהים רכותים קדם לי כל בכר

גלש כי לשל יאמר הוי ארץ נלכה שגל שגלשנו

דמת ד' חיות דמת אדם להנה

הנר הנך יפה דודי

ומחלוקו' מלמעלה למטה או ממטה למעלה והיתה מחלוקת זה ביניהם בכל דור ודור זה אומר בכה וזה אומר בכה כה א' אומר 'תחלת' היא מלמעלה למעלה וכתב' אומר' מלמעלה למטה אלו מב' א'ם ראי'ם לדברים מכמה

פסוקים ועניינים כתובים בתורה וחזיריהם ג"כ מביאין ראי'ם לדברים רמזיהם מחלוקתיהם וטעמיהם רמזיהם הם' העיון הגדול לר' חמא בר חנינא פ"ה וכן במקומות אחרים לרז"ל בענין השלום והכבוד אם ההפסדותם בדין או ברחמים ואין צריך לרמוז פה אף כי א"ל לפרסם כי המעיין יבינם אם הוא מבין מדעמו ואמנם עלי לזיירלך ב' חילוק מדרגות ואכתוב בהם דעות שניהם במחלוקת אותיות התורה והתפשטותם בכל מדרגה ומדרגה ומהם חבין ותחבונן לכל מעמד השמות והעניינים הנמלאים בתורה ע"י חסדכם ההכרחי והוא מתחלת מלמעלה למעלה ולדעת כת השניה מלמעלה למטה הא לך ב' דעות בצורת אלי' האותיות אשר מהם יודע מעמד השמות

וכל הדברים והעניינים ע"פ סוד חסדכם וע"י ב' דעות ודע שעם היות שהם חולקים במחלוקת האותיות על הספי' לא כן בניקודים שכולם הסכימו לדעת א' בחילוק ניקודי התורה על הספי' וכן אצרו דע שהניקוד וסידורו כחלק כזה על המדרגו' הקדושות והוא כי הנקודה הא' היא קמ"ץ והיא לכתב והב' פת"ח לחכמה והג' זי"רי לנינה והד' סגול' לחסד והה' סכ"א לנבונה הו' חולם לת"ת והז' של פת"ח סכ"א סגול' לנצח והס מזד החכמה ומזד החסד הה' חיר"ק להודו הס' שור"ק

כתר
איק

בינה
גלש
גבורה
הנך

ח"ת
וסם

הוד
חפף

יסוד
טצץ

כתר
טצץ

בינה
זען
גבורה
הנך

ח"ת
דמת

הוד
בכר

יסוד
איק

הכמה
חפף
גדולה
וסם

נצח
גלש

ליסוד והי' קיבוץ למלכות שהיא מקבלת ומאספת ומקבלת הכל שכל מה שנשפע מלמעלה בה מתאסף והרזה להדעת מעמד כל ענין וכל שם וכל תיבה מכל תיבות ושמות התורה ולדעת מאון בהפסד מהספי' ומיחבן נהחו ומאות מעמדו ומאיות מקום סודו וענפיו עד היכן מגיעין הענין בזה מדע אותו מחשבין אותו הסם או המלה שהרצה באותיות שהיו בסודו ומאותיות סודו ויתברך לך מעמדו בספי' וענפיו ושרטיו עד היכן מגיעין עפ"י המאות והעשרות והאלפים שתמלא ב' סודו והם ע"ד מר"ל כמ"ס שתאמר המלאך נכריאל סודו רמ"ז מעמדו כיסוד ושרטיו כנצח וענפיו מגיעים עד הנבונה כלי ספק וכן ד"ת סם אנק"תם שהוא סם א' משם כ"כ הידוע בכנר ח"ת סודו חקל' אומעמדו כת"ת ושורטו ע"ד הכתר ויורדים עד המלכות דרך קו האמצעי הנה כת"ל מזה כי הסם סם הרחמים לת"ת ישראל ובוזא כ"ה ית' לך מעמד כל השמות והמלאכים עד היכן מגיע שרטיהן וענפיהן ע"כ נשל' מעמד השמות בע"ה שוכן מרומות :

מאור ושמש

אמר העביר קט'ן קוטטא קאי כי ל"ב נתיבות חכמה • הלא הם כתובים על ס' הישר
ס' הפרדס למוהרמ"ק ו'ל בבואור רחב על א' כמה וכמה ויגס בספר פני מלך דר"ו הם
שפירים באור החמה • והאנכי כל יוקר ראשה עיני חדים גם ישיגים הפלא ופלא ואם נעלמה
עושה ע"ס כסיל וכימה יאר עיני בחורתו **תמימה** :

אלו הן ז"ב גתיבות חכמה שנמסרו לחניך ומחנוך למתושלח ומתושלח לחן ומחן לאברהם
ומאברהם ליצחק בנו ומיצחק ליעקב בנו ומיעקב ללוי עד שבא ארון הנביאים משה
רבינו ע"ה וביארם ואסרם בכחותם ופעולות' לכל הנביאי ואחריו ואחריהם לחכמים ולאנשי מעשה
הראויים שקשרה פכיתם עליהם ומדור לדור עד ר' ישמעאל'ן אלישע כ"ג נחביריו:

[illegible]

א' אור פנימו קבוע • ב' חכמה קדומה • ג' מקור הכינה • ד' אור מופלא • ה' אור
המתנבר • ו' אור תחלת הבנין • ז' אור הנשמות • ח' אור נלח פנימי • ט' אור
מזויר • י' אור היופי :

ואלו הם' ה' הנאלים מהם' האיר הא' חור מוריס מהאור הפנימי קבוע רואה פניו
אור פני אל' הב' הנאל מחכמה הקדומה קרמי אל' : הב'

הנאצל ממקור
המפלא מ"ב"ה' הנאצל מאור המעבר
רחמי"אל ה' הנאצל מאור הנשמות שהרי"אל
הס' הנאצל מאור המצויר ציורי"אל
יופי יופי"אל הרי עשרה
מסס נגלו ואנינות חיות הקדש
הנאצל מאור
המפלא מ"ב"ה' הנאצל מאור המעבר
רחמי"אל ה' הנאצל מאור הנשמות שהרי"אל
הס' הנאצל מאור המצויר ציורי"אל
יופי יופי"אל הרי עשרה
מסס נגלו ואנינות חיות הקדש

נאכלו החסמים. ה' שרפי אל. מעם נאכלו
הקדשים. ה' הוא אראה לי אליו. מעם נאכלו ארזלים יהי. אליאלי
מעם נאכלו מעלות אלהים. ה' בנאלי אל מעם נאכלו

מעלת בני אלהים הו' מלכי אר הנאצל ממנו
ברובי אר הנאצל ממנו מעלת כרוכים ה'ט' ארפיני אר הנאצל ממנו
מעלת אופנים הו' אישי אר הנאצל ממנו

הרי"ך ל' . ואילות א' שנאלל מן
 שבתך ותורה שבעל פה הרי"ך ל' ב' נתיבות חכמה ומסורים
 לא לכולם וזאתי לזקנים קדמונים חסיד עילוי ונקראו ל' ב' נתיבות חכמה כי כל החקירות
 המלכות ענ"אר פנ"אל כנגד חורה
 לחכמי הקבלה

ההרשמות ופעילות במחנה הטהרה יצאו מבחינה הפועל ונחקרו בחכמה חקוקות וישמות
דקות פנימיות וא"כ יצאו מבחינה הפועל מעלה אחר מעלה עד הגיעו למעלה הגדולה
אולם ההרשמות והחקיקות ונטייתו כ"כ אותיות בהם וא"כ נמסרו לליון הנביאים מוגשים

בגזירה כנשמח ע"ב כחות המיוחדים אליבות תורה שכתב וקורה שבעל פה יתברך המגלה רזי
 תורה לעמו ישראל. (ובל נתיב ונתיב ים לו מסיבות אין ערך ואין מספר. ואלו הכתיבות הם
 בחכמה ונתנו לבינה בענין ה' בחכמה יסד ארץ יהוה שהוא הבינה מבטת בחכמה אשר לה ל"ב

התשובות הללו נתנו לכל הספירות וצדק"א רבו
של אברהם למד לאברהם ובהם לו כספרו כל"ב תיבות שלוח חכמה ר"ל
מה שראוהו ב"ה בענין כלל התשובות הללו במצאו באדם ח"ס נעשה אדם

בצלמנו בדמותינו כ"מ במד' חלפיוה כ"י אחר שמנה הל"ב נתיבות בשמותם כמו שהובאו בס' פני מלך קחם מסס (א"ן):

בס' פני מלך קחם מטס אי"ו):

מאור ושמש

בראשית מאמר • ויבדל כל בשר מן קדשו על המזבח • וזה החל בעצור נור גואל:

כל המעקש בלתי זה ארבו יודע מנו זה כי הוא זה הודע מנו שנאמר זה יתנו • תחילת כל דבר הנהיגו רבותי להרחק בדיבור ובמחשבה מן דברים • שם נשמות ותרד וריכוז ואצט"י שוכר מדות ושמות לספירות לא להחלק רק להתייחס אל כל הוא אחד מיוחד ככולו כסכל מוסכל כסל ב"ה קצרה נחלת ש"ן הדמיון ב"ה כידיעתו • וכידן אזה לדעת מה שנכלה למדע"ה בראשית ד"א ס"א וס"א התייחסותו וספרו לא נתן לשר דעת לדבר בו כאשר אומר ב"ה שמות ולכן אנו מודרים השם המיוחד כי בו נתן לברשות להתבונן • ואורועך מה בין מעשה מרכבה למעשה בראשית:

דע כי מעשה בראשית משתלב מחמת ארבעה ולמטה באשר משם כללים המלאכים שהם בעלי נורה ידק עד מאד ש"ה כ"ה תשע וירגש • יבנה כמורגס רק בשכל • ומהם המרכבה המעשה אשר לו כאשר רמזו מורי החסיד כר"ו בסוף פירוש המזחור • כי המרכבה ה"ה רחוקה היא לנבות כמורגס ו"ל האות הם ה"ה המרכבה • וכבר ידעת עליו מושג כקבלת הרכ ו"ל אברהם למרח • יתכן למערכ • יעקב לדרום • דוד ללפון • וס"מ לך מלפון תפחה הרעה • קוף ש"ל כנף לומר על הר גריזים בברכות שהוא בדרום • ועל הר עיבל בקבלות שהוא בלפון • ודע כי זו היא המרכבה ומלך העולם נקרא רוב שמים ל"ס וליתן כבודו • נמצא כרמנו בבית על פסוק שלח משלח את האם ואת בני ישראל מקהלך שהם הבנין ושם ימי המעשה הקח לך ותזכר בהם • וסוד הימים ושם בהשכלותם יוס"ף • וכל מתייחסים לשם וליתר שם דו מרובין קליט ורבותי לזרועות פולם ובוז תאשרך למאורס ו"ל כיום ל"ד ירד אשכרה לתקוקות • חמשי שני למורי • ה' יום שביעי הוא שבת כתייחס ללדק וע"כ נק' א"ת שכן הוא מברית • השני בלורת א"ת השם התקומה על המכרע ה"ה ואל תטעה במין הימים ויחוסם בכל מקום כי לפעמים יחס יוס"ב • ש"ה אצ"ה ש"ה תכלית תקרא אל המלך בארצות שם ככלל וזו תקרא שביעית בו הכל בכל שם תקרא רגל כ"ע וזו תקרא ח' בעצרת ומילה לשמיני כאשר א"תו כ"ה • רק ביחס הימים כך קבלתו העומות ואם תבין האצילות וסוד שני המזרות המוגד להם בעלי המלכים קודעט כי הסוד נעלם מאד ועל יחס יום שביעי וז' א"ל בארצות אשר שבת לפני הקד"ה רבוק של פולם לכל נחם כן וז' וז' א"ת • וזה נתן לו • שמו אשר לו יעדה • ואל תתמה על המיחס בדבריו ו"ל כלסון נקבה ובמקרא כלסון ובר א"ת יום השבת • כינס במקרא כתוב מחללי מותיו • ובהכלל כי הוא היה משלים הבנין מתלה וז' ה"ה לו מקבל ממנו עד סתמטט הירח • וז' אמר לו כ"י מתייחסת זוגך מבינו • וכע"פ ה"ה וזה עמק בזה:

ודע כי כל הספי' נק' כלסון נקבה לפי שנקבלות זו מזו וכן תמלאכים מקבלין דין מן דין • וזשבת ה"ה נק' ח' העולמים שבו כללים • ב' עולמות ושמו א"ת וגם המכרע ח' מבוז כנגדו כל ענין • אלא שזין הב' מלא רחמים במורו לפי שבו הכל • הכלוה הנק' מדת הדין הרפה • ולדק וכסא ה' גם המזרת הוא כסא לתשובה ונק' נדק • שנאמר בלדק יכון כסא כלומה כסא ה' שהוא השכינה • אלא על הכסא ה"ה יאמר ה' למעש כסא כי הכנה הוא המשפט • וגם כי כל הספירות נק' כסאות שנאמר כסאות לבית דוד א"ל שזין עיונות כך • ולסוד זה כיון אנקלוס בחרוש נדק קצו מרגיש אמונה • ש"ה אצ"ה פלגה וגם נק' מטשורין • וגם שר העולם וגם מרגיש נדק וכותה ש"ה מדת הרחמים ומן הדק נפרדים ל' נהרות ה"ה ככתי' בנגד ד' מלאכים על מרכבת המעשה שרמתי ומשם כוכבי לכת וי"ח מולות כנגד ו' כסאות שם כנגד כסא פ"ה פ"ה שזין מקבלות דשית ורפיות וז' הם מלכד' אמו"ת א"ת ש"ה מ"ה כללים הנגלים • כחומר פזוס כלומר ש"ה מורכב כ"ה אמות נקראות או"ר מ"ס א"ש מ"ה נ' וסודות שבהם ככ"ה צילם השל וז"ה ש"ה ש"ה יסוד העפר מפכיות ה"ה נעשה וז"ה א"ת שזין העפר מתקיים כלל מ"ס • וגם ה"ה כהם מתייחסות בכל יסוד מ"ס עפר כולו הכל וז' אמות אלו משללות מ"ה ה"ה א"ת מן הזר הקדמון הנק' כתר עליון • והאם מן חמשה ה"ה הנק' חמשה א"ת שנגדה חמשה ב' הנק' כ"ה • וה"ה מן המכונה שכן הסוד נמשך

שמנו. והנה מן הבינה נמשך העולם והסכלה פועלת למטה בהשגחה פרטית על כל אדם ואדם ומעשהו הוא סכרו והפול מה דבר ונס למים ולחם השתלשלות כח"ס. ופי' מורי החסיד כפי המחזור. וכענין זה ויריעתו קוסמי קוסמיס ויריעי חכמה הנק' מעשה בראשית. ואסאף וזעפה מרכבה ככר דמוני בו. וזס דמות ד' פנים אחים כנגד הימין. וזכר כנגד השמאל. ואדם כנגד הקו הסוב. ופחד אפי' בע"ה לרמח בראש הנה. ועשר רמז לעשרת. וגם מה סנק' סר העולם יסלנו עיקר כלומר סרו על. פולס ויעקור העולם הוא ה"ת. וכל העולם הם כנינו ולפי היות עיקר העולם הם"ת שהוא לכלות. כדרך סא"ל שהוא אוח בלבד. סלוגם לפי שהמידה זו כלת מן העולם כידוע בקבלה נק' ת' ככלן פולס והספי' סר העולם. וגם ע"ס כך נק' מטטורין הסר גדול ואדול' פשוט כשפרדנו מזה כאשר בא בלגדה אמר הקב"ה לקחתי אתי. הנהן וכו' עד והגדלתי את כסא כסא וקראתי שמו ה'. וזכר דעת סוד שבת אלהים. וחכמת שלמה נמשך ב' מכוונות כא' ואז"ל בלגדה שהורה קדמה אלפיים שנה לבריאת העולם. והיא ההכחשה הקדמה שבה היה הקב"ה מכוס וכוונה את עולמו. וסוד סעשופים יום יום מליו ביריפת הנהן נק' כלל ימים. וזוהו של הקב"ה אלף שנים ועל העטרה אמרו ו"ל סמלך הקב"ה בבריאת העולם והסמל על מקום קיום הנשמות אחר שנבראו ונתקיימו ולא כמו פאחרים סוכרים שהשגחה ביה"ק קודם שנברא העולם ואם כדכריס כן הוא מה יעשו והבוקר יקום ונשמת פלי תה"ס נכלל שהנשמות מתקיימות בלחמיה אחרונה וגם לחמיה ה' נק' לחמיה כלשון לחמיה אומר. והנה הנה"ה היא הורה שבע"פ נאגלת מתורה שבכתב הנק' את"ת כלומר תורה של את"ת ב' שהייתה ליפדק נק' אתת שנאמר מתן חמת ליפדק. וזוהו של הקב"ה נק' את"ת לפי שאותיותיו קטלה וסוף ואמצע כאלפ"ה ביה"ה הם אהת חף כי י' לזה סוד גדול בשמו לא נגלה רק מפלגה כי כך אמצעו מפיצורי נרו נמלא תורה שבעל פה הכלולה מן הסכל שנפלת לז' דמית כל הנחלים הולכים אל הים והיא כלילה מל"ב נתיבות חכמה הראשונה בראשית קדש ישראל ואף כי נתיב הל' נעלם ממנו.

ערה נגד דהוות וסם וכנויים וזמירות לנו משה לפי כירוף ה' שהכחש הכל בכחו ונשם הכל בכחו היחיד המיוחד ולא כשאר האחדים המתאחדים אצרי הספר דבר עתכור. כי פול אחד אמתי אשר אין בו חלוק ופרוד והתחברות אין אחר. אין לרד למחשבה תחילה למעשה דק מחשבתו הוא גמר המעשה ולכן אז"ל שכל מדה ומדה נק' סכ"ה כאשר אפרס בע"ה דמה הלל"ה מ' מתסא"ל אחרה כנסת ישראל לפני ה' בדרך תחינה הוא רומז לעולם שהוא קו השוה פדע"ה ואף ג"כ בקראת היסוד. ומדה זו היא המתחכנת בכל יום לו והיא דמויה בד' רבבה שכל אחד ועל שמה יס' סוד שהיא דלה כשמה והיא עשירית למנין ואחר למנין ולענין. כמנן וכנינו כמו שכתבתי בשלשלת הקסורה נגחלת ותכלת המחשבה סוף המעשה. וכענין כילד הספי' ה' נק' כהר פליון אות אלף הרמז הוא פשוט ולא אנו כלומר ולא אנו שוא קרי ובתיב וכל"ה זו נוחם הסם הנסתר שאל' למר"ה בלבת את כאשר אבאר בע"ה שהוא א"ה וסכן במחלה כאשר הדגוש כענין וחקר אלף אי' אפשר בל' נשימת ה' וכבר פי' זה מורי פחיד גר"י בעי' המאור. ונק' רז"ש מעלה רז"ש השמים מחשבה אי' רז"ש כסולם אחר הקדכון סאיו נחם הוא שהמחשבה השורה פס' ק' כפכת הסכות ועי' העולות שהוא אין סוף דרמוהו ו"ל בלמים הן סולאן מה למפלט. ופס' פסכית נק' חכמה נאכלת מל"ה דכתיב והחכמה מליון תמלא והיא הנשמה בלוח"ה שנסם המיוחד הוא ספר רז"ה אלהים תורה הקדומה אלפים שנה לבריאת עולם. הספי' השלישית נק' כיצור ומהנה נמשך העולם נק' ספ"ר חסו"ה אלהי"נו שפסמי"ה אלהי שמים אל פלי"ן מל"ד העולם המלך המס' פט ואחר הרא' בר"ל המלך המשפט הוא החמה יב"ה שנסם המיוחד הוא סוד הויכחל היא ח' חג פלגת פאחר הסיקס פהתי"ח שהתיב דהפאחר אביר בע"ה שהוא תלמוזי רז' ורד' להפמין כו'. היר לך ג"פ סללו נקראות לעולם בא' ואף כי כולם א' אלו נקראו למקובלים מתאחדות ביחוד מיוחד וימר וכלם. הספי' ה' נק' חס' לאחר ה"ס בה"ק ימין גדולה הנח"ל שבתוכו כו' והכח לשכתה נחלים. המשכ"ת מל"ה כדכתיב עולם חסד יבנה בס"ף מ"ס את"ד מזרופות עולם. הספי' פה

מאור ושמש

ה' נק' נבירה ופחד יחזק מרת הדיו הקשה זה"כ לו"י שפ"ל היא שאלם היוצא מן העים שאלמר
 דם יצירה אש גדולה של מעלה . שרת הדיו של מעלה : ורוע שני . והשאלם הזה והימין נק'
 בתרים . הספי' הו' נק' ח"ת ל"א מכריע ח' דעת והוא כולל הו' קלות ועל כן נקראו כאחת
 כולן . דעת שמים חותמו של כה"ס שהוא אמת כי כשמו שם המכריע השלי מורה שכתב דק"ה
 הק"ו והאמצי והסו"ס עולם וכלול בה הרא"ש עם הנק"ף חתומה בזאת ו' שכתב המיוחד על כן בא
 יעקב שלם בו' ואלהי יחזק רור החיים עץ החיים . הספי' הו' נק"ח שוק ימין . הספי' הח' הו"ר
 שוק שאל ונקראים ב' למודי' ו' ולמודי' שמים וכלי עולם שואבים מהמכריע הא' ומהם שואבים
 הבניאים נמצא שיעקר הנבואה מקו האמצי : הספי' הט' לדיק יסו"ד עולם הספיעי שכתב אות
 זה כל חי העולמים מכריע שני אבל אינו מלא רחמים כל' לוי שהכלה כלולה בו אמנם כשאר
 דברים יחס ח' להם וסם ח' לטנים . הוא כנגד וכו' רוממות עשה . ונק' יעקב אמת עולם הבא
 עץ הדעת לומר עץ של דעת ואמ"ל מורי נרו' שקבל מפי הרכ ז"ל שהוא ציון והסיון . וכלה אללו
 ציון . ו' ח' ב' ט' כ' ד' ו' (כך מלאתי וכפרוס כתוב ומורי החסיד מלא מפורס לרו"ל בפ' וזאת
 הכרזה שהעטרה נק' ציון ואמרתיו לפניו שהכל אמת לפי דברי רז"ל באמת ובאמונה כי הכל בכל
 וכל בכל והורה ללברי והלדיו . הוא הוא מקיים הנשמות . הספי' הי' נק' כנסת ישראל דק
 שכינה אמת הדיו הרפה של מטה ארץ חפץ חכמת שלמה קול . אף כי כלן נקראו קולות על אדרש
 אנדה שאז"ל י' קולות היו וי"א ז' זאת היא הקול הידוע . ג' לילה אמר' כה' אחרונה חכ' רנו"ן
 וכן כתיב ורצון שכינה סנה . וכן כתב רבינו בפ' ויקרא וכפ' וזאת הכרזה היא ירושלים עיר
 הקדש במטטרון ער העולם כלומר שר של עולם . המלאך הגואל כל' כל' כל' כל' עץ הכ"ל
 לבת אאע"ה היא התורה שבע"פ אר"ן הכרית אכ"ן שתי חתומה בה'
 אחרונה שכתב המיוחד . אחר"ג פרי שאל כל' הר קש"ת עטרה הכלולה בכרית לפי הורה כי
 בשתתכל בקשת הגיד חמלא בו לורת ו' ובעטרה לורת יו"ד ועל כן היא כלולה ודע כי ב' לורת
 ויו באמצעות הגוף והם הלשון והכרית הלשון מכוון כנגד מכריע ח' או שני הכרית הוא מכוון
 כנגד היסוד גם נק' הימרה הזאת קדש לה' כנגד . שמור הוא מנות ל"ת הכלולה ממ"ע לכך נק'
 תורה שבע"פ ונק' הנ"ה הוא והספי' ונקראו דו פרטיון והם הב' כרובים שג' עליהם כמער אים
 וליות אפס כי לפעמים תקרא כל אחד מהעטרה אלו כרוב או ח' או אלה"ס או
 הקב"ה או אלה"י השמי"ם או שד"י או זבאו"ת הכל לפי הענין היא רגל שביני של מרכבה וה' א'
 אחרונה הם הפנים שאינם מאירים והיא צפון ולפעמים נק' מערב לפי שמקומה הוא מערב שהוא
 פחד יחזק והיא פתול תכלת והיא אספקלריא שכינה מאירה . הנה מלאתי מנין ו' נחלים הנה'
 עולם ונקראו ספור והם ו"ק הרמוזים בכתוב . לך ה' הגדולה והגבורה ופת"ת והנצח וההוד כי
 כל בשמי"ם ובארץ שחארץ היא הו' והמכריע שני הוא שני במנין ככאן ולפעמים נק' ו' כאשר
 רעותי בסוד הימים שהוא השבת ואל תתמה אם תמצאו נק' שמיני בדברי רבים בענין י"ג מדות
 כי במנין אחד הוא שם כאשר אודיעך בע"ה :

ורע כי כמו שנק' הספי' כסאות ג' נקראו עולמות והם חמש כנגד חמש כנגד ב' לחות
 האפנים ואמרו המקובלים שאין אחרונים רוחניות כראשונות ולא ליחסן לחסרון רוחניו'
 רק לפי שפועלתן קרובה למטה יותר מן הראשונות ודע כי מה שאמרו שכן עשר כנגד עשר לפי
 שכל ח' כלול מדיון ורחמים נמצאו באלו הם ב' וכמו שאתה כולל כל ח' משתים כך חכלול בכל
 אחת ואחת כלן עד שתמצא כל אחת כלולה מעטרה . ודע כי דו פרטיון נק' אש שחורה ואש
 לבנה כאז"ל הרמזים לבנה והעטרה שהיא מדת הדיון נק' שחורה . ודע שהתשובה נק' כן לפי
 שהכל שב' ליו כסוד היוכל וכאשר אז"ל מלך מלכי המלכים מלך רומן לתשובה שהוא מלך העולם
 ומלכי רמז לכתרים . המלכים רמז לב' מלכים המשתמשים בכתר ח' שהוא דו פרטיון ועל זה
 אז"ל שהיה מסתכל בחורה וכונה עולמות שנאמר ואהיה אללו אמון המלך . על התנ"ך שהיה זה
 מסתכל בחכמה וכונה העולם והוא הסתכלות האז"י על כן צריך ליחד הכל וכן תקנו וז"ל בכרוב
 שאמר י' פעמים כרוב כנגד עשרה מאמרות ואחריתן האל המלך הוא התשובה . הגדול רמז
 לגדולה : והקדוש רמז לפחד שהוא חשבל והאש שלטעלה כי כל מי שהוא גדול מסבירו נק' יותר
 קדוש

קדוש ומשמש זה נק' כנס"ת הכ"ל קד"ש ישראל והיא ג"כ נקראת אש. אב הרחמן רמז לרחמי
 שהיו הקו הטהור ואל תתמה על קדושת יחזק. מקדושת האבות הרמז לרחמים. כי כאשר באמר
 קדוש בגבורה רמז קדושה לאמצע ובשהוא לבדו או ברחמים רמז לקטת הכל לפי עניינו מהולל
 רמז למלך שעולם הנק' תהלה לדוד. ואל תתמה על מלכות בית דוד כי כבר אמר במדרש ר'
 נחוניא בן הקנה ה' ראשונה וה' אחרונה במלך שם זה כוח. וגם בנתיבות חקנו א"ל המלך
 הגדול והקדוש ש' כשע"ס וכא"ר"ן השלשה אלו כבר ביארתי יחוסן. השמים כבר ביאר בשל"ס
 יצורה שהוא אש ומים. בשמים רמז לרחמים. ובארץ היא ארץ חסד. וארועך כונת אמן היא
 שמה רבא מדרך לעלם ולעלמי עלמא שמה ה' עולמות רמז לה' היות האחרונה (ע"כ הוא מה
 שנדפס בס' היכל ה') ועדיין ארמזו זה כע"ה כפ' ויהי כשלח ואח"כ דעתך לדעת הקדמה וזו עתה
 נתחיל בשם ה' אלהי ישראל להזכיר רמזים תהלה על מה שרמז הרב רבינו ו"ל בהקדמתו בס'
 בראשית. ואח"כ אחיל סדר הפרשיות: אמר בתהלה שכתב זה בהר סיני. פי' והקדוב בעיני
 שכתב מר"ה זה הספר בעמדו על הר סיני. מפני שקדמה לכריאת עולם כבר רמזתי זה אלפים
 שנה שהוא חכמה ראשונה. כאשר שחורה ע"ג אש לכנה כבר רמזתי כן. כח המחשבים המתכות
 וכח אמת האדמה. וכפ' התנועה בכהמות וחיות ושאר המתנועעים ואינוס מדברים. וכפ'
 העדברת האדם העדבר. חמשים שערי בינה לא נודע שכלם לנו. גכ"כ אדם יודע ומכיר כן
 זה שלמה. כטייר לפנף העופות. אכן שחיה שממנה הושאת העולם השפל הזה ובתבתי שהוא
 מלכות בית דוד. כפי' השמש שמוס תורה:

סדר בראשית

וקטני אמנה יספרו בהם לרובם לפי שקטני אמנה מלענין על כתבן
 עשר מדות בכרי ויפריס א' מעשר לתרומת מעשר כי התרומה גדולה
 רמז לחכמה ראשונה. ועל כן אין לה שיעור לפי מיעוט השנה והמעשר לתרומת מעשר רמז
 לחכמה אחרונה ולפי שאין השנה כ"כ מופט כמו הראשונה וס' לה שיעור. התבונה החכמה
 בעשירות היא חכמה שלשה. וראה ראשית גם חכמה שניה כק' ראשית כמו ה' וראה אותם קודם
 שתסתכל באשפק ליראה המאירה. ודעת החכם כי כונת בראשית רמז לשתי כונות ומורים זל
 ענין ראשית הכוונה ה' אש תפרט הכתוב בעליונים תרמזו לחכמה עליונה שהיא ראשית הראשית
 כי היא הקדמת לנאצלים ובה נבראו כל הדברים ה"ל נאצלו כל הספי' הנרמות כפ' בראשית
 וזהו שאמר שבה יסוד כל ענין שכל הספי'. בה והיא בבת האין ובבת העשר ברא' העולם כמו
 שא"ל בעשרה פאמרות נברא העולם. וראשית העליונה נקראת תרומה והיא קדש ואין לה
 שיעור למיעוט השנה התבוננות הנבראים בה לפיכך מן התורה אפילו חסא א' פוטרת את הכרי
 לפי שזו התרומה רומז לה אבל מעשר מן המעשר שהיא רמז לעשרה יס' לה שיעור מן התורה א'
 מעשר: א"כ פי' הכתוב אס' באתרמזו בעליונים בראשית שהיא החכמה ברא' אלהים
 שהיא התשובה את השמים לזימון ורחמי' ר"ל חסד

והת"ת והנלח והיסוד כי הנלח זל ימין הוא כדכתיב נעומות בימיןך נלח השמי
 מ"ת עם יסוד ואת הארץ לז שמאל ודיון ר"ל הפחד וההור'. ודע שהזהר לז שמאל הוא
 דיון הוא הע' שמתחלתן כך יצאו בנתיבות ואח"כ כשיסדן במאמר יבי רוקיע
 יסדן ע"ד שאמר דהע"ה הגדולה והגבורה. ומן הכונה הזאת שאמרנו שאלת בראשית רמז לחכמה
 ראשית. כתב הרב ז"ל הכתוב יצוד בנתיבות וירמזו בעליונים ומלת בראשית באתרנו בחכמתא
 שהיא ראשית הראשית והמלה מוכתרת בכתר בית. פי' ומלת בראשית מוכתרת בכתר בית עם
 העוקן שרומז לכתר שהוא המאציל את כולם. והכוונה השנית ג"כ שבראשית רמז לעשירות כי
 כאשר יענה אדם עשר מדות ויפריס א' מעשר וכיון ל"ס שיתחיל למנות מן הראשונה וכשיגיע
 לאחרונה שהיא העשירות יפריס כנגדה מדה א' למעשר שהיא א' מעשר. יתבוננו החכמים
 בעשירות וידברו רמז לעשרת סגן ראשית לפי שהיא ראשית לכל דבר ובה ברא' העולם הזה
 ומלאו כמא"ל בנכות ג' דברים נברא העולם בנכות חלומעשירות ובכורים. פי' בנכות בכת
 בנכות חלומע' וכל אלו המלות רמז לאחדות סגן ראשית וזהו להביא לפנינו מן הראשית לבית
 ס' להודות לו בעד הכותל פרס מרבו שהוא חייב להודות לו. בנכות מעשרות רמז לעשירי וז' כ
 רומז

סוד ושמש

ויחזק לחלה ולפי שהיא כלולה מכל מ"ט ח"ל בעשרה מאמרות נכרא העולם כלומר ככת' א'
 שהיא כלולה מעשר בכות ישראל ר"ל באותה מדה שמתגבית ישראל הנק' ראשית כמו שנאמר
 הנה אנכי שולח מלאך לפניך פי' כמו ששלחתי לאבותי וכן ויראדאית לו דמשה רמזו לעט'
 חסדרו המפרשים ו"ל כי מר"ג נחשכל ב"ת וראה ראשית שהיא העט' לו פי' לת' בדבר אשר
 ידעו ה' למטה כסיה פנים נפנים ולכן וזה לתורה פי' לקבל התורה ומה שאמר בכות חסיה
 ר"ל בכה מזה עונה להסני יותר מכל האדם שהיא העט' והסני בה שידע נתיבותיה בלומר נתיבות
 הדרכי"ם כאשר ידע לת' בעט' כי מזה חן הנדול בעיניו וזוהו ביום מתן תורה וז"ל וירא
 ראשית שראה אותה כלא מחנה ולכן וזה לתורה לת' להסכל זו : ח"כ כספי הכתוב
 בתחומים יהיה פי' כך בראשית שזה העט' כלומר ככה העט' ברא אלהים שהיא
 החסיה : את השמיכות הארץ כלי'

הסמים והארץ בפשוטו של מקרא וכל הנזכר במעשה זה כי
 המלך שהוא החסיה עשה הכל וזהו כה' בראש כלומר בעט' ומפני זה לא הזכיר עד הכהן רק
 מלת אלהים שהיא העט' וז"ל ואת כל אלהי ידי עשה מפורש בדברי הרב ז"ל ח"כ אלהים שבע"פ
 חן מפ' ראשון רמז לעטרת ואל יק' עליך מאמר הכתוב ביום עשית ה' אלהים וכו' ואמרנו
 שבע"פ ע"י העט' כי המירון כמו שז"ל שם הקב"ה מלת דחמים למדת הדין וזכרנו בש"ס שם
 מלא על עולם מלא אך כל ההנהגה ההיא היא ע"י העט' שהיא הפועלת והמוליאה מן הכהן אל
 הפועל עכ"ד : הילינק' בלשון יון ונק' בלשון הקדש מהו הוא הנק' לנו קו ירוק וזהו החסיה
 כלומר כו הוא הבנין הסס וק' שהיא צורת אדם עליו מלמעלה כאשר ארץ כע"ה בעקב"ם קבלת
 צורתם קו תורה ואבני מילוי דעפי' לכך אמרו יקו תהיו ולא אמרו קו כהן לפי שכל מדה
 נחלקת לשני ענינים האחד רכוב ח"ה וסכ' אלכסון שהיא מלת הרוחות וזהו דבר שאין בו ממש
 שהוא המורד באלכסון והוא הנק' קו והוא המדע ח"פ אין בה ממש ח"ל הנפרד יש בו ממש
 ואלכסון שם מלת הרוחות וזהו דבר שאין בו ממש והוא הנק' קו ירוק על כן אמר בו תהיו ולא
 כהן שאין התהו רוחני כל כך כמו שרמזתי בקדמה לפי שפעולתם למטה וסכ' נוף והוא הדבר
 הנמדד שיש בו ממש ועל כן נק' אבני ולא קו ובהו ולא חסו כי אבני ביהו יש בהם ממש יותר מקו
 תהו ח"פ כיה זה רוחני עד שאין הפה יכולה לדבר ולא האוזן יכולה לשמוע ואין הלב מספיק
 להרהר רק בשכל מושכל והסתכן למה שאמר אבני ולא אמר אכן לפי שהם שני חמרים האחד
 ששט כלומר שאינו מורכב וכו' כד"ו המלאכים והפ' מורכב שמתנו נבראו שזר נבראים
 וההסודות אשר פירשתי בקדמה ובקריאתה תראה כנ' לטובות נבראת העולם כי ע' בחינה
 הוא דבר שאין בו ממש ר"ל רוחני גמור יצירה הוא דבר שמתחיים אותו האותן להויליו
 מן הכהן אל הפועל כמו התורה הרמז לך פשה הוא תיקון ונכול בצורת נדשו : הוא שרמו
 הכתוב כל הנקרא נפשי ולכדורו בראתו ויראתו ח"פ עיניו היותה סככה היתה כשחיה
 הארץ התחננה ככה היתה העלינה הנק' ח"פ חסן אל תהו היתה ומורה לכחו
 ככה הודעתו הסוד הזה כי עקו תהו הנקרא כינה שהוא קו הירוק נמשך תחת הפועל שהוא
 המסד ומסך ואילן נק' ב'והוהנהגה הכתוב מכריו אמרת עולם חסד יכנה בעל הכחות כלם :
 צמו לתשובה שהוא בעל ח"כ נתיבות והוא אלהים חיים ודעת החכם כי מלת אלהים רמז
 עט והוא רמז לשמים ולכל אלהי העמים ולרמזו כי העט' אדון כלם נכתב המלך כך אלהים
 כלומר כה עליהם כי אל מלשון אילות כי העט' היא בעל הכחות כלם ולפי שהעט' שרו מקבלין כח
 תהו יקראין אלהים כי כשמו עכ"ד והמאמר לתפארת והעט' לעט' כפניו שנאמר כי ישר דבר
 ה וני ישר רמז לת' ואמונה ידוע וכן ח"ל מחסיה ביום ומעשה עם דמיוני חסיה וככה
 ידעת מדת יום דמיוני לשני ודע כי המחשבה רמז לכתר ליושר רמז לת' והענין כי
 התפארת והמחשבה שכל מחשבה בת' ופעולתו של ת' הוא ככה המחשבה כפ' ככה הו'
 ופעולתו במחשבה כי המלך איכותה אלף מדעת האוזן רמז לת' והאוזן אינו עושה דבר עד
 שיתיר תחתיה בלבו שהוא הכתר ומעשה עם דמיוני חסיה פי' כי המעשה כתיב מן הכהן אל
 המושל נכסה ע"י העט' וכל מעשהו באמונה שהוא העט' ונק' עם דמיוני חסיה לפי שכלהם מן
 החסיה

החמה שהוא ה"ת עכ"ד : זורח ל' יסודות כבר ידעת עיקרם והשתלשלותם ותלשון הרב שבת
כאן תבין דברי המוקדמין וגם כי מפעילות השמש נעשה העפר כי מחית העולם וטובו . וכן
אז"ל מטרא כעלה דארעא שאין העולם יכול להתקיים כלתי הנשם והטל וברא מאין את הארץ
בפשוטו והרוח נוסף בו עד שהיא דקה מכולם הנה דעת רבינו שהרוח למעלה ואפי' שהיא
דקה ליסודה יותר האיל זרחת לעין יותר מן הארץ . קורא הרוח דק ממנו . ולמה לא הקדים
אלהי"ם ברא בראשית . כלומר ברא ענינו ברא בחכמה שבינה שנק' הכינה אלהי"ם ושאמר
הרב והמלה מוכתרת בבית ב"ת כי עוקף הכית אורה על האלף שהיא הכתר אשר ברא בחכמה
הכינה וחזר ואמר את השמים והארץ כלומר גם ה"ת והעט' שהם זו פרצופין . ברא . ודע
כי ה"ת שהוא האור הראשון ברא העולם השפל שהם ו"ק כנגד הפליונים קרמו
במחולך ה' הגדולה והגבורה והת' והפ"ח וההוד ב"פ וכו' . כי כל שהוא לדיק ועל כן בקרא
לפעמים מלך העולם ויש לחכמים בזה סוד נעלם ה"ת שאמר ויהי שבת הישרא' לת' שהוא
האור הראשון . והכתוב מדבר בזה הכרח לכו' אכל מה שאמר בזה סוד מלמד ששני האורים היו
קרמו לזו פרצופין . ודעת החכמים ויכן אמר שני האורים היו מפני שם כספוק ב"ס אור והם
בת' והעט' ושניהם נק' אור על שם שהם מן האור הקדמון . ואור הי"ת מן האור שם במלת
יהי אור להאיל"ל האור הנק' ת' ותו' ד' והה"א רמו לחכמה ראשונה . ולומר שכתבה נאלו ב'
האורים והא"ס בשניהם אחד . פי' שאמר יהי אור ולא אמר יהיו . להורות ששניהם אחד כי זו
פרצופין כבראנו והא"כ הפרידן והיו שנים . וכן מתא' גבריות אדס וזהו שהיו זו פרצופין והא"כ
יוקם אחת מלעותיו וכתיב לזאת יקרא אשה : ולפרס כי מתאחד היה אחר כי מלשם לקחה ואת
כנגד יהי אור ויהי אור עכ"ד : כי כל מאמר פועל טייה . כלומר כל מאמר שנאמר במעשה
בראשית הוא פועל היותו ראשון . פי' ויהי אור עכ"ד . וענין הרקיע והאסור לזרעו
ורקיע כהפך עיקר ר"ל שנתן כח פעולה לפעול . כהחיות ולא הכדיל ממנו והכן היות פיוס
המבינה שהוא עיקר זורה שהוא כח פעולה הצוף . והוא בהתפשטות זורה בגולם ככפס בגויה
לשראות פעולה גוף וכן בזה הרקיע הובדלו הכחות לשראות פעולתם ולא הכדיל עמם . מים
העליונים וזכרים מים התחתונים נקבות . יש מפרשים על' עליונות וה' תחתנות . וי"מ בין
הנ' עליונים לו' תחתונים ובהן לפע' וזאת שאמר לטעם היותו כן בענין ודמות על ראש הדיק
רקיע בבאן מדבר במרכבת השמרה ר"ל במרכב' המלאכים וידעת שהצדדים משתלשלים וסגורה
מעל בגויה שומר וכו' . כ"ס השמים ובסם הכסא סוד הרמו כי המכריש ראשון שהוא עיקר
העולם הנק' הוא השמים והוא כסא לתשובה : מלכות שמים וכו' כלומר שיקבל עליו מלכות ת' ת'
בנק' שמים . כלול מ' ספי' והוא כסא לתשובה שהוא המלך המפסס שלמה עליו . ודעת ה'
יש שמים לשמים . פי' בדוריו ופנולגים נק' שמים לת' הנק' שמים . וכסא לכסא . פי'
הכסא שמש הוא כסא לת' וסניהם כסא למלך שהוא פועל פעולותיו על ידיהם עכ"ד . כאשר
הגו' בפסוק א' ה"א ארץ החיים . והנה נאללו מכה יסודות כבר הקדמתי סודם . והי"ך ה'
מתוקנת לדיקים לעת' ל' כלומר אפילו לפע' שהוא רמז לשמירה אש משתמין בו אלא הכדוקי'
לאו שלשה הן בתמים . עשרת תפארת הכוונה למקובל הוא ידיעת שם . והכוונה כאלו היה
כתוב שתתחדש עשרת תפארת לפעוסי בטן הס' ישראל סוד האור ה' רמו לת' שהוא זו
פרצופין טוין בכל עד שלא נתעטסה הירת והגניזה מהאור הראשון . אם תבין סודו מראש שהוא
זרור החיים שהוא לדיקים לעת' ל' . ונגנו שלא לשמם בו כשה' . והסוד ה' שלב נסתכל
בת' אחד מהגניזים אלא מרע"ס ואני הסבילנו ממה שכתוב ויקרא לו ה' שלו וזאתו הקד' ה'
התכונה בשביל דבריהם . והכדילנו לעצמו שהמלך מפסס בו ומיעט את הקדש שפס'
מקבלת כח מן הקו השווה וכן בכל חדש מקבלת והוא מיטוט גדול כשאין המלכה עצמה באה אל'
המלך . וסוד שני המלכים וכו' . לפיכך בתיב שלום בארץ ויתכונן הענין שפילו אר"ב ו"ל שיהיה
שלוש מחובר בארץ ותהיה ממלכה גמורה באמת שיהיה ה' בור שלם . ויפ' ששכיל במלת אחת
תקע בוונתו כי אז יהיו שנים בכל זר כבראשונה והנה הכתוב מעיד ויהי אור הלכנה כאור שחמה
אימתו אחר שיהיה אור החמה ששמים שהוא אחר השמטות שאז ה"א נעלמה תקבל כח ככתמלה
ותתחדש

מאור ושמש

ותחתם החדום לעמושי בטן מהם הדקיקים • והבן מאמרם ז"ל אמר הורה לפני שקב"ה שהיה
התשובה אפשר לב מלכים וכו' רומז שאמר כי כאשר היה פועל די ויהיה דורשת לעולם
ונתמטט מהו כמו שרמזה' והיכול השמש • והוא הקב"ה האומר הריא עלי למי שעלי שהוא
מלך העולם כפרה כי בנכחו נתמטט הורה • ובהפכילך זה תכיל דריא האדם ושמש המאור
ותנטי נחטאו והנחם הקדמוני שהוא הפחד והקרנן ותועלתו ואז מדע עיקר הכתוב יקוה ה' אחד
ושמו אחד לעתיד שיהיה כמו שהיה • ודעת החכם כי בחזק ג' ימים היו לו פרטופין • סוין בכל
ומכחם ואיר היום והלילה והיו משתמשים בכח אחד • פי' שהיו עוקלים אורם מהמטטה שהוא
כפרם והלכנה אמרה לפני הקב"ה שהוא התשובה אפשר לב מלכים • שיסתמשו בכח אחד פירש
שיקבלו הכח שניהם כאחד לפעול בעולם כי שם יבואו לטעות כשיראו בעולם שני מנהיגין לא
זה גבוה מזה ואמר שם ח"ו שהיו רשויות יש בעולם ויקצו בנטיעות ויהיו חזר בעולם לחורו וכו' וכו'
והוא יתעלה אינו חפץ בה וראוי שיהיה אור סלה גדול משל תפארת בעבור שהיה מנהיג העולם
והעולם כנגדה • אמר לה התשובה לבי ונעטי את עמך פי' שסתמטט מת"ת כי ראוי את
לקבל ממנו האורה כמו הנקבה מהזכר ומיד עמד אור התשובה בת"ת והיא מקבלת ממנו חס
הנדולו • פי' הנדול עממו העטר' כלומר אותה אורה הנדול לעלמו וכו' לנור הדקיקים •
אמר נכיל שאמרתי לפניך דבר הנון אמעט את עצמי וקשה זה אם היתה דורשת לעממה מה
דבר הנון אמרה ויתיישב הענין בהם עקבה מחלה פי' דרך עטרה אמרה כדי להספינה לזה
להוציא פירות לקיום העולם אבל מפני סלה היו פנים בפנים קבלתם מסיני • אמר בת"ת
הקריבו עלי קרבן למה שעלי פי' הקרבן ויתחדש ויתחדש מריח ניחוח ויהיו בת"ת והעט' כקדמות
וע"ז היה שער לרמוז לפטרת והוא שאל' בקדוש החדש דוד מלך ישראל שהוא רמז לפטרת חי
וקיים כלומר חיים והשלים בה והוא ללכנה אמר שמתחדש כלומר עטרה בתפארת לעמוסי בטן
לתועלת ישראל שנקראו עמוסים מני בטן וישראל ורע קדש הן עתידין להתחדש כמותם ובאותו
חדש יפארו ליוצרים על כבוד מלכותו • ואולי טעם ההנדלה כטעם ויקח אחת מלעמויו ויהיה
כדי שיהיה תוסקתו עליו מדי חדש נחדשו ומדי שבת נשכחו הדברים להווייה • אחר שיהיה אור
החמה שצפחים • פי' אחר שיתנהג הע"ז ו' שמוטות ויהיה אור שניהם אחד ראה שהיה בג' ימים
שבמטטה בראשית עכ"ל • המטטה גמורה באמת ויהיה החבור סלס באמת • ודעת החכם
בעבור שהעט' היא כלולה באמת יכולה לתת כח בשמש להלמיה בחמים ויבנים והוא שיהיה לה
מחלה גמורה שהיא גמורת ומשלמת על יד אמת עכ"ל • יודע לתכיל כפ' שני הוא פסוק
ויבא אליהם את האדם כללמו שרומז לתשובה כללמו ת"ת כללם אליהם עטרת והנה הרב מפרש
כל הבורך ותכנינו בהקדמתו בג' לשונות בי"ע • ואם תכין ונשמת שדי תכניס דרך אמת ואמונה
תבין הכל • ודעת החכם וירבו לשון רבים בעבור היותם נכבדים מזה • ונקבה אמר וירבו
לדונמם • שחוצו נפש חיה • העטרת שחוצה נפש חי את האדם • ויבא אליהם את האדם
העטרת בכח התפארת שיקר הברואה • ולכך הזכיר בבאן בריא כמו לתפארת בעת שחריב
לכסמה וכפרסה של מטה יצירה בעת עשי' הגופו שרומז לעט' • בצלמו רמז לת"ת • כללם
הל"ם לעט' כי הברואה מחלה מזה ונקבה היתה יצירה לאדם ובנין לעל לאשה ובעבור
היותם גוף אחד הזכיר עליהם ברא לשון יחיד למעלה ולמטה ונשמתו כלולה של ת"ת ועטרת
כלולה באלם ומה כי פנים בפנים נפש בהם כדי שיקבלו כל א' מהנשמה הראויה לו כמזל
בשם הזכר מן הזכר ונשמת הנקבה מן הנקבה כדי שיתחברו שניהם ברגון אחד עכ"ל • הוא אשין
הברכות זה ידוע עכ"ל שמכריע כ' מוסך מן הראשון ומתכרך ממנו • כי בשבת נפש יתירה
באמת לפי שאין חפץ כלולה בשבת • כל יום קודם לו מעט כלומר כל אלף מהחיל פניינו מקודם
לכן ' אור ישראל ללם ע"ג המזבח הוא דמות אריה הנראה וכו' מזה הרחמים והחסד ובהניין
דמות ד' חיות שהקדמתי תבין זס • רבון כלכל מזה הפחד ועל דרך הפתלתלות ויכן
בהבראם בה' בראש ומפני כך לא הזכיר עד הנה רק מזה אליהם כלומר אע"פ שהם הנדול
עשה בשם הנכבד לא הזכיר על שיהיה מלא עולם התהוון בעליון נפועל • ויבא את כל אלה
ידו עשתה ויד ה' עשתה זאת להודיע נהיך עושה בכח השם הגדול ודעת החכם שכן יד לרמוז
שהיה

שהיא פועלת כמו הירח ומוציאה הכל לפעולה * ומעט שאמר ה' אליה ישראל לרמוז שסוף הק"ה
 מדת הדין ברחמים * וברא העולם עכ"ל * מכאן תראה כי רוח לרוח ורוח אלהים
 מרחפת כי שכינה נק' רוח אלהים לפי שבראשית ברא * אלהים וגם כל חת מהספי' נקראת רוח
 להכריח * דבר שבוטע ה' אלהים * עוד הדבר בלשון הרב כי אין בכתוב רק דבר שבוטע
 אלהים והוא הוסיף ה' לגלות כי הנשבע הוא בשבע כשיהיה * מבין נפעל ומלשון שבע בלתי הוא
 עצמו בכלל השבע להכלל כמלך ובמלכה * אבל הנייר רמז לתשובה ועל כן נדרים חלום על
 דבר מזה וכו' * ואומר בלשון הרי עלי כך וכלי שהוא למעלה ממנו * ועוד שקורא ככה מלך
 לת"ת ויחי המלך לבניה שהיא התשובה * ואם לא תעשה זה ולשון הרב בפי' שבוטע ותכין חלו
 התיבות לא תסבור סגור * ודעת החכם בעבור שהזכיר הכתוב גם מלא ה' שרומז לו פרצופין
 בי כשם גדול נרמז ה' כפי' מ"מ יותר הוא נק' גם מלא כשנרמזת במלה שלמה כי אע"פ שהיא
 בגולה מכלן נרמז ענין בפני עצמה * שכלם הם אחד בכח והיא אחת בפועל * ולכך נזכר ה'
 אלהים * רמז לנו מעלת הנפש * פי' כי ע"י דבקות פורחין הנשמות וזה יסודה ופי' וסודה כי
 שורש חיי הנפש מזכור המערכה שהיא התשובה * ומעט נמשכת בתמונה משוכה רמז * לת"ת עם
 ו"ק לקבלת גורם בצורת הנק' והוא הכופה בו לתת לו מנחמו ומעט נמשכת למקול ע"י עושי
 המלאכה רמז ליסוד ועם מקבלת רוח דעת ותבונה הנמשכת מלמעלה ומעט נמשכת אל נזכר
 המלך היא העטרת חיי נפשך הוא חמור מן חיי ה' כי אין להקדים החמור ויחי הנפש היא העטרה
 והמלך הוא הת"ת * יוסף נשבת מקיים כל הנשמות לפי שכן היסוד נאום הנפשות לאדם שבוטע ה'
 אלהים רמז לו פרצופין עכ"ל * * ומעט נק' כחן השמים כח רמותו דרך הסתכלותם והוא מה
 שא"ל לא מת חנינה כפי' אלף דקן תלכנה בלא זמנה * ונחשת הכהנה והעוף לכדור לה מיתה
 יפחילו כסוי הרים * ובמלת צהר * * * * * :בהבין ענין דו פרצופין תדע שהם רמז רחמים ואהבה
 לדן * דעת החכם כי תאמץ שזה הת"ת לקחה העטרה שהיא זאת * ואע"פ היא מלשון אש וה"ה
 שבה רמז לבניה שהאילה והי"ד אשר באים רמז לכמה שהאילה והאלף * ששנים רמז לאור
 הקדמון והי"ן לרמז * למדת הדין עכ"ל * למעלה עוד נשכר ונעלה * עין החיים היא הת"ת ועין
 הדעת לדין * הפרי מלכות כי הקדוש ימיו יתבאר בע"ה בפרק בנות * והשמיים בהן * והנן לשון
 בפי' זכור ושמו ותדענו * בענין הכל אחד גדול מאד * יודע כי עוד העבור מן ה' הכי נכבד
 ועד ה' כל חוץ מן הימין הראשונה בדכתיב על שלשים ועל דבש וכתוב הן כל אלה ופעל אל
 וגו' * ויתעבר ה' כשת חתה הכל כי הרגיקו ברמז ככתוב כי שת לי אלהים וגו' * לפי שראש
 הכנף שלם עמו מאביו ואמו במדת יום וליה * וחסד כי בקלל א"מ' אז יחזור העולם לתהו ובהו
 ויתחם ויהיה הוא מקובל לפני המקום וראוי אויבא תמנו ורע להשלים הכנין * ונעטם הוא
 ברשעו * ודקת הדין נעמה בו * וחש ה' ב"ה לכלמי ידח ממנו נדשו ושת לו ארע אחר תחתיו *
 וגם במעט בתעבר ה' כרמז ויתעבר ה' כי ועל כן היה משה מקבל התורה שהיה ראוי והנין לכך
 ור"ת שבסת והכל יודיען עוד משה וקבלת התורה מתחלה ועד סוף וע"י אני קורא בכל נכון תנוח
 תחמה * וסאלתי את פי רבותי מפני מה הולך לכך ומורי החסיד נר' אומר ברוך הירש אס
 חתל במחשבה אי כדבור ומורי הרשב"א נר' אומר לי פעל ב' דברים ברוך זש' לאלה אר' שאל
 השלים וזמנו או כשחטא ושיניהם השווה שמה"ה * וזוהי האלף הנוטח שאל ויטעו עוד כדבר
 מחלות ולא יעברו עוד בסדר העבור * עוד שאלתי להם א"ב כמה נחטטו כ"ב עד משה אחרי
 שזכאי * וראוי היה ואמר שאלן לדין מתשיטת ברשע * תלילה אלף הקב"ה משמין לו * מקום מוכן
 בנ"ע לפי מעשיו עד כאן חליפתו בדכתיב דוד הולך ודוד בא * ומורי גר' נר' כשם הרב רבי יהודה
 גר' מדיכתיב עוד בקבלת ויבן ראיתי רשעים קבירים וגו' * עד בעיר כמו העיר * וזכונת קין היה
 להשחית הכנף ואמר כלנו הנה אני והכל ואדם ונשי תאומים של הכל בדכתיב ותוסף ללדת
 את אחו את הכל ואמן * ועמין לרבותי ואחזקת קין עצמו הרי' * * * * * : ומעט כי ניהסתר כנין שלמה
 יהיה נסתר שלמעלה ועל כן נזכר חסד לפי * שלא נקבל וחשד למדור מדה כגד * מזה והוא לא
 שיהיה קרבן הראוי להתקבל * עוד נשבת שבת הדין לפי * שחשד מחשבה רעה לקץ כנטיעות כמו
 שכתבתי * וסוד קרבן * והנחמות אבאר במקומו בע"ה * הקריב שור פר שור הנחם הקדמוני הוא

זר המקטרג ויזר הרע מזל מדת פחד והוא פתח אותה בדברים והסירה לחשוב כי עשויה עתה
תקח כל הכבוד לעצמה כלומר שהיא תמנול במדתה על מדה האוס וגם בזה תבין משל הלכנה
ומיטותה גם כן כי נהפך הוא ימשול כך וגם הלכנה מאירה ככה השמש : וגם הוא חטף
הסבור היה לחזיק במדת העט' אחר שראה היתה פרנסתה עולם השפל והסירה חטיו וזה
שאלו'ל מאלל לפי שהפיר את הפרי מן האילן במעשה וכן במחשבה ועל כן הוצרך להניח שור פר
לקרבן : ולהפין זה הסכל מה לפטנו בענין הסור ולא תשכיל ואם מדע מלת קרבן שהוא לשון
קריבה תבין יותר ואז תבין שקרן ה' ה' במצחו שחשב לשון בתשובה ולתקן את אשר עושה ועם
כל זה עושה ועין קין לא נתכפר לגמרי רק נמדדו במדה שמדדו קין שחשב לקצץ בנטיעות : (כ"א)
בהריגת הבל בקרבנות) לפי' נשונד היה בחרץ : אדם חשב מחשבתו לחיות בזה את לפי' נקנסה עליו
מיתה כי מרמו ועליו את רוח קדשו רמו לשכונה הנק' כך שבהעדר השפע ממנה מן האדמה כל
הרמנו לכירה כי כשבינו אדם ר'ל פניו העולם חוטאים כועס על מדתו ואז נוקמת נקמתה
והנה ה' המיוחד התכועס על העט' : ודעת החכם וינחם ה' רמו לת' כי פשע את האדם ויתעצב
אל לבו פי' הוא הסרסור והאדרי' כל רמו לעטרת : ואם הסרסור נפסדת והענין נפל על מים
להצטרע לא על הסרסור והאדרי' כל לכך כהני ויתעצב אל לבו רמו לעטרת ופי' וינחם שאלם
רבו השפע לו מלאת לעטרת והוא כי נחמתי כי עשיתם חסד וי' שהעטרת עשה האדם וכני
אדם ברמו להחזיקה בפעויה והתרעומת עליה שהכל נמסר לה ואיך עשה אדם שגורם קלקול
ה' כי סיהגרתה לעצמה ולכך הוכיח נכאן שם המיוחד שהוא הן דין שחור לפנים המאירים
עכ"ד :

פרשת אלה תולדות נח

והנח נשחתים : וכבר ידעת מה הוא עולם הבא והטע' בכאן שאין כה השפע לפי' הסרס
תמנע מארץ החיים שהיה העט' את לבו לכ' העמים נק' העט' נדרי' לשון
דורים : ונדנו מדה כנגד מדה שישחתו ולא יבאו לעה"כ : זאת אות הכרית הכרית הוא אנוהוא
זאת והוא ימחן וידיו מרפנה : כי מדה זאת היא יד ה' ודרכה למחוק ולרפאת : ואלה הכתה ולא
רפאה ועוד אימנו זה בע"ה : ובעת שחבנו לקלקל כה נדנו והיא שנוקם נקם ברית : וסכן כי
מבואר הוא זה וזה לא נכתב תחלה מפורם שיכטיחנו כל כך כלומר שאמר שיכטיחנו ביסוד
נשחתה האשים לפניו ולא שיטשו לשלם : הכרית מעולם הוא כלומר ברית של עולם הכה בריתי
כמו בריתי ומהיה עם האדני שחשבור עם בהכדיק : כפשוטו והעולם בכרית : ודעת החכם
סמוכה לעולמי' שהיו לפניו פי' לת' ולנח ולשור ויסוד השם קודם לעטרת ולנו עכ"ד : כאשר
אזכיר שכל הקרבנות הם לזר פרזופין וכבר רמזתי שורה היא מלכות וזהם בכך : ודעת החכם
הטעם שם נמחקים לע"כ לפי' שלא ראו לעשות רצון קוניהם בעה"ז שהיה העט' כמו שאמר
בבביר אם חזרו כזו הסביעי חזרו לחיי העה"כ לאור השפון כדאיית השם שזה האור מן האור
שהוא אצל עכ"ד : שור נרמו להכניסו זה משל הסרסור והאדרי' כל : ומלת קסתי מורה כי מים
לו אמר ארץ חפני פי' ה' שם לו הקסת והלצון מורה שלא אמר ארץ את הקסת לאית ברית
כבר רמזתי שאת רמו לזרז : קסתי לשון הקס אפשר כן בהמיה קסין ופירוי לשון קס הפרי
כתב על עבדו ה' משל על ענין ה' ה'יקת שכלרית וכן על העבד : המסתכל בקסת הנעלם בו
שסתכל ב' לעולם : וחשב באיזה מדה לפי' שמהגת העולם הסכל והוא במעשה אדם הראשון
שכחא סקץ הנטיעות : ואז שור הכרית כוכר הרחמים : מלשון וברנו וברך : וזהו והיה
לאית ברית כלומר והיתה לאות שהוא המכריע השני הכרית שהוא העטרת : ודעת החכם את
קסתי נחתי בתן דבר שהוא מוקם לי פי' שיה לי שהיה בת זוגו אשר כן שיה כימיה אלא
קסין דפירוי פי' הוא כמו פסולת הפרי ואע"פ שהקס והפרי הכל מניקראחד היו כל כי ה'ת'
ועטרת : ועל כן אמר קסתי שהיה לו זה ה' מוקשת לו במקרת : והיה בענין ענין פי' כשאחשיך
השך על הארץ ו העטרת לאחד בידו מלת רומח ה'ת' ובקם ליחנה על לבו זה ישראל ונמכה
על

על ישראל זה כנסת ישראל. פי' הכתוב כך את קשתי שהיא העטר' היתה לאלות הכרית. לאח' פי' ליסוד הכרית שהיא העטר' של אר' הת"ת פניו אליה לעטר' מחטאת יוספים ובראתה מדת הדין בענן להצחית העולם. ואזכור את הכרית. פי' הת"ת יזכור העטר' בזכור הרחמים פי' ביסוד של האם שהיסוד הוא זכר הת"ת כלומר יתייחד הכל ביסוד אחד שלם ויטפיע ברכה ורחמי מזה לזה ועי' ויחמול על הטף אשר בארץ כי זכר אדם עכ"ל: אבל היוצא פי' שהם חשבו ואמרו לעשות עיר ומגדל. עיר רמז לעטר' ומגדל רמז להפארת. והיתה להם הלכנה לאבן. בסוד טיעור קומה ידוע זה למסכיל ולא הורשיתי בו. לרמז רק שהיו נותנין טיעור במעט כנגד רב ואזר טיעור העיר והמגדל. בצורתם אמרו שם היא העטר' ולהיות קוללים בנטיעות שלא יתנו ביד כובד ומול אלא כזאת להקנה. ורומז לחטא אכילה שהוא ג' כ' חשד שהיו שתי רשויות כל' ולפי שלא חטאו הם בדור המבול לא הניח עליהם השם הכבוד מביל אלא השם המיוחד דן אותם בהואין הרחמים עושה כלם. וגם ככה אני עומד בין ה' וביניהם. אבל דבור המבול שהטאו בו למעלה כתוב ויאמר ה' לנח זאת פה א' הגדול המסתיר פניו מן השם הכבוד בחטאת יוספים והוא הענן הנראה לנו וכן למעלה בארץ החיים. ובחסד הפנים ובהעדר מעליה וההרחקת המבול בא ממנה בלא רחמים שאין עומד בין ה' ובין הטף וכשבע מאו' לבטלי עשות אלא שתיהם הכרית מח בר לאות ולכן יחלל המבול ולא יסיר עוד. וזה טעם הירידה כאשר הזכיר בסודם שירד וכל לו עמדה למדע וכוונתו זו שחשבו להחלסוף בה ה' אנדרמה להם להפדן ולשון ולבלבל ספקם: ודעת החכם כי המעשה שפעו יוחר חוק מהמחשבה לבד ועל זה כוונת לעשות המעשה כשיעור יורגו. ואם תאמר היוכלו להספיק לעשות כשיעור והלא אלנע קטנה ממנו מלא כל הארץ כדורו כדאיהא בשיעור קומה וכתוב ואל מי תדמינו ואזנה ומה דמות וכו'. אלא מן האלנע שלו שהוא כמה אלפי פרסאות היו עושין מן הפרסה חמיסית מן הגדול. שלנו לחשבון כיוי טעלה חשבון שלנו כשלו. והעובד בלא עליהם להפריד מדה כנגד מדה הם הפרידו וקללו בנטיעות ולכך הסיפס ה' והפיסם בארלות וזה טעם הירידה פי' יורד ה' סירד מדה למדע וכן במדת סדוק ארדה נא ואראה הכלעקמה עכ"ל:

פרשת לך לך

על סוד הקרבן. מלת לה' רומז להפאר' והנר' רמז לאכיל' נחל' סוד הקרבן לרו פרנפין כי שם יסיה בית אליהם נדק היא נק' בית וס' ויזיא זרעו מן הטעור על כן הוציא לו לחם ויין. וכבר רמזתי באור המעשר והתרומה. וס' יברכו את ה' ועל כן ויברך אותו ס': כהן לאל עליון. ואם נפשו. או א' ע' ד' הא' שהכין המעשה כמסך מכה התשו הנק' אל עליון. כטעם וכל העם רוא' את הקולות. רמז ו'ל' באומרים קולת כתיב למדע הנק' קול. והיו יסודם ליורעים חן: ודעת החכם והנה תטור עשן ובתוכו לפיד אש. והנה השב' עברה בין הסתרים רמז לעלים והעלין עליהם העטר' וג"כ ישראל! שם עמו המליך על אומתם וזה טעם כרית ה' את אברם. פי' כיהתפארת העביר כרית שהיא העט' בין השמים כעולך העובר בתוך העם להודיע להם שהוא מלך עליהם וכלם תחת ממלכתו ופסה כן מפני כי מהשרי' יס' מהס מזר השחר ומס' מזר החסד ומס' מזר הת"ת ובעטרת אף כלם מקבלים ממלכתם מהעטר' ובצבור שריו שכתום הם למעלה מהעטר' חשבו שהיה ממלכתם למעלה ממנה ולכן כתב למעלה בין הסתרים בין באומתם ובין העטר' ושיר במתנה מיטעבדו ישראל! תחלה תחת יד מלך כנגד הפחד. כי ראוי לעבור תחת השבט רמז לפחד והיו שאמר וסנה אימה חשבה גדולה כופלת עליו רמז לפחד. וא"כ יהיה להפארת ולעטר' כי הם המונואים מארץ מלרים טכ' אלא אז כני ויעבדני כלומר שצדין לא עבד ותיעבד. ומשודר מערכות השמים. הענין לפי שחצה הומנים והכחות ועושה בהם כרוננו שהם למטה ממדע ואף והם המולות והככים ומדע ואף מנהיגת את ישראל בלבד הוא שכתוב ונתת ה' אליהם עליון על כל גויי הארץ שם למטה וישראל! למעלה הוא שאמר ה' אליהם עמנו: הנסים הנס' תרים דע שכל הנסים שאלם

מאור ושמש

אדם יכול להכחיש ולומר שהיה נטבץ העולם עליהם להעשות הם הנקראים באתרים : ואינן
בכחות כלל אלא שמעוררים שמות' היתה על זה להכרח הענין הם הנקראים מגולים
והמגולים נעשים על ידי הו' הבהנכתרים נעשים על ידי השם אינ' רק בצירוף השם הכחול ארנ' :
או בצירוף כל עליון כל אחד ואחד לפי מקומו : אלה אלה השמים לפעמים הוא סמוך ולפעמים
הוא מוכרח ובקומות באת' : ואפ' להיחל המאירה היא ה' וסאינה מאירה העטרת : אש
יראה אלהים בצני פקוח הוא : הנה בריתי אחר וגו' שכן לו זאת המידה שמתרחב הוא
סוף : מי שמר את ה' ביום
אלהים עמו כאשר היה עם אבותינו להיות ורעוקדוש מדה זו בך קדוש וכל הנמול' בך על שמה
קדוש : רק במזה ומותר שיהיה מזה לעשות וסאינה מותר ולפי שם מותר שאינו מזה אחר כן
ובמל' להיות ברית סמוך כלומר להיות של ברית והעד ובר' לדיק לברכה : את השבת דכתיב
בש' אות היא לעולם כלומר מדת השבת היא אות לעולם כלומר של
הנק' ת' ולכן ודעה אותנו לפי שמילה נק' ג' כ' אית' . כמו הדיק' : ואמ' מור' : ה' נר' ו' אע"פ
שבתפלין נק' אות כאשר אמר בפ' ב' ו' אית' : ואינו דוחין א' דמות שאינו מחובר גמור
כאשר כ' כמו כנאן : כי כהחכל בקטת תמל' לור' הו' : צניד ולור' ו' : בעטרת רמז
לדיק ולעטרת נמל' שמקיים מזה וז' מקיים כבוד וז' וכבוד ל' : ודעה החכם טעם הכנה
בריתו אחר עטרת ולכן יפרה וירבה כי המדה שהיא היא המורה על הריבוי כי היא המעולה מה
הכח אל המעל לפרת ולברכו ואחר שהעט' יהיה עמו ראוי שיהיה וירבה ואח' ג' ניה' אז אברהם
למור בריתו : כענין שבאמר האמר מפניו ושמע בקולו ומהיה המלה ליסוד ולעטרת במקום א'
לרמז אחרות ובעצית המילה היא תכלוס בניינו עכ"ל : האבות הן הן המרכבה בבר' הקדמתי
וה' : ויעל אלהים מעל אברהם ור' : עד ירמז למ"ס תמן אות' ליעקב חסד
לפי שמדה אברהם הוא היא המעטפת עליו
לברכה :
בחדבור הכס' : וכאשר כילה לידבר מסתכל בדיבורו ומתעלה ואומר כן : ולפי השתכללות
הבין הדיבור וסילוקו : ודעה החכם במאמר הזה האבות הן הן המרכבה כי בשם שפא' מתחבה
ללכת בדרך א' ממדותיו של הקב"ה ומנהיג עלמו וטבעו בלחות מדה רוחו ובשמהו אליו ואסוף
כי הדיק נעשה מרכבה לאותה מדה כלומר כי כח מאותה מדה מחוסף עליו ממיד והוא שילוחו של
אותה מדה וסאינה עלת ע' : כענין המלאכים שבאמר עוסק מלאכיו רוחות עד שיגיע למעלת
הבכורה ולכנסוף מדה זו מולידו ממיתה כיעקב איבנו שלא מת : אכל כאברהם אבינו לא ממנו
יסוע אל או יתח ע' הפסיד לו וכו' : ואני הכנה כי האבות הן הן המרכבה היא מרכבה
המסכה שראיה יחזקאל וחו' ויעל אלהים מעל אברהם אי' חסד או יעקב אחר דמותו
בש' למטה בירכת המסכה וגם למטה באבות עלמם מסתכלים : ויוריים הדברים והנה הכחות
מסתכלים באבות המהובים אברהם נכנס בדימו שיהיה העט' וככה בדימו עמד והספי על
אברהם אחר במרכבה יחזקאל ואברהם שלמטה ובאחיו ע' : כשהנה קטורה בגחלת והנה כל
הדברים מתאחים וס' לעלות לרוחני וזה לרדת לבופני והמשכיל יבין עכ"ל ז' :

פרשת וירא אליו ה'

המלכות קבלתו דעזו מפי מור' ו' ר' ט' נר' עושין גורם מעשה פי' פלור' שפיה כוונתם ולא
מלאך וכוונתם עליה מלכות לדרך כבוד ומכשעין אותו ורואין ראיית' מלאך או
דבור השני הכונה לפי העט' נק' מלאך וזה רמז כאן בלח' מלאך ומלת' השם רמז לח' :
ושניו הסתלקו לא כהדר ראות' אך דע שהם איהם יורד עליו הו' כלם מאליו והרמז בענין מנות
שניהם המלאך הכ' בל' ב' וכן ובאשר חבין סוד המוצא חבין במלאך : ובזה חבין לכ' ח' חוכם
סוד חבין הכ' ו' א' פי' אש של מדה הכל' ומעלת המלאך כן : ודעה החכם הוא מלכות שני
שהב' עוסק לחסידו' כעין מלאכות מאמר דק מזה : כדי שיוכל לעבוד לבדו כל השמים והאד' :
לפניהם כשהם כל' חלקו כענין מלאכים וכן השם אלהים ממש : ופס' כמלכו מלאכות שני
אור

אמר וענין הסתלקות כי מפני שהיו בחילתן אנשים ממש עדיין נשאר נטבעים מאח היסודות שהיה
 בתחלתם בנפשותם : אומר עוד המלכות שבתלשע עכסו וחזרו אל יסודות שבו באתן כל לנפש
 המתאחד לאכול קח ועי' מסתלק האכלים באל השורף המכלל וחשב מרח שיהיה בענין זה
 והכל דף אמ' כי אנו ופוד כי צפי' אמר הרב כי במקום שיוכר מלאכים בשם האנשים הוא כבוד
 נבואה עכ' ד' : בשם רבם פי' שקרא למלאכים בשם העט' וכבר רמזתי כי העט' משתלשלים
 המלאכים : מאשר שמע' לחמו כלומר מאת אשר תבא להם שמחה פסוק הוא וא"כ יב' סוד
 בעלם : בכל מקום לשון פלא ואף כן רמז לעט' וכן נבי ונפלינו אזי ועמך ופסט הכתוב קס'
 להרץ למורי נר' ואלו באל לוכית הדבר מסיכין וכתבתי הוה אליו הדיבור ותבין בשם המיוחד
 שבתם : ודעת החכם בעבור כי צדוק מפל גבוה שומר אמר אל תחשוב שיהיה דבר מכוסה ממנו
 ית' מהכל מאתו שאין המלך פועל אלא מדעת האומן שהוא ה"ת והת' מאמר בשכלו שהוא
 הכתר אשר בו מתפשט ולכן אין דבר מכוסה כי הכל נטעם נפח ה"ת מהתפשטות הכתר עכ' ד' :
 וכלי נכרים יספיקו כלומר כסודם אל תבא נפשי אלא תבכרים יספיקו בו : **הכצקתה**
הבאה ארי : ומלת צקתה מוכתה כמ"ס הרב"ל פצקת בני ישראל בזה
 אלי צוקת כי הסכנה נקראת צקה וא"כ עשו כלם הם חייבים ואם לא צדקה
 כמו וידע אדם עוד : **האף תספה** כלומר מדת הדין רפה : אשר חשב עליהם ברחמי
 כאשר פירשתי בדכתיב : וחמרה' אל לבן כמדת הרחמים שהוא השם במו
 שבת כמדת הדין שהוא לבן ואמרנו המלך המפסט כוונתו כאלו אמר המלך שהוא המפסט :
ויאמר ה' כתוב וי"ד ה"א להיות אללם ברחמים אברהם באל' שהיה סבור שמדת הדין יבא
 עליהם : ונעשית נכב מלחלי שהעט' נקראת ברית מלחמה ויהי חסד אל ב' לראו' :
פי' שחורה פניה וראתה העט' הפוכה סודם : ואם תבין הכתוב שהוא פן יחשוב אל ה' לראות
 תבין זה ברור לפיכך כי מדת הדין היא העט' עשה פס כח ה"ת וכבר ידעת שם שמים :
 וכן ויהי כשפת אלהים העט' בק' אלהים המזבח היה העט' שהוא הרצון שגלים בלומר יעלו לרצון
 על מזבחי : וכן שם מזבח אין כתוב אלא את המזבח ה"א הידועה וכבר הקדמתי שם המזבח הוא
 המזבח והמזבחים רמז כי הנסיון והמטעם והבטחון הכל מן העט' ודקדק כלשון הרב ומלאנו :
 ודעת החכם כי האלהים המכסה הוא הפחד והוא המלכות בעטרה ומלאך ה' הוא המנוע והמבטח
 רמז לעט' ובמאור הענין כי מן העט' שמים הבאים מחלק שחר קטרונו על אברהם על שאתה
 שדחתו החסד ואמר שאל יבוא להקריב בו ולא יעשה הצונן : ואמרנו זה בעבור שאל לא יקריבו
 וגבור הפחד על החסד ועל הרחמים והם ג' כ' יגברו על זרעם : ואחר שנקד יצחק למטה מיד
 הגבור למטה החסד והרחמים על גבורתו ועוורו וראוי הענין להעשות כן קודם שגורו יעקב ברו'
 שיהיה זרעו של אברהם כלורחמן ר"ל יעקב כי כן ה"ת שהוא מדתו : כי מלך החסד אשר היה
 בפחד ילא ה"ת ומלך הדין שבו נפחד ואל שרו של עשו וכן למטה מן החסד אשה היה בלברכה
 ונטבע בינחם ואל יעקב ועל כן היה רחמן : ומלך הדין אשה בינחם ואל עשו : ואחר שנקד
 יצחק למטה היה ה"ת מטה בלפי חסד לרחם על ברייתו וזהו והאלהים : כסא את אברהם שחר
 כסא את אברהם ויסתהו על הנם כלומר להודיע לכל כי גבר הרחמים על גבורתו ועו' : וגם זרעו
 יגברו על זרעם וכעבור הוה ולא חשבת את נכך את יחידך : כי כרך אברהם וסרגה ארבה את
 זרעך ככוכבי השמים וכחל אשר על שפת הים ויירש זרעך את שער חיוביו : רמז למקטרגים
 וההטעם שאנו קוראים אותה פרשה נר' לומר אנו גרמנו לקנניה החסד והרחמים על גבורתך
 ועוור וראוי לרחם עלונם עכ' ד'

פרשת ויהי חיי שרה

אני ה' עושה כל : כלומר שח"ת עושה דיוק ונק' כל המדה השמימית שבי' מדות
 בכלן שם הרב דבריו בסוד גדול והוא מדת היסוד ומכריע אני

מאור ושמש

בגדר מברית ראשון : תבין שנק' היסוד מס אמת וכבר אמר מורי הססיד כר"ו כפירוש המפורסם
דעת הרב כי ג' מדות כי ספי כי שמו בקרבן שמדת הדיון כלולה בדק אלהי שמים ואלהי הארץ
שמים יעקב והארץ דוד : ודעת החכם משל לתלך רמז לזרים : בתי יחידה היא העט' ובכדי
שחמנו נאכלת קראה ב' וקראה אחותי שממקום אחד נאכלו וקראה אחי לפי שמתעלה בימינו של
הקב"ה והיא למעלה מן היסוד עכ"ל ו'ל' : כשנשעתי אילן זה הוא היסוד ולו מחבין לפי שמסמס
הכרעה בזה ומסמס פורחוס הנשמות כבר רמז הרב בדרך ארץ ואמונה ולא יגריל עליו שום מלאך
בעולם שרקעתי ארצי ארץ החיים ומאי רחם אזכור : לפי הפסט וסודו רחם פטר ותזכור כמו ה'
וזכרנו ולשון שנים העט' שנאמר ותנוסם חג לה' ו' ימים בשנה שנק' שכה העט' ולשון תודיע כמו
וידע אלהים : משל למלך דרך משל קורא מלך ה' והוא הגדול הוא החסד והעבד שהוא
אברהם החיוק במדותיו ונתן לו מדה זאת שהוא רפה כלולה ממנה הנהגת העולם : ודעת החכם
ליועטיו מן החסד עצה ויולא ממנה כרמזו בדיבור ולמד מדמותו לשפות חסד ורע : בריה אלהי
לפי שנתן נפשו באהבתו פי' החסד עכ"ל : חוסר האלף מורה על כל מדה זאת ועל שמה כי
הלשון אלל השם המיוחד הוא סמוך לו כמו מלכות של שמים ה'ת' : וד' שהיו מקטרות לסוף
המבין ולא היו חפצים בשאר המבין : ומשמעו לקטר לכל חסדו עכ"ל : הדר בחוזה לארץ כבר
רמזתי כי העולם נחלק לחלקים פשוטים ולא כפולה ומונחת זה תחת זה אלא פשוטה כח אחד
ובכל חלק שר ידוע חוץ מארץ ישראל שהוא נחלת ה' לא נמסר ביד מול ולא כובד וע"ז או"ל אין
מול לישראל וע"ז בחוזה לארץ בקרא ארצי האדנים ואלהי האלהים עכ"ל ו'ל' ש' סכל העולם כידו
שאר הארצות אינם מיוחדות לו כירושלים וע"ז נכתב ביד שר ומושל :

סוד היכוס

זר נתקיים בתמות ינוס ובאשתו הב' מתים אשר מתו בחטאים ולמה זכו למלכות אחר לוי
מורי כר"ו כי א"ש שהיו רשעים בדבר זה לא היו בדבר אחר שהרי פרסם הכתוב חטאים
ואלו היו חוטאי' הרבס למה לא נהפרסו וישר הדבר בעיני מורי הרשב"א לר"ו ואמר לי כי זה ענין
ארוך ולא לסגור בו סגור כי אם לשמוע מפי מקובלים על האמת : וזכר הוא לעיני הרואים
ואמר לי החכם מורי כר"ש שהיה חכם בזמנו שהיה יודע להוציא יסן מפני חסד : כי באח הרגל
הדבר : שאלתי למורי הרשב"א כר"ש מפני מה נטוה החסד הכבוד יותר מן האב בדרך שמי'
ביקורה ונבי ירושה האב קודם לכל ויולא ירכו : והשיב לפי שיותר דומות המים הנמשכות זה
לזה ממה שס' דומות למעין אשר נמשכות מס' : וכן המשל בין האחים והאב ואם תבין זה מדע
מפני מה באשתו כי היא שאר עמם מעלמו ובשר מבשרו והרבה דקדקו מזה וו' אף לפי שמלאתי
המקובלים בזהר זאת אח במזה וו' א"ש שהיא ערוה וכמו שא"ל בפרשת העריות כ"ה יש לו
טעם לפי שהאב נשמר להוציא ענפיו וגמר פריו וענפיו ידועות לא היה לו בדיק להוציא ענף ב'
פעמים ומעשה יהודה דקדקת תמר היה או דלילי דקדקת עממן כמו שכתבתי בשם מורי כר"ש אבל
האמין יש להם להוציא ענף מכלל ענפיהם הואיל ולא הוציאו עדיין והוא חסד האב ובריתו שהוא
מקיים עם אחיו המת שנא' את אשתו שהיא כנופו וחסד ה' שהתירה לכך לנכות ב"ת והוא
מזהר מבין בית אחיו ויקרא שמו בישראל והיא הימה כוונת אונן כללית כן ורע אחיו וחסד
בידיעמו שכל זמן שלא הוציא זרע עושה פרי באשתו שפריו יהיה שמור וענפיו יוציא בסבת ב"ת
עליו ולא ישול מס' דבר וזה מעיד הכתוב וידע אונן כי לא לו יהיה הזרע וגו' ולא מפני הכח
ביופי כיון ועשה וכחון הוא בעיני כי לפי כוחו וכו' : כי עתה חלץ עמם כלומר כריך לבקם
מכות אשר יטב לו הואיל הוא רצה איו לעשות עמו חסד יפנה על איו על שמאל כאשר ראי
לו : עוד רמז הרב ענין זה וסוד העבור בברכת השבטים שפקד עליהם מכירת יוסף וכאשר
תקבל סוד רע"ק וחבריו הנקראים הריני מלכות מדענו וחבין מאמרים ו'ל' בלדיה כשראה מרע"ה
שהיו מקלני וכו' : אל מתנה על רע"ק שהיה ממספת נרש ועל כני השפחות וראוי שמתעשה
מזהו ב' ז' יצא הנביא : שמעתי מפי ר"ל שהוא לשון הניך לטוס בארץ : עוד מלאתי טעם לרגל
שהוא

שהוא עיקר הירך הראוי ללאת ממנו * וכבר רמזתי מפני מה קיום מלוא זו בלאתי מאתה אחי
 שהדבר קרוב בלאת חיקי שהם הירך הנל * בה ודומה לו יותר שהיא בת זוגו ולפיכך כונה אפילו
 בארסה וכל שכן בנשואה כי עורש נתן בה כחותן שלא יהיה נתן ליסור השאר. אמר לי מורי החכם
 ז"ל שאף בומן הוא נהגו החכמים והיודעים לעשות כך וכך היה הרב המורה זכ"ל : ענין כוונתו
 שהיה קרוב ועשה הסדר עם החיים והממים ואמר וגאלתיך אכני חי' ה' * וטעם בצמי ותציתו
 צחיקה * ושר דקדוק מלוא זו וידעין בזה לכל משכיל : ודעת החכם לפי שהקב"ה רחמן לא רצה
 שתהיה הנפש נידונה בנהיגה אלא שהקבל שונסה בעולם ביסורין ויועיל לו חורתו שיכול לעשות
 תשובה על חטאת כעוריו ויתפלל בעד כפשוטו שלא היה יכול לעשותו כהיותו בלא נוף וניכר הוא
 לעיני הראויים פי' שמכירים החכמים כמותם שהוא הוא עצמו הראשון ולעולם יהיה זכר וכפלה
 יחסוף ליבם נקרא אכזר כמי שידוע אחיו בלערו לא רצה לגואלו ובשעת חלוצה קוראין אותו בית
 חלון הכפל כלומר שגועל בפני אחיו שלא ועל כן ראוייה היתה המלואה בחלוצה הכפל וכן מה
 שרוקקת בפניו לרמוז שגורק ממנה הכפס העתידה ללאת ממנה * ובארו הרגל הדבר כי משרש
 אחד הם והאשה ג"כ הוא כליו המזומנת לו והמסוכדת לו משעת הקידושין ועל כן הוא חפץ
 לחזור לכליו * וקוראין אותה גאולה על שם שגאל אותה וה' טעם נעמי שאמר והיה לך למשיב
 כפס שהשיב נפש בנה עכ"ל * כייחודה התחיל במלות הידוע וזהו שכתב ואם תחפון לבדיו הסוד
 הכבד הזה לכך תחית לדעת וכליותיך תסמכון ועל חטא תחזיקו * פי' על חטא ער ואונן * ויסור
 מעל פניו הענין ותראה פניו המלך והמלכה פי' יהודה ותמר : ופלה לגאולה פי' על שם הפסוק
 על הגאולה ועל התמורה * ותראה עפרים תאומו צניה פי' פרץ זרע ועל כן היו תאומים כנגד ער
 ואונן * והגור והכניס * פי' מה שגור ומה שגבנה כלומר הגור והגבנה כלומר המה והחי
 עכ"ל : והנה פרץ תאום לזרע רמוז לכרוב הראשון כשמו זריחת חמה ופרץ לכרוב שני שהיה רח
 פרוצה * ויהן יד ורוע כי כמו שהלכנה זרחת מכת השמש ככה נתן זרע היד : היתה המורה *
 וגם המילדת קטרה על זרע השני רמוז למדת הדיון * והסם המיוחד הוא המדבר ואומר גם אני
 שהוא המלכות אתן בכור שלא ינטרף לקבל בח ממני או בשעת אלהית' משה למדה ומעליו
 לעלו והיה ה' אחד ושמו אחד בתחלת הבריאה והוא הכבוד ככה עליון * כלומר הכרח בא
 מלמעלה שהיה בכור ביצירת כלו מרחם כדי שיזכה במלכות כי ד' לזרע שהוציא ידו * והנה היו
 צריכון להיות תאומים בלידה כמו ביצירה * רמוז לדו פרצופין והבן בלשון אני כי השכינה נק' כך
 חי וקיים הרמוז למלכותו ושר הענין הוא לא נתן ליכתב אלא מפה לאון : ודעת החכם ויהיו
 תאומים מכת תאומים ודוגמתם כי יהודה רמז בשמו שם המיוחד ותמך בתמר גם אני בכור
 אתכחו מפני שזכה דע לעטרת שהיא זרע בע"ה המלך הוא על ישראל ועמיד בנו לבנות בית
 המקדש ולפי' ראוי הוא לכבדה משה"כ בזה דוד מלך ישראל חי וקיים * כשהעטרת מתחדש בחדש
 היו אומרים זה לפי שמתקרבת עתה העט' לחיים והשלום רמוז לת' וליוסוד שהיא מתחדשת בהם
 והת"ת הוא המתחיה וזו עכ"ל :

פרשת ויהי מקץ

יש לו סוד ידול * ארמונו לזכירה : כי מדת הרחמים לפני הדין והנה בדרך אותם
 במדת עצמו : ודעת החכם רחמים שלפניו שהם לפניו * כמו
 בפניו * והאיש ולפני רמוז לעטרת עכ"ל ז"ל :

פרשת ויגש אליו

שלא * תהא מדת הדין מוחסה כנגד סוד הקרבות כך הוא כי צריך לכיוון זכירה לה' לבדו
 בלי שום צד פניה כלל בעולם פן יחרס פדכתי' וזכה לאלהים יחרס וגו' * וא"כ כשהעלה
 אשכחו או מקלתו ע"ג המזבח או נשקף או נאכל תהיה כונתו לעטרת והוא המזבח ובאר שם

מאור ושמש

ומהם שהם השער עולה על ראון שהוא הראון והוא מנחם אל ה"ת עולות באבותיו כי העולה
עולה כליל לשם שהוא השם הגדול אלא שעלה ע"ג המונח שהיה העט' ליחד המדות ההם בקבלה
ידועה נכונה ומשם עולה למעלה לריח הסיף חכמת אלהים וזו היא עולה במשמעה עולה
למעלה האם וכשמריח הריח הרוח נוחה בדרכיב ומתנח עליהם הרוח וזהו גיתוח שבוהם הניחוח
כדרך שזנו האמרים בא השם אל השם אם ידעת סוד השם כחכמה וכתבונה וכלל לשפלים לו כל
המדות הוא ית' וזהו מה שירצה כי כל אשר יתפון יעשה ולפעמים הוא גיתוח אחרו מנת לכחות
שתפרנסו בו וישיסו בו ולא יקטרגו כרמו בעזאזל והדומות לו ויט' ענין הקרנות ארמון כפ'
ויקרא ואחרי מות שלמים המטולק שלום בעולם כלומר לקרב הכחות כלם בעולם שכתב ידעת
ומתבררין במזלם שהוא עיקר העולם במדת הגבורה הקרובה אליו הוא פחד יצחק כפי המנין
בכנין מלמטה למעלה ותפל לשם ה' הוא העט' הבאה רפה מכא קשה וזהו להם המונח ואם יורד מכא
הרפה ולא באחר ויובח לשם שהוא משמעי לשם המיוחד שהוא מדתו עתה שכתב תמן אמת יעקב
זהו שכתב במדרש הילול והכן שאמר במדרשות רמזו לזו פרשופין וכבר ידעת שכל דרך אמונה
הנקראת לילה ואל תהרהר בסוד הקרבות הלא ידעת דעת הרב ז"ל במה שלא יוכל לפרוש
בפ' אחרי מות שאני רמתי קבלתי בלחיים ודעת החכם ויט' עקב כפחד אביו יצחק פי' שלא
יתחיד לו מדתו בעבור שהיה חוצה לארץ לכל עתה כבר זכר בחלקו פי' נבחר שבע שהיה בארץ
בתיחיד לו מדתו ולשם אמר יצחק וזכיתם ל' ה' נראה שיהיה כובחו למדתו שכבר זכר והוא
ל' ה' לרץ אלא לפחד ולפי' אמר הרב ועל כן הוצרך לפרש פי' שיכוין למדת הפחד וזהו
אלהים במדרשות הילול פי' שכל אלהים שהוא הפחד הרפה והוא שכתב הוא השם והוא המד' ה'
פי' שאמר הוא אביו הלא בית אל שהוא הרפה אלהו אביו שכתב הוא פחד יצחק הקסם המותן כח
לרפה עכ"ל לכבוד כפרא בסוד הודעתך עיניו יקרא חו ממדד שהוא רמז למכירה שלמטה
השם המיוחד הוא ה' ת"ת כי שם כתוב והגם ה' בלכ עליו ואם היה ממדד כפשוטו היה במשמע
שהשם הגדול היה עמו וילך עמו וידיכיה וזה הכוונה לשכינה הסוללת עמו רפה מכא קשה
הנקראת שם שכבוד בכה השם הגדול שוכה לאותה מדת במעמד הזה וזהו שחזר לפרש הרב
ז"ל מפני שמהל אקלום שלא בפשוטו

פרשת ויחי יעקב

אל אלהי אבותינו אשר לו הגדולה והגבורה ענין זה עומק מאד ועל כן תן לך להבין
וחסלה חומר בעקשה לשון הכתוב שחזר לומר פעמים האלהים על כן ביאר הרב
ז"ל לסוד יעקב כי האלהים אשר הם הלכו אבותי לפניו והוא הנקרא אלפי אבותי ורמזו לתשובה אשר
לו השם והפחד והאלהים הרושע אותי למ"ת והמלאך הגואל הוא שכינה שלמעלה והכן בקבלה ולא
בסבר' כי שמי בקרבנו לפי שהצדיק בלול בארץ החיים והוא בקרב הארץ וכבר פירשתי בחיי שרם
ובמפסטים ואל יקשה עליך מעורר עד היום הזה ופי' שגוראם לו מעורר היתה לו מדת האמת
ובפסוק ויזכה וזכיתם אחרו מעדין לא נתייחד לו אמת מדת עד עתה וזהו רמזו הרב ז"ל
ברקדוק לשגור וזכינו דרך האמת אמת ממש רלס לפי שהיה בחוצה לארץ לא נתייחד עמו אלא
העט' בלבד ולא מדתו עט' הגדולה והגבורה שהם שמי ורשעות עולם ועל כן מידו אביר יעקב
הוא מכריע ראשון מהם רועה אכן ישראל כבר פי' הרב ז"ל כי משלים הכל כי הו' שהם ו' ימו
בראשית בקראים כנין וזה המסל' שרמתי בהקדמת מתעלה בימינו הכן זה כי עמוק מאד ודע
בימינו הוא אל ה"ת וזה המלאך מבורך בהרבה מקומו והנה תקום בתפלת ר"ה שו' בידך וגבורה
בימיך כי הוא מדת המלכות וכשתתעלה בימינו מתעלה בגבורה שהוא הקסם שכתב משם נמלא
שם הוא הכח המתעלה הנחמד בחקוק אלויותו שהוא קו האמצעי ששם כפחד שהכל ביחוד
ועתה מבין וכן הלאה בטענה ימחק לעשרת קורא ככה מאל אבדך האלהים הרועה אותי כלומר
מאל אבדך רמז לו באמת שהוא האלהים הרועה באשר רמזתי ואם שירמזו לפטרם ינכר רמז
הוא הפעם הכא מכא לכה וזכר עתה בדרכך אביו שכתב לו בסודות דרך אמת ואמונה

צמחים הוא אש ומים ונקרא 'אש' ונאמר 'אש' חפ' ז' כ"י הכי'ן של"ס ב"ו. שהוא נוף הכנין
 שאין העולם מהב' אלא בברכתו. וכבר ידעת כי האור הראשון לו פרצופין היו וכאן פי' לו
 שתי הברכות בארץ שהיא נקראת ברכה כאשר תמצא לפנים. ודע כי העו' נבנו' ר"ה כי הפטר'
 בפתח מתעלה ואחר כך בימינו. שהוא חסד והנה פי' מלת שדי כמו האלהים אשר התהלכו. מאל
 הכיך במנהג האלהים הרועה. ואל שדי ויברכך כמו המלך הגואל יברך כי על ידו מתברכין הכל
 ודעת הברכה. פי' כוונת הברכה כך היא מן החסד שרועה אבן ישראל הרי שכונתי יותר בחסד
 שמתעלה בנבונה בימינו. נברו על ברכות. הורי שוריו לא ברכוהו כי אש בעטרת והנינו לא
 היה שלם בהם עכ"ל. וענין המדרג הזה כי נפש הצדיק וכו'. כלומר כל שאר הצדיקים
 נפשות צורות כדור החיים ואין מתלבשות בשום מלבוש של אור אשר מתלבש הצורות הקדושים
 והחופץ עליו כל היום במלבוש המלאכים וכו' נפש יעקב אבינו יכולה להתלבש ולהראות בו.
 כענין אליהו הנביא ע"ה. וכך מתלבש לעתים ידועים כענין הנהו קפולאי במס' שבת ובמקובו' זה
 שאו"ל יעקב אבינו לא מת שנעשה בצרו וגופו לפיד אש ונפשו תחופץ עליו. כליו ובהבינך הדת
 העניות תבין מאמרם בכדי נטו חנטי' כי כך נראה אליהם. וד"ה על מאמר כי נפשות הצדיקים
 צורות כדור החיים וזהו חופץ עליו כל היום ותלבש בראש השכי' מלא יפשיטנה ערומה
 כיעקב וביאר הענין כי יצירת האדם כגלגל אלהים ולכבודו בראו וכפח בו נשמה עליונית מיסוד
 המערכה ונשמת בתמונה מצובה לקבלת צורה כדורת הגוף. ואז נתמלא גוף האדם מיו' כדורו
 כדי להמשיך בכחו רוח שכל כדי שידבק הנברא בכוראו ויתקרב אליו בדרך חכמתו ולזהיר. עליו
 שהוא פשה לו צורה נכבדת עד להפליא לזה לעשות במשכן כדורו צורת כרובים שהם כדורותיו
 וכמו נשמה ביו' נשמה עליונית כך שכן בכרובים ה"ת והעטרת ועל כן ראוי לנו להיות לו לעם
 ואז לנו לאלהים וכשהצדיקים נפטרים מן העולם נפשותיהם צורות כדור החיים שמשם היו
 והתורה כוונת תורת ה' תמימה משיבת נפש. כלומר שמיכותו למקומה שהיא עושה חסד
 עמהם ותומך להם מלבים שלם איירי דק מאר. הצדיקים מתלבשים בוחופץ עליו לעתים
 בגון בימים שיש בהם תוספת ברכה ויכולין בו להתקרב אל הכורא ולהספיל על נפשו ועל זרעו
 יותר מבלי לבוש כי בכח ציור צורת הנפש וצורת הגוף יש לו כח להמשיך משך הברכות לו ולזרעו
 לפי שפועל' הנשמה כדורת הגוף שהוא הכלי ומה יוכלו לעלות מכח מלאכות כענין שופה מלאכיו
 רוחות ופושין שליחותו ויתברך ומה שאזכירם הכתוב והנה שלשה אנשים וכן הרבה כלם הם מופ'
 הענין ואז"ל יעקב לא מת לפי שמדתו צדור החיים. וכדקה תליל ממות וכפשו צדור החיים
 ומה שהקשה בכדי שדורו ספירא וכו' שהיה סוכר המקשה כי דעת האומר יעקב אבינו לא מת
 שחור בסרו לפיד אש בגון חנוך ואליהו ואמר בכדי נטו חנטי' לגוף של אש ותירץ לו לא כמו
 שאתה סוכר אלא מקרא. אני דורש מה וזרעו בחיים אף הוא בחיים כקודם מיתה. ואת המלכות
 תחופץ עליו כל היום ותלבש בראש השכי' פי' מלבוש שני ועשה כדי שלא יפשיטנה ערומה נפשו
 של אותו צדיק הענין בכתובות משעשה דרבי שהיה מקדם בצרכי שבתות עכ"ל ז"ל:

נשלם ספר בראשית • תהלה למגיד אחרית מראשית

אתחיל ספר שמות • בעזרת האל שוכן מרומות

זאלה שמות

למאור פניו כבר אמרתי כי פנים רמו לזו פרצופין וקורא מאור לפנים. המאורים והספר
 אש תנין לאין וידע. אדם את חסד האמת והוא ענין החסד והספץ על פי המלך
 המפסד. ונתפרס הפסוק הזה הוא בקרב שנים תדוע כי השכינה נק' שנה. והשמיטה בשמיטה
 חבירה בת' וראוי כנינה. ועל כן יודע השם הגדול במדות המלך ששני ועל כן אשר שלם לשונו
 ראוי וידוע שמינה סקרבס קנינה אל הדעת שהיא ה"ת שנהאשר. הנהאשר ונדעת שבו ככללות

מאור ושמש

י"ק ועל כן היה אור בלילה שני * וראיתי בחדש אל תקרי שנים לשון שנה אלא שנים שהם לשון שני המאורות הגדולים וכלו רמז אחד * ודעת החכם כי וידע אלהים רמז ליסוד ונקרא דעת כי משם הידיעה בדרך וידע אדם את חוה * והענין שרשם אהם בזר הרחמים ונק' דעת וזכר אדם שהיה העטרת חסו שנאמר בק"ב שנים תוריע פי' בקרב אותה מרגלים שהיה העט' המולד השנים תוריע בזר הרחמים עכ"ד * הוא המלאך הנואל הוא מדת הדין שלמטה * מלאך שהוא פניו כזר רמזית בתחלת הפרשה וזכור בו בכל דברי הרב ז"ל * ומלאך הכרית כלומר הארון שהוא המלאך והוא הכרית המדבר בכל הפרשה הזאת עד ויאמר ה' * וזכורו במדת הרחמים והוא השם הגדול והמיוחד והמיוחד לעקב * בשם ה' אלהים כי כל ענינו ומראהו היה בשכינה כי יורד עליו ה' באש מלך שכל מה שראה והוא מוכיר הרב במעמד הר סיני הוא ה' באש כלומר במד' שלמטה שהוא אש כבר פירשתי שודו בענין סודו * והעטרת נק' לעקב כמו זה לעשרים שנים לומר כי הכרית היתה עמה ונק' אתי וזה והכן כי זה לך האות שהאית והכרית האחד יהיה לך לאות אחד מחוכמים כאלה * ה' אלהים שלהבי ורומו לומר שהיתה נבואתו באה מכם השם הגדול ומ שכינתו הנקראה רומו * כי משם הנשמות * ואמר הכל דרך אמת ואמונה והעמק בפשט הכתוב וכן ידעתו כי כך שמעתי מפי מורי נר"ו אמ"ל כי החכם לרז פרטעין ורומו רמז * למלך ולא בורה לייסומן אין זה כי אם בית אלהים וזה עשר השמים מחודשים ביצירה * אם חבין מה שביארתי בנשים הנפחחים והנעלמים הבין זה ואע"פ כי הוא לשון מל דרך הפשט תראה כי תראה פי חכם מן שזכיר להם השם האחד לנדר ארמונו לזכירה כי אין רשות לנלות ולא חסבור בוכבדא :

ודע כי בקב"ה אמר למשה כה תאמר לבני ישראל אלהים שלחנו אליכם ולא מנינו שאמר להם אלה ה' ושל כן יס לך לקבל דברי הרב משה אל פה כי בנ' שמות כתבנה ומסר לו ה' א"ה החסום והרמזו כנגד הכתר והוא שהוכר מלכותו כלל וקצו ישראל * והשני י"ה הפתוח והרמזו כנגד חכמה ראשונה הוא שאמר הרב כי יורד על חכמת אלהים ר"ל כשנאמר ה' וכן * הוא מורה על חכמת אלהים שהוצר להסתירו מישראל ולגלוהו לזקנים בלבד * והשלישי החסום והרמזו כנגד הבינה ובדרך הכל הזאת השלישי בין אותיות וזה דעתו שכתב בחכמת אלהים הנגלה לזקנים י"ה ו"ה נאטות לנלות לישראל ולכן אין אנו מוכיחין בתהימת הספי' אלא ה' המיוחד האחד לא כהן רשות להרר בו :

ודע כי הראשון יואל מן מומור הנולה בני אלים * והשני מרננו לדוקים * והנ' מהוסיפטו אלהינו * וזכר ביאר מורי נפ' המומור למה קמוסו שנקוד וון קמן כי כשהוא פתח מורה על ענין אדנות זה שמי לעולם אלהי אברהם אלהי יצחק שזה תהלת העולם והמסכת הבין וזה זכור ואלהי יעקב וידע שמדת יעקב ז"ה בנ' שנים המיוחד וא"ל לעלם כחיד מלא כשהוא נכתב הוא נקרא וזה טעם לדור דור כלומר לזכר * שהוא לרז דר שהם ז"ג בכל מקום * ושוד אמר מורי דעת אחרת ששמע כי שמי בני' עס י"ה שהוא העט' עולה שס"ה * כמנין מל"ה הרמז לעטרתו וזכור עש"ה שהוא עס ו"ק שהוא ה"ת עולה רמ"ח * כמנין מ"ע הרמז לרחמים ועל כן זה שמי שהוא לעולם שהוא יעקב שהוא עיקר העולם * וזכור לדור דור כמו שכתבתי ועל כן אז"ל כי בשם זה נבראו שמים וארץ שבו בכלל הכל * זה מ"ע כנגד חסיד שכתב וזה מלות ל"ה כנגד תורה שבע"פ * הוא השם הרמז בר"ה ישמחו השמים ותגל הארץ * ובכתבי שנית ראיתי אור גדול כי שמחת השמים ביה' ושמחת הארץ בו'ה בדכתיב ומסוס חתן על כלם יסוס עלך אלהיך * וד' במאמר ולכן חוסין בו'ה במלת ואלהי יעקב ויבאו זה זכור משני כי אלהי יעקב שהוא קו האמצעי ואות בגוף שלוזה לרז דר רמז לעטרה כלומר טעם הוא שזכרם בכח זכור לת"ת עס דר לרז שרומז לעטרה כי ע"י זכור המומין לרז דר כלן הפרס הדורות ונאות משם ונאות לעולם וראוי סיוסו סעובים הזכרם דרז והספוס * מורה החכמת וההמסכות הזאת מזה לזה כי סוד אחד בדינין שלמעלה עם בנין שלמטה ואמר כי חסיד והפחד שנקראו סעובים שבו לעולם שהוא ה"ת וזה זכור שהוא ה"ת כמזכור לרז דר שהוא העט' ובכלל זכור בכללו הנא והסוד והיסוד * כיזה שמי וזה זכור רמז לו' ספי' ומשני שכל הבנין מהנהג ע"י ה"ת הוא המדבר עכ"ד * שהם כופר לפנייה כלומן הפגיעה ויתבאר בסוד הקרננות בע"ה :

ולך דבר הצדק או בחרבו הקסה הפטרת שהיא קסה מן הדבר שלא נחרצו האף והיא חסרה
הנרמז בהיותו נכתב כמו שנקרא ודעת החכם כי הקרבנות הם לרצון הפטרה וכל כוונת
עזיבתו ובהנין כלל' ואל' חלקו הראוי לו ממנו לאישים וממנו לשכלים פגדלים ולמקטרגים כי
כלם מלוחים לפטרת ובזאת הקרבן כולם נהנים והם כופר מן הפגיעה ואל' פק' . וזה נזכר אל'
אלה כי כדי שלא יהיה הפגיעה בדבר שחזמו לפטרת או בחרב שרומז לפחד וזהו שהזכירו השם
המיוחד . ואמר אל' ידעתי כי חכם היה וכשלאמר אלהי העברים נק' עלינו שהוא הפטרת נפרסו
לו לשון המקרה כי המקרה שנקרא עליהם ילטרכו לפניו לזכות מן חסיה הפגיעה בדבר או
בחרב מיד חכם שיוכל להיות . ופי' נקרא הוא ביהת הרבין והוא הדבור מהפטרת אל הסכלים
הגדלים . ובפנין זה ויקר אלהים אל כלם . ויאמר את שבעת המונחות שרכתי עב' ד' אלני
למה הרעות לשוני הוא הפי' :

פרשת וארא

בטעם במראה אליו אתודע . דע שהפטרת נקרא מראה . פנים אל פנים
דו פרשנים נק' כל א' פנים פני יעקב המאירים
ידוד שאינם מאירים והשם המיוחד . דע כלל גדול בדברי הרב ואל' כי השם הגדול קורא לת' את
זהם הנכבד לפטרת . מוליך לימין משה הכה מה שהבטחתך לדעת שקורא ימין לת' את
השם הגדול . רמז לפטרת . ודעת החכם ה' שהוא הת' נראית באספקלריא שאינה מאירה
אל' שרי' וזאתה הסגולה בדכתיב במראה אליו אתודע הת' . וזאתי אבי ה' אל' בודעתי להם
בכחות שלא הרגישו אתי כחותי בעטרת כטעם אשר ידעו ה' פנים אל' פנים והדבור
עמכם מהת' ממות דין הרפה עב' ד' . ואם תנין לשון ה' ולשון אביר כאשר הודעתך תנין
כלל . ומה שאמר הקאותי להם עמדי כלומר העמדה להם הכרית עמדי בחרור . ונס' בשמי
הגדול שמשתי . כל זה מאמר הת' שאמר שמעתי לדת הדין והקמותי להם הכרית האזל
לפני כיון לרחם אותה וזהו וזכור את צדתי . פי' שאזכור הפטרת בזכר הרחמים עב' ד' .
דיוע עזי אל' כדי ידעת כי הפטרת נקראה עזי והענין מביאר את הכנת בשכל הת' אתודע
הרמזותי אל' להחליף בה ותיירם הארץ . וידעת כי כלל כלולה וקרי' מלות בה זכר המלך ה'
עזי התאזר הת' זר' פני' הרי' מלות כך שמעתי למורי שמש' לר' כלמה הקטן ואל' וירם
עמיו ושאלו אל השמים במלאך הכיב שבטעם מלשון שבעה וזהו נכנס בת' כלל מנכנס
אמנם באים החיים לעב' ד' . ודעת החכם אשר בשאיתי את ידי מאמר הת' ששאל הפטרת ונק'
יד לפי שהיא הפועלת ומפני שהיא מקבלת מן הה' פני' התחבנות שהם כנגד ה' אלהות שכיב
ולפי היותה פגולה אמר עתה שישאלה אל הקמים להיות נה בעטרת החיים עב' ד' . אל' ה' בקרב
הארץ הת' בקרב הארץ :

פרשת בא אל פרעה

ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים : ירמחו לשרי מעלה הנק' כעבור כן
ביטארו' : דע שהמלאך
בזואל שהוא מדת דור נק' ביטארו' וזר העולם לפי
הת' וממנו מקבל שפע וברכה
כאשר רמזו בהקדמתו שאלו המלאך שהם הגדול עשה עם
הפטרה ולא המלאך עמואל אלהים עמדי עמו למחות על ידו : כלומר אין מלאך ואם דבר יוכל
למחות מדו הפועל בתורים והיה ידו מכה הק' ה' עימו כמו שאנאר בע' ה' . ודעת
החכם אל' ה' הת' והעזות אעשה שפטים ולא השלים נהו' המלאך הגדול לכו' אל שניהם
יחד וזהו שאמר ה' רמ' לת' אל' הוא רמז לפטרת ולא יד' שום מלאך אחר עב' ד' : שהם
משכנות

מאור ושמש

משכנות המהפכה : המוח והלשון ממשי כפשוטן : כמוהו אלי : שהוא הצדיק שמו של הקב"ה
 ספקרוב הארץ וזהו זה אלי זה היסוד ואלי המלכות הנק' אל והוא העוז והעבוד שרמו הרב ז"ל :
 משמע מכאן שהיכנה בישראל צורך גבוה כי בעבור שמו וכבודו הוציאו משם וגאלו ולא
 הכותבו כי כאשר נא הכתוב צדיק ונוסע הוא : האות המילה והסבת : ודע כי העטרת במקומות
 נק' שבה לפי היותה ככללת בו ומכאן פנינהו והנה כלל אות וזכרית : אחותי כלל אחיה וחבור :
 וכלולה מל"ב נתיבות : נמצא בדינו כלל כונת התפילין כי ה"ל פרשיות כנגד הכמה ובינה וחסד
 ונבונה ולפי שחכמה שלמה בשם חכמה אלהים וכלולה מ"ל ספי' וכ"כ נתיבות מהם ל"ב נתיבות
 הכמה הן בבית אחת ונקראת כה"י : ואם תבין זה תבין מאמרו ז"ל שהקב"ה מניח תפילין ועדיין
 הרמז בפ' ואחשבה דע"ה : שמאלו חתה לראשי העט' נק' שמאל כאשר רמזתי ותחת לראשי פי' כי
 יפקד הוא הראש עם הגוף שהוא אדם בלכא שלו : והראש הזה נק' יעין בהרבה מקומות כאשר רמז
 הרב ז"ל מוליך לימין משה במקום הזכרון גשמוטו שהזכרון כמוהו והקשר שהוא אחרית המוח כי ב'
 מקומות כמוהו אחד במקום שמוחו של תיבת רופס : ואחד כנגד העורף אשר שם הקשר ולא מלד
 אחר שלא יטע לבדו מן הקו האמצעי והסדרה : וז"ל בעבור שמו וכלוהו הוציאו את משה
 כי כבינה בגלות היה והוציאו לפי שהיכנה צורך גבוה הוא : והיה זה לך לאות פי' מלך זה
 רמז לת"ת ולעטרת ואמר שזה והי"לך לאות לפי שהוא אדם בלכא שלו : ואמר שיהיה על זרוע
 שמאל במקום הראוי לעטרת וגם שהוא כנגד הלב לפי שנקרא לב וזהו שיהיה האות הזה על זרוע
 עזר כדרך דודי לי' ואלי לו בעבור : שהכל בכל האות על היד פי' היסוד בעטרת ואנה האות הזה
 באות המילה והסבת שרמו ליסוד : וזהו שאין אנו מלחין תפילין בשבתות וימים טובים מפני
 שהם גופן אות פי' שבהם נאמר אות שרמו ליסוד ואין צורך אות אחר ולפי שיעקר התפילין לאות
 מותן כיום ולא כלולה שיהיה בית אחד בתפלה כל יד והפרשיות של ראש הכתובת שם לפי שהיא
 כלולה מל"ב נתיבות שהם י' ספי' וכ"כ נתיבות : שיוצאות עמם ובשכיל אחד ככללות עם הספי'
 בשכונן : וקשר של תפילין שן ד' ויו"ד ג' רומז למדת יסוד שאמר לעולם דיוש"ן של ד'
 ראשין רומז לחכמה ובינה וחסד ונבונה : וגם ש"ן ש"ג ראשין הרי ז' שרמו לו ספי' וכן ד'
 בתים בראש וכלן נכתבין בקלף אחד ובבית אחד כדורע שמאל רמז לעטרת הכלולה מן הכל
 שמעתי כי שמאלו חתה לראשי הוא הקשר של אחרית המוח שרמו לעטרת וחבורות את אחרית
 מלמד שהראש הקב"ה קשר של תפילין והוא חתלה הזכרון רמז לת"ת : המעשה הצורות : כל הצורות
 העמידות להכרעות נמצאות במלכנוי החתומים והרעויות רמז להמשכות וכן לריכין להניע
 לחזק רמז לת"ת שמועם בחי הכנין כאשר החזה בחי הגוף ובהיותם שחורות רמז לשומק רוממות
 עכ"ד : ויתפרסמו הנסים הנסתרים כבר פירשתי ביעודי הרבים את מוצא מאמרו ז"ל היום
 לעשותם ולא היום ליטול שרשם שאין שרשם של מלכות בעה"ז : ובקידושין ה"ל שבר מלות בראי
 עלמא ליכא : ולפי שהיה לבעל הדין לחלוק ממה שכתוב והיה אם שמוע תשמעו וגו' וכתוב
 ונחתי מטר ארצכם בעתו וגו' דהיינו בראי עלמא היה לנו לתרץ כי במלות כל ישראל או רובם
 יש שבר בעה"ז כמשמעות הכתוב והיה אם שמוע תשמעו אבל במלכות שהידיד עושה פחד בראי
 עלמא ליכא : כתב הרב ז"ל ביעודי הרבים כלסודו :

פרשת ויהי בשלח

ויהי' הוא וביתו וזו שלמטה שהיא רפה : עין בעין נראה העין הא' רמז לת"ת חסד רמז לעט'
 ובתבנית ניקוד האל"ף שבהרעה שהוא קמץ ולא מסוגל אז הבין הכל : ודע כי מדת הדין
 שועלם בזה הרחמים מדת דינו ברחמים כענין כיום הקואינים ה"א' ושמו אחד : דע שהוקשה
 ליסוקו זה ואמ' : מורי שכן לורו שיתחדש ה' הוא ה"ת באחדות השם : ושמו אחד כלומר שמו
 שהוא יעקב : פי' יסוד כי בן רמזו למעלה בעדת יעקב יתחדש שערות ואני אחרתי כי אפי' כאשר
 שמו רמז לעטרת ויהי' שם הטיב שמו מתעלה בגלות חתמות והוא בגלות עלות והורה
 לדברי מהכרח ראש הפסוק והיה ה' למלך וכו' : והבן שהפסוק מעורר יסוד תבואה אמ' אם לא

ידעת מקומו והוא לשון הרב שכתב כאן וחסו ורוע הפארת בשם ר"א: מאכיר על זה אך לא ככונת
 ר' אברהם כי הענין נק' ורוע ה' והוא עמוד האש הכה מכסה והוא מדת לילה הבא ממדת יום
 וכן יהיה לעתיד שיפתעמו בבהר א' וכן אמר הכתוב וליה כיום יאיר שהעטרה מתעלה אבל
 בימיאת מלרים היה הולך לפניהם מדת יום כיום בעמוד ענין ומדת לילה כלילה בעמוד אש
 ודעת החכם כי ה' רמז לעטרת והו' לת"ת והו' ובית דינו: ופי' נהגת עמך כדי לעשות לך שם
 ש' יא' לעט' שיתפאר בת"ת לתועלתך עכ"ד: היה בתחילת הלילה כפאטו שנתחלת הלילה היה
 זה והלפ' שמתל אני מורה לרכיבו ז' לעטרת בכאן מורה על השם הגדול ב"ה חמן אבל הוא
 ביאור: פי' מלאך שהוא אלהים כדמיון במבילתא חין אלהים אלא דיין ולא יתעלם ממך וזה
 שאמרנו שמתעלה במקום אגילותו וע"כ הוא הימין אשר תרעץ מד' עד הרפה בכח מד' עד הקשה
 וע"כ נופלין בו ג' לשונות: עזי ומיין יד הגדולה והעלמה הזאת שפורע תבין מ"ס למעלה
 וביוזק הכתוב ומתחת ורועות עולם: עזי וזמרת יס תאזר ביה כולל א' מרמזי הרב כי בכל
 מקום שמואל זה השם כותבו ביו"ד אלף והרמז כי עזי הוא העטרת וזמרת הקוהסוהסל
 כליל ביו"ד ה' א' כי ביה פויה לור עולמים וכן נאמר כים מלפני אלהים יעקב שהוא העטרת הסוד
 באר הרב: ופורי אמר מבני מה נק' העטרת אלהים יעקב לפי שהיה היתה עמו כאשר פירשתי והשם
 הזה יוצא ממזמור אמרי האזינה לדני וגו' שהוא אמור כנגד מדת זאת ואעלה אותה אל כוהעלין
 אל המכריע ראשון: לו' ספי' בחכמה היא חכמה החכונה כמו זה שמיזוה זכרי בליכיו כמו
 שזכרנו בשם אברהם יצחק ובזכרו יעקב ובדור דור ובכלל אלו הם ז' ג' עמיו אל' א' אל' אש
 קבלת שאין אלו אלא מדת רחמים והוא כענין אל אלהים ה' הרמז להכרעה יצחק ויעקב כי
 עמי אל הוא בזה: מלת זה הוא היסוד ואל כמו וקרא לו אל אלהי ישראל הרמז לעטרת וחסו מעשה
 שהזכרנו בדברי הרב ז' אל אלהי אותו אל נוס עליין ואז תבין הכל שיתעלה עם הרחמים שזו היסוד
 המתעלה להיות רחמים בדינו שהוא הת"ת בשכינה: ידו אהת משקעתן היא בניסת הכל וידו
 אחת מללת היא מדת יעקב כענין ועתה יגדל גא' בח' שכתוב לדני והכה הוא הת"ת שהוא ב'ת
 לשכינה והיה אמר כאן שיקבל כח המכריע ראשון שפע כח עליין מהגדולה ועל כן אמר לשון יגדל
 בא' מלשון גדול חסד כי אז ירעץ האויב וכבר רמז הרב זה הסוד לעלמי ולעלמי עלמיה עולמות
 הלי כרמז לה' ספי' במעושת עולמות כים: וכל הספי' נקראו עולמות כדכתיב כי ביה ה' לור
 עולמים בסוד הכרעות כבר הסכלת כי בהתעלות הרמז והתגדלו ברכה ומיזם בדין עולם ועל
 כן ה' ימלך לעולם ועד: כלומר ימלך לת"ת ולעטרת שכן ענין הכרעות שמתחיל מן הכרעה
 שהוא ה' אלהי וזהו מלך העולם כאשר אכתוב בפ"ה: כבר כתבתיך שלשים ביאור ענינו
 שהזכיר שהשם הנכבד הוא המדבר על השם הגדול כמוה' המטיר על סדום וגו' וכמו מלת ה'
 מן השמים: וכתיב וסמרו דרך ה' לעשות לדקה ומספט למען הביא ה' על אברהם: ויוגן
 מללת לקול וממלת אזי ידוע לך שכן נקראת בניסת הכל: אף כלם לפעמים נקראו קול וזהו
 הרב ז' מפרש כן שהוא השם הנכבד והוא המדבר: ואמר אש השמש לקול ה' אליהך והיפך
 בפניו תעשה והאזנת למלותיו שהוא הת"ת ומכאן נגזרונות במלות דרך נסתר והאזנת למלותיו
 וסמרת כל חקיו ורמז הנסתר בזה למדת הת"ת שאינו כאן כמו במסנה תורה: הכרעה יס ביה
 מלכות רמז לחסוכה שהוא המלך: מן העולם רמז לת"ת שהוא עיקר העולם: ועד העולם רמז
 לעטרת היא כן כמו שאמרנו רמז לחסוכה והעולם אשר קדשנו רמז לת"ת: והלפ' ש' שאני מבאר
 בזה לריך אחי לקבל דעת הדב ז' בגולה ובנסתר כמו שקבלתי מפי הרב רש"א שקבל מרכיבו ז'
 כי בזה לא הורשתי להוסיף ביאור על מה שהוא רמז בפי' באגדות שלנו וסמוכה לחברתה כלומר
 אל יקשה בעיניך על הסמוכה לחברתה הן לנוכה שכותבה ממש לתשובה אשר הוא מדבר עמה
 כאשר ידבר אים אל רעוה לנכה לא חססו ואולי ואין בה מלכות: אבל אין אלו יכולים לומר קדשחנו
 לפי שהיה תמטיו לתשובה ואינו אלא לת"ת שהוא עיקר העולם הוא מלכי אלהים בתחלה נמלא ולבסוף
 ופאטו כמי שגרהש וחזר לאחוריו והוא אלא ש' אמר דוד אלהי הוא מלכי אלהים בתחלה נמלא ולבסוף
 נסתר: ואל' תסמוך בו דעתך כילא תבין כל הדרך בזכירה זו אש לא קבלת כמו שקבלתי מפי
 רכינו

מאור ושמש

רבינו ז"ל ותקנו בעלינו לשבח נסתר מפני שמכירין בה מלך מלכי המלכים מלך רומן לבונה
מלכי לבהרים המלכים לרו פרזשין ואני שמעתי כך מפי קדוש ויהי אה שמעו השמע לקול
וגו' האמירה במה והוא מדבר בלשון טולחו שהוא ה"ת כמו שאמר חשך שמתי ולא אשים
וכלל הפ' להנינו כי מלת לקל ומלת אני רמו לפועל המוחזק והרופא ומהל' ה' יו"ד ה"א וז"ל
ה"א לה"ת ומלת אליהן נסבבה ומותו וחקיו של ה"ת כי המלות נלשו לכו מחזי ב"ס הנכבד
והנה כל הכתוב הזה נסתר כמו שאבאר בעצמו . וענין הכתוב שמדבר ב' לשונות : כלומר
שאמר מזקניו וחקיו בלשון נסתר . ועוד יאמר כי אני השם שיראה כי ידבר ה' על אחר בנסתר
ואח"כ יאמר כי זה יהיה בעצמו הרופא כמו שאמר כי אני ה' רופאי . כבר כתבתי לך שלשים
בבאור בנינו כלומר שכונת הנסתר הוא לשם הגדול והוא במקום שהם הנכבד מדבר על השם
הגדול בענין וסברו דרך ה' וגו' למען הניח ה' או שידבר הכתוב ב' לשונות בעצמו בענין זה
המטיר על סודו תו' . וכן הוא ענין הכתוב הנה ג' ל' רחמי מזקניו וחקיו . ודעת א"י לשת
לשונות הללו שם רומים לעשרת ולק"ת . ואין בפסוק הזה דבור ה' דבור של משה וכל הפ'
בנסתר ואמר והעשרת כי נזכר בו המכות כמו שכתבתי ועוד אבאר . ויובן ממלת לקול וממלת
אני מה שאמרתי בענין שתי הלשונות והפסוק הוא הנסתר סך משה אחר לקול של אליהן שהוא
קול של אל עליון בענין שמשמר מלות השם המיוחד שהוא ה"ת יהיה ב"ס הנכבד שנק' אני ה'
רופאך וזהו שחלק הרב ז"ל בכתבתו למקום מלת לקול לשם אליהו לרמוז לקול העליון ושעורית
המלות לשם הגדול לרמוז על התשובה וה"ת ואח"כ מלת אני זאעפ' שאח"כ לקול ה' אליהן
ואח"כ למותיו והנה הכתוב רומז במלות ענין הברכות וסדרם והוא כולו נסתר כי נבאר בה' ה'
אליהן מלך שהוא רומז להפוכה שהיא מלך של עולם איש קדוש ואעפ' שבתחלת הברכה אומר
שיראה נכח יש למלות האלו כונה ידועה הברכה להביאה לב' והלו כאמר שנכבד עם המלך מ"מ
הנה נראה ל' אורינו לדבר בנסתר במה של ה' אליהו מלך העולם וכו' . וג' א"ל לומר לנכח
כן לתשובה אשר קדשנו כי המלות נלשו לנו מן העולם ועד העולם והענין כי כל ברכה שיש
בה מלכות שהיא רמוז לתשובה היא כן ר"ל שהיא בנסתר מפי שם שקולו כבד למלכות . אבל
הסמוכה למסירתה שלא הוזכר בה מלכות ר"ל מלך העולם ואעפ' שהכוונה למלכות לא חששו
לתקנה בנסתר אלא לבינה . והנה ניזכר והנה קדוש ונזכרה' של י"ח הוזכר בה אלאי הכות
לכך הוא נסתר . וכן בעלינו לשבח בזכר מ"ה והנה בברכות שיש בהם מלכות השם והמלכות
בה' רומז למלכות והמלות לת"ת שנינו ב"ס הנכבד והנה כן בענין הכתוב הזה ממש זה
הבינותי מפיו של ר' יצחק קדוש ז"ל . וכך הוא כתר והנה הוא החכמה מן אלה בקר' ה' לבינה
וזה שאמר הברכה להביאה לבינה ע"כ שמעתי ב"ס . ובחזון רבינו ר' אהרן שידעת סוד
הנסתר והנגלה כאשר קבלנו איש מפי איש חייב אני למסור לך :

כלל הברכות והתפלות . שקבלתי איש מפי איש עד הרב רבי יצחק בן הרב ז"ל
מפי רבי' שאמרו עליו שהיה שליח לאלוהי ז"ל דע
והתנוון כי לעולם כל הברכות מהמלות וההגלות והריוות וכל התפלות והברכות והנקשות
שמוי"ס לתשובה וקריאת שמע וכל יום שיש בו קרבן מוסף ואני מתפללין י"ח ברכות ג' ה' הכונה
לתשובה וג' התפלות כן בעבור שהם שבה וסודותיה והאמיתיות הכונה והדבור לת"ת ובלבד שלא
יזוז דעמו מהכונה אלא יכוין בכל התורה ותקומה שנברכה הם ויכל בסוד המלות באשר ארמנו
בע"ה בסמוך . וכשיגיע לכיון נכונה ימשיך הברכה עד ה"ת ומשם לכל העולם כדרך שאז"ל
שינינו למטה ולבו למעלה ר"ל שינינו לעצמו שאעפ' שמדבר עם הרמזים שהוא העולם יש מלך
עולם . וכימים שיש בהם קרבן מוסף יכוין בכל התפלותיו לתשובה ונלילות של כל השנה בכותו
צמורה לתשובה רק שחבר בשימשיך הברכה עד ה"ת שלא יהיה כונתו יותר מעל היסוד שהרי
בניסת הכל היא נק' לילה ולכך אין לכוין בה בתפלה כלילה מן יהיה קוץ בטיפות ביהות הבח
מיוחדת במונה . אבל בידור ק"ס אעפ' שכל הכוונה למלך העולם כולל ומיוחד . כלת של אחד
זכרון הוא כאשר ארמנו בע"ה במקומו יודע כי מה שאז"ל שרין לזכור מזה יום כלילה ומזה לילה
ביום . עד ואם לאו לא יא' . כבר ידעת יוס' ולילה שהם דו פרזשין ובסודו ה"ת ואמונה

ב' חס' נה

מאור ושמש

בתחילה כבונה מוחלטת לעטרת וכשיאמר ה' אל באפך תוכיחני או אליה כדבטחתי וכו' יכוין בשם
ובאותיותיו ובניקודו הרמז לך ולפי שהכונה לעטרת אסרו נ"ה כלילה ואמר מורי החסיד נר"ו
סגרה לא לסמוך הפלה לתחילה לחדר את הזל להיות אחד וכן נראה בעיני אלא שאני מסופק
אחרי שידעת שני"ח שכל הכונה לחלוטין להפכה וגם בעיני האסמורת אתה נופלן על
פניהם ויהי"ל לשי שוא קרוב לבקר ואש מספרת עם בעלה והרחמים באים לעולם
ורבני לפניו של חלקו בזה חז"ל וכן בעיני מנהג אר"י וכו' שמארכין בתפלות עד הנקר
ואח"כ נופלים על פניהם ועכ"ז אודיעך עוד גדול בתפלת המוספין ויותר ימים שיש בהם
קרוב מוסף לפי מ"ס שכינת כל התפלות לתפלה הוא קשה בעיני לפי מ"ס ז"ל תפלות
בגד תפילין מקדים וכבר ידעת עוד הקרבנות לזו פרטין כי על המזבח לכפר אף כי הכל לשם
הגדול א"כ חייך נכוין בתפלה בתפלתו באתן ימים ועל זה ברכני מורי ואמר הזכרתי שיהיה
הרב רבי אליעזר אומר תפלות יותר של כל הפכה שות בכוונתן אבל כונת התפלה ימים שיש
בהם קרבן מוסף אינו אלא בתפלת המוספין לבד ואמרתי לפניו שאין קשה מזה לקבלתו
מדת הרב בן הרב השלישי אליהו כי אחרי שהכל שב למלך העולם אין פירוד ואין הפסק כלל
הנני עומד לפניך עם השם המיוחד מדבר על הכור השם הנכבד י"ב מבעוין הם י"ב גבילי אלכסון
הרמזים בהורא אמנם רז"ל לא ידעו טבילים ע' וקנים ע' שרים לע' אומות ועתיד הרב
לכנה זה בעיני הסגורין איכנו ב' וראיתם כלומר שלא דרשו ע' י' יורה חסדס ברוך הבו"ת
המליצה בדרך שהמליצה משה בראשית וע"כ הוא ב"י אש חדש שגברא נה"פ כל דבר שגברא
ואינו ממנו הדברים ר"ל ואינו מהאומות הוא הנק' להם ז"ל נב"א בין השמות דברי רבי עקיבא
מתלוקתם כמו שפי' הרב ז' ואינו הוא השפע כירע"ק ה"א ימר שגבראם למלאכים כמו
שגבראם לים אתה מחיה את כלם שהניקוד משתנה משב"א לחיריק ומק"ץ לשב"א חטופה
לפי מחיתם ממנו ב' ויתו משפיע עליהם ברכתו וכבר רמזתי זה כי ממנו חיים וטובה שכי העול'
הבא הוא היסוד הנק' ע"כ זה ת"ת לרור החיים מפי מורי הרשב"א ב"ר בשת את דלתו דלתי
החפץ והרמז להמשיך הברכה והחיים לעולם לרוח השמים הכתר נק' ג' רוס נחל"ס ולעשות
יחוד ביו"ס ושפיעו כל הכוחות באמונה והיא הוד הגדולה הלחם לשם לישראל כדי שלא יהיה כח
לעמלק ממ"ד הקצה כפיו פרושות השמים ולא הושר לרבות טעם אסור זה ואמר באלי של
יטרים ביו"ס וישק לרוב והענין נכון בעיני מהאגדות שבאם תעביות אחרי כן מלאתי אסור
לכל מנהג העולם כלומר לבטל יטורו הכוחות שם באים על האמות וע"כ באר יטורו
בא כח לעמלק וגב' ובאשר ירים ידו לדבקה באמונה וגבר ישראל כלומר כחן של ישראל שהוא
העטרת ונכון הוא בעיני עכ"ר ואני אומר ש"כ כלם יהושע שהיו פניו כפני לבנה והעשכול
יכול האגדה בהראות הב"ב בים בניבור וא"פ מלחמה ובשעמד י"ג מדות כזקן מעוטף בזלית
וכש"ן ואו"ל אין גאה בשיבה כזקן ואין גאה במלחמה כבחר : והושע"ן נון נער מבחורי
משה והעשכול יכול בברכה וסודו הוא ענין השפע והכרחה הנמשכת מלמעלה למטה עוד
הכרחה כמו ב' גא"א קבלת הנסתר שם וד"ה כי נפא' אכנעות לאות מדה שיעמיד
הי"ס לרמזו ליו"ס דומה לזרעה והוא כלול מזה לדבקה אל האמונה כלומר לדבקה אותה המדה
הכלולה מיו"ס להשפיעם ולתת כח באמונה הנלחם ומיד וגבר ישראל למטה כאשר למעלה
ובאשר יטורו' אסור לזאת כי המקטרגים רוצים לעפול כי לכך נבראו וכן ענין נפא' אות כפיהם
ושאין שטן וכן ישראל משגבר בפעולה של מטה עכ"ל כי יסוד אשר על כס יו"ס הפי' היה
כשחק לרו"ל ואמר מדעתם כי היר רמו ליעקב או ליעקב הנק' כן ובהחשדן במדת הדין
הנק' כשא לכא' היה הכל מלא ושלם השם הגדול יהיה מלא והכסף הוא השם הנכבד והיה
שלם ואם תבין את שכתבתי בתחלת הפרשה וסוף משפטים והאזינו רמזו אלה תבין
הכל ותשכיל והיה אור הלכה באור החמה וכו' שוב מלאתי כי יד על כס יו"ס הוד שהיה מדת
הגבורה הקשה שהיה ברא' שהיא כשא ה"ה והיא המלחמה לה' רמו למ"ד אקשה היא תהיה
בעמלק לוחמת ויודעת והיא תמחה אותו מדור דור שהקשה תמחה שמו להיות שם שלם
הכסף שלם פיה ליות המשיח כי כראשונה קודם שלחם כחן חזק לפי המעלות מלך הפחד

מאור ושמש

שמהיה חצוהם לא יומרו ביד שליח היה קלקלתם וברמת להם לתמסר בידם ולהפסד זה
 שרמו במקומם ונעשה לו שם והעיר והמנדל לידע שיעור קומה ומראה שראה יחזקאל ע"ה כי
 און לי רשות לנגות בה עוד - למלות שרים כי אחר השתלשלות משתלשלים שרים והרב ז"ל יבאר
 ענינם כחצרי מות והבין וזהו על פני שהם האחוריים הנקראים שכניה - ורעת החפס במחמר
 לא יהיה לך אלהים אחרים על פני ויהיה שלא יהיה לנו אלהים אחרים וולתי פניו שנקראו כן וכן
 רמזו אנקלוס לא יסא לך אלה אחרך בר אני ופי' פני הדבר העשויכפניו של אדם והוא עומד ועומד
 עליו נק' פניו וכן ותעבור המנחה על פניו - ותתפוס זה הלשון בקבלת האלהות אבל כשידבר
 בעצמה לא יאמר הכתוב כן כי לא תפסה לך אלהים אחרים על פני שיראה שכולם לעשות לנו אלהים
 שהוא פניו ועל זה נאמר לא תעסוק אחי וגם נאמר ואלהי מסכה לא תעשו לכם ועל זה אמר
 הכתוב כי לא אלהים המה כי אם מעשה ידי אדם עכ"ד - בתחלת ספר קבלת כונת הרב ז"ל על
 מה שכתוב דור הולך ודור בל ובביתו שבבר בל ועוד א"ל מורי מדכתיב ובכן ראיתי רשעים קבורי
 ובאו - וד"ה כלומר הדור שהולך עתה בל כעון האב כי נפקד פונו לבא פעם שנית על הכן הזה
 שבה עתה עכ"ד - נפשו באהבה - דע שהסדר הוא האהבה והכלם באה הנבואה מהפכונה כיון
 לאברהם כיון לשאר הנביאים ותבין כמה שכתב דמה הרב כפ' וירא אל אברהם - אבל נבואה מה"ע
 ידועה אשר ידעו ה' וגו' - נשים חייבות בקדוש ה' - דע כי מלות עשה וזכור - ומדת יעקב רמז
 אחד מלשון ה' וזכרנו ידבר - ומלות ל' לשמור ומלכות בית דוד רמז אחד וכלולים לאחד : כיום
 השכיני - ועל כן אמר הרב בן היקר ז"ל כי לשון ויקדש אותו מלשון קדושתו והוא טעם קדושת
 רבא בשבת למשכיל - ועונת ת"ת מע"ס לע"ס וכבר שאלתי למורי החסיד בר"ע פ' כח טעם
 ההבדלה וכונת הדם ומאורי האם במולאי שבת והסיב לי כי אשכיל בר - ובחתי את לבי והבני
 רואה ביום השכיל טעם הקדוש ושבת שיש יתירה באמת כאשר רמז הרב ז"ל ובמולאי שבת ונפס'
 ואז"ל וי אברהם נפש צריך לכרך ולהבדיל על היין הרומז למדת הדיון וגם על הקדש ולהריות בו ליטב
 נפשו רמז והוא עומד בין ההדסים כי נתתי את לבי לטעם ג' בדי הדם ולכרך על מאורי האם
 שהאם בא להאיר לעולם השפל הזה ותקם בעדו לילה ותתן טרף לכיתה וגו' - ומלאתי הכלל מבואר
 להם ז"ל כרחוק באגדות אם לא הבדיל בחפלה צריך להבדיל על הכוס ואז"ל הני כשי דנהיגו דלא
 למעבד וכו' : ועוד אז"ל חייב אדם לכרך על הרעה כשם שמכרך על הטובה כי גם בהתרחק
 הדבקות אברהם הנפש - וריחא דהדם מילתא היא כאשר רמזתי ובדרך השתלשלות יודע : זה
 השכלתי בסוד ה' ליראיו והאמת יורה דרכו כי אתה תבחר ולא אני - בלוחות הראשונות - דע כי
 באחת הים כתוב מאנכי ועד כדו וכדו בכלל : ובכני מלא תרצו ולמטה והם ה' כנגד ה'
 הראשונים כנגד תורה שכתב וזאחרונות כנגד תורה שבע"ס - קדושה רבא שהוא הקדוש הגדול
 הרומז ליסוד העולם - וד"ה כי הקדוש הגדול רומז ליסוד לפי - שבים השבת מוסף מן הקדש
 והכל מתבאר בקדוש כלילה כדי להעלותה פו עכ"ד - ממדת האהבה שכן הוא במשך מן הרחמים
 ובכר רמותי על כוון שני המכריעין וכאשר תדע סוד הצויות כפ' ויקחו לי תרומה תבין זה ומה
 שאומר לאחר כן ממדת הדיון יולא ממדת היראה - שגם היא משוכה כלפי הלשון ואשכיל אם ידעת
 ואם לא שמעת אני ערב סלא תבין - ועכשיו אשכיל סוד ג' סעודות אחת כלילה ושתיים כיום
 שכן בחופת חתן אובלין שנים כיום - ונכון הוא הואיל וסלילה כלולה כיום שהוא שנים ליום והבין
 בקרבנות התמידין ועוד נרמז בזה פס' בקדשנו אותנו לכבד רמז הרב רבי יאודה בר יקר ודעתי
 זה מאמר שצריך קדוש ולרעתי כי לזה רמז הרב ז"ל באמרו לפנינו שפמנה הואת למדה ממלת
 לקדשו בחשבון רמ"ה כי מ"ע רמ"ה כמנין אבריו של אדם ומל"ת ס"ס כמנין ימות החמה ועל כן
 אמר הפייט והמזמור עד אשר לרעד שכתמכה האותיות עד אשר לרעד תבין ישארו
 ציריני אותיות שהם אשר לרעד הוסיף תרי"ג מלות הרי לך כתר כמנין ספי' ראשונה ויש בהם
 עק"ב תיבות באותיות שביעקב רמז לתורה שכתב והיו"ד הנותנת רמז ל"ס בלימה ומתחילות
 באז"ק ומסיימת ככ"פ הוא הכתוב בא"ך טוב לישראל וא"ך הוא כמנין השם הנסתר שנמסר
 לקדים בלבד והוא מלא רחמים ועליון אך טוב לישראל לפי שהם חוטאים אבל אלהים שהוא הדיון
 שוב לבדי לנכ סליחן מתיראין מן הדיון ומחיסרין בו כחוט העברה והבין אם קבלת כי שפת ימים
 רמז

דמו הרכ לך ה' הגדולה עד היסוד והוא ככלל • לא יחסר בית שלא אמר בששת אלה ששה ימים
ממש נבראו שבת בהם שלא המנוח • וזה אחד הלא בו שבת שהלזיק הוא הפכיעי והשפיעות כבר
ידעת סודו מזה הכמת במאמר הלכנה ובהם שאמר שבת בכת זנו • ויג' ש' סט לו נפש יתורה
ממש והכן אם שעתה מנכך התפעלו וכבר דמותי זה • מתוך השמים ה"ת לקרא שמים • מתוך
האש האש הגדולה שלמטה והוא הרע והנכון והנה לך מה שהזכרתי בקדמה בהם שלמעלה
והמטה שרמזהו ז' כליל לאשים שלא הזכר בו מחילה ז' פ' הלשון הזה בעניינו כי לא פורס
וחכם ויטכיל דעת הוח כי אחרי-מתן תורה • ואמר כן שהזכר השם הגדול מדבר ויכר ידעת
שהעטרת הוא אמי ואם הטיף בכחוב זאת • תדבר אלינו תבין כבר ידעת כי כל כטעם על פני
ודברתי עמם מן השמים שירשתיו בני תשא • מן השמים כבר נתפרסם • ואזכיר מן זכרנו • פ'ר
זכור ושמור והכונה כי בהעלות הקרבן צריך להעלותו למזבח שהיא העטרת והזכייה לת' ואז
יהיה החבור שלם וזהו הכונה מן השמים לארץ ברכות שמים מעל שהוא הסם המיוחד • ברכות
ההם רובלת תחת הסם הנכבד • ידעת החכם בכל המקום אשר אזכיר את שמי שהוא מאמר
הת' • אזכיר רמז לתפארת שהוא מדבר בעדו • וכעד היסוד זה שאמר שמי כלומר סיפור אני
שהיא העט' בזכר היסוד ולכח זה הוסיף בלשון מלת אני וזה יהיה כי אבוא אליך וברכתך • ברכו
שמים רמז לת' המספיע • ברכו פהוה רמז לעט' המקבל ואח' כ' רובל' תחת לברך אותנו עכ"ל

פרשת ואלה המשפטים

ודעת

החכם על מאמר ועבדו לעולם והמשכיל יבין כי כמשמעו כי העובד עד היובל פוקד
לעולם • ולשון מכלוא רבי אומר כה' וראה שאין עולם יותר מן שנה שלאמר ועבדו
לעולם עד היובל • פ' כי ששת ימי בראשית הם רוחיים כל ימי עולם כל יום רמזו לארץ שנה
א"כ ששת ימים שיהא אלפי שנים היו עצמא וחזורים חלילה עד תכלותן' אלף שנה שהוא היובל
הגדול ולפי דעתי שכל אחד בלולה מכלם א"כ בבח האחת כח השבעה ופועלת למטה ששת אלפים
כי הפכיעי טובתה וכן חזורים כל שבעה עד ז' עולמות שהן' אלף שנה וכן שנה יש ז' שמטות וכל
שמטה ושמטה רמז לעולם לשמטה אחת של ששת ימי אלפים כי כמו שיש בעולם א' ז' אלפים כך
יש בשמטה אחת ז' שנים כי הקב"ה בחר בימים וזוהי אחר עבוד ששה השכיעי שבת וכן השנים
שם שנים מעבור ובשכיעי השמות וזכר בשמטות שאמר פעבד ז' שמטות שיהיה היובל א"כ העובד
ז' שנה שהוא היובל עבד כל ימי עולם עכ"ל • ד' ממה שכתבנו בסדר ויקרא • כי הזכייה לשם המיוחד
בלבד • ונאמר פי מזה שהיה הזכייה לשם המיוחד ים כוונת הפעם שהיא העטרת • ולא תהיה
קוץ כאשר אבאר בע"ה • ונלפני ארון חזלי ארץ הרמז לעטרת והכן זה ואל יטעך אלה יעקב כי
כן נקראת המדה והנה לפי שהיה עמו מעורר • ועוד כי מוזמור אחרי האזינה ה' יוצא זה השם
והוא בלמר על מלכות בית דוד ולשון האזינה כנוי לנכבה • שלא להם מלאך הוא נברואל אשר
הגדול שעתיד במראה יתבשר אשר השם הגדול בקרבנו • מבוא תבין שהעטרת הוא המלאך הנאצל
השם שהשם הגדול הוא בלמר עליו שמי בפסוק כי שמי בקרבנו • ואל יטעך השם כי ביה ה' צור
עולמים לומר כי ביה כלל השם המיוחד שהוא צור העולמים שהיהוה נקראו עולמים • בית
מקדשי והפארת שיהיה בית למקדשי שהיא השכינה ולתפארתו כי שם יהיו שניהם ושם הכסף
שלא כבר דמותי בסוף האזינו זה הענין ועתה פקח עיניך וראה שאין הכסף שלם הלא בהיות ישראל
על יארמחם ובניהם תפארתם ובניהם המקדש כאשר עתיד לפרס הרכ בענין השלימות ואם תבין זה
מבין כי בהיות הכסף שלם אז יהיה גם השם שלם שאין אחד ושלם לגמרי כלל חנידו כי טוב
האדם וביתו והמקרא לוח ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד ועוד ויהי אור וגו' וכבר דמותי
הסוד בשני מלכים דע • והמלכות לשמות בקולו מפי הנביאים סיחבאזא ממנו • או טעם שלא
יקללו בנטיעות • ויעוז חורה שבעל פה ויקחו להם אחד הן המטרמולין כענין
שעשה העגל והנה פירשו ושם בקולו לדברי כי קולו קולי • ולכן אמר אם שמוע
השמע בקולו שהוא השם הנכבד והעושה מה שהשם הגדול מדבר כי הוא בואנקלום מרגם
אזי בשמי ימיריה כלומר כל מה שהוא אומר אומר בשמי הגדול אמירתו כי כן ידבר ואמר ואיכתי את

חוביך כלומר אמר השם המיוחד שגם הוא יהיה להם אייב אבל ודאי את לזרריך עלי ידו שהוא
 מדת הדיון כי במדת רחמים לא ירוע. והוא נקרא ישראל כי הכולל בישראל וגם זה שהיה להם
 לחזק את דבריו ואמרת קדוש ישראל דע שמדת דיון נקראת אמרת ה' שהיא מדברת דברי ה'
 הגדול יתברך ואם תבין זה תבין שהמורה שבע"ס פי' תורה שכתב ול'ן אמר לשון הכתוב מאמר
 החלם בקולו ואמר כן את כל אשר אדבר וד'ה כי בו ידבר כלומר שהדבור בא מן הת"ת לפטרה
 כפי"ה הצטרפת מדבר הת"ת וזהו כי בו ידבר כי בעטרת ידבר הת"ת עכ"ל' במדת הדיון וכללן
 בו רחמים מכל' כי משה רבינו היה ממלא מקומו כענין שנאמר וגבר ישראל שהוא במקום
 גבריאל ואינו נוסף הפעמים. והואו להחיותו בו לפי שמתיר בשמו הגדול ומכתלק מהשכינה ראי
 שדכידתו לפי שגורם לה מה שהוא תגורם לו וטומאת נקמתה. וזהו במאמר הרב ז"ל דבור
 על ופלא מה כי משה ממלא מקומו של ה' צריך לו בורח. ואפילו הניח רחוק מפסוק וגבר
 ישראל שגורם בו גבריאל עכ"ל. קול אל עליון כאלו רמז לת"ת ואפילו אם מאמר שרמו לת"ת
 כשאר המקומות תוכל לדבר כי משה הנשמות ואלימות הוא קול אל עליון רמז לת"ת שכן אל
 כדכתיב לפני לא נוצר אל הוא עליון בעבור שהצטרפת נק"ג"כ אל כדכתיב ואחרי לא יהיה
 רמז לפי לא יהיה אל וזהו עכ"ל דבורך את לחמך ואת טימך ה' הגדול כי ממנו באה
 הרבה נבכה לעולם והמכיל ויכנהו משה ואני רמזתי כי כשיעבור בשלמות וזכר לשם הגדול
 יתברך ויעלה על מזבחו לרבוץ להם לבד ייסר וירפא ויתו במדת אפי מאז השם הגדול וזה
 מחמתי ואני ארפא מדת הדיון בי ראי יראני האדם וחי' אמר'ה בענין לשכינה והיה מתעלה
 ומסתלק בהדרגה יותר מכל הכתובים. עד שמגיע לכסא בלתי השם הנכבד הוא השכינה הפנים
 שאינם מאירות. השם הגדול הוא המכריע ראשון. יתכן שיהיה רמז לדבור המתעלה שהוא
 אחת שינוי למשה שגם הוא לבדו לשכינה. פחדו מן מדת דיון כי הוא המושל בא"ת שמה
 וחרבה ממנה וזאת תהיה כוננה. והנה כל הקרבות פרים רמז להשלים להם השכינה. טעמים
 במעשה השגל שכונו. למדת הדיון כללם ועל כן עשו דמות עגל שהוא שור הרמז. כאזה אחד
 מטרמולין שלו ואל יקשה עליך לפי דמותו אשר כי לפי שכתב בא משהד עשו כן. והעדות כי
 ביחזות שכן ט"ס ס"ב מע"ק ג"ד הראשון ובר לדעת חכמי המחקר והכל מודים שהשכינה
 נקראת וזה לפי שהדברים מתחלפים הוא היתה אשר ראיתי דבר זה לא נתן לרמזו לכל האנשים אם
 ידעת משה לפי הכרובים שראו יחזקאל כשחלשיו לבן כפר שראה את המלך ידעת הנביאים
 שראים שכתובים אמר ועיקר תבין זה. ומה שכתב הרב ז"ל שראה באמת והבין באזה ומה
 שכתב כן בלשון נעים בהבנתו רמזו כי אע"פ שהוא רמזו לא נרמזו אלא רמזו תבין הכתוב כשראה
 אדם עניו מלמעלה. ואם לא קבלת כלום פיר' ה' אלהיו את תבין מה שרמזתי שאינו יכול לפ'
 תבין כמראה הוה לטון מראה וסבילך כעלמנו והבן מה שחזר ה' אלהיו והבנת הוקנים שראו
 השם הנכבד בדבור מתוך העין יותר משרא ישראל שראו המראה כמחשבת עין וערפל ואז תוכל מה
 שחקנו בהנהגה ליל פסח ויחזקו ה' אלהינו משה עד אלא הקב"ה בעצמו ובכבודו וכו'. ומה שרמז
 הרב ז"ל במל' אפי' לא השלים שהוא העט' לבד אלא אני עשה והוא מאמר הת"ת והבין:

פרשת ויקחו לי תרומה

שוכן עליו כנסתו כלומר במקום מוסתר כנגד ולא כפרהיה כאשר היה בהר סיני וגבר
 רמזתי הדבור למשה הוא היה ואם השכלת תשכיל כל דברי הרב כאלו. ועל כן היו
 פניהם זהב לפי שרמזתי לך מתברכים הרמזים ככתוב כמעט אים ולויות סביב והכרובים שראה
 יחזקאל איני רמז לך ככן אלא מפני מה שניסם וזהו ותיבן בידעך שהעין כלולה והוא מראה
 זהב ועל כן פניהם זהב והוא הדבור השוכן אדם ואם תבין רמז הרב ז"ל למאמר דוד לכרובים
 בהיותם פורסי כפפים תבין כי אחר שהשתלשלותם מן הכבוד היו על זהב ולגבוהים עליהם
 רמזים ורמזתי כי הכבוד הכולל הוא כמראה זהב. ודעת החכם הוא כנגד את כבודו ואת
 גדלו והם הת"ת והצטרפת מעל הכפרת ומשם מדבר אותו הת"ת כי כל דבור עם משה היה מן
 השמים ביום רמז לת"ת ובשעת מתיבן שניהכרובים כדרך דבריו שמת' מתוך הא"י רמז לעטרת

ועל כן היו סתים ורב כהיותם דמות אחרת לעטרת הוא כמו ודבריו שמעתי מתוך האם :
ונקרא בכבודו מאמר הת"ת שאמר שהקדש בעט בית מועד לדבור הת"ת ה' אלהי ישראל
היה העטרת את אלהי ישראל העטרת לפרש ה' רמז ג"כ לעטרת ואמר דוד ונתבנית המרכבה
פי' העליונה כך ועטית של משכן ושל מקדש הכרובים זה לפורשים כי היו פורטי כנפים שהם
נוטאים העטרת וסובבים על הארץ כדמות ה' שהכל דבר א' רמז לעטרת. לשם ה' העטרת. לשם
העטרת ושמעת הסמים לת"ת יסב אלהים את האדם פי' עם האדם על הארץ אשר נקרא שם
השכינה עכ"ד. חכמה לשלמה והוא התרומה השכינה שהיו מכונין ונהגות לדכס דודי לי ימי
לו זה החבור. הני הוא המראה והני שהיה נקוב בלשון השכינה הוא הו"ד ועתה החכם
הבפרת עם כדרכיו שכל דבר אחד רמז לעטרת סתיה לו כסא כבוד פי' על הכרובים בנהר לכר
וארע כי כרובים המה פי' רמז לכרובים שהם הת"ת והעטרת וקראו כרובים לעבור שהמלך שוכן
עליהם ולכך אמר להורות על עניינם פי' צורת זכר ונקבה כי הם כ"א עליון העטרת שוכן
עליהם עכ"ד סתיו פורטי כנפים למעלה אינו יכול לפרש אבל פרישה זאת לקבל למעלה וכבר
פי' מורי נפי' המחזור שהוא מכתב אלהים רמז למלכות בית דוד שנראה באחד וקבל מפי מקובל
הענין תבין זה וגם הרב ז"ל בלה הרבה למשכיל איש מפי איש עד מר"ע"ה וגם אני רמזתם
תשכיל כי הוא ראה הכרובים ומשם הבין דעמו למעלה עד מראה באחד שהוא הכבוד והבין בת"ת
ואם לא שמעת אל תסתכל בו סוד השלחן כבר אז"ל סתיה בצפון רמז למלכות בית דוד והיא
המרכבה הכתה לנו ונמעטנו תבין סתיה לה זר זהב והלחם רומז ליסוד שהוא רומז ללחם :
וחו ברכת ה' סתיה המרכבה ממנו פנים אל פנים כ' תבין מלה לפני תבין שמוסודו הבינומך
זה למדת הדין והסוד רמז לחבור שלם ועל כן היה פנים בפנים ולא היו מפסיקין בדבר כי היה
וד"ה תבין שמו וסודו פי' העטרת כי השם בקרבן ועל זה אמר לפני עכ"ד חכמת
פנים בתוך פנים ובעבור שהת"ת בדרום והעטרת בצפון על כן אמר לפני עכ"ד חכמת
המנורה נעלמה מאד עד שלא נתן רשות לרמז אלא לנזעמים פה אל פה אדבר בו כי היה
בדרום ולא אוכל לפרש אמנם המקובל יבאר וד"ה כי המנורה רמז לת"ת ואשם קנים רמז
לזרועות ולעמודים ולצדיק ולצדק יוצאין מן השביעי שהוא הת"ת כי כלם מתקשרים ביוסודנים
אותו הוא הקו האמצעי ועליהם נר אלהים רמז לתשוקה שהוא משפיע להם וכלם מאירים אל
עבר פנים לרמזו למאיר הגדול שהוא הת"ת ובעבור כי חכמת המנורה נעלמה מלקיין עליון
עכ"ד נודע ממעשה מרכבה העליונה דע שמורת הוא אחרת ומעבר הוא יחסך דרום הוא
יעקב וצפון הוא דוד כי מצפון הפאח מול אברהם מזרחו של עולם ובמרכבה אמרו מיכאל
בימינו וגבריאל בשמאלו ורפאל וגבריאל זה משפנו חס מאחריו ודעת זה לפי דעת הרב
קבלתי מן מורי החסיד רי"כט נר"ו כי לפי השתלשלותם באמר במרכבת יוחאל וגם הדרום
ימין נקרא והצפון שמאל לפי קבלת השפע ועל כן ארמזו לך צורתן בקבלה והעמדתן וכו' תבין
הכל אם קבלת מפה לפה תבין דברי הרב ז"ל שאמר ועל שם המעצבים כי לפי שמקבלת מן
המעצב הוא רמז כן והנה פי' הרב ז"ל הרבה בזה וגם אני ביארתי הרבה בזה יותר מדלי למקובל
מפי מקובל ובאזינו ישמע ואשר לא שמע יחלוצאף מה שרמז הרב ז"ל בואת המרכבה אותו הוא יס
ודרום שהעולם השפל נקרא דרום וגם הוא חמור חו צורתן בקבלה :

כרה

חכמה בינה

חסד חפארת גבורה

נצח צדיק הוד

מלכות

מאור ושמש

פרשת ואתה תצוה

והנה המונח רלונו והכבוד והבית של ח"ת ולכך כשהיו מכוונים בנגידים לכבוד וגם היו של כך רמו לרחמים והוא ח"ת נמלאת כונתם כונת הקרבן ליהוד כבוד ח"ת וזה הרצון והספק כל לעולם והכרזה וזאת הפארתו שלא יכא אהרן הכהן לטעות יחסוב בנגדיו שהם לכבוד ולתפארת ולא יטעה בעבודה דמות דיוקנו מנלם לפני נבית מלחמתי זה נאמר באהרן לגבי איתו וכן והכן ששאל ראה לדברי שהיו הכהן הגדול הוא מלאך ה' נבואות לבוס במלבושי משרתי עליון עד טעסה בנגדים דמות כרובים אם הפכלה בהקדמה שהיה כך בכך רמזתי למה של כך לא לורך נבזה כלומר לפי פטט הכתיב לורך הדיוט הוא ולא לורך נבזה אבל לורך נבזה הוא במאמר ד"ל לפי שכתוב ישראל אשר כך אחפאר והארץ אזכור כי בעבור ישראל עבודתן כהגון ומפרסמין מלותיו ועושין רלונו מוכירין את הארץ ברחמים ואזכור מלשון ה' וזכרו יברך ואז השכינה אימרת ישראל אשר כך אחפאר כלומר כשכילך ישראל אחיד בת"ת ועל זה הוליון ממלכים וכפאין עושין רלונו משחיתין את הארץ ומה תעשה לשמך הגדול כב וכול אין לו כמה יתחבר ולפי' רמזו רוב הדברים לכבוד כמו ארון העדות ומוכח הפנימי כפרת ושלחן ותכלת וכבוזה רבות שהקטרת עולתה ה' שהקטרת לעטרת על כן כמנוח הזהב מעני האף חלל שהמזהב והכוונה שמהעלה בשם הגדול פן יהיה בכני אהרן ולכך מכיון ליהוד הכבוד והתפארת ובהכין דברי הרב ז"ל בפסוק ויחר אפומה שרמותי בפסוק אל תמר בו תכין מה שנכאן כי כאפך מלשון אף ומרן שהוא מדת הדין הרפה בכח הקשה והרכה ביאר הרב כוס :

פרשת כי תשא

נמילה ידים בהפלה הרבה ביאר הרב ז"ל ודע כי מה שאז"ל כי רוח רעה שורה על הידים בלילה רמו למדת הלילה וכבוא היום שהוא הרחמים מעבירין אותו במים שהוא החסד ובמלא טובה וברכה בזה לעולם בטעם נמילות בפנים כמו בנמילות בפנים עשר כנגד עשר ואז"ל ידים ורגלים בקדוש אחד רמו ליחוד גמור לחתן וכלה כי כן נרמו האדם בדמות עליון כמ"ס בס' יצירה כרת ברית בין עשר אלכעות ידיו ורגליו כמילת הלשון והמערור הקדמתי ראש כנגד ראש שלם בו קצות גופו ואשמו שהוא בת וינו וידיו ורגליו לקרב לרבו ולעשות פעולותיו ודעת הפסם כי הרחילה היא לקדש הגוף הנעשה באלים ואלכעות ידיו ורגליו והגוף שכינה לרמו כי הוא כלול מים לכן כסדרות מתקדש כל זורת האדם במלה הלשון שהוא ח"ת והלשון קבוע בראש והמערור סוף הגוף שהכל משתלשלים לורת הגוף עכ"ד והנה הפרשם מבוואר וגם אני בארתי בשבת וינפס שהלדיו הוא קיום הנפשות ובכאן מלת שבתות רמו שהלדיו והלדק נקראו שבת ועל כן אמר הרב ז"ל כי היום אות רמו ללדיו והשבת שכינה היא לעולם כי ח"ת היא עיקר לעולם העליון והכלל שמתחבר חתן וכלה בלואה ששם וז"ה כי אות היא רמו לת"ת והיא רמו לעטרת שהם כיני וביניכם לדעת פי' הטעם ששבת הזכיר אות והיא לורך דורותיוכם לדעת כי ע"י היסוד שנק' דעו וע"י העטרה שנק' דור לפי שדורות יולאים משם ולדודיע לישראל שהם זרע קדש וחייב במחלליה כרת מזה כנגד מזה ששבת מתייחד הכל ביחוד גמור וכל העושה מלאכה אינו מודה ביחוד ובאלו מפריד ולכך חייב כרת ואמר ביום השביעי המחובר פשטות שבת שבתין לרמו לייסוד ולעטרה ואמר קדש לה' העטרה לייסוד וזה טעם שבת וינפס לרמו ע"י היסוד והעטרה שנקראו שבת ילאו הנשמות וזהו וינפס עכ"ד וענין השחפה הריסות הכנין דע כי השכמת רבותי בקבלתם איש מפי איש כי הכנין מתחיל מן החסד ובמשך מן הכנה וזה כוונתו במחשבה ובמעשה הובא כוונה מוחלטת למדת הדין שלמה ועל כן עשו דמות פור באשר רמזתי באלה המפסטיים ועל כן מדת הדין הרפה פונעת בהם כי גמול להשחית הארץ וקבלו בנטיעות והוא ריבוי המביקת וכונת אהרן וחטאו לא היה כך מקצן כמו הם אבל לא היה לו למחר כל כך ולא לתת שם העוורם ולכך היה מתירא מן החטא כאשר בפסוק קרב אל המונח והנפס

והנפשים אנושיות שהנפשים מעשה היו המועטים ומחשבת הרבים לא נלפסה למעשה אבל על
 העושים היה הקצף מפני שהשחיתו לקצץ ולכך האף שהיה מדת הדין הרפה חרה בהם ודע
 שקולן בנטיעות יש קולן לנמריוש קולן צמעת ובעניינים רבים ועל כן לא היה דומה חטא אהרן
 לשאר החטאים לפי שכוונה השם יתברך מלכותו יליטו משגיאות ויודרכו בדרך ישרה אמן כי
 עמי אין לה רשות כי בקיות מדת הרחמים כלולה הרפה אין לה רשות לחלל אך אם חסחלק
 ומתעלה נתן לה רשות לחלל ויחלל משם עד בין ומדע' דע לפי שמשם התחיל להתחנן לעטרת
 עד שיגיע החרון והאף ומשם עלה להתפלל בשם הגדול עד שהמלך במסכו שימחול איתו עון
 וילכו פניו עמהם והנה גם הוא הסוד הזה כי ישראל במה שחשכו שיהיה תקומת שחלף עמהם
 ותקדימם המדה הזאת היתה קלקלתם כאשר רמזו בדור הפלגה ובלשוננו תבינו: ודעת החכם את
 פניה אלהיו הוא העטרת והת' מפני שבעט' חטאיו ולכן חלה פניו שימחול להם וכן הזכיר
 במשנה תורה פ' ואחשון א"ר וי' פ' א' אחריו לרמוז לעטרת הכלולה מהתפארת מלשון תחלה
 הוא התשובה שהוא ראש ותחלה לבנין ומשם התחיל להתפלל והוא בין מלשון כינה פ' דואדע
 מק אעשה להם כי בדעת הרחמים יעשה בהם כמו ואם לא אדעה שכל בסודם כי כד' הרחמים
 שהוא היסוד יעשה בהם כמו ואם לא אדעה כלו' ארשם בזכר הרחמי' וי' ונצלו בני ישראל
 את עדים פ' כלי ויין הן שמות של הכ' שחגר להם בשעת צ' להנצל מכל פ' ח' וממ' כמ' פ'
 חרות על הלוואת חירות ממלך המות פ' כד' למה נתן רשות וכו' עד על מנאיהם יסדך היו
 ה נתנים כאשר זכיר הרב לפנינו שהיה הכל עומד על ישראל רחמים ודין התפלה שה' צניחם
 כלומר שאל תקשה מפני מה לא אמר כלשון תחינה שהיה רומז לעטרת הוא ממחר לך כי באומרו
 לשון תפלה הוא מכיון לרמוז יחוד הכבוד והת' ואח' כ' התחיל באדני ויכל לעשות כי השכינה
 כלולה ביום אבל אם היה אומר לשון תחינה לא היה יכול לבין אלה לשכ' בלבד שאין לשון שום
 בשניהם והנה הרמז ו' מ' שאל תבין דבריו פקטת פקטות וכוונת פ' ע' ליהוד יחוד נמור שאל
 ואח' פ' אל' ה' וכו' ואומר' אלהים שהיה מחלה פני שכי' ופיה מכיון גם בתפלה לת' ומשם
 לתפלה כי המפסל לאלהים הוא כי הוא דיין ולא לינקם מהם ורומזי שגשם בדור הפלגה
 וכו' תבין ופ' כי העבודה לאלהי ישראל כבר כתבתי כי הקרבן עולה על השוכה לרצון לפני ה'
 שכתבה לשם המיוחד ר' ת' מכלן סיוע לסי' אעליו בקדש נחל' שמיחד הכל ואף הקרבן מקרב
 לפני ה' שהשכי' מתעלה ברחמים ישראל לא עשו כן ולכן הלוי שבו את אלהי ישראל וקטעו
 פהם ועשו שליחות הרפה שהוא אלהי ישראל וכן לשמו שהיה הרפה ולכן כדיל אלהי ישראל
 אותם וזכיר בזכות זאת שקבלו קבלתה ועל כן מפרש הרב ו' ולשמו בכלל כבר הודעתך שהכוונה
 לשמו הגדול אלא שהעטרת הפדילה אותם בזכות זאת והיא שכתבה כבר כת' שיביאם מחרון אפו
 ונקמו נקמתה ועשו דין ו' העבודה לאלהי ישראל כלו' ששמו הלוים בפגיעתם לאלהי ישראל היה
 ואתה לא הודעתני את אשר תשלח עמי עד עתה לא היה צריך לשאול מי ומי האוכלי'
 שהיה עת רצון אבל עתה מפני ששמו את העגל הוצרך לדקדק ולהזכיר לו התנאים שייכים אותם לו
 כאשר התנו ב' ו' א' שיעתני ורומזתני בשם הגדול להסתכל באספקלריא המאירה וכן
 מפרש הרב לפני' הן הגדול דע שכל מקום שנאמר הן או תחינה היא העטרת ובכאן הן
 הגדול היא הת' נמצא ששתי חנות הן ולכן אמר הרב ו' שאל דבקות הדעת פ' הת' ע' ש'
 ש' קלות שהוא סיפור וזה פנים פנים וד' שאלו כשמי בעבורך פ' שהת' יהיה נודע
 בשם שהיה העטרת בעבורו וזה ידעתך בשם שהוא דבקות הדעת פ' הת' והעטרת כיחוד
 אחד כאשר אתה נודע בשם העטרת הן הגדול ת' טובך העטרת ירחמך הת' שבו בעט'
 יראו פני ת' והוא כי שמי בקרבו אם אין פניך בעלמך ובכבוד פ' הת' והעטרת חלקנו
 במופלא פ' העטרת והת' עכ' ד' בכח גדול וביד חזקה העטרת היא היד החזקה וקבת הגדול
 תבין הקמקוועתה יגדל נא כח ה' וכו' שהוצרך לכתב א"ר כמו שהוא נק' אבל כשהוא רומז לת'
 כמו כמו נכתב ויזעזע במה שכתבתי שהיו פנים בפנים הוי' לו הקב' והדעת בשם הוי' לו
 מיד על מה ששאלו אם אין פניך הודרכי ואמר ואתה אמרת ידעתך בשם וגם מלתא הן בשמי
 את ל' הקב' שהיה רוצה לקיים דיבורו וגם את שדבר הזה אשר דברת אלענה וגם לרבות שהיה

מאור ושמש

ה'ו מיד בלי אריכות רבוי. וארבע בשם שלל אחר וגם ארבע : חלקנו כמחשבה
בבחינה בלשון היפלא מה דבר ובפנים המאירים בו. שכן היו התנאים כאשר פי' בפ' ואר
ואין כל לכל העם שהם תחת מעשרת שמים ומלאכים בכלן הכבוד הוא הן הגדול והגם טובי הוא
אשר רמו בני אלהים הראיני את כבודך כשראה עת רצון בקם שישיג מראה הפני כראיה
נמורה ענה אותו אני אעביר כל טובי כלו' כל שהוא טובי כי טוב האדם ניהו ותשיגוהו. וקראת
בשם ה'רפניד ה' הגדול רמונו לת' והנכבד לעטרת ובאותה קריאה ידעו דרכיו איך יורמו
ויוחכנו כראויה ברחמים והיה לך דעת מפני שהיו במדבר שמע' : בכל ביתי בכל שהוא ביתי
הנה מקום אתי השכינ' כ' אמרו ברוך המקום ואותו השג' באש' ולא בראיה והענינו וראיה
את אחוריו. שהוא כל שנו באדם העובר לפני חניו וראיה אחוריו ולא פניו והוכרח לפסוקי את
כפי פן יהיה כאשר של לוט כי אלהים וכל קדושי עמו ע'ר הצור רמונו טיהיה תפארתו מיוחד
בעצמו כי הצור רמונו לעטרת פנים המאירים הת' מלת אחורי פ' עמים נק' העט' כן וזה למטה
בלבד. ויהי שם יותר הכבוד ויקר גדול למפארת עוז המדבר למטה הנאל ואיה מיוחד לו. וד'ה
בשמי ובטובי הס' הת' והעט' וזה שאמר כי טוב האדם שהוא הת' ביתו שהוא העט' : אחר
וקדם נרמנו דו פרופים על דעת ר"ל עכ"ד. ה' נתייב ה' העיבוד ונתייב עמו בכבוד שהוא
העט' כמו ויב' ה' ויתייב וכן אחו' לתתב אחותו מרחוק שהיא השכי' וגם כן כאשר כאן ויתייב
לקיים הנני עומד לפניך שם על הצור שכל בענין משה בא בכבוד העין סקיים אני אעביר כל
טובי על פניך שהעט' והיא מלת אני עובר על פניו של משה לקיים לו התנאי שהתב' עמו יתברך
במלת אעביר כל טובי : וד'ה ויקרא רמונו לת' והוא לשון הומנה שאמר וקראת בשם שהיא
העט' שידע בקריאה ההיא מה שהכנה והרחמים כאשר יודע בעטרת עכ"ד. הן שמות הקדש
כלומר שהעטרה כלולים כנ' חיותה ה' : והשם המיוחד לא יתברכה בהם אחר מור' נר'ו שלא
קבלו בזה דעת הרב ר"ל רק שמותם בכלן הכונה קורא אותו שם המיוחד. ואני מלאתי שאינו
מתברכה בהם בכינוי כמו באל אובלבים או באדני : ואני אומר אולי שכל לפרש שלא תחשוב
שהמדות יותר מעשר אלא שדעתו שהעט' מתחלקים לג' כמו שמקובל לנו הרב מפרש כל הצורך
וחלילה לי לגלות סתרי' : והנה כלן מדות מזד אחד כי אפילו כפעל חסוד' קדש החסוד והרחמים
וטובו אל מזד אחד הן שמות העלמיים. הנה מדת אל עליון השם הפעול בהם וע' ככחוב
רחום וחנן ולא אחר מרחם וחנן והמדות האחרות הם פועלים וע' ככתיב רב חסד נולד גושא
עון הזכיר כאן כל ההיות כי נק' רב חסד שהוא מרבה חסד על גבורותיו והנה החסד והעט'
בכללם נלח והוד כי הנלחמים והמתרים דמות והאמת ברחמי הוא רמונו לג' מכריעים. ופסוד
ידוע הוא. ומורי נר'ו פי' במחזור מלשון אני עשיתי ואני אהם ואני אכבוד כל זה רמונו למלת אני
הידוע פי' לנשיאות כלומר נשיאות דברים ומדות אלו הן כמדת נישא עון דפקידה הוא סוד העבור
ובכל פקידה לא היה ראוי לסלות וע' כ' לא בקם עליהם. אינו סוד כי לפי עון האדם וחטאו כן
היה פקודתו : וד'ה במאמר והשם המיוחד לא יתברכה בהם כלומר שאין להם חידוש בפעולת
שפועלים המדות כי הוא פועל בהם ואין הם בו. ולפי שכלם רחמיניות נכתבו בהם ה'אפילו
האחרת שהיא מדת אל היא רחמינית בדכתיב אל ה' יואר לנו ולפיכך מנקה אותה בפקידה בעולם
אחר שחור. הם מקרים באדם. כלומר פועלות באדם כי הוא פועל למדות הללו שפועלים בו
והוא בהם. ולכך אמר רחום וחנן ולא מרחם וחנן שהוא מרבה החסד על גבורתו ועצו כדי
סיסה מדותיו. וכתב' עכ"ד. השתחזה משה לשם שעבר על פנים כלומר לפי סקיים לו מה
שהנטיחו אעביר כל שהוא טיבי וכו' מדע שהשתחזה לשם הנכבד ובקם מילך תמיד בקרבם וסלה
למטאם ולעולם כמו שנאמר וסלחת לעוניהם : רק שיטא אוחם היא הפקידה שרמונו לך. אם
אכיון כלשון הכתוב לא יכלה בהם והכתוב כוונת וחשב מחשבות לנבלי ידע וכו'. ולא יתעלם ממך
למה נכתבו ו'. דבר זה חמור מאד והנני עבאר רמונו כי הפסוק הזה אם בא מלאתי חן בעיניך
וכו'. מן הדיו היה שיכתב השם הראשון כמו טיהיה נכתב שהוא הת' לא היה מתפלל שינתן
לשם אנואל לגבור. ונכתבו טיהיה כמו שהשם נק' לפי שהיה דבק לגבור השם הנכבד והכל סוד
הן בהיותו כלול מהכל. ובאשר אמר הרב שעיני התפלה סוד בנשיהם אלא ששם רמונו לגדול ופכת

לעבר • והשכל אם קבלתו תבין מה שיאמר ו'ל כי מפני זה אמר הנביא אנכי בורח בית את מעשה
 ה' כי בורח הוא פי הכל בעטרת כי הוא הנכבד והנורא והנרית אשר ה' בורח עמם ואל תטעה
 בנבוא והנורא כי שם הוא נאמר ואז נוראות ימנך ויבן אם קבלת • וז' כי השם הרחשוק הוא
 הס' והנק' בשם ארנ' בעבור משה והפלתו מבקש שהיו פנים בתוך פנים קרא בשמו עכ"ל •
 כאשר נקש ונפלטו פרשתיו טיהא חלקיו במופלא ושם רעותו אני ושמי יהיו בכרתי לרמוז אל
 שכן ה' זכירה שהפכו • שוכנת בתוכם בהיותם בכרית • לשם ולתפלת ניהא הרב ז'ל ופי' ככל
 טובי ויהיו כי מר' ע"ה היה מסתכל באספקלריא המאירה ויורה ידיעתו עד שהגיע במופלא
 בהרגה • אך לא היה מסתכל וזהו מה שפי' ז'ל ב'עלם ובמופלא אם קבלת דרכו ויכתוב על
 תלויות עמה אחר הרב ז'ל כי היד נק' כן כשהיא הסכימה כלולה מה' החרונות • וכשרומן אותם
 לכדים נק' ארבע כמו שאלכע פרט מכלל הוד והולך לפרש זה מפני שיש דעות אומרים שהיה קשה
 והאלכע רפה אם לא השכלת דעת הרב הכן ככתו' וירא ישראל את הוד הגדולה ופי' הרב ז'ל
 כלשמו:

פרשת ויקהל

אבל יכנס ויפרט פירוש שהוא סיבא התרומה העלוכה כי בהכילו התרומה אז מביא אותם
 כבונה • כאשר פי' ביוקחלו תרומה כב יכול כמי שלוקח אותי • והוא מונחת רמו
 לה' החרונה • שראתה עמו סכינה • אם תבין מה פרשו הרב ז'ל כפ' כי תשא נבי וימנך עמו
 שם ומ"ם אל תבין זה חמש כנגד חמש וכו' האמת • ועל כן קוראים החכמים לאחרונות גופניות
 וגם לראשונות רוחניות וח' טיהא שם גוף כלל • אלא האחרונות משמשות בשולם השכל ויחזק
 שן הראשונות • לנאות מקבילות לחברתם שאל ליהא אחד וקרימי וזה לפי שהיה רשום למקדש
 המקדש או למקדשו • את אשר יבא הענין בו:

פרשת אלה פקודי

וכבור ה' מלא את שמשון וכו' • וכס הסגן את אהל מועד חללה:

נשלם ספר שמות • **תהלה לשוכן במדומות**

אתחיל ספר ויקרא • **בעזר צור עוטה אורה**

ספר ויקרא

ויקרא אל משה • כמו ואל משה אחר עליה אל ה' אתה • ככה דרשנוהו באגדה ואף בלש
 ועורי אחר שהיו יכולים לפרש כן ויקרא הוא השם הנכבד עליה אל השם המיוחד •
 אכל מדרשם עיקר כי לא ראשו אדם וחינוגם הנה ה' ז'ל מפרש שזכר רמו בעשרת הדברות כי
 השם הנכבד היה המדבר אלו • ויבא מדרש חז'ל שפי' השם אה' ז'ל עליה לשכינה והנה שמו בשם
 רבו כאשר רמזו בסודות אה' ידעת דברי • דברי הבאי רשאי שבר גדול • ר' ל' כי בדברי הבאי
 עתה קוטיא גדולה בזה • ועוד שיש לדבריו קוטיא גדולה ממה שאין נק' הראשונה • בקרבנות
 סוד נעלם כלל הקרבנות • כולם ואולם משהו לך • במקדש בפי יתרו ואלה הם שפטים • וזהו מה
 שהבטחתי לנלות כפ' ויגש • ומה תבין ענין הקרבנות ברו פרטים ואשר רמזתי במזה חף
 עתה אבאר את תבין • דע שהקרבן קריק לכון זכירתו כלכד לשם העולה שיהא העבודה לו
 לבד ויקריבו ע"ג המזבח • הכונה לשם הנכבד ויחזק רב מעלותו לעולו • ויתחד בשם הגדול
 יחוד אלה גמור אמיתי • והכבדה והחיים יאשרו לעולם השכל ויזהר במחשבתו שלא יקנן כניסעות
 שם

שם יטה מן הדרך הנה נזי יסתכל ואז האם בא מן השמים הרובץ כארץ ועולה הקרבן בלשם המזבח אך כונת הקרבן בפרט הנזי רומז לדעת הרו"ל כאשר קבלתי ממור"י החסיד נר"ו לא אל ולא אליהם כדבר הקדמתי לך ופאלו הם המהויחסים לפי מקומן וזה מוסלם ב"כ לשפרי זבאות לשכלים הגדולים ופאלו יחמדו הפנים שצנו עובדי אלהים אחרים ואמת כי גם הקרבנות כלומר הפסחה האלו לבדם לא נאמרו אבל בצירוף אחרים עמהם או בכינוי נאמרו ומ"ס זכח לאלהים תודה אמר אחריו ושלם לעליון נרדף הנדר לאל עליון כמו שידעם וסוף תואר למלת הכל כלומר השם הוא שם המואר לכל הקרבנות כלם אשה הוא במשמעו כי כאשר הראה וכו' לו לשון אשה נקודת בקמץ הפין כמו במתן תורה דמו לעטרת זכנת הרו"ל והכונה לומר בתוכה הכחות כלם עולה הוא אשה הוא רומז בעולה ואשם למדת הדין בקמצותו וזמלת הוא רמז לת"ת בלשנוי לזכר שהנקבה בכלל ככה שלא נאמר ביו"ד ותקדש ה"א בפי"ק כמלא הרמז לדו שרבוץ מעליו עולה לעליו ומסע עולה לרוח שהיא חכמת אלהים ומיד נוחם ינוח וכבר רמזתי בפי"ק כי כלה כליל כי הם לאישי ה' אש מפעלה שרמזתי כי שמי אימות הן מכין זה כדאמת פי' הקטע והרפה כדאמת של קרבן כלומר כפולה הכתוב להקריב קרבן הזכיר השם המיוחד ולא שם אחר אבל בספור הקרבנות מזכיר שם אחר משאר השמות כפי עליונו במחשבתו קרן לשם המיוחד כדבר רמזתי לך כונת הזכירה ונס בהקדמת הקרבן ריקן כל העבודות כלן לשם המיוחד וה"כ בזכירה והכונה עלמה וכשהקרבן משתנה נרדף לכיון כילו לבדו הכל וסוף יעשה מה שצד עליו מלכו כאשר הזכיר הרב בשעיר המשתלח מן שפעת את העולם שהוא מעמיד את העולם וסוף עיקרו כאשר הקדמתי והוא שאמר אלהים אליהם אכני כנה לך הובחש שהשם המיוחד בך לפעמים אלהים גם בלשנוי חבין בשלם עליון נדרף שפורה לשם המיוחד בינה כאשר פי"ג ב"ג מדות ה"א אלהים ה' דבר ג' שמות אלו רומזים לחסד ועטרת ות"ת שם מלא על עולם מלא הוא השם הגדול שהוא ממלא את העולם בד' אותיות ומתח עליהם הרוח העליון רומז על קבלת הספס והנכרה כי בהתאחד המדות הנכרה באה לעולם לשון קרינה וחדות כדבר רמזתי ואש תחכם תורה תבין בפי"ק פתחם חסיה לאלהי ישראל נקדש קדשי ומקדש הנק' המקדש והוא מד"ה וסכני' לה' לבדו תעלנה ותהיה לרצון שם יקריב לו לא יסיה לו לרצון כי הוא לאלהים אחרים ויעבוד ע"ד אש יעלה עולה לה' כנה בשפע כידוע בקבלה והנה מואר שהיה כל כונת הקרבן והזכירה להשלה כי לו לבדו עבודה והעלאתו בקדש לקרב אלה כל הכחות העליונים לתת שפע בתחתונים ועמנו לאישים בגזרת תפארת ורצונו ואז יכלה בלבה המזבח כי בעלות לרצון על מזבחו ובית תפארתו תפארת אש ה' אובלת אותה שם ועולה בו ומכלה כאשר רמזתי בענין אברהם ואש עלה אז המלאך ג' כ באש עלה ויכול להיות שהרי לא כנה מזבח והוא היה המזבח ונמלא ה"כ שהוא יתקרב ויתעלה באותו הלהב כדא מן המזבח העליון שכבר פי' והתה בינה שמה וזהו אש קבלת מפייה כי לא הורשתי לפרש לויכ הדעות מפני דעת היוני כי היוני חולק על מה שאינו מושג לו בדרגתו והוא יסבור שלא יתנה סוף דבר רומזי בקרבן וד"ה במאמר לא תשבת מלך בריה אלהים אמר הרו"ל אני סובר כי ענין שהמלך מים וכנה השמש האל לשם יעשו מלך והמים בתולדותם ירוו הארץ ויולידו ויצמיחו ואחרי היותם מלך יבשרו וישרפו לא תורע ולא תזמינה והנה הכרית כלולה מכל המדות והמים והאש כנה כלומר שכללה מהם כחוצותיה תאות פי' מן תאות ובאה בעטרת הממשלה הראשונה רמז לחסד או לת"ת ממלכת ה' רמז לעטרת שהיא הממלכה שנתנה לדוד והענין כמו שהמלך נעשית מן המים ושמשם כך השטרת מקבלת מן המים ומן האש רומז לשמש ועל כן השטרת שהיא בריה נקראת מלך וכמו שהיא מכריזה בכח הדין כך במלך מכרית שלא תורע ולא תזמינה וכמו שהיא חמדה בכל הענין כך המלך נותן במאכלים ותקיים במליחותה ולכן אמר בקרבנות בריה מלך עולם היא כי הכרית מלך העולם ביוקיים ויכרת וכבר הורחיק להבחין מדבריו שכתבנו במקום אחר פי"ב א"ה את שבתיו שכתוב שם הות היא בריה עולם פי"ד העולם כשמה כלומר שפועל למעלה והוא שפי' עולה הוא רמז לקו שהוא מלשון וכל חפצי ופליים הכוונה כאשר כתבתי ברמז הנזי יעקב בהקריבו שלמים להשלים אלוו מדת הדין ובע"ה הרב ז"ל כדי שיאמר ויעשה רבנו

אמרנו בכל זה להפטרם כחות המשתלשלות ממדת הדין כגורת מלך וכמו שכתבנו בשעריו והוא
 ביום שלמות שיהיה חבלי שלם בשלום ולכך הוא בין זכר בין נקבה שהיה רומן לכל הכנין
 א-כחות והשתלשלות לזכר ולנקבה בזהניך מלך פניו ומלת חטאת באשר פי הרב ו'ל בסוף
 כל דבריו תבין הכל שזרנו לעשרת הדין בן וחסד כזאת ואשם וזכר כזאת מפרש הדין לזהותו
 כחטאת לרמז על החיבור שהניזק העולה תבין האשם שהוא לזכר אלא שהעולה כלה כליל
 ועולה לריוח ניוחם ואשם אינו כליל וכשעיר הנשיא אין כחוס בו אלא ריוח ניוחם בעבור כי
 הוא ממלך כזר מפרש הדין שהוא בדרך שעירי ע'ל אלא שהעולה לזכר אחר לו המעט והנה
 קרבנו שער לרמזו למדתו שהוא הלוחמת מלחמת ה' הגדול ולפי' הוא זכר וכאשר יזכיר הדין
 בסוף הענין חלק בחון זה שאינו כולו לאשה ה' שהוא עז'ל לפי שיש ממנו חלק בחון להפטר
 הכחות ולכזר רוח הטומאה בלה באשם ה' שהוא נשמה ועקרם לא בלה וכלכך שהנחמה
 תהיה לת' ואחר שהוא ידוע שהכוח לכך לא היה לזכר לפרש הפסוק כי ששט הוא בעבור שחטא
 הוא נקבה ושחטא חיות אחר חטאת כזאת ע"כ אמר בו לריוח ניוחם לזכרים שהוא כלולה הבא
 נקבה על חטא יקרא חטאת רמז לחטאת הידוע שרמזנו והזכר יקרא אשם רמז למדת היסוד ואל
 יקשה בזיכור בקוראו אותו המולך ולה המעט פי כי היסוד כלול בעשרת כי בהזיכור דעת
 הרב ו'ל בהאוינו יתייבך לך וכבר רמזתי אלך בפתיחתי שאין המכריע שני מלא רחמים כראשון
 בעבור ששם לחטאת ואשם שם זכרים כבר הודעתך עוד לעשרת הוא שמהוהכונה כדי
 לכזר רוח הטומאה וד' בתחילת הפרשה ופ'ל לאכלה הוא לזכר פי' כשאר הכחות ששם
 לזכרין קרבנות או הקטרת כדי שיונו מהם בעת שאין שפע הרעון הם לזכרין לאכלה אבל השם
 המיוחד אינו לזכר פי הוא אחד ומאחד בכל הספירות עם דבור העולם :

פרשת ויהי ביום השמיני

זולתי ענין העגל וזכר דבר זה ואל לנו מעינות כי חטא בני אדם בעשרת כמו שאמרנו
 בפ' ואל תשוב עלי כי זאת פני כזר וזה פני סור וזהו העגל כי אלה ידוע ש הדבר
 שמוקם הדבר אמת וזהו עמוק ומבואר והענין רומז דע כי הנשר הוא הרפה וידעת שכתב מן
 הקשה שהוא הסור והדבר אמת וראש הדין המלשלים שהיו אך במלות כמשכות כלם
 לזכר ולנקבה הראשון זכר ואשם נקבה וכן כלם על הסדר וזהו ידוע לכל משביל כי השם הוא
 סור וזהו נקבה ואשם תגל זה או תשכיל כל מה שאכלה לך כג' הוצרכה לזה הרב באומרו כי
 המוצא היה נראה לו כאלו נורת עגל עם וסור ועגל'ל לענין כמו זאת פני החמה רומז שפי'
 הדבר כלבה המוצא וכמו שרמזתי ופנימים שאינם מאירים על האשם אבאר לך בלתיסוד ותיסוד
 רמז הרב ו'ל ואש'ל אמסור לך סוד החטא מבואר בע' דע כי בכלל רומז על האשם בשמה
 כאשר פירש אותו בקרבן קטורה באשם כבר כתבתי כי הקטרת כונתו לעשרת ולכך עובר
 הנשמה אמשם היה לזכר לכיון כיחוד השם המיוחד לריוח ניוחםם לא עשו כן אלא שמה באש
 כלכך ולזון באשם לזון אף וזהו העשרת רק לזאת יחדו כונתם לגמרי בהקטירם למדת אש
 ואינו ראוי לעשות כן כמו שרמזנו וז'ס חו'ל קללה בנטיעות שלא ופירש ספרי מן האילן רק בחור
 טלם וכבר הודעתך שתוקן כל העבודות כלן לשם המיוחד והם לא עשו כן וזהו מה הדבר שלא
 היה אשם לריוח ניוחם עליהם קטורת הכיח כי עליהם כלכך שש' כונתם לזאת כלכך לחלוטין ולא אמר
 וישמו עליהם שכן היה לזכר וצא אש בל פנ' ה' ויתאכר אר'ל כי כמה שחשבו לתקן
 עמם מהו ששם כינוי לתת עליהם הקטרת ולזהו בכה פלמה שהיא לעצמה בלה יחוד השם
 הגדול ולפי' חרס אשם כהם שהיא חפנה ביחוד אשר הוא טוב ושפע וחספה ככרסה שלא יעשה
 זרה שלא ופירדוה שזהו לעצמה שאין לה נשמה זרה ככונתם כי בהפירסם לפי מהו כבר
 ידעת ששטרת נק' פטו והנה מסרתי לך כלל כל הקרבנות ושם העקטיר לזכר לכיון כונת
 המחשבה לת' לזכר ונמשך בעט ביחוד שלם לדעת כי הכל מאתו יתברך ואין אחר ואלה
 הוא מברך ומפטרם לכל ואין ועלה לריוח ניוחם כמו שרמזתי וד' באמר שא'ל ככר וזהו

מחויין היו לומר כי מפני יונס טעו בזה לא יסויה העונש מפני היין כי עדיין לא החזיר
ממנו אבל עכשיו שטעו בזה כי כאשר רמזו יבן . פי' שטעו בזה השם מד"הד . והעטרת
שרים בעבור שאלו הכוזב וחזו כן אז ואלו' אעפ"י שאלו יורד מן השמים לרד להביא מן
הסיוט שרמו לעט' שרים ומלאו בקטרת נ"כ סס פסוק שרמו לעט' שרים ולזה כיונו לבד ולא
יותר וזהו שחייב יין עכ"ל :

פרשת אשה כי תזריע

ולא אכלת אלהים מוציא כי הנני בך מאיצת שהוא אלהים שהוא מד"הד של משה . ענין
הנדות דע שהנקה מלך שמאל וירעת סוד ה"ה הקדמוני ואלו' שהטיל בה זרע
כי משה רוח הטומאה והדם הטמא בך מן המקור שהוא ללך שמאל והטבור מלך ימין וכש-בר
השמאל לריכה הרחק וכן כעין העיבור כאשר יציר ורע הוצר יהיה זכר כמ"ס ו' ואם כן זה
תשכיל טעם הטבילה שריכה מטומאה לטהרה ומאמר האגדה שא"ל שה"ה טבל בזה :

פרשת וזאת תהיה

וזהו מדבריו חכמת שלמה וילדך מן הארץ בלכנון ועד הארץ אשר בקיר . וטומאת
המח בקרובים וכו' הכל לנפך רוח הטומאה והוא דמות ססז מזרים וכאן לפורחות
השדה . יסוד אחר ויפרש בפרשת עוזלזכאן לפורחות אין הפרש רק שהדברים משתלשלים
ואעפ"י שהם לבח"א אלו עופות ואלו בהמות סכך בהמות לעוזלז שיהא ס"מ השר הגדול והוא
השעיר ונעופות מהן פורחות לפנים שכן נסין ופורחין כחיה . ואם כן זה תשכיל כל מ"ס ו'
נ' כמלאכי השרת ושלש כבני אדם והוא מדרגות המקטרגים למטה והיא התחתונה . פירש
שדרגה התחתונה :

פרשת אחרי מות

וכבר פירשתי וממלאו אכרית הסבת וסס רמותי גם אני ואלו בריתי כל הדברים שרמז
שמלת זאת רמז לשפי' וכן אלה מוציא שרוב המלות רומות בה לפי שהכרית כלול מהכל
וליתחדש בכל היא הכונה והנה פי' הרב האמת לדבריו ו'ל' . כתנה בר קדש דע שהייתם כד רומ'
לת"ת שיהא הרחמים וסס כד הוא דבר העולם כד כבר רומז לחוט של חסד המסוך עליו . והכל
בחיובם הנגידים לבנים וכן ענין המראה כלבוס הנגידים לרחמים וכן מראה סוסים לבנים כ'
המראה ראיה למחשבת ה' על כדויו אחר מלת עו אל . דע כי ענין עוזלז גדול עמוק מאד .
והנה מודיע פי' מלת אכרית החכם שאחר עוזלז הוא המדבר : והרב מגלה כדומרו שהשר
הזה מושל במקומות החרבן והמדברות והנה בלחנו אותו המדבר שמו לעוזלז שהוא שמאל .
כי יס' לו חכמים כלומר למלת עוזלז יס' לו חכמים שהוא לשון עו ועו כמ"ס הרו"ל והמלה כולל
שתי שמות כח ועו ואל מוכיח שבו ועו מה פי' נק' אל . כן שלשים ושלם תדענו מלינה הוא :
והרו"ל מפרש דעמו שהפסוק שה' לאחר ושלמים שלם מזה הסוד . הוא פסוק ולא יבחנו עוד את
אנשיהם לשעירים . סוד כיום הכיפורים כנה גלו ככאן מפורש שחין הקרבן לעוזלז וחלילה לנו
מעבור אותו ומה שאנו משלמים השעיר אליו אינו אלא שחר של יקטרג עלינו ובמחשבות של הכ"ה
אכל לגדל לשם הנכבד והוא המנוח לתת לתוך פיו : במקרא ובמסורת פקח ענין סוד כחוב
נחמ' סוד וקריבן לשון נקבה בלא יו"ד ומ"הן לפשט הכתוב תכין מה שהורעתך במחשבה הקרבנו
והקטרת וכן כתוב ונמסרו וקריבן ונמסרו כלומר שהם גדול אימר לעטרת מה שאמר רובם
אני רובם כזמא השם . הנה מגלה שחין הכונה לעובר כלל אלא שמקבל פרס מאת פני המלך
ה' כדי שיסתורם פיו שלא יקטרגו ואם תכין רמזו זה תכין מה שרמו הרב וידו חלקתה להם שהיא יד

ה' רמז לעשרת רוח הטומאה בבאין מלא מה שרמתי לעיל ומה תבין טעם כבוס וכו' .
 כל זה לעצור רוח הטומאה . ור"ה כמאמר לשם ה' ולא לו . והשני לעזאל ולא לשמו של
 עזאל . פי' לשם ה' לשם המיוחד סקרבן עולה הוא . והשני לעזאל פי' למדת הדין ששעיר
 קטלת הוא ולא לשמו של עזאל אלא סוד לשמאל . הנהיג והשיג לעזאל הוא לעורך עזאל
 המקטרג כלומר סוד לשמאל ולא לשמו אלא למד"ה ששעיר חטאת הוא והנה אנו מקריבין לשם
 ה' אפילו של עזאל ומידו הוא כל לשם . סתפסית בחוק ועמינה דמה לשעיר המשתלח לעצור רוח
 הטומאה וכו' . ופי' הענין כי העובות והפסעים באים מלד' ויור' הרע מן המקטרגים
 והמקטרגים ורוח הטומאה ושמאל מקבלין רוח כח מן הדין ועל כן השעיר נושא כל טובות בני
 ישראל לעזאל למקומו הראשון אשר נתקן וכלו ממנו . ונושא אותם למדכרה שהוא חזק לעיר .
 ולעמיד כשיחזור לו פרכוסין ככתחילה ויעצור רוח הטומאה מן הארץ . והמקטרגין נכלעין
 בנחלקן : וטעם כבוס בגדי המשתלח את השעיר בעבור כי נושא האחד נאחד עמו בלוחו האחד
 שהוא מלמדן לעבד . בשם להביא סוד לפיו ולכך היה טומא ולפי שנתקרב אליו בעבור הסוד
 שהיה מטעין עמו טומאות בני ישראל ומפסיעים להביא סמאל . ועוד נתקרא איש עמי מוזמן
 מעת ולכך היה מטמא שולחו לפיכך בק' עמי משטיעין עליו עובותיהם ומהודים כדי שלא יאמר
 ל' כי ד' חלק בהם ונפארו ישראל קיים מכל חטא שנתמטמו בכל השנה . מכאן ולכן הנושא סוד
 שמו כבוס בגדים לפי שנתאחד עמו בכל הפסעים . וכל סוד וזהו שהזכירו כבוס בגדים בפרים
 הנשרפים וסעירים הנשרפים ועוד אמר כי מלת עוד בראש סתם התורה המורה לעשות הזבח
 לשעירים אבל פעם אחת בשנה לא תעשה ככה . ולפיכך אמר לשעירים ולא אמר שעירים .
 ופי' ה' עשו החי איש שעיר כלומר איש של שעיר רמז של שור . ועוד נקרא בשמו פי' עש סלו
 שעירים לענין ופערים ירקדו עס . ויונין זה בדרך השכלות עכ"ל . וזה יודע בכחות בחכמה
 בג' ומגסיא . זה הענין רמז הרב ז"ל די' לפניך בענין זה ואין לי דמות לרמז בו ונריך להבונן בו
 ביישוב הדעת . והמלה נדר עס רס הנגר כמים . מגסיא הוא עס הקטרת שעושין המכשפים לקרב
 ול חנר אליהם הסודים וזהו האדם הוא קרוב יותר ולא אוכל לפרש . אם תדע כמות יחזקאל ו'
 בוי ומה נראה ביום פיד מלד' ולכך מלדכר והמישכ בו כי הדבר אמת ויסוד הסס מיוחד .
 אשר אין קץ לגדלו . ובהבינך סוד זה תבין ידיעת נביא האמת והסקר והכתוב וזוהי וזוהי הכביא
 אדמה וכל מה שאמר כשיעור קומה תבין . וסמס וחתום בי אין הדבר נמסר אלא למי שיש לו
 הסודות הנזכרים בדכריו'ל' הבכד והסודות ואילו שעיר החטאת קרבן . ואל תקשה עליו מן הנכד
 והנזר כי כבדור כוראות ימילו הירחות והלחות דאס שגלס לך הענין בסוף דכריו כי בהתייבס'
 חזורים לקדמות בריאותם והם עדיהתלי . בכד אמר הרב ז"ל שהשדים בשם הנלגלים וככד
 רמזתי בהקדמה בענין מעשה בראשית . מכלל סוד העבור . אינו ר"ל סוד הנלגלים וזלתי סוד
 העבור . ידוע למעלה בשם שיש עס נפש ימורה באמת . ונאמר היום מבאף אשם אים הוא
 באלו גזול הבה וגו' של מעלה ודומה חטאו לחטא אדם הראשון אשר הפריד העץ מן הגן . ויראה
 ליחזה לעצמי ולכך עכסו שומר לדורות . וכן בכל אחת מן הערוות אלא שאינו יודע לרמותם .
 והסוד שאמתי המקובל בהם אינו יודע והכך רואה עס' ז"ל אמר שאין לו טעם מקובל בסוד הערוות
 וגם רז"ל אמרו שלא קבו דעתו . ואני מלאתי במגלת ספרים משרב סקל מהסוד טעם
 איסור הערוות כי בתוך שפת ימי בראשית המעיינות לכד עשו הענפים ואחר שהסגלה עשה
 ענפים חדשים . וכל הדיוט יובא מן הענפים לכד דוגמה לזה באסור כל הקרובים עסס מורק
 אחד וממעין אחד למטה באחרת ובחשק אחיו שהוא כנופו ובחשו ובכלתו שהוא בכדו ולמעלה
 אכיו ואני אב אכיוונתיהם ואלו הם מפעילות שאינם מחרבים . ואחריו הקרובים שאינם יוצאי
 ירכו מהם כענפים שהרבו נמלא מהם וקין והכל מנכדראו בתוך שפת ימי בראשית הם דוגמת
 המעיינות עסס ז' ולכך סותרות אמותיהן לפאת ענף ולעשות פרי דוגמת הברירה שהענינו
 במרבוץ עסס ענפים . ח' שר"ל חסד עשה הקב"ה עס קין ושבס' שפארו תאמותיהן שנאמר
 אמרתיו עולם חסד יונק כי משם התחלתו סוד המעיינות כלם וזה שאמר בבא על כלתו תכל
 עשו . שכלכלת הקעיינות . ונקמות חסד הוא . ואין דתויבן רכיו כל זה רמזתי . חו' יהיה פי'

חשד מלשון נבלה שתרנונו חסוד דבר שאינו מתוקן . ובאמת אחיו אמר דבר הלא נכון
 מרוחק מזה המעין שהוא במקום אחר . זאת מלשון הכרעה למי ישראל ירע קדש אגלה לך
 בשללית . כבר הודעתך בה הנשמה משמח שרי תביסם . דרך זאת ואנוסה ולכן הם ירע
 קדש ברוכים ובאשר מעביר מורשו למולך מטמא מקדשו שהוא מקדש למקדש . העטרת היא
 מקדש לתפארת ספקא . מקדש לתפארת ומחללו מקדש לחול . ובחללו מקדש מחלל שמו הגדול
 ולפיכך פנו סם באים שהוא יותר אלו בו כי לו המפטר לפרע ממנו . ויהיה מלת ואני במקום
 הזה לשם הגדול ואיזה סם הנכבד מקדש כבודו תהלה לפסילים ועל כן ספק פרעה . וזו לפי
 עריות כי ע"ז נדמות בכל מקום לזנות והוא המקדש אם אותם שגולו לו יונק אחרי ע"ז ואז טעם
 אשר ילדו לו כי אומנת בשון אמונה אומן . ואחר מילת זה דה כי בשמות האנשים בין לזיקים
 ובין רשעים הם מעקום אחר . פי' מהסוד ורצה מנ"ל שצוה כל אדם כי ידו להלדוק ואף
 הנשים כן אלף שכל הדברים משתלשלין ובאשר לא יכולתי לפרש לך כלום לנוש הדברים ממראה
 יחוקא לא אוכל לפרש לך באמונה . כי כן אמת באמת . ומעשה יש לך להסתובב סגס הנשים מן
 האמונה שמתלשלו בשמתן וחזירות למקומן כלן לפי הסגסן וכבר הודעתך חזרתן ביוכל הגדול .
 ובאינך יאבדומן גרמא חבון החסוי הנשים במל"ת כלן ובמ"ע שאין חומן גרמא והפטרן
 תאמין גרמא ואחר שצוררתך נלדוקים ורשעים אוריעך מנ"ל באם ר"ה פהרות משורחן
 תחת כבודו רגלי הצדוקים טובה היא להם ומורה על הפהרות הנפש אחר שמקבלים משפטים
 בגוהם . וזה . ועתה אוריעך ג"ע וניהם סגס למטה גם למעלה בקבלה הטובה והפטרות
 סם לפי הזכות או הטובה וכל במדת העטר כי שתי פהרות נקראו חבון זה חבון מנ"ל בפ"ז
 שהקב"ה מוציא חסם מכתקם רשעים נידונין בה ולדוקים מתרפאין בה וכו' . ומה שהיה אותם
 הצדוק מחלל ויהיו רגלי שחילוני מדונים של גיהנם שמהם וזק דוכס של תפארת . ועתה סוד
 סתם אוריעך בגויה העמים אשר באות נשמותיהן מיסוד הסרים כי הם חלקם ואותם חלק להם
 ובאינך זה חבון מנ"ל עליהם ועסותם רשעים שאין כלם מניעין תחת כבוד הגויה הצדוקים אלא
 חסודים ובפיה רגלי הצדוקים השגתן כאשר ידעת מההקדמה במעשה הראשית ולפי מעשיהם
 יש להם . אבל סוד הדבור הזה סגס מגלכו בתחומים וחבון בצליונים ואם רשעים הקבלו כי
 בעברו על העריות ועל הדברים השנואים לפניו יהיה השם הנכבד שוגא אותם ובכאן להדבק בו
 קרוב הארץ אומן כלומר שאין ארץ חפץ מקבלת בשמתו מרעהו ועברתו שמהם כלם עד בא
 ההלה ושם הדון נאמן והוא ופקוד בסוף על לבא המרום במרום . פי' על שלא מיוח בעבודים
 אלהם . גן בעול אחתו כלם . הגן בעול והמעין סתם . והסער הזה יהיה כזה סגס ואין לא
 יבא בו פי אלהי ישראל בא וזה סגס . וזה סגסות ה' כי בסדקס בארץ מתיחמים בכל כיהם
 ובארץ לסם המיוחד . וזוהי אחרת גבר הארץ . הסקרב אליהם כן וזוהי
 דומה כמי שאין לו חלום וכו' .

כי אחרי שפי' הרב שצריח ישראל נחלת ה' והיא חלקו מכל הארצות והוא שובן בטובה ושאר
 ארצות נתנו בממשלת הכבדים ומולות ושרים וולת . כפרס בו ה' אלסיד שהוא העטרת ספקראת
 אלוה וגם אלהים דורש אותה . וז"ל הרב בח"ל דומה כמי שאין לו חלום ואפי' סכנסת ישראל
 אלוה הרומות כולם ע"מ חלקה היא הארץ ובארץ היא עיקרן של מלכות ואין להם חלק בשאר
 הארצות אפי' שהוא אדון על כל הדבר בח"ל אין בהם שכינה טובה עליו לפי שהוא דר תחת ממשלת
 הכבדים ושאר הסרים והם נותן להם טרפס ולהיותם חלק האומות . ועוד אמר ותטמא הארץ
 היא ארץ הא' והיא בית המקדש אשר שם ישכן ה' ת"ע ויגמר הפסוק ואפקוד עונה עליה ותקרא
 וכו' . ועוד אמר במאמר של מעלה . וזה המקדש אחר למולך מטמא מקדשו ומחלל שמו
 הגדול . פי' מטמא מקדשו שהגביר הדון על הרחמים והגביר המקטרגים הבאים מבח הדון
 סגס הפסד והפסד הבאם מבח מקור מים פייס אלקו האמפני לעט איוו מתקדשת כל כך
 כראוי בשבדו רוע המעשה הזה ומחלל שמו הגדול שגביו נולדו לו בידקדשו שגביו כלם ללך רוח
 השומא ולכן אמר שם אני שהוא ה' ת"ו ואני אהן את פני באים שהוא עב"ד . באלו היא מכובש
 לפי שהם לעט עליה . ואף הארץ העליונה נמשכת אחריהם . היו מבווינים במלות אפי' סיחד

ה"ה ל' פסוקי שחר ארצות ומוסליות תחת רשותו וכו' הם : והעולה על רוחם : כסדרים
 יהיו לומר אחר שיצאו לשחר ארצות שיעבדו למושלים ולשרים אשר חלק להם ואחר להם כי הם
 יעבדו את השם אפילו בשחר ארצות : כי הם וחלקם חתת ממלכת המלך ה' : והסס לו לבדו
 צבאיו עלילות : צריך ומה לדעת כיג' דברים נבחרו לכבוד ה' ישראל ארץ הקדושה והטוהרה
 והטהרה : ושלשה נרמזו בהודו לה' קראו בשמו ישראל דכתיב ורע ישראל עבדו בני יעקב בחיות
 ח"י דכתיב לך אחן את ארץ כנען חלל בחלחם : והתורה דכתיב וזכרו לעולם בריתו דבר טוב
 לחלק דור : ואין ברית אלה הורה וכל זמן שחמד ח' מהם אין השלמות גמור תדע שהרי לא
 נתנה להם הורה לב' עד שנכנסו לבדית וכו' בני ישראל ראוים שחמד עליהם שכינה ואעפ"י
 שנתנה להם לישראל לא היתה שלמותה עד שנכנסו לארץ : ואחר שחבין זו תבין עלילות אלו
 והסך המקום הדבק בעריות : כבר הודעתך כפ' זאת מה שהיה לו לרפיו ו'ל ומה שמלאתי
 כתבתילך : שמענה ואמה דע' לך כי אתה תבחר ולא אני : אבל אם תזכה להבין הארץ הראשונה
 ברוך ה' שזכנו לדבר זה וזה נגלות סודו להסידו שומרי בריתו מקבלי האמת : וכבר ידעת
 שפלט נבחרות הם ובהכרח ח' משחר ארצות נבחרה זו הפסוקה לקיום וסכנתו נבחרה : וכבר
 אלה היו צריכים לדעת חקיה ומצותיה להחמיקים הם במשפטים השלמות הכל אך בזה הארץ
 לא יוכלו להשתוות בחקות הארץ : אפילו גלו מלא יסיו פליהם חסדים ואחלמא בן יסיונו צריכים
 בחזרת הארץ בביאת הנואל לקבל החורה ככתחלה ולדעת כי כאשר תבין זה תכנס נטחון גמור
 ותאמין אמונה מוחלטת בביאת הנואל מיבא' במהרה בימינו ואחפסד שנסקע בגלות כי הוא
 משפט אלפי הארץ והארץ תגדו חתך עבד כי ימלוך וספחה תירש גברתה כי לא יירש בן האמה
 היות עם בני עמ' יצחק : ואינו יכול לרמוז בזה הארץ אחרי שהרבה לא נתן רשות לגלות : והוא
 שנאמר אני ה' בעתה אחפסה : למעני אעשה : ואם לא קבלת מה' קבלה לא תבין : והתבונן
 כי ימלכות אלהי הארץ על כל הארצות ואשר חלק להם : וחלק ה' עמו ואם אין חלים בבריתו הלא
 בדרך מרחוק אם יתמהמה חכה לו כי לא יסקוט האיש עד אשר יבא אל ארצו בענין : סר כלם
 מעליהם עדיין אנו צריכים לרמוז כי הענין מביא אותנו עתה למלת עבר שכאשר גלו מן הארץ
 כבר חקיה הארץ אותה הארץ העליונה כי ותקיה מלשון עבר הוא ובענין שא"ל אין אותה נופלת
 שאין סרה נופל מחלה : בעולם הנשמות כבר הודעתך מקום אצילות וזוהרת ואם תשיכל
 תבינה בזה האמין מה שהודעתך קי הוא עולם הנשמות שהוא העולם שאחרי החיות בעולם
 ההוא אין רשות לגלות רק בלשון מן הפה לאון רק אכסילך בכתוב בלע המות נגלה ומה ה'
 חלפים דמעה מעל כל פנים כי באלף ה' יסוד לאימו כל ה' בתחית האתים אינו מת בלומר כל
 התי בתחית שלעכשו אינו מת בכל שחר העולמות וז' ס' ל' שהלדקים עומדים ועשרותיהם
 דר' אהיה ואם דברכת חידוש הלכנה תבין מה שדעתו תבין אנדה זאת כי אין לנו רשות לגלות
 יותר אהיה בדב' ו'ל ירמוז בלע המות נגלה וז' : ואם אבאר אני שהרשות נבונה ורור מפורת
 וכבר ביארתי כי האובדת תהא ובהנחת תבחר : והנכחדה פו' ולא חלפים נפשו ואם קבלת סוד
 הענין : בעולם הנשמות כבר שמעתי וזכרה שמעה זאת : ועמה שלט הכן זה סוד שגלה הרב
 באורו וזן עמה שהם השלם ובי המבריע השני גק' שלם שהוא מקיים הנשמות ואם תבין האמין
 האמת : ויש לענין סוד גדול בסוד היצירה כבר אמרתי על סוד העריות שלא קבלתי אף מדבריו
 אלה : ומה שרמוז הרב ל' להשמות בהנחת הענין בפ' זאת ורמוז בכאן מכלול מה שמלאתי ולשון
 השחרות שאמר הוא ו'ל וסוד היצירה כי אתה תבאר ולא אני :

פרשת קדושים רהי

כי קדוש אני ה' מקדשכם

הוא האלהים שממנו יתברך כל הכחות הוא ה' ה'
 יהיה מהלל שם אלהיו אם תזכה להבין מה הפרט
 בין דברים לשונות הבין כי בזה הלל שמו גדול מהלל שם אלהיו הוא העט' והוא כי בזה שם
 על סקר מסקר בו ותכרך ומוליד הקדש לקול ומה' לו שלא לערכב הכוחות המערב מלמטס מערב
 מלמעלה

מאור ושמש

למעלה ואם תשכיל זה חלע עונש העבירות וחיוכן במשפטן חיים עד העולם כל זמן שהעולם
תקיים ואם ירמז למעלה כבר ידעת כל העולם כשבת הגדול וכשנת שהוא מקדשו ליום
קורא שבת הגדול ולעשרת קורא מקדשו ובהנייך מלת אני תבין והדקדק לטוב שבתות
דמשמע שנים הכה פשוט הכה על אופניו מלה הסוד ואין מלאכת בית המקדש פי כי
שבת ב' מעלות היו עמה שאין כן במקדש דומה שנת ובשבתיו שהכלה כלולה מהכל תדע כי
העט נק' שנת וגם מקדש ואם יבנה אדם בית המקדש בשנת נמלא שמחלל הפנה והמקדש
בנתינו ולזה רמזו ו'ל שאין מבטלים תש"ר לבנין בית המקדש כי תמלא בנין הנערים סתירה
אין תמלא ארץ ישראל ופ' אחרי עות ית' ומלת אני מורה על הכל נוול אביו ואמו וידע סוד
הכריות וטובתן יודע גולת ועונשן ידעם בן כבש כבר אל' ספסר ב' עגלי זהב ה' נתן
בדן רמז לקס' והאחד בבית אל רמז לשביוה וחשב לקבץ בין גלות עליות לגלות תחתיות
וטעם העלה מלאהי אומר ג' שנים רמז לת' ולביתים והרביעי קדש הללוים רמז לזכות שהוא
רביעי בקדש והחמישי לה' אחרונה והוא שכל כי משם התפשטות כל דבר וחוספת ברכה ויהי
שבתוב לטובם לכם תנאקה ה' יתירה לרמזו לעשרת ולשון ערלה חוטם וכסוי והנה רמז
באלנות רמז הנכבד הזה ובפירות הארץ מעשר והרומה שירכו עליה כלומר שירכו על כל
דבר הטירה שית' כמו חית' מלכותו הגדול והי' סס' ה' מבורך מו"ע מלא אני רמזתי כי משפט
לאלהים הוא הוא המקדש אומ' כמה פעמים נזכר זה כי הוא אלהי ישראל ואלה הארץ
והוא בית קדשני והוא קדש ישראל והוא גואלינו מעולם וכו' לומר שהוא מן העולם
ובקדשנו בקדשמו והוא הסוד האבות והבנים ומלת אני הוא המורה והל' טעם האשר
קדשנו במזמתי שכבר ידעת סודו הנוסף והנוסף אשר נסמך בבאן רמז לדו פרכופין וממקד
ויקרא את שם אדם יורד הסוד ולכן הקדימו לכל העריות כי דומה לקבלת אב ואם שהוא חייב
עיתה כמו שמורד בשם הנכבד ועל כן קורא לאביו ולאמו ונאסף ונאסף שיהיה להם לקדש עצמם
ולא יולידו כן תהיה מחלל ועצו מסלע העטרת פומכי ומטריחין אותו לטות מזהק סלעו
מקום שאינו ראוי כדרך שאו"ל באברהם עולם כמנהגו נזכר וד"ה כי המקלל אביו ואמו באלה
קלל המסותפין עתה ולפיכך חייב מיתה עכ"ל

פרשת אמור אל הכהנים

כי אני ה' מקדשכם וכבר כתבנו וגו' כלומר שמור לראש הסקוק וקדשיתו

כי את רחם אלהיך וגו' וקדשמו

והיה ג' כ' קדוש בעבור שאלו ה' מקדשם ששאל מקדשם ששאל מקדשם
הקרוב לרמזי הוא מקדש וקדש אחר אליו אשר הם מקדישים לו אני ה' ואם השכלת דברי רבי
יחזיק ב' יקר שפי' לטין קדושים במלת ויקדש אותו חבון זה וגם ה' ו'ל רמזו בנקמתו לי
תרום אל מדת הדין רמזו הסמך בענין זה ורמזו לדעת ה' ו'ל ידוע כבר כי בשם אסר
הסמך סל' יטעו בראיותם הוד פגולה וילמדו כי הוא לבדו הוסיף אומ' אלא גם ה' כ' כבוד
ובעצמו לא יבדל מן הדברים אשר להם סוד התורה שם רומזים לפחד הקדש והעט נק' רכה
כן לא יבדל מן הדברים המתוקים שם רומזים לחסד הנמור וקרנן החודש הוא הדין וטעמים
רמזו כפסוק כי כל שאר וכל דבש רקמן הדברים המצויים ארומה למדה הכלולה כמו החודש
בזה כיום מתן תורה לזכר על הארץ הראה את אשן הגדולה כי בו חסד
ומה בענין העולם הזה ואם חדש סוד העול הכי
שאר יסוד ואינו מלא רחמים כמסירת לפי שהכלה כלולה בו חדש זה וד"ה כל הקרבנות
בטלן ופי' היב' סל' יהיה שם מקדש סל' ונט' כוללם לרבות וקרנן חודש אינו בטל לפי
סודות המסירת ולעשרת עכ"ר תרועה היא שעתה לאביתו ולנו הבן ענין זה דע שקורא
למסירת יום סודות וקורא לשבוע תרועה וד"ה אשרי העם יודעי תרועה פי' אשרי שידעו
לקרב בתרועה אל הדעת עליון ודע כי ה' איש מלחמה העטרת שהיא היום לתרועה
לנו

לכו. התפארת עם העטרת לארצונו ולרחמנו וזהו שיהיה קוצרן בתרועה. כיומור. כי השופר
 רמו ביום. פי' הכלי של שופר והיום רמו לתפארת. לא תרועת מלחמה. פי' תרועה הזאת אינה
 רומזת לעטרת בלבד. כמו במלחמה לסוכאים חלל כלולה בפשוטה לפניו ופשוטה לאחריו שרומז
 לב' המכריעים כי הכל תלוי בהשוכה. פי' במלך הכל תלוי ממנו ומתחלה ביוזמו שאלו מלך
 יושב על כסא דין וכו'. יום הכפורים יום רחמים כדון העטרת חתומת גור דין של נשפים
 באמורו ותרום. כי ביום הכפורים ית' בהם. פי' כי הטהר ית' כי נסיו ועמו נחשד. עכ"ל.
 השופר רמו ליום והתרועה להרועה. ומה שיש פשוטה לפניו ואזריה לכלול אותה ברחמים לשט
 מכריעים. אהנם בקרבנות הם חזירות והם מקשה כמקוב עשה לך שתי חזירות כסף מקשה
 העשה אותם רמו לזו פרטין ועל כן היו באים על הקרבן ולכך דנתי לפני מורי. המסיד נר"ו
 שאל' חזירות כתיב לרמועל יחוד גמור ואם תבין מה שרמזתי בסוד הקרבנות תבין וזה כי
 בדקה ירמו. כבר ידעת דק ודקה וגם עתה רמזתי כי האמת ממנו נכרת ואחרי הכן. ראש
 הסנה יום דין ברחמים אחר מורי החסיד נר"ו כי נר"ה העטרת מתעלה ברחמים והקב"ה דן בזה
 את עולמו. אבל כיו"כ השם הגדול יורד ובא לו למדת הדון. מחקשו ולא מרעו. כבר ידעת
 סוד החקיעה והתרועה. ואחר זה תבין כי כנסתם מלאך האלהים לפניו אם ידעת ענין
 המלך תשכיל שלא היו זריכין להרע רק לתקוע כי בחקיעה ירמו הם ובתרועה יכלול לשונאיהם
 אסוקבלת סוד ירמו. ונסילת חומותם בפרשת בשעלך תבין כל זה. נפלה בשעם ובתרועה
 טהכל רמו לעטרת. ויהי בישורון מלך בהתאסף כבר ידעת המלך ועל כן
 בהתאסף היה המלך ה' נבא אתם במשפט. ידוע בקבלה אבל אם קבלת ברמו המלך המשפט.

נבא אתם הוא אות כבדא שלו והנבדו במשפט. ידוע בקבלה אבל אם קבלת ברמו המלך המשפט.
 פי' שהוא אומר לעולם כדברי הראש ד"ל. המשפט לתשובה תשכיל נזה. ועשרה ימים שבו
 ר"ה ליום"ב רמ"ו ל"ם ויהי"כ שהוא עשירי אין בולא אכילה ולא שתייה ונאשר בה' עניוין שבו
 האור הקדמון אין בו הסנה כלל ולפיכך דן הוא עלומבדמת רחמים. והנה הוא שמינית בעלרת
 דנר"ה חמור מאד וזכרנו כי דע כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואח' הארץ ויודעת סדרך
 בקבלה מפה לפס כי יום ה' הוא שבת ולא היה לו זוג אמר לפי הקב"ה לכל נחת כן זוג ולי לא
 וכו' ע"ה. אחר לזכר"ה כנסת ישראל האהבה וזוג ונחת לו את שלו. וכבר רמזתי לך היתה
 כת בעלרת הוא וקרינו הוא ביו"ד כי הכל בכל וכל מכל ובאשר נתן לו. כנסת ישראל לבת זוג
 בעשיית שמינית והכבוד לזוג בכרית מלה ובוים השמיני ימול והוא שמיני חג עזרת ואף היא נק'
 שבת והוא בתי של אברהם ליטובואם תבין מה שרמזתי בעלת שבתותי ומאשר חרב שבת הגדול
 תשכיל זה והכל מסרתי לך כי שבת ושמינית וזוג המלות רמוזים לענין אחד מכלל ההקד והכל חומר
 ביוכל הגדול וכבר הודעתך שכל כן נקרא תשובה. ואם קבלת זה עתה תשכיל כל רמזי חרב
 ז"ל וזוג בכת המלות ז' ימים בקדושה לפניו ולא תהיה כי כלם קדושים וכתובים ה' כי אם תכין
 כלל ההקד שמסרתי לך חדענו וימנו קנו מ"ט ויום וכו'. אם קבלת נ' שמיני בינה שמתסר לשפה
 רבנו ע"ה החן מאחד וקבלת עשה לפי מה שרמזתי לך. כי כל אחת מהספירות כלולה מכלל ואף
 חלוק ופרט בהם ולא לבינים. ואע"פ שזכרתי כל אחת בהם ובמדה תשכיל זה. ואם לאו איך
 סברא מוטלת לך כוונתן של פזוק. והשכונות כימי עולם וקדש יום השמיני בלומר יום
 השכונות שהוא כיום ה' של חג ב' ימי השכונות רמוזים לשמיטת העולם שכל אחת ממונה לחי
 פעולמים ולפי היות כל אחת עולם אחד וקדושה אחת כפי עצמה אמרים בכל יום ויום הלל
 נמור ונוטלין ד' מינוי לרמוז שכל אלה. וזהו רמז לאחד מן הימים שהסודות יסודימים שכלול
 ומינוי רמוזים להם וכוונתם ה' אין לולב ומינוי כי בכלל היובל מרג. ושולקים בקרבנות
 שמתעטין הפרים שכל אחד רמו למספת טובה שיהיה בכל אחד משלמניה ויתעטרו השומות
 וכחותם בכל אחת מהמטות כנגד הפנים ופריהם שמתעטין בכל שמיטת ומתעטוד היום הם
 שהוא היובל. ובפסח אין לולב ומינוי כי הימים רמוזים לבינה נמלא יום ה' של פסח ומנין מ"ט
 יום ח' ויום מתן תורה ויום א' של שכונות דמי חול המועד שבו ובוה בחלקים כי בפסח נרמזים
 לימים העליונים ובסבת לשמיטות וחולו של מועד כבר מפרש הרב ז"ל ענין הימים. ואני סקרתי

מאור ושמש

שפי וזרי"ר מפני מה חילול מועד מותר במלאכת האכיל יוהר מימים טובים גם מפני מה סוכה
חלקו בקרבנות ולא חג המצות ואמר לי שלא הותרה בה"ט מכלל וכל וז"ל התכונתו כדבר שאם
תקין ע"י הספק וסוד היובל והיכל הגדול וקדושת פניהם ואחרים ודבר ימי השבוע שכתב הרב
זוה"ש ששאלו וזהו כחג המצות ללמוד תעניתו וחזון כספי פסוקים וזהו היובל קדש וביים
השנה קדש ולא חסדור סדרה וז"ל מלאכתו למקובלים והוסף מור"ח שהיה הראשון הלל
גמור הורה ואמר מפי עליון יצא כלם שהיו בזה ולא כפיטל וראוינו הלל גמור ולכך קראו חז"ל
על חזקם חג המצות עלת כי הוא כיום ח' של חג שקראו הכתוב כן וזהו שאז"ל שמיני דגל
ז' ע"ש וכן פז"ר ק"ח והוא יום הדין הסוד לר"ה ויוה"כ בקרבנות שהוא רמז ליוכל
החכם השלומין דראשון הוא פי' אע"פ שצברת רגל כפ"ע תשלום דראשון הוא ואע"פ שכל התענית
אחר בכח להשפיע וז"ל אחת לקבל לשעולה ואינם באחדות שלשם מ"מ חזילות הראשונים הוא
שמה פעלה במחשבה היא ועוד אמר כי אם באמר יראה כל זכור ולא יוכל להזכר בח' של חג
שרומן לשיב"ה והנה זה מבורר אחת אמר לי הרב שקבל מפה לפי הפרי אשר בו רוח ואחרי
הפרי רוחו לעטרת והפך ליסוד ולפי שהוא תשלומין דראשון כי הוא חזילות הראשונים ואינו
באחדות שלשם כאשר פירשתי בחשבון הימים בהיותו וז"ל כמיניו נריך להיותו במלואו ומעכבת
בו ואינו נארג עם הלולב והנה החטא בו לבדו כבר ידעת שיש קוץ בנטיעות מעט וקוץ
הרבה וידוע שחטאם בהעמידם פרי לבדו עם שאר המינין כלומר שנתייחד במחשבה ונמנע
המובחן קו האצתי כולל אם תקין ב' המכריעים תפין הפל הם הרמז לזו פרטותיו ונבוא
של כלל סגן הראש הוא גבוה מן הסוף ואע"פ שכתבנו בהורעות הם גבוהים מן הראש אם תקין
אצות בקוראם בלחות תפין זה שלשם ספירות בבת אחת רמז לזרועות והמכריע שלי מיד
אכיר ופסק רמז להתן אחת ליעקב וערבי נחל רמז לנכחים וכבר פירשתי טעם זה
ולכך הקדים האחרון הרכה הפליג
האחרון לכל נפשו ובמחשבתו כדרך שאז"ל אידי דחזיבא ליה אקדמה פרי עץ הדר זה
הקב"ה הטע לך שכל שכל אחת מהם קרא הקב"ה והכל לפי הענין
הדר כלומר הדר הוא ועם כל אחד הוא ועם כלם יחד הוא ואם תדקדק בלשון המלאכה מבורר
בזה שרומן לך והוא הלכה לדברי האנשים ודעת רע"ה היה כי כרומן בדבר אחד לכל ענין
ולא חלק בכוונה כי אחת ושלוש לאחד הוא רומן גם הנכחים בכלל הזרועות ודעת החכם
ובפות חמרים הוא הראש פי' הת"ת נקרא ראש ליסוד וז"ל בבחי' משל לאדם זה יסוד
שזרועותיו שהם החסד והפחד יגן על ראש שהוא הת"ת שהוא ראש ליסוד טקרא אדם והוא
קו האמצעי כפול פי' בעבור שמועד באמצע הענין כפול מפני כי הת"ת והיסוד נקראים קו
האמצעי ונבוא על כלם כי מכללם נעשו דבר אחד לזוה"ה הת"ת והוא נבוא מכל שאר מיני הלולב
וממה שרומנים המינים נמצא עץ שכלאע"פ זה היסוד תהיו את חג ה' הגדול פי'
הקיום את הת"ת שבעת ימים וכו' ספי' שרומן לו ימים
ותחברו להם הת"ת שערות שהיו העטרת וזהו וחננות אותו חג לר"ה ימים בשנה פי' שחננו
בו ספי' עם השנה שהוא העטרת עכ"ל ועתה איורעד דעת הרב ז"ל בסוכה כאשר קבלתו
שרומן בהלכותיה לשיב"ה שהיא דל"ת הדלה ברחבה ונבנה ובמחשבותיה ואם קבלת דעתו
ופתח חזוידעד ענין הענינועין ואקפה ב"ב"ה אנו מנענעין לפני המלך שהוא התשובה להראות
מלכותו בכל משלה וכל הנבאים כתעשים ומדעושים לפניו כי תמצו בשחלל הבנין ומנענעו לר'
רחוק רמז למקובלות אליך ומנין הענינועין שם האחד בנשילה ראשונה והשנית בהורו חמלה
ובת"ה וזהו בלתי וזהו כהודו בסוף ואם נענינועין בכל דבר ולכך עזרנו ל"ז גם כל הנטיעות
שבת ל"ז שכתבתי שם בכל יום שהרי אחד מהם שבת שנין הנטיעות דומה אותם ומקישו אותו בכל
יום פעם אחד רמז כל הפקד אחת להיות אחת לפרץ בכל אחת כל ה' ולקיים בכל וזהו תפין
קרבנות החג חלוקתם כל ה' וקפות וכבר רמזתי שאין הדין בהם כשם ובסודי רמז
לזה כל ה' ואם תפין ענין רמזוה שרומן בו וזהו שבת דברי הר"ל שהוא תשלומין
דראשון ולא בראשונים כאשר רמזתי בזה וזהו הפקד שבת דברי הר"ל וס' והמכר

ועליו לרד ברכה ודמותה שנת הוא עוד גדול רמו לכתר עליון * ורד קבלה מפי מקובל האמץ
הרמו מהסוד מאין מפני שרמו לאין שהוא למעלה מן הכרכה אינה לריכה כרכה וריכה פרסום
הסכל * בריתי היתה אתו * הכונה מיהיה להם הכרת מלש כעולם שהוא השלום והכן :

פרשת בהר סיני

כד נאמר בפסוקים כדר ידעת ענין זה ובתנים ובמועדים * וסודי ימי פולס רמו בחקים
הזה * וידעת כי ביום השבת היו הלויים אומרים מומור שיר ליום השבת ליום שכולו שבת
ומנוחה לחי העולמים * ואם תדע עוד השבת הגדול שספרמין כמלת שבתותי תדע גם את
לצמחו כי אז תשבת הארץ ויהיה ה' אחד ושמו אחד ולמאן דאמר שיחבר הכל כמו שזאמר השמים
החדשים והארץ החדשה ואף למאן דאמר שבעלי חיים לא יהיו בעולם * ומשנות הארץ ואת
פעליונה מתפעול כי תהיה למס הגדול עד שתחדש כנשר נעורים * וד"ה כי ששת ימי בראשית
הם ימות עולם * פי' שכל יום רמו ולאף שנים ויום ה' הוא שבת לה' * וג"כ השנה ה' הוא שבת
למס הגדול כמו שאמר לפנים לעמוד לנח שכלו שבת ומנוחה לחי העולמים ושימים הם רמו לאשר
ברא במעשה בראשית * פי' ימים רמו לו אלפי שנה מיהיה העולם והקנין קיים * והשנים ירמו
לאשר יהיה בבראשית כל ימי עולם פי' והשנים אלפי שנה שהוא עולם אחד ירמו מיהיו ג' כו' שלמה
כל עולם משתת אלפי שנה והשניות כלם מנוחה לחי העולמים עכ"ל * וחייב הנלות עליה מדה
כנגד מדה והכן בביאור הרב והדעת כי הוא מוסד והמאמין יחריש * הכבוד אומר יחיש לא
יחריש * והוא לזה להחריש אמנם גלימיו לך כבוד היובל הגדול * הם ידעת שער בית אחד כלומר
שער שהוא בית אחד רמו לה' * פי' שיש לו אל היובל * דע שהסוד מן ועל יוכל ישלח שרשיו אשר הם
שרשיו * הם הנגלה מה שרמותי בשמחה שדי והסכלה בדנין חנין ככן * והוא תהיה לכם כמה
העמיק הרב ז"ל והנה רמו דע כי כיוכל המלה בפני עממה ואומר וחזר ענין אחד כלומר יובל
הוא קים תהיה לכם * ובכר ידעת מהו קדש ועל כן אמר בשמחה את ספיק קלידך לא תקלור
ואת עכבי נויך כלומר שדיון הארץ תהיה לנו בהחדש הבריא * וביוכל נאמר שפיהו גוריה *
כי כשונה אל היובל הוא של עממה כמו ויקחו לי תרומה וזה הקב"ה שלו הארץ דיו לעבד מיהיה
ברכו * אם יאמר לך אדם שהבין עוד זה אם לא קבל לא חתמן * והנה מכאן ורמו לסוד דע
שאמר הקב"ה דיו לעבד מיהיה ברכו * מכאן הזכירה לעבד ומכאן התפארת לרב שנס הוא חזר
ליוכל וכבר ידעת מה שנקרא שלם ומה שנקרא עולם ואז תבין כי ידוע היובל בונה בעולם * וד"ה
דרור מלאן דור הולך ודור וגו' * פי' שיתגלגל העולם לחזור פעם שניה כמו הדורות שמתגלגלות
בגופי האדם עכ"ל * וד"ה שנת במאמר הרב וטעם כי לה' הארץ מאמר התפארת לישראל כלו'
הזכרונה כי לי היא וכל זמן שהיא לכם הרי היא שלי ואם אינה שלכם כביכול אינה שלי וזהו מה
שאמר בשמחה יובל דיו לעבד מיהיה ברכו * פי' דיו לישראל להיותם בתפארת כי באמת
כנסת ישראל ולא תהיה לא לו ולא להם הכל בפניכם שחטאתם וזהו שם היובל בונה בעולם *
כלומר שפסק השמחה ביוכל ויתבטל חסם אותה מדה הקב"ה עולם * ודע כי בשנת השמחה
חין ברכה מהפסוק מאותו בנה היולא מעדן אל העולם רק בפסקת ולכן חין הרישוד וירישה
בשמחה והארץ אשרה בעבודה כי למעלה מתמעט הבט הוא המלא הכרכה * הכל בשנת היובל
באמת יתפסק הכהר היולא הוא יסוד וגם שלמטה ממנו ייב' הכל לאשר היה וגם בשלה שישק
העולם על אותו חלק אומר שיחזור הכל לתהו ובין ל'ן שאלין דיוקים מה הם * עובין הקב"ה
עושה להם כנפים רומים עוד יותר למעלה או שפסק הנין עד שוכו לשמחה אחרת כבראשונה
עכ"ל ז"ל * אמר כי מה שז"ל מלמד מיהיה סדר ומנים קודם לכן היא דעת האומר כן שכתב
שמחה שנים אחת והאומר שהיה בונה עולמות ומחריבן שכתב ו' חלק שיהיה עולם אחד וממלכות
שכתב ז"ל והרב שזכר אומר עולמות יא' ו' עולמות מן חלק שנים כלומר אלפי שנה ואולי
דלמיה על בונה עולמות ומחריבן עוד גדול רמו לעולמות רומיות והסנין אשר קומטו כלל עת
וסדר ועמים ענין כמו בן דומה למה שאמר הדעות חין נקבלה שיהיה מיו כי בונה עולמות
ומחריבן

והחייב לו חובץ פס מה שאח"ל מלמד שהיה סדר ומניס קודם אלא שאמרו כלשון אחר והנפס
דכאן כל הפרטות שהיו ע"פ מה שזכר בפנים בזה. הר"ס בנח"ל יאמר כי חלו הכ' מדות היו
הכלבין על דרך הקדמות ודבריו רחוקים מדעת המקובלים:

פרשת אם בחקתי

השולם

והחבר לרחץ ביוסף מה שאח"ל בהדלקת הנר משום שלום ג'יתו תבין חידתו
שעכנו בחוכו והנפס אשר בווכו. דע שהסם המיוחד מדבר וקורא משכני לבית
דודי ונפסו לתשובה. ואם בליון נעלה נפסך בהבין דברי מורי החסיד נר"ו מהקדמתי הבין וזי'
האשר לדעת מורי הרשב"א נ"ר גדול הדור מפי רבינו ז"ל תרענו ואם לאו הנך דבריו כי זאת
הכרעה. עוד ואם כיכר אל: ונביעול האם לבישת הבגדים הכולים ונריך לגבול למירוק. וז"ס
שיתן משכנו בחוכנו הפרט. והנפס אשר ממנה יבא המשכן. הנפס רמז לתשובה שהוא
למשפחת המדבר. ואמר אשר מענה יבא העטרת יסודה בבינה כי החכמה והתשובה איך ואם
ז"ל והעטרת כן ונתן. ואומר לא תנעל אותנו נפסו כלומר שלא תביא אותנו במצוק להחלול.
לבנים וחדשים פי' נפסותינו לבנות וחדשות שלא ילביש אותנו נפסות אחרות. מהויות לקבל
יסורין וכו'. הנעיל לשון פליטה שהנפסות העמידות לטוב ליסורין הראשון כשהם נפסות עון
המקום יסודו בלילות היום ונאות בנין אחר עד שתהיינה מווקקות בלי חטא. אם בליון נעלה
העטרת נעלה נפסך להיות בניה רמז לישראל לבגדים בגדים נאים נעלים פ' מנוגלים
מעונות ומקבלים יסורין כי קיוםם ממנו בדרך הילוכו. פי' הנשמה היא כח האל מן התשובה
ומלטיית לבטה ומתקדמת שנאמר רוקמתי בתחיות הרץ. וכשנפרדת מן העוף נשארת בלורכה
ולרקומה ונראית לעין אדקים. פי' החסידים כי ידוע וקבלנו על הנשמה שיש לה צורה והוא
בצורת אדם וזכר לזכר ונקבה לנקבה כדמות הקפה ירוק ואדום. והוא יסוד הרב ז"ל כפיט
בשחק כיום סגור ככלה יעפיה דמות לה והוא חרבי וקשתי כיום נפס עכ"ל. בעולם הגשמות
ונעלה ב"ב כדן גלית לך אלו שני דברים. ברכות שמים בעליונים. ידוע שם שמים ותבין פי' נקרא
שמים. פעמים הת"ת ופעמים הנדק וטאר הענין מבורא עמי הרב ז"ל. נן עדן וע"ס. וז"ל
בבר נזכר נן עדן וזכר"ב פי' ממה שאמר ונתתי משכני שלום בחרץ עכ"ל ז"ל. לא השגנו
ישראל מעולם שאלו היו משיגין להם בשלמותן לא היה מתגלגל אל יחזיק עמנו בנחם השלמות:
שלמות זה רומז ב' אחד ושמו אחד בשמות השם והנה שלם. להפרכם את בריתי.
מכאן שיש מפרשין שדעת הרב ליסוד שהוא השלום נקרא ברית.
וכן דעת הכהיר שכל ברית שלום והכרעתי שאין זו מחלוקת שהכל בכל ככתוב כי שמי בקרבו:
הפך ונתתי שלום בחרץ. וגם זה תבין במלת הנני משחיתם את החרץ. ואנכי בעלתי בם:
דבריו הרב נפלא מאד ורבותו לא קבלו. וז"ל הפך ונתתי שלום בחרץ שלא יהיה היסוד דבק
בענין שכתלו את בריתי שלום שגדמו שאין היסוד בענין ואנכי בעלתי בם בעצמם עכ"ל.
אך אני. מלת אף ואני זאת הכל אחד. וכמה לא די אלא דיון את הדיון ע"א ששקלסור
כמו שאמר בספר חריב ע"י מלאך וזולתו אלא אף אני אישר אתכם. כי ידו בכם:
ואמר שבע על מטאמוכם שכל השבע יהיו נכבדים באותו הדיון. כלשון יחיד ולכך אמרן משם
כלשון יחיד כמו בלשון רבים. וז"ל הן אלות הכרית העטרת כי הדבור מפי הנכורה וכלשון רבים
דמו למשפחת שהוא בעטרת. אבל המשנה תורה פי' כל הספורים הם מפי העטרת בלא חכור
המשפחה ולפיכך יוכיר שם תמיד לשון ארירה משא"כ בתורה קללות שבתורה לשון רבים. פי'
שהשפחה היא בעטרת ושבתורה תורה כלשון יחיד רמז לעטרת בלכד עכ"ל ז"ל. רק כבוד
שמו כבוד ידעת וחס שמו. הגדול וכבודו הסובל אהבו במעמד הר סיני. וז"ל רק כבוד שמו הוא
העטרת לכד. בית ראשון התפארת בעטרת. וא"ל היאך אמר כי העטרת היא בכית ב' ובמחנה
דברים שדרשונו שחבר בית ב' אחת מהם שלא שרתה בו פכינה ע"כ ז"ל כמו הרב ז"ל לנכונות
שהם חופף או מבטא לכלל מלאך את ביה עכ"ל. יעקב יצחק אברהם. אמנם

דרך קריב לו. והכתוב אומר על שם הגלות השליך חמטים ארץ חפצות וגו'. ואמר לי נר"ו
פסם ר"ם הקטן סאמיתות ואחרונות לא"ת כ"ס סד"י שכל המדות נקראות כן בהיותם כבדות
הנה מה שהבטחתך בהקדמה בשמות המשתנים מורה על יחוד גמור שלם. לזכור בכל דעת
שכל כלולה מן הכל. וד"ה שלם כמות רמז ליסוד ולזרועות וקראן בשם זה לפי שאין כהם עומס
המלאכה וזלתי. וספד אחת מגדלתן. העטרת שמואל מן הכתאף הפועל ועומס כל מלאכת
הכנין עכ"ל.

הם ונשלם וספר ויקרא • **ההלה לאל גדול ונורא**

אתחיל ספר במדבר סיני • **בעזרת שרי שוכן מעוני**

ספר במדבר סיני

ער שידמו • לכרובים שראו יחזקאל הנה גלה לך נכא"ן דברים שלא יכולתי לפרש בשמי
השמות כענין גשר וסור ועל ברוך ממשה ספרו אתה ראה לשוני ככאן
וראש מה שראו יחזקאל והכרובים שהיו בעקש כי רמתי שראו באחד ואכן באחד שלא הורשתי
לחמו וימר. וזהו הכל מועד בתוך המעשה האהל מועד נק' העטרת. ד' רוחות העולם ידעת
סודם כי אברהם מורחו של עולם ויחזק מערכו של עולם. קו השם דרומו ודוד נפשו וסימניך
סלחן בפניו מורה בדרום. והל חשב עליו שכינה במערכ כי כמות ה' ממקומו. וכבר ידעת
סדרן בקבלה אמיתית אף כי חזותם במדבר ד' דגלים בסדר המרכבה שראו יחזקאל באשר פו'
הרב בפ' בהעלותך. כסוי עור תחם לפי שזית רמז למד"ה לא היה נראה עליו. שראו המסך
לו כבר ידעת שהפרכת רמז לשכינה ובהם דברים במשכן. כן כלול הכלל העטרת עומק
בנית המקדש שלמטה כנגד בית המקדש שלמעלה כנגד זה. שמו הארץ וכסו אותו בפרכת
ובתנו עליו פחיל תכלת שהוא הכנגד כדי שחשבה עליו שכינה. והכן היה נראה עליהם
תלמעלה בסוי עור תחם דע כי הסלחן והארץ רמז אחר רק בארץ שני לחות הדתית אשר נתן
משה עבד ה' והיא המעלה על שלא יראה עליו כסוי עור תחם ויארצו הכדים. שאלתי מפי
מרי נר"ו האריכות ואמר שלא היה חלף לשאת אותו כהם כפשוטו והסלחן סימן למלכות כסלחן
מלפניו והלחם רמז ליסוד ולחבר. את שניהם חזר שלם פירו עליו כנגד תכלת להיות כלולה
להפסיק ביניהם לכלים הנותנים עליו ואז נתנו עליו בגד חולעת שני רמז לשכינה ואין לחוש לכך
אחרי שכבר כוללת כנגד כלול תכלת למדה הכלולה מן הכל. הנה החכם ז"ל מבאר כי בשריות
מדה"ד כלולה כמו הארץ היו מכסין בתכלת ובפניה עומה כמו הסלחן מכסין אותה כנגד
חולעת שני שהוא מראה אדום רמז למדת הדיון. כנגד הארצות דע שהתכלת רמז בהיותה כלולה
והתולעת שני רמזו בהיותה בינה בפני עומה והארצות עור מראהו באדום רמז לפחד יחזקאל וקדש
המבואר כי שם וזרוע אדם כופר בפשטות. דע שהמזבח החיצון נק' ג' שמות מזבח העולה מזבח
הנחת מזבח החיצון רמז לקפה. והמזבח הפנימי בקראתו כ"ג ג' שמות מזבח הקטרת מזבח הזהב
והמזבח הפנימי רמז לרפה. כי כעבור היות הכבוד יוסף הכרובים סוד זה גדול. דע שבהיות
הכלים סדורים בסדר השכינה מורה בכרובים שהיו במשכן. ואם יראה הלויים היו מחזיקים
בדעתם למעלה כנגד בית המקדש זה כנגד זה. ושם היו עומים ואפילו יכונו לא היה דרך
כבוד שלמעלה לראות במבואן ולכך ולא יכלו לראות ככלע את הקדש פנימיותו ותפגשם הרפה
ומתו. אבל אחר שהכניסו מורידים את הפרכת והכלים ג' כ' מליעין או הכבוד מתעלה בקדש
הקדשים בשם הגדול ובתביון עז ויכלו הלויים בקדש והנה זה דומה לכמוב פן יפרשו וכבר דעונו
זה בשמות הקדש ומקדש המקדש אם קבלת. כי כאשר עומים למטה כך נעשה למעלה ככלע את
הקדש כפשוטו כלומר שמינה כל כל וכלי כדרכו ואז הקדש נכלע בשם הגדול.

פרשת נשא

השעורים

פרשת בהעלותך

לדברי עליון וסוד נשגב

המליץ

המליך • ושמעני מיד יעשוני פי לא יוכלו לשכון מתי הנכורה ואפרו • לו יסיהם הוא בין הנכורה
 וביניהם אין • רשית לרעהו יתר • רק אם חכין רחמיכם מעד אים ולוחם פיה יחוקל באמת חכין
 זה ומתכל חסדיהם ואם חכין אים יסיהם נביאם • נביא • ה' סקול למעלה ממדרגה • רוח הקדש לא
 היה לו יותר הסנה חוזק אף כיום מדרגה למטה מן הנבואה אמתית ואע"פ שאז נביא כדור ויר
 סהאמרה כיוחאל ויתבאר בזכריה סהינכיואם אכל לא במדרגה גדולה ולכן תמצא בזכריה
 וסחוק אל מלאך • וד"ה במאמר ולכן היה המספר ביורדו מזרים • ע' מפני שזבז חזק לחזק לארץ
 וכאלו מחלף לחמת הרים וכדי שלא יוכלו לקצקע ביניהן עשאן דוגמת דיוקן החקוק למעלה
 טכן • ע' מלאכים סוככים הכבא ותהיה כח גדול ולמעלה מן כאשר הכסא למעלה מן המלאכים
 עב"ד • להשרות שכינה עליהם כהר רשתי • כפ' במדבר סיני ולא השיב עליהם • ויחם • ס' רביא כי
 לפי הסמללות הוא ופיקר הכל • ע' וכן האותיות בשם הגדול המפורש • כ' • השר בדבר זה שהוא
 עמיק לזון פה ואל' הטעם בו כי לדעתו קרוב הוא עם ישראל שפחז בו אחד • יהוה במראה
 אים חוסה חכין • בייחוד קמון ולא מוסל • רומן לכבוד שהאון סיהם בגני
 שהיה רוד בכל יומי כהר גלילי פשוטו וסודו כמלת טובי • יודע מעשמו כל המדות והמדות סככית
 וכל העלם • כיוס • כיוס • כיוס • גלוי עינים ומלכום שמואל רבא ושמואל וטל • עד כ"ד
 וכל אחד מהם כפי מעלתו בזכמה ובחמירות והתמורה יכנס בה • תמונה • בג' פהאף אדם
 נרמו למפארם אים קבלת זה חכין לזון ספרי כי בראותו כאחרים יפיע כפנים זה מראה אחר
 כה • מה סהכטחיד כי העטרת בקראת לפעמים אחרים ולפעמים פנים והנה ככאן עלה למעלה
 מרע"ה וגם הר"ל רמו באבות והמורה מעידה ולא קם גבאי עור והענין סיה • ככלם כשאר
 הנביאים • וד"ה אכל אהודע פי' אים אחר במראה שהיה העטרה אראה היה נראה שהת' המדבר
 היה נראה לנביאיו הוא • בצמח ולכן אמר אהודע • שהוא מתודע לעטרת שהוא במראה • חסר
 שמה • במראה • וד"ה יתודע אל הנביאים ולא שידעו השם הגדול וזהו וסיה • לא יודעתי
 לז • אשר ירש • ה' פנים אל פנים • פי' שידע למטה • ה' • סקרא פנים כפנים
 פי' כחזק • פנים רמו למטה • והיה רואה • כל הפנים
 סהניס מסתכל בראשונים והענין סיה ככלם • פי' שהת' מתודע במראה וזהו וקרא שהוא
 מאמר כאל שדי עב"ד :

פרשת ש"ח לך

כ' בליל • פחותם בקבלה נודע לנו הלילה הוא ליל סמחרתו הוסעבא רבא • והוסעבא אינו
 יכול לפרש ומוסבס • הוא לדעת הכל • אף • לך • דבר • קטון • וגדול • מלמטה
 שאין לו כח למעלה וכהיותו כחיים לו כל וכסור כמו מעליו סה כלו והסמא או הירח סולטין בכל
 כרבו והנה אחר שהלכת • הוא בכל כחה • באות • סיה • וזכו • חוכין • והוא • טופתיו • והנהגתו • הוא
 גלתיו • והוא הסיון אף כי הכל חלו כהסבה וכמע"ט ובשמירת עלמו מחויב אחד לכל ימות כו •
 וכבר ידעת דבר זה בסמיכותו וחקרנו ומצינו לזון רבינו ז"ל • ס"ק • דכריותות ואהיה דע • לך • על • זכא
 המדום כמרום כהר רמותי • וזין • בתין • אים • חכין • כדו • פרטיו • ופל • דרך • האמת • שבת • הרב
 שאינו יכול לפנים תחד היכוי • פי' אין דעת הענין סיהנה קרבן לעטרת • ורמותי • חיה • סהריותי
 סהריות • נחום • בארני • הגדולה • כח • הרחמים • דע • שהסם • הגדול • הוא • כח • לשם • הנפכה • ויגדל
 בגדולה • כי פדת אמת וסיה חייבים • לפי • סקבלת • שמו • וכמו • איני • ציד • לכאר • רק • ארמו • לסוכר
 סרמו • אף • כסוק • לפני • לך • דבר • סהסור • אינו • מלא • רחמים • כהפאר • יפקוד • עון • אבות
 כהרדעת • הפקודת • האם • בסוד • הסכור • למעלה • וכו • חכין • מ"ס • הרב • ז"ל
 למעלה • ועל • דרך • האמת • כמלת • ח' • אלי • ומלא • כבוד • ה' • את • כל • הארץ • וסוד • כל • מלא • לא • יראה
 כח • ה' • את • מלא • סה • הרמו • על • פי • ה' • כהרמות • לך • כפ' • כהפולחן • כי • ה' • ה' • כהרמות • סה
 והלכה • והיא • לא • העלת • כמו • והיא • סה • חלכת • בין • החיות • או • גלית • ככאן • לזון • הליכה • ככמו
 והנהך • גלז • רכב • ולפניה • כמן • על • פני • רמו • למטה • והביאו • חטאת • סלך • אים • ידע • סוד
 סהסא

המטות וקרבן מנין זה • והנה המטה מכופר במדת הרחמים וכמדת הדין • כי שפוק הוא
בשניהם • ובאחר המלות וקרבנות שכתוב לפני ה' יתבאר כי ידעך סוד הפנים על כל פנים
סוד אחרון ענין המקושש שלי שחלו' שכת סקול כפ' ו' ומחללה מות יומת בהחיצו את הארץ
לסון תכלית בחיריק ע' ו' במקום תכלית • תכלית למד לשובך לחיריק ותראה ליון לא עשה
במראה רקבש דמיון • וגם הנון כי כל המראות שבועולם כפי תרחקו מן העין מראה במראה
התכלית שלא יטעו בה שלא יקבלו בנטיעות הכל לזיוף הוא יחיד גמור המקובל לנו • ושמרת
למארי ו' ל' נזכר כחיה טוהר הכל לאחד טוב מלאהו כן • וזכרתם מלשון זכרו יכרך
היורע ועד דע שהם הגדול הוא יורע מלשון יורע אדם
ועד רמז לטרת • אם זה יהיה לך לכלל גדול בכל מקום לדעת עולם ועד ולדעת הזכר אחר
לכבדם להזהר ממנה וכו' • הלא רמז לעשרת • וזהו הוא שדרש ו' ל' אחרי לכבדם זו היא מינות
פ' • שלא יקרה בזמן אחר כלומר בענין אחר זה כפ' ו' ל' הכל לזיוף שיתחדו הכל בכנין וזכות
בענין זכות ראש ופ' ש' כחם שערות הכל בק' זכות וזהו משל' וראיתם אותו וזכרתם את
ל' • אחת כל מלות שהיא העשרת היורע ועד שאני זוכר העשרת בזכר הרחמים עכ' • דמאנה
פמנו שמים הוא כסוף של הקב"ה הם שמי שמים והיא כסא ה' • ואם ידעת רמז שים כסא לכסא
ושמים לשמים תשכיל זה • לפיכך מלות זכות כיון ולא כלילה כי כלילה נראה פירוד כי היא
רומות לילה והיא תראה לדור • אבל כיום תהיה כלולה ומחוכרת:

פרשת ויקח קרה

רוח ה' בי • כך גבראית ה' ויהי רוח הקדש אנו • מ' ברים דוד ואלה ואם ידעת סוד
הנשמות בארצות מדע זה ותשכיל הקשרת הג' ו' עליה • כי סוד הקשרת
ידעת מעצרת המנהג • לפי שלא הבין עצמו לנבואה מרוב צדקות • כעסם בפנים סהרי נאמן
בית נבואתו לא • כפל על פניו והיה לרוחו ה' לכך ל' ה' ה' • אלא במקום זה • כאשר
מקומות שהזכר זה • וידבר ה' אל משה • לכבוד ולתפארת ככל דעותי דעתם:

פרשת ואח חקת

להעביר רוח הטומאה • רמזתי כפ' אחרי מות שרופתה שהיא • כרות גיחוק בחזק
כלומר משרפתה שרפתה בחזק • כנינו אותו שחזק
וטעם טומאת המת בעציו של כחם ואל תטעה למד בקריאת הלשון • וחזק באלו היה כותב
הרב ו' ל' ש' שמת בעציו של כחם • הקדמוני סהרי סמאל' וזהו הסוד • והמתמלא בזה לרדך טהרה
כפרה • אבל מי שמת בנטיקה מת על פי ה' כפי הדבקים בה לפי שאין רוח הטומאה שולט במיתתו
ולפיכך אין האויר נקטר • לפי ששמרו כחמך ולא כחפתו כיצד הרע שהוא החם • וכשאר
טקורות ולכבות כמו שפופחו מפי ה' יסיה ג' כ' יליאן כנפיהם שפ' ה' • ימיתו והיה הנטיקה
שהוא רבוק הנפש בשרשם שהוא במקום שילאו משם • וראוי הוא כי המת אשר ימות על פי ה'
שהיה סהר כי לא נח עליו רוח הטומאה • וזהו דעת חז"ל במשע שבא שמ' אל לטול בשמחו ולא
בזיון לקרב אליו • והנה מת על פי ה' שהיא הפכינה ונפשו טהור וכן ענין הגדולים המתים אינם
טמאים שזו"ל שראו את אליהו בבית הקברות שפלוהו ולא כן הוא מראיה להם גדולים ואינם
טמאים • וכענין שזו"ל כיום שמת ר' בטלה כהונה כלומר שנתעסקו בו אפילו הפסחים לפני
שאינו טמא • תורה שבע"פ לפי שגאלת ונחקק מתורה שבכתב • וסבן בהיותה פרה בקדש
וארוחה ג' כ' לרמוז על הענין • ונתתם אותה אל ארעור חכהן • לא היה עושה
בעצמו כדי שלא יבין יותר מראי
לנפשו ביד העושה להפלים מעיניו כדי שתעשה על כונן הסגן • שלא יפלוהו הם באומות וכסותן
אז הוא כמו שפופחו הפוכה בכל זה • במלת ואלו תדעו רמז למקדש המקדש בכך ידעת שרופת
לפטר

לעטרת שהיא בית המקדש של מעלה : על הצור בחורב . פקח עיניו והבין כי ה' צור
 נקראת העטרת . ובניאור הרב הזית
 17 פרכוסין ולא היה צריך להכות אלא פעם אחת רמז שהסתים כאחת . וכנס ה' פעמים : כי
 מאחר שלא פורס לו כן היה להם להכות בצור פעם אחת ותהיה כונחם לפי . שכן השם הנכבד בא
 מן השם הגדול ויש בו ויכולת . באמונה להוויא מים והם לא עשו כן אלא הכו פעמים האחד
 כנגד ה' צור והאחד כנגד השם הצינור שיתן בה בשם הנכבד ויעשה השם . והנה חטאו במקל
 שלא נתנו כח השם הנכבד לעשות השם שהוא באמונה . וכאשר תבין תשכיל כל מה צירמו לך
 הרב ו"ל . כי מרו ועזבו את רוח קדשו אלה יעקב . ידעת כבר למה נקראת כך בהיותו עמו
 מנעוריו . ובהתחננו בתפלה תבין אליו אלהים שהיה מאזכר תחלה אותו שחטא בו אולי וכפר
 פניו בער חטאו . ויאלו טעין במועט כוננו שאלו היו מכוונין ככוננו שלמה בשם הנכבד היו
 יוצאין הרים בראשונה כמו בשניה . בכארה של מרים התבונן מפני מה בזכות מרים היה הבאר
 וכשתה נסתלקה רוחו לכנסה ישראל ואעפ"כ חזר בזכות הארץ ומשה ואם תבין רמזו אלה תבין
 הא היריעה של הסלע שכתב הרב ו"ל ותבין הלחש ששעה וסודו כי ימחץ וידיו תרפנה . ותבין
 תחנתו כואתחנן ודברי רז"ל שם . ודעת הזכר כי חטאם של משה ואהרן שחטבו כי בעבור
 מריבתם שמה נסתלקה העטרת מפני שנס . והיא נדדה ובהרחקת ממנו והתפארת כעם עליהם
 ולפיכך הוצרכו להכות פעמים להגדיל הכרעה והשפיע בהוציא חתן המים : והעם הרהרו בדבר
 כאשר הכו פעמים ועל זה לא נקדשם הכבוד לעיניהם ולכך נחשב להם לחטא . וזהו מ"ם הכתוב
 על אשר לא קדשתי אותי בחור בני ישראל כי העונם היה מפני העם שהרהרו בדבר וזהו מיעוט
 החטא וגדול העונם כמו שבאר על אשר מעלתם כי אתם גרמתם למעול כי על אשר לא
 באמתם כי כי אתם גרמתם שלא לשום אמונה לשמי . נראה שאין זה אלא גרמא כדכתיב וירפ
 למטה בעבורם וכמו שתרנס הנקלום ע"ה כתרנימו אשר נסיתו . במסה תריביו על מי מריבה
 נגמטוהי בנסימא והוא שלים בנחמיה על מי מסותא וגו' . פי' שכבר נסיתו במסה והוא שלים
 מריב בני ישראל עכ"ל

פרשה וירא בלק

בין השמשות כבר רמזתי למעלה דלילי נביאני . דע כי כח עין הרע אשר יש
 בחכמים הוא לפי שבונתם ומחשבותם והיא השופעת והמפגשת בפע
 העצם נטלת ממנו ע"י כך . מספר כלם . כי האבות עשו כולם ו' מזכות והוא לזרז עשה ו'
 רמז לו ימים של שבע עשר השבת . מספר כל הכנין . וטעם הידיעה כלומר ה"ה הידיעה
 דכתיב המזכית וגו' . וד"ה המזכית הידיעות שרומז לו ספי' . בכה רחמים השם הגדול אל
 תהיה על מה שאתה כי טוב בעיני ה' לכך את ישראל עד אשר תראה מה נמלנו אמרתיו
 שאלמלא לא בא אלא לישב דבר זה דיו . ואם תבין מה שכתוב במלת הניח לי ייחא אפי' תבין ענין
 זה : כי גם ה' יתן הטוב בדרכה . כלומר כי התפארת יתן ספע בנשינה כי זאת הכרעה אך ראה
 במדת רחמים לא יריע ולא ימלא עליה כלל . ותהי עלי רוח אלהים כלומר רוח שהוא אלהים אס
 תבין ותאמין מדע . **בחוה ישרי** : איכנו שדי כבר ידעתין יחס השם הוא שהוא פנים שאינם
 מאירות והוא עדיין
 ישראל ואעפ"כ הפרש היה ביניהם כל דברי הגדה מן בניאור הרב ו"ל לחשיבות מדע"ה וחזי
 הדבור תבין וכבר נתבאר במדרגת נבואתו שהיא גלו עינים חלי דבורו ולא לחוסר הבנתו אלא
 לחוסר השגתו . והכל שהוא נקרא בטכחול מלך לפי טויע ההוצאות כך הוא יודע הדבור
 מקודם שמשו אותו . ויחך לו כך מחוך מחשבתו וגרעון הוא לו . ודעת החכם בחלי הדבור
 תבין ענינו . פי' הוא מחוה שדי של שדי כח הכא מן העטרת כמו שכתב שכל הרצון מן
 השכלים הנפרדים הכא מן העטרת ודבור שלם הוא : הוצא הכא מן העטרת כלל אמתות
 שיריעם שהוא נבואת אלהים והרואי ויקרא אל משה בעבור שדבור שלם המלה שלמה אכל ככלעם

מאור ושמש

הפלה חסרה ויקר אלהים שמורה לחי דבור עכ"ד :

פרשת פינחס

קנא לאלהיו רמז לשכינה והוא הבית ודע כי פינחס לא היה מוכן לכאונה כלל וזאתו בקנאותו ולפיכך דיו סיגים לו ברית ואלים שהוא יסוד והעטרת אכל לא הגיע למעלה אחרן שהיה לכבוד ולתפארת . וד"ה הטעם שנתן לו הכרית עם השלום דקבו בעבור שיהיה זנו עם צנות פער והרחיקו עצמם מכבודיהם ומאביהם שבזמים ונרמז ג"כ למעלה להרחיקה בפעמים . ופינחס נחת אשר קנא לאלהיו שהוא העטרת ועשה המעשה ואז הציב שלום כיניוהם לכן ברית ואלים עכ"ד . לעשות השם הכל ענין הארץ ומשפטים וחקומיה רמזות הליך . מתקריבוהו לי לשמו במועדו הנה מביאר הרמזו לך כי הן כל העבודות כלן לשם המיוחד כי אלו מה שהוא לאישים לכוון לתפארת . שהיה הקרבן מתקרב רמז לפי . והוא מה שהכניסוהו לרעה שהוא לשון אחדות ומתעלש מפני . מכנסת ישראל בת וזנו אם חבין לשון הרב בחטאת ונשמה שרמזתי לך חבין והי אחריו שהטאת כלולה בכלל אין צריך ולהביא קרבן חטאת כי בכל שלום ורחמים . ודעת הצדקס והכל שלום כי העטרת שהיא כלולה בשלום הוא שלום וריעו ולפיכך אינה גריבה חטאת לכפר פניו אכל כשאינה כלולה בשלום היא חטאת . ולריבש חטאת לכפר פניו עכ"ד :

פרשת ראשי הממות

הי ה' וחי נפשך כבר רמזתי ויעוד כיודעך סוד הכנס ואלימותה חמין בחי העולמים המפואר ומבין בחיי המלך . וד"ה התשובה הוא חיי החיך שנקרא בכלן תפארת מלך מעושה הפעילות ע"י העטרת והשפועה בו שהשפועה נכללו בתפ . וזה מ"ס ז"ל כשכעב במלך עממו כלומר בעממו עם מה שנכלל עמו ולכן אומר בשפועה הריני בשבע כלל כמו שהתפארת כולל כל ה' כך האדם שנכרח בכלמו תופס כל עצמו . ולפיכך אחר בשפועה בה' שתופס בו בה' לא אחר לה' אכל נדר שהוא למעלה מת"ת . אומר הרי עלי כאלו מדבר התפארת או האדם ולכן אחר נדר לה' כדבר שאינו בתפס מרוב דקותו ועליונו ולפיכך חל על המצות שהוא התורה ואע"פ שאין להיה לדבר איה גדול הנדר או השפועה זכר לדבר חיה' ומי נפשו חיה' רמז לת"ת ומי נפשו רמז לתשובה שאין דרך להקדים החמור ואח"כ הקל והנה הנדר רמז לתשובה והשפועה לתורה כי התורה היא מתפארת ולפיכך חל הגדר על התורה כדבר הרשות עכ"ד :

פרשת אלה מסעי

הכה את הארץ תחת יוסביה היא ארץ החיים וכסמחיתים מלמטה יוסביה בכ וכול הוא ג"כ בחנופה כסעם כי מרו ועלנו את רוח קדשו וטעם ויתעלז אל לבו שרמזתי הם :

נשלם ספר במדבר סיני . תהלה לאל שומע רנני . אתהיל ס' ואלה הדברים . בעזר מאיר לארץ ודורים . ספר ואלה הדברים

י' אשר וצדק אם הבין הפסוק חסד ואמת נפגשו צדק ושלום נשקו מדרג חו"ל מפסוק אמת מארץ חממה ולדק משמים נשקף תבין זה בהשכיל דברי הרז"ל כמלת דין וישר הוא כואת הכרנה ואשר הקדמתי בדרך . דלקה וישר והנה זה משנה תורה לדעת כי ה' אליהן הוא השם הנכבד :

פרשת ואחחנן

כי תחננה אל השם הנכבד

בהניך התפלה והתחנה כאשר רמותי וסם
הנכבד והגדול והמיוחד ומשכיל חסד הנור
שלא נהנו אמונה בשמו כמו שרמותי לך כסם זאת חקת התורה משכיל זה ומה שלא נכנס להרץ
מדה כנגד מדה ארון אשר מרה . ארץ אשר לך הרחמים העטרת אשר בה הקו הפוס תחלת
נבואתו עשדיון לא וזה דפנים המאירות עד לאחר כן : כמה התאנף בו כבר רמותי סודו נמשה
שאר כי לפי שלא נהן כסם הנכבד היכולת התאנף בו . ובהיותו מגדלו ומשכחו ומונן בו כח היה
סבור לכפר פניו . וד"ה ומכאן תבין עוד כמה התאנף בו' על שזכה פעם שנית שנתן מקום
להטעות כאלו לא היה לו כח באלהי העמים . ולפיכך הכה פעם שנית להמשיך אליה הברכה
פעלונה ועל זה התחנן אליה ואמר בתחלה הכרתי כי עיך כח וגבורה לגדל ולחזק ומכרכתך
יתברכו עליונים ותחתונים וכשהכתיב פעם שנית להעשיתי בעבור שפסדתי שיא מעשיך כאל
אשר בשמים ובארץ פי' הכחות אשר בשמים ובארץ עכ"ד : כי הסם השני נכאן הוא מדה רחמים
והדיו היה נוהן להתחיל ברחמים . הלא לפי שהיה צריך לכפר פניו התחיל במדת הדיון שלא
יעבור להרץ . כבר רמותי בשם שהעונם נמדת החטא הם חסרו כח הארץ לפיכך נחסרה כחם
שלא יכאן ארץ גם הם . בסוד הארץ גם אני רמותי כי הוא משפט אלהי הארץ וישעו השחתה
לקצן נטיעות אס הבין דברי הרז"ל בפסוק אל תמר ברגום אני רמותי שים הרכה מיני קליה
במועט וכמורה תבין זה . וד"ה בסוד הארץ שעיך המלות כלן בארץ הקדושה ככל בחוזה לא
שהיא ארץ הטמאה בעבור המושלים אינן ראויים להיות נהנות וולתי מלות שהן חובות הנוף
סקדושת הנוף מחייבתו עכ"ד . הבנית זכר או נקבה . איני יכול לפרש כוונתו אחרי
שגם הוא נתיירא מהיוני. אבל
והאמונה . ולא כדעת הסוטים המנסימים בהנליהו לשמו הגדול . סגלה ידע שכל העמים
נצריהם הם החת משמלו אבל ישראל הם סגלתי ולא נתנם ביד עול ושר ומנהיג סיכונים וולתי
הברכה שנים איתם . וד"ה כי בכלם שמשו הקול מתוך האם שהוא העטרת עכ"ד : מלכה
מדבר זה . אס תבין סוד הטור וחסיו של משה בקבלה תבין זה ג"כ . שהיה דואג שלא ילשדי
ישראל שלא יתנו אמונה בשמו ויחסיו שאין כסם הנכבד כח לעשות חיל ויודעת זה קדש החטא
בכל ותוכל בדברי הרז"ל . וד"ה פן תשחיתו שלא לקצן נטיעות כי לא היה מחמת כח
שהולכתו להכות פעמים להמשיך
התאנף בו בעבור זה וזהו מדאגה מדבר זה שהיה מחיירא שמה יקלצו נטיעות עכ"ד . על
אמתת . כבר ביארתו זאת הכל וכו' משכיל באמתת הפסוקים וזאת דע לך התקנף בע"ז
הוא מלכות בית דוד כל' הנו' בעשנה חורה כבר הודעתך בסוף הדברים הבנה זאת על כל שזכר
הוא המדבר ביהם בכל העניות מפי הנעורה הוא הכל הדבר והוא פי' כבר רמותי לך
הכל והנן באנוי ולא יהיה לך כי זה עיקר האלהות כאשר רמותי . והוא משה השומע זכור והם
שמו . וחזר רומן ללדיק ושמו לעטרת והנה הר' ז"ל מבאר צריך הכל בכל ומכל . והנן זה
מה שהזכיר ב' הדורות אלהים רמו ליד ה' הפרע מהם שהיה הכלולה מכל ה' דברים מורה על
אלוה קדמין מחדש חסן ויכול קדמון לכל לעשות כל הממשלות ולמשול הוא במלכותו עליהם
שאלמלא כן לא היה יכול לדרוש מערכת הזוכים שסם וחסן הוא לעשות חסן רטובו בכל שאם
לא היה יכול אינן לו משפט הנאולה . וד"ה כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא . פי'
אש' וזו משפח' כל הנזכר במסנה תמיד
אלהיך הם . שהיה הע' . ועשיתם פסל תמונת כל . פי' צורת כל שהיה העטרת ולא
אמר ועבדתם והעמחית
השחתה . פי' שיקצן יאסור אותו . א"כ כשאתם עובדים לפונדי האלהים אתם עובדים להם
פי' לאלהים שלהם מלמעלה . הוא אסור העבודה כשאתם עובדים להם הוא מלמעלה ומלמעלה
ג"כ כשהיו מעשה יי אדם . ויצאין בפניו . כמועל פני . פי' הע' . ככה הגדול אשר
כפניו

מאור ושמש

בפניו שפיר וצלוה מן התפארת בדבור אחד * פי' בענין אחד שהם כח אחד ובהם נחמרו
 מדברות * פי' הקורה ברית עולם * רמז לע' וליסוד * ערוכה ככל ושעורה * פי' שה' מזומנת
 וסעור ביסוד דבר אחד * **רעשות את יום השבת** * פי' שניחז בלכנו לע' וליסוד
 לעשותם יחד פי' ושמו

סבא פס' הסבד והנורא וההחיד בכל התועה בככד והנורא לפי שגבורה נוראות ימין
 ובהסבילך זה תכיל שמונו לכך היראם בהסבילך מדא שרמו לך כמה פעמים * פי' וזו לשבת
 בכר רמותי * **כאשר צוד ה' אלהיך** מפי הגבורה חזי לך לך לפרס מה שרמו אליך
 בסוף הלה

לך מדת טובו שהיא ארץ חפץ. אלא קול ח' וז' כ' וז' פי' יסף
 פי' הקול וע' ו' השנה כמי העולם רמז לקו השנה שהוא עיקר העולם ואל תטעה כמי כפסך הסביל
 דרך חמת ואמונה ותבין * הן יראת ה' היא חכמה * לא יכולתי לפרס יותר אלא להודיע שחכמת
 שלמה מקראת יראת ה' * כך עולה במחשבה לכך הקדמתי סוד מלות אלו אבל סוד כ' דברים
 ודרכם עמוק מאד מעיני הכל מסוף השמים נסתרו ואין מוסרים רק לחסידים מפני אל פה ביראם

בנפלאותיו ארמונו למקובל משה שמוע מזה הקול המדבר איתו שמוך כך עלה במחשבה לפני
 בזהב לפניו ואזי אומר לא ידעתי דיו לעבד להיות כרכו שרמותי כסוף סיני העמדת יד כסער
 ויהושע * ג'ן בער וזו הסביל וזאתה פה עמוד עמדי * שאין לך רשות מידי לדעת במחזה וזילך
 בזהוים במלכותי הסבילי תבין מעשה דר' ישמעאל שאמר לו **אכתיראליה ה' צבאות**
 ושמעאל בני ברכי וכן כל כיוצא בזה * וז' לא יבא אל מקדשי

ולא יקרב מן יחרסו אל ה' לראות ופסל ממנו רב * ור' הן יראת ה' היא חכמה שמדבר על ה' *
 ומאמר מי יתן והיה מאמר העטרת לתשובה לרמוז כי גבורה מפל גבורה שומר וגו' * ועל זה הספוק
 לרמוז שהכל תלוי בראשונה * שהיא המחשבה וגו' כ' בראש כלו והוא שאמר כך עלה במחשבה
 שהענין תלוי למעלה והמדבר בזה הוא התפארת ממה שאמר למטה וזאתה פה עמוד עמדי וזו קש
 פמה שאמר וז' כשעה שאמר הקב"ה מי יתן והיה לבנים זה להם היה להם לומר אחת תן בראש
 סיכולת בידו עכ"ל * ועשו בראש פירשתי בראש החיים * **ישמע ישראל** בשרטי ה' לולבסוף
 ארמונו לך * הכלל למען תדע ליהד שמו ומלכותו עליך

לומר שמה שאלו כתייחד שמהם בקבלת מלכותו עליהם * ואלו היה אומר אלהך
 היה בראש כתייחד שמונו מן הכלל כי פשה פש מזה את הגדולות ואת הנוראות תבין כי דעת הו"ל
 כי השם הראשון שצויר בנבואה לבינה ואומר אלהינו כלומר אשר לו הגדולה והנבואה לעשות לו
 שם תפארת והוא כיוצא בשם השני ומיחד במלת אחד עד הזקן והיא דלת גדולה וכו' עד לעשות
 לך שם עולם כלומר של עולם * ונקראת כן על היותה דל"ת וזרין לבין כיחוד דלת מדה במדה
 באמר מקובל לך עד אין סוף ויאמר בלבו הכל אחד שלם מיוחד באין סוף ולכן חקנו בשבת לו כי
 הוא רומז לברכה הראש מן העולם העליון לשכינה ומשם לעולם השפל * וז' יהי רצון שתבא
 הברכה לשם שהיא העטרת מהסבד שהוא התפארת הנק' כבוד של מלכותו שהוא החשיכה חזה
 לעולם ועד כי אחר מידה בשם ישראל למעלה למטה וכוונן כד"ל של אחד מדה במדה עד אין
 סוף הכל אחד שלם מיוחד באין סוף חזר ליהד מלמטה למעלה בשבת לו ואחר כך משפיע אותה
 ברכה ומשפיע לעולם שהוא התפארת כי איתנו כן אלא כניסת הכל כמו שהוא התפארת שהיא
 העטרת * וזו"ל משל לבת מלך שהיה ליקי קדשה בת מלך היא בתו של אברהם ושריחה ליקי
 קדשה וכו' שהוא המכוסל ומכסר שבקדשה אף השכינה תהיה לשפע העליון הן ומלכותו תאמר
 יש לה גבאי במדות שיש בה חוסר דבר * ואם לא תאמר יש לה צער אף הכל צריכה לברכה הכל
 בחבור ואם אין יס לה צער התחילו עבדים הביאו לה מחסאי * וכן אנו לא נאמרה כלל יס צער
 דהא אמרה יעקב מפורסם בשבת לו מיתרים גמיקול רס ה' לא אמרנו משה כלומר לא אמרנו
 מפורסם רק ברמז שרמוה בלתי וכן בלשון ה' אלהיך כלשון הפרשיות שבמחשבה תורה רומז לשם
 הנכבד והגבול לעשות כיתורה בחסידיו וכוונן להביא טובה וברכה חיים עד העולם באר רמותי
 והנה כל זה מפורר לדעת הו"ל * רק שאתה צריך לדעת כי כיוון השם הראשון לרמוז שרמותי
 כלול

כלל כבודו הכתר והחכמה שנמצאו כלם שלשה ואני קבלתי מפי רבותי ז"ל שקבלו מפי רבותם
בשם החכם רבי יעקב בר שש ז"ל וכן נהגו הם ביחודם מלמטה למעלה ששם ישראל כנגד
כל קהל ישראל ה' כי הפרקי היכלות אמרו חיה ים בשמים וישראל שם והוא רומן לישראל סכא
ה' על ההפסדת ומכיון באומותיו ובנקדו כרמא לך כסוד התפלות וכולל בו ההיות אחרתות
וכבר נסתפק לרבותי אם כולל בזה העשריות פי' שם אסם כוללים העשרת כבודות ק"ס של
שרנית וסאלו על כן אמרו זקני כי טובנו אמור לחכמה אחותי את אלהינו הגדולה
והגבורה ה' מכון בו כבדאשונה אלא שרומן לעשר עם הראש כלומר אחד האלף
רמז לכתר שהוא האור הקדמון ולפיכך ממחר בקריאתו כדאמרינן בנמרא לפי שאין רשיות
להרבה בה וה' נמז לחכמה ראשונה ו' הו' יות כסדרן שכן עם הדקדוק ו' רמז לבית דוד
הכל' ומהר"ך בה עד שיחד כל המדות בה מלמטה למעלה בכל אחד שלם מיוחד באין סוף
ולכן כתבו הנאונים ז"ל שגאריך בחי' תולמא וכד' תרוחלות כי יותר טוב לבחון מלמ עלה
למטה מעלות בכונה מלמטה למעלה ואחרי כן אומר בשם ז"ל על הכונה שכתבתי ודעת
החכם בעבור שזונה ירעות אלא באת אחד בא' או כלל' של אחד ולא בחובה שלם והיא
הפסדה ביחוד לפיכך תקנו בשם ז"ל לרמז גדול להביאה בחשאי למלך אחד ולחברה במלך עכ"ד
ובזה מלאכי בדעתו של הרב ז"ל מלמטה למטה וז"ל כד ישראל מיוחד רוא דשם ישראל
ברשו שלם כדון נפיק חד נהירו מעלמא טילא ונטשנו בוינא דקדוניתא ואפליג לע' כסודין
ואינון להטין בע' ענפין דאילנא דחיי כדון חיי אילנא סליק ריחין וכל אינון שייפין עילאין
כולהו מתחברין ברעותא חדא למחוי חד בלא פרודא כלל כדון בעלה התתקן לבנה ועד' חנו
מתערי לה ואמרי שם ישראל התתקן נרמך הא בעלך לגרמך' אליהו' אחד ביחודא חד בלא
פרודא דכל אינון שייפין אחפכידו חד ועיילין בחד תיאובתא כיון דאמרי אחד באתערוחא בשית
כטרין כדון אינון סטרין אחפכידו חד ורוא ו' חד פטשו בלחודו בלא דבקוא אחרא לבניה
ורוא דא' אליהו דא רשימא דאת ו' ד' רישא טילא דכסמא קדישא אליהו דא רשימו דאת' ד
דכסמא קדישא ה' דא עיכו דאחמך למא דרשימו דאת ו' דאיון תרין אהון אחתשיכו למחוי
באתר דא ואיהו אחד ביחוד ואחמך בלא באת ו' שלם מרישא דמכונא ובר סופא כולהו שייפין
דיליה חד כדון עיילין לה למטרונותא שמיא בלחישו ואחמ' בשם ז"ל דהכי צריך לאפלה לה לבני
בעלה ואחמ' בלחישו כנין בלא יתערבז בזהו חדוה הוא יתייחד לעילא בשית סטרין והיא
לחמא בשית סטרין וכאחמ' דידעי דא כרוחא אתער מסטר דרוס ומשכחן כדון אתער
בו' אל וכדיה מסתחן מד' סטרי עלמא דאתרשימו מתלת אהון אחפכידו חד ואחמך בזהוה
כתרא וכל משריין עילאין לאינון תרין מפתחן גו בויתא וכלהו מיוחד בכוונא דלחמא
עכ"ד ויש במלת אל פניו רשע וטוב לו ענין זה כבר ידעתו מאז בסוד העבור וד' בעבור
אלא אמר הפסוק אל פניהם להאכירם רמז שיש במלת אל פניו סוד לרשע וטוב לו כי זהו האדם
כפעם בסוד העבור שכבר היה רשע ועכשיו הוא רשע ומסלם אל פניו כל אחד ואחד טובותיו
שעשה אש"ס מזה אשר חטא לו להאכירו לעו"פ כדו שתרנס הנקלום עכ"ד עתה ארמון לך
ענין התפילין לדעת רז"ל ארבע בתים של ראש כנגד חכמה אלהים וזונה חסד וגבורה וכזונת
שם בית אחד רמז על הכלה שהוא כלולה מל' כתיבות חכמה כנגד כ"ב אותיות ו' ספירות
וסוד הכרכות ידעת כפרסת ויהי בשלה וגם כפרסת ב' אל פסעה הארכתי בסוד התפילין

פרשת והיה עקב

בא' לך דלת ויור ה' פירשתי כי' העגל ומסלת משה האמן לא ראה שיהיה
מסלת ממנו שלא היה שמו כגדול עמך כאשר חשבו הם
בפעם העגל לזאת כאשר פירשתי ואמרתי במקום כזורה שור החשק והנחמיה ביהותם
סגילה וחלק ה' עמו שמי השמים גלגלי ד' יסודות דע כי השמים הם השמים העליונים
ורמזים כבדאשם ואמי השמים הם הגלגלים הנראים לנו והקדושים
לעינינו

מאור ושמש

לעניני • כי הוא האדון כל זה רמז להפארת. להגן על עובדיהם כבר עוררתיך גם עליהם דפקדו
על גב' הערוס במרום • וע"י אותה דרישה וגו' כי בהתנבך ארץ ישראל הנקראת ארץ החיים
בא' מי' שמו שיש לה יתברכו שאר הארצות כלם והיא בכל בו עד כי באמת דרך האמת ידעת כי
הכל בכל וכל כולה מן הכל • עוד במדרש הזה כבר רמזתי בארץ במשפט אלהי הארץ •
וגם בהשכות יחזקאל שחטבו ותארכו ימים אחרי שוכית לדעת עוד העבור • קל זה בעיניך
להשכיל שהם עננים המארכים שם הימים • או הם השמים והארץ הראשונים כימי עולם רמזו
הוא בבראשית בשמטה ויוכל • וכלע המות לנצח • לדקדק בסוף • הנשמה בדבוק בעטרת ונאה
לע"ב • עד שגלגלת בלרור החיים שהוא הקו השם • ובסויות היוכל נהג כעולם שבה עד
התשובה אשר ממנה לוקחה וכו' תבין המעלה הזאת כי אחרי אשר נתכוונו לכך בפסם בחיים
ובהיבך המלות תבין הכל לדקדק בשם הנכבד הוא שאמרתי כי ביהותך שומר השמירה תבין הכל:

פרשת ראה אנכי

הר גריזים לדרוש שהוא הימין הנה לך מה שהבטחתך לדעת כי הקו השם הוא הדרום •
והעטרת הוא לפון • לכבודו מדרשו יראה מה שהקדמתי לך שעות הראשונים
כי בכלן קרא הרב ז"ל לשכינה ה' אלהי ישראל שהוא האדון קיום הנשמות • כבר ידעת איך
הנשמות מתקיימות ר"ל הנפשות ולא יא' אלהים בפס • ומשכ מחשבות לבנתי ידח ממנו נדח •
ועקום מעמדם כבר הסגנו • ולפי היות קיומם בעולם אין לאדם להתגורר ולהתקרח חף אין
להתאבל יותר מדאי לפי שהוא כבר בעולם והמתאבל יותר מדאי נראה שמוציא עצמו ועם המת
מכלול הכנים • וכבר רמזתי סודה גם אני רמזתי לך בדעת אחר לשבת ושמטה וחס ז' וכללן
היוכל נהג' לזכור ימות עולם • כבר נודע הענין משפת ימי בראשית • ואין צריך לבאר יותר •
כי האשה עצרת שם האשה בשפה מורה על זאת • כי עצור עצר היפה • ומעצר המנפפה • ודעת
החכם ובא ללמדנו עוד היום • פי' שהעטרת נקראת עצרת הכל איננו שיה לעצרת של שמיני פי'
של סכות הרגל פי' בהג העצרת של סכות • ולפעמים תהיה בכל כי העטרת שהיא עצרת של
פסח תהיה בכל שהוא היסוד והקרן • בשמיני מכלל הרגל פי' בעבור שהקרן של שמיני מכלל
הרגל • וע"כ אמר כאן עצרת לה' איך פי' שהעצרת לה' אשה לה' • **עצרת היא** פי' שהקרן
של עצרת דסכות לעטרת הוא ולכך אמרו שהוא סעודה קטנה שאף
מלכים כלם גדולים קטן נקרא לגבי אחרים עכ"ל • סעודה קטנה כך קראו השכינה ע"כ
שאלתיו אמרינ' על סוד ג' סעודות בשבת וא"ל כי הדבר זאת לפי שהענין חזור חזן וכלה
ולכך אוכל סס ג' סעודות הללו והסמים שכן דרך האוכלין לאכול שמים כיום • ונעני
סוד ה' ליראיו ואני רואה בסוד זה הענין מופלא תבינה ביודעך עוד בפס ימירה על אמתו כין
בהחבר המלך והכלה ירחנו את ידיהם ובא הכה והספע וידעת כי הב' מכריעים ענין א' קיום
הפנים אף ידעת עוד דו פרצופין מעשה ג' סעודות והאחרונה היא הקטנה במלא זכות המקיים
ג' סעודות גדול מאד שמחבר את האלה להיות אחד ושנים ליום עולם תמיד ברוך ה' הומר אני
הכותב שזכיתי לכך והודיעני ואולי בדרך שא"ל הזהיר בפניתי זוכה לטלית נאה מזה כנגד מזה
אך הזהיר בג' סעודות בשבת זוכה ליסוד בפה"ז ולעמוד בהם לע"ב ולהיות נשמחו כלרורה בלרור
פחיים כי"ר אמן • והוא לבדו העצרת וכו' • גם אני הזכרתי סודו וסוד ח' חג עצרת וכל היוכל
נוהג וסנה רבים הארכו בביאור הכל ואתה קבל באמונה:

פרשת שופטים

במדרשו של רבי נחוניאן' הקנה וכו' • אף תבין לפון מדע שהשבי'
נקראת גלג ראשון • והפא'
שולם • ודקדק שני שנקרא דקיק • ואל תקמה על וכו' האור הראשון השפון • וגם תבין כי היסוד
נקרא

נקרא עוז ואין ישראל הוא הצדק הראשון אלנו . ועתה אודיעך סוד כתיב וארשתיך לי לעולם וארשתיך לי כצדק וכמשפט וכחסד וכרחמים ועוד כחוב וארשתיך לי באמונה כבר ידעת מה שנקרא עולם ועיקרו הצדק הוא החכמה ראשונה . לפי שידעת כי עם אחד ישראל להם וכמשפט הוא הבונה באשר ירעת בפי' הראש' ו'ל וכחסד לאברהם מדת הרחמים ידועה . אמונה היא אמונה שמפחיר את הדריקים שמתפחדים שמה לא יוכלו . ור' ומהי צדק שני שמפחיר וכו' . זה יסוד צדק הוא כובע ישועה על ראשו של צדק נכבד בארץ הברית כבר ידעת הברית הזאת והבירה שחכמה לארץ . חכמה לשלמה היא תורה שבע"פוכסא ה' . נח חיוון או"ל שהכל חווים בו בענין הקרבות הנעשים בחוץ כבר ידעת שהוא לכער רוח הטומאה :

פרשת כי תצא

בשני אהים התאומים הומו לזו פרצופין ואם ידעת סוד הדברים המסתלמים וסוד דבר הנבואה כמראה של א וכל הרכ לפרס שלם לשכור פי' היונים ותלמידיהם תפסלו זו ואם איני יכול לפרס . אם הקללה בארץ שהאור נפסל וכנבדו הכן למעלה אם קבלת ובאשר תבין זה מדע סוד המודק בנפש כסוף הענין . כי אלהים פועל . כלומר קללה של אלהים שהוא מקלל את הארץ בכל בית אשר פס מות . כבר ידעת שהאור נפסל וזאת הידיעה היתה כרבי אליעזר בן הר' ז"ל שהיה מכיר בהרגעת האור את"פ שהיה שני כבוד והיה אומר זה חי וזה מת אף שהיה גדול בתפלתו כענין רבי חנינה בן דוסא בענין החלוש לשני זמנו . **רמזן ייטב לך** . ידעת סוד האב וסוד האם והבנים מפני שהדברים הנמאס' יולידו נגאוי בנפש והטעם הזה מהתרחק מנגאוי הלאה והפסדת זה כהפסדת טובאת המת ושאר הדברים הדומים שהאור נפסל . ענין היכוס ידעת כפ' ווסב יעקב . הכטחה הכטחון גדול באשר קבלת עד שמעלין בקדש ואין תמורדין ואיני יכול לרמח בדברים שתיקים כמקובל לנו בדרך הזה כי יאריך הדברים בו סוד גדול ועמוק . עד שהלוי עיקר האמונה והאמת והמקובל ויכל להשיב לכל שואל ויבין סוד' הרוגי מלכות ודינם . וענין שר ואזן ופיגמם ונדב ואישיו והכל וכבר רמזתי על כל דבר ודבר והסיבות לשואל עליו ת"ל ואיני יכול לפרש רק מן הפה לאון . פרט לזה שסמו מחוי ומורי אחר כי חטאו נודפס לו או שנכבד גם הוא כך . וד' כי הסרים והאילוניות וזוהן לא בא למועלת האים יבס ונקבץ האילון עכ"ר :

פרשת והיה כי תבא

כי אלהי ישראל הוא הדהלתך . אם הבנת סוד תהלה וביאורו באל"ף דל"ת וסוד ל"ב נתיבות חכמה מדע כי במקום זה אלהי ישראל רומז לה"א אחרונה כנגד ה"א ראשונה שבסם המיוחד . כרמזו כהסוד . סוד ושמו הגדול שהוא תפארת ישראל : ואל מקשה עלי מלשון ה' אלהיך שבמסנה תורה כי כלסון הרב תפסיל אם קבלת וסלום על ישראל כי קדוש ישראל יתפאר :

פרשת אחס נצבים

הברית הזאת שנאמר זאת בריתי אשר תשמרו וזה מכוון . והוליד בן פריץ עד איני יכול לפרס . וגם אני ארמזו דבר למקובל כי הדיוק מוליד דיוק ורוח חדשה מחדש בקרבו שלא בדברי האומר שאין עתה כשמה חדשה מטעם הכתוב ורוח חדשה ה' בן בקרבכם כי הסקס הזה מדבר על הכל אבל ים גם פתה בדרידים חדשות לכך אמר הרב ז"ל ובאשר תראה לדיוק וס' לו בן רשע והוליד בן פריץ הוא אל התפה עליו כי לו נמכו עלילות לדעת מה זה ויס' לו סוד נסתר כלול בסוד רשע וטוב לו ופקבלי טעם זה ישכתו דעת רבים שהיו מפקשים

מאור ושמש

עכ קמים מפני מה אפה וכנים של אדם מתים בעון נדרים והכתיב לא יומתו אבות על בנים וכו' . והשכח להם מדויק לשון רז"ל בניו ואשתו של אדם מתים כשהם קטנים או"ל בניו ולא אחר בנים . גם או"ל בעון נדרים בנים מתים שהם בניו ואשתו של הנודר ומתים בזמן ביד מי שביא פי' ופניו שהיו לו קודם לכן ר"ל קודם העבור מתים עתה בעון נדריו או בנדריו של עכשיו מתים הבנים קודם לכן . והם עצמם עלם מעצמו וכשר מכשרו . משל למלך שחשד לו עבדו כשעסע שאינו חייב מותם ומלכו לקטוע ידיו או רגליו . ואם תזכר לכוך קן לפור הבנים תקח לך ומתוך קושיא אחרת השכחתי זה שחייב מקשה מפני מה הכהרם נק' זרעו ביחזק ולא ביסמאל ולא בכל יחזק . וכן ביעקב ולא בעשו . אלא בעל כרחינו הבנים דומים לאביהם כענפים הדומים לשרשם . ובאברהם שניהם נולדו ממנו כך היה ראוי ורמזו בס' יצירה עין המים יצא אדם וביחזק ולא כל יחזק קרא זרע אברהם . כי יעקב יושע אהלים ודומה לשרשיו כענפיו וכנפיו : ואל תחיש עליו כדכתיב ויאבד יחזק את עשו כי בהכניך ליד כפיו ופחד יחזק היתה מידו תבין כל הענין וסודו . וד"ה וכל אשר לבנו שלם . פי' עם העטרת ולא ההרה כלל בע"ז ולא יוליד זה מזה כה בעבור אס יסיה נשמתו חסדה עד שלא הרהר כלל בע"ה אפילו כענפם נפש אבותיו כסוד העיבור ולא יוליד מן הנפשות . העתידות להיות מורה בע"ז לא יוליד זה מזה כה בעבור כי הסודם היה מתוק וממתוק לא יצא מר . ואל תקשה עלי כזה מן הכתוב שאמר והוליד בן פרוץ שנראה שכן הלדיו הנמור שחמת הדבר שהלדיו קנה מהוליד פרוץ אינו . כמו בכה כלומר כנשמה חסדה אבל הוא כמו בפועל כנשמה חסדה כסוד . העיבור והוליד הכן הזה פרוץ שהוא בפועל ולא בכה שאפי' נכח הלדיו הזה לבנו שלם עם ה' כבר נענש זה הכן כסוד . העיבור קודם זה הזמן . שאלתי על דבר זה והשיבו כי והוליד בן פרוץ ואפוך דם סודו מן הנגדה שאמרו כחם הגינה על פסוק אשר קומטו בלא עת כהר יוצק יסודם . כהר דיבור וע"ה כאמר שופך דם כי באברהם ויחזק שהולידו רשעים ולא אוכל לפרש ועל כן בא בן פרוץ על ידו עכ"ד . אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף אס לא קבלה לא תבין ורק בהשכיל הרמזים שרומזו בכן פרוץ וסמיכותו תבין לאחריתו . פי' שהמשיח לא יבא עד בזמן שהנשמות בלגלול אחרונות וכל הענין מתפרס בדרך זה אס ינמור הגלגול בלא שמיטה או אס ישאר משמיטה לחברתה ודי למשכיל ואף הרב יצחק לפרוש למי נחא לדרוש . ודעת החכם בעבור שאמרו באחרית הימים שיהיה זלזל שגב עד ה' אליהו אלו בנינו נראה שרמזו שהיה כל הנפשות מוזהקות ויושבו אלן ה' וישמעו בקולו ואז בן דוד בא עכ"ד . ועוד ד"ה וסבת עד ה' אליהך אתה ובניך עד"ה סוד העיבורהם ג' דורות וכללל וכניך גם דור רביעי בטעם פוקד עון אבות על בנים . ומה שאמר באיוב פעמים שלם עם גבר ולא ארכע על הרוח ידבר או פירושו עם הגבר הראשון . והנה הם ארבעה ויודיענו כי כלם ידעו את ה' באחרית הימים וכן חכם ישמח אב וזה שניה לנו הכתוב לוואת השבטים לבנים והעליות את עצמותי מזה אהבם שחשבו השבטים על עצמותם . ואם אירע להם מה שנאמר בפרקי היכלות כי חלקם בחיים וינמור הגלגול כעבור אחד ואחרון על עפר יקום . אס יבחר ועוד יסלף . ואם נקה אדם מעון תעמוד בלדור החיים לעולמים . ופסוק יחיינו מיומים שכל דעת רז"ל . ואמר אחר השמיטה הוא על הזמן שנתחדשו באלף הששי כי עס יתעלה מעליו לעליו . ואם על הלדיוקו אשר כבר חלקם בחיים יתחדשו עוד נפש או יותר לא לעולם ולא לשכר מתה שעבר כאשר אינו להם עד סוף השמיטה או אפילו כנפשות שיתחדשו אפילו אחר ימי השמיטה . שאין מחיה בלא גוף ואף גוף בלא עולם ויפה סייד לו לשון יחיינו . ואל יקשה עליך מאמר הנביר שאמר עד כמה עד אלף דור שפסדו מורה שעד קיוכל הגדול מתגלגלן וכאין שפירשו עד כמה יתנבא הגלגול בדרך זה מצי שכתב בסכתו ינמור עטוס לא יענש משבוע אל שבוע אחר ומה שאמרו והיטו דא"ר יחזק ע"ה חת"ק אחרון ועמוד ושתלן . ככל דור ודור ר"ל בלדור אלף דור וככל שבוע ושבוע ושתל עטוס כפי מה שיתחייב חכמתו ויבדק ואזן הדורות שישתלבו באיזה שבוע שיהיה עמם ויפעל פעמים שלש ויבגדן . כאברהם שהחל וז על בני קין לשון עמר ושתלן ככל דור ודור ויכלל ג' בלגלול שדור השבוע שהוא שבת . הושתלבו וכן כל השתלבו שכלל שבעה שבתן ושתלן בסוף עמטמן . ומה שאמר אין בן דוד בא עד שיבא

כל הנשמות שבנוף כי אין יסורין בלא עון ויכול הכן עון האב כענין שנאמר אבותינו חטאו ואינם וגו' כי הכן נזר וסרם האב וראו להענש כחטאתו כי חיד ויכול עול הגלות ואביו עושה משפט וכדקא בארץ והוא ג' כ' דיק' תמים . וה' דיק' לא יעשה עולה להרשיע דיק' אם לא בחטא אביו והוא שנאמר והתורו את עונם ואת עון אבותם ואף בצונות אבותם וגו' . ועל שביהם באמר ורבים מיטביו ארמת עפר יקונו . ובפסוק והשיב לב אבות על בנים פורה ג' כ' . ואליהוהרזאזלי כי פעמים שלם כך היא המדה . אחד ולא יותר . גם מה שאמר עד שיכלו נשמות שבנוף ר"ל שכלותו שבנו ובמדה הזאת יתבנה בו ככל שחטה ופמטה ויונקתו לא תחלל פעם אחר פעם עד שכלוף העמים כזה ולא והו שבהטיות בתורה כסדר ואמתתן וידעת היום והשנות אל לבבך וגו' . שומר פירות והחסד לאוהביו ולסומרי מלותיו לאלף דור שהוא סוף הזמנים יום הדין הגדול ומהפני שהזכיר שומר מזה פי' כי שומר שהוא מלך העטרת ישמור לו זכותו . שיתקיים הוא עצמו לאלף דור אבל לא ורעו ועושה חסד שהוא יותר יתקיים וכו' . זה לו לאלף דור וליוהאיו ירכו לחלפים שנה שאינו כ"כ שאין כמו יפה שהוא מלך היראה ואף אפשר שלא יכשל לפעמים הדרך להכטתה זו כי הוא בכלל הכרורות ולטון דור . נופל עליו והו שאמר שומר ולא אמר עושה חסד לאלף דור כי ישמור לו חסדו ואמנותו שלא יביא תקלה על ידו . כמו שאמר שלמה ע"ה וסורש לדיקים כל ימות ואם יבאן עד נצח והכחוב שאמר עושה חסד לאלפים . כל יוהאיו ירכו ובהנבות על בנים דבר הכחוב שיעשה עמם חסד בגלל אבות ולכך האר הלפים סהם כי הם שנים ממש ולא דורות ואלף דור עליו ממש . ובדרך בלי הדברים כפססן : או דעת הכהיר עוד כי מה שאמר בבאן דבר מהותם ע"ד ותמ"ק דורות בגלגולן בלא קר פי' תמ"ק דורות שהיו רשעים בגלגולן בלא תכלית עד חלף דור מפני שהם כדר האר והיילו דאמרו ע"ד ותמ"ק דורותו . ופססן : שלם על הארס ולא יותר . ובדרך שבנוף אחר וקודם ימות המשיח כאשר יאמר עד שיכלו כל הנשמות שבנוף ואמר שיתכדורו ויהלכנו דלם הקב"ה לזכותם ביום המשיח שכליו נכדו העולם וזו מן וילך כחיו כי מלאה הארץ דעה את ה' עכ"ד . חוסף עליו מה שרמותי לך על יכדור המדבר עם משה פה אל פה מלא עמד על הכר כיני וירד ה' הנכדד באף עליו מדע . ככדור הזה והפיסה זאת על כי עדיין יהושע בן נון גער : פססן השער . ולא יבא אל מחבונחן . רק היה מכחך ומחוד ההלל לא ימשיך כללמים יאליהי נכדו הארץ . כדר ידעת כח הארץ ומשפטס על כל שר ומושל נכדו כה והבא בולא וקע משפט אלפי הארץ :

פרשת האזינו

בסדר וילך

נכד ביארנו שא"פ שמש מדבר פיו בפס הנבורה ועל השכינה אומר ולא על עצמו הלילה לו . נחזור לענינו האזינו השמים והארץ הראשונים הם דו כוליסין כי מה כלקח מן השמים חורה שנכבד כי . ממורה שנכבד לקח והכחוב לווח כי לקח טוב נתתי לכם וגו' : ואמרתו מן הארץ . אס תבין מה שנכתב בוללה המשפטים מדע נכד אמרתו והבין המורה הזאת שהיא העטרת מהת ה' היתה זאת כי ממורה שנכבד נאלכל המורה שכת"פ . על אכן אחת שבעה שנים בהשכיל מעשה שמנורה תשכיל זאת שהיא הכן מחסו הכונים . כי המשפט לאל לאוונה כלומר לאל לאמונה וכאמר מפרש הרב ז"ל כי המשפט דיק והאור ישר ובהנידן כי המשפט לאלהים הוא שהוא ההללס והוא הכור הכל כמילפסכס תבין כי לו המשפט דך כהנידן . כונת הרב בוללה שמות במלת ען יתבנו . כי גורת יעקב חקוקה בכסא הכבוד בקבלך י"ב . גבולי אלכסון וי"ב שבטי בני יעקב כדרך אמת ואמונה . בכסא שהוא הכבוד מדע זה וי"ב מזלות וחדסי' הלכנה וסוד השבת והשמש ושעות ח"ת תשכיל זה ועיקרים רבים בחורה שנכבד וחורה שכת"פ . וד"ה הכור שהוא העטרת פעולותיו הם שלמים כי כל דרכיו של עטרת הם משפט שהיא כלולה ברחמים . ולפיכך לא תבא כפועל חסדן כהנתייב דרין אם טוב ואם רע שלמות הוא . כ' לפי מעשיו נותנין לו שחר : כי המשפט לאל אמ כה כלומר רחמים דרין ולפיכך היו עול כלור . שהיא כלולה והכור ישר שנס היה נקראת

נקראת בשם קו היושר ועוד שנים היא קו האמצעי עכ"ל. כדעתו לזרע יעקב הוא תפארת חקוק
בכסף הכבוד שהוא בעטרת והיו י"ב כנים למטה רמז ל"ב כנורות שיש להקב"ה כנגדם הניב
למטה גבולות עמים למספר בני ישראל עכ"ל. לזכור ששת ימי בראשית כבר ידעת רק ארמונו
לך סוד גדול על סודותי על העשרה שהם עשרים חדש כי הנה הם ששה והששה הם י"ב חדש
הכל ככל ומכל. הנסים הארוכות כבר ידעת כי הוא חלול לכתוב מלאכת מלאכה ידעת כל :
וטעם פני הים הסביבה ! כי אין להם אומן ומגדל דע כי האמונה נקראת כך כי היא המגדלת
אומנו כמו שא"ל מי שמר את פה בנות הוא ישמור את הכנים והיא העטרת הנחמה לטלמה
המכוננת כנגד חכמה ראונה ובהכיך זה הכין משו"ל גדול העונה אמן יותר מן המדרך כלסון
אמונה אומן הם חדש סוד הכרעה כבר רמזתי סוד ענינו. פי' אמן שרמזנו אנחנו ויין של אמת
הניב שם ט"ו ויין. והשם המיוחד שכתב בפי' המאמר ופי' של שם המיוחד לריד מנינו שבהם
של שם. סוד זה לא הראיתי לגלות רק בהשכלך בהגדות סביבות ומה שלא יוכל להכיר לפרש
סוד עשרה ברכות הנרמזים בדרך שאמר ועלחן וידועתן מראש מלמלה. והתאונה שהיה
מביט מרע"ה ומנינו שהוא פרוץ אדם ואסתכל בעשרה וזרמם בקבלה המורה לך בעסוק
יחוש ומה תעשה לשמך הגדול ובתוב כל הנקרא בשמו ולכבודו בראתו וגו'. אולי תדענו וכו'
תכנס בסוד היורה. כפי הקבלה באגדת הגיגה. ואשר עשה את האדם ישר וגו'. וסוד הנחמה
והשפיעות והיפלות והיכול הגדול עד אין סוף שאין אני מורשה לרמזו וגם רשע ליום רעה הוא
סוד העבור. וד"ה פי' וגם רשע חזרת בת המעשים. שהיו מוכנים לעשות קודם מאזינים
ליום רעה שיהא להם. ופי' לפי דעתי שהרשעים מתלבסים מאותו כת שכוהני הרע ולכך
נקראים רשעים. וי"א שפרשו וגם רשע עברא רשע להיות מוכן ומזומן ליום רעה. פי' לכת
המחית שנק' רעה עכ"ל. הסליך משמים ארץ כלומר שהשמים התפארת אל הארץ. וכבר
ידעת סודה לא הוזו ממנה. שיטתה עתה בעת רצון כאשר תבין מה שנסת"ה פניו אליך בברכה
בהנים תבין וי"ב ב"ר חרבי. כבר ידעת שהעטרת נקראת חרב מאז ידעת סוד החרב המתהפכת.
השם השלם והבסא. שלם כבר רמזתי בכתוב יהיה ה' אחד ושמו אחד ועכשיו אנלהך כי כמה
פעמים נאל זה שיה' לומר ביום ההוא יהיה ה' ושמו אחד. ועתה שמעתי כי כתיב לקחת
המקובלים מיום אחד מיוחד ביחוד העליון. שם ישראל ושמו אחד ביחוד השני שהוא בשם לרי
בענין קריאת שמו ויחוד. ואני התבוננתי כי בראש הפסוק והיו ה' למלך כי הנה ח"נ שבהם
נכלל העולם כרמונו ב"ג מדות מתעלים כי השם הגדול יהיה למשיכה שהוא התלך על כל הארץ
כאשר ידעת הכל והארץ ואז יבא השמים וביים ההוא יהיה השלמות גמור מה שלא היה מעולם :
והיה ה' הגדול אחד בגבולות עליון ושמו אחד שהוא העטרת בגבולות תחתיות והכתוב כוון תעלומה
וזה חור הלבנה כאשר חמשה אחר שאור חמשה יהיה שבעים כאור שבעת הימים ישמשו ב'
עלבים בכתר אחד כאשר רמזתי בעולם כי היכול נוהג בכל העולם במה כי הכל תלוי בהשכיבה :

פרשת וזאת הברכה

והשנים ידוע לכל מסביל כי משה יקרא אים האלפים רמז לשכינה ונקרא עבד. אים ולא
עבד שלא יהיה כקוצן בנשיעות הכל הוא עבד השם הגדול המיוחד אשר אמונה כל
הא לעולם. וקרא אים האלפים כי כל דרכיו ודרכיו מפי הנבירה. וזאת היא הברכה
היא זאת העטרת ונקראת ברכה. וד"ה כי משה יקרא אים האלפים לפי
שהסביל כל ענייניה באדם הידוע ביהו' אכל לא עבד ה' שלא השיג בו כ"כ בעבר העתירה מהביט
לאדניו עכ"ל. **עורבבות קדש ערין**. כלומר שההיות הקדושות כי קדוש קדוש קדוש
מגלה לך סוד הקדושה בסודות מכיון לשם הרמז
ש' גבולות : הנני
כפ' ויהי בשלש פריעה בסוד ההפלות שהיה התאונה נקודת דרך וענין עליו תשקט. וזכור אל
מלכת. ובסאמר קדוש ראשון מכיון עלך העולם הוא מיוחד קדוש בגדול ה' והקדוש הגני הוא
מכיון שהוא מיוחד קדוש גם בבכורה וקדוש השלישי כי הוא מכיון שהוא מיוחד קדוש גם בתפארת
השם שאר המה יחידים כננין עד הגדול וקרא נכלל. ולפי שלא הוכרנו עדיין עטרת אנו חוזרין
לומר

לומר מלא כל הארץ כבודו שהארץ מלאה מכבוד המלך. אחרי כן אומר ברוך שבוה"ש ממקומו כבוד
העטרת. ה' הוא המפארת. ממקומו. כלומר יהוה רצון שיקבל העטרה הספיק. והחיים
והברכה ממקומו. שהיא פחד ונחץ. ויכוין למוכת העטרה. שאז ימין וידבך בו הסמל. בכל מי
ספירות המיוחדות נאין סוף הרמז לך שהוא הסוד לשאול עליו ועל כל זה חס"ל. מה למעלה
ממך שהוא למעלה מן הכתר. ועל זה הסוד לשאול מה למעלה האש העליונה היא מדת הדין
ושאר הענין חבין לטובו. וד"ה במאמר ה' דת רמו כמו דת אש. פי' אש הוא העטרת
ודת תפארת וזהו את קולו שמעתי. פי' תפארת. ממך האש פי' העטרת
עכ"ד. אל ה' הנזכר כלומר הנזכר בכבוד של מעלה כדומה לשם הגדול והדבור הנזכר הנזכר.
כך אמר לי מורי כר' ואנכי לא כן היה דעתי לפי הכלל שמסר לי שרמו למלך העליון בלשון רבינו
ז"ל ואח"כ חזר בו והציב לי תשובה כגובה ואת לא חזו משה. פטעס ופוקד עון אבות על בנים
הוא סוד העבור. מעשה יוסף הוא ענין י' החגיגה מלכות וסוד גדול ומורי נזכר לי שמקנתה היו
בני גרים והוא אמת וגם. בבני ישקב היה מהם בני השפחות ולא קבלתיו רק נשגבן סאמר ז"ל סוד
ה' ליראיו ובכר רמותי כי להם המלחמה. הנה גילה לך הרב ז"ל כי זאת מלכות ב' דוד והקפת
והכרית תורה אחת להם. והם ענין אחד שמדמו שלמה בשלום היסוד בקרא שלום וסוד חכמת
שלמה וכו' מדע כל הענין. וד"ה ידוד ה' העטרת ונקראת העטרת ידוד של ה' כי ביה ה' נור
עולמים. פי' מדת הדין שנקראת ה' כלולה ברחמים ומכאן נק' שלמה ידוד פי' כסם העטרת
בעבור השם פי' שהם קורא ידוד לעטרת ושלמה נק' ידוד של יסוד מדתו שלמה לשלום. פי'
שהעטרת שלמה ביסוד שנק' שלום עכ"ד. כסא ה' בכר ידעת מהו אבל לדועך כונת הרב ז"ל
שלא נקרא כן אלא לעמיד לבד בזמן השלמות שבו נקראת עיר האמת ותקרא ה' שמה. אבל כ'
האקדמים נקראת עיר הדין ועיר הקדש וכבר מורי בפי' המחזור והזכיר סמוך במקום מוכר
ד"ה ככאן עמוק מאד והנני מגלה לך שהיה לו לנקוד תחת הו"ו שאלות חת הרי"ם קמץ ויהיה
מוכרת פירושו ורצון שהוא שוכני בלשון סמוך ויחסי חבין כו' השם
הנכבד הוא שוכני סכ. ואל תחמה על החפץ שנקרא
בלשון נקבה ורצון הסוכן כסכה כלומר ורצון שהיא שכינה של השם הסוכן בסכה תבאנה לראש
יוסף וזו ברכת יעקב כאשר רמזוהו שהוא מבורך בשמים ובארץ. שבע רצון כלומר שהוא
שבע מן הרצון שרמותי ס ודרום ואל תטעה בכאן ולעולם השל
דרום וירושלם עם הרוחות האלקיים בכר. והנן סוף הדברים: שהם היא הכית של מלך.
והוא השם הכתוב במלת ירסה וכן כתב הרב אלה שדרכו לכתיב אל"ף במקום ה"א שרי דבר
גדול הוא שהחפץ והרצון בתוך לו בכיתו והבן. כיום מתן תורה בכר הכלתי והנני עוד רומז
שהיה לו הכבוד בעטרת והיה מכיבו במאורה לקיים מה שכתב יצחק' פנינו וכו'. וד"ה כי ישראל
לא היו משנים ולא מרגישים קול התפארת אבל היו יודעים שהכל בא ממנו לעטרת ולא היו
עשירים הנביאים וז"ל שהיה עליהם יד ה' עכ"ד:

נשלמו רמזי הרמב"ן ז"ל כאשר קבלנו מפה אל פה

שבח לבורא חרים. מפיל ומרים. האזיר לארץ ולדרים. ויהי בשלם הפתחת הס'
הנכבד והנור' הזה יום ב' לחדש תמוז יח"ל מ"ט זה השע"ה
ל'ה' לפר"ק לשם אמי אד' ואחי יפת כר אורחיו וכר אכזר החכם השלם והכולל חין ערכו מי ימלא
סיני בקדש וזע רב שושילתא דבי נשיא' ממעפח' רס הלא זה אד' והדר במה'רר יהודה נר'י
כן להרב הגדול משו ומגדול הרב המחבר ספר זכות אבות כמורה"ר
אברהם קורניאט זי"ע אד"ה ה' מאריהו אברהם יהיה כעזרו ויקוים בו
מקרא שכתוב לא ימושו מפיד ומפי זרעך ומפי
ויגלית פיר' א' הלא זה דברי אש לעיר אליהו לומברווי ס"ט
יקט"ן

מצור ושמי

יק"ט אם יאמר לך אדם מה לתכנן את הדבר. באמר דוקוקין דנורא עאן עייל חזר בר. כדבר
אשר הם דרוסים. ומפורשים על רביע"ם ועל שלשים. בארש"ו ת"חיים גאונים מולם
קמאי ובתראי בטוב טעם ודעת וזכר. ומש נס לרפת לצות את יסף לר"ד דבר ולא חזי דבר
את אשוי כי יסוד הכנימי הוא גדול אדונינו מו"ה סבא משפטים אים אלהים קדוש הוי האשל
בגדול בויחא דנטורא חסידא קדישא ופרישא בר העצריהמאיר לאר"ם ולדרים בויחא דשמא
מוהרר יהודה בן עטר וצו"קל ו"פ חידושי תורה שהעמקתי מספרו הבזיר
מנחת יהודה הס הרהיבני ועוד זאת יתירה

[illegible]

ביאור על המטה הומשי חורח · בעזר עוטה כשלמה אורח

ספר בראשית

צריך לתת קשר ויחס לגמרה של תורה עם חסידות לעיני כל ישראל • **בראשית**
ברא וכו' בראשית מ"ט כס' כנפי יונה הובא בילקוט ראובני בתחילתו שהחכם
של שם מכ' הוא **אהיה** והוא יולא מן את השמים וכו' ע"כ ובודאי שמד זה אינו ידוע כ"א
ליעני כל ישראל גלוי וידוע ומקובל בידם שהראית הפול' הוא חומתיה
של **אהיה** הרמוז באת השמים ואת וכו' • א"כ ע"ד מ"ט כס' ורוב הובא בילקוט הכו' שכן
בראשית ברא וכו' יש ששה אלפין סוד שתא אלפי שני הוי עלמא : והארץ שהוא
הא"י הו' חסו לרמוז לאחר חרוב ע"כ וזהו לעיני כל ישראל חומת אומן דשיתא אלפי שני הוי
עלמא וחד חרוב הרמוז כס' בראשית וכו' ככו' (פקח עיניך וראה רמזה במילת בראשית ששמה
ר"ת תנאי אליהם יתעלה מנו' כעשפה ראשית אחר' שסת' אלפים יחזור תהו' ככו' רוח
והמילה מתחלת כב' לרמוז ב"ס א"כ ירמוז למ"ט ז"ל שהגוי אסור לפסוק בתורה וזהו לעיני כל
ישראל בראשית שהמורה נק' ראשית שכל' ה' קניי ראשית דרכו וכו' • א"כ ירמוז למ"ט ר"ל נח
ששבת חייב מיתה ובזוהר דרשו בראשית וזהו שבת וזהו ישראל בראשית דהיינו ישראל ראוי לירא
מן הסבת א"כ בראשית ר"ת אמן יוסף שמיה רנח תפסה ככח ע"ד כל העונה אמן יוס' ר' ככל
כחו וכו' • וזהו לעיני כל ישראל בראשית ע"ד עונין אמן אחר יוס' ואין עונין אמן אחר כותי המכנה;
בראשית כח כרפ"ו ז"ל המרדכי יצחק וכו' עיון מ"ט הרא"ס ז"ל משהוא דפגהדרין כי
מזיה שנהמרה לבני נח ונשנית בסיני לזה ולזה נאמרה וכו' ותי' דנשנית סיני
בכתבה ע"כ וכן' תועפות ראש הק' מוסס מהר"ח ז"ל דא"כ שלא נשנית היינו שלא נכתבה אפי"ו
שנאמרה מאי מקשה תלמודא הלא אחרבא לכ"כ נאמרה והרי נשנית בסיני עיון שם מ"ט ע"ו
שם כנו ולא יכתיב בראשית מ"ט מהר"ח ז"ל כי הוא עיקר וכן' כי כונת המקשה היא מאי חיות
דאולמיה דאחרים בסיוף מהבחיבה שכתבה לכלי נח אדרבה מכלל ככתבה בלמד דרשה
לפטור את ישראל ולחיות בני נח וזו שלא נכתבה אף אכ"כ נאמרה והיו פטורים ותי' מאי א"כ חיות
דליס סרי וכו' • והואיל ובה מדרש רס"י לפטוי נחא ביה משהוא יוצאה ויורא בשם ל"ב ב' כרי
השנים הזה כי אימרו לא היה לרד עשה בלומר דסיפור והפיוור וכו' כנו • דבור מר ואמר למה

בראשית ברא אלהים ידוע מר"ל ע"פ כיום עשות ה' אלהים ארץ ושמים בתחילה

ברא אלהים את

השמים

עולם וכו' :

והארץ היתה תהו ובהו : שלא היתה יכולה להתקיים על פשטי התורה המורים על הדיון :

והארץ היתה תהו : אליה לפיכך מ"ס במדרש ח"ל רבי אבהו אומר מתחילת ברייתו של עולם נפה הכ"ה במעשיהם של צדיקים ובמעשיהם של רשעים והארץ היתה תהו ובהו אלו מעשיהם של רשעים ואלו מעשיהם של צדיקים אבל אינו יורע באיזה מהם חפץ אס במעשה אלו ואס במעשה אלו כשהוא אומר וירא אלהים את האור כי טוב הוי במעשיהם של צדיקים חפץ ואינו חפץ במעשיהם של רשעים ע"כ המל' הוסיף : אומר דרשוני וחיו וכבר דשו ביה קמחי ועכ"ל חלקי ה' אמתה נפשי על כן אוהיל פאתכיון אל האמת : ידוע כי האדם בעל בחי' ורלון לעשות טוב ורע כינס זה לעומת זה עשה האלקים ואין בן דוד בא אלף בדור שכולו וכא' חו בדור שכולו חייב : והט' ידוע ליורעי' בינה והוא כי ע"י מעשיהם ש"ר כריטה דס' אכבקות ומאיר פני מורח ח' מתח' ברייתו של עולם נפה הכ"ה התועלת הנמשך ממעשה הצדיקים המצרים קוצים מן הכרם : וגם נפה התועלת הנמשך ממעשה הרשעים לכלא פשע ולהתם חטאת ומבדל דבריו ואומר והארץ שיהי ס"א היתה תהו ובהו וכריסה נבקעת בדור שכולו חייב ע"י מעש' ר' : ויאמר אלהים יהי אור אלו מעשיהם ש"ן שאין האור ניכר אלא מתוך החושך : אבל אינו ידוע באיזה מהם חפץ הוא יתכרך להעביר גילולים מן הארץ כשהוא אומר וירא אלהים את האור כי טוב הוי במעשיהם ש"ן חפץ : ובהקדמה זו פ' המס' פ' אל' האמר אשלמה רע קוה אל' ה' ויוסף לך ירצה אל' האמר בלבבך לעשות עבירות כדי להשלים מדת הרע שיהי ס"א כלי שפ' זה תבקע כריסה וכתא מפיה צדקו : אלא קוה אל' ה' ויוסף לך : וכוה נ"כ פי' פ' והיה כשומעו את דברי האלה ונחת וכו' ואין צורך להאריך כי הוא פשוט ומלאה כי תדרשו :

א"ב אפס'ל מר' א"ב ד' מעשיהם של צדיקים הם אותם הצדיקים שלא טעמו טעם חטא ומעשיהם ש"ר היינו בעלי תשובה שזרנות נעשים להם כזכות ועליהם נאמר במקום ס"ב חפץ אין צדיקים גמורי' יכולים לעמוד וה' ט' לפי שהצדיק גמור קיים תר"ג מלות : ובעל תשובה נוסף עוד עליו שהעבירות נעשים לו זכות וזה פשטן של דברים והכ"ה נוסף ומביט במעשה אלו וכמעשה אלו והביא ראיה על מעשה הרשעים שהם ב"ת מפ' והארץ היתה תהו פי' היתה מקודם ואח"כ שטטה ואיזה זה בעל תשובה : ויאמר אלהים יהי אור אלו מעשיהם של צדיקים שהולך ואור עד בכון היום : וכשומעו מר'ל במקום שבעלי תשובה עומדים וכו' אינו ידוע באיזה מהם חפץ לקנות לי דרך ומעמד כשהוא אומר וירא אלהים הוי במעשיהם ש"ן חפץ :

א"ב בהקדים חקירתנו הידועה לנו בלדיק וטוב לו צדיק ורע לו רשע וטוב לו רשע ורע לו צדיק : ובהם תשובות בדבר וב' אינו סוף לרשעים : הטע' אונק' ושמה מה ששמו אונק' מכך בליעל בהכחיותו על חשיו המקולקלים ענה ואמר לי מה לך כי חזקת הצדיקים מאנשים עוה' ומומחיתים ליהנות מזיו השכינה לעו' הכ' : ואינו אובלים ומרימים עולם סוד ואף נס' זאת ממחיתים עוה' כ' ואינו עני' סי' כי זה יתברר לגבי ב' יוס' ה' הגדול והנורא דלוי כיור וירעו כי בחפץ באו ובחושך שמש וכוסה וכוס' פי' מאמר רבי אבהו מתחילת ברייתו של עולם נפה הקב"ה במעשה הצדיקים שנינו אלהם במעשה הרשעים : ובמעשיהם של רשעים שנינו אלהם במעשה הצדיקים ובמאמר שפס' היס' צדיקי וכו' והביא ראיה על פלות הרשעים מפ' והארץ היתה תהו שבהטובה המגעת אלהם היא בעולם התוהו : ועל יסורי הצדיקים כתוב ויאמר אלהים יהי אור דהיינו שטובתם רעובת שלמים יהיה בעולם הנלחי שכולו אור נח' : ועדיין אינו ידוע כעוה' וכליזה מהם חפץ ע"ד שאמר דוד ואני כמעט נטיו רגלי וכו' כשהוא אומר וירא אלהים את האור כי טוב הוי במעשיהם ש"ן חפץ :

ויאמר אלהים יהי אור היינו סודות התורה להאיר על הארץ שהוא הפשט שכן אור מס' ר' ויהי אור מדר' ר' שתיף עם מדר' ד' וס' ה' ומסד

ה' מעולם ועד עולם על יריאתו חסד ה' שהם סודות התורה נחשבו מעולם העליון עד עולם
היה כשכיל יריאתו :

ויהי ערב ויהי בקר יום אחד פרש"י ו'ל הי' לל יום ראשון אלא להורות שהב' ה'

יחיד בעולמו ע'כ"ק למה מורה אחרות כפ' זה
ו'ל בקדים מ'ט בזה הק"פ לך לך ע'פ מי העיר ממזרח נזק זה אברהם נטול את ערותו ממזרח
דחמי שמשא כפיך פלח ליה כל הארץ ומה' לרמזא חמי שמשא אהבנים וסיהרא נהיר אמר הוא
שליט על שמשא פלח ליה כל הארץ ליליא לנפרא חמי סיהרא אהבנים ושמשא נהיר אמר אילין
איה להמלכא דלכאון לון כיון דחמי קב"ה תולדותיה דאברהם אתגלי ליה ע'כ נחזינו למדין מזה
דכל זמן שלא עבר עדיון ערב ובקר יס' ח' לטעות בחמה או בלכנה אמנם כשעבר ערב ובקר
ורחין שהחמה וסלכא עכחין זה את זה אזי מוכח שהם עבדים חס"ס ויהי ערב ויהי בקר פי'
שעבר ערב ובקר אזי מוכח שהב' ה' יחיד בעולמו ליוקטי נפלא : ואני אומר שמהקדמה זו
נודע כי יס' מושל על חמה ולכנה אבל אינו מורה אחרות יתברך
בפרקים המאמנים שפועל הטוב אלו פועל הרע ומו' שברא חור' לא ברא חשך ופ' וישיקו לנו
מסדרי התפלות יוצר חור ובזרא חושך להוציא דעתן של גדולים ומו' בזה חק כיון דחמי
מאובי' אתגלי ליה כבזה כדי שלא יטעה יותר ויאמר ב' רשויות יס' ח' ורש' ו'ל הוק'ל
למק' ערב ובקר לא נחשבו לב' ימים ולהרצ' זה הק' קושיא אחרת והיא סת' לל יום ראשון אלא
להורות שהקב"ה יחיד בעולמו ומו' שברא ערב שהוא החושך ברא חור והיינו ט' דנחשבו ליום ה'
להורות שהקב"ה יחיד בעולמו :

ויהי יתח אתם אלהים ברקיע השמים וכו' י"ל מהו אומרם להאיר על הארץ

ומי לא ידע דנתינתן ברקיע
היה להאיר על הארץ ומהו אומרם ויהי יס' דשאלמא כשא' דברים הנכבדים כמאמר שפיר
אזטרין לומר ויהי כן ללמד שלא סינאח דבר הנור עליהם דברק איל הכא כ' הוא נתינתן
ברקיע ולמה אזטרין לומר ויהי יס' ואפשר לומר דיהי כן קאי על להאיר על הארץ הכונה
שהוא ית' נחנס ברקיע וגור עליהם להאיר על הארץ ויהי כן כאלו אמר ויהי איר דכ' נג'
עד ו' כ' נ' ע' ה' עולה כמס' חור' : א"ל חנאיתתה הב' ה' עס האור שלשה הלוך יאר עס
החושך ככה ה' כמס' ארץ עתה כ' ימי אפילה שה' חור לישראל כמס' כותם סל מזרים
בברא' ל' ויהי כן ועיין בזה הק' ויקסלו' ל' בכל משאש הראשית הקב"ה אחיני כ' וזהו שאמר
פרעה למשה במתלהלם ויהי ויקסל ויהי כ' ה' עמכם וכו' פי חור שאמר' כמס' הראשית
במלכות המאורות יהי עמכם כאשר אעלה אהבס' ו' אכל הלא מדעו הלא חשמועו שלא כן הוא וזהו
לא כן אומרם כן שאמס סוכרים שהא' חור' ח' ח' כי רעה נגד פנים פי חור' אותו כוכב ששמו
רש' כדור' :

ובוה יוכן מדר שמתת' ו'ל אני אהרתי כן ואתם תומרים ל' אכן על כן לא יקומו רשעים

וכו' פ' וזהו מוכן מאליהו וזהו שאמר מרש' לפרעה כ' דברת בתמים על כ' נ'
כשכל כ' לא אוסיף עוד ראות פניך ודוק כי קלרתי :

ולהבריל וכו' וירא אלהים כי טוב י"ל כי הוא יתברך יודע אחרות דבר

מראשיתו ומהו וירא כי טוב : ויוכן
בהקדים מר' ל' כי דיקורשע לא קאמר וזה כל כיו' שמים חזן מיראת שמים ועוד אובא
שלונתא לרבותא מה אמר לא איברי ליליא הלא לגרסא ומה אמר לסיכתא ועוד אמרי בס' דברי
סינה לרשעים הלא לס' והנאה לעולם ע'כ ולכא הלא הכונה נריך לדקדק דקדוק אחר כפ' ו'
והוא פה' לל כי טובים הלא לס' והנאה לעולם ע'כ ולכא הלא הכונה נריך לדקדק דקדוק אחר כפ' ו'
יראה לעבוד כבודתו עדי ערב סינאח ע' ה' סינאח ואפשר כי הא' כי טוב קאי על החושך כי האור
בבר' נאמר בו כי טוב כפ' וירא אלהים וכו' ורמז רמז לנו דכן למד וכן למד החשך טוב שאיניו
דפשים איברי ליליא לסיכתא והלא לס' והנאה לעולם ולדקדוק איברי לגרסא וזהו וירא אלהים
כי טוב כן לדקדוק וכן לרשעים ח' :

מאור ושמש

וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב יל' למה לא אמר כי טוב
בדרכו • ועוד יקשה לן ע"פ

זה מ"ם כפ' ובהכרח • ואפשר דהכא בא כיטול דעת המונין האומרים דהא יל' יחברך אנו מצינים
במחשבותי ח' ולרוב גדולתו ש"ן כבודו להשגיח במחשבותינו לו' חזירא אלהים וכו' והנה טוב ירלם
פילוי וסבא הנהגותיו הוא בהשגיח עליהם מלך רם וגפא ירלם רחמי וסבא טוב מאד לנבראים
כי זהו חיותם והכן ומהר"י גייקטלייץ כס' ש"א דפ' כ"ב פ' בהקדים מרז"ל דכל מעשה בראשית
בדמותו נבראו בקומתו נבראו ובגיונו נבראו כלומר בדעתו לשפן כל מה שיקרא להם בקומתו
וכו' וש"ת שלא מן הדין יצאת בריה זו מכוערת וזו נאה וכו' דע כי כל בריה נברא השם יתברך
העמידה לפניו ואמ"ל שאלו בלורה זו ובשעבוד זה ועתה אם תחפצי אמרו ואם לאו הרי את כפי
שלא נבראת והשיבה כל בריה ובריה בזה אבי חפיה ושמה וכו' ח"ס וירא אלהים את כל אשר
עשה והנה טוב ע"ס באור :

ויהי ערב ויהי בקר יום חששי ויכולו וכו' וכל צבאם סמיכות ויס' הו'
עס ויכולו יוכן

בהקדים מ"ם כר"ש וכל צבאם אל תקור צבאם אלא בצבונם וכו' פי' הקב"ה ברא כל ברייתיו בצמות
האופן שקבלו על עצמם היום חוקר וכו' והקשה הרב בעל חסד לאברהם האין יתכן שיהיה
יבחר לעצמו להיות עני או חלש מי פתו יסור לנחור עבחר גרוע : אלא הענין כן הוא מי שהוא
פסיר או נכור או ארץ נכני ודורו בזה העולם יהיה כהפך אחר התחיה ובחירה נתונה ביד
האלהים שאין יכול להקדעם על הבורא ית' והפס' פי' יום חששי רומז על אלף חששי שהוא זמן
התחיה ולזה בא הסמיכות לומר מט' יום חששי שהוא זמן התחיה נבראו בצבונם הדרגה מוכל
נבאם ודוק ליקוטי נפלי :

ויכר אלהים ביום הוי' לל' ד' מהו הו' צה"ל הידיעה ואפ' עמ"ס מהרמ"ק הוצ'ו
דבריו כס' ד"ח כס' הסכת פ"א ט"ס הסכת נברא קודם כל
דבר עכ"ד וכו' ה"פ הו' ב' הידיעה לרמזו ט"ס הסכת נברא קודם הכל והוא נרמז ג"כ במ"ס
הרשב"י במילת בראשית ירא סבת להורות שקדם בברייתו :

ויצר ה' אלהים את האדם עפר מן האדמה ת"ר לעת"ל הקב"ה
מחיה מתים וינער

אותם מעפרם שלא יהיו בנין עפר כמות שהיה בתחילה נברא מעפר ממש הו' וינער ה' אל' ז"ס
את האדם עפר מן האדמה ע"כ • וזהו פ' תולדות וכו' פי' מחז"ל בסנהדרין וז"ל גדיקים
שעתיד הקב"ה להחיותם טוב אינם חוזרים לעפרן מדה"ל אינם מתים ואמר אינם חוזרים
לעפר כ"א לרמוז שבהחיה יבנו מבנין אחר חוק שלא יהיו בנין עפר כמו שהיו בתחילה ע"כ מלמדי
והנה ראוי לדקדק בדברי הו' הקדמה ראיה מיתתי עפ' וינער ואם היא ראיה שאדם הא' נברא מן
העפר ז"ל קרי כי רב הוא וראיה היתה נביאם לפאמרו שהוא מדרש חזק וי"ל דמלמדי קא' דריש
הדא וינער כב' ידיו ועוד כפל עפר מן האדמה כי מי לא ידע שעפר הוא מן האדמה
ויאל לנו מזה כיום ב' מיני יצירות א' של אדם ר' והוא עפר ועוד אחרת בזמן התחיה והיא מן
האדמה ולא עפר וכו' ובא ע"ן מאמר הכו' בהעיר למה לא אמרו מתים שעתיד הקב"ה להחיותם
למה פרט לן גדיקים שהרי ידוע ומפירסם הדבר כי כל המתים עתיד הקב"ה להחיותם לבר
מאותם המתים בדברי רז"ל ומעטים הם • ולזה אני אומר בדרך אפשר שנס' לעת"ל ויביו ב' מיני
יצירות שחוק גם רפ"ה הגדיקים שכלית התחיה היא כשב' לם ינער אותם הקב"ה מעפרם ויבנה
אותם בנין חוק • והרשעים יהיו עפר ואפר תחת כפות רגלי הגדיקים ואין צורך להאריך בדברים
פסיטיס כי טעמם ונימוקם עמם :

לא טוב היות האדם לבדו וכו' א"תא במדרש שלא יאמרו ב' רשויות יס' וכו'
יל' למה ינער האדם משאר בעלי חיים
שקדמו לו שבראו ובר ונקמה עד שהורכו לו' זה • ומהרי"ב כבר נאמר וכו' ונקמה בראש
ואשר שאין מוקדם ומאוחר כמורה ולא טוב היות האדם קדם לפ' ובר ונקמה בראש ופי' לא טוב

היות האדם לבדו אינו ר"ל מכלי בת זוג כי לא תהו בראש לשבת יצרה אכן הפוכה הוא לבדו מושל בתחומים כדי שלא יאמרו ב' רשויות יש הקב"ה מושל בעליונים ואדם בתחתונים אעפ"י שבת זוגיה עזר לו לפעמים ומגדלו לפעמים וכדו"ל וזה עזר לא וזה כנגדו וה"ט כדי שלא יאמרו וכו' יחיד יטע' הרמו הרמוי מקראי קדם הלה על יצה"ר ועל יצה"ט כי קטן הנולד יצה"ר ניתן בו מעט יצאה כד"ל אנטונינוס לרבי ומקרא מסייעו לפתח חצאת רובץ * ויצר הסוב משהוא בר מלוה בן י"ג שנה ואדם הראשון שאר יציר כפיו יתברך נתנו בו בבת אחת מיד מלכותו בו מלכות הרמונים כפ' ויצו ה' אלפים על האדם והוא שאמר הכתוב ויאמר ה' אליהם לא טוב היות האדם לבדו בלא יצה"ר ובלא יצה"ט דלו לא יהיה לו סכר טוב בעמלו אעפ"י לו עזר זה יצה"ט כנגד זה יצה"ר וזה עזר פי' אפי' יצה"ר סכרה להיות כנגדו הוא עזר לו ודריש הכי עזר לו אותו שהוא כנגדו * לא וזה כנגדו עזר העזר הוא כנגדו * ולהיות שאר"ה הכיר בעצמו שמחומר קורן ולא היה מחשיב עצמו לכלום להרע או להטיב לרוב שפלותו מה עשה הוא יתברך גדלו ובשרו והסליטו על כל בהמה חיה ועוף וכמס"ה וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו * ועכ"ז כ"ו ולאדם לא מלא עזר כנגדו שעדיין היה שפל בעיניו ולא היה מחשיב העול לכלום מה עשה הוא יתברך ויפל ה' אליהם תרדמה וישן שהגביר בו כח המתכסה * ויקח אדם את חצת מלצותיו שהיא כח הזכירה * ויסגור בשר מחתכה שהוא כח המתאווה * ויבנה ה' אליהם את הגלגל שהשאר בו חלק הזכירה שע"י לתאווה יבקש ראה מה קרה לו על כן יעזוב איש את אביו ואת הקב"ה ואת אמו וזו כנסת ישראל ודבק באשתו שהם תאוות גופניות והגביר השומר על הזרע עד שנתגרה בו יצה"ר היה נחש דכמיו והנחש היה ערום והסית' והדח' עד שהכשילם רח"ל וכו' וזה יפורטו כל הפסוקים ע"ש הטעם והמבין יבין ויקדם עצמו במוקד לכל ולכך ברחשו של נחש שקלחון והשי יתן אל לבו אם שלט ביציר כפיו יתברך אשר נוכח ארויס נבחה מה יעשה רמה ותולע כי לא בינת אדם לו ואין לורד להאריך עוד בזה כי כבר קדמוני אכמי המוסר חלקם

בהיים :

ולקח גם מעץ החיים

הרב פני דור כ' משם נמקי רבינו ישעיה ז"ל וכי עד עתה לא אכל מעץ החיים והלא הרסו אותו מכל עץ הנו וכו' ומי' עץ החיים רפואה לעץ הדעת וכו' והרב שובלי הלקט כתב שאר"ה עדיין לא הסתיק לאכול ממנו וקרא מוכחו עכ"ד ז"ל ואני אומר כי עץ החיים יש בו כ' סגולות אם מקדים לאוכלו קודם לעץ הדעת ואוכל אחריו עץ הדעת * יפקחו עיניו לדעת טוב ורע ואם אוכל עץ החיים אחר עץ הדעת יחיה לעולם ואר"ה אין ספק שאכל עץ החיים שהוא לו ועבר על ציווי יתברך ואכל אחריו עץ הדעת ונפקחו עיניו לדעת טוב ורע וגורם מנ"פ לכל איכל עוד מעץ החיים וחי לעולם * ואחר שכתבתי זה מס נפשי מלאתי בן בילקוט ראובני משם שפיר אורס מלי"ת * ועוד אני אומר כי הוא יתברך כ"י ל"ד נקט עץ הדעת זה"ה שהיה יכול להחיר לו עץ הדעת ולאסור לו עץ החיים וחדא מנייהו נקט כי ה' לבדו אין בו סגולה ונבחר לו יהי הרע במיעוטו שאם היה מחיר עץ הדעת ואסור לו עץ החיים אם היה עובר על ציווי כמו שקרה לו והיה אוכל עץ החיים אחר עץ הדעת או היה חי לעולם ולא היתה תרופה לפחלתו כי כפה יוכה את ארמו כ"א ע"י מיתה * ואלעגה פי' עמה שאכל עץ הדעת אחר שאכל עץ החיים וקנה שלמותו לדעת טוב ורע יודע הוא שאכל עץ החיים אחר אכיל עץ הדעת מסוגלת להיות לבולס פן ישלח ידו ואכל גם לרכות אכילה עץ החיים שנית וחי לעולם ויאבד סכרו מעולם הנחש :

ויהי אדם שלשים ומאת שנה יולד בדמותו כצלמו

כאן הכן שואל טעם אומר וחי אדם ק"ל אחר שכתבי בניו הראשונים לא הזכיר בהם הכתוב בן כמה היה * ומו כדמותו כצלמו האם נאמר שאלו שנים קצין והכל לא היו בדמותו ואם רצונו שהיה וזו אקויון שלו דומה לאדם מה קמ"ל ונבאמא ביחאק אנטרדק מפני לייני הדור אבל כאן מה נא להסדרינו וכו' ל"ד אם אמו הוא שקרא לו שם או אביו כי מתחילה כתיב ומקרא את שמו שם * ואח"כ יקרא את שמו שם * ומי' שם שם מכל * והנה ידוע הוא מהנחש הטיל זרעם נחוש ואומה וזהו

51

וַיִּהְיוּ יָמֵי אָדָם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת שֵׁשׁ

וַיְהִי כָּל יְמֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הָיוּ
בֵּין אֹתָן הַיָּמִים שְׁמֹנֶת בְּתַשְׁבָּה וּבֵין הַיָּמִים
שְׁמֹנֶת בְּעֶסְקִיז כּוֹלֵס שׁוּם לְטוֹבָה וּבְכוֹלֵס חַי

וְנִבְחָה מִצֵּדָה הַזֶּה
הָיָה כִּי חֲטָא אֶלֶף שְׁמַלְלָהּ כְּעֵינֵי ה' כֵּן אֵימָה כְּמַל' וְהוּא תְּמוּנָה שְׁהֵרִי
מִתְרַא מֵלֶא כְּתִיב נָח אִישׁ לְדִירָה תְּמִיסִים הֵיךְ . אֲכַן כּוֹנֵנֶה ה' אֵילֶחָבִי בְּיִשְׁרָאֵל

כידון אחר רוכו וכל בני דורו מטאי אף כח מטא אלא שמא חן וכו' כזכות עצמו :

פרשת נח

וילד נח ג' בנים את שם את חם ואת יפת

רואה אנכי חנו נחמה
כפ' זה והוא בי יס' כ'

סוגי גדושים בעולם יש מי שהוא גיבור חקי וקנאי ולא ישוב מפני כל . ויש מינו כמחור מי
שמסכר פנים לבריות ומקרבן לעוה"ק כשפה ברורה ובנשימה כהלל ולא כשעלי וכאן מדבר מאת
שהוא נח רגו ואומר וילד נח פי חולדותיו הם ג' יסודות שהפית נכון עליהם . הם הם היינו שם
טוב שקנה לפעמו מה הכריות חומרים עליו הפרי והאשר יולדו אשרי רבנו ואשרי תורתו . את
ח"ס הם מ"ח דברים שהתורה נקנית בהם שכל הכוונות נחתה . ואת יפת היינו קומתו
נחא וימתו מוטלת על הכריות וכן כתיב לב שמח ויטיב גה :

וחמלא הארץ חמס

יכולים לעסוק בד"ת . וי"ל דאיתא בספרינו פ"ג העוסק בתורה חייב מיתה כאלו כח של כערה
מאורסה בדכתיב תורה . גוים לבו פשה מורסה אל מקרי . מורסה אלא מאורסה ופירך חמלי זה
חסיב מזה וזע"ז מזה ב"כ ומפני הרי קא חסיב . כול וכ"כ העוסק בתורה נק' גולן וכתיב לנו
מורסה ולא להם וזה"ש שנתחמלנו ד' על שלא התעסקו בתורה כדין שהם גולנים חונס יכולים
לומר דלא התעסקו בתורה מפני שהם מלווים על הגול שהיו גולנים הם וי"ל להתעסק בתורה
ליקוטו כפתלי :

וישלח את העורב

עלה נחמשה כי עורב זה שמע כתיב נחמלל דלעס
דימי מר"ה שכן בעור הוא עורב כהיפוך האותן וכן וזע"ז
עורב הוא חמוץ כל בלעם שנבראת משפת ימי בראשית כדור"ל ונח נחמלל כמשה . ואם הכס
בלעם עם אוח"ה משמו כזה ב' פעמים למד ב"ש ע' ב"פ"ה יפלה בני ר"פ כענין עירב מס' ב'
כוללים שהם עורב וכן וזע"ז וכן העורב מורס מפיו והיינו כחן כלעם אין כח אלא כפיו
וכזה יובן אגלי מאמר רז"ל וי"ל תפוסה כיצת השיבה העורב לנח וכו' לאשתי אהה לרדך אחר נח
רע כמותר לי אסור באסור לי לב"ש ע"כ דכמו . זה נחמלל לזכר בכלל שהעורב . והעורב לנח כזה
ועל פי האמור כיחא . העורב שהוא בלעם . הרע אחר למשה שז"ל נח לאשתי וזהו האמור
שהיא לילית אהה לרדך להורגה והשיב לו בנחת לו דהיינו אהה שנותר לי להורגך אסור באסור לי
שהיא האתון לב"ש בסוד לא החסוס סוד כדלעס :

וישלח את העורב

אמר ר"ל הסוד נחמלל השיבה העורב את נח . רדך שאלתי
ואתה שאלתי רדך שאלתי מן הסודים וזה ליקח מכל מין ז' וזה
סטמאים ב' ואתה שאלתי שתי מנין ז' וזאת מנין ב' אם כנעני ב' שר נכח או חמה נחמלל חסר
כרית אהה בעולם וכו' ע"כ מקשים העולם . ארבעה הן הנחתה מפני שרנו נחמלל גספתי שאלתי
כדכתיב הלא אשכחך ה' אשכח . וזע"ז מה שאלה שאלתי ב' ה' יתיר משאר טמאים שמוכל לא
לקח אלא ב' . וי"ל ע"פ מאי דאמרין בחולין דס"כ ע"א פונתא דהכמים ור"ה חמשים חומרים
עורב מין לחמדי וזריר מין לחמדי ור"א וזריר מין עורב וכו' וק"ל כמכמים וכו' וזהו שאלתי אל
ההיכה ב' מין העורב ופ' מין הזריר . חמס העורב היתה מכוספת אס שלבס כחמשים או
כר"א ולכן באתה במח"כ או שרנך שנבתי אס שלבס כר"א דהיינו ח' ע"כ אין חמס חמשים
שהיו מין סטמאים נאום ואנו דומה ליקח מנין מליו וזהו שאלתי שאלתי וזהו שאלתי
כחמשים ושפיר עביר שלקח עמנו וזה"ש א"כ אהה שאלתי שאלתי כי שר של חמה וכו' מוהר"ר
יחזקאל אב"ר דק"ק המדבר :

את קשתי נחתי בענן

נוט קריאה שנת משלה יח' . וס"ק נני' תנ"ך דהיינו
מורה כביאוס כהנאים הסודות כשנל לקבל התורה
לומר שש ערב וקצר בק"ס וזפלה נשטט שלא יביא עוד גבול לעולם וזאת הקסת בענן לומר
שמתרשלים

שמחשלים במלות אלו חו':

וירא הם אבי כנען

איתא במדרש אמר לשון ואגיד לשון ואגיד פי' הית' מלשון
אגד מרצה לקושר ולנחם בדברים: א"כ לשון משיכה כתרנוס
משכו ולדודי חוה לי לפרש מלשון הגדה ואם הוא באלף ה' וה' מחלפים ורצונו אמר להם מש
סעשה והגיד להם ה' עוד איתא במדרש אמר רבי יעקב בר זבדי מה ס' עבד יוצא בשן ועין
מהכא וירא ויגד עין מ"ס היתא ואני אומר כי ר' יעקב הו"ל למפני מה זכה העבד ללכת בן חורין
בראשי איברי' מאחר סנה קללו להיות עבד עבדי' בכל גוונא והי' ס' סקל עולו וגזר אומר אם סן
עמדו וכו' להפסי ושלחנו: והסי' מהכא וירא ויגד הכונה להיות כי חס לבדו הית' יודע ענין זה
אם הית' מעלים הדבר הית' ניזול מקללתו והוא לא עשה כן אלא ויגד לכ' אחיו ומחוד גנותו
למדנו שכוה סהרה ולא כוס וגרס שלקחו סס ופית את השמלה וכו' וגם הנילס מן החסד ולזה
זכו העבדים ללכת בשן ועין הית' כנגד וירא וסן כנגד ויגד:

פרשת לך לך

לך לך

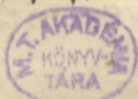
במדרש' להנאחך וכו' ע"כ והרמב"ן כתב עליו ואין צורך כי משפט הלשון כך הוא
הנשם חלף הלך לו וכו' אבל רבותינו עשו מדרש בשם ר' יעשיהו לך ארון עץ וכו'
כעבור שני המלכים שלו וכו' והרמב"ן השיג וכתב ודבריו אלו תמוהים סהרי כבר מצינו כנאמר
בבית מקומות שדרכו באלה הכניסו אשילו במקום שהמלאכה שלו כדמניא בשלי' פ' הית' רבי
אליעזר אומר וכו' ע"כ ואני אומר כי כוכה רבינו הרמב"ן כמ"ס כעבור שאין המלאכה שלו היינו
סלא כנאסיה מרע"ה לעשות הוא עצמו מלאכת הארון ולא החצונות כי כנאסיה הית' הה"ן ולזה
ד"ס בפ' יעשיהו לך ארון עץ מה שדרשו וכמו כן מלאכת הסוכה והפניית ולולב מעולם לא כנאסיה
הדרס לעשות המלאכה הוא עצמו ויכול לעשותה ג"כ ע"כ אחר ולכן אייתר לך ולכס וירשו לה"ר
אבל הכא נבי אברהם שהוא עצמו הוא האולך לא שייך למדרש ביה דמשפט הלשון כך הוא כמו
הנשם חלף הלך לו ומ"ס עוד הרמב"ן דכל סבא דאיכא למדרש דרשינן א"ה וכו' רבינו הרמב"ן
לא ידע זה ח"ו אבל רבותו כי אין לנו צורך לומר דאייתר לך למדרש להנאחך אחר דמפ' בכתוב
ואע"פ ואברהם ואגיד ויתר טוב לומר דמשפט הלשון כך הוא רש"י סס הווקק לג' ברכות
הללו כתב הרמב"ן מ"ס א"כ אלו לא הית' האולך לא הית' צריך לכל אלה וא"כ קרא בלך לך אינו
להנאחך ולסוהך וזה סותר מ"ס לעולם וכו' ואינו רוצה שום קושי דא"כ דלכסיהו הית' להנאחך
ו"ס יסא' כנאן לא יוכה לא מכל אלה וסניי מקום הוא הנורס לו הכה' א"כ ס"ס א"כ הית'
זוכה כאן מכלי הליכה הית' הכאמו מרובה לפי שאין לו דבר העומע והליכת סדרך הית'
מתמטת לכך הווקק לג' ברכות כרי סתיה הית' בלי מלרים וספא דכ' סגביא הרמב"ן דייקא
דקאמר ברם את לא נפס את חסר ולא חסר מן ר"ל הדרך הוס לא יחסר אפילו נפס אחד ולא ממון
ממה סרחי לך:

ואגידה שמך

זה שאגידים אלהי אברהם כתב הרמב"ן ואין טענה מאיה אלהי אלהי
כי אלהי אחר זה מעלמו ע"ד אלהא דמאיר ענני ע"כ י"ל סהרי מצינו
סעקב' ואמר וסחד יצחק לפי שאין סב"ה מיוחד שמו על הדרקים כחיהם וסס הם נחשכים כאומה
אמאי אינו מיוחד שמו עליהם כאומה: ועוד ק"ל במ"ס אלהי אחר זה מעלמו מ"ל הוא מ"ל אחר'
וי"ל סהיחיד חסיד כאומה דוקא לאחר מיתא אבל בחייו לא דכן בקדושו לא יאמין ואומה סאני
ואין טענה מאיה: מפני ספיקרו הית' מלאך כינוע א"כ סאני אלהי סאמר איס דחשע סטול
למה לא כתיב עליו וגם מאלהא דמאיר אן טענה דסס מאיר מסתמע למרי הכפי וכוונתו אלהא
דמאיר לך לארץ ולדרים ענני:

ואברהם מברכך ומקללך אזור

י"ל למה פהח בלשון רבים מברכך ומקללך
וסיים בלשון יח דומקללך ואומר סב כאן
חמו הקט"ה לאברהם מאמר רבי שמעון אל ירכו כעיתין הלך אלהים סהרי כולס דא' יס לב' ב'ס

וזהו מברכך • ואל ימעט בעיניך סוגה א' וזהו ומקללך אפילו יחיד אחר כדי שקללתו לא תעשה פירות

יבן שם מזבח כחכ רס"י על באורח הוצע ועל באורח הארץ : מקשים למה לא בנה מזבח חכך סתם בשר בורע בריבוי א' שאל ואלו אין אלה זוכה לבנים

ושמתין ע"ן סתם בשר בבטורת הארץ • והו"ל לשם לא בנה מזבח על שר הכסורות ממון וס' וי"ל כי הדיקים אינם מחסובים תלוות בניפניות ואדרבא מואסים אולם ומתרחקים מהם תכלית תרחיק • ואם רחית סתם אכינו הברכה הן לו לא נחת זרע היינו לקי ס' מלות פרוה ורביה וס' סתיו לו בנים יודע היה שלא יקרא זרעו כ"א ב"א משרה וידוע הוא טעם מרע"ה כס המבקש ליכנס לארץ שהוא לקיים מלות התלויות בלחך והפטר טוהו ט' אכרסם שינה מזבח על בטורת הארץ כדי לקיים מלות התלויות בלחך ובטורת הוצע ב"א ב"א • עם בטורת הארץ ובטורת לזרע אמן את הארץ ובדבור א' לא אמר אלא אין אלה זוכה לבנים ומדויקת אחיה אכל הכא נהבד בפי' ור' הסכים אומר לו וס' אלה זוכה לבנים עדיו אינה בטורה עד בנינו לשם דאפשר יקרה לו מקרה ולא ילך ובטורת הממון והסם כלפי דודיה אינם בטורות טיבות :

ויסע אברהם ד' במס' הלך ונפשי' הליך וחסר • הלך וסוב הלך וגדל • יוכן במס' ל' במס' חניכה אינו דומה סוגה פקוק' פעמים לסוגה ק"א • ועיקר לימוד התורה

• א' שיחזור האדם על תלמודו העיר ובמס' בן בנ כנ הפוך בה וכו' והוא אפולת גדול לזכירה • וזכור רמז על האדם לזכור מה שלמד ובמס' פן תשכח את הדברים והלך החכמים אמר קשרם על לך וכו' וכמה פסוקים מורים ע"ז • וזהו הלך ונסוע שהסיע עצמו ממה שלמד והלכו חוזר עליו הלך וחסר תלמודו משכח ממנו ומתחייב כנפשו וכמס' ההנה כל המוכח דבר וכו' • אכל אם הוא סולר וסוב סתמיד חוזר על תלמודו הו' ודאי הלך וגדל כהורג ה' וירמוח למרו' ל' גדולה רבנות שמקבצת את בעליה • ורמזה ו'ל' במס' אבות באומרים נגד שפה אבד שמה דוק מינה שהעניו ספסר ימיו ומלא • ולא עוד אלא שיש זכה מוסיפין לו ומעבירין לו על כל פסטי • וכמס' במס' מניח כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פסטי • וזהו הלך וגדל שמכניס עצמו ברכנות ומתנאה הלך ונסוע • שהרכנות מקבצת את בעליה אכל כשהוא הלך וחסר שהוא עליו וספל בך ומקטין עצמו וזהו ודאי אפילו יהיה בידועו אשר חטא שיתח' ב' עליו ומחלין לו ואין תה' בלא חטא וזהו הלך וסוב • ה' וירמוח במאי דק' ל' כל המולול בנטי' כא ליד עניות והזכיר בנטי' מהבדך • וכמס' סרב חסדא אינא משאי מלא חננלי מיא ו' הנו לי מלא חסאי טיבות • וכן איתא בזהר סק' מי"ס ר"מ מלא ידי' מברכותך וזהו כונן השם הלך וגדל דהיינו שמגדיל ידיו בנטי' הנה שכרו איתו הלך וסוב שיסבי' ה' שכרו ויכרכבו • אכל אם הוא הלך וחסר ששחרר המים הלך ונסוע • עיניו הוא שנעקר מן העולם ונא ליד עניות שהממון שלו שפה יפשה לו כנפים וירמוג נ"ב שחייב כנוי וזהו הלך ונסוע מכלל היסודים וכד' יסב רס"ל :

הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את כחכ רס"י ו'ל' כפשוטו של מקרא הנה נא הניח הסוגה

ס' לרא' על יפוך וכו' ועכשו אנו באים בין אנשים שחורים וכו' ע"מ מקשים למה לא כתב כן רס"י ו'ל' כפ' קח ונך דשם כתב לא באימין וכו' דהעברים ססופי זימה ועיין בס' מלאכת הקדש סדפס' חסדמה ומקצרים כי הכא אי הכא הי' ללכתוב סטופי זימה וק'ל' ללכתוב הקדש סדפס' חסדמה חתי' כזה ולה' ו'ל' יספ"ר בקדקדק אחר שיש לדקדק על אכינו אכרסם ע"ה והוא דבמאמר הזה סתם לשרה אחרי נא אחותי את נראה דשכניה ח' לחסידותה וס'ס מכסול לפני עור שאל סתם סתיו אשת איש ספק הירגוהו ספק לא יפל • עכשו ודאי הם נכסלים על ידו ומהרץ זה הפטר לומר כי אכינו אכרסם ע"ה לא חסין אדעתיה סס' סטופי זימה עד גדר שיסכנו אמה עכ"ה כי בטוח היה בשרה שלא תשמע להם אכל דאננו היתה מלרוב יסיה ירגו להכנות ממנה פ"ר מ"ג הסתוב ומלך על כרכי ואכנה גם אנכי ממנה וזה לא יתכן בהיותה אשתו כי יחסדנו בליכס סל יתרכס אכרסם לדבר הוא וירגוהו ח' ואמרו אשתו וזהו רגו אחי וזהו יחין לעיניו וכו' סיני דלכוה לשם בנן שפירן כוונת דייקא דק' אר יחיו ולא יכנו ואשפר יחיו פ' סיפין אחת מילת

מאור ושמש

מילדת כי תרנוס מילדת חיותה . ולזה אמר אמרינא אחותי את וכו' וזוהי אחי ספיר מ"ס דס"י
 כאן שחורים ומכוערים כי עיקר דאנחא אינה כ"ל להיותם שחורים וכו' ולרפות מכאובם יתרגו
 חותו . אבל כפ' קח ולך שהם דברי פרעה לא שייך לומר כי לטעם שחורים אמר קח ולך כי
 אין בעל המום מכיר במומו ואף אם הוא מכיר אינו מעיד על עצמו כי אינו לשיטה שנתקומה מעיר
 עליה . אבל אין לפרש שפרעה דאמר לאברהם קח ולך לא נתן טעם לדבריו ורס"י ז"ל הוא
 שמתעיס דבריו דא"ך דקסא אדרבה מתוס ספיר שטופי זמן לא היה להם לשלחו מן הארץ לא ודאי
 דפרעה הוא דאמר הכי לאברהם ורגונו כי הנשוי הם שטופי זימה ואין לו מחשבה עליהם ולזה
 הוצרך לזוהר עליו ולזוהר לכל יסגורו כי הפוסעים והמורדים וזה מדוקדק בלשון רס"י ז"ל שכתב לא
 כאבימלך וכו' אלא אמר לו לך ואל תעמוד שהמזרים וכו' דלמה צריך לאריות לזון הזה והי"ל
 לא כאבימלך שאמר לו הנה ארצי שהמזרים שטופי זימה מאי קלא אמר לו דקאמר וכו' לא ידענו
 שפרעה הוא המדבר הלא ודאי שפרעה הוא שאמר זה לאברהם כדי שילך בשלום ממנו :

אכרי נא אדורי את וכו'

אונקלוס כען וגם להרנוס וינתן שתרנס כעשו קשה
 דס"י לל נא אמרי . וקושיק שאלת המזרים היא על אברהם אם הוא בעל אבדור שדורות
 הם היו נושאים אחותם א"כ מה חועלה יס בהומה שהיא אחותו ואפשר שהיא ג"כ אשתו וכו' פ'
 לבסוף יגס אחים אחותי בת אחי הוא . והו' למען יטב לי וחסיה ופסיגא דאשר שכלל הענין במלות
 טובות וכו' לל למען יטב לי וגו' וחסיה נפשי וכו' יס ביד המזרים להחיות נפש אחותי בגללך היה
 צריך לומר . והנה ידוע הוא שפך מרן בקדוש בני שנסחקה אם אמר ביומם החמה מוריד הגשם
 עד שלשים בחוקת שהזכיר גסם וצריך לחזור . ואם אמר הנה גבור עד מוריד הטל ל' פעמים
 בחוקת שהזכיר טל ואינו צריך לחזור . ועוד ידוע מר"ל מי נהלה במקטן נהלה בגדול וחזר ואמר
 אחרי נא דהיינו מעשה ומעשיו הרגל לסונך לומר אחותי את לכל הטעה ותחייב ראשי למלך
 ובאומרו אחותי את כיכרו וידעו שהלי גדול ממך ומושל עליך ואיך יכולה לעשות דבר מבלי רשותי
 וע"ז יטב לי בענין שהיה לי מחנות לפיכך כדי שתהא נשפעת להם וע"ז שאלו הוהך
 מידם וחסיה נפשי . ועיין בזה ק"פ פרשת תרועה רנ"ב :

אכרי נא אדורי את

המס' מקשים למה בחר א"ל לומר אחותי פן יתרגוהו וכו'
 ב"כ מזהירים על פשיכות דמים כמו שמוזהרים על ג' עות'
 שחמור להם ג' שעל כל ביאה וביאה הם חייבים . והס' ח' תו' שהם ל' אחותי והיא אשת איש
 ובאחי לבקש על בעלה ע"ס וק"ע ד' שברי פרעה אמר לאברהם למה אהרת אחותי היא ואחא וכו'
 וזה המיבה היא זאת שהרי המ"ל שהיא א"ל מ"ל אשתו או אשת אחר סוף סוף הכי הודיעו שהיא
 אסורה עליו . ונ"ל לקיים דבריו ע"י מ"ס מזהרמ"ג כס' זהב שבה ע' פועהה הסב אשת האיש
 כו' נכיר הוא . כי ע"י הדין המקדש את האשה ונמצאת אילונית אינה עקודשת ופרה אילונית היתה
 והם הכיר ה' שהיא אילונית קידושי קידושין חכו כר' נכיר אלא וידע היה שהיא אילונית ע"כ
 וע"ז יבא ע"ן שהם ל' אחותי היא ובאחי לבקש על בעלה . ופרעה ידע בדיו שהינה מקודשת
 ולקחה ובאחיו שהיא אשת אברהם גדלה תמיהתו עליו באומרו למה אהרת וכו' ע"ז דבשאלה אם
 אהרת אשהך היתה אסורה עלי לפי שהיא נכיר והכרת בה עניקא ופסו הקדושין אבל באומרו
 אחותי היא והיא אשת איש מסתמא בעלה לא הכיר בה והיא מותרת . א"כ כונתו למה אהרת
 אחותי ובעלה לא נמצא בזה ענין לי סחא ליכשל בה דאפשר שהיה עת משא"כ אם אהרת אשהך
 שהיא ודאי אשת איש :

ויתן לו מעשר מכל

פרס"י אברהם נתן לו ומלאתי בס' ולקוט ראובני שרף א"כ
 אשם הפליאה ויתן לו תקב"ה לאברהם מעשר שהוסף
 לו ה' כשמו ולפי דברי הרב צריך לרבוץ מאי מכל דקאמר ק"א ואל' בדרך רמז דכל מספרה
 חמישים ורמז עשר פלה היא ה' דהיינו חמס' א"כ יטב הא שהוסף בשמו :

הרמותי ידי אל ה'

פרס"י לשון סבועה ארם אחי את ידי וכו' ע"כ וצריך לזכור
 סבועה זו למה דגדלת כסבועת שוא ח' וגו' למ"ס אונקלוס
 ארמית

חרמית ידי בללו כל"ד מה מקום להפלה זו . ולה"ן בהקדים מ"שר"ל אסור להיות ממ"ן ולפי
 שכלום אברהם במלחמה זו לא היה בדרך טבע ב"ה בדרך גם לכן בשא"ל מלך סדום והרכוש
 קח לך השיב הרומקו ידי דחינו חרמית ידי בללו כדעת המה דחינו בלחמי היה בדרך גם על
 ידי חפתי ואסור לי ליהנות חס ממוט וכו' . וא"ה שמה התן לי מהנך לא . הקח סלא חומר הכי
 העשרתי את הכרם עין גזו"ב בק דף קל"ה ע"ב . החר ימים ראיתי גם לקט יוסף משם מטה
 אהרן שכתב סאכרס נשבע ליכרו כדו סלא ירגה ממעשה נסיסוק"ל דה"ך חפך לנלחוני היה לו
 לישבע וז"ל להמתין עד טוב :

אל תירא אברהם אנכי מנן לך יוכן אללי עפ"י מ"ס רז"ל ע"פ ויבא יעקב
 שלם שלם כנופו שלם בממנו שלם כדורחו .

וידוע כי כל פסוק בקורה נסמחו משתתת וזהו חימה . ושלם שלם רמזים במילה מנן נטריקון
 "ממון" נ"ך . כשמה וזה סמנו חוקמים בכרכת הכוח מנן אברהם וז"ל אל תירא אברהם בראות
 הכלחך מרוב . סמנו נתישטו וזכותך ואתה אובל שכרך בעולמך לא כן הוא אנכי מנן לך
 במתנת חיים ושכרך בעו"ה הכרם מאד . ח"כ אל תירא אברהם כנגד ממונו . אנכי מנן לך כנגד
 נופו שכרך הכרם מאד כנגד נשמתו . מנן גי' כמס' הויה ודגיות עם כ' כוללים ועיין בשל"ה
 דקי"א בהנה :

וזאת הצפור לא בחר פרס"י אלו ישראל שנמשלו ליונה וא"ה לכמהות הקשה
 מוהר"ח משם רבינו ישיש"ל ב"ס חומת אהרן וזה נבי

ישראל בני כחיד זאני לאן מרעיתו ומי יע"ס . ולה"ן כי ישראל יס בהם ב' סוגים כשעושים
 רכזו של מקום נק' כנים . ובאין עושים רש"מ נקראים עבדים שהם פחותי הערך . מן הכמהות
 ויחזקאל שקרא אותם זאן היום בגלותם כמשל . בכמהות נדמו על חטאתם . וזהו מקחם עפ"י
 סדנור ואומר ואתה לאני פי' גם בזמן שאתם ראויים ליקרא זאן זאני אלה ואני הריני אלהם
 ולמה זה לפי שאדם אלהם אלהם קרויים אדם בזמן שעושים רצונו ס"מ ואין אדם עקרויים אדם כ"א
 כמהות א"כ אה"ע נמשלו לכמהות טמאות פרא אדם . בני לבוא ורמת סוסים וכדומה וישראל
 לטקורות בסוד ולסנדול בין הכמהות הטמאות . לטמאות ויס"ג יונה פוקה וביא קליפא בישא
 כמ"ס חכמי האמת . וא"ת וזה כתיב גור ארזי יהודה וכיוצא י"כ כי לא דברו רז"ל כ"א על כללות
 וישראל לא על הפרט . א"כ יעקב היה משתתת את בנו ע"ד כמה היו רצוים בעבודת הכרם :

והנה אימה חשיכה גדולה וכו' רמז נפלא ראיתי בפ"ו ר"ת ובה"ס אר"ה
 "ואת" "בית" "בנואח" "הראני" . "אימתי"

"ויבא" "מלך" "העמים" . החשוכה חש"כ גדולה נופלת עליון חש"כ בה ביעוד אמון סיכסח ע"ד
 מ"ס רז"ג ב"ס בהסיה דשעה ואחד בהם משיח יכ"א .

ולא יקרא שמך עוד אברהם וכו' והפרתי אותך יוכן ע"פ מ"ס
 כס לקט יוסף

סיון י"ג ערך אברהם דהא דגיה אברהם לבנים אעפ"י שראה כמולד סאני מוליד משם דאברהם
 היה מלך ועלך דנו כרבגם וזכורא דרכים לעתים משנה המול וכמ"ס הרשב"א בתי' קוסייתו
 שיקשה דלך הושווה למקור . ט"ו פנים דהא בני חיי ומזוני לאי בזכותא עליה מלכא . וכו' אלא
 ששם דמלך דנו כרבגם וזכורא . דכנים משתנה המול וז"ל ויהי עמד אברהם כי איך דמיון וכו'
 ואתה מלך ודין כרבגם שמשנה המול כזכותם ולכן והפרתי אותך ע"י יגיני קטול ואשפר שז"כ
 רז"ל א"ל אברהם אינו מוליד אברהם מוליד דגם אברהם מורה כי הוא איך דמיון ויס' והוא מלך
 שדינו כרבגם שמשנה המול מוליד . וכן נמי שרי משפח . גולגל לאחרים לא מלך אכל שרם
 דמשפח לכל העולם שהי הוא כמלך ודינס כרכים וישתנה המול והלד . ואע"ג דגם אברהם מורה
 שיהיה איך אברהם . מ"מ אש"ל סלא היה במלך . ממש מאמר שיהי עיר . פכטית . וכו' כמו שר' און
 קטיא . וע"ד הרשב"א קשה לו והרי גם ליחיד משתנה המול כדאשכחן בסוף . מס' מ"ק קאמר רבא
 חיי בני ומזוני לאו בזכותא וכו' ואמר רבא הכי מלת מלי בסי קמי שמיא תרתי וכו' לי הלכא לא
 יתקו לי משתתת דר' . הנהא ושנתה דרכ חסדא . והכני לו וכו' שהי רבא אע"ג . סלא קה מלך

מאור ושמש

נפתנה לו המלך והריון לו נכרה וא"ת כלל"ה סא דרבה פרכא פיל' דידים ארדיום דהיא אמר חכ"מ לאו בזכותא וכו' והדר אמר דהיכא ליה עתריה דר"ח לזה אפשר לומר דלאו בזכותא נרדף תליא מלמא ב"א ע"י צירוף תפלה ולכאיהכו ליה עתריה דר"ח ועיין מזה בס' חובת הלבבות דף קל"ג וקל"ד וכו' ביחא קוט' המפ' בפ' ועבדתם את ה' אלהיכם וכו' דת' להמך וכו' דהא קי"ל ב"מ לאו בזכותא ת"מ וכפי דרכיו ביחא דלא בזכותא נרדף תליא מלמא אך עם צירוף התפלה ג' עק ובענה והכא מיירי ע"י תפלה ועבדתם את ה' דהיינו שמתפללו והתפללו לו וכו' ועבד אתכם אפי' בדברים שאין הזכות מועיל בהם דהיינו וכו' אך את לחמך הוא מונוי. והסירותי מאלה הוא חיי. לא תהיה משכלה הוא ב"י. אך לדעת הרשב"א ז"ל שהחילוק הוא בין יחיד לרבים ומלך קטן מהא דרבה אבל מפ' ועבדתם לא קטן דמוקמינן ליה ברבים אע"ל דכתיב וכו' את לחמך וכו' בלשון יחיד ראש הפסוק מוביח על סופו דמיירי ברבים:

פרשת וירא

וירא ארלו ה' כחכ"מ רס"י ז"ל לבקר את החולה אחר רבי חמאיכו' ע"כ מקשים למח' הולך רס"י לבקור לבקר את החולה דה"ל להביא מאמר רבי חמא וממילא בשמע שהיה חולה וכו' לבקר. וי"ל דהו"ל מילת אלו ולא אמר אל אברהם ולזה פ' לבקר את החולה נגלה אלו לא מדר היותו אברהם. וא"ת מנ"ל למדרש הכי לזה הביא מאמר רבי חמא יוס' ג' למילתו היה ואברהם היה אהובו וק"ל האהובים והאברהם כנכנסים מיד והמתין כ"י עד יוס' ג' לסירות כי לא בא אלא לבקר את החולה:

יוקח נא מעט מים כחכ"מ רס"י ז"ל ע"י שליח והקב"ה שלם לבניו ע"י שליח וכו' וי"ל מאי רבותיה דאברהם בזה עד שהולך לתשלומין. ואפשר כיון ש-אה אומם נחפזים ללכ"אמ"ל הלא תדעו שלא יהיה לכם שום עובד כי הרבה שלוחים והכל מוכן ומזומן אינו נחסר כ"ל לקיחה וזהו יוקח כ"א ע"י שליח ובאותו פרק שילך השליח לקחת המים וזקקה פת לחם אני בעצמי ושלם הקב"ה לבניו וה' הולך לפניהם כבבדו ובעצמו ומשה ע"ה שלוחו עומד ומשמש לפניו:

וסערו לבכם אחר העבור כונת אע"ה כשתראו זאת הפעם כי לא היה לכם עיכוב בטוח אני כי אחר תעבורו דהיינו פעם אחרת תבואו להתאכסן אללייכו באמר שהוא דרך בקשה שצדקם מהם יבואו ויסורו אל בתו. א"כ מחייבים אתם לעבור אל בתי ככל פעם דאסור לאדם שיטנה אכסניה שלו ובדליתא בעריכו דע"נ א"ר מניין לאדם שלא יטנה אכסניה שלו שצדקם אל המקום אשר היה שם אהלו וזהו כי על כן עברתם א"כ דרך רמז עפ"י מ"ש ר"ל כי אחר האכילה צריך לטייל ולזה אמר אחר תעבורו פ"י אחר וסעדו לבכם תעבורו עברו ופשוט לטייל:

כי על כן עברתם ילוכי ד"ל לומר לאורחים כי על כן עברתם דמשמע שכלו לאכול. ויובן עפ"י מ"ס בילקוט ראובני מס' נלי דרז"ל ז"ל מהאוכל יבא מאלו ר"ל שהמלאכים אכלו כל מה שהזמין להם אברהם ובשכיל וס"ל שאלו המלאכים היו לקראת אברהם לבשרת יצחק וכו' נמלה שהקב"ה ית"ש ידע מה בחשבונו נכון כח למלאכים שיאכלו אצל אברהם כדי שיהיה הילך לקראתו וי"א דאברהם פת לחם וסעדו לבכם כי על כן עברתם כדי ליומטך לי להאזיין. והשיבוהו כן תעשה:

וימל אברהם וכו' כאשר צוה ה' וכו' ה"ל כאשר ראה שזה מיותר ויובן עפ"י מ"ס המפ' על מר"ל וז"ל קטן למה נמול כך שבו וכו' כסם נמול יצחק וכו' ופי' מהר"ל נח"ל שצדק צולד למקוטעין ואעפ"כ נמול לח' ימים. וזה הענין הוא הפך הכב"א לצד. בתיב כאשר נוס לומר שהיה גזרת מלך בלי טעם:

א"נ עפ"י מ"ס המפ' במדרש שכללה עמו תאומה וטעם מילה כח' כרי שהיו אביו ואמו ג"כ שפחים. וא"כ היה מן הראוי שימול אחר שביעיה דטומאת נקבה כדי שיהיו אביו ואמו שפחים.

ליסמעאל :

פרשת חיי שרה

ממ"ש נקמן והפנה פני ימין מבכורה ישמעהכ וכו' כמה ל"הג"כ

אדם לא ודאי ב"כ מזוים הם על הגזל ואף אם נפסד לומר שאינם מקיימים ס"ס לא ימנע שלא
היו בהם מחסירו אזה"ע שהיו זוממין גמליהם ומאי רבותי דאברהם • וזוהי חזי אומר דכונה רש"י
ז"ל הוא דגמלי אברהם היו נכרים במה שלא היו זוממין כשאר גמלים שהיו זוממין מפני הגזל ואין
זה ב"א שאין הקב"ה מבזא תקלה ע"י הכמתן של לזיקים • ה"כ הפסד לפרש שהיו יוצאים זוממים
לחליין עבלי זמם והיונו דקאמר שהיו יוצאים ולא קאמר שהיו זוממין אותן כדי שלא ירשו
וכו' אבל מה אפשר שגמליהם נכרם כדכרס רב פ"ט סימן י"א וז"ל ויבא האיש הביתה המיר
וזממיהם • משמע לדידא שהיו זוממין כנראה מפסד דברי רש"י ז"ל וגם כאלו היה אפשר לומר דהיו
זוממיהם היינו מוסדות שעל גוראם כמ"ס לומר היפ"ת לא לאו דשמעין גמלי • אומינו שהיו
יוצאים זוממין ואזי אומר דאי מהא לא הוה וכו' ופ"ט וס' שאלת ר"ה וס' ירמיה ער"ה לא היו
גמליהם של אבינו אברהם דומים לחמור • של ר"פ ב"ז איך אפשר לומר דקריעל שלא נזכר בייקאנו
להסתכן ומספוא דמספוא אכלו טבל דלא כחמריה דר"פ וזוהי לא חס"ח להשיבם כיון שלא
מצינו בפי' שאכלו טבל דאפשר דמתוקן נתנו להם • ומהר"א ס"ז ז"ל הבין דברי רש"י ז"ל כפסוק
והק מדק"ל אין הקב"ה מבזא תקלה וכו' ומי"ה מסיבא דלא קביע אוקה וכו' א"כ אין סומכא
על הסג וכו' וק"ל על מ"י ח' דהא חמריה דר"פ ג"כ קביע הוקה דנשאר ג' ימים ברעב אף

שחיותו וקנין לפניהם שמהלל ולא חלה ותורח הפ' ג' ו' ל' לתרץ בהקדים מאי איתא בפ"ט
 פיר של ישראלי סנהג סור של ככר וסלוד וכו' דלתיב רחא ויתרגום רחא סליס מקימס ו'
 מכ" עמד והתיר ממוס לישאל חי לזאת אפי' ירעו הפגלים בשדות אחרים אינה תקלה דגול
 הגוי מותר. אבל אליעזר עבר אברהם ס"ל גול הגוי חסור ורחא ויתר גויס חסיר להס' מלות
 פליס נוסלים סכר כמזה ועוד ולכן חיו יוצאים ומומין מפני הגול. ואם כן סאלת דף הוגא
 ור' ימר"ח עלתה כהגון ורכוס לא יסא חלף סקד וכו' לא זו גמלי של חסיר אברהם כחמורו של
 רסבי. סלח חלל שכל שהו סק מפורר ועיון פס' מפתח יאדע ע"פ דפר לף בלתי העס חיו
 חלף חקס והקס למס הוכרך הפ"ה לפקס כאן עמס יתגר מסחר מלות ותי מסוס דמס
 סכר גול הפכו"ס חסור והכ"ה פכר גול הגוי מותר ע"כ וס"ח תי' דמרוס חסידותו של אליעזר
 ומס חותס סלח ירעו חסילו מזכרי ר"ה פשוט הפקר ודכריו לא יבואו לכלל יסוס עס דכרי רס'
 פכתי ססיו ויצאין ומומין מפני הגול ולכריי הפ"ח חיו פאן חסילו חכך גול. וכוראיו על דכרי
 חמד ר' סלח פ' מפני הגול יכולין חנו לומר כי מרוס חסידותו סיה ומומין סלח יוכלו חסילו חלדי
 ר"ה שהו הפקר חו ססיה ומומין מסוס חסדל דלאו כ"ע דינא גמירי פאף הפ"ה מכיא תקלס
 וכו' חלל לפי פס"פ. חיו דכריו עולים ופס ססרי פ' פהדיא מפני הגול ולא מפני חסידות ולא
 מסוס חסדל. ועוד חסר לומר לפי דכרי רס' פ"ח חיו הפ"ה מכיא תקלס וכו' הוינו הפסמה
 פרוכב עליה סריק. וכפודלך דר"פ פזיתא פסמתו. סמי חת לו לרכוב עליה ומסחר פמוק
 כזריק מוטל עליה ככל עת לסיס לדרך פסמיו חיו הפ"ה מכיא תקלס וכו' ונ"ל קלמ טעס כמס
 כנגד מדס סיה פסרת ללדיק סלח יפסל כסוס מלסול מוכסולי דרסיס גס מן ססמס חיו
 מביאין סוס חכפול פל ידיס מסח"כ פלח כהמות סלדיק פליס מלרכי רכיבתו. ואין נוק הפדיק
 גיטל עליס חסר סתפא תקלס על ידס ולכך סוכרך לזועמן סלח ירעו כסדות אחרים ולפ"ו
 סאלת ר"ה ור' מר"ח מתורגמ :

א"ב פהקדים מאו דליתא כמדש ע"פ קוס התהלך פארן פלונתא דר"ה ותכמים ר"ה חומר
 סילוך קנס. וחכ"א עד סיהלך לחרבה ולרחפא. ועוד איתא הפס כפ' גר ומושב חס
 רזיתס גר ואס לאו מארי פיתא סכך חמ"ל הפ"ה לורעד חתן חת הארץ וק"ל למס לא הכיר רחיה
 מפ' קוס סתהלך בארץ. וס יתורן עס מ"ה חסוקולי כו' לא זכס פארן עד פנוול ינאק וכן כפס
 הפ"ה ס' ז"ל פמנו למדיס סמיר סנוול ינאק זכס פכרסס בארץ וזו כונת רס' גכריס חיו ססיו
 זוממין חותן אחר סנוול ינאק מפני הגול ואף פאחר פנוול ינאק לא סיה צריך לזוממס עכ"ו סיה
 זוממן כיון ססיו גכריס ססס סל אברהם ויס להס פתחון פס חס ירעו כסדות אחרים לומר
 פלורעו כחן חת הארץ ולא לו וסס נהיו מן הגול וס"ה קורס סנוול ינאק לא סיה ומומין ולא כסס
 חקלס על ידן ולפ"ו סלח ר"ה ור' מר"ח סיה חת למס ומומין חתן חסילו חסר לירת וכילא יחי
 כחמורו סל ר"פ ססיה פחמיר על עמנו חסילו פכרס המתור מן הדון :

ובל טוב ארובו בידו פס"פ פטר מאנה כחכ לינאק סק' מהר"ס חיו עסס זס
 אברהם סקייס כל התורס פילס ואסילו ע"ת פהעכיר הפחלה
 פיסמעאל וכפי קטורס וכתס לינאק וסא חמרינן כפ' ג"פ סיכא לא תהיו באעכורי חססנתא חס'
 פכרס כוסא לנרס טכא. ות' ס'ה דפתיב כי פלינאק יקרא פך זרע ואינו זרעו כ"א ינאק. ולי
 גרסס לתרץ דסס כת פלכפי הפלגיס נתן אברהם מתנות ואחריון פמסר להס פס טוטסס
 ופס"כ יסוף ומלסס פדים וכלפי דידס סיו חסמית הללו מקטילס כל מס פתון אברהם
 לינאק וכלי ססק כו' גס יסמעאל ככלל עס בני הפלגיס כמתנות חלו וזכר דכר איתא חסס
 חסוכס חסור דפססיר חפססס דכר גטליחלקו חמניעו עס בני הפלגיס וזכר דכר איתא חסס
 פמלס ע"פ לבני הפלגיס כפודלך דכני יסמעאל פיוי חלכסלדו מוקדון סכאו לעורר על
 יסרלל על הכורה אחר סטען גביסא לפני העלך חיו חרס עוסס מס פסס חרס לכנו וסרס
 פוהמלך ואמ"ל ס' חור ואס"ל וסיון ססר פילוח חילוק פיו בניו וססיב כן גביסא וכלכי הפלגיס
 חפך לאברהם נתן אברהם מתנות ונסת לקון כפוסת פסס ע"כ. פונת חלכסלדון סיה חת סן
 חתת כו' חרס פוסס מס פסס חרס לכנו לכל לא לא פלורו חססנתא למרי ולזס סל ממו וסיון

מסר מלוח מן הארץ תם שחלק ותריוהו וריכי שילוח דתי לא שלחם אף שחלק. יאמרו שהארץ
 נשאר לטניהם וסילוח לחורג"ב לא מהני משו' אעבורי אחסנתא והכח' דהיה ע"ב מפ' ולבני העלגים
 נתן אברהם מתנות ושלחם: הא קמן שהמתנות הללו הם חלקם ונחלתם לפי האמת כדי שלא
 להיות מאעבורי אחסנתא. ומהר"ם אבחי' אנדות פרק חלק תי' דישמעאל היה בן שפחה שגורל
 לו קודם שנפתח דורה ואין בן שפחה יורש ובני קטורה אעפ"י שגורלו אחר שגורלו ובסתמיה
 קטורה מ"מ בני פלג' היו ואינם ראוים לירש עם בן אשתו שהוא נחם ע"כ ולא בני הרואה דבכלל
 דכריו דברי הר"ם ז"ל כי זהו הטעם שאמ"ל הוא יתברך לאברהם כי בנחם יקרא לך ורע
 ולא מש' שהיו רשעים שהכל בידו שמים וכו' ושחוקני כתב אל ארץ קדם להחיותם סס ירושתו
 שנכלה לו מאת אבותיו ואלו המתנות שנתן להם ע"כ זכיה יובן מש' היותן אברהם אל כל אשר
 לו ולא אמר כל טובו וכו' שכל טוב ארצו לרמז כי לא נתן ליצחק כ"א כל אשר לו ולא אשר
 לאבותיו שיהיו נתן לבני הפלגים כדון ישראל וכו' שירשו את אביהם גוי יובל' לעד ולטוב אמת
 ע"כ ואינו מתון ואם החיות אסור כן יצחק אבינו שחלק הוא בנכסי אביו וקודם שיחזיקו הם בנכסיו ונכון להם
 ותרומה ופסק להם אברהם קודם שהחזיק הוא בנכסי אביו וקודם שיחזיקו הם בנכסיו ונכון להם
 מה שנגזר לו מאבותיו וליצחק נתן כל אשר לו: ותי"עת מ' דל' אמרינו אעבורי אחסנתא אל' א'
 בש"מ או כריא המקנה לאחר ית' אכל המזהב העתקה בחייו לית בן לה דלא גרע מכל נותן
 מחבה לזרים בחייו דאין כזה דגדוד עבירה עכ"ל והרב בימקו שמואל איל לשיטתה יע"ס וגם
 ראיתי לתי"עת בפ' לך לך כפ' ויהי בימי אמרפל בעובדא דר"ל בן הורקנוס שאל אביו להדירו
 מנכסיו ואמ"ל עכסו כל נכסיו נתונים לך במתנה זו"ל אע"כ דאמר' לא תהיו באעבורי אחסנתא
 שמה שאני הבא דהוי ת"ח א"כ וכו' ע"כ וק"ל תיבה מ"ס לו כל נכסיו נתונים לך במתנה משום
 דהוי ת"ח אכל כזה שכל להדירו מנכסיו ואי חיבה למימר מאי חיה לך למימר חשב לעשות ולא
 עשה: גם בע"ס כל נכסיו נתונים לך חשב לעשות ולא עשה דהמתנה אינה נקבת בדברים
 בעלמא: ותו לא ידעתי אמאי לא מהני הכי בני אברהם וע"כ אפס' לומר דמסתמא ישמעאל ובני
 קטורה היו חכמי' כ"והא ראי' שמסר להם שמות הטומאה שם בכלל סתרי תורה שאין מוסרין
 אותן אלא לחכם ולזה הוצרך לחלק בין ש"מ לנותן מתנה בחייו וגם זה לא עשה לו דמ"ל ש"מ או
 כריא אחר שכוונתו לאעבורי אחסנתא ושירי מוכס' בגמרא דאפילו בנותן מתנה בחייו הוי
 אעבורי אחסנתא דאמרין סס דף סוף ע"כ ר"פ איפס' ליה לבריה וכו' שמע' יתורה בר
 מרימר נפק אחא אחייו ליה כי גמטו לפתחא הוי קא מסטר מניה וכו' אמ"ל מאי דתיקך משום
 דא"ל שמואל לר"י סיגנא לא תהיו באעבורי אחסנתא וכו' וב"ס מברא לבריתא ופרש"י ז"ל למה
 קורא אעבורי אחסנתא משום שכונת לבתו מה שהיה ראוי להוריש לבניו הרי לך מברא אפ"כ מתנה
 בריא המוכה בחייו קרי אעבורי אחסנתא. והוא עובדא דר"א בן הורקנוס אף לפי תלמודא דירן
 דקאמ' שהדירו כבר לא קשה ול"מ דאפ"ל שלא הדירו ב"א מן הקרקעות הנכ' נכסיו וכו' עכ"כ
 עתיר נכסין עתיר פומבי ופרש"י עתיר נכסין עתיר מברמים וזוים ופלות פגראות:

(דרך נאה בפסוקי שיחת עבדי אבות):

ולרבקה אח ושמו לבן יס' להעיר שהי"ל ויהי בראותו וכו' וירן: ותו מאי

הי"ס פה: ותו להדר וכתב ויבא אל האיש: ותו
 בסלמא רע לחיי' אלא טוב למה לא יוכלו דבר ותו מאי ויהי כאשר שמע את דבריהם: ותו
 ויפתחו ארלה למ"ל: ותו מאחר שעדיין ספק הדבר כנראה מתקבץ הנערה אלתו: ונקרא לנערה
 למה זה הוליד כלי כסף: ותו למה זה הומר שלחני לגדוני וכבר אמרו קח ולך: ותו ימוש או
 עשור למ"ל לפי הפסוק: ותו נק לנערה ואם אחיה ואמה יסבימו בשילוחן מה מעלים ומס'
 מורידים דבריה

ונראה כי כאשר ראה לבן מתלחמים הנערה עם בית אמה עלה בדעתו פן נעללכס' אים
 נכרי או פתח אחוה כי לא הבין הדברים על כוונתם ולכן וירן וכו' פן יברח לו או
 בראותם בן שמא יבא אחיה קול דבר רעה על דבריהם ונכסיהם לא דבק מוס' אמ"ל למה זה אמה רץ
 כנפיהם לבנו: ושם ראה גם ראה שמתנות שנתן לה הנזם על אמה והלמדים על ידיו אין

זה מדרך מים גבוהים : וגם אומרו הים בית הניח מקום לנו ללון כ"ו יובית שאין קדבר כמו
 שסמכת וזכו ויהי כראות את הים ויהי בראות סעם לווי האה את הים וכו' ועוד וכסמנו
 וכו' כה דבר אליו וכו' הים בית הניח וכו' אמר אין זה דרך המפלים רק בורחים מיד פן יתפסו
 או יובא אל האים אחת לאחת והם כאשר בא לסדר דבריו וקלחת דברו ראה והם יפטריו בשם
 לאמר כ"ו ישר פעמינו ואחר שמה' יא' הדבר : אך היטב חרה לנו על אשר הם אדוניך לאה אחת
 פעמינו מכלל האללו כי הנשים אחים אבחנו ולכן יחיד לאמו יטלם עבד הכית לקחה לו אשה בת
 טובים לכן אמר עבד אשר הם אבחנו וזו איוקונו שלי דומה לו באילוי הוא אברהם : ויתן לו כל
 אשר לו והנכם לריקים נתתי ע"מ לזנוז ולפרנסו כי אדרבה הוא יזון ויפרנס את אביו עבד וכו'
 יוד עבד כי דברו ועכ"פ דבר זה הוא חסד מלך דלא בא אברהם בכבודו ובעצמו : ומלך שמה'
 יא' הדבר הוא אחת : וזהו אם ישכם עושים וכו' ויען : לכן וכו' לא נוכל וכו' כלומר דבר : זה לא
 ישר בעינינו כ"פ מיטעו חשבון : אך מאחר שמה' יא' הדבר לא נוכל דבר אליך רע למאן בטענה
 זו שלא בא אברהם : וגם טוב אין לנו לכ' וספה לומר לך בסימון טוב מהט' : הנו רק הנה רבקה
 קחולך כדרך החוטפים : ותהי אשה לבן אדוניך דייקא ולא אדון על העולם כדבר זה במיעוט
 דרך הניח : אלא כאשר דבר ה' : לכד אכל אין דעתינו נוחה בזה ויהי וי' היה כאשר שמע עבד
 אברהם וא' נשא עיניו להכ"ה : שיהסוף לבס' לטוב : וזהו וישתחו וכו' עוד החקין עצמו לדורון כי
 הסוחר יעור ויולא העבד וכו' ויאמר שלחוני לאדוני כי ממה שאמרתי כלילת ראיתי שלא הסכימה
 דעתכם שלחוני : וא' אמרו תשב הנערה אתנו אולי אם תגדיל מעט תחיון פרידתה מביתה
 ותמאן וכשהשיב אל תאחרו אותי וה' הלוי דרכי ואין להם למאן על מאמר ה' : או תלו הדבר בך
 בקרא לנערה אולי תמאן ותאמר לה המלכיים האים הזה שזהו כל קוטב אדרוס : או וישלחו
 כשראו הדבר בא לידי גמר ומן השמים נסתייע אז פשו להם ליהי כראוי : מזה"ר"ע :

היא האשה אשר הוכיח

פרט' : בירר והודיע : וכן כל הוכחה שבמקרא בירור
 דבר ק"ק והרי לעיל בפ' יורא פרט' : על פסוק והוכיח
 אברהם את אבימלך בתוכה עמו על כך ובתח' שם הר"ס : מלשון תוכחה ולא מלשון בירור : כמו
 אשר הוכיחו וכו' וכן בפ' וינא ע"פ ויובח אמש פי' מלשון תוכחה הוא ולא מלשון תוכחה והיפי כלל
 לן כל לשון הוכחה לשון בירור הוא : והלמלה דברי רס' : ו'ל המפורשים שיש הפרש בין תוכחה
 להוכחה הייתי אומר מלשון תוכחה עצמו הוא בירור הדברים דהיינו למה עשית דבר : פלוני ולא
 עשית ד' : וזהו הכירוה : וי'ל דכונת רס' : ו'ל היא כל הוכחה שאי אפשר לקרשה מלשון הוכחה
 דהיינו ויכוח לשון בירור הוא אכל אותה שיכולה להתפרש תוכחה אל' תפרשה בירור ד"מ זוכית
 הוכיח את עמיתך הוכיח : היינו יכולים לפרשה לשון בירור דהיינו בדר למו תוכיח : ויכולין ג"כ
 לפרש מלשון תוכחה זה ודאי לשון תוכחה הוא ולא לשון בירור וכל הוכחה דאי אפשר לקרשה
 תוכחה לשון בירור הוא :

חשב הנערה אתנו ימים או עשור

איתא במדרש ימים אלו ו' ימי אכלו
 של בתואל : עשור אלו י"ב שנים
 שנותנין לבתולת תמה מהר א"ס דמל"ל דעשור הם י"ב דעשור לא משמע רק מספר שנים ולא
 מספר י"ב : ועוד דמתחילה בקשו דבר מועט ואח"כ בקשו דבר מרובה ואין זו דרך המבקשים
 ובמה שהקשו בנח' : ושמא י"ל דס' לבטל המד' : לכן לא הוסיף מנקם מאליעזר אלא : כדיון בא
 עליו באמור לו בחר לך אחת עב' או ימי' קסס ימי אכלו של אביה ששייב' לנשוא בו בכור ואם היא
 עשמה מאן תמאן בזה או צריך שתסב' עשור כדיון כל בתולה שנותנין לה י"ב חודש ועמ"ס
 דעשור לא משמע רק עשרה קראה ד"ב חדש שנותנין לבתולה אינם שלמים מעה לעת : כי החדש
 שתבעו והחדש שבו נשאת מן המניין א"כ אינם כ"א עשר שלמים והרב מחננו בהוכח פי' בשם
 רס' דא' מרבה ב' חדשים ועשור הם י"ב ואבתי קשה דמל"ל דא' בא לרבות ב' חדשים הנה חרף
 או כחית א"ל אפס"ל כי בעל המדרש הו"ל דעד עכשו היה קורא אותה רבקה : בשמה שלה רבקה
 ויקראו לרבקה ומאי שנא : בא דקורא אותה נערה ותו : אתנו יתירה דודאי דלחם תסכלו אחי
 לזה דרשו אתנו ימים סינינו ימי אכלו ועשור למה שגודע להיותה : נערה כדי לפרנס את עצמה
 וכוונתה

וכונתם שומי אכולות אבותם אינו בידה כ' א' בידם דהספד' יקרא דחיי אבל עשיר הוא בידה
ול' א' או עשור אשה לא תרצה ואלעזר הכיור רוע מחשבתם ולא בקש מהם כ' א' על מה שנוגע
להם ואמר אל תאחרו אותי אתם אבל היא לא תקפיד ע' ו' וזה אמרו נקרא ל' ערה ונר' :

פרשת תולדות

אברהם הוליד את יצחק : ההערה ידועה ויראה שלפי שלמעלה נבואה
תולדות ישמעאל קצר הענין כפ' קטנה וכאן
האריך לזה בא ויאמר חדש למה נחתי להאריך בזה יען לא יקרא הוליד רק את יצחק ולא את
ישמעאל כדכתיב כי יצחק יקרא לך זרע וזהו העיקר וישמעאל טפל לכן קצרתי בו והארכתי
ביצחק ובמעל המרגלים . א"כ לעיל כתיב אשר ילדה הגר המצרית וכו' והבא כתיב אברהם
הוליד את יצחק לו מר ישמעאל קבל הוזהמה שמלך אמו ומלך אביו והיינו אשר ילדה הגר לאברהם
לכן לא יחס אמו לאברהם לומר עליו אברהם הוליד את ישמעאל : אבל הכהנתיים אליו
אברהם הוליד את יצחק בלי זוהמא כי כל זוהמא שאב אמה ישמעאל והוא משגל דמו מסבטל
וכן משנתקטלה מאמו רמו על הזוהמא שבהם משבא נחש על חוה והטיל בזה זוהמא ולכן
אברהם משפסקה וזהמא הוליד הוא לבדו את יצחק מוהרי"ב :

אברהם הוליד את יצחק פרש"י ו' ל' זר קלסתר וכו' ראיתי למוהר"ר ח' דא
ו' ע"א בס' חומת הגן ו' ל' מקשים דהממזר דומה
לזרע הכעל דהאשה ירואה וחוששת בכעלה וכו' ע"כ ויראה זה מלך אבי יצחק דרבה פכ"ג סי' י"ב
ו' ל' אמר רבי לוי משל לחלמיו של יוצר שנבב בל' יוצר ועמד רבו על נכבתו מה עשה עמד ועשאו
כלי ותלאו כפניו וכל כך למה להודיעו שעמד רבו על נכבתו אמר הכ' הרני זר כל קטורין שלו
בדמותו כדי לפרסמו וכו' ע"כ כאן מוכח להדיא שהממזר דומה לזר' הכולל לא לזר' הכעל דאם
ודמה לכעל א"כ והיה חוטא נכבד קנס קדברי הרב חיים קיימים הם לפי הטעם עכ"ל הפ"ה
אינו חפץ בטבע בזה כדי לפרסם הרשעים . ודבר זה גלוי וידוע לכל באי עולם שהממזר דומה
לזוהמא הלא"ה אין כאן פרסום וא"כ למה זה זר קלסתר פניו דומה לאברהם והיה די כסלף
ודמה לאבימלך : וי"ל דעדיין לינאי הדור יאמרו שאם אינו של אבימלך אפשר שהוא של פרעם
או של אחר דכמו שזכרנו ע"ז ונחמה פס אחר ח' ולכן זר קלסתר פניו דומה לאברהם ובזה יסבך
פי דוב"ש וענו כולם ואמרו אברהם הוליד את יצחק : מאי' :

ואבימלך הלך אדני מנרר יס' להעיר במ"ס יצחק מדוע באהם אלי כי
אין פלא למי שנתחרט על מה שעשה : ועוד

איך במשך מראה ראינו וכו' להיות קלף בינו ופינס . ומהו בינותינו בינינו ובינך וכו' עמך אין
לו שמשפוח את תעשה והנמשך :

ויראה להיות שהבכית שחבב אבימלך מאברהם היה על שם אלהים עמו שהוא דין ותוכנ
עלבונו כמו שעשה בשרה : וז"ל אלהים עמך בכל וכו' ולכן השבעה לי באלהים הנה
וכו' כחשד אשר עשיתי וכו' ואז אמר"ל אבימלך שדי בה כרנה אכני דייקא אך לא תחול השביעה
על זרעי לקיימה והיו כמו מוהר"ב . זהו משה שנתפעל אבימלך חלף מחמת השבועה שלא
הייתה כ"א בשם אלהים . ועוד מחמת שאומר אכני אשבע וכו' אמר . ובאשר ראה יצחק שברו
מנרר אחר שנסע מקהל גרר לבאר שבע ולא באו אליו בעורו כנחל גרר אז קבריו שלא באו להחזירו
אנלם דא"כ הי"ל לכה אליו ולהחזירו ו"ו לא באו כ"א לעשות שלום עמו ולכן שפיר קאמר אם
כך דעתיכם אינו כלום כי מדוע באהם אלי האם לפייסני בלבר לעשות עמכם שלום לא הועלתם
פלוס כי אתם לריבין לתקומעותכם שגבחתם אותי ותשלחוני והיה לכם להחזירני אללכסואו היה
השלום בשלמות אך עכשו פיוס זה שגבחתם לפייסני אינו כלום . מוהרי"ב :

ויאמרו דאה ראינו לומר לא כך ולא כך הוא אלא נוסף על ראיית ראשונה
שראינו באיך כי האלהים עמו ראינו כי אתה הייח' :

מאור ושמש

עם הרחמים עמך ורצונו לחדש השבועה כדי שתהיה בך שמות דין ורחמים ובנותם להשפיע עליהם עם הרחמים שפע טוב כמוהו שכירכוה' כנ"ל מיניה • זהו ט' א' ועוד מחמת המדועה שמסר אביך חששו ונאנו לחדשה ותהי נא אלה שהיתה יבנותינו מימי אביך תמשיך עוד זיינו וכיניך וק' עמך דייקא • ולומר שלא תעשה עמנו כעשה עמך דל"ה שהרי כאשר לא נגענוך ממילא גם אתה לא תעשה עמנו רעה וזה בלא שבועה תעשה אותה חן מחמת שאתה עשית עמך רק טוב דיינו מעוט טוב ולא הרבה וגם ובשלחך בשלום כמסל שהביא הכ"ר ארי טרף טרף ויטב לו עמך בגרוננו וכו' הכ' לי אגראי אמ"ל וול גלוג שכנסת בשלום לפי האריות וינחת בשלום הרי שגם סילוחך בשלום נמי טוב יקרא ואתה איך לך ללם גמול כ"א דבר מועט בזה שכן היתה השכר שני וכן איך כחשד אשר עשיתי עמך תעשה עמנו אעפ"כ תרי אתה עתה ברור ה' עם הרחמים ויאות לך לוותר ולהוסיף גמול בבחי' וערך השפעתך וקבלתך ממס הרחמים לא בערך הכרית ה' שגם איך שאמרתי לו אלהים עמך בכל אשר אתך עושה וכו' אבל עכשו ראינו כי היה ה' עמך ואתה עתה ברור ה' מזה"ר"כע :

וידרד יצחק חרדה

כחב הרשב"ס למה חרד לפי שמלא שער בחלקת לאורו של יעקב • וק' למה כפל הכתוב גדולה עד מאד • א"ו שחרד ב' חרדות א' הנו' בפסוק והב' שנפל ליצחק ספק והיה נכון • דבשלמא אם היה כה' חלק היה יודע שהו' יעקב • אבל עכשו שנפלא שער בחלקת לאורו חמה ובי שני עשויים לכך אמר גדולה עד מאד • מזה"ר"כע ולי ה' שזו היא כונת רש"י בחומרו שראה נהיגם פתוחה החמיו דק' ובי מעולם לא נכנס הבן אל אביו ומה היום מימים שראה נהיגם • והנה ידוע מ"ס הנפ' ע"פ א' יעקב ועשו כי רוב בנים דומים לאבי אדם ועשו ככל זיהנת לבן ובזה נהפך סקטת רוחו של יצחק בהוליוכו פריץ אבל עכשו שמלא שער בך' לאורו ראה נהיגם בשכלו פתוחה לפי שחשב שהם תלומדים במעשיהם ח"ו :

יקרבו ימי אבל אבי

נראה דרך מחוק והוא כי מחמת המטמנה לא היה יעקב אוכל עם עשו פן יעשה לו עם המות במאכל ולזה אמר יבא העת שאוכל לו כאשר יקרבו ימי אביו שאלו דרך כל הקרובים ורעים מביאים לבית האכל משתה להשתערב עם האכלים לנחם ואז אעפ"ה לו עם פחות בקערה שהוא אוכל זה או בכוסו ולא יתלה הדבר ב"כ"א ב' מהמביאים כי רבים הם ולא יודע מי הוא • א"כ יקרבו ימי וכו' כדי שלא יאבדו להחלף עליו אלא אביו בן בתוך ימי אביו כי כל כך היה כלבו עליו פגם לאחר מותו לא יתאבל עליו כי שמחה היא לו והיינו דקאמר ליה רבקה הנה עמו אחיך מתנחם לך להורג מתנחם על איך בהריגתך כי מתחמין ושמחה היא בכיביו לגדול שאלו עמך שיתנחם על אביו בשבילך • מזה"ר"כע :

ויוגר לרבקה

ל"ד למה נקבנו כאן ובלבית הנגדים בשם קטון וגדול וי"ל כי בלבישת הנגדים קמ"ל דאעפ"י שהנגדים היו מעשו שהיה גדול בכמות לא מפני זה נמנה להלבישים ליעקב שהיה קטן כבש חממה • ובכנראה זו אפס"ל כי הוגד הוגד לה שפסו גדול בחו לפשות אשר זמם לחיות • ולכן ותשלח ותקרא ליעקב בנה ואמ"ל שאל יבטח על בחו כי קטן הוא כמו שהוגד לה • א"כ עשו אמר בליבו ב' דברים יקרבו ואהרנה וכל עוד אשר יבטחוי לא יפגע בו • ולרבקה בר"ה לא הוגד לה אלא העיקר וסוף שאמר ואהרנה • ולזה חזר יעקב בעיני רבקה בקטן שגיל דשמה יהיה בשתת פתאום בפגמו בו • וזה ויוגר לרבקה א"ת דברי עשו בנה הגדול שדבריו ותקרא ליעקב אז בנה הקטן הפעם אודה לגורי :

שכונתי במקלת לדעת אור"י • אור תשי"ס :

פרשת ויצא

ויצא יעקב : סמיכון מן התורה מא"ן ראה מה כתיב למעלה וילך עשו אל יסמעאל וכו' כי בראותו אבינו יעקב ויוגד זה של עשו עם יסמעאל • הולך ללכת ולהרחיק נדוד

כבוד כ"פזור לרשעים וכו' ולהפך דע לעולם וזהו ויכא נט' וי פא.

מבאר שבע

מבאר שבע מנח"ר נ"גמ"ר דהיינו ג'ג'ל משה רבינו ומנח"ר ל"ע פ"י ויורה לו השמ"ט
נוט' משה' א"ג גמ"ר שב"ע פ"י למד' כבית' שם' עבר' וילך חרקה ר"ת
בג"ד רמז ל"ד שנה שנטען בבית שו"ע א"ג ס' וילך יעקב מב' שבע אבר רש"י שבע פ"ד מרו"ל
אבר קטן יס' בלדס, מרעיבו שבע ומדה ו' : למלאה בבחיר האבות זה יעקב כי ראובן נולד מטפ"ה
ה' : א"ג ס' וילך' יעקב מבאר רב"א : וכן ראיתי לבעלי הקבלה בפ' ויקחו את ליש וז"ל כל
רבשו' כן' אחי אברהם ר"ת רבא כי עם לוט לקחו נשמת רבא עד שינאש, כעמה העמונית וילך
ממנה רבא פ"כ ואין שפך שהיתה עם יעקב כסוד עבור : א"ג ס' פאר רמז למ' כספר א"ל פל"ח
שהיתה שפך מהלכת לפניו בנאחז ממנח"ר שבע עד הר המוריה מהלך ג' ימים ע"ש :

והיה זרעך כעפר הארץ.

כ"ה ע"י המים כך פתח לנו בתורתך וזכר פי' כמ"ה על מדת הפעולה עפ"י מרו"ל כל המתהיר
 פיונו מסדרי התפילה ונפש כעפר לכל תהיה פתח לנו בתורתך הכולה כמו שהעפר אינו מתברך
 זרעך חיים מתברכים כ"ה בתורה ואפשר שזו

שם הגדולת

שם הגדולה
א"כ גדולה מתנאות וכו' קטנה קטנה במתנותיה וכו' נראה דמפיק לה
מזה"ל שם האחת ושם א"כ וכו' כמנ"ל רות שם הא' ערפה וכו'
אמר גדולה ש"מ לדרש א"ל וק"ל דמה בא הכתוב להשמיענו בזה • ואפ"ל כי רשעים הללו
היו קוראי' ללזה בשם גדולה ורחל בשם קטנה לשאר ולק"י מתבאר שהיו אומרים שכן היה התנאי
בין רבקה ולבן שג' בנים ישאלו ב' בנותיו גדולה לגדול וקטנה לקטן וה' שם הגדולה לזה פ' שם
שבת שהיה נק' בניהם גדולה היא לזה ובעל המד' פוק"ל ומה איכפת לנו אם הרשעים היו
קוראים אותם גדולה וקטנה והשיב שנתנה בנביאה בשוטים לקרוא להם כך שכן כדון שלא גדולה
במתנותיה ורחל קטנה במתנותיה • ובראותה לזה כי מן השמים סייעו לה בשם גדולה חסבה
שוראי נגזר עליה מתנאי לעשו הרשע ולזה הכבדה בתפילה ודעו ופשוט דמעה לא נבעלו
וכטלה הנזרה עליהם • והיו שאמר שהם רב הוצא קשה היא התפלה שכתלה הנזרה ולא עוד אלא
שקדמה לאחותה"כ ואומר קשה ירצה שהיה קשה הדבר הזה לפני המקום בקריעת ים סוף
פ"ל אי אפשר כעלי נבואה ודעו מתם כיוון • ב' אם כבר נבואה"ל מ' יום קוד' ויורדת
מתנאי לגדול וא"כ ב' בנות לקטן • ולא עוד אלא שקדמה לאחותה שנגזר עליה להיות זיווג א'
ליעקב ויחזרה להיות זיווג ב' ואסמיה עשו חזר בנצח' היה לך לידול יעקב מפניו להיות שהיה בת
זוגו של עשו כידוע מחכמי האמת :

והחית פשרי

וחית שרי פירש' אותן שילדו מאלו ולאב נקודים וטלואים בפנים ושחמשים בכשנים ויטלואותן שישן עכשיו הפרס מהם וכו'. בתפ הרא"ם ז"ל ויהיה ס' כל' וזה נקוד וטלוא תיב ולא עז הכולל וזכרים ונקבות ביאחר זה ונקוד וטלוא בפנים ששן נקבות ופי' וכל מה חוס כבש כי עז כלל כבש ועז וכו'. מה בכשים ומה עינים וכו' מורה"ל ז"ל הסב עליו הציאו כש"ח וק"ל ע"ד הרא"ם שאלמר טעה הוא תיב והפירא ריאה משה בכשים וכו' אדרבה מדהורבה התורה לפ' בו עינים ש"מכל מקום שאלמר מה סתם מה הוא ולא תיב י"ע ק"ה"ל למינסט בחדא תחת נקוד וטלוא בפנים ותו לא: וע' למה המחיל הכתוב בתיב ושנים בשה ג' ק' פעם קרא תיב פעם קר"פ פ"ה שאלמר וישר ביום הזה את התיב וכו' לבן"ל ששן הוא מה מתע ולא תיב וכו' ואחר המחילה מכבודו לא הכנתי לדבריו ז"ל אדרבה מדהורבה התורה לפ' מה עינים ש"פ ב"ת שאלמר מה סתם אינו תיב דהא לרד"ה גמי קציא למה הורבה התורה לפ' זה בכשים הא סתם מה הוא בכשולא הל"ל הכתוב אלף שור מה ומה עינים וע' ק' קשה למירוטו דהא סתם אינו אלף כבש הא כתו' ושור או מה אחרות וכתבנו וכן אף שור אף ש' וכו' אלמא מה סתם כולל בין תיב בין כבש דרין או"כ בזה בין בכשים בין בעינים וע' ק' לדבר' לפי' הנהיך הכתוב כאן לפ' וכל מה חוס בכשים הא ודאי סתם מה הוא כבש ולא ה"ל ב"ת אף וכל מה חוס ותו לא: וע' ק' לדבריו הא בתיב לא תראה את שור אחר או את שור וכו' הא ודאי

מאור ושמש

שה האמור כאן כולל תישים וכבשים אלאודאי דברי הרא"ם כראי מוצק דשה כלל בין תישים ועישים בין כבשים וכמ"ס ושור או שם אומדנו וכן כתוב לא תראה את וכו' או את שיו וכו' ומאחר דשם שם כולל ה' תישים הנו לפעמים קורא למין מיוחד מהם בשם זה דשה כמו שמצינו כאן שפי' כל שם נקוד וכו' הוא חס דוקא מדכתיב בשעת מעשה ויסר ביום ההוא את התישים העקודים והטלו אים ואת כל העישים וכו' וכל שם חס וכו' לא הזכיר נקוד וטלוא בכבשים מ"מ דכל שם נקוד וכו' פי' תיש לכד ולא כסתם שם שהוא כולל ולהכי אחא שפיר מ"ס וכל שם חס בכבשים שחא אמר וכל שם חס לכד ה"א כולל בין מין העישים והכבשים לכך פי' בכבשים שלא חטעה בפי' שהוא כסתם שם האמור בכ"מ וכן נמי בפ' ויסר ביום ההוא וכו' הוכרח לומר ולפי' וכל שם חס בכבשים ולא הספיק לו לומר וכל שם חס שהוא לשון קלר בד' אותיות דכפ"ג אמרנו לישחק וליכתוב וכמו שהביא מהרש"ל ז"ל כס' הליכות אלי אלא משום דשה כולל בין תישים ועישים בין בכבשים לכך הוצרך לפרש בכבשים וכן מצינו בפ' בא' אל פרעה דכתיב שם תמים וכו' דן שנה וכו' מן הכבשים ומן העישים וכו' ומוכרח משם לפ' דשם כולל עישים וכבשים דא"ל ה' פה דכתיב בסופיה דקרא מן הכבשים ומן העישים הים משמעו כפשוטו וגם מן העישים דהיינו יבא שכי מינים לקרבן פסח וכן כבד רש"י ז"ל שם יע"ס הרי בדירור דשם זה דשה יכונה בין לתישים ועישים בין לכבשים ומה שהקשה על הרא"ם ז"ל דהו"ל למינקט בחד כלל ולא הו"ל אלא נקוד וטלוא בעישים ולמה הזכיר תישים לכד ועישים לכד זה אינו שהרי בפסוק ויסר ביום וכו' הזכיר תישים לכד ועישים לכד ולא כללן בשם עישים ולומר ויסר ביום ההוא את העישים העקודים והנקודים והטלואים נמצא קושיא ז"ל על הרא"ם הקשה רק על הכתוב וכמה שיתרן מהרש"ל הכתוב דווסר ממילא יתורן הסר משם כל שם נקוד וכו' שפי' לדעת הרא"ם ז"ל תיש ואם תאמר דשאינו פסוק דווסר שהזכיר תישים בפני עצמן ולא כללן בשם עישים משום שהזכיר בהם עקודים ולא בעישים משא"כ הלא שלא הזכיר בהם סימן העקידה זה אינו דגם הכא נבי הסר משם כל שהזכיר שהזכיר תיש בפני עצמו ז"ל משום שיש בו סימן העקידה הנוסף לכך הזכירו בפ' ע"א פ"ג דלא הזכיר סימן העקידה בהדיא אלא נקוד וטלוא כמו בעישים מ"מ רצה לרמז שיש בהם נוון אחר מה שאין בעישים כמה שחילקו מעשים והזכירם בפ"ע אלא דאעיקרא דדינא קשיא (מכ"ל לומר דכעשים לא שייך) דלמה בעישים לא הזכיר עקודות דמשום כך הוכרח לחלק הטיס מעשים ולא יעלה על הדבר לומר דכעשים אינו מלוי טיהו עקודים דמ"ס וא"כ הדרא קושיא לקובתא דלמה בפ' ויסר לא כלל תישים בשם עישים לומר ויסר ביום ההוא את העישים העקודות והנקודות והטלואות וכו' :

ועקב יעקב וישא את בניו פרש"י הקדים זכרים לנקבות ומשה הקדים נקבות וכו' הקסו לי והא כתיב יוהא חסא את אשתוואת

בניו והשכתי להם דגני משם מאחר שהיו הבנים קטנים ולא אפשר שירכיבם תחילה הקדים אחם שחלשם בחיקה כאשר ישא האומן את הילד לכך הקד' אשתו וכן מצינו שבת החוקוני עי"ל דשאינו עשו מאחר שחשא נשים הרבה שהוא מורה קצת על שחוק לכך כשים ענין אחר שהוא מורה חביבותו בכשים תגלה דעתו גלוי גמור שהוא שטוף וזה מהגורם :

ויען לבן ויאמר אל יעקב הבנות בנותי י"ס להעיר כמה שאמר לעיל השמר לך סן מדבר עם יעקב מטוב עד רע ורו"ל דרשו טובתן של רשעים רעה היא אלל הדיוקים ומ"מ מילת עד לא כהמש טוב ורע מ"ל ותו מצי' לאלה יתירה וכן אשר ילדו ועזי' לפה ותו וירימו ויורה או ויקימו מ"ל או יוכיז ותו שהודא שהיה מ"ל כפי גלעד ומול"ל הגל הזה עדי ומויעקב הוא שקראו גלעד ולמה אמר שם על כן קרא שמו גלעד לכן ותו למה אמר עוד ויאמר לבן ליעקב הנה הגל הזה וכו' וכבר באמר ותו שהוסיף שם המלכה ומצי' הנה ועוד דקדון דק דלגני דיידי אמר ה"ס אינו לא אעבור את הגל הזה ולגני יעקב אמר ואם אתה וכו' וזה המלכה וברא דה"ק כי השם ב"ש בחן וידע רמאותו של לבן סן ופתא את יעקב בחלקלקות לומר בן אחותי תכל נפשי עליך מזרח הפרדה כי איך אחשק על פרידתך אלא לא אוו מכאן עד שידבר לך כי שלי ושלך שלך עד יאזינו ואח"כ יבטע בו לבן א"ל השמר וכו' מטוב עד רע טובת השתדלותו יגיע לרע ולכן הרגיש והפך

והפך הסדר בערמה הנכונה כדל"ב וכו' דיינו רע והעם כ' ימסך טוב כי ולנכותימה העשה להלל
בגביל פעמות רעום פעטו כי דיותי אס היו מהאניות ללכת עמד היה עולה מירם וגם לכניסן
כי סוף סוף אסר ילדו ראשם בורעם הילל ילדה זכרונרדיו בחר כנתי:

וערה לכה ונכרה

נרחק דור במדבר כיני לכינך ולו חסס יעקב
מחבק פתאים בהחבדורו עמומה עשה ויקח יעקב
אכן גדולה כמותה סתומה על פיכבאר סגולה כנעניר הפקק מעל פי הללויות ולא דיו זה אלא
וירומה למענה כוזקק תפוח אולימון עם הירם גדולה רחיים למלכה כרו מידע לכן גדול
גבורתו ונכב מלח סהור הכנות מרהי לרוע גבורתו ולא יסנע בו:

ויאמר יעקב לאחיו

אל לנן סהור עמולקטו אבנים קטנים אחם סתין לכם גבורת
וכנה לכן עשה עיקר העדות מחבל ויעקב קרא לנולעד
והוא העם כ"ה ויעקב עשה עיקר העדות מה ב' ואלו המר לן לכן לא כי אלא הגל הזה עד ליום
הזה דוקא ולבחינה זו קראו לכן נלעד על כן קרא עמולקטו כסיום הזה אבל מה שאמרת פה
ידיה עד אין אכן נריכים יאחיו אלא לעתיד כי נסתר אים מרועיו וזהו והעלפה וכו' והטעם כי
אין אים עמנו ואלו היו בלויס אבני בית הניד להחזירך היתומה להם ומורום להיות עיניהם
בקומתו על הכנות ובינין במנהג העולם לומר מנו לכ כי לא מסרתיס אלא בחיבס:

ויאמר לבן ליעקב

אל יעלה דעתך מהקשרים שיהי כי אני קשרתיך כב' קשרים
והתם קשרתי ב' ואלו הכה הגל הזה והנה המלכה לא ר"ו
כרתי וזה כי אני עשיתי עיקר מרגל והתם מהמלכה דיינו מה כי היתם אהובים לשם לקרבן או
לנכד עליה ולכן הגל עד עלי אס אני לא אעבור וכו' והתם קשר וכו' קשרים וזהו ואס אהת לא
מעביר אלי את הכל כוס ואת המלכה היתם לרעה ולכן אלהי אברסם שהוא עד עליך מאמת
המלכה ואלהי נחור מאמת הגל:

ישבמו בינינו אלהי אביכם

שהוא מרח כי אני קשרתיך כב' קשרים דיינו
מה שקשרת עמך ומה שקשרתיך אני אבל אתה לא
קשרתי כ"ה נחמד דיינו המלכה לאלהי אברס' או אמ' לאני נאמן בבריתי וקיים במאמרי אקשור
עממי בקדושה אחרת ויסנע יעקב כשחל אביו ויחך כלומר אביו נאמן יותר ממך ויובח יעקב וכו'
לאבמו פעטו אחיו על לכן סאכלו על הגל כמנהג ע"א אלאובם לה' כה' מוהרי"ט ע"י:

פרשת וישלח

וישדרה יעקב מלאכים

פרס' ונלכיס ממם ודבר זה שני במחלוקת בדברי
המד' וז"ל מלאכים אלו שלוחי דבר ורם רבנן אמרי
מלאכים שחמד הם לפניו אף בשעת פעמים שליחיהם וזה אי אפשר אס לא יהיו מלאכים ממם
ולפי הנראה כי הוצרך יעקב לכינוי שלוח מלאכים ממם כפ"א כרו שלף יסכן בשבדיו וגם כרו
שלף יתעבדו בשליחותם לרעה מהיעשה ושהאל יצוד איתו כס' לוקטו נפשו ממס פוהר"ר
עשיל וז"ל טעם חריוק ומתק וזהו בקדוים מ"ס וז"ל ע"פ כי לא יראתי האדם וחי דיינו שהרואה
פני מביהמות א"י וחיהים המלאכים שם מים לעולם וז"ל כי לא יראתי האדם מ"ט ומי
דיינו שרואה לדמות עצמו למלאכים ונפץ' מינה בין ב' הפי' אי אמרנו גדולים לדוקים יותר
ממם"ס או לא בפלוגתייהו דהני הנאי וצור היתם במדרם לחם כדועיגו של יחאק לפי שהנץ
בפכינה או כדי שיבא יעקב ויטול הנרכות וזהו ח"ת' אס' למה שלח יעקב מלאכים ממם קדי
סיכור וידע עמו כי גדול כחן על לדוקים לעשות שלוחין ממם"ס וגמל' כי גדולים לדוקים
במס' מרובלין להנץ בפכינה והטעם שבו עיני של יחאק כדי שיבא יעקב ויטול הנרכות וה' כ'
מן השמים הסכימו על הנרכות והין לשלחתו ע"י:

ויצו אותם לאמר

היו לאמר בראת מיתרת שהיו אמר להם כה חאמרן • ולמ"ד
שהיו מלאכים מתעבית דכן היה להם לאמר לעבדי עשו כה
חאמרן כבונם שטלה רשות לדבר עמו •

עם לבן גרתי

פרש"י ומר"ג מלות שמרתי • לא סידך למר קיימתי שהיו כמה מלות
לא קיימם בגון יבוס ומלכיה ומלות התלוות בדרך וכוונת • אלף שמרם
בלבו אם יבואו לרוקיימם • ולא ידעת מהם ועכ"ל הרמב"ן בזה המדרש לפי תרגומו לקושיות
היך בא יעקב ב' לחיים שהמר שלא היו מקיימים תרי"ג מלות רק בארץ ישראל כיצד יאמר תרי"ג
מלות שמרתי כפי שטעם לכן כח"ל • ולפי' שלא היו ע"ס ח' כיחא •

עם לבן גרתי

יבנה עם לבן המפורסם רע ובליל גרתי ימים או עזר כשאר גרים
אבל מלאתי חן בעיניו ואהבני עד סוף עד עתה ולא זה בלבד אלא
גם היה לי סוד וסוד ריוח גדול הרוחתי עמודלכן ואפסלה להגיד לאדוני למלא חן בעיניך על
ברוך כי תבוא ממנו ומדון מעט ק"ו למר לכן כך אני סוף אחי מאס ואס עבד"י שטעם עמו
חסד גדול • ומר"י כע •

וישובו המלאכים

מעניו כל יפלא העלם דבר תשובה מעשו אל יעקב ע"י המלאכים
האלו • והחוקיו כתב סדך אמ"ל המלאכים באנו אל אחיך ולא
פסיכנו דב' שאמר את בצמתי אלק ודברתי עמו פה אל פה ולזה יורא יעקב וכו' • וקשה לפי זה
למה לא אמרו ליעקב בפ' כה אמר אחיך עשו • ואפ"ל כי המלאכים הללו לא שלחם יעקב לדעת
מה כפי עשו שהיו יודע היה כי אין בפיו כפנה ולא שלחם כ"ה לגנוב דעתו ולרנל את ארצו
שאמרו ארבע פעיר ועל שניהם הסיכו ליעקב כאנו אל אחיך והוא עשו רמאי וגם סוף לקראתך
פוא לבדו ולא מארץ פעיר באדם ההולך לקבל פני חבריו לבד תרגים שכל המלאכים עמך אבל
באמת הוא כי ארבע מלות איז עמו דהיינו שהם באים אחריו ללחם עמך וזהו אל יעקב לאמר
שיעקב יאמר דברים אלו לכינו ולעם אשר אתו כדי שיהיו מוכנים ומזומנים למלחמה •

יורא יעקב ויצר לו

פרש"י ויורא שמה יורא ויצר שמה יורא • כאן הן שאל אם
יורא מה לו וללחם ומה היה גבורת • אפילו יעקב דכתב עליו
אמר אל מלאך ויבול ודר"ל שהיו פרו של עשו שכל ללחם עמו על הכר כוח ונחש ואם נחש
המלאך כ"ס שינחם גם את עשו • אבל האמת יורא דרכו כי חבינו יעקב לא היה יודע בונת עשו
ואף שאמרו לו המלאכים כי בונתו להרע לו ואמר וכן אדם ויתכחם לכן אמר אם אחיך ער
שיתחיל ללחם כי אפשר קודם שיתחיל יארגז בפזע פחאוס ואם הוא יתחיל ללחם עמו בר לו
שמה יארגז נקי ולזה יורא ויכיר ויחשד אתי שפיר מאי דמקשה ה"ס בפרק חלק כתיב וסנה אנכי
עמך ושמרתך וכתיב ויורא יעקב • דכלא פסוק זה של ההכחשה היה יכול להקשות למה נחירא
אמר שהיה גבור חיל סוף המלאך לא יכול לו • אכן יראתו היתה שמה יומת ברמאות ובאמור וע"י
תקפה והרי כבר מוכחש ועומד מאת הסם באומרו וסנה אנכי עמך ושמרתך וזהו לא היה לירא
ומשני שמה יורא החטא לבטל ההכחשה • ומ"ס הר"ם מהבית דר"י בפ"ק דברכות כל דבור
שילא מפי הקב"ה אפי' על תבאי איך חזר בו וכו' אינה קוביא דיש למר אינו חוזר בו לגזור עליו
דע"כ מ"ה אפי' אם יהיה חייב אל לבטל הכחירה ממנו שכל להרע לו וג"מ אם יגדלם החטא
מסתיר פניו ממנו ודי לו שאינו יורא עליו רעה וזהו • אומרים אינו חוזר בו לרעה דהיינו לגזור
עליו רעה אחר שגזר עליו טובה • ועפ"י דרכינו אין לירא לדברי הר"ם בדר"י ויורא לו שהם היתה
יודע יעקב בדבורו שטעם בא ללחם עמו ולא היה ירא ולא מר דמלחמה לא סידך דין דרופ ונדרף
לומר אם יבול להלילי ב' • מאכריו דמי שכל לערוך מלחמה לא ישוב מפניו כל איכריו כ"ס ב' •
או ככ' •

ויאמר עשו יש לי רב

יש להעיר כמקראי קדש חדא מאי אחי • וזהו ג' •
בכל מקום בקשה היתוא"ב כמה בקשות יס כאלו אל
ס' קח נה ומה בראה כמה בפילות ולקחת מנחת קח כל אחי ברכתי • ומה כרישא אמר מידי והדר
אמר הובאת לי ומה מאי כי על כן • וגרף שכלא ראה המנחה עיניו שיהיה וכו' וחקטן
בעיניו •

במאור וישש

בעיניו אז אמר יש לירכ ומה דבר נקל כזה חסר בעיני כללם אל כשכיל האמה פתח אחייה
לך חסר לך כי איני חסן בזה:

ויאמר יעקב אל נא יוכן כהקרי דאיהא כב"ר ע"פ מלכי תרשים ואיך מנחה ושיבו
חד עמא דארעא איהא לקמיש דרבי אופטיא ח"ל אי איהא לך
פלתא חמרת לה עשמי בזכורא ח"ל אין חמ"ל כל אומן הדורכונא סנחן יעקב לעשו עתידין
לשחורס לו לימות המשיח סנחמא מנחה ושיבו ויבאו אין כתיב כאן אלא ושיבו ו"ס אל נא כלומר
כן דכרח סנחמוריה לי כי גס אני לא כתיב לך בהחלט אבל אל נא סנחמוריה לי רק לימות המשיח
לא עתה ואז כאשר ראה יעקב פניו ונעפס מיד הוציא עמיקו מנחה אחרת וכדכתי' ויחממן הבא
בדורכו ודרו"ל אכנים טובות ומרגליות שהם נר בצרור ונשלו כידו וז"ל חס רע בעיניך
המנחה המובאת לך חס נא מלתי חן בעיניך וזו לשון בקשה ולקחת מבחתי וזו האחרת מידי כי
אני רואה בחוס הראות שמעבדו סנחמלתי דורון זה האחרון ראיני פניך תחילו ומכניות בראות
פני אליהם ותרצני משה"כ מקודם לכס של זעם וזהו כי על כן בדורון זה ראיני סיגו מרעה
לשובה בפניך א"כ משה קח נא את כרכתי האחרת אשר הובאת לך ע"י הסלוחים כי כלה זו
והרנית על זו ונא זה הוא לשון ענה כלה על פני זאת המנחה שהקבל מידי דוקא בגינה מקבל
האחרת אשר הובאת לך ע"י עבדי עושים מלחמה וכו' וא"ס הובאת ע"י אחרים מתפייס בזה כעו
סחוק מידי אכנים טובות ומרגליות מוהרי"ב:

פרשת וישב

וימצארו איש ודנה תועה בשרה כתיב בס' מנחה בלילת תפ"ס רעו לך
של מצרים ע' של בבל ס' לאלף

סנחמי וסוד הגלות המרוסמיהר הוא סנחמנו בו ונא לאמר מה חקם כחשמו טבין הרדך
ותעה עכ"ד וא"י אחרתי דרוס מילת לאמר וקבל סכר דתי"ל וישאלו איש מה חקם יאמר
כי סניס נכיראל ברואו כי יוסף הגדוק מע"ה וסניס סנחמנו זה יהיה בשרה דאנו ס'
אלפיס ט"א בעס' בסר"ס גלה לו הסוד וז"ל לאמר"ר היא מה שחתה סנחמנו נא וסניס לאמר
עס' ס' בסדה ומלל מוסקד וסני' אס לוקח יעקב אס' עכנות ח"ת באלה למע' ליחיים
וזאת חקת התורה לא' גט' יחמין' וסמ"ל ויבא הסניס דנ' וישלח מלאך ויביאנו ממזרים וסג' א'
הנחנו בקד"ס' יחיס גאלתינו וסדיון נפסנו למ' סולמעת' :

לכו ונמכרנו לישמעלים

וק' מהו זה סאמרי' אורה וידנו אל תהי בו
וארי ב' עשה ססס מוכרים אהו עובדים על
וגונב איס ומכרו אלא יוכן עפ"י דין סאין סלימות לנו כדלפנין מכן תרימו גס אהס וכו'
באופן כמו סאין ישראל מוסס סליח לגוי כמו כן אין גוי עוסס סליח לישראל וזה מה סכין וסודה
בדבריו אס יוסף זה נמכרנו בידיו הרי אנו עובדין על וגונב איס ומכרו תדעו מה נעשה לבנו
ונמכרנו לישמעלים וימסכרנו סס מן הדור וביני ביני עברו א'סס מדויינים סומרים חמ"ל כנו
יעקב בקקסס מוסס משכרנו סילד מוס הדור ומכרו אותו לישמעלים כענין כי לא נשנו סס עשו
סליח לגוי ואין סלימות לגוי וגזס מתורג"ב מרי קריו דסמרון אסרדי כתיב וסמדינים
מכרו אל מרים וכתיב ויוסף הורד ממרימה וקננו וכו' מיד היסמאלים בתמים אלא האמת הוא
סמדינים מכרו אותו לישמעלים כדלפנין דרשתי פני יעקב וסני' מכרו אל מרים לעורך מרים
על מכן להורידו למרים סוד כור הכרול סאין עבר ונא מוסס וסס מוכן מססוק ענמו דס"ל
למרים מתי אל מרים אלא ודאי סמכרנו סמדיני' לישמעאל לעורך מרים וכו' יתורגו הקוסות
ססס כ' מנירות מדויינים מכרו אותו לישמעלים כסלימות כני יעקב וסיסמעלים מכרו אותן
למוסססר מוהרי"ב:

פרשת מקץ

אשר האלהים עושה

יוכן עמ"ס כנח' דמפחה של פרנסה פירו' של הכ"ה ולא
נעמר ביד שליח וזהו אשר האלהים עושה כלומר בידו ולא
נעמר לשליח דהיינו מפתח של פרנסה דהיינו שבע ורעב הניד לפרעה וזכר לדבר אל"ר ר"ת אוצר
שבע רעב :

וליוסף יולד ב' בנים בטרם תבא שנת ר"ת בשכ"ת דעונתו של ת"ח מע"ס לע"ש ולפי
דרשת רז"ל מכאן שאסור לשמש מטתו בס"ר קמ"ל כיוסף
דאף דלגבי דידה לא היה הרע' כי הוא המסכור עכ"ו החמיר ע"פ להיות כי העולם שריו בנכר
וש"ת כי אסנת לא בן איהם ומנע מנחה פונתה לו"א אשר יולדה לו אסנת לומר פעל דעת א' יסמכו
וכולן פון לטובה גם ס"ת שני בנים בטרם תבא בני' ג"ל כמנן הויה ודכ"י כי בשבת הוא יזווג
עליון וזה עינת ת"ח משבת לשבת כידוע ליודעי חן :

וליוסף יולד ב' בנים בטרם תבא ס"ה פרש"י מכאן שאסור לשמש מטתו כשני
רעבון . הק' מהר"ס א"ך שמש מטתו לוי כשני הרעב

ותי' כי לא היתה לו בת וצריך נקבה לקיום פו"ר . וק"ל ולמה יוסף לא שמש מטתו לקיום פו"ר
שהרי לא היתה לו בת מה חלמר יוסף קיים מילי דחסידותא . א"כ פנ"ל לרז"ל למ דרש מכאן
שאסור והלא יוסף מחמיר על עצמו היה ולוי יוכיח . וי"ל דרז"ל למדו איסור חסמים למי שקיים
פו"ר ממה שמלא יוסף אעפ"י שלא קיים פו"ר מנש' עצמו מהשמים עמדת חסידות האצמי
שקיים פו"ר אסור מדובר דל"כ מה הפרש יש בין מי שלא קיים פו"ר למי שקיים אלא בהכרח יש
בזניהם חילוק ומדלא קיים מרת חסידות ע"פ מי שקיים איש ביה איסורא יולדו דכרי מהר"ס
היותו אומר כי דרשה זו נפקי לה מרבויא דקרא דקאמר בטרם תבא ס"ה אכל לא ממלא שמש
יוסף כשני רעבון דמי גילה לנו רז זה אם שמש או לא ואם שמש מזה עבד שעדין לא קיים פו"ר
משפני שמכחו שלא היתה לו בת וכמ"פ הרא"ש גבי לוי ומתיהא לי למלא תי' הרא"ש הכי גבי יצחק
מבני בני אלימלך ואפשר דעדיף מינה קאמר דכפי האמת לא היה רעב במקום שהיו עומדים בו
ואה"ן אם היה רעב היו מותר' ג"כ כמ"ס :

וגם דמו הנה נדרש פרש"י דמו ודס הזקן הק' כס' דרוש שמואל למה לא דרשו

הרבו דגם לדס זרעיותיו כמו שדרשנו בני קול דמי אחיד
יע"ס ועיין מ"ס מזהר"ר חי' דא זי"ע בזה כס' פני דוד ואפשר לומר כי לא טייד נומר דמו ודס
זרעיותיו כ"א כנהרג ע"י אכל גבי יוסף שידעים היו אחיו שלא הרגוהו לא טייד למדרש לא
דמו ולא דס זרעיותיו ואף את"ל שנהרג ע"י יסמעלים הס' אינם חייבים ומס' דמו רזונס בהס'
גרמא למיתתו אם ימות והוא דומיא לדס הזקן דמפקיל לה ממילת גס דכפי האמת עידין הזקן
קיים ורזונס שאם ימות הס' הס' הנורמים מיתתו ויס' מי שחי' דגבי הכל כתיב דמי בלשון רבים
בהכרח רבוי זה שכינה להכללם ודאי זרעיותיו היואלים ממנו ומנוסו וספיר קרא אותם דמי
משא"כ הלא דכתיב דמו בלשון יחיד אין כאן אלא דמו משם ולא יותר ורבויא דגם לרבר שאינו
יולא ומנוסו ואינו בכלל גופו והוא הזקן דל"כ הי"ל דמיו כמו בכלל :

גם עתה כדבריהם כן הוא פי' כדבריהם שאמרתם שחם תהיו לי לעבדים

כך הוא וכשתהיו אלה לי לעבדים מה שפנה עכד
קנה רבו ומתחסד אני עמכם לשחרר אתכם ולקנות היום אשר ימלא אתו רגזיני לי לפעבד
ש"ס לי נראה כי זה היה מנסה נ' יוסף והיה מדבר בכפוס אביו ומה שהיה עושה אביו מסכים
על ידו הנה תראה מ"ס ככפוס נא הלי ויולא להם את שמעון בלא רשות והרמיה . ואפשר
שקודם לזה כך היה לו יוסף ובלשון הזה אמ"ל והא ראהי באופרו יחודס ליוסף הגבו עבדים
לעבדיו וכו' ולא דבר לו יוסף כ"א אשר נמלא הגזיע שכן אמר להם ואחם עלו לשלוס :

וַיֹּאמֶר פֶּרְעָה אֶל יוֹסֵף לֵאמֹר אֲבִיךָ וְאֶחָיִךָ אֵתְרִיכָהּ זֶה אֵל יוֹסֵף
מִיָּסֵף

פרשת ויחי

על ראש המטה
 דבר אחר על ראש המטה שהיה מטחו שלמה וכו' שהרי
 יוסף מלך הוא ועוד שנכסה לכן הניס וכו' עומד בלדקו
 ע"כ נראה לנדר שהי"ל לראש המטה ועוד שם הוא כפי' א' למה לא הפך פניו כי אם בשעת
 ההסתחיה וקודם ח"ו פנה אליו עורף לזה פי' שהיה מטחו שלמה וא"ת ומא' ידע אבינו ישקב זה
 לו"א שהרי יוסף וידוע כי ב' נסיונות הם בעולם והם יסוד כל הנסיונות : העוני והגלות
 והעושר והשליטה : והוא אומרם ו'ל עניות מעברת את האדם על ד"ק : וכו' אלו נכנסה יוסף
 ועמד בלדקו והוא כפי' אל לכל אחיו והוא שאמר שהרי יוסף וכו' ועיין מ"ש רס"י ג'ל בפ' שמות
 ע"פ ויוסף היה במצרים :

שמעון ולוי אחים פירט יי כענה א על סכס ועל יוסף ויהודה וישראל אל אחיו מי
וכו ע"כ שמעון ולוי הם שקראם אביהם אחים ע"כ וק דשמעון
ובני איה דכרו בפני ראובן שהוא גדול מהם וראיתי לה' ט' שתי בפני כ' לא ידכרו אכל בפני א'
לית לן כה ע"ט ון זה מספיק לדבר זה הוא מחק דרך ארץ וכמ"ס ואינו מדבר בפני מי גדול
ממנו ובר' א' מ"א מל' כ' ע"כ אבי אומר דל' מ' דע"כ ראובן ויהודה אינם בני הו עסוקים
חמיד בבלתא ומ"ס רש"י ו' ל' או יהודה הכונה מי הוא האים ומי הוא אחיו א"ת האים ראובן ואחיו
יהודה א"ת האים יראים שהוא מלך אחיו בכחם ראובן שהיה בכור : א"ך דל מהכא ראובן ויהודה
וכל בני הספח' שלא היו עובדים אותו כשארם עסכר וחבולן ושמעון ולוי למי ראו ליחס האמורים
לא לגדולים שבקטנים שהם שמעון ולוי ולא ליושכר וחבולן שהם הקטנים שבקטנים
ולפי שאין טעם זה מספיק שהרי ארכעתה קטנים הם לפני ראובן כמ"ס רש"י שקראם אביהם
אחים גילוי מלתא על איז אל אחיו :

ג' יסוד שבט מזהירה גרסינן בימא' כראשונה דכ"ו ע"פ יורו משפט' ליעקב וכו' לא תסבא לורבא מרבין דמורי הלא דחא משכט לוי אן

שכר

62

בְּשִׁפְתֵי רִנְנוּ אֶיחָד * שְׁמִיָּה * תְּמִיד * שְׁמֵשׁ כְּאֹר * וְה' תַּעֲלוּמוּ לוֹ אֶצְמִיד

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פֶּרֶשׁ"י לְהוֹדִיעַ חֵיבָתָם סְתֵמָסָלוּ לְכַבְּדֵם : וְכֵן אֵיתָא

משפ

עשה והנה טבע המלכות לאחר קרובי הצורה מהמלכות ולכן אמר אלכנה לכדי ואראה העולם
חיים והיבא דשכית הויקה אין לסמוך ע"ה כדכתי' ושמש שאלו והרעני ויאמר יתרו לך לש' הכ"ה
ויצא דיך לאור והיה לך שלום מרודך ואז אמר לו הוא יתברך לך טוב מזרים כי מתו וכו' ואז
התנכר משה ויקח את השמו כרוכל הקחור בעיירות ולא ירנשו לאמר אין זה שנתגל בפלטין של
מלך ומטה האלהים בידו כמנהיג אחרים ואז אמר כלבך לשון וכו' ראש כל המופתים מאמר
שאתה עשוק בדבר הרשות לראות את החיך ה"ך כשאתה הולך בדרך התעסק בדבר מלש וראש
כל המופתים אשר שמתי בידך דהיינו הנחש והמים לדם ועשיתם לפני פרעה עם אותו שבידך
מזכרת כסלך והיינו חנו לכם מופת והמים ה"ה היא לדם :

ותלד בן ויקרא את שמו גרשום וכו' ע"ד שאלו"ל שנסבע ליתרו מהבן
ה"ה כתון הוא לע"ה וע' ויקחמך

לכד חים לזה התגלל משה יצן גר עם שואמר בעל הבית עשה וא"ת מאלו מועד"ה רבה
פירוש נז יתרו שאלו היה כפונותו זאת לו"ה כי גר הייתי בארץ נכריה כלומר לשומעים יבא
אומר ט' עם זה הוא כי גר הייתי לבד ולא על ענין שהייתי אנוס כפונות שסבול ב' דרכים אלו
עם גר עם ומחוק הוא ומה שכתב בזה אולי מפני שאלו"ל עמה שלא מלו מפני שהיה יוצא לדרך
ויסתכן הולך מחמת הרוח המנסה לזה ההכנה וברתה בלור דאפשר דוקא ככריתם הכרול
יש סכנה מחמת הרוח מוכרי"ב :

והאמינו לקול האות האחרון פירש"י משתאמר להם לקימו כשילכם וכו'
והקשה הראש"ה ו"ל אכל לא ידעתי מה יעשה

באות הדם דמאי אולמיה עב' אותות הראשונים ותימן הש"ח דב' אותות הראשונים כיון שלא ראו
אותם מעים הכי לא ואמינו אכל אות הג' יראו בעיניהם מפוס הכי ואמינו וכו' והביא עוד בשם
מהרש"ל וכו' ומתבאר עליהם דהא מקרא מלא שפסוק האותות לעיני העם שנאמר וידבר אהרן את
כל וכו' וישם האותות לעיני העם וכ"ה רש"י בהדיא בפסוק כלבך לשון מזרימה וכו' ועשיתם
לפני פרעה ו"ל לא על ג' אותות האמורות למעלה שיהי לא לפני פרעה לזה לעשותם אלא לפני
ישראל ואמינו לו וכו' הרי לך בהדיא שפסוק אותם לעיניהם ומ"ה רש"י משתאמר להם וכו' דמשתמע
שלא עשה מעשה אלא אמירה בעלמא אמר להם לקימו כשילכם וכו' ה"ך בעשיית אות הצרעת
שהעשה לעיניהם משתאמר להם טעם לקות הצרעת לפי שסיפתי עליכם וכו' דכלאו ה"ה
שעמאל לא יאמינו באות זה טפי מראשון והרב מוהר"ר אליהו ו' חיים כחך דאפקרה דייבא
ל"ק מאי אולמיה וכו' כי ברובו האותות ירבה ויפרוץ אותות הדבר ע"ס ולפי דבריו הרב קשה מאי
טעמא דקב"ה שלא מסר למשה אלא ג' אותות ולא יותר אדרבה ירבה באותות כדי שיתאמת הענין
ביותר ולפי דרכו יתורץ דאפסוקא הילכתא במס' יבמות דף ס"ד ע"ב דכניסואין ומלקיות קי"ל
ברבי דאמר כתיב הו"ה חוקה וגו' וסמכות קי"ל כרשב"ג דאמר בתלת הו"ה חוקה וסמכות
אחי ספיר דמעה גפסס ד-ישראל ואמינו אי מדמו האימילתא לניסואין ומלקיות דבדרי הו"ה חוקה
כשיעשה לעיניהם ב' אותות ואמינו כי ה' שלחו דבריה הו"ה חוקה ואי מדמו האימילתא לניסואין
זסור שמועד דבתלת הו"ה חוקה ה"ה חוקה וכו' אין אנו צריכין לטעמו של רש"י ז"ל
שכתב וסמכות לקול האות האחרון משתאמר להם וכו' משום דאי מדמו האימילתא לניסואין
ומלקיות ואמינו לקול האות האחרון דכתיב הו"ה חוקה ש"ה שלחו ואי אס לא ואמינו גם לב'
האותות שידמו האימילתא לניסואין וסמכות זסור שמועד ולקחת ממנו היאור וכו' טעמא חות ג' דבתלת
הו"ה חוקה שאני שלחתי ואין לומר מי איבא ספיקא קמי שמיא שזה הדבר תלוי בכחיתם של
ישראל :

וחקה צפורה צור ותכרות וכו' אחז"ל שהיה המלך בולעו למשה וכו' ולכן

מוטב שתפגע מזה"ד כך ובעתלך שכינ רגליך ולא תפגע בעלי יען כי חתן דמים לי כיום
שמחך יאכר בעלי הלוא לא היית חתן ויאכר יום שכולדת בו ולא יסתכן בעלי אכל כשורף
עמנו המלך או תקנה דכריה ואמר מה שאתה לי לך כני חתן דמים לא דמי אכר רחל מלכות
כי

כי נכמרו רחמיה על כנה כי דמים ישכול ב' פנים אם למשה אם לבנו לומר ע"ד אל יפתח אדם פיו לשטן כדי שלא תפגע קללות בכנה ומתוך :

פרשת וארא

יאמר ה' אל משה וארא אל אברהם וכו' וגם הקימתי וכו'

וגם אני שמעתי וכו' כ"ל בהקדים מ"ס בסוטה ח"ל הני תמני בני בני דאמר דוד איתיהו לאכפלוס לעלמא דאחי : וקסא הסוספות הא בחלק גרסי' ברא מזכי אבא אבא אבא לא מזכי ברא לא אברהם מזכי את ישמעאל ולא יצחק את עשו . וי"ל משום דאכפלוס נטל את סלו בעה"ז משום דהרג לכן הועיל לו תפלת אביו ולפי ששטן כוכל לומר תירץ אחר דמה שאבא לא מזכי ברא היינו בלא תפלה אבא בתפלה כמו שפסא דוד אבא מזכי ברא : לפ"ז מלגו למימר מאי דאמרנן אבא לא מזכי ברא פי' בלא תפלה : אבא תפלה או מי שקיבל יסורים בפה"ז או מי שלא עבד ע"ז האב מזכי ברא ו"ס וארא אל אברהם וכו' וגם הקימתי וכו' וקסי' הלא אבא לא מזכי ברא וק' ואלו שמעתי את נאקת בני ישראל שתפלה הועילה להם : ועוד אשר מזרים מעבדים אותם והם סובלים עונשים בפה"ז ואזי יוכל אבא למזכי לברא וזו"ס והם לא שמעו אל משה מקור רוח ומעבודה קשה ואיתא במדרש לפי שהיה קשה לישראל לפרוש מע"ה ועבוד ע"ז אבא לא מזכי ברא לו"ז וידבר ה' אל משה ואל אהרן ויטו להפרישם מע"ה כדאיהא במדרש ואח"כ להוציא ישראל ממזרים וכו' ודוק לק"י :

ושמתי פדות פרס"ז ל סידל וכו' נראה דקא מפרש פדות גאולה כמו שת"ה וגם יונתן פורקן ולבי אומר כי פדות זה הוא גם למזרים רצוני שמכת הערוב הינה דוקא בין המזרים ואם איש ישראל יבא לבית המזרי לא יזווק מהערוב הנמצא שם ואף גט זהא אם מזרי יבא לבית ישראל ימלט שמה כי אין רשות למחבל ליכנס לבית ישראל וזו ושמתי פדות בין עמי ובין עמך כגובה פדות זה יהיה לעמולעמך ופסוט ודוק :

כי בפעם הזאת אני שולח את כל מגפותי פרס"ז מכלן שמכת בכורות שקול כנגד כל

המכות עכ"ל : הנה כל המפרשים מקשים היאך נרמז בכאן שמכת בכורות שקול כנגד כל המכות ורבים עונים ואומרים שטעית כפל בדפוס שהמדינים מלא כתוב מ"כ והוא מכת ברד והיא באמת שקולה כנגד כל המכות כדכתיב כי אנכי שולח את כל מגפותי ש"מ שמכה זו של ברד היא קשה ושקולה כנגד כל המכות והמדינים טעה וכתב במקום מ"כ מכות בכורות כך שמעתי אבא לי נראה דהפסוט כך הוא כתיב הנה אנכי הורג את כדך בכורך וגו' ופר' רש"י ע"ז הוא מכה אחרונה והאחרית תחלה מפני שהיא קשה וכו' וא"כ קשה דכאן גבי מ"כ כתיב הנה אנכי שולח את כל מגפותי וגו' דמשמע דמכת ברד קשה מכולם מדכתיב את כל מגפותי : ועוד קשה דלפ"ז דמכת ברד קשה מכולם הוה ליה להתורות במכה זו תחלה ולמה ההרהר שמכת בכורות שהיא הכה אנכי הורג את כדך בכורך אלף ודל' דכך הוא הפסט דהא דקאמר דמכת ברד קשה מכולם לאו דוקא מכולם מכל מכות יחד אלף כך הוא הפי מכל מכה ומכה ספני עזמה מכת ברד קשה ממנה ולכך כתיב ביה כל מגפותי אבא באתת מה שאמר גבי מכת בכורות שקשה מכולם פירוש מכולם יחד דאף כשהנרף כל מכות יחד אעפ"כ מכת בכורות קשה מכולם : דמדכתיב כאן גבי מכת ברד הכה אנכי שולח את כל מגפותי וגו' שמה שיהיה דמכת ברד היא קשה מכל אחד ואחד בעבור שהיא מכה גדולה שבכולן וע"ז קשה למי לא התרו בו תחלה : אלף ע"כ ש"מ מכות בכורות קשה מכולם פירוש מכולם יחד לכך התרו בו תחלה לק"י :

הנה יד ה' הויה וכו' ויס להעיר במקראו סללו דהו"ל וכתקנה ישראל לא ימות מה זו הפלאה בין ובין : ותו מכל לבני ישראל דבר אין לו בהנהגותיו

ל"ל למכתב יעשה ה' הדבר הזה בארץ ואלה בשמים ס"ד שיעשה : ותו מהו זה שאומר פעם אחת לא מת אחד ופעם אחת עד אחריתו נותן ט' לפניו משום דלא מת עד אחד לכן ויכבד לב פרעה דמשמע מדכתוב והנה לא מת וכו' שכל ליתן טעם לויכבד ואינו כן :

ונראה לישב הספרם וההבדל שפילא ה' בין מקנה ישראל ובין מקנה מצרים ההפך מן הקלה אל הקלה והוא שכל ישראל קנה בהמה מן המצרי בשדה בדיבור בעלמא אעפ"י

שכדינו לא קנה עד שימסוך כיון שכדינוס קנה בדיבור כי כן דתם : תהיה הכהמה לפלטה :

ו"ס ולא ימות מכל לבני ישראל דכ"ר הפי' קנה בדיבור שקורין פלא ברא כיון שנק' עם ישראל עליה פלטה לה :

וב"ס בהמת הסות חזיה של ישראל וחזיה של מצרי והיינו ריבוי כל דקאשר ולא ימות מכל לבני ישראל שיש לו חלק בה ולא זו דכ"ר בעלמא : וש"ת מאן לימא לן

שיהיה מצויאם זה בין ישראל ובין המצריים לז"א מתח יעשה ה' הדבר הזה בארץ יהן בלב אלו ואלו להסתחף בבהמות ולקנות בדיבור אחר :

אבל במצריים כהאי גוונא שחמרי קונה מישראל בדיבור לבד ובכ"ר וס"א חס נסתחף עמו כבהמה והיו הכהמות הסס עדיין במקנה של ישראל לא פלטו

אלא מתו ו"ס וימת כל מקנה מצרים לאתווי הני גוויי בין השוחפות בין שהיה של מצרי בדבור אחר כיון דנקרא סם מצרי עליה לא פלטה אעפ"י שהיה במקנה ישראל עדיין : והיינו דכתוב

וממקנה בני ישראל לא מת אחר משמע אחד המיוחד לישראל שלא נק' סם מצרי עליו כלל זה לא

מת אבל שהיו מיוחד לישראל אלא בסיתוף מצרי בחזיה או קנאם בדבור לבד לא פלטו אלא מתו

אעפ"י שהיו בחור מקנה ישראל ע"כ מוהריב"ע וק"ל א"ה סות' אצות' אס ישראל הסותף עם

המצרי דייק הרב מריבויא דמכל דפלטה ואפילו הוא ברשות המצרי כ"ס כשהמצרי סות' עם ישראל והיה ברשות ישראל דקרינן ביה מכל לבני ישראל וקסו קראו אהדדי כתבי מכל וכתבי אחד דמא'

המיוחד ואי נימא איפכא דסות' ברשות המצרי מת וברשות ישראל לא מת אחד ואיינו אותו המיוחד להם בשות' ניחא טעו ודברי הרב ז"ל :

פרשת בא

לא נשאר ארבה אחד פרש"י אף המלוחי וכו' כת' הר"ם ז"ל לא ידעתי למה לא

אחרו בערוב אף המלוחים שעלחו וכו' וכן הק' היפ"ת

הוכחו דבריו כס' כיסוקי שמואל וז"ל ובס"ר דף ע"ה אחרו מהו לא נשאר ארבה אחד אר"י כיון

שכחו וכו' וגמלה מהם חביות וכו' וק' אמרתי דקדקו הכי במ"ס בערוב לא נשאר אחד

וכו' ותי' דלא נשאר אחד דערוב אטריד על ויסר שפי' הסרה והליכה לא מיתה ע"ס וק"ל מה גלוי

הוא זה דלמא ויסר פי' ע"י מיתה דהיינו שמתו ועדיין אפס"ל שנשארו מהם חיים אבל לא ירעו

ולא יסחיתו לכך אטריד לא נשאר א' דהיינו חי אלא כולם מתו : וי"ל דרז"ל שדרשו אף המלוחים

וכו' ממילת ארבה יתירה מפני לא דודאי לא נשאר אחד לרד לגופיה דל"ת נשארו מהם ארבה

שחינם מוסיקם לכך כתב לא נשאר וכו' ואע"ג דכתבי וישא את הארבה רובם קאמר אבל נשאר

מיעוט וכמו שפורש במכת הברד אע"ג דכתבי ואת כל עץ השדה שבר אפ"ס כתיב במכת הארבה

ואת כל פרי העץ וכו' ס"ה הכ' לרמות קו' היפ"ת מעיק' אך הוק' לזו"ל מאי ארבה כי הים די

באומרו לא נשאר אחד ומתו ארבה אלא לרבות כל הנק' בשם ארבה ואפילו המלוחים ומה שלא

רמזו תורתינו כן בערוב הט' הוא כמ"ס הר"ם כיון שהיו חיות טורפין וזה פשוט : ולתי' היפ"ת

ק' לתורתינו הקדושה שלא הודעתנו בערובם שלא נשארו אפילו המלוחים כמ"ס בארבה מה

יחאם שלא היו גרין מהם א"כ הרי הוא זקוק לדברי מוה"ר וזלמה כתב אין אנו צריכין לדבריו :

ואם יאמר שהמלוחים נשארו להם קשה מ"ס עכ"ה וזממכת הארבה שלא נשארו המלוחים :

וכל בכור בהמה פירש"י כשהקב"ה נפרע מן האומה נפרע מן אלהים ע"כ וקשה

לכאורה משמע מהכא שפורענות אלהים הוה לבסוף וכן בסדר

הקרא מאחרת פורענותו ואל לעיל כפ' וארא פיר' סי' במכת החרב לוי שהיו עושים לנילוס

לפיכך הלכה יראתם תחלה ואח"כ הלכה אותם אמת עקדים לפרע מן אלו האומה נח"כ מן

מאור ושמש

האומה וא"ל דהכל היתה המכה בבת אחת כמ"ס רש"י בפסוק ועברתי וכדל"כ בודאי שאלהיהם לקו עמם בבת אחת ומ"ס הכתוב וכל כבוד בהמה לבסוף לא מסוס איחור לקיותם חלף מסוס פתיחותם כמו מכבוד פרעה עד וכו' משל"כ כפ' וזרח שהיו המכות בזה חל"ו דם ואח"כ נפרדו וכו' קדם הפורענות מאלהיהם וכמ"ס רש"י שם נפרע מאלוה תחלה :

למען רבות מופתיו פירש"י מכת בכורות הקשה בס' נח"י ו"ל וקשה לי דהכתוב אומר בארץ מצרים ואלו המופתים היו חוץ לארץ מצרים ע"כ

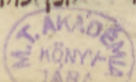
ולכאורה היה נ"ל לתרץ דמשום מכת בכורות שהיתה במצרים קאמר קרא' בארץ מצרים כלומר וקצת מהמופתים בארץ מצרים וזה דוחק * ואפשר לומר דגם פי החירות שנעשו המופתים סביבו משם נקראו כפי ע"ס ארץ מצרים ואעפ"י שהיה בין ארץ מצרים ובין פי החירות ג' ימים כדמשמע פ"מ רש"י בפ' ויסעו מרעמסס וכו' וכפ' בשלח בפ' ויסעו ויחזו וכו' נמצא שהיה ב' ימים מהלך ג' ימים אעפ"י כן אפשר לומר שנקרא פי החירות בשם ארץ מצרים כמו שאלו רואים בעיניהם שבישו שמה כפרים נקראים ע"ס המדינה הסמוכה להם ועוד שהרי כתב רש"י בפ' בשלח בעל פה נשאר שכל אלהי מצרים וכו' אלא שאלו מצרים היה במקום ההוא אעפ"י שהיה רחוק ממצרים ח"כ ספיר יקרא המקום ההוא בשם ארץ מצרים גמי ועוד כתב רש"י שם פי החירות הוא פיתום וכו' ופיתום הוא מקום אילות של מצרים כמ"ס ויבן ערי משכנות לפרעה את פיתום וכו' ח"כ ספיר יקראו כשם ארץ מצרים ואע"פ שקריעת ים סוף וביטור המצרים לא היה כפי החירות משם אלא סמוך לו ח"מ מתחשב הוא מפי החירות :

וינצלו את מצרים כתב בס' זוף דבש ו"ל והלא היה להם ע"ז של כסף וחבב וע"ז

אסורה בהגדה * אלא נחכים היו שבאלוהים עשה ה' ספטים לזה נהנו ממנה * וא"ל על דבריו ו"ל דק"ל כרבי יוחנן דע"ז שנשפטה מאלוה * אסירה וכמ"ס הרמב"ם ו"ל בפ' מה' ע"ז וישראל אינו יכול לבטל ע"ז של נוי * דו"ל שיש חילוק בין ישראל לאיכוו סכסכים שעשה בהם ספטי וביטול * אך עדיין ל' דהרב סבור כסדר הר"ן שחילק בנשפטה מאלוה הובא דגמבר דה' משט וסעיקר קיים להיבא דנשפטה כולה * דנשפטה כולה שריא בהגדה דודאי הגוי בטלה כיוון דנשפטה כולה וכן היא ס' הטור עיין בט"ז סימן הג' והבא אין לך שכינת ב' לה בהתכה שנימוח לגמרי * הו"ס ל' בהידוך ס' דהר"ן שיש חילוק בין שברים גדולים לשברים קטנים דנשפטה שברים קטנים אפילו מאלוה שריא וכאן במצרים נחמו כדונג מפני ה' אלהים ואין לך שברים קטנים יותר מזה שלא נשתיר בהם שום ממש * אבל לפסק מרן הרב"י בס"פ סימן קנ"ו ס' י"א דנשפטה מאלוה אפילו שברים קטנים אסורה עד שיטלה הגוי ודאי שגם אלהי מצרים אף שנחמו כדונג אסורים מאחר שלא בטלו המצרים דע"ז אין לה בטול כ"א ע"י מי שפוצה ואפי"ע ע"ז אחרת כמ"ס סס ס"ה ו"ל :

והיה לאות על ידכה ולטוטפו בין עיניך כי בחוק יד הוציאנו

וכו' הק' בס' שמש שלמה דכיון דבחוק יד הוציאנו הו"ל לאות לקשור הפליון ביד ימין שהיא חוקם ולא על יד ידכה * וזה"ל לפ' עפ"י מ"ס רש"י בפ' שמות ע"פ בחזקתך את העם ממצרים תעבדו את האלהים על ההר הזה * שאל"ה למשה ח"ס וכו' אוליאת את בני ישראל שאל"ה להם זכות בהוציאתך את העם וכו' פתקידים לקבל את התורה ובשכר זה אוליאת * וידוע הו"ל ששמאל האדם הוא מכוון כנגד ימינו של הקב"ה בשמירת ה' כנגדו * ואמרנו ל' בנת' כשע"ה בימינו וכדורע עזו בימינו זו תורה דכתיב מימינו את דת למו * ואמרנו במד' הובא בס' דרוש שמואל כפרשת משפטים שדיבור היה יוצא מימין הקב"ה לשמאל ישראל * נמצא שהשמאל ימיוחס לחורה שהוא מכוון לימין ה' שבו נתנה התורה והדיבור היה בא מכוון לשמאל ישראל * ואזי שאלמר וקיה לאות על ידכה שהיא יד שמאל ונותן טעם לשבח למה בשמאל כי בחוק יד כסביל התורה שהיא חזק וידו של אדם כמ"ס אר"י בזה וכו' הוציאנו ה' ממצרים ולכך חנינו בשמאל שהוא מכוון לימין ה' שממנו נתנה התורה * ולפי תיזוק זה אינו שהרי רבו' נחמו טעם למה אין מקצתן בימין קצתן שבו נתנה תורה דכתיב את דת וכו' * אכן וכו' על נבי עפ"י מ"ס בדרש מבחמה ע"פ

תמי עליו רוח ה' ויפוס וכו' וז"ל דרש' הנחמא נסתכל בע"ה למשה ראוי ראיתי את עמי אשר במצרים מאי הן ב' ראיות הללו א"ל רואה אני שעתידין לחטוא בעגל ואעפ"י ראיתי את עמי עמי וכו' כמלא שקושי השעבוד הספיק לפדיונם וכמ"ס בס' לב אהרן סס כפי' האחרון פ"ס וזהו היות לאות על ידכה דהיינו יד שמאל שהיא כהה ונותן טעם לשבח למע יד שמאל כדו להורות לנו שבשכיל יד החזקה של מצרים בעבודה פרק המפרכת והמחשת כח האדם שנחטו עליו הולחנו ה' ממצרים ולא מלדקוחינו ומעשנו הטובים ולזה בא הרמ"ז ביד השמאל שהיא חסומה כח משא"כ אם היה הליווי ביד ימין אינו ניכר ענין זה שהשעבוד הוא הנורם ליולדתו והיינו אותם שהקב"ה המלכו בו בימין מחמת חשיבותה לא כן עשה שהסנהס ביד כהה שהיא חסומה כח מורה באצבע שחטת כחונקופי השעבוד גרם שיחיה ודוק:

פרשת בשלה

לא ימים כתב רס"י וז"ל הקב"ה את עמוד הפנן וכו' ע"כ וכתב עליו הרא"ה שחול מבין הפעיל שהוא יולא ונרדך פועל וכו' ואעפ"י שמאלנו הפעיל עומד לא ימים מתוך ההלל וכו' כחר לפרשו יולא כמספטו ע"כ וכאן הכן שאל למע כחר לו כיולא יותר מבעומד ואפשר לומר שהוא רוחק לפרשו עומד לפי שנראה קים כח ויכולת כעמוד הפנן למע את עצמו בלתי רשוק ח"ו וט"ו דבחר לפרשו יולא ולא עומד ואנן ראיתי לספר הנדפס מחשם זה שמו מלאכה הקדש על רס"י וז"ל דנין על לאו זה של הרא"ה וכתב ורבים תמהים על פי' זה דקא נחבי ויהושע בן נון כער לא ימים מתוך ההלל ולעד"ד דאין זו תמיהה לאמרין בס"ר ומשרתו יהושע בן נון כער אמ"ל טוב אל החבה ואם לאו הרי יהושע מקדם חתוק ע"כ ואעפ"כ לא יולא דבר לבטלה וכתב הס"ד לזה לא אמר לא מע אללא לא ימים לפתיד הרי דגס לא ימים הכתוב גבי יהושע להכי נכתב לא ימים ר"ל שעתיד לזכות של ימים וכו' עכ"ד:

אחר נראה דלא נחן לב לראות דברי הרא"ה שהוא עצמו קעיר מס' זה ויפ"ל כתב שרס"י וז"ל כחר לו לפרשו יולא א"כ שלא כדיוקנא דרבנים תמוהים על פירוש זה: **ואפשר** שנוסחה אחרת נודמה לו בדברי הרא"ה אבל עכ"ז רואה אנכי שזה שפירא ט"ס ר"ה הוא גמ' מרובה בכתובות דף ואינו מספיק למע שכתב רס"י כפי' הכתוב כי אין זו כ"א דרשה מרה"ל לא מע ומה שכתב עוד דרש"י וז"ל הוקשה לו כיין דקרא אדבר תרוייהו למע לא אמר לא ימיוס כלשון רבים לו"פ דקאי איחידו של עולם וכו' ע"כ:

אין זו דרך מולדתו מידו העבר"ה דמי' דלא ימים הוא לא העביר וקאי על עמוד הפנן דבאשר הוא סס יחיד היות ממעם כי כן כתוב עמוד הפנן יומם ועמוד האז לילה ולא ימים אבל אחד קאי כי לא קוי משמשים בערבותא עד שיפול עליהם לא ימיוס והדרת קושי' לדוכתה למע ליה לרס"י וז"ל לפרס שהוא פועל יולא ולא עומד אלא מחבורת כדשנינו מעיקרא ודו"ק:

וישבו ויהגרו כתב רס"י וקובלו לאחוריהם לצד מצרים וכו' שמשני מקשים למע נרדך לכות לישראל ע"י היות לו כניכול להליך עבדו למקום שהוא חפז וישראל ילכו אחריו עין כתיב וז' הולך לפניו יומם לנחותם הדרך וזה"ל כי אין כפס גס המצריים סיי רואים את הנס הגדול הזה של עמוד עין יומם ועמוד האז לילה שהיה הולך לפניו ובה' שנינו לישראל כיום ג' ללחם שלא ילכו אחר עמוד הפנן שניחו לו זרס דכזה יטפן המצריים ויחמרו עוק' אותם והראים כי שני אליו צורף ולא פנים וירדפו אח"י ועוד נראה לי טעם אחר כי להיות שרבו ויחבדו סיי קיטנו לפני כול פנן שטעמים סמ"ו וז"ל אר שיחמרו קסא יראתו או מפני שטעמן קטמן יוסף שגלה להם וחקים זה הוא מקום שטמא ולא רצה הוא יתבדך לנולד כענין כבוד ולכן לוח אותם שיטבו הם שמשני שחרב הס"ד עכ' קושי' זו ולא זכיתי לחסותי הרב ה':

ותקח מרים הנביאה וכו' מהכיר י' בן הערות טכס' אליוחן ממרכיבו קנה ידוע כי מרים היא פועה המילת ובא לומר שהמילת

שהמילדת הזאת באה לקבל את הדור ההוא כי כולך יפה רעיתי ומוס אין בך שכל המינקות שגדלו על ידה לא היו בפנקס לילית כי כולם היו זרע קודם מטעם להחפזא וכולם הגליחו וסיו באים עדרים עדרים לבתיהם אחר שהגדלו והנה ח"ק עולה לילית ר"ל לקחה תחת ידה לילית רבונה וכפופה ולא היתה לה שליטה במינקות כי זרע ברוכי ה' המה ולא התפעלו ונשם הקדקניות ותלכנה אחיהם גם במחלה והרי היא חסירה מחלת כתיב לומר גם אנו נחזיק טובה שגם מחלת השולטת בלילי רביעיות לא שלטה בהם ואין צורך לומר לילית השולטת בלילי שבת שהיו שומרים אותו בקדושה ובח"ש ר"ל על ימח משה במתנת חלקו אלא אפילו בליל רביעי שהוא חול ושלטת בו מחלת לא היתה לה שליטה על המינקות ולכן גמרו השירה בתופים ובמחול' והכונה שכולם הנונים ורחויים לגנים ונפלאות שנעשו להם מזר זכות אבותיהם ואמותיהם שלא היתה להם שום פניה לחיצונים ויש להם ידיהם כמעלת הזכרים וזהו ותען להם מרים להם ולא לכן שירו ולא שוררנה עוד יתבאר הפסוקים עד' וידוע מה שדרשו בגמ' דסוטה שהתנבא מרים בהיותה אחת אהרן ולא אחות משה עתידה אמי שחלד בן מושיע את ישראל וכאשר ראו הנשים גדול פנותנותה שלא לקחה ב"א התוף וידוע שהתוף אינו ב"א להסמעת קול שמכא"ל כנגד שמים על הרף או הסכ"כור ולא לקחה מחולות שהיא כלי זמר לומר בו מיני זמרה אז התפעלו גם הנשים ולקחו המחולות שזמורין בהם והסכו למשפט שמה שראוי לכולנה לומר ולקבל הוא על מפלת משה שזכה לכ"ל לנאל ישראל ולהקריע בו על ידו וללקות המזריים כולם בגופו וממונם ופסוק מה שהיה בדעת מרים לשורר שילתה נבואתה לפועל שנתנבאת עד' ולפרסם מעלתו שמשעה שראתה אותו בת פרעה ראתה שכינה בדרשי' בגמ' ותר' אוהו כי טוב ראתה עמו שכינה ושל' ינק חלב טמא וכיוצא מקיבוסין אלו הראויים לקבלו ולכן יצא החריש בתופים ובמחולות' או ותען להם מרים שירו לה' וכו' וכו' מה שראוי לכל לשורר להג"ה ולא לשורר במעלות משה אלא לשלם חודות להג"ה כי אנו לא היתה כוונתי עליה אלא על הג"ה ה' או יורה דרך הלכה ותען להם לפי שראתה קצת מישראל באים לקול תופים ומחולות אז גערה בהם מרים שירו לה' וכו' התעסקו אחס בשירתם ללד אחר ולא סמוך לגנים כי יצר סמוך רודף אחר העוסק במיני זמר ע"י גנים ונחגרה בהם יג"הר' מוהרי"ב ע' :

שם שם לו חק ומשפט וכו' במרה ניתן להם שבה וכו' הק' הרא"ם ממ"ט במס' שבת אלמלא שמרו ישראל שבת במס' שבת אלמלא שמרו ישראל שבת ויבא עמלק והלא אותה שבת שילאו ללקוט לא היתה שבת ראשונה דכתיב ויסעו מתיילס ויבאו וכו' בחמשה עשר יום וחניא בפ' ר"ע אותו יום שבת היה ואחר אותה שבת ירד להם המן וכו' משמע ששבת שלישית שאחר מרה היתה וכו' : ואפשר לומר דאיסור הוצאה לא נהמר להם במרה עד פ' האן כמ"ט הרא"ם עליו לקמן בד"ה ביום אחד בשבת היה : וא"כ בשמא הוצאה שהיו מוליכים עמם כל אשר להם לא קסיה דאיבא למימר דאיסור הוצאה לא נכלטו עד פ' המן דכתיב ביה אל יצא איש וכו' א"כ ספיר אמרו בגמ' שבת א' שהיה א' לאיסור הוצאה אע"ג דשבת במרה אישקוד איסור הוצאה לא נאמר עד עתה ולא שמרו אותה דכתיב ויכלאו מן העם דהיינו שהוציאו הכלים בידם ללקוט ולא מצאו ח"א אלמלא שמרו ישראל שבת ראשונה : **ורם השמש** ג' וחס' במסרה וחס' השמש וחס' וחס' אבי כנען וחס' לאדוני המלך שהמן היה מגיד ומודיע למי העבד וכו' כ"ב פ' דבס' ו"א ע"ס דג"ה רע"ה א"ח"ז מלאתי שהיה פי' בעל הטורים בשם אביו ז"ל הובא בס' מסורת הכות כרים מלכים יע"ס יצ"ל ע"ד חו"ל לע"ז מוליך חמה מנחמה רשעים נדונים בה וכו' וידוע משח"ל כי חמסו הרשעים בעבירה מבטיר ומחמם אש הניחם מפ"מ וז"ס וחס' השמש וחס' כהמם דונג מפני אש יכדור רשעים וכו' אבל הגדויקים וחס' לאדוני המלך למותלתם וטובת' ואם ישכנו השנים וחס' להם מו"ה :

ויקראו בית ישראל את שמו מן וכו' מקשים דהא כבר קראוהו מן דכתיב ויאמרו איש אל אחיו מן הוא וכו' מה ראו לחזור ולקרות לו שם פ"ה : ואפ' לומר דמיקרא לא קבעו לו שם כל בית ישראל ועכשו

עב

פרשת יתרו

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹּהֵן מִדִּין וְכו' מִתּוֹךְ הַכִּיּוֹר וַיִּרְאֵהוּ הַהֶעָרֹת שֶׁנִּפְסָקִים אֵלָיו
וְהַעֲבִין הוּא שָׂבָא הַכְּתוּב לְהִצִּיעַ טַעַם הַבְּאֵר
לְפָנֶיהָ אַחֵר שְׁלוֹחֵה וְהַכְּנִיעַ עֲמִי לְהַכִּיּוֹר לֹא סָחִיו מִן הָרָחוֹק כִּשְׁבָּרוֹ אֲשֶׁר וּבִנְיָו הִי"ל לְאִסְס
אֵלָיו לֹא עָדִישׁ מִיָּקָר וְכֹאֵר הָיָה שֶׁסִּיּוֹ עָמַל לְשׁוֹב לוֹ לְעָרֹה"כ מִתְּרַאֵם יִתְרוֹ לְשָׂבָר וְלַהֲכָנִיעַ
עֲמִי לְקַחֲרוֹת לוֹ הַטַּעַם הָאֵל כִּי בֶן מִדִּין וַיִּשְׁמָחוּ לְאִדְרוֹכֵי יִתְרוֹ וַיִּרְאֵם מַעֲבָה עַל מַעֲבָה שְׁפִירָה
מַע"ו"ה"כ" וְתוֹתָן מַסָּה וְרוֹחַן מִן הָרָחוֹק לְפָנֶיהָ אֲשֶׁר וּבִנְיָו כְּדִלִים מִמֶּנּוּ כִי אִדָּם גִּדּוֹל הוּא"ה"כ
אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמַעַב כִּמֹּם מִי שֶׁסִּיּוֹ כִּי לְפָנֶיהָ וְהַכְּנִיעַ אֵלָיו עַם פֶּיךָ וְהָיָה מַשׁוּבָה
לְמַ"ס כִּי כִבֵּד עֲשֵׂה לְשׁוֹן ע"י הַבְּחִילָה כֹּה"כ" כִּי שֶׁמֶם ה' לִגְבֻרָתוֹ וְהִטָּס יִד מַסָּה עַל
הַנְּחִילִים וְהַכְּנִיעַ מַעַב לְפָנֶיהָ וְכִיּוֹרָה כִּי עָדִיו בְּחִימוֹתָיו נִלְחָמִים נִכְרִים בֶּן עֲדִיו וְהַיִּזְרֹךְ הִכ"ה
לְעִשָׁתָּה פִּי בְּרוּם סָדָה וְנִתְרַפָּא וְיִשְׂרָאֵל עָמַד בִּי הוֹלִיָה ה' אֶת יִשְׂרָאֵל מִיָּד מַחֲרִים וְהַכְּנִיעַ
הַשִּׁבְעָה

מאור ושמש

ע"ה

הפיצה בשל המסוכן דטעמא מאי שלחא משה הוא מסוס דעל הראשונים אנו מטעמים וכו' א"כ
הרי הוציא ה' את ישראל ממלכים ולכן ויקח יתרו וכו' אחר שלוחיה כלומר אעפ"י שבגד בה משה
ששלח. ועוד טענה אחרת שלא היה לו ליתור להספיל עצמו יען אשר פס פא' וכו' ולא היה מן
הראוי לו לקרות שמו ע"ג גר הייתי בו אינו מחק המוסר כי הסתדלתי עמו והאספתיו אל
תוך ביתי ונמתי לו בתי לאשה ומה מצא בכו עול לקריאת שם זה אבל מן הראוי היה שח' שגולד
לו יקראנו אליעזר כי האמת הוא הט' שנתן על שם זה כי אלהי אבי בעזרו ח"ש ושם הא' היה ראוי
אליעזר וכאן לא אמר כי אחר רק כי אלהי אבי בעזרי כלומר כך נהא ליקרא ומודה אני בזה אבל
באותו שם גרשם שקרא אינו מחק המוסר כנ"ל. ועוד ויילני מחרב פרעה וסדרן של דברים כך
היה בתחילה ההלכה. ואח"כ הגדות א"כ מכל זה יתחייב שלא להחזיר לו אשמו אלא ויבא יתרו
חותן משה הוא מטעם שהוא חותן משה וכו' דמנה לו בית זוגו על הנכר כיעקב אביו וכמ"ס בזהר
פ' שמות א"כ מוכרח להביאם ולא תהיה זאת לו לפוקה. ועוד ט' אחר להבאם הוא אל המדבר
ללמוד תורה ולהתגביר. ולענין מה שקרא אותו גרשם כוט"ג ר"ס מהו שם ותו יייתי אבי מ"ל
ואפ' עפ"י מדרש חו"ל מ שפס מלך משה בנוס קודם לכתו למדין ולזה כיון משה דייקא שפיר ג"ר
ס"ס ודייקא הייתי אבל יתרו חסב שכל מדיון הוא אומר וקשיא ליה הסדר כלעיל אבל לפי זה הנה
הסדר נכון שקרא שמו גרשם לומר מלכותי הינה מעלה ביעיני כי גר הייתי וכו' ולזה קרא כנו
פראשון ע"ס מדותיו כי זהו העיקר בעיניו לקריאת השם הראשון וכסגולת השני אז הוול לקרוא
ע"ס ההלכה וזהו וסם האחד אליעזר כאילו עתה מתחיל לומר האחד אעפ"י שהוא שני מוריה ע"י
וישמע יתרו כהן מדין וכו' כתב רס"י ז"ל מה שמורה שמע ובא קריעת ים
סוף ומלחמת עמלק ע"כ המס' ז"ל הים לדרכו פנו
בכונת דבריו ז"ל ואשר אני אחזה ביום קושי עמם בדבריו לפי שדבר זה סנוי במחלוקת ים אומרים
קריעת ים סוף שמע וי"א מלחמת עמלק וא"כ למה זה רס"י ז"ל עשאים כורך לקיים מה שנאמר
ולא הכריע כס' א"מס' כדרכו. וקודם כל צריך לדעת מאי בנייהו דהני רבואתה דמר אמר
חלד ומר אמר חלד ופליגי וראיתי מי שפי' כי לכך נקט קריעת ים סוף בהקדים מו"ל כי יסב
ועשו חלקו ב' עולמות וה"ט טעמך בהנה מזה העולם ולא מוקריגול מכ' טעמי' או מסוס גזרת
בין הכתרים סגורה על זרע אברהם וכולל גם עשו וקי"ל הנושא תוב כד' בני אדם ובא נפטר
מן הא' אותו שפרע חזר ונפרע מן הב' ולכן בני יעקב נהני' מהעו"ל בהם סגורה לעשו. או חט'
שהוא מתחייב ליתן לבנו דרך כדי לזכות לחיי עו"כ הא' למה זה דומה למי שהיו לוב' בתים וז' לפנים
פוז ומכר הפנימית לראובן והיצונית לשמעון כי שמעון חייב ליתן דרך לראובן וכמ"ס ב' ב' ה'ט'
גרים שלט' גזירת בין הכתרים גרים אין להם חלק לפי שלא נשתעבדו ולט' ב' שהחזון מחוייב
ליתן דרך לחזירי הגרים ים להם חלק וצריך עוד שמה' מאח' האלשיך ז"ל כי ים סוף לא רנה
ליקרה לפני מרע"ה בטענה כי הוא נכבד בנ' ומשה בו' ונלחו משה בתחילת המהפכה סוף
המעשה וישראל קדמו במהפכה והם פנימוי הים אף שנכבדו א' וצריך ליתן דרך לפנימית
ו"א מה שמורה שמע קריעת ים סוף ולכן בא להתגביר. אלו דברי האכנזי בס' ליקוטי נפתלי
והוא חרף אבל לא פי' מה שייכות ים למלחמת עמלק עם קריעת ים סוף עד דכלליניהו רס"י ז"ל
ולבא אל האמת צריך אני לציט לב כפ' ויבא עמלק הקודמת ובדקדק תחילה מסו אומרו וילחם
דמשמע שכבר נלחם והי"ל להלחם בישראל שהרי אח"כ כתב ויאמר משה וכו' בחר לנו אנשים
וצא הלחם וכו' ועוד אומרו בחר לנו אנשים אם כוננו על הנבוכה היה ל"ל בנורים מאי אנשים
יצאו והיה כאשר ירים משה ידיו וכו' או"ל וכי ידיו של משה עוסות מלחמה וכו' אלא בוכן סיפראל
ער"ש וכו' האם יצויר בשכל אנושי סיפראל היו מההפכים בנווני בשם צרה בזאת פעם
פעם בדים לבס ופעם לא. ועוד אם הדבר תלוי במחשבת ישראל מה יועילו אהרן וחזר לתמוך
ידי משה. ולא די להם זה כ"א ויקחו אבן וישלכו תחתיו. ועוד אומרו וישימו אבן וישלכו תחתיו
השמש לכאורה אין לו מוכן. ועוד ויתלסס יהושע משמע דלא הרנס ושיין תרס"ו וגם לפי קשה
מאי קא"ל בזה. ועוד אומרו כחוב זאת זכרון בספר וסוים באזני יהושע מאי זכרון ומאי באזני
ועוד כימחה אמתה ב' מחיית הללו לעם. ועוד אומרו מלחמה לה' בעמלק אלמלא מקרא כתוב

אז אפשר לאומרו דכלום בלחם־אלא גבור כגבור ומה כמו של עמלק שלא בלחם עמו יתום נטום
 בכן בנו של טיטוס הרעש : וליש כל זה לבי אומר לי שמלחמת עמלק כאשר הוא שם היתה
 על פי מדה"ד בראשו ישראל רפו ידיהם מן הזרה כמאמר ר"ל - ולזכר זה הקול קול יעקב
 ובא בכח ירושת אביו עטו בלחם עם ישראל כחבר וחנית לקיים מש"ל ועל חרבך תחיה ומרעה
 ירד לסוף דעתו וכן אמר ליה שם כחר לנו אגסים דהיינו לדיקים כמ"ס ר"ל ובא בלחם כעמלק
 והם כדאים להגן על הדור ולחור הדודים שכינתא עם בעלה כמס"ז וגם הוא בכל כמו דהיינו
 בכל כוונתו עמד בתפילה לכלה פשע ולהתם חטאת . ואומרו והיה כאשר ירים משה ידיו וכאשר
 יניח הורה לדעת לזרות עולם כי בזמן שהיו ישראל ערם מ"גבר יט' ולהפך ח"ו וגבר עמלק
 כי כן בדיון ולהורות לנו כי לפעמים הדיוק צריך סעד לחומכו ויחיד בדורו אינו כדאי להגין
 אחר ויקחו אכן וישמו . תחתיו והיינו זכות אבות וזכות אבינו יעקב שנא' בו ויקח את האבן וזה
 יועיל לכל יום שרב ושמש דהיינו הרקת הנזק אבל הקרבת התפלה אין זה מספיק וע"ז אמר
 ואהרן וחור המכו בידיו כדי להגביר כחם של יט' ובחלתא הויה חזקה ומי לנו גדול ממרע"ה
 ועכ"ז אהרן וחור הורכבו לחמיק בידיו בעת זרה כדי להשפיע שפע רב מזרובת העליונה ויזכו
 משולחן גבוה ולא יבאו לגבול אחיהם בני עשו ובחבטלה טענת עמלק וא"ת איך אפשר ידו משה
 שיעינו כעדינו בכל דבר ודבר לז"ל ויהיו ידיו אמונה הכונה האמונה שאנחנו מאמינים בה' ובשעה
 היינו כהרמת ידיו של משה מפני ואמונה זו תועיל לנו עד בא השמש שיגלה מסיח לדקנו
 ע"ד אז"ל לא עקבה שמשו של משה עד שרחה שמשו של יהושע ובגלות נגלות תפועת עולמים
 אזי יהיה השם שלם והכסף שלם וימחה זרעו של עמלק . ועם היות שעמלק בא שטנה על יט'
 שרפו ידיהם מה' עכ"ז האמונה היא שמדה להם והחליטו כמו ולזה כתיב ויחלוש יהושע את
 עמלק אבל שמו סאלו ככה גבורתם במרד וכמעט כתיב בזה ואת עמו לפי חרב :

הראת

לדעת כמה גדלה כח בראו"ה כה' דב' ובשעה עבדו לכבד כל הקמים עלינו לרעה
 וליהנות מזוה"ג גם בעולם סאינו שלנו והמאמין לו' יחיש לכך מורע עמלק שאין
 להם תרופה עולמית כי כן גזור וזש"ה כתוב זאת העדה זכרון כספר וזים באזני יהושע כי זרע
 עמלק אין תרופה למחלתם וז"ט כי מזה המה מחה כבודם כרעפתם אמה חף אש יאמינו כי
 לא יאמנו ואם יתפרסם דבר זה להם יכולים לפטור עצמם מן הדין באומנם מה גועיל כי
 עבדנו :

ומענה

הל עלי חובת ביאור מחלוקת השלמים מ"ס עיקר ביאת יתרו להקנייך היתה פרי
 לזבות לחיי עוב"ה אבל עוב"ז שלו הוא מנחת אבותיו וה"ט שעברו הגרים
 בתוך הים ביבשה כי הצינן שהא"י סוף נקן דרך לפני מי שהם הגרים יומ"ס עיקר ביאתו
 היתה כדי לזכות בעולם הזה שהרי עמלק לא הציל את עצמו ואת עמו בטענתו אבל עוב"ה לא
 אסיק ארעתיים וזוכה בו והגרים עברו בים בזכות עם בני ישראל ורש"י ז"ל הוק"ל למ"ד קריעת
 ים סוף שמש מי גלה ר"ו ליתר שהגרים הם פלמי ואיך יפצרו בתוך הים בזכות יט' ח"ו
 שמשע ג"כ מלחמת עמלק כי דוקא עמלק לא יתקבלו בהצוה הכל שאר עמים שכל"ס הם
 ללכת לחייעד ע"י האמונה ולזה פירש מה שפירש שמש קריעת ים סוף ומלחמת עמלק וכו' :
אחר שלחיה
 הנה חכמים הגדו שפסדו שכלל מרע"ה בגלחיהו של מקום הביא
 אשתו ובניו עמו ובגילא אהרן לקראתו אמ"ל של הראשונים אינו
 מטערים ואתה בא להוסיף עליהם וכ"כ רס"י בפ"י הקורה . ויש לדעת למה חרד אהרן כל
 החרדה הזאת ובפרט כדירתו יודע שבה בגלחותו ית' להוציא עמו ישראל ובכלל מאתים מלך .
 ועוד למה זה משה האיש שמש אליו בדבר הזה ושלח את אשתו אשר לקח ומשקרא מאי סדר
 ולכסוף מאי סכר . ואפשר לומר כי להיות שמרע"ה סיפר לאהרן את כל דברי ה' אשר שלחו
 ועניין האותות גם מל"ס לא יאמינו גם לשני האיתות וכו' לכן אמ"ל אהרן של הראשונים
 אינו מטערים פי' על האותות הראשונים אינו מטערים שמה לא יאמינו ואתה בא להוסיף
 עליהם פי' ע"י שיראו שהבאת עמך אשהך ובניך ואין מדרך הסלוח להוליך עמו אשתו ובניו
 יתאמה להם שחזקו שלוח ובמקום מוסיף להם חוסר אמונה ובמל"ס ע"ס עשהלל על ידך ח"ו
 ויט

מאור ושמש

וה"ט שמעם לדבריו וסלחם לנפשה וסבדו אל בית אבות:

וישחרו וישק לו • כתב רש"י ז"ל איני יודע מי השתחוה למי כשהוא אומר איש

לרעהו וכו' ע"ב אעיקרה דריבא אל תתמה איך מרע"ה
ישתחוה ליתרו שהיה כומר לע"ז • שכבר כתב רש"י ב"ר"ה אל המדבר שב"ה הכתוב לטפח בשבחו
שב"ה לטמיע ד"ע ע"כ ש"מ שכבר קבל על מלכות עצמים • א"כ זו היה כונת רז"ל באומרים אין
אלו וידעים מי השתחוה למי דאין סברא דמשה איש האלהים ישתחוה ליתרו שהיה כומר לע"ז
וגם אין סברא שיתרו ושתחוה למשה להיותו חותנו ופשוט לה מדכתיב איש ומי קרוי איש זה
משה ועינינו רואות שהכתוב קרי ליתרו רעייתו של משה להורות שכבר עשה תשובה ונפיק
השתחוה לו •

ושוב מלחתי להש"ך ע"ה סת' שהשתחוה ביתה לפס"ע ע"כ והובאו דבריו בס' מלכת
הקדש וגם כתוב לאמר אף כי ניעה להשתחוה לו ממס אין מזה בית מיחוס דהוי
בעין השתחוה למלך ולשרים דשרי ואדרבה אם לא ישתחוה לו ותחייב מיתה לשמים ולבריות
דהוי כמורד במלכות וכו' עכ"ד והס' אין טעם לדברים אלו כלל דאי ליכא בית מיחוס טל ע"ז
פס' דשרי וכמו שמצינו בדוד עם והונחן דכתיב ויפול לפניו הרבה וישתחוו קלסה פעמים •
ובדאיכא בית מיחוס מלאנו ראינו מרדכי שלף השתחוה להמן אעפ"י שהיה גזרת מלך וזאת
ועוד יתרו לא היה לא מלך ולא שר כ"א כומר לע"ז ואף אם באמר דמשה חייב בכבודו כמלך לא
מפני מניעת השתחוה ותחייב מיתה לשמים ולבריות ואין צורך להאריך ועיקר כט"ה הס"ך
וכס"ט:

ושמעתי מקשים דמה ראינו מייתי ממה סתקרא משה איש שהרי גם יתרו נק' איש דכתיב
ויהל משה לשבת את האיש וגו' ראינו להרב חוקני שהק' כן ומי' שפיקר
הראיה היא מדכתיב והאיש משה עביו מאד ש"מ משה עביו מכל אדם ע"כ ול"ן שדברי רש"י
חיים וקיימים ולק"מ דגמי משה מוכח שהכתוב בא לקרותו איש מלוא כתיב ומשה עביו מאד
ובכח והאיש משה אבל בני יתרו לא לקרותו איש נכבדו אלא ליתן טעם לשבח למשה שישב אצלו
שלא ידע שהיה כומר לע"ז ולכן כתוב ויהל משה לשבת את האיש לחושבו שהיה איש לדיק
תמים •

וירא הותן משה • לתרץ המסך הכתובים עד בל העם הזה עז"י כשלוס נקדים
מה שטנינו בפרקי אבות • אל תהי דן ויחידו שאין דן ויחידו אלא
אחר ע"כ ושלסה טעמים בדבר • א' שמה ישעה בדיו ובססה שבים א' מאיר עיני חבירו כהלכה
ב' כל זמן שהם רבים הוא יותר טוב כי ברוב עם הדרת מלך • ג' כדי שבעלי דינים לא ידעו
מי הוא המונה ומי הוא המחייב • וכאב הרב בעל מדרש שמואל לפי הטעם ה' א' הדין
מומחה אפשר שיהיה מוחר לדון ויחידו • וכנראה אל הביאור כשהמר יתרו מודיע אתה יוסב לכדך
הבין מרע"ה הכ' טעמים א' שמה ישעה בדיו והכ' משום איבה • וע"ז הסיב לו אם כונתך שמה
אטעה כי יהיה להם דבר בא אלי אלי דייקא שאני מוועה ואם כונתך כדי שאפרוק ממני איבה
והודעתי להם וכו' ר"ל שאני מודיע להם מאיזה טעם דברים • והסיב יתרו כי עיקר כונתו
וטעמו משום ברוב עם הדרת מלך וזהו אומרו לא טוב הדבר איני כמו שהכנת אלא איניך
ויהי אלהים עמך דהיינו ברוב עם • ועכ"ז הורה ג"כ בפני הטעמים האלה א' והבאת את
הדברים אל האלהים שמה מטעה בדבר ב' וגם בל העם הזה יבא כשלוס שלא ידעו מי המחייב
ומי המוכה ל"ן:

מזבח ארמה תעשה לי • ר"ת ארמה ע"ד מרז"ל חותמו של הכ"ה אמת • וידוע
הוא כי מדת אמת לעפר הניעה מיום בראו אלהים את
השמים וי"ת הארץ וכמס"ה ותסלך אמת ארצה ובאשערתה דלתתא אכתבו בטומים טעמיד
הקב"ה להקיים ולומר לה התנערי מעפר קומי וכתוב אמת מארץ תלמח וזהו אשר רמז לנו כאן
אמ"ת עשה לי וכמו שהמזבח מכפר ומאריך ימיו של אדם כן מדה זאת של אמת מכפרת ומארכת
ימיו של אדם ולזה תפלה ס"ת מזבח ארמה תעשה בני ה"ה לרמוז על המזבח וגם על מדת אמת
שהיא

פסוק יסוד החי' הנלחמים וה'ן לה השגה ע"י מי שמשים עצמו כחמה סהכל דשין בה והיא חמה
הפניה שכן הענו"ה ע"ה בני' מזב"ח חמה"ה ל"י וכל מי שזכה למדה זאת מעלה עליו הכתוב
כאלו בנה מזבח וקריב עליו עולה ושלמים וזכו וזכתה עליו וכו' וז"ל כל הדין דין אחת
לאותו נפשה סוף להקב"ה במעשה שמים וארץ כי הקרנות הם קיום והפמדת העולם וכמו
כן האמת כמו שסמנו על ג' דברים העולם עומד על הדין ועל האמת ועל הסולם ויסוד שלשתן
הוא האמת שם אין אמת ח"ו הדין דין ואין שלום והאמת יורה דרכו לדון ולסלום ומא נאח"מ
למאן דדריש סמוכים אלהי כספ ואלהי זב"ל לא חסדן וסמך ליה מזבח חמה תעשה וכו' ובכר
ידעה מרו"ל הלוה סכא בפניל כסף וזא הסקר לא העשון אבל מזבח חמה תעשה וזא חמה
וזכתה עליו חם עולמית זה הדין דין חמה לאמתו שהיא מקובל ומרובה לפניה כעולה שכולה
כליל . וזאת שלמית זו פסוקי : את נאכר ואת בקרד הם דיני היסוד והסדר . ועי' בכל המקום
השר אוביר את שם אלהיך וברכתך :

פרשת משפטים

ואלה המשפטים . ואלה מוסף על הראשונים ברמו הרמו על האר"ם כמזבח חמה
תעשה פה שהוא אמת עוד נוסף ואל"ה נוטריקון וחיוב איש
ללמוד "החורה" (ע"ד בניכס ולא בניחיס) המשפטים "היה" מנן "של" פירענות "טומאת" יצר
"מסכרת" (ע"ד מנא ומלא) או טומאה וסכא מטהרת . ע"ד מ"ס כפ"ק דברכות למה נסמכו
השנים אש"ר או שס"ס רב : (ע"ד כל העוסק בתורה וכו' או יחזק בעשויו וכו') תש"ס "חורו"
"סומרו" וס"מ "מסתו" לפניהם "לעת" "קדוה" "נכלתי" "יקומו" ה"ה "משיחו" (ע"ד נסכך
חמור עליך והקיות היא תשיחך)

כי תקנה עבר עברי פרס"י עבד שהוא עבריו וכו' וכתב הרא"ם בד"ה כי ימכר
לך החיך דמסיק לה בג"ס דעברי העברי וליכא לאקשוי
לכתוב כי תקנה עברי עבד ולשחוק מהעברי דהתם לדון זה מכנה הנמא ללשחוק אמרינן לכתוב
לא אמרינן . וז"ל עשר מחמת כפות רגליו ואומר כי אין זו תשובה מכרתה דלא כללה ללשחוק
ולכתוב ל"ה ד"ס ללשחוק לנמרי מהלשון שכתב ולכתוב לשון חש אבל להקדים תבא לחיבתה
ודאי הדבר בלי ספק דאמרינן זה פשיט כמיה מקומות והוא ז"ל כתב בר"ס כי תוריש שאלה ל
כי תוריש האשה ולדה וכו' ובזכו ללשחוק קרא מו"ו של וילדה ולכתוב כי תוריש שאלה וזא
הוא במעשה של אה הכתוב אלא ללמד אשה מורשת תחילה ולא לכתוב ילדה מחיי אכל הסתא
דמך וריצה ללירה למדנו שכל לרבות ילדה מחיי וא"ו יתירה ללמד על אשה מורשת תחילה
שרי לך דלון זה לשחוק ולכתוב וז"ע ולעיקר קושייתו ל"ל לחזק דא הוא כתיב כי תקנה עברי
עבד הו"א עברי שהוא עבד כנון שמכרו רבו לאדם אחר או מי שזכו עבד שמכר חזיו האחר
הוא עבד ששחרו רבו שחור ובמכר ועל אלו נאמר שם שנים יעמוד וזא חזק כתיב הכי לא שיה
סגי לן בקרא דמימכר לך אחיד העברי דהוא ולפינן בה"ס להפך מהכא עברי שהוא עבד דף
העברי דהם עברי שהוא עבד אבל עברי שחפולס לא היה עבד הו"א שנתכר לעולם ומה אני
פקי' ובח' חלקם אחס כעבד כבעני שאינו יודע כמות הארון להכי כתב עבד עברי לימור עבד
שהוא עברי ולא עבד ולפי שפנין יס לסעו' וזא או אינו אלא עבדו על עברי לזא אלטריך החיך
העברי לג"ס :

הגישו אל הדלת או אל המזוזה פרס"י יכול תהא מזוזה כשרה וכו'
הק' הרא"ם ואימא איפכא וכו' ובג"ס
אפי' שאר . ועור שלא מנינו שום מילה לצורך ההקס כלכר מכלתי שחיה לצורך עצמה במילת
מזוזה בזה המקום וכו' וז"ע ע"כ וזה"ל דמילת אל המזוזה אלטריכה לבושה לומר שזדלת צריך
שיהיה אלג המזוזה ולחפוקי אס אינו עומד במקומו דפשוט ול"ס אס עומד אלא דלת או אלג
מזוזה וכן כתב הר"מ במ"ל בה' עבדים פ"ג ה"ט ע"ס . ועמ"ס ואימא איפכא ובג"ס בני ע"י
כראה

10

יראה לומר דהכל המציא המזוזה מדבר"ל למכתב ונתת בראשו בדת וכתב ודלתו ו"ו תורה
 למעוטי מזוזה ובתורה לומר דהאי ודלתה לגלוי על וביטוי אחא הכל בני שאור לשינה הכתוב
 לסוגו פסם הומר לא יראה נפעם לא ימלא ש"מ דלגלוי הוא ולעבור עלי בשני לאין ואחר כהני
 יה ריהי בס' נחלת יעקב שבעיר על הרא"ס ו"ל וספתי שכונתי לדעתו הרמז הכל לא זכותי
 כהבין קושייתו על הרא"ס כמו"ל כי לפק"ד דברי רבינו הרא"ס כמו"ל נכוחים למבין והוא דרבינו
 שובר סריך סיהיה דלת קבוע במקומו ומזוזה פסולה לרצועה ומ"ם וביטוי אל הדלת או אל
 המזוזה אינו לטעון לרעיה מהמזוזה כסירה דה"כ היל"ל וביטוי אל האלהים ונתת את אונותיה
 או במזוזה ובתורה הכינא ל"ל הלא לומר סריך להניח את העבר אלל הדלת או אלל המזוזה
 הכל הרעיה סריך שהיה בדת דוקא וביאר עוד רבינו דהי ליכא מזוזה כגון שפלה ונסאר
 הדלת במקומו או שהדלת קבוע בלא מזוזה מהני דספיר קרובין ביה או אל המזוזה לפי שהמקום
 שהיה עומד עליו מקום מזוזה הוא וסוב ריהי למחרת ל"ל בס' שפע שלמה מהרץ קושיית הרא"ס
 בלחן זה ו"ל כפי לשון המכילתא ליכא המים וביטוי דרבינו אל הדלת להקיש דלת למזוזה מה
 מזוזה ממונה וכו' הנהי יומר לכך הו' ירעטנו במזוזה והדין נותן ומה אם הדלת שאינו פשר
 למקום כסר - לרעיה מזוזה שכסרה לרעיה אינו דין שכסרה לרעיה ת"ל ונתת בראשו ודלתה
 וכו' ולא במזוזה ע"כ ובזה ה"ס ה"כ דמזוזה אינה כסירה ניחא דלגלוי אל המזוזה אף שאינה
 כסירה להקיש אליה דלת אפנים אי מזוזה כסירה לא לכתוב אל המזוזה ומיהי עק"ו דלת או'ו
 דלגלוי מזוזה שאינה כסירה להקיש ו"ל דכיון דליכא ק"ו היכי מסיק במכילתא או'ו ת"ל ונתת
 בדת בדת דלת דלת נמן ולא במזוזה אימא בדת נקטיה לרבותא וכ"ס מזוזה - ו"ל והוא מבוחר
 דבשלמא אי לא כתיב בתורה מזוזה בשום מקום הרא"ה דמזוזה כסירה ולא אגלויי למכתיבה
 קרא כיון דמק"ו נפקא אבל השתא דקפיד קרא הכא למכתב מזוזה ודלת אע"פ דמזוזה נפקא
 מק"ו והשתא לא כתיב הלא דלת שמעינן דבדלת דכתיב האם מיעוטא קוא ואל המזוזה להקיש
 דה"כ הלא דבדלת דהשתא לרבותא נקטיה קרא וק"ו למזוזה ולא אגלויי למכתיבה או'ו אמאי
 אגלויי למכתב הכא נמי מזוזה והקין עכ"ל .

ואחר ההתבוננות בדבריו ו"ל"ק על דבריו הראשונים ביטוב קושיה הרא"ס ועל האחרונים ביטוב הכרח המכילתא: על יסוד קו' הרא"ס קשה למה במכילתא הוצרכו למעט מוזה מרכיב מרכיב ונתת באזני ונדלת ת"ל מדאשטריך למכתב מוזה דתיית מק"י דללת א"ל ודאי דאל המוזה לא בא להכסיר אלא להקט. ועוד מה הכרח הוא זה למה א"ל המוזה בא להכסירה מאי אית לך למיטר למה לי אל המוזה תיית מק"י טרם ובכת לה קרא. ועל יסודו בדברי המכילתא ו"ל דאין זה הכרח דלעולם אימא לך דנדלת לרבות הוא וכ"ס מוזה והא דכתיב אל המוזה לא אמא לנפיה להכסיר המוזה דתיית מק"י ולא אמא רק להקט דלת המוזה מה מוזה מעומד אף דלת מעומד:

קול קורא קלל ללא פסוק • מתוך ומסוך לבזין אמרי בינה • בן הכה כבי מליי מעלייתא
לדורפתקא דאורייתא אשר נטע אשר בנה • נטע קצמן יץ ומן • בן חכם כבי ידידי זיוי
והדי פלפלא חריפתא שינא מינא א"כ ר"ס בחקמה ורך בשנים פרום להאי פרשתא פירו"ס
מרוגה בסכרל שרה ורעת רחבה נכונה • זכרה ל"ו אלשי לטובה • במדה מרוכה • וורמו
לכרנה זר"ע ר"ב אלפי רבבה והל נרו יורח אורו מאור ושמן ה"ן חכמה וס"ן טובה • מיי
דאפרסם מלא תניא כלל' תניא שקיל וטרי בהדי רביה מהר"ם מרנא ורבנא • באור תורתו
ראה אור ונוגה לו סביב וגם עד שיבה וזקנה • והיה כשב"תו על כסא ממלכתו ל"ו יראה ול"ו
מלא ח"י דליי חיורי והוא באח"ד נהרי דאפרסמונא • והילך לטובו ליטבא מעלייא דווקנא
לסון של וסורי"ת לכנה :

דרא"ם ד'ס אמת מבורה ככה וכו' וכל' פאין לורד למירוואס וכו' ע"כ. דברי הרב ז"ל
תמוהים דהשמא במי נימא הכי דקרא לא אמת אלא למבורה לפסוליש לרבנן.
וע"מ

וע"מ שלא ליעד לר"מ ומכ"ל לרב הונא למדרש דמשנה ידיה לאביה וכן הקשה הוא ז"ל בדבור זה
עמועל התי' סתי' אח' ויע"מ. ואחר החיפוס בדברי המפ"ז ז"ל מלמתי לרב תנא הוא הר"מ ז"ל
בה' עכדים פרק ד' ה"א הוא מותבי לה והוא מפרק לה. ותוכן דבריו דרב הונא ז"ל כרבנן
דר"מ דחית להו דמוכרה לפסולים מאם רעה כדדרוש ר"מ ואייתר להו לאמה למ"י לאביה.
ורבנן דר"א ור"א ור"מ ז"ל דלאמה אתא לפסולים ולדירהו דלא דרשי לאמה כדדרוש ר"ה הוא
דהוצרכה הכרייתא ללמוד מקו' עכ"ד. והמעין בדבריו יראה שיש שס"ט ובמקום מ"מ ולא
פלגי אר"מ חף בע"מ שלא לימד ז"ל אלא בע"מ שלא ליעד:

ולדעתו

המעט לא הונח לי בזה מכמה טעמי א' דלשון הגאון הרא"ס ז"ל אינו סובל פי' זה
דאם כונת הרא"ס היא זאת כך היל"ל דלאמה אנטרין לרבנן וכו' ולר"מ וכו'.
ותו לא מודי אבל מע"מ דז"י לאו ק"ו הוה מוקמינן לאמה וכו' מ"מ שאין זה אמת דלאמה לא
אתא להכי ולפי פי' המ"ל בדבריו הרא"ס הדרכה לא דרשינן מלאמה אלא הנהו דרשות למדיניהו
דרשת רב הונא אינה אלא לר"מ דרבנן דר"מ ז"ל קשה הדבר לשמוע דמילתיה דרב הונא לא אחיה
אלא אליביהו דרבנן דר"מ דוקא אבל לרבנן דר"א ור"א ור"מ ז"ל דז"י מעשה הכה לאביהו ו"כ
הוא אמאי לא אמר הס"מ עלה לימא כתנאי כדרכו ואדרבה מדמיתיה לה הס"מ בכמה מקומות
בסוף מ"מ שהיא דרשת מוסכמת וליכא מאן דפלגי עלה ועוד לפי זה מאי מקשה הס"מ ורבנן
האי לאמה מאי עבדי ליה לכדמציא ומאי קשה ליה וכו' לא ידע דרשת רב הונא ואם המקשה לא
ידעה למה החרגן לא תירצ' ליה הכי ולימא ליה איכתי ליה לכדרב הונא. ועוד ידע נטויה לדקדק
על דבריו ולא רציתי להאריך כי רבים הם ובתלמא הויא חוקה.

ורולי

דברי קדשו הכ"ל קושיא דעיקרא לימא דתרי דרשות נפקי מלאמה חדא דרשת רב
הונא דמ"י לאביה ועוד דמוכרה לפסולים למ"ד או ע"מ ליעד למ"ד חדא מגופיה
דקרא. וחדא מהיקשא דעכתיב לאמה משמע דאינו מוכרה אלא לאמה בלבד והקשה ממילא
נפקא מדאפוקיה רחמנא בלשון אמה מלמד שסוקסה לאמה והנס דליכא סוס יתור. וכונת הרא"ס
ז"ל כך היא דלולי הק"ו הו"ל דלעולם אדם מוכר את בנו כשהוא נערה וקרא לא אמה אלא
למ"ד לפסולים וכו' ונעמור הקשה בנערה ואע"כ דלפוס סברא דהשתא דמצי למוכרה מ"י לא
צריך קרא מ"מ הקשה שהיא לאמה אמת הוא דמ"י לאביה באמה ולימא לן סוס יתור למימר מדאג"ט
קרא להכי ש"מ דאינו מוכרה דאימא קרא לא אמה אלא לפסולים למ"ד וכו' וזהו שכתב הרא"ס
דאי לאו ק"ו הוה מוקמינן וכו' ולימא לן סוס יתור וכו' ש"מ ולכך הוצרכו ללמוד זה מקו' ולעולם
דלכילה תנאי תרי דרשות נפקי מהאי קרא ובמ"מ:

ואי

קשיא הא קשיא במ"מ הרא"ס ז"ל דאי לאו ק"ו הוה מוקמינן קרא לרבנן מוכרה לפסולים
וכו' דמשמע דאי מוקמינן קרא לפסולים ליכא למשמע דז"י אדם מוכר את בנו כשהוא
נערה וז"ל דף אינימא דקרא אתא להכי אכתי שמינן מינה דז"י אדם מוכר וכו' והילך לשון
הס"מ בקי' דו"ט ע"כ ורבנן האי לאמה מאי עבדי ליה מבע"ל לכדמציא לאמה מלמד שמוכרה
לפסולים והלא דין הוא אם מקדשה לפסולים לא ומכרה לפסולים מה למקדשה לפסולים שכן
אדם מקדש אף כהו כשהיא נערה ומכרה לפסולים שאין אדם מוכר את בנו כשהוא נערה
מ"ל לאמה מלמד שמוכרה לפסולים ע"כ הרי כך בהדא דרבנן דדרשי קרא לפסולים איז להו
דז"י אדם מוכר א"כ כשהוא נערה דהל"כ לא אנטרין קרא דהלא דין הוא וקרי' הס"מ ולא
סייבא פרבת הס"מ דהשתא קידושין ומכר סוים הס"מ דאדם מוכר ומקדש א"כ כשהוא נערה.
א"ו מדאנטרין קרא לפסולים ש"מ דק"ו פריבא הוא וא"כ מאי הוי דקאמר דאי לאו ק"ו הוה
מוקמינן קרא לפסולים. דף אי מוקמינן קרא להכי ספיר שמעי' מינה דז"י אדם מוכר וכו'.
ולכאורה היה נראה לישב שיעור תי' הרא"ס ז"ל הוא מ"מ ולר"מ ע"מ שלא ליעד ואגב דנקט
ס"מ נקט ג"כ ס"רבנן. וזה אינו שמדבריו שכתב בסוף ד"ה או אינו אלא שתאב כגנרות לא
משמע כן שכתב וז"ל דהוה מוקמינן ליה לקרא דלאמה במ"מ שס' התוס' כלליל. א"כ
לפעמים שאינו מוכרה אלא לאמה וכו' כגון לפסולים או ע"מ שלא לימד הרי כונתו מביארת
דלוי או זה קאמר וטניהם עיקר והדרא קושיא לדוכתה. וגם כפ"ס יס"ל לס"רבנן למה לי

מאור ושמשי

ק"ו מדאצטריך לאמס ללמד סחוברה לפסוליס ש"מ דאין ארם מוכר ה"ב כשאיז נעדרה בלא"ה
מקסה ובלא דין הוא וכמ' ש"מ וכמו' בתוס' עמס ומי' בתוס' לה יספיק לחרוק:

דחל הס"ס י"ל דלולי הק"ו הוה מוקמינן קרא בר"מ כע"מ שלח ליעד ולשטולים לא
אנט" קרא דק"ו הוא אס מקדשם וכו' אבל הכת"ל דלענינו מוק"ו דלון ארס מוכר ק"ו ר"ס

שקדוה וכו' ק"ו פרי"ז הוא וכפרות הא"ס וספר אגסירך קרא לפסולים ופלוני אר"מ בע"מ
 שלא ליעד ומוקמי קרא לפסולים אבל על הרא"ס קס"א וכמ"ס . ועוד ידו בטוים לחם במפרשי
 הרא"ס ולא מלאמי מי שנתעורר בזמן ובעת אל"פ הקק סאלמי מלת ה' אותה אבקש יחגנו חב"ד
 לעבוד עבודתו ויאיר עיניו במאור תורתו כ"ד נאם האב"ק יבנו ידיו יו"ט שלום בשילך נטות

דעתך המלא מרגוע **בשער המלך** אשר זר"ח
ובא **בכס"ף** משנה"ה
המלך חור ישר ישר חילך
מס' אשר"ך וטוב לך וסוד חור חור
ונגלה אלי אני דל ודלך . לך אמר לבי
ססנר"ח סכרת הרב והכל אל מקום

לכך תסית לדעתי בקש ממלא וראה דבריד יסרים ונכוחים בזה השפ"ר בה' אלוהות
כפר"ך ה' א' באשר דבר מלך' כי דבריהם א"ס וז' לל"ע.

אם זרחה השמש פרס"ד"ה שלם וכו' והאנקלוס פתרגס אף עינא דסהדיא וכו' קודם שבה בע' הוכו"ע"כ כונת דבריו: ל' שאם ראו העדים אף הנגב

במחנה ואין הרים בביתו והגג רחב ג"כ את עדים אלו דמסתמא ואמר הגג הכן כדע הדבר
ואז אף הם ישמח בעל הבית להפיל ממנו לא יורגו והלכו אלל בעל הבית והגידו לו סגנונים

בזהו ונסבה בעל הבית לידך להכיל ממנו חששו שמא יהרסו בעל הבית את הנכס כדין כל נזל
במחסרת שמחסרתו והתרו ועמדו מני האכסנים והתרו כפעל הבית שלא יורגנו ואמרו לו שהן
בני עובדי עול דמו ועל נגנבו חס הלב בעל הבית אמר התראם ויורגו את הנכס הנזל במחסרת

עליו יצאנו על הנגב מידע הנגב מיהודה הקלוני"י עדום אם בזה בעל הבית והנב"ח אם בנגב אחר

וְשִׁמְרָה חַיִּיב כְּדֵין רוּחַ שְׂכָרִי נִכְבֵּד וְהָאֵל בָּא עַל עַסְקֵי נַפְשׁוֹת לֹא חֲמָרִי מִחֲקָרָתוֹ וְהִתְרַחֵק

שכל במהרה אז בעל הבית פטור עליו אם הרגו אבל כשעדים אלו ראו הנגב כבד
במחירתו וכבר והקרו בעל הבית שאם יהרגו יהרג עליו הרי ידעו לאמנה שנגב זה לא בא

על עסקי נפשות וחייב עליו בעל הבית ויהן אתו נותן לב להבין המורי ביתו אלו על מהבונחם האלהים הנה לידו ס' דברי דוד לה' עו וסס דאיתי שניין על לשון זה ופי' והילך לשוננו לשון של

סור"ת פי דה"ענ להנה במחמרת ה' א' במחמרת דמחמרתו היינו במחמרת כדל"י כפ' בן סורר
הכא כיון ט"ס עדים ועוסין לו בהמרה ומילא לא בא על עסקי נפשות שהיא מתיירא שלא יהיה

הפננת הרי כנר נהחייב הריגה קודם ונבחר העדים עכ"ל ולא הפננתי דבריו ז"ל שם חס. נאמר

[illegible]

דעם אל הייבט, וואס ער זאגט דאס "ווי אזוי האט ער געזעהן און געהערט דאס פארשטייט זיך אויס דעם קונסטליכעם צושאמנעמען פון די שרייבער'ס פארשטייט זיך אויס דעם קונסטליכעם צושאמנעמען פון די שרייבער'ס

יִאמְרוּ לְנֶכֶד סֵלָא יִהְיוּ כְּדִי שִׁחְיִירָא מִבְּ"ד זִוְחָה וְעוֹד הַעֲקָר חֹכֵר מִדְּנָרֵי רַס"ז ל' סְה"ל
בְּמִירוּ בְּדִי וְקָבֵל הַמַּרְחָס הָאֵל לֹא חֲכִי לְמַעַן יִתְחַיֶּה עָלָיו כַּעַל הַכִּיָּה דְהַאֲמַת יִירֵה דְרַבּוּ סְדֵרֵי

רש"י לא יסכלו פ"ז זה פס' ט"ז והתרחש שסוכר רש"י הוא לנצל היותו הכל בגכז. היינו פריך
הקראת דמחמתו וזו היא התרחשו :

[illegible]

להסרות

ל התרות בו ויחייבם בנ"ד מילא אינו בא על עסקי נפשות ולא ידמי לסיף דעת הרמב"ן דנפ
 לפי דרכו ק"ס ברישא כיון שאין שייכות המראה דהא אינו מכירם ואח"כ ה"ל בלא התרו בו
 כלל והדרה קושייתו לדוכתה ויזכר משה לוי"ט ש דוס אינו אמה והפסוק מייירי ברישא בין בדין
 שמים בין בדין ב"ד ולפי הנראה לא מייירי כלל מניחת ב"ד אלא המורה הנגלה לו כח לב"ה
 להרוג הנגב וכו' עכ"ל הט"ז וסיום דבריו ז"ל ולא ידעתי פקפוק על דברים אלו ע"כ ולפי אומר
 לי שאין אלו דברי הרב ז"ל אלא איזה תלמידי כהן משמרכי דברים אלו מלאים פקפוק וכמעט
 תילול משום כבוד הרב ז"ל הייתי אומר שאין להם שחר ודברי הרמ"ב ז"ל בדרים מללו וכונתו
 ז"ל היה וירד"ש דקרא מייירי כלילת פלה ראו העדים הנגב ולא הכירוהו ועכ"ל התרו בו כפעל
 הכית ופעל הכית עמד על הנגב והרגו פטר עליו בעל הכית בין בדין שמים בין בדין ב"ד דכיון
 שהעדים לא הכירו הנגב אחריו על פסקי נפשות באזהרה אחרת והוכחזות אין לו דמים.
 וסיפא פה"א אם ורחה השמש עליו סתרגם אונקלוס אם עונת דההיא נפלת עליו מייירי ביום
 שהעדים הכירו הנגב והתרו בבעל הבית הם עמד בעל הבית והרג הנגב חייב עליו בין בדין
 שמים בין בדין ב"ד שהרי הנגב זה נודע שלא בא על עסקי נפשות כיון שהכירוהו הפדום ואפי' נהו
 הודאה על חלקי שכונתו כפי דבריו רס"י ז"ל כדעת הרמ"ב ז"ל :

ועבדתם את ה' ויכירך וכו' הנה חכמים הנידו שמיא וכו' והוא צווי א"ת ויכירך
 אל וכו' ואפי' אחרתי לפרשו לפי הפשט דהיינו

שחזירו שפחות קודם שחשלו לרצבם והוא ועבדתם את ה' וא"ת תשאלו ממנו שיכיר את
 לחמיכם וכו' ויכירך את לחמך :

לא תהיה משכלה כיון ללפני מה קשר ויחס ז"ל לב' העצמות הללו ואפשר
 בסקרים מ"ס כנע כל המטות בין ממלא מקומו כאילו לא מת

וזו לא תהיה משכלה ועקרה והרכה ואל תעלה על דעתך לומר מאחר שיהיה לך זרע פשר
 ממלא מקומו אין קפידה בהשלמת יומך ולא כן הוא אלא את מספר יומך אמלא אל תירא
 מספר עתאוס ומבא בכלל אל קבר בפיס טונג זקן ופסע ימים. או נאמר בדרך רמז בהקדים
 מ"ס המלא כפס' אבות כל הפוכה דבר ה' מעטנתו פרי זה מתחייב בנפשו והוא לא תהיה משכלה
 דהיינו שלא תהיה לומר ושיכח דוגמית אשה פכזה מבניה שיוצא וקובעת ב"ע וכן נמלא תהיה
 עקר בסכלך דוגמת העקרה שאינה יולדת כל עקר בדרך דהיינו בתוהחד שסמורה נק' ארץ
 כמ"ס בנ"ק ואת הארץ כי ציימה זו מורה ש"עפ זכ"י את מספר יומך אמלא :

ועבדתם את ה' א יובן עפ' מאי דליתא בנ"ק. רב יצ"א סבא לא הוה מושן
 סעודתיה עד דהוה בעי עליה אמר דבר ע"ס ביום ביומו כתיב

עד די נתן מבי מלכה וסבב ר"ח בשער הקדושה כתב דמלכך ברכת כרך עלינו או ברכנו
 גרין הדרם לקבוע מפילה אחרת על המונות פ"ט ז"ל ועבדתם זו מפילה ואח"ך ויכירך את
 לחמך לא שתתקן סעודת שמרית קודם שתתפלל כמנהג קה' אנשים שמונים לנשותיהם קודם
 תפילה ויעשו כו"כ לסעודת שמרית ז"ל ה"א חגי מוצא הסעודה מוכנת מיד אחר התפילה אכלל
 מ"ס חולאים כמנין מח"ל ב"מ בנ"י. אבל הי' אמתין עד שתזמין הסעודה אח"ך ומה
 גם אם גרין לקנות חטים ולטמון ים פיהו רב ואפול ברכת מחלה לז"א הכתוב אל מדא
 מזה והסירותי מחלה מקרבך. ולא סוף דבר בהיתך לדרך ע"א אפדך שאתם גדולים ומבולון
 שאת שפת או"כ קודם תכילה אל א"ס שתהיה מטופל בכנס לא תהיה משכלה ועקרה בדרך
 קף שיש לו"ך כמים ונכות כו' לא תדאג מזה את מספר מלך אמלא יובן כמאן דליתא בפסחים
 דאמר יצחק לפני ה' אל תליסר ופלגא דללווי ודמיכל וכו' כלומר אמלא לך כל השבעים שנה
 אם מתכנה בדרך זה. אך אם לא יספיקך ומה הכנסתן כנ"א אפשר דלא. א"כ ועבדתם את ה' א
 יובן עפ' ית"ס ר"ל בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלחא אלא במזל וכלאורה קשה דמהאי
 קרא בראש דבזכותא תליא מלחא דהא רמזו בולמו מזוני ויכירך את לחמך חיי והסירותי מחלה
 בני לא תהיה משכלה: הן אמת דלפי דברי רבות' בעליהם ל"ק ולא מדי פה אמרו כשהיא
 דליו מול לוי"ט ד"ד לכלל ע"א אפול אפרס ע"א וקרא סכלל ויכירך ועבדתם. ואף אם
 כאמר

נאמר דלוי ירי בשרט מוכתב וצריך את לחמך קושיא מעיקרא למה שפירי לא כתיב כאן שיתן
מוזנות חיים ובנים דהא לאו בזכותא תליא מילתא אלא בהרחקת הנזק והיינו דכתיב וצריך וכו'
שהמוזנות ים כנר אלא שיתברכו אוכל קמחאומתכרך. וכן והסירותי מחלה אם כאלו תהיה
יסירנה. וכן בנים אם ים לו בנים לא תהיה משכלה ועקרה פי' תהיה לה איברי הסולדה דלוי
בנים ממם לאו בזכותא ושאני שרם משאר נשים דנס היה שיעקר מטריף פי' ובהיות
בריה חדשה כיון שצמדין ללאת ממנה כללות ים' וכתבו הסו'ם' דהכלל בזכותא תליא וכדנ' ל'
מאי דעתיך דקאי נקבמוחא אכא מהדנא ליה ומוקמינא ליה במערב וב' ד' נתייבא הקושיא
ללא משפטי קרא כמליהות הכנים והחיים והמוזנות שפירי כב' באו לעולם אלא בסוכה קיומם
דלוינו חיי והסירותי מחלה בענין שיתמידו החיים. מוזני וצריך את לחמך סבכר ישי בעולם
אלא שיתברך כני לא תהיה משכלה שכול בנים אחר סבאו לעולם ועקרה שצין לה כל עיקר איברי
הסולדה אבל בים לה איברי הסולדה ואינם יולדת לא קא עיורי קרא דהיה כמולא תליא ולא
בזכותא מוכר יבש :

אם כסף תלוה את עמי • פרש' • את עמי תלוה ולא לעב' וכו' הק' הר"א

ו'ל' למה לי קרא ח' למנכלה דאמר קרא לגר אשר
בשעריך או מוכר לנכרי דארו' ל' ב' כל שעה וב' כל הכסף דלרבי מאיר נפקא ליה מאו דכתיב
גני או מוכר לנכרי להקדים נתינה דגר למכירה לגוול' לא צריך קרא סברא הוא. זה היה
מנוה להחיותו כ' ש' ים' עם ככריו' ע' ע' כ' ו' נראה לתרץ דא' מהם הוא' דה'ט' דלרבי לסקוד
נתינה דגר משום דנכרי זה ע' הוא והסור למוכרה לו אם ימלא ליתנה לגר ואכ' בחינם אבל
אם הגוי אינו ע' ע' מ'ל' שצריך להק' את ים' ל' את עמי את עמי תלוה ולא את הגוי ואפי' גוי
ברכיה ועמי בחסד ויחילוק זה למדתי אהו מדברי רבינו שרם' כ' ו'ל' בחסדו ח' שבו הירץ הדין
שאמר שולח אלם ירך לנכרי עם מה שאמר חס' ללח לו מהנה חס' ועוקי להפ' קרא דא' מוכר
לנכרי בע' ע' ע' אף ח' אומר דהאי דרשא דאח' עמי אצטריכ' לגוי שאינו ע' וסורא קושיא
הר"א ז' ו' ור' ח' ב' מלאכת הקדש שחזק קו' הר"א הל' במ' ש' רבותי בעלי תהום' בפ' ק' דע' ו'
ד' כ' ד' ו' וכו' דשאני בכלה שאינה סוה אלא דבר גדול צריך לסקודם הלואה ים' • וכו' לא ימות
את עמי אף שהרכיב שרונה ליתן לגוי הוא דבר גדול צריך לסקודם הלואה ים' • וכו' לא ימות
דעת הר"א מקושיא הרמה לפי שדבר מועט מהקרן שקול הוא כהרבה ריוח שירויח בנתינת
רביית לגוי דאעבורי רוחא לא מקרי פסידה ואם נמצא כחוב דלואהיה רחמנא להפסיד קרנו
וליתנו לגר כ' הוא שיתחייב שלא להריוח רבית לעשות חסד עם עם בני ים' אחר שהקרן
שומר לו וסקולים הם ויבואו סנייהם מקרא דא' מוכר והדא' קו' לדוכמה דלא אצטריך קרא דאח'
עמי יום' ש' עוד הר"מ פס' הרב שמע' שלמה ז'ל' דלא ירע אלינא דמחן מקשה הר"א דאילם'
הרמ' כס' דאית ליה דרכיה הגוי מ' ע' לק' דנימא דאצטריך עמי קודם דא' לכ' הו' דגוי
קודם כיון שמקיים מ' ע' לנכרי חסיד והביא סעד לדבריו מהר"ם מעדווא דהנה להרמ' כס' בה' מ'
יע' ש' לזה הגי' הומד דאף אם נאמר דלס' הרמ' כס' קא פריך הר"א קושיא מרפסא אגרי דלומר
שהרמ' כס' יליף שרכיב הגוי מ' ע' מהאי קרא דאח' עמי לה חס' ד' דהיבא דמחן רכיה כהאי קרא'
וא' ה' להכי אצטריך את עמי כיו' שלא נטעה לומר מאחר שרכיב הגוי הוא מ' ע' יקדים להלואה
ים' למה דאח' לה כהמר כו' ע' כל' לר' ו'ל' לומר אפי' גוי ברכיב מאי אית לך למימר דמ' ש' אפי' גוי
ברכיה יקדים ים' דנס הלואה ים' הוא מ' ע' ונוסף עוד שאח' מנוה להחיותו ה' כ' הדא' קושיא
הר"א דלמאי אצטריך קרא דאח' עמי דת' ל' מגר הקודם לנכרי מט' שאח' מנוה להחיותו וק' ל'.

פ' תרומה

ויקחו לי תרומה • ו'ל' אומרו ח' תרומה ואח' כ' תרומתי מלבד שהספוק נראה שהוא
כפול ק' למה באמילות שונות ופיר' ראוי לומר כסניסא תרומה
או תרומתי • כ' עילת איס' בראית' לבאורה עומתה והיל' ל' מלת כל אשר ידכנו לנו תקחו וכו'
ואחשבה

ואתמנה לעת זאת כש"ק בעת קס"ת ואמרתי אל לבי סיובן בדברי רבי לוי דרבי לוי רמי כתיב
 לה' הוציא ומלואה וכו' ל"ק כאן קודם ברכה וכו' ע"כ ומדבריו למדנו שאין אדם זוכה בעוה"ז
 עד שימון טבח והודאה לבוראו הלא"ה לית ליה תגרמיה כלום ושולם ומלואו של הכ"ה ואף שימון
 ויחזור וימן לין כל מאומה בידו ואשר שלח ביוון התנה במסנתו תן לו משלו וכו' וכן כדור הוא
 אומר יכו' והנה המש' פי' כזה אופנים טובים הלא בספרתם ועפ"י האמר יבא ע"ן והוא שצריך
 האדם להודות ולשבח לבורא עולם הנותן ליעף כח לעשות חיל ועי"ז נדקתי עומדת לעד ומביא
 ראיה מדור שהיה רגיל לומר כן וזהו תן לו לעני משלו של הכ"ה ותאמר נפש חלל שאתה ושלך
 שלו כדי לתת טבח והודאה לשמו ולך תחשב לנדקש לא ולמד מדור מלך ישראל שהיה צדיק בכל
 דרכיו וחסיד בכל מעשיו והיה אומר כי מניין הכל וכו' . הרי מפורש שם כי מיני נותנים א'
 הולך ומורה ונכס בנתינתו . וא' נותן ואינו מורה והוא ית' אינו מקפח שבר כל בריה דכנגד
 ב' בנים דברה תורה כנגד השוכח דאילו ומורה אמר ויקחו לי תרומה מאת כל איש (מש' אש"ר
 יברך שם"י) וכנגד השני אמר אשר ידבנו לכו תקחו את תרומתי . ובהקדמה זאת פי' מדרש
 ששמעתי ח"ל ביוון שאמרו יש' בעשה ונשבע אמ"ל הכ"ה ויקחו לי תרומה ע"כ והוא מוכן מאליו
 ביוון שאמרו יש' בעשה ונשבע וקבלו עמ"ס וכו' בארץ ומלואה ואז אמ"ל הכ"ה ויקחו לי תרומה
 להפיקו קודם לכן כי לה' הוציא ומלואה . א"ב יובן עפ"י מ"ס בזה"ק כי למה בפ' ויקחל כתיב
 את כל עדת בני ישראל קחו מאתכם ויבאן כתיב מאת כל איש . ופי' דפרשת ויקחל באמרה אחר
 מעשה העגל שעשו ערב רב ולכך לא נזכר ב"ה לעדת בני ישראל וכו' . וכן בפ' תרומה שז"ל קודם
 מעשה העגל נזכר לכולם ע"כ ואפשר לזה נכתב בעל המד' ביוון שאמרו יש' בעשה ונשבע
 סעדין לה נודעה תשאל העגל שעשו ע"ר אמ"ל הכ"ה ויקחו לי תרומה מאת כל איש לאפוקי
 בפ' ויקחל דכתיב את כל עדת בני ישראל .

דבר אב"י ויקחו לי תרומה : ראוי להעיר ימור לי ויתור איש ועוד קחו מ"ל
 מאי תקחו . ועו' אגדה מ"ל ותו' אמר אחריתי
 וזאת התרומה . ותו' הלא ועשו מקדש אין כאן מקומו דהא לקמי' פירש' כל דבר ודבר . ותו'
 בכל אשר אני מראה וכו' הרי נאמר אשר הראת בזה אשר הראה אותך בזה ותו' וכן מעשי כן
 מעשו מעב"ל :

ויראה כמה שהוא דרך בהתנדב עם כדכה כגון כסות לעניים או חטים לפסח בהאסוף
 ראשי עם קיבוץ רב ואחר הדדשה מברך הדורש כפרט כל איש ואיש לפי כחו
 ונדבה לבו שלים המועד יבואו נדבהם יש סיבא מעמלו ובידו ימלא כמתנת ידו ככרכתו . ויש
 עלגים אשר עליהם סר העללות ומעבכ על ידם עד שמוקיים לב' ד' ולפרנסים לשלוח
 להם שלים אחר שלים וכפיהם יענו לך ושוב ומחר אתן ויש אחרם עד שמטריחים לב' ד' ולעומדים
 על משמרת דבר מזה לשוטט יום ולילה עד חצות על פתחי בתיהם עד שיבאו כע"כ שלא בטובתם
 לתת למחלה לשלם ולרביע ממה שהתנדבו בסודי יסורים ועדה לזה בא המקרא להעיר און
 ואמר דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה וזהו ה' הוציא ומלואה לבוראו כדבר זה אחר
 שלי הכסף ולי הזהב אמר ה' והוא המספיע לנו כל טוב וישאל מענו נדבה באומרו ויקחו לי דהא
 ודאי עדיפא טובא מהנדבה הנכתבת לעניים . אבל אני מבסרך ואומר מאת כל איש התנדב על
 ילדו באיש הוא אשר עתידים לקחת תרומתי ויהיו תקחולא קחו עם היות שהיא תרומתי לי וזהו
 ויבאו כל איש אשר נפשו לכו ר"ל נפשו לכו יו"ט ממה שהיה סקוט בטיט יו"ט . ה' א"ל מאת כל
 איש הוא שאני מזה אהבם תקחו והכינה אותם סיבאו נדבתם מבלתי שלוח להם שלמים שגם
 אם שלחו נדבתם לא תקחו מהם כי לא מלכס נותנים :

וזאת התרומה יראה כי יש דעות בני אדם הולקין וקמננים בהתנדב כסות או
 חטים בעין עושים שומה כמעות כמה שיש בו"כ מזה חטים שהתנדב
 בו"כ כסות כו"כ אולי יסתבר העש' כי הספר היפה של חטים צדקת והם נותנים המעות
 בפחות אולי יסתכרו מלי דמיוני בני ולאפוקי מאונייתו הם הנפסדת הזאת אמר וזאת התרומה
 זהב וכסף בעיניהם ותכלת וארגמן בעיניהם ולא שישומו כמעות כדי להרוויח בזה מעט ע"י

מאור ושמש

השומא וכיון שיתגדבו בעין טובה שיביא נדבתם מעמכם ויתנו הנדבה בעין א"כ מעבדו אפי' קודם העשות המסכן וכליו הרי הם עושים המקדש להיונו מסכן וכליו בקובץ כי היכל ה' המה ככל אשר אני מראה אליך כל' כאליו כל אשר אני מראה הרי הוא מעבדו בכם ובתוככם וכן תעשו בפועל אחר התקבץ הנדבה המסכן וכליו ממם ופ'אם וכן תעשו אכל מה שאני אומר עכשו קודם הוא שתעשו בכם מסכן וכליו במדך קרבכם וא"חך וכן תעשו בפועל ממם וכינוי כיני תעשוהו בכם משעת נתינה עד שעת הקמה וכו' הותרו כל הספרות שהערכו א' לא' למנוח חשבון מוהרי"ב :

פ' תצות

ואתה תצוה אבי וראוי להעיר מאי ואתה ומאי תצוה לו אבי מ"ל : אמנם עיקר המצוה אין כאן מקומה רק כפ' אמור דכתיב לו א"כ ישראל ויקחו וכו' וכאן בא לומר הרי מוצאת תקוה לים מתחילת הכאת הנדבה ואחר הקמת המסכן וכליו וכדבר האמור בפ' ושכנתי בתוכם אבל ואתה מה תקנה מוצאת לך מעבדו לזה אמר תצוה אבי וירצה תודיעם שעתיד אתה לזוהם שיקחו אליך וכו' שהוא דבר הטובע אליך ביחוד על מדק הענוה הנמשלת לשמן וית וכו' בע"ה בפנים עמוד עליו ומסס הקחנו וכו' יחשב לך להעלות כר תמיד מעתה ומעכשו דומיא דיש' מוהרי"ב בע"ה :

ואתה הקרב אליך : ראוי להעיר אליך וגם מתוך בני ים נראים מיותרים ותו כפל אהרן נדב ואביהוא וכו' בני אהרן מה בא להשפיענו

יון אולי בהקדים מ"ס כפ' האומנים דמ"ז ע"א אמר רבא הוי מאן דאגר אנורי לעבדותא וסלם עבדותא כפלגא דיו מא' אי את ליה עבדותא דניחא מיכה יהיב להו"ל דכותה יהיב להו דקפה לזו מיכה לא יהיב לכו ונתון להם שכרם מוטלם ע"כ ויורוב כי הורה נק' ישיש משתתס כמו ש"א ויהא עבודה קשה שבמקדש וזרע אברהם הם הפועלים ובה היה עוסק משה ומלמדם אבי ואהרן וכינוי בכלל היו ללמוד וללמד וכו' ש נכנס אהרן שנה לו פרקו נכנסו חוקנים וכו' נכנסו בני אהרן וכו' הרי ביד אהרן וכו' וכאן בא ללמד הוא ית' שאהרן ובניו השלימו את חקם וקנו שלמותם וה"ט שכתב להם עבדותא דניחא מן הא' או דכותה והוא עבודת הקרבנות וזהו ואתה הקרב אליך את אהרן וכו' ולפי שאהרן גדול כמוהו וסוף שקול כמשה אמר אליך ירצה דומה לך בשלמות' אבל בני בניו אמר מתוך בני ים ירצה דלגני בני ים הם גדולי הערך הסד הזוה שבהם שכולם קנו שלמותם ונרדף להקריבם לכהנו לו והיא עבדותא אחריתי דניחא מקמייתא או דכותה וה"ט שחזר הכתוב וכללם באומרו אהרן נדב ואביהוא וכו' בני אהרן :

ובזה יתבאר מ"ס כמ"ד וז"ל ואתה הקרב אליך הס"ד לול' תורחך ששעונו וכו' בשא"מל הב"ה למשה ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך הרע למשה אמ"ל תורה היתה לי ונתתיה לך שאלמלא היה אהרן את עולמי ע"כ ולבא אל הענין צריך להקדים מ"ס כמ"ד רבי הנחומא ע"פ מחוקק שנת העובד וז"ל כד דמך ר' בון וכו' למע היה דומה ר' בון כר חמא למלך שסבר פועלים הרבה היה שם פועל א' והיה מתבסר במלאכתו יותר מרבי נטלו והיה מטייל עמו בקלות והרובות לעת ערב באו אותם פועלים ליטול שכרם ונחן לו שכרו מוטלם עמםם וזהו כל הפועלים מתרעמים אנו יגענו כל היום וזה יגע כ' שעות ונתן לו עמנו שכרו מוטלם אמ"ל זה יגע בכ' שעות מה שלא יגעם אתם כל היום כלו כך יגע ר' בון בתורה ככת' שנה מה שאין חלמדי ותיק יכול ללמוד במאה שנה ע"כ והנה בעל המד' שלנו הביא בידו פסוק לולי תורחך ששעונו המורה כי אין קיום והעמדה לאדם אלא ע"י עסק התורה וממילא נשמע ששאר הכ' ה' למשה ואתה הקרב אליך את אהרן ונחן לו עבודה אחרת דניחא מקמייתא או דכותה שמה מינה שכר גמר עבודתו בשנים מוטעות כרכי בון והרע למשה על עצמו שמה עדיין הוא לא קנה שלמותו כאותם המתרעמים ח"ו אמ"ל הוא ית' לא כן הוא אלא אליך אני אומר ירצה שהוא עדיין חסר משלמותו כי תורה היתה לו ונתתיה לך ושלמות סלך גדול שנקיים עולמי ע"י דרך רצוני לזכות את אהרן ובניו שיתקיים העולם עליהם כעבודת הקרבנו' וזהו ואתה הקרב אליך וכו' מיהיה

סוף לך במעלה ע"י שהקריבנו לכהנו לו. וכן אני אומר לזה הכ"ה לזכות את יש' כדי שיחזיקו העולם על ידם ג"כ ולפיכך בא הזיוו למטה והתה תדבר אל כל חכמי לב וכו' ועשו את כגדו אהרן וכו' והם יקחו את הזהב וכו' והיה מדת גמ"ח שהוא רגל שלישי לקיום העולם כמו שסנינו על"ג דברים העולם קיים על התורה ועל העבודה ועל גמ"ח התורה נקמה למטה. העבודה אהרן וכו'. גמילות חסדים ליש' כנדבתם ולחכמי לב במלכתם מא"ן:

פ' כי השא

כי תשא את רבי רמז כשתגרום בעונך לשאת הראש והוא הדיוק מן הדור לסלקו בעונם לפקודיהם כפי"א הכ"ה לפקוד עונם נוטל מהם הדיוק כימפני הרעה נאסף הדיוק מהם ולכן וגתנו חים כופר נעשו לזון ותשובה כפקוד אותם ואם לא יתעוררו ח"ו יהיה בהם נגף נגף כפק"ד אותם עונם מוהריב"ע:

זה יתנו לפי רמז הרב למעלה בפ' כי תשא יב"א על נכון שכל שבטיוס י"ב חייבים ליתן לזקק אם נסתלק ח"ו הדיוק מן הדור כי מפני הרעה הנאה ח"ו נאסף וכל יש' ערבים זל"ו דייקא דקאמר זה יתנו כמנין זה יתנו אבל הקוים שים בפ' זה מבואר בגלגל והוא מחצית השקל ל"ל. ויוכן עפ"י מ"ס הר"מ במ"זל בה' שקלים פ"א שאינו גותן מחצית השקל מעט היום ומעט למחר אלא כותבו כולו כא' בפ"ח ח"ו מחצית השקל בשקל הקדש וכו' ול"ת שיכול ליתנו מעט מעט רק כמושלם בפ"ח ולזה חזר ואמר מחצית השקל דהיינו כמושלם בפ"ח מא"ן.

ואתה דבר אבי אך את שבתותי יש' לדקדק מה הלשון אומרת ואתה דלא מצינו לשון זה בכל התורה אלא

לאמר דבר וכו' ושמעתי בשם גאון א' דכט"ס דרשו מאך את שבתותי דמלאכת המעשן הינו דוחה את השבת והם אמרו דה"ט דכפ' ויקהל הקדים אזרת שבת למלאכת המעשן לומר דאניס דוחה את השבת וכלן הכן שואל למה אלטריך אך היה לו להקדים ג"כ אזרת שבת. וז' דקדוקים חד מתרין את חכירו דודאי באמירת הכ"ה כ"י נוכל לדרוש דין קדימה שהרי זכור ושמור דביבור א' באמר מה שאין הפה יוכל לספר וכיון דאקדים דיבור לחכירו ולא אמרם דביבור א' ש"מ לדרשה אתה לומר דמלאכת המעשן אינה דוחה שבת. אבל באמירת משה ליש' לא סגי שיקדים להם דין השבת דאף שיקדים להם דין השבת לא כלמוד כלום שהרי אינו יכול לאומרם דביבור א' ועל כרחו צריך שיקדים דיבור א' לחכירו אמ"ל הכ"ה ואתה דבר אל בני יש' אך וכו' דהיינו שלא מדחה שבת ל"ן:

וישמע ירושע י"ל וכי יהושע שמע הקול ומשה לא שמע והרי אמ"ל אין קול ענות

נבורה וכו' דכ' שכבר משה שמע. ואפ"ל שיהושע שמע את הקול בדעה ברעה כתיב אבל לא הכניח אם היה רעה שדרשו העם לעצמם או שנאה להם מהאויבים במלחמה ולכן כשראה שירד משה מן ההר וסני לזכות העדת ביורו אמר משהמא איון זה רוע לב אלא רעה האויבים ולזה אמר אל משה נפשיטות קול מלחמה במחנה. ומשה שכבר גילה לו הסי"מ שור"ט הסיב לו אין קול ענות נבורה ירעה ממה שאמר ראה הלחוח בידי אל הדין שקול זה מורה על נבורה העם ותאמר שנחנו את יצרם ולא הכירו רעה לעצמם וגם אין קול זה מורה חולשתם במלחמה עד שתאמר קול מלחמה קול ענות דהיינו סירים אנכי שומע ואשער שחזרו בהם והם משוררים לאל ב"ה. ויהי כאשר קרב וכו' וירא את העגל ומחולות ויחר אף משה בראיתו שיביו פוסחים על ב' הסעפים וכמאמר רז"ל אלמלא ר"י שבעל"ך וכו' ובראיתו שפרחו האותיות שבלוחות ולא היה יכול לסובלם אפי' כב' ידיו כמאמר רז"ל וישלך מידי וישבר אותם וכו':

ומורה יב"ע כתב וז"ל יוכן עפ"י מדרש חז"ל ע"פ וינחם ה' על הרעה וכו' שא"ל משה הרעש הושיעם להרוג אותם וכו' והושיעם ערפה ראו כי רעה נבר פניכם. כוכב יש שמור רעה מולד נבדכס והוא סי' דס' שהרינה ואמרם שהוא מול. מאדים ולכן כששמע יהושע קול הפס חשב איזה גייסות באו עליהם להלחם בהם וזהו דרשה ברעה כתיב שפט בדעתו כן. בלוחות הקדמה שבידו

מאור ושמש

עמי פרעה סאמר ראו כי רעה וכו' ויאמר קול מלחמה במחנה • חמ"ל משה אם היתה מלחמה לא ימנע מה' מלהלך אם יס נזכרים בגבורתם היה בשמע כשעם הכוחים שכווחים על הנפלים ואם היה קול המנוצחים שנכלו במלחמה ודאי שהנשים והטף ייללו בקול מה וכחש על הנפלים במלחמה אין זה כ"ה קול ענות שהוא מלשון שיר כמו למנחל לענות • כרם חמר ענו לה • והען להם מרים • ויהי כאשר קרב אל המחנה וירא וכו' • פי' שכבר הודיעו הכ"ה עכשיו נחפעל יותר שפראה הענל ומחולות שאלו היה בלי מחולות כבר ידע מזה אבל חרי האף היה על הסמחה והמחולות שעשו כל הכבוד שהוא בעבור עגל בעלמא •

הנה אנכי כורח ברית • ק' מאי וראה כל העם אימתי יראה ויזכר יראה • ויונתן תרגם על שעה שילגם כדוכדנר לבצל שיעשה

פכ"ה בסלואות לגבי משה שירד ענין ויבדיל בינס ובין יס' ויילכו מעבר לנהר סמבטיון • וכוה יתבאר כל הפסוק ע"פ מד' חז"ל כשה' ד משה לבס' מומלאו חרב היה מתרעס לפני הכ"ה וכו' אחר משה לירמיה בא עמי ונראה מי מנח ידו עליהם כשראו אותו מרחוק והם היו על נהרות ככל אמרו בא בן עמרם מקברו לנאלכו חמ"ל בני יאי אפשר וכו' מיד געו בכדיה הכ"ה על נהרות ככל וכו' ח"ס נגד כל עמך אעשה נפלאות ע"י פרישת הענין וימלטו מהגלות ההוא ואלו באותו שנה תהיה אלה בקרבם כשתלך אלה וירמיה ומה' עין בעין את מעשה ה' הנס הגדול ההוא אשר אני עושה עם עמך שהם כנ משה אשר אני עושה אותם בניך ובזכותך מהרי"ב •

ויום השביעי יהיה לכם קדש • ק' למה כאן הקדים שבת למלאכת המשכן ולמעלה בפ' כי תשא איפכא (ע' בפ' אך את

שבתותי השמורות) וי"ל עפ"י מ"ס המפרש 'בססמל' במ"ס ישמע משה במתנת חלקו שששה בחר את יום השבת ופי' הענין שז' ימי השבוע נחלקו' ככני לבת חזכ"ל שז"ס ושבת שולט בו מול מלכים ואין מלאכה מלכת בו לפיכך הסכים לברור יום שבת ואי' בזה פ' ואת שבתותי תשמורו כאמרה במרה קודם מ"ה ופ' זו באמרה אחר מ"ה ואתא ברעוא מהימנא בני חיי ומווני דלא בזכותא תליא מלכת ה' ד' קודם מ"ה אבל אחר מ"ה הפיק לון מסטרא דכוכבא ומולי • ש"מ כשנכנסה משה במרה על השבת עדיין היו יס' תחת המזלות ואי' ד' יאמר האומר מה שנכנסה על יום השבת אינו משום כי בו שבת אלא משום מול מלכים שולט בו ואין מלאכה מלכת בו לז"א את שבתותי תשמורו לדעת כי אי' ה' מקדישכם ולא בשינוי מלכים אבל בכאן בפ' ויקהל שהיה אחר מ"ה אמר וזוהי השביעי והיה לכם קדש שבת שבתון לה לשם ה' בוראי כי אין אדם תחת המול לכן בכאן הקדים שבת למלאכת המשכן לומר דאין דוחה שבת ושם בפ' כי תשא הקדים מלאכת המשכן והורה לנו במילת דף את שבתותי שאין מ"ה דוחה שבת ואילו הקדים שם שבת למ"ה היו א"ה אומרים דהיינו טעמא שאינה דוחה את השבת מפני שעדיין היו תחת המזלות ואין מלאכה מלכת ביום שבת מפני מול מלכים לכן בא הרמז במילת דף ר"ל מה שמלאכת המשכן אינה דוחה שבת משום לדעת כי אי' ה' מקדישכם אבל בכאן שהיה אחר מ"ה ובכר ילא • והמזלות נטמע ממילא שהטעם הוא מפני קדושת שבת לז"א •

פ' ויקהל

קחו מאהכם הרומה • מתוך הביאור יורגשו הספרות ב' דברים • אחר משה

ליס' הא' מאהכם דהיינו דגדת לבס גס אס אין לבס מה להביא דגדת לבס תחשב לפניו ית' כאלו יביאיה את תרומת ה' וזהו וכו' • הכ"ל אטריח לחכמים להביא רק מעשה ודעם היו דגדתם וזוכל חכם לב דכס יבואו ויעשו הרי חס על העניים ועל החכמים • ומיד ויבואו כל אים אשר נשאו לבו ולא הביא בלום רק לבו לבד • אבל וכל אשר נדבס רוחו הביאו את תרומת ה' • וזה כנגד הא' • ובה וראה וריוותם בדבר מלוא חע"ג דאמרי אחרי ארו ולא אחרי אשה מרוב תשוקתם למלוא ויבואו האנשים על הנשים ולא דקדקו כי אהבה מקלקל' השו"ר והנשים ונשים עניים הביאו דגדת לבס לבד וזהו שטיס כל אים ואס אשר נדבס לבס

לכם וכו' כלו' נדב להביא ולא הביא והעלה עליהם כאלו הביאו בני יש' נדבה לה' כנגד ה' פ' הסתכמים פטורים מלהביא אחר ויקחו מלפני משה וכו' בני יש' ולא הם כי פטרם משה • אבל כנגדו לעזרתו בדקר והם הביאו אליו עוד מלבד מעשה ידיהם נדבה בדקר בטרם יביר איש את רעהו אעפ"י שהיו פטורים • גם זה נהרס הנו"ע

איש איש ממלאכתו • פסיתא שם ס"ד שהיו מלאכי השרת מסייעין אותן ותכף להתחלה הנה נגמר כל אשר יומולעשות ולכן היו מרכיב העם וכו' כי נשלם הכל אז נתחכם משה וילך ויעבירו קול במחנה וכו' דהיינו שהאומנים אל יעשו עוד מלאכה וזוה ויכלא העם מהביא ותן טעם הכתוב כי והמלאכה היתה דים כי הספיקה להם לכל המלאכה שהיו עתידים לעשות דהיינו משכן וכליו ושלמו מהמלאכה שנעשית כבר וקוטר וביאר ואמר ויעשו כל חכם לב בעושי פי' עם עוסי המלאכה והם מלאכי השרת (סוף חכם עם המלאכה בני' מלאכים) גו' מה :

פ פקודי

אלה פקודי המשכן משכן • פסיתא במ"ד דר' אר' משה לפני הכ"ה עשיו המשכן והותרנו מה נעשה כמותר אמ"ל לך נעשה בהם משכן לעדות (פי' לארון ולכפורח) היו אלה פקודי המשכן משכן העדות ע"כ ור' אחי' מרן בדרשותיו ספי' שהמשכן השני הוא העדות למשה שלא שלח ידו במלאכה הקדש ע"כ ונראה דמפין לה מזה ו"לל משכן לעדות וכתב העדות ש"מ חרתי שהיה לעדות וזהו ג"כ עדות למשה • ועוד מלאכתו במד' מהו משכן ב' פעמים אחר ר"ש בר מרחא שנתמשכן ב' פעמים על ידיהם והוא שאמרו אב"ה הנה חבלנו לך וכו' ואין חבל אלה משכן שנה' לא יחבל רחש ורכב ע"כ וכתב הר"כ א"ה משכיל במילת המשכן משכן העדות המלא בהם רמז למס' השמים שעמד בית א' ובית ב' כי המשכן במס' עם האותיות ת"ד רמז לבית ב' ומשכן ת"י רמז לבית א' וכן העדת חסד וי"ו שחבנו ת"ף שנה משיבאו יש' ממלרים עד שבהם שלמה את הבית ומה שיחסר מן המשכן א' לפי ששנה השנית לכאחם נבנה המשכן וכל אלו החשבונות ראה אותם משה ברוח הקדש וזוהו אלה פקודי המשכן עכ"ל והנה יש לתמוה מה מקום יש לכסורה רעה כזו ביום שמחת לנם ויהיה די לכה' כשעתה ואינו אומר שאין זו כסורה רעה כ"א כסורה טובה לפי שגלויו וידוע לפניו ית' שעתידים יש' לחטוא ויחרב בעונותיו בית קדשנו ותפארתנו ב' פעמים שמה יאמרו אחר סכרם ח"ו ואין להם עוד תקומה ח"ו לז"ל להם אלה פקודי המשכן משכן ויהיה פקודי משכן חסרון כמו זלזל נפקד ממנו איש ורכונו אלה פקודי המקדשית ראשון ושני שאני רואה ברוח הקדש אינם חסרונות לגמרי שאין להם חזרה כ"א משכונות בעלמא פנוטל מהם הב"ה כמי שנוטה חוב כחבירו ונוטל ממנו משכנו וסופו להחזירו לו והא' ראייה אשר פקד על פי משה ואם איחא שאין להם עוד תקנה ח"ו לא ה"ל לננות הסוד והסדר הזה למשה אשר תמיד מסר נפשו על ים ובפרט ביום שמחת לבנו כי היה ללרס כשעתה ובפרט שדבר זה נוגע למשה יותר מכל ים שקיים לעבודת המקדש הוא לכהנים היום כהנים בעבודתם וליום בדובנם וזהו עבודת הלוים יחד איתמר בן אהרן הכהן א"ו שאין זו כ"א כסורה טובה שעמד הב"ה להחזיר לנו המשכון ולא יעשה תורתו פסבדר שכן כתוב הפס' חסיד לו את העבד כבוד השם וסבב כשמלתו וברך • ומרן הק"מ באופן אחר וז"ל כי טוב היה להם להחבסר שיחבר בהם ק' הכונה כי הם ית' כילה את חמתי בעינים ובאבני ונשארו גוקן של ים קיימים א"כ המשכן היה משכון לית' א"כ המשכן משכן העדות שהיא עדות ומשכון לישראל ע"כ •

ובצלאל בן אורי וכו' עשה י"ל מאיקמ"ל שכללאל עשה וכו' והרי דבר זה שני ומשלש בתור' ואפי' לל שכל הכתוב הזה לתת קושיא עמושה והיא לתת זה ארון הנביא •

מר"ע מנה מלאכת המשכן וכמ"ס הכתוב אלה פקודי וכו' על פי משה והרי ק"ל אין הכרעה פורה ל' בדבר המדור ולא בדבר המנין לזו אמר ובצלאל וכו' עשה וכו' לומר שמנין זה לא היה כ"א אחר שכללאל עשה המלאכה כיושלים והכרעה כבר עתה ולא תחול על הכלום שנעשו במנין ואם

מאור ושמש

ואם ראתה שנה' וישיבה התנופה וכו' וכסף פקודי וכו' כל זה היה אחר גמר מלאכת הכלים ומניין זה לא היה נפרט כ"א בכלל שהרי כתוב וכלל עשה את כל אשר צוה' וכו' וסוד ראיתי ששאלה שאלה זו לרבי שמעון והסב' שבדבר קדושה הרבה ברכה מתוספת בו וראיה מיוסף ושל כן היה המשכן ע"י כללאל דאיהו כדור דיוסף ע"כ :

ויכל משה את המלאכה * יש לדעת למה נקראה המלאכה ע"ש משה והרי

כללאל ואחיו אהליאז עשו את כל הכבוד הזה זאת

מלאכה זו היא הקמת המשכן הרי כבר נאמר ביום כלת משה להקים את המשכן ומה ח"ל ויכל משה וכו' אבל האמת יורה דרכו כי מלאכה זו היא מלאכה כל המשכן ונק' על שם משה כדאיתא במד' ילקוט ע"פ נוצר תחינה יאכל פריה לפי שנתן משה נפשו על המשכן להראות לכל חכמי לב והנשים שלא יטעו ממה שצוה הב' לכך נק' ע"ש שנה' ויהי ביום כלת משה להקים את המשכן ע"כ ולא ידפתי למה לא הביא ראיה בעל המד' מפ' וז' ע"כ אפ"ל ויכל כמו ויכלו השמי' וכו' שהרגס לוונקלוס ואשחכלל ספי' מי' דהיינו שחקן את המלאכה והניח כל דבר ודבר על מכונו :

וכבוד ה' מלא את המשכן * ויאמר יהודה מ"ה נאמר מ"ה נדבר מ"ה נגזר

ועתה ישראל מה ה' אלהיך שאל מעמד ה' את

מ"ה הלא מ"ה פקח עיני שכלך ותראה שלשה פעמים מ"ה במקראי קדש אלו ויכל מ"ה ה' את

המלאכה * וכבוד ה' מלא את המשכן ויבא הכתוב ה' וכבוד ה' מלא את המשכן ר"ת

כולם מ"ה הלא דבר הוא * והם תשכיל חבין כ"ה * מלך הכבוד השרה שכינתו במחשבותיו

ובמ"ס ושבכתו בתוכם ירוד בני' ס"ג * הכבוד בני' ל"ו הרי מ"ה והוא היחוד שעשה משה שהעיד

עליו הכתוב ויכל משה את המלאכה דהיינו סוד משה ברכות הכרמז בר' משה ח"ת המלאכה *

וע"ז וכבוד ה' מלא את המשכן ר"ת משה : והם הסגת ככ"ד ה' תשכיל שהוא מלא את המשכן

זהבן : ויש לדעת למה חזר הכתוב לומר וכבוד ה' מלא את המשכן פ"ב ולמה הלא הענין יס להעיר

אומרו ולא יכול משה וכו' כי שכן עליו הענין וכי הענין יעבך את ארון הכהנים הנאמר עליו

ועתה נגס אל הערפל * וכתוב והאני עשיתי בדר וכו' אהמיה * ותו למה מעיקרא אחר ויבס

הענין וכן כי שכן עליו הענין והיל'ל בשניהם לשון כיסוי או לשון שכינה * אכן אחה הראת כי

שלש מאות נרמזו בפ' זו והם בני' ש' הרמות לג' חבות אברהם יצחק יעקב כידוע מחכמי

באמת * ואיתא בילקוט עלכים ח' מלאכת המשכן נגמרה בכ"ה בכסלו ולא הוקם עד ח' בניסן

והיו יום' מרדכי אחרי משה למה לא הוקם עד ניסן שמה דפי' אירע ח' והב' המהין עד הדס שגולד

בו יצחק ובמלא כסלו הפסיד סגנמר בו ולא הוקם בו אמר הב' עלי לשלם שכרו ונתן לו חכוכת

חשמונים בכ"ה בכסלו * וכן בחשון נגמרה בו מלאכת המקדש של שלמה ולא השרה בו הב' ה'

השכינה מיד והיו מרגשים אחרי שלמה ואמרו בשביל שהוא בנה של בת שבע והב' המהין עד

תשרי לשנה הבאה שגולד בו אברהם ועמיד בכ"ה ליתן שכרו לחשון כמו שנתן לכסלו ע"כ הרי

מבואר שהמשכן של משה והמקדש של שלמה היו בזכות אברהם יצחק * ועוד היום עדין יס לנו

אב וקן וזהו אבינו יעקב הרמז בראש שלשני של הסי' שזכותו יושיענו ה' אלהינו וישרה שכינתו

בנינו כי לא נוכל הוא מהם וכמו שהוא בחירם ומטמו היתה שלמה כן תהיה גאולתינו זאת

שאלתנו מנפים בחירה ושלמה שח' אחרים גלות ועליה רמז כאן הכתוב באומרו ויבס הענין את

האל מועד שהוא כולל האשכנז של משה והמקדש של שלמה דבשניהם היו עונות הרמוזים לענין

ואעפ"י כן בזכות אברהם יצחק וכבוד ה' מלא את המשכן * וקשה למה נצלות המז והנאמר

היה ולא יכול משה לבא אל האל מועד והשיב כי שכן עליו הענין שכן דייקא שהחזיק והושרם ברכ

חטאיתו לאפקוי בימי משה ושלמה שלא היה כ"א כסוי בעלמא וכמ"ס ויבס הענין * ועכ"ז אנו

שנטיח אהמם שבדורי על יבם וראה וזהו וכבוד ה' מלא את המשכן בזכות יעקב יבנה בית קדשינו

ומתארחינו הפארת ישראל גמרה בימינו ארץ :

ובהעלות הענן * כאן גילה לנו הוא ימדיך קצ' הכנסתם מיעקב אבינו * כי הנה ידוע

בדבר ומסורסם שח' בהיומינו בארץ אבינו רב"ה ברחמי עופה

עמט נסים ונפלאות ואם שלך הכורי יטולק בנו ללכותינו כוספים הנחנו מחמת שמלחנו לעבוד

את

את מלך אחר רחמן ומרחם עלינו ואף גם זאת גאולה תקרא שהוא ית' מגביה מסך הענן עד שתעלה שועתינו לפניו והגאולה השלימה תהיה כשיעלה הענן לגמרי ואז יחיש גאולתינו וז"ל ובהעלות הענן לגמרי מעל המשכן יסעו בני ישראל בכל מסעיהם . ואם לא יעלה הענן בזכותם ולא יסעו אל תראו כי עת לכל חפץ ואם לא זכו בעתה והוה עד יום העלותו מאיליו :

כי ענן ה' על המשכן כנאן בא הרמז על הגאולה העתידה באיזה אופן תהיה אם זכו ואם לא זכו סוף כל סוף עתידים אהבנו ליגאל

במאמר חו"ל . וכבר יודעת כמה אלפים מתו במצרים בג' ימי אפילה על דבר אשר לא האמינו בה' ובמשה עבדו . ואין ספק שכן יהיה בזמן גאולתינו זאת כי כל אותם רשעים שהיו בעולם ולא יחזרו בתשובה שלימה המה יאבדו ולא יראו בנחמת ציון וז"ל כי ענן וכו' ירצה בזמן הגאולה אותו ענן שהוא על המשכן יחלק לב' סוגים ללדקים יהיה לאור יומם ע"ד וילנה ביום יאיר . ולרשעים יהיה אם מחלקתם וא"ת שיאמרו הגוים מבלתי יכולת ה' להביאם לו"ל לילה ברוכמסמם ארץ מצרים וכל זה יהיה לעיני כל בית ישראל הלדקים אשר יסעו בכל מסעיהם .

א"ה נא

שְׁלַמְתִּי מִנַּחְתִּי וְעִרְכִּיתִי תְהַרְתִּי . וְלִקְרוֹשׁ יֵשׁ קְרָאתִי רָצָה אֲמַרְתִּי :

ספר ויקרא

ויקרא אל משה . ראיתי לקשר ולהדביק פ' זו עס' פ' שלמעלה בהקדים הידוע מרז"ל

כי כל ת"ח יש בו ניצוץ משה ונק' משה וזלומרם משה ספיר קאמרת . וכבר אמרנו כי העונות הן הכה המסך וענן המפסיק בינינו לבין א"ש והוה שט"ה ולא יכול משה וכו' כי שכן עליו הענן . א"כ איפה יאמר האומר והיה כלדק כרעש פס"ק רבי"ע עליהו ומה נועיל כי נעבדנו ח"ו לזה בא הסמיכות ולא יכול משה . ויקרא אל משה הכונה הן אמת מהענן הזה שנושם הרשעים ע"י מעשיהם מתים כח הלדק העובד את הסם ולא יכול משה לבא כפעם בפעם אל אהל מועד אע"פ דכתיב ביה בכל בתי נאמן הוא ועייל בלף בר . אבל סוף כל סוף ויקרא אל משה ונותן לו רשות ליעלוקמיה בלא כסופא א"כ בהקדים משה כי מפני הרעה נאסף הלדק . זש"ה ויבס הענן ומטעם זה לא יכול משה לבא לייסר את הרשעים עזה כמסך ויקרא אל משה ומסתלק מביניהם ח"ו ונכח יס"ל מאי כפ"ל אם הדיבור בא אליו מאהל מועד או מן השמים : ותו למע סמך לאמר למאהל מועד וכך היל"ל ויקרא אל משה מאהל מועד וידבר אליו לאמר . ועפ"י האמור נחא לאמר שקריא זה היתה מסיבת אהל מועד שנסהו הענן . וא"ת תעיקרא דליבא פירכא דכשלמא למ"ד כי מפני הרעה שלא תבא כאסף נחא ליה ללדק לבסר על הדור בהסתלקו אל למ"ד מפני הרעה שתבא ח"ו מה הנאה יש ללדק זה ול"ו יהיה כנח אים דקין לו"ל לאמר לאמר לאחרים ענין סילוקו ועי"ו יתנו לב' לשב וכו' מעשה דהבאו דריוני דהוה קשיבותיה דר"ו שאמרו עד הידבא הוה קטונא חריק שקי דבעי עלן רחמי וכו' הרהרו בלביהו ועבוד תשובה :

אדם כי יקריב . יש לדעת אמאי פתח בלשון יחיד וקריב וסיים בלשון רבים תקריבו . ותו אדם מכס כי יקריב מכל"ל . ועפ"י דרכינו יבא על כוון הכונה אם ראית אדם שהקריב אדם מכס קרבן לה' דהיינו שמת לו אביו או אחיו או בתו ה"ו קרבן לה' : ואדם גם אתם זו היא תקנתכם מן הבהמה וכו' תקריבו את קרבנכם דהיינו גריבים אתם לשב בתשובה ולהביא קרבן כפרה כי ה' הפניע בו עון כלכם . ובקשמן בהשמה מן הכפר ומן הבאן לרמוז על ג' יסודות שהם אדם עפר מים שהם נוס' אדם כי העפר הוא דומם ועי"ו הרוח שהוא יסוד הד' משב אל האלקים אשר נתנה ותתענג בדשן נפשכם . וראיתני מי שפירש אדם כי יקריב כהקדים

בסקדים מר"ל חין אדם עובר עבירה אה"כ נכנסה בו רוח שיטות ואז אינו בסוג אדם כ"א בסוג הטהור ובעשותו מטהרה ויקריב קרבן וירחמנו שושהו וישוב לאיתנו ה' ואדם יקרא ויהי' אדם יקרא אס יקריב קרבן לה' והוא מתוק לנפש

ויקרא אל משה • פרש"י לכל דברות וכו' היק'ל ממה דכתיב למעלה ולא יכול

משה לבא משמע שקריאה זו הייתה נתינת רשות לבא • וא"כ הי"ל להודיענו שבה אל אהל מועד וכך הי"ל ויקרא ויבא וידבר • לזה פי' דלאחר נתינת רשות אנטרדיק ויקרא לדבר זה נלמד מעצמו שהרי כתיב וידבר ה' אליו ומהלם מ' עד לאחר דמי בכניסו אס לא ברשות וא"כ אייתר לן ויקרא אל משה ללמד כי לכל דברות וכו' קדמא קריאה לטון חבה • ונקט דברות אמירות וזווייס לכלם השם יקרא כלטון חבה • ואע"ג שאין מדרך המלך להרחות חבה לעבדיו ונפרט אס הוא מדב"ר אחס' קסית • או מזהירם לקיים דברות מכף ומיד ולדורות כלטון טווי • ואף אס מדבר אחס' רבות כלטון אמירה חין ראוי שיראה להם חבה פכ"ז חגי' כין יס' שנקראו בגים והוא מתכנה תמיד עממם במדת הרחמים ומראה להם חבה יתירה • וא"כ מכל' שכל הקריאות ודברות ואמירות וזווייס טוים וכולם כלטון חבה ודלמא הקריאה שאלל דבור כדיבור שהוא קסה גם היא היתה קסה וכן דגבי אמירה כאמירה ונגבי טווי כטווי לז"פ כלטון קריאה אחת היא והיא לטון שמה"ס משתמשין בה טאין ביניהם שכלה וכעס • ופ"ה הרי מלינו קריאה אלה כלעס והחס אינו כלטון חבה לז"א דהחס אינו לטון קריאה כ"א לטון מקרה ופגע טכן כתיב ויקר שהוא לטון קרי • ולפי טעדין יס' להרגיש דמה מקום לחבה זו קודם הדברות והאמירות ואדרבה הסבירא נותנת טויתר טוב שלא יראה האב חבה כלטו כי מיעוט החבה מוסיף יראה לז"פ דקריאה זו המורה חבה לא היו שומעין אותה יס' אלא הקול יונא והולך חכך ומיד לאזינו של משה • ונפקא לן מחיבת אל וכמ"ס הר"ס ז"ל • והרמ"ה כתב דנפקא לן מדהול"ל ויקרא וידבר אל משה וכתב ויקרא אל משה וידבר ס"מ שהקריאה היתה משמעה אלא משה בלבד • ולה"ן מלל כתיב ויקרא אל משה מהלם מועד משמעה שהקריאה היתה מהקול לאזינו של משה בלי הספק מקום לאמורי הדיבור • שהיה מבין טני הכרובים וכמ"ס רש"י ז"ל ד"ה מהלם מועד וכו' • ולפי שכל הדיבורים שהיה מדבר הב"ה עם משה היו באהל דכתיב אהל מועד אשר אועד לך טמא לדבר אליך עס וקריאה זו שהיתה דרך חבה היתה כשהיה משה עומד חוץ לאהל כדכתיב ולא יכול משה לבא איך אפשר טיט' לא שמעו אס לא שנהמר שהקול יונא מפי הדיבור ונכנס לאזינו של משה ואפשר דה"ט כדי שלא ישמעו יס' חנחן ויתרשלו מעבודתן • מדע שהרי מעולם לא ינא הקול ח' לאהל וכמ"ס רש"י ד"ה מהלם מועד מלמד שהיה הקול נפס קוה"ד בזמן שהיה משה בחוץ האהל אבל הכא שהיה משה חוץ לאהל כתיב ויקרא אל משה שהיה הקול נכנס באזנו של משה • ונ' מיעוטיין כתיבי כפ' א' אל משה בזמן שהיה חוץ לאהל שהקול נכנס לאזינו וכל יס' ואחרן בכלל לא שמעו שהרי הקול היה נכנס לאזנו • ב' וידבר ה' אליו למעט את אחרן מן הדברות שנתיחדו אליו דלמשה נלמרו והוא חתום לאחרן • ג' מהלם מועד שהקול היה נפסק ואינו יונא חוץ לאהל • וזרובי דאי כהב רחמנא אל משה הו"א דוקא הקול טינא לחוץ שהיה מיוחד למשה לא שמעו אחרן וכל יס' אבל הקול שנתיחד לאחרן אימא שמעו קמ"ל אליו ואי כתב רחמנא אליו הו"א הקול שהיה באהל לא שמעו אפי' אחרן אבל אותו שהיה חוץ לאהל אפי' יס' שמעוהו קמ"ל אל משה • ואי כתב רחמנא אל משה • ואליו הו"א אותו הקול טינא לרזן לא נשמע לישראל מפני שהיה של חבה וגם אחרן לא שמע דדיבור אף שנתייחד אליו מפני כבודו של משה אבל שחר דברות שהיו בחוץ האהל לכללות יס' אימא שנסמעו לחוץ קמ"ל מהלם מועד • ואי כתב רחמנא מהלם מועד הו"א דוקא הקול שהיה בחוץ האהל לא ינא לחוץ אבל אותו טינא כגון קריאה זו א"כ אותו שהיה באהל והוא מיוחד לאחרן אימא נשמע קמ"ל אל משה אליו • ולפי טעדין יס' לומר ודלמא אחרן אף שלא שמע הדיבור שנתייחד אליו מפני כבודו של משה אימא דהדברות שהיו מפי משה לים שמועם לזה אנטרדיק מיעוט אחר שהביא רש"י ז"ל קול לו קול אליו והוא מסוק בפ' • נכסא וישמע את הקול מדבר אליו מדהול"ל וישמע את הקול ימדבר לו וכתיב אליו ששע מינה לדרשה אחא אליו ולא לאחר וק"ל :

אדם כי יקריב פרט"י כשקריב בקרבנות נדבה וכו' אדם למה נאמר וכו' ע"כ ואע"ג דמלינו הרבה אדם ללא אחר ולדרשא בגין אדם כי ימית פאהל. על דבר אדם לא יסד וכינאל אל מחמה אם נדרש כאן לגזל דכל היכא דאיכא לאדרש דרשינן. ומה שיש להרגיש בדברי רש"י ו"ל הוא למה פי' כי יקריב קודם שיפרש אדם וכבר הרגישו המפרשים בזה ואינו אומר ולא קמיה שם היינו אומרים שכל אדם חייב להביא קרבן נדבה כמו קרבן חגיגה ושלמי שמחה שפיר אנטריך אדם ללמד ע"ז וזה אינו סהרי פתחי כי יקריב וכו' משמע בד' לשונות ואין שום ה' מהם מורה על החיוב אלא פי' כי יקריב כשקריב המורה על הכוונה לא על החיוב א"כ אדם ל"ל לכן פי' ולא מן בגזל.

וראיתי להט"ו סה"י בדרך פלפול משם מהר"ן דה"ק בגמלא אי מיירי בחובס. ו"ל דלהכי אמר אדם למעוטי גוי כלהמרינן אדם קרוי אדם. אבל שכתב דמיידי בנדבה ועכו"ם נ"כ טיחי בקרבן נדבה כדאמרין פ"ק דחולין איש איש לרבות גוים שמהנין ומתקדשים כיו"כ א"כ קשה למה נאמר אדם וכתב ע"ז אבל אינו אמת דא"כ בפ' תרומה דכתיב אדם כיוהא בעור בשרו מאי קאמר. ביה למה לא נאמר איש ואח"ה אין זה פסוק לומר אין זה אדם דכל היכא דאיכא למדרש. ואף גס זאת לא מפיק לה רש"י מדבול"ל איש וכתב אדם הלא מיתורא דאדם לגמרי דלא אנט' קרא קאמרינן ובכל מקום דרשינן מיתור וכו"כ רש"י בפ' אדם למה נאמר דמשמע שהוא מיתור לגמרי וכן פי' הוא ו"ל בדברי רש"י דלא כהר"ם שפי' מדבול"ל איש וכתב אדם והר"ם ע"ה. היינו סקו הס"ו ו"ל וע"ז סיים בדבריו ו"ל וכן דרו"ל בת"כ בפ' אדם כי יבא בעור בשרו וכו' עכ"ד ואין צורך שכתבו ו"ל לומר דכל היכא דאיכא למדרש דרשינן ולהכי הכייל בידו אדם ה' מאלף. ומה שיש להקשות על פלפול זה של מהר"ן הוא דאף הו' נאמר שכתוב מיידי בקרבנות חובה ברי כתוב בני ישראל למעוטי גוים דלאו בני ים בינו ולמאי אנטריך אדם ועוד הרי המעוטי גוים מקרבנות חובה מדכתיב בפ' אמור איש איש לרבות את הגוים שמקריבים נדרים ונדבות הו' קרבנות חובה לא. וא"כ אדם למה לי.

והוא עד אם יגיד ו"ל למה מילת לא באה מליצה כוונ' וכו"ט כתב פאהל לרמוז מרז"ל כיון שכניד טוב אינו חוזר ומגיד ע"ס. והרב"ח כתב שהעד אינו נכנס אלא אם כנס עדותו בד"ד ושם נמצאים שלשם ב"ד. וכו' בעלי דיונים ועד אחד הרי בין בילס טעה. ולכן כתיב אם לוא מלא וכו' אם כנס עדותו שלא כפני ד"ד אינו נכנס וכן ארו"ל אם לא יגיד במקום שראוי להגיד. וזה חלקי כל לרמוז לעד ה' שראש או ידע בחיבורו טעה דבר הסור שלא יגיד דהו' כמובא ע"ר וכו"כ מור"ם בח"מ סי' כ"ח ס"א וכו' מהנה"מ ע"ה מ"ם עדות ולכן כל לוא בוי"ו לומר שלפעמים אם לו יגיד ונשא עונו כגון זה.

פ צו

צו את אדרן פרט"י אין לו אלא זיוה מיד ולדורות אמר ר' שמעון ביותר נריך לזרז במקום שיש חסרון כוונ' וי"ל מאי בעי רש"י בס' ר"ש הכא. וי"ל דרש"י ו"ל הביא ראיה על מ"ם ולדורות לכן אמר ביותר. וכו' וקודם כל דבר נריך לדעת מה חסרון כוונ' יש כאן וי"ל דעולה כולל כוונ' אף ק' הא בקטורה איכא חסרון כיון יותר דעולה עולה לכהנים ויש להם הנאה ובקטרת אין להם הנאה כלל יוצא"כ אמאי לא בתינו בקטרת לזרז וי"ל שנקטורה מעשרת ואין נריך זיוהו. וקאשו בגמ' ואימא עולה כמו מעשרת. ומשני הו' טכיהא וכו' לא טכיהא ופי' רש"י ומסתברא דכי כתיב. עושר אדלא טכיהא דאל"כ נמצאו הכל עשירים. והנה כשאמר פ' העולה לא היו רק ג' כהנים אחרן ופני בניו והיה הקטורה טכיהא כמו העולה ואז נוכל לומר דגם העולה מעשרת כמו הקטורה וע"ז יק' למה נאמר לו בעולה ולא בקטורה ומזכירום אנו לומר דזיוהו זה קאי לדורות דעולה טכיהא וקטורה לא טכיהא וכן מנ"ל לדורות לכן אמר ר"ש ביותר נריך הכתב לזרז במקום שיש ח"כ דיינו בעולה דעולה כליל

מאור ושמ"ש

וְהָיָה הָיִי קִסְרֵת וְכִי דַמְעָתָהּ וְכִי מַעַר כְּוָנָן אֶחָדָן אֶל וְדָלִי דְקָלִי לְדוּרֵי וְדוּק הַטֵּב לִי
וְרֵאִיתִי לְהַמְלִיךָ שְׁקֵסָה מֵהָ דְבִתְכִיב וְיֵצֵא ה' אֱלֹהִים עַל הָאָדָם דִּתְסָם לֵא הוּי מִיֵּד וְלִדְרוֹת
וְלִרְשָׁתָהּ חֲסִרוֹן כִּסֵּי יֵי וְתִי דְמִקְרָא דְיוֹנָן כְּפָקִי וְ"מ כ"ב וְהָיִי הֵם מִיֵּד וְלִדְרוֹת.

זל"ש איז גול שווא חסרון כ"ס ושיין לשון ו' וחס"ה קל"ט דל"ב דל"א וי"ז כ"א לומר מיד
 ולדורות אז' מנות כ"ן א"כ תמאי' מנות חסרו ונשני בסמי' דל"ט נטוט דורות עולם מוילי מאי אית
 לך למימר דכל מנות שנאמרה לב"ן ולא נשנית בסמי' לוי' נאמרה ולא לב"ן ועד התיא' נומא
 שבי' עשרי דורות לא נשנו בסמי' שלא תפנינו ויולי' הרומות דלורות שנאמר כל' ז' מנות בסמי' והויא
 המלות שנאמרה לב"ן ולא נשנית בסמי' דלוי' נאמרה ולא לב"ן • עשרי מיד ולדורות הם כ' מנות
 דהיינו הם ויניהם ומדאנשטריך למוות לב"ן על כניהם ובתעמד הר סיני לא נזכרו הכניהם אפשר
 לומר דהאי דורות לא קאי כ"א לוי' דוקא וב"ן אהגורי אהגור ועוד מה שלקחו אומרת דלר"ס
 איכא גול שווא חסרון כ"ס לא ידעתי מה חסרון כ"ס ים לגזלן שגטעה שלא לגזול החסרון כ"ס
 הוא לגזול לא לגזול ואף אם עבר וגזל שווא מחוייב להשיב את הגולה אין זה חסרון כ"ס עד
 שיאמר ר"ס ביותר צריך הסתוב לזרו במקום שיש חסרון כ"ס • ועוד תמאי לי אמאי לא אמר
 דחסרון כ"ס היינו אהר מן החי שגטעו עליו כ"ן וכגון שנקטעה או נשברה יד כהנתו או רגלה
 שחל' אסור מ"א מה חתי דלוי' לב"ך כ"ן גדול מזה ועוד מאן קס' לן דר' מנות שכלו
 עירסא יבגלו דלורות • ומלות פ"ה הדעת שאל' כפי' בקרא לא נלשט' ביה כ"א דל' דל' בלבר
 לא דרבו אחריו • אכן סאמא וירר דרכו כי מילת זו ככל מקום היא לשון ויררו דכתיב זו את
 יהושע והזקנו ואמרו ולא נאמרה כ"א בדבר הנוגע מיד ולדורות וילפינן מפסוקת כרוז ומפסוקת
 פלוג טמאים שנא' ביה ז' ונזכרין מיד ולדורות ועיין בספ"א'ם בדרוקא ודאי וינה' אלהים דלרס'
 אלא ובמסור' ל' ויז' אלו הדינין דכתיב כי ידעמיו למשן אשר יפז' • אי זו ע' ד' זכ' לו ואל' הוא
 לשון ויררו שזר הוא ית' את אדמ"ר אלא יאכל מעין דעתת וסוף מיד ולדורות אלא כפסוק אדמ"ר
 דרס' שנתגרס מ"ג ע' ולא ב"א כדיו לכלל יסוב' כנ"ע ועי' פקעה מהדורות סבאי אחר אדמ"ר
 מזה זוטל ע' הדעת ולר' ס' אף את נאמר דפליג אמיד ולדורות וס' ל' שלא נאמר לו אלא במקום
 שיש חסרון כ"ס ובסדרת הרמב"ן ז"ל ה"ל לאקסאי' לפי ספ"א'ר ה"ה העי"לס בלוי' שלו ובא קווי' ית'
 וחסרו מעט ממנו דהיינו ע'ן היתה קים לב"ן כ' גדול מזה • ומ"ס עוד הרמ"ה ז"ל אכל מה
 אשם לקרא דלכתיב גע' תולדות ויקרא ויחא את יעקב ויזוהו ויאמר לו וכו' דהתם לא טייף ח"כ
 וגם לא טייף מיד ולדורות וגו' ע"פ לא ידעתי לס' ד' כ"ס עשרי הדבה ויז' כתיבי בקורה דלוי'
 וייכיו מיד ולדורות כגון ויז' וגו' ע"פ לא ידעתי • אף ע"ן ויז' את ארס' לו ויז' אל' עסק וכו' אדיו
 זכ' ובדומה א"ו דלכלא דכיינו לן ריבנן היינו ע"ן מילה שנאמרה מפי' ה' למשה עברו אכל לא
 דביבור שבין אדם לחבירו ואפשר שיאמרו לו ויז' ויכיו לזרזו כמו וז' את יכושע שאינו חל' ויררו
 ואינו מיד ולדורות וגם אין בו חסרון כ"ס •

וְכָלִי חָרַשׁ אֶת־בֹּן־יִשְׁבָּר

אחריו דהיינו בעמוד השחר דלמחר וכו' וא"ת מפני מה הכריזה חגרה סביבה ומירוקה והלא לא נעשית בליעתה נותר אלא בדקר וכו' ולת"ד לינה לילה פוגמת הלא נהן טעם לסגס מזהר וכו' וי"ל כיון דבעמוד השחר דלמחר פגימה נותר באים כאחד ולא קדמה פגימה הו"ל כגומל טעם לשבח ולרובים סביבה וק"ל וכי מזהר להוסיף הכשר וכן שלמים אדעתא לשפרו בדקר והא כתיב לא יכיה ממנו עד דקר ואם הוסיף עובר בלאו וטעם לשפרו ואם לא ישרפו עובר בעשה דבאש משרפו כתיב וא"כ איך יכיה הכלי עד למחר סיהא פגום סתמך טעילה עמוד השחר הוא עובר ונפרט אם אין לו מה לבשל כלילה וא"ת טעם לו מה לבשל הרי מעולם לא נעשה פגום סכל עוד שמבשל בו אינו נעשה פגום דליבת לילה כולה עלא כיסול בעיניו כדי סיהיה פגום :

ועוד מכל דהנחת סכסכס הינו חייב לשורפו דסחס אמר רחמנא בלס שרף דססס כין פנוס בין מוסכח וגדולס מוז סנינו כס' דס חטאת מ"ו פלוגתא דרבי טרפון וחכמים רבי טרפון אומר אס כסל כו כחילת פרגל יכסל כו את כל הרגל וחכמים אומרים עד וסן אכילה

אכילה ע"כ ופי' הרע"כ יבשל בו את כל הרגל בלא מריקה ושטיפה ולבסוף ימרוק ושטיפה וכו'
דמחור ששלמים מרובים כרגל אין בלע שלם נעשה נותר סהרי זמן שלמים לפני ימים וכי
מבשל שלמים האידנא הדר מבשל שלמים למחר משלמים שנשטפו כיום השחרת ופילט מה שבלע
אחמול וכולע מן האחרונות נמצא שאינו בא לידי ניתר. ואכ"א עד זמן אכילה שלא יהיה בין סוף
הביטול לחילת מריקה ושטיפה אלא זמן אכילה בלבד ולא יותר מזה וכו' לזה לך שממתיק זמן
אכילה בלבד והדר עבדי לית מריקה ושטיפה. בו ביום מיד והלכה בחכמים ע"כ הרי רבין למר
ובין למר בלע הכלי מעלים לא בא לכלל נותר וחייב מריקה ושטיפה לכלי מתכות וסבירה לכלי
חרס ובהא פליגי לם רבי טרפון אם חוזר ומבשל פעם ב' הוא פולט. מש שבלע מן הא וחוור
ובלע מן הסני ולא מקרי נותר אף אם עבר זמן אכילה הא' סהרי כדר פלטו כרוך זמנו אבל
חכמים ס"ל שאף אם יחזור ויבשל בו אינו מויליף בלעו שבלע כבר ולזה כרוך מריקה מיד כדי
שלא יבא לידי נותר ועבור משום ולא יבוא ממנו עד דקר הן אחת נס לפי רש"י וז"ל דקאמר
לפי שהבליעה שנבלעה בו נעשה נותר ק' סהרי הוכחנו אליה דכ"ע דבפי מריקה ושטיפה
וסבירה קודם שיבא לידי נותר. אם לא שנאמר דבותרו ז"ל היא סוף הבליעה שחששה נותר אם
לא יבשר ולכן חייבנה תורה לסדרו תפך ומיד לם רבנן ולר"ט בסוף הרגל אלא לה"א דקאמר
מפני מה הכריזה תורה וכו' קשה דנימא דה"ט שהכריזה תורה סבירה קודם שיעשה נותר כדי
שלא יבוא קדשים לידי נותר אבל מה תעשה דס' הגאון הרא"ש הוא סברה רבותינו בעלי התוס'
בנזחים דף ג' ע"ה וז"ל אלא ודאי לא חייב הכתוב אלא עד אחר שנעשה נותר ע"כ והביא
דבריהם החי"ט וזכר להוכיח נגד רש"י כלן ס"ל כן כנראה משפט לשוני ואם קבלה נקבל ולהחיות
הרא"ש ים השוכה דרשמנא חמר נותר יסרף בין מושבא ובין פנוס דא"ע דק"ל בטל"פ
מותר הקדרה שכתבשל בה האסורה לפי שהיא בלועה מא' סור נותר דכן כתיב וכלי חרש אשר כתבשל
בו יסגר וללפד על עמנו יבא דבלי חרס אינו יוצא מידו דפיו לעולם. א' כמאמר שהבלע שבלע
כלי חרס פוב אינו יכול ללפד עוד ממנו אחרו הכקודם סיפנס לאסלא אחר שנפנס מזום חומר'
דנותר דחידוש הוא שמדעם לנו תורה דנותר אסור' אף לאחר שנפנס א"כ והוא העיקר דאם לא היה
שכריך הוא ית' סבירה לכלי חרס מטעם פנוס כשא' בשל דאיתו כלי כל הלינה היה לו להכריך
סבירה לאותו שבלע בו דליה סהרי נעשה נותר ועדיין הוא מושבא והתורה לא נכתה דבריה
לשיעורים לומר כלי חרס יבשר כלי חרס לא יבשר דא"כ נתת תורת כל א' וא' בלוי ויבשל בו
כלילה ויבשר וזה לא יבשל בו וימלט. ומה שיש לחמוה על דברי הגאון הרא"ש ז"ל הוא דמזכריו
יבא לנו דין הדם שאם הפנימה וההיס' ב'אוס כא"הו"ל כמותן טעם לשכה ואסור זה לא שמתבולל
ראינו מוטלם וכל כמותן טעם לפנס מותר ואפי' אין טעם האיסור פנוס בפ"ע לא שפונס מערכותו
שותר ולהפך אם הוא שונס ולבסוף משניחוכן פסק מרן סי' ק"ג ס"א ואפ' פנס הוא ז"ל לא אמר'
אלא למ"ד לינה לילה ה' פנימה ס"ל דכשי' סקקדים פנימה לאיסור אבל אי' הפנימה לא קדמא
הוא ליש כמותן טעם לשכה אבל לריון דק"ל שהפנימה היא מעל"פ לא שאינו לן אם קדמא
הפנימה לאיסור או האיסור לפנימה וזה אינו סהרי כמותן טעם לפנס נלמד מכילה דכתיב לנר
אשר בשערך חתכה ואכלה דבילה הראיה לנר קרויה בכלה וסאינה ראיה לנר אינה בכלה הרי
שאפ"ס סקדס האיסור לפנס מותר וכ"ס אם האיסור והפנס באים כאחד שמתולס לא היה האיסור
מושגח. והפער דבותר הרא"ש כחומריו שהפנימה ואיסור כאן כאחד דרנו שהאיסור קדם ולפס
הכריזה התורה סבירה קודם סיפנס וא"ת יבחנו עד' סיפנס לזה תירץ דכיון שחל עליו חיוב
סבירה מו' לה פקס מיניה הן א' ית' שלחנו אינו סוכל פי' זה וכל"פ:

פ' שמיני

ידיי ביום השמיני יש לתת טעם למה נכתבה פ' זו למה שלמעלה מנחה פס מאי
דאיחא כמד"ר קבלת ויחי ביום השמיני פ' זו היתה ראיה ליהוד
בחילת הספר אלא שאין מוקדם ומאוחר בתורה. ובתנו המפרשים דה"ט שנכתבו שלא כסדרן
ללמד על מדת הענוה שלא יאמר אדם לחבירו אני גדול ממך וקודם לך ועון כ"א היה על שנכתב
ובתחייבו

מאור ושמש

ובמחיצתו. ואחרי שיד בשם יוצא לעשות זה מעשה פרה לכפר זה יוה"ך הכונה סגור פריש
לב"ג קודם שריפת הפרה וזהו לעשות וברוך ג"כ פרישה קודם יוה"ך וזהו לכפר וק' איפסא זכ"ל
לכפר לעשות סגור מלת יוה"ך קדמה בפ' אמור ומעשה פרה בפ' חקת ומזכרים אלו וזמר אין
מוקדם ומאוחר בתורה והא"ס דמקץ ויהי ביום השמיני שהיא מאוחרת עם פ' כאשר יזיה לעשות
לכפר להורות עון כ"א שהיה על שלא הכהינו עצמם במדת הענוה לך :

א"נ כ"ל כי בכלל מדת הענוה הוא שלא יעשה התלמיד דבר שלא בנתינתו מפי רבו כי זה מורה
על מדת הגדולה והענוה יגד חרבו וכבר הזכירו ע' ז' אחר ונבדו בת"ל משה ולא תמותו
פי כן נזכרתי אז אם תעשו מה שלא נזכרתי תמותו וזהו שכתב רמ"ב כ"ה יעש אחר ונבדו להפיר
שבתן שלא הטו ימין ושמאל הכונה שלא עשו מדעתן מה שלא נזכר ע' ביד משה : ובא ורחם
מדת הענוה שהיה בשם ויהי ביום השמיני קרא משה בכבודו ובעצמו לאחר וקרא גם לבניו
וקרא גם לוקני ישראל ולא אמר לאחר סיקר לבניו או לזכר סיקר לבניו וקרא יוה"ך אלא
בולם ובני אחרן הלכו ועשו על פיהם אשר לא נזכר אותם משה וכתבינו מיתה לשמים לזכר
שזכרם ע' ז' משה ואהרן יכולים לעמוד אנוסים היינו שלא מלאו את רבינו שזרי בני יסיה לסם
דבר מפי העם כז' אלו וגם לא שונאים היינו ואין מלקין עד שמתרין סבבר שהיה בהם בפ'
קדומת ולא תמותו כי כן נזכרתי : וזהו אפי' מ"ס ר"ה ולוקני יוה"ך שלא יאמרו מלאנו
בכנס ע' ז' דק ומה בכך אלא יאמרו הרי משה מחל על כבודו ועפ"י האמור ביא שזרי משה כבר
ניגה דעתו באמרו ולא תמותו כי כן נזכרתי והם לא ידעו שעל פי הדיבור בכנס אלא מלאנו ויטילו
מס בקדם ח' וזוהי קרא אותם כדי שידעו שעל פי הדיבור בכנס ולא מלאנו :

א"נ סמוכים מן התורה ממלי דנרטינן הכס כימא אמ"ל מהיכן ולפס ליה ממילתא דכ"ל
הלאמר מהיכן ילפת מסיני וכו' ויש אכן שבע חנו מחני ר"ב ב"ק היא דחיש לטומאת
ביתו : והכס י' למחן דליף ממילתא דחש לאילוף מסיני : ועפ"י מ"ס ר"ה ולוקני יוה"ך להודיעם
שעל פי הדיבור בכנס ילצ מלאנו ביא דמסוס זה נמי אנטרין נבי אחרן להיות פרישס ווס' א'
יותר משל משה וגם כן שיהיה לים' הוכחה גמורה ע' ז' שלא מלאנו בכנס רק במאמרו ית' והא"ס
לעשות לכפר וק' למה ליה ללמוד מכאן סגור פרישס ז' ולמה יזכר כאן נבי כ"ג יוה"ך א' יותר
ממשה לז' ויהי ביום השמיני וכו' ולוקני ישראל ר"ל להודיע לישראל דלז' מלאנו בכנס לך :

פ' תזריע

אשה כי תזריע שני רבותי בסוף פ' המפלת שלשה שופטים בלדס : הכ"ה אכיו ואמו
אכיו מזריע לזכר שממנו מח וגידיס ועצמות ופרינים ולזכר שבעין אמו

אדם שממנו עור ובשר ודם ושחור שבעין (והיו כל"ל היו לזכר אדם) והכ"ה נזכר כי רוח ונשמה
ראות העין ושמיעת האוזן דכ"ס והלזכר רגלי ודעה בינה והשכל ע"כ הראת לזכר אכיו ואמו חלקם
בחסים כל אחד נזכר חלקו המניעו לזכר פניו לנקיטת וק' לכאורה למ"ס ר"ל אשה מזרעת החילה
יולדת זכר : איס מזריע מחילה יולדת נקבה : דמשמע שהזכר הוא נזכר מזרע האשה והנקבה
מן האיש והרי לפנינו דמזרע האשה אינו נעם כ"ה עור ובשר וכו' והא"ס מזרע האיש ואין כח בזרע
האשה לעשות דברים קטנים כגידים : והנה חכמינו ז"ל נבדו שנים לזה בסבבר יסרה קרובה
אל הסבב : הם אמרו שבהאשה מזרעת מחילה זרע הזכר שהוא בא אחרון מתגבר על זרע האשה
ויולדת זכר דעילא גבר : ולהפך אם האיש מזריע מחילה זרע האשה מתגבר ויולדת נקבה אלו
דבריהם ז"ל : ולפ"ז יונח לנו מהקושי לפי שהם שטיפה אחרונה מתאמת היא לעשות הגורה
דומה לה אם זכר אם נקבה : עכ"ז טיפה הא' אין לה ביטול עולמית וגם היא נותנת חלקה בעובר
עור ובשר וכו' ובמאמר ז"ל : ולזה ימלא לעצמים שהיו מאומים זכר ונקבה יחד : ואין זה אלא
שטיפת הנקבה שמזרעת מחילה לעצמים מתגברת גם היא ומזרית זרע אחרת בדמותה ככלמה
לאחר שטיפת כח האיש בנקבה שהזריעה מחילה וכן להפך : ועוד יש טעם אחר לחכמי הסבב
קרוב אל שכל יותר והוא שבכרי רבותינו ז"ל והוא שבהאשה משתוקקת לבעלה ומחשבת בו
ומזרית

ומצויות לזרתי כלבם מתוך אותו חזק ממחרת ומורעת תחילה ומאותה המחשבה המצטרית
כלבם תלד זכר שבגד עיניה ומקלות אבינו יעקב ויכוחו ע' כ' וחלקי אמרה נפשי בקדים מאמר
ו' והוא כיום באשה שבעה נקבים . שלם מימין ושלם משמאל וז' באמצע כשהורע נכנס באותן
ל' ימין וילדת זכר . ואם באותן ש' שמאל נקבה . ואם באמצע יהיה הולד טומטום או
אנדרוניטוס וכשהוא סובבת אחר הכעילה על צד שמאל הורע נכנס בנקבים של שמאל ויוגדת
נקבה וכו' ע' כ' . ואין ספק אצלי כי הנקבים אלו שבאשה הם כדמות הדפוסים שביד האומן
והם דפוס לזרע העובר . כנקבי השמאל מצטיירת הנקבה וכימין הזכר ובכל מקום שקולט
הזרע אצלו ותמו נותנים בו חלקם . ובשתלד זכר כידוע שלא קלט אלא נקב א' של ימין ולצדדים
קולטים כ' וילדת כ' זכרים ולצדדים ג' . וכן עו' הד' חלד קולט א' כ' ג' . ואם קולט א' מימין
וה' משמאל זכר ונקבה . ויכול להיות שהקולט בשם וחלד שש' בבית א' . ואפשר שלד כינו
רו'ל ב' וכני ישראל פרו וישרו שתי וילדות שש' בפרס א' וכו' ויכן אצלי סקוק ביספוסה"ד
כי ימין ושמאל תפרונו וזרען גוים יורש וערים נשמות וישיבו שגגיה' . משיל את ים' לאשה
עקרה ואמר לה שהרנן ותתן הוראה על חלקה . כי כמו שהנריות חתמים ואומרים על עכו"ס
רבים בני שומה' . כן ותמהו על רבוי עס כני ישראל שהם בני בעולה והוא מבני בעולה אמר
ה' . ולזה הכינו מקום מסכנות והאלים חוקים לשבת . והוא הרחיבי מקום אהלך וכו' . וז' ת
ואיך יזויר בכלל . הנוס שלא גדול כזה שמה שרבו בני שומה' בכמה אלפים ומאות
שנים ופרו ורבו עם בני ים' בזמן מועט לו' א' אל חממת על החפץ כי ימין ושמאל תפרונו וישיבו
שתתעבר מימין ומשמאל וחלד שש' בפרס א' . ועו' ורען ג' ים' יורש . וערים ג' שמה וישיבו
ובאשר הוא עם הרחיבי מקום אהלך וכו' . ועפ' הקדמה הנו' אני אומר בדרך רמז א' שה' נוט
א' ובריה ש' כשה' ה'ס' דהיינו אברי ההולדה והס' . הנקבים ובמאמר' ו' ל' אשה מורעת תחילה
וב' ובכל לו דרך רמז ג' כ' דהיינו נוט אה' ה' א' ה' . ש' מאלה ה' אשה מורעת תחילה אלא הימין או
צדאי וילדת זכר . א' ה' . מוריש וכו' א' ה' . ימין ש' אשה מוריש או א' פל' יהיה ש' מאלה מוריש
תחילה וילדת נקבה .

ובדבריו בחלקי העובר הנחוצים לו משלש סופיין פוס' בו' מנאלי רזיתי בדברי רח"ל שאינו ואינו נמנו בו חציה חלקים כמס' א"ת' וזאת ית' אשר א"ת' וכל א"ת' חמס"ק הפסיה להאי והוא פן איס' ח"י וא"ת חסיר אחר סמיה אמתיו והדבר ח"י יטאר העובר ח"ת' וכן בעדונו ח"י חזיו לבס' וחזיו לבס' ולזה חז"ל לפולם יראש ארס עלמו חזיו חייב וזכיו וכאי עסא מנה א'וכו הכונה כי מדרך הדיןשים לחלוק חלק בחלק לזי הקרן שהניחו לבס' סמיה וכבר ידוע כי עיקר ביאת אדם לעו"ה פדיו למיזח ח"י' והס' א"כ עסא מנה א' ח"י לו כה כ"א חפיה מירוקת אביו וחפיה לה' ובמקום זו הכריע' את עמיו ואת גופו לבק' וזות סריביל את עלמו במלות ושתלל להדיות ונפקא מינה' אם יעשה מזה אחרת תעלה לחקו' א' וחלק גבוה ח' וסוף כל סוף חזיו וזכיו ח"י' כ' לשבור עבודה ס' עוד כל ימי חיזן בכל גופו רחיו ונשמתו' ואינו לו ולגופו אס' עבר עבירה א' שהכרית את עצמו לבק' חוכמה וכתה יתרה זה הל' אדוניו אס' לא בדברו א' וס' ב' אז כי יס' ב' ימי עלמויו בגל' גול' הסו"ר לחקן אשר עוות וזו להכדיל בין הטמא ובין הטמא וכו' וסמך לזה אזה' כי תודיע וילדה' הכינה גליו וידוע לפני חמיו האמת סוד הגלגול להימין ולהשמאל וכן בעיון לפעמים הנשמה מתגלגלת באדם או בנשמה חזית טמאה עם טהורה' וסוד הקרבן הקרב את החישים' כי לפעמים מורממת בהמה שבה הנשמה הטהה לטהרה כשחטת בעורה וסכסכוסיה בה' עבודה הגונה ובסירה מתקרבת לטהרה ונחלקת במהרה' והנשמה שנחטת כראוי ונכללת לאדם כשר' יס' לה חישון ע"י סדק' בסרו בהיה' לבד הטמאה ושתמלתא טרפה ס' מלתא היא שאין בה' גיוון קדושה וטהרה' והמבחר שבכולם הוא מין פמינו עת אשר יגלוס האדם באדם אס' זכר אס' נקבה לטוב לו וזו היא דרך ישרה וכ"כ בס' עמק המלך דל' ע"ד ח"ל איס' אשר כדברתו א"י' למ"ל לומר לך כאשר ומגלגל באים אחר אז יהיה כדברתו ע"כ ועיין בס' כנפי יונה חלק שלישי ס' כ"ד והנה חיון ספק כי כל המדות בטלו חוץ מעדה כנגד מדה ומי שחטא בקדמה טמאה יתגלגל בקדמה טמאה

מאור ושמש

ואם כדמיה טהרה יתגלגל כדמיה ואם כדמיה יתגלגל כדמיה וכן שטרפה ומי שנוסף
ולא חטא מאתה מאלה אם יטטר להתגלגל יתגלגל כמין האדם כדרך כל הארץ וז"ל להבדיל
וכו' וס' לא אלה כי חרש יולדה וכו' ואם נקדם וכו' :

א"כ אפשר לומר טוב טעם הל' הסמיכות וז"ל כי להיות כי השם שחר בנו מכל העמים וקדשנו
במנוחיו כדמיה וזה היתה אשר תאכלו וכו' אך זאת לא האכלו וכו' וצונו להבדיל
בין הטמא ובין הטהור וכו' המכונים הם לזה בל' ליינן גם אחינו להיות לו לשם סגולה ואמר
אלה כי חרש וכו' וכיום השמיני ימול וכו' וז"ל ולמה לא נתן בנו סימן ביצירה לזה י"ל
כדי שלא יאמרו ב' רשויות וכו' א"כ מפני הנריס שיבואו להגדיר שלא יאזו מוכלים ומסוגלים
בצורה ופניו זה ימנעו מלהכנס תחת כנפי השכינה :

וביום השמיני ימול * אח"כ במדר"ת בפ' הו"א ילמדנו רבינו קטן לכמה ימים
כמול : כך שנו רבותינו קטן כמול לשמונה כמו שפירשו
בילחק שמיני בן ח' ימים ע"כ * ולכאורה דברי המד' הזה מנהלים הרעיון דמס' סו"ת סיבא
בדבר שא"ל דרדקי דבי רב יודעים ואומר ומקרא מלא כתיב וביום השמיני וכו' ולכל הפחות ה"ל
להביא ראיה מן המקרא ולא מיתחב ויזון בהקדים מ"ס בשם"י דה' שהטעם מניח ה' לימול לה'
כדי שלא יהיו אביו ואמו עובדים והטעם שחיים שאלם טמאה ליה ולפי טעם זה היה אפשר לומר
שנזמן סוף שהחמירו דבן שנים אחר ז' עדיין אמו אינה ראויה לטבול שיתירו במילה עד אחר
ימי טהרה כדי שלא יהיו אביו ואמו עובדים לז"ל כך שנו רבותינו וכו' כמו שפירשו בילחק
דמסתמא הכריע החמיר על טעמו להמתין עד אחר ימי טהרה של שנה דכתיב וישמור משמרת
ועכ"פ ז"ל ה"ל ילחק לשמונה ימים דמיתחב בן אברהם מוכח פסיר דאין חילוק וכו' וזכר מקום
אין מלין אלא לשמונה ימים ל"ן * א"כ בהקדים מ"ס במדרש הנו' כמ"א וז"ל הלא מלא לא נכרח
ונחל לא היה העולם מתקיים שאל' אם לא בדיתי ואין בדיתי אלא יתחב שנה' זאת בדיתי אה"כ
ה"ל ילחק ע"כ ומעתה לאחר שנתחלל יתחב היה מקום לומר שיקדמו מצות המילה כדי שיתקיים
העולם בזכות המילה והא"ס קטן לכמה ימים נכח דהיינו אחר שלא יס' עוד ילחק שיתקיים העולם
בש"י וכו' * והסיב לז' וכמו שפירשו בני ילחק שנתקיים העולם בשבילי כן יתקיים העולם בשביל
זה הקטן שפירש לימול בן שמונה ימים * ולא גרע מעבודת הקרבנות וכו' שפירשו על ג' דברים
העולם עומד על התורה ועל העבודה וכו' וכפי' אהמר בזה"ק שפירש המילה חשובה ומרובה
לפני בורא עולם ככל הקרבנות וז"ל הו' מלין דקריב בדיה וכו' כה"ל אקריב כל קרבנות וכו'
וכי' ומיום השמיני והלא ידע * והש"ך ע"ה כתב וכשר זבח הודת שלמו ביום ס"ה חתום
כי מי פירש חתום במילה בליליו מקריב זבח הודה * קריב"ו נוס' קורט רוח לה' ככנו ועוד לו
המה לפני כל מזרים ס"ה מילה רחמ' שבזכות המילה נגאלו אבותינו ממזדים * ולי אנו עבדו
לארון לכו' מזריס דה"ל אל תפחד ס"ה מיל"ה שם רחמ' לייס' שזכה לגדולה ולהיות ארון
נזכית ששם בדיה המילה * וכו' כפי' נרמז שבזכות המילה עתידים יס' ליגאל וזו דה' אל'
הל' העמוד ומסרה לז"ל ימים מ' ה"ה ר"ה מילה ע"ד מרז"ל דכיון שגור אברהם בשבט
הב"ה שבזכות המילה יגאל בנו מניחוס ע"כ ואברהם רמז בא' של ל"א הבורא בזכות אברהם
ומילה לא ימים מתוך האהל שאל' ג' ע"ה וזה התורה לעולם וכו' ולזכר השלם יס' * מלא כניס'
מזבחי שלמים ס"ה נוס' ס"ה מיל' לה' רמז ס"ה מצות המילה שהיא חשובה בקרבן שלמים הוא מיוחד
את השם ב"ה * וכבר ידעת סוד ס"ה ככולת שמע דהו"ה שד' גני' ס"ה ומילה ע"ה רג' אלהים
זנס אלהים במליו יורין וזה' אהותות דמליו המילוי זה' אהותות הסוד גני' ס"ה וכ"כ ס"ה גני'
בן פד' מ' יוסף * ואם החסיד ס"ה מיל' גני' חכ"ה וזה פנים דס' פ' כי פל ירי המילה יס'
באים שם שדי כי כשזרעוהו וקופים למעלה עם רחשו הוא כדמות ס' וכפדש יד שאלו חמיו
למטה הוא כדמות ד' והמילה היא יד' הרי שדי כ"כ הנוכח פ' לך ואל' לעל"ה מתי' מס' נוס'
לע"ה מיל' ה' אבס"ה מ"ס שספס"ה ימול' לאורות של הנימול שאל' דקין יסוד' ע"ל וכן מלאתי
בדברי רז"ל שכל ישראל הנימול בקרא דקין ולכן חמץ בתפילה י"ה ככרמל של הכדקים שאלו
חומתין ברוך אתה ה' משען ואכטת לכדקים ר"ה ימול' לומר שכל יס' שנימול בק' דקין * והוא

פ"י שכן ח"פ יו"ד נג"י יס"ד • וכן כרית ענוה מלאי ו"נהר יוצא מ"עדן ל"הסקות את הנן
מכין ר' תיבות הללו מלות מיל"ה (ג' פס הטולל) ור"ה סלסל חמ"ל פ"ב ועוד לי רמז מילה
נג"י י"ג ו"ה ר"ל גדולה מילה שכברתי עליה י"ג כריתות והוא מס' אח"ד וכן תמצא שגולדו
י"ג מהולים לא פחות ולא יותר דוק ותשקח :

פ' מצורע

זאת תהיה • תורת מו"ח סס רע • ויהי כי יחס לכבד • הניפותי את פט"י נגד איוב
ה' איובי אדם בלועל איס חון ל"ו יסרף לשינוי והוא בליכי • ול"א סת לבו
גם לוא"ת ואמר אעביר כל טובי • וז"ל תהיה נחלתו חלקתו בזר"ש תקולל והסירותי דמי חנם אשר
ספר מפלי ומעל בית אבי • ואם רע עלי שמעש כהייתי ונחלתי ונעבר כאלפי זאת אביס הל לבי
ורוח ככון חרם בקרבי • והנה י"ל תיבות תהיה דלכאורה היא מוזגרת וזיה די כלימרו זאת
תורת המל"ק ורבותיו דרשו תהיה בין כפני הבית בין שלא בפני הבית וכן פ' הרמב"ם פי"א
ה' ו' ויוכן בהקדום הידוע כי בעל לה"ה אמו שמעיה נדה וכן איחא כמה"ר אשה כי תזריע מה
כתיב בתריס אדם כי יקום בעור כשרו וכו' מה ענין ול"ו אחר רבי תנחום בר חנילוי מפל
אחמורה שרפה (פי' שהיא חולה) וכתיב ויפא ככה כווי מי גרם לוולד שיפא כווי שכתובת אמו •
כך מי גרם לוולד שהיה מצורע אמו שלא אמרה ימי נדתה • רבי אבין קרי עליה אבית ואכלו
בוסר וזני כיום תקנה • והם קוראים על אבותיהם אבותינו חטאו ואינם וכו' ע"כ ו"ל זאת
תהיה ירלה זאת האשה האמורה למעלה בפ' הקידמת היא תהיה גרמא לכהן שהיה מו"ח ס"ר
ומצורע כי כן דמו וכמאמר רז"ל זאת תהיה תורת מש"ר • ויש לעמוד על דכתיב המ"ר הזה איך
ולמה ילמד הכן בעון אב ואם וקרא מלא כתוב וכנים לא יומתו על אבות • ולזה יש לומר שלא
ילקח בן זה כדכרע ער שיכבד כעון לה"ר ואס"כ מי שזוהר פיו ולשונו שומר מצוות נפשו •
וא"ל ח"כ שכתב בעון לה"ר מה לו עוד בעון אביו ואמו לומר עליו שכלכד בסחיתותם וסרי
בעון לה"ר נגעים באים • וי"ל ע"י כאמר סיפר חון לו תקנה ויהיה מצורע מוחלט כל ימיו
וטעא טעא יקרא ואין לו טהרה עולמית • אבל הכלכד בעון עצמו אם יחזור בתשובה יטהר
מחצתו • וזה וראה שמות עמקם של מספ' לה"ר כי לא ידעו ולא יבינו שהוא ית' דן אותם
סוגג כמוד • וכן מלאמי במדרש קבלה בפ' אל תתן אז פיד לחטאי את בשרך וו"ל אל תתן
רשות לאו"ח דבר מפיד לחטאי את בשרך להלקות את נופך • ואל תאמר לפני המלאך הממונה
עליך בגנהם הולאזי הדיבור שכל ריבור ודיוכי שיופא מפיד בס' נכתבים בין טוב בין רע בין
סוגג בין מו"ח • למה יקצף האלהים על קלך וכו' אלו הידים שלוקים בנגעים ע"כ • ועוד
איחא חסם אל תתן את פיד דברה תורה בלשון קהי אם אמרה לך אשך שהיא נדה אל תחטאי
את נופך ותפגע בה • ואל תאמר לפני המלאך הממונה על צורת הולד סוגג הייתי לא הייתי
יודע למה יקצף וכו' וחסל וכו' אלי הכי' שלוקין בנגעים ע"כ הרי לך שגגתו של בעלי לה"ר עולה
זדון וכו' ותבא אבלי אמתו זאת תהיה תורת המצורע כיום שטרתו דק וכו' כיום שטרתו היא תורת
המצורע והיא כיום שטרתו חון לו עוד לרעת ור"ל ו"ל סכ' מלמד שטותו אמו וטרתו כיום
עסיק לה מיימורה כיום ועפ"י המצורע כחא דבא לרמוז דגם כיום שטרתו מן החטא דהיינו
שהוא סוגג תהיה תורת המצורע כי ולא יכלל מן מרא"ת נגעים חס לא ע"י תשובה ומעשים
טובים שהם כתרם כפלי הפורענות :

והנה תכמים הגידו שאין בעל הרחמים פוגע בנפשות מחילה • וכך פיו הלגעים נאים •
מתחילה לוקין האנשים • עשה תשובה מוטב ואם לאו לוקם כנגדיו חור כו מוטב ואם
לאו לוקם כבוקר ולמדו כן מאיוב שכתחילה לקח כממונו • ואס"כ ככניו וכני' כימו • ואח"ך
כגופו • ולפ"ז ק"ל מסיר הפרקם ככלן שהקדימה נגעי בני אדם קבועם ואח"ך נגעי בנדים •
וסוף דבר נגעי האנשים • והרב"ח ז"ל תי' פ"ו ו"ל ואחזה המורה הדרך הזה לפי שהמורה כל
דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום וכדי שלא יתהם הסידור מסודר כפורענות הולך ונלל
כמו

מאור ושמש

כמו שהיה הענין הלא חילק ומתעט כנראה לנו כס' הפרשיות שבי' ופע' האמור יבא ע"ן
 זכוכה מכונה הקדושה תורנית הקדושה נגעי בנף הננוף נומר כי לפעמים לוקה הננוף מחילה
 ובכונן סקדמה לו חטאת אמו העלונה וזהו הוסף על השלשה פסע של לה"ר וזהו בא הסמיכות
 למעלה בפ' כי תוריש ושמחה שבעת ימים וכו' וס' ל' אדם כי יהיה בעורבו וראה הכסן וטמא
 אותו הכונה אם בא לו הכרפת מסיבה אמו ש' א' סמרה שבעת ימי נדוה אבי מנשר ורא' ו
 הכסן וטמא אותו ואין לו מנוס ומפלט בא וראה נגעי הכנדים שהם באים ממדת רחמי ית'
 כדי שיתב כהסוכה אעפ"י שהם נגעי צרעת דכחותיה באדם כתוב וטמא אותו כנגד לירך
 הסגר שבעה וז'ט' אולי ישיב ונחם ואם יראה וכו' כי פסח הנגע בידוע שעדין עומד הוא
 בעורו ושרף את הכנגד הכל באדם אם יראה שגוף נגע צרעת טמא וטמאנו והוא מילט
 וזהו יוכן סמיכות הפרשה עם מה שלמעלה לטהרו או לטמאו וס' ל' זאת תהיה כי לפעמים
 הנגעים באים מחילה כנגד מט שאין בעל הרחמים פועל כלפנות כדי שיטהר האדם ע"י החטאות
 והוא לטהרו או לטמאו דהיינו פליקס ננופו מחילה וסיבתו זאת תהיה דהיינו כהנגע בא לו
 מואז האדם כי תוריש וטמא או יהיה לטמאו וס' חין לו תקנה פי' והפ' פי' דלכלי אחר
 החילה לטהרו ואם כן לטמאו : ללמד שם בא לו הנגע כשכיל סוף עבירות ולא כשכיל לה"ר
 או יהיה הנגע לטהרו דהיינו סיבה סופו טהור ולא בא עליו רק כדי שיחזור בחטא אבל אם יבא
 הנגע כשכיל לה"ר או יהיה לטמאו ר"ל סיבה נגע טמא ויהיה מילט וטמא כל ימיו וזקפו ע"ז
 ולמה כשכיל לה"ר משר עבירות ופי' דכשר עבירות לומקמה ע"י חטא הכל עין לה"ר ק"ל
 סיפר חין לו מקנהוק שיהי אחרו כמדע חיים הוא למחזיקי בהם חמור שנק' חיים היא רפואת
 לה"ר כנא מרפה לטון עץ חיים הרי שכל לה"ר חיים לו תקנה ע"י עסק החורש וי"ל ע"י עסק החו'
 לא יכשל בעון לה"ר שחמור מניח עליו וזה מרפה לטון עץ חיים אבל אם ספר חין לו תקנה
 חלו דהיינו "לוק" דלטון מרפה כר' שכבר חלה ורפואתו היא עץ חיים דהיינו עסק החורש
 אבל אם לה"ר הרי הוא נריח ולא ידק בו רפואה כ"א שמירה והדרה קו' לזכותה ואעפ"י
 דמ"ס במדע שחמור היא רפואת לה"ר לא קאי על החמור שיהי אחרו פי' חין לו תקנה
 חלה על המקבל ועל הכהן עליו דג' לה"ר חורש ועל ב' חורש שיש להם רפואה ע"י עסק החו'
 דמנחם מן הפורענות דבחיב מרפה לטון עץ חיים : ח"כ כמס"ל

שהי צפרים ריות • פירש' חיות פרט לטרפות • טהורו פרט לטמא • וכתב
 עליו הרמב"ם והיינו למ"ד טרפה חיה חיה • אבל למ"ד טריפה
 חיה מפי' לה מטהרות ולא טריפות וכו' ע"ס • ורמב"ם להכנה"ל שהשינוי וכתב ח"ו ונראה
 דאשטמיותה ה' דהמרינן כפ' טלוח הקן ועוד בין למ"ד טריפה חיה בין למ"ד חיה חיה מדכח
 דבי' ר"י נפקא באתר מכסיר ומכסר בפנים וגאמר מכסיר ומכסר כחוק וכו' והנה כפ' ע'
 והשמות על המראה שהי האון ליון בדבריו פרט לטרפות דפרק טלוח הקן והנה חיה חיה
 שהיה הכה"ג חין יענה על הכל לומר אשטמיות אחר דשקול וטרי באומה סוגיא • ועוד חזי
 אומר כי לא על גרון הרמב"ם תנוגתו כ"א על רס"י ו"ל שפי' חיות פרט לטרפה מהא דגרסינן
 חיות פרט למחוסרי אבר וטריפה מחבא דבי' ר' ישעאל נפא :

ואב • ריהטא • ג'ל למחן ק' זו ואניש לפניך כונת הס"ס כפ' טלוח הקן דקרה בפי מישוט
 סכלי הדל • והוא כי ר"י הוסיף ראיה על מה דתנינן במחז' עוף טמא פטור מלשלא
 מדכתיב כי יקרא קן פטור • ולא כתיב עוף טמא ס' כולל לטמא ונטהור • אבל צור לא אשכחן
 דיקרי טמא • והס"ס הרבה להשיב על דברי ר"י מכמה קרי' ודחה • וסוף כל כוף רש להוכיח
 דמס' צור כולל טמא מדאצטרך מישוט דחיות ומשמע חיות לפי' לאפוקי טמאות • ודחה הדומה
 ואמר לו מאי חיות שחין ראשי אברים אבל טמאות לא אצטרך קרה דנפירות טהורות משמע
 וה"ט דלא אוקים לחיות למעט טרפות מפני שכבר ידע שיקשה לו מסיפא דקרא טהורות ואי יוקים
 חיות למעט טרפות בהכרח טהורות בא למעט טמאות ולזה חוקי חיות לראשי איברים כיו
 לאוקומי כהוריה למעט טרפות • והגם דטרפות כלמד מכ"ס של ראשי איברים • אצטרך
 טהורות דלא גימא דחיות למעט טרפות ולא ראשי איברים • וע"ז הקשה וסרי כפי האמת כן

מאור ושמש

צריך להיות דטרפות מחיות נפקא ולא ראשי אפרים דהכי הוא משמעותם דקרא חיות לאפוקי
 מהם וכגון טריפה דמחיה דמא ומכ"ל למעט ראשי איברים ואיחר טהורות למעט טמאות
 וכן נראה מדברי רש"י ע"ס ד"ה מחיות נפקא ולא טרפה דאינה חיה ע"כ מדלף פי' במכ"ל ממחוסרי
 אבר מה' דכונת המקשה שפיקר המיטות של חיות לא אחא אלא לטרפות ומחוסרי אבר לא נפקא
 מחיות שהרי חיים הם למוצאי"הם : ועוד תינתן למ"ד זכו' הכונה אף לסדרתך דתרתך שמעת
 מחיות וב' אינם חיים ואמעטו תרויבו וטרפות נגלות על חיות אחא אינה למ"ד טרפה חיה
 שאינה בכלל מיעוט חיות לזה אנטריך טהורות למעט טרפות : אלה למ"ד טריפה אינה חיה
 הרי היא בכלל מיעוט חיות : והשקא ליכא למימר דאנטריך טהורות לגלוי
 על חיות דלא נוקים ליה בטריות ולא במחוסרי אבר שהרי סתיהם נפקי משמעות
 חיות וטהורות למאי אנטריך אם לא למעט טמאות : **ועוד** אפי' למ"ד טריפה חיה
 דאינה בכלל מיעוט חיות לא אנטריך מיעוט דטהורות : דמחא דני רבי ושמשאל
 נפקא וז"ל למ"ד טרפה אינה חיה דלא אנטריך טהורות נגלוי על חיות ותרויבו נפקי מחיות :
 וא"כ טהורות למאי אחא אם לא שם למעט טמאות : אלא אמר רב נחמן למעט
 ספורי פיר הנדחת וכו' הכונה למ"ד טריפה חיה דאי אפס' למעוט מחיות ונפקה לן מדבי ר"י
 טהורות אחא למעטו ספורי פיר הנדחת : ולמ"ד טריפה אינה חיה תרויבו אמעטו מחיות
 ובנין אב של ר"י אחא לגלוי על חיות דלא נומא דמחוסרי אבר לא אמעטו : וטהורות
 למעטו ספורי פיר הנדחת : וזוהי סרה קו' הכנ"ה מעל הנאון מהר"ם ומעל מאור הגולה רש"י
 והדרשא חדרם חיות למעטו טריפות למאי דק"ל טריפה אינה חיה ופסטיק דקרא הכי הוא
 והדיון דין אחת שכן רבי ישמשא מפיך לה מבנין אב : ומ"ס רש"י טהורות פרט
 לטמאות הוא לפי הפשט והוא לקוח מה"כ וזמ"ס הר"אם ז"ל בדשאח"ו אכל מה שיש להרניש
 הוא לפי הדרשא הזאת על ת"כ דקא דריש טהורות פרט לטמאות ה"כ משמע דלפור סם
 כולל לטמא ולטהר ומ"ל דעוף טמא פטור מלשחא ואין סברא לומר דה"כ פליג אמתני'
 זס"ל דגם עוף טמא חייב לשחא : וי"ל דליוק מדלף אשכחן צפור דאתרי טמא כ"א טהור
 לאפוקי עוף דאקריג"כ טמא : ואי עוף טמא חייב לשחא הי"ל עוף הכולל טמא וטהור אכל
 צפור לא נחא בו שכן טמא כפי' ולא היה לו לסתום כ"א לפרש ועדיין צריך לי ישוב :
ונתתי נגע צרעת : פירש"י בצורה היא להם זכו' הק"ה"ם וא"ת נגעי בנדים למה
 באים ותילפי שלא ידעו איזה בנדים היו חשמיטי ע"ה וכו' ע"כ
 ולא הבינותי דבריו דמשמע שנגעי בתים אינם באים כ"א כסביל שיתגלו המטמוניות ולכך
 הו"ל נגעי בנדים למה באים : וזה אינו דכל הנגעים בין נגעי בתים בין נגעי בנדים לעונש
 הם באים : אלא דרש"י ז"ל הו"ל חובת ונתתי דלא טיך לסון מהנה בנגעים והי"ל כי
 יהיה נגע זכו' כדכתיב גבי כל הנגעים ובשר כי יהיה וכו' והנגד כי יהיה וכו' לכן פי' כסורה
 היא להם לפי שיש בו לך הנאה דמטמוניות ולכך כתיב ונתתי וכן כ' הר"אם ז"ל :
 ורואה אנכי הטעם שז' ה"ס נגעי בנדים : טיך ג"כ לנגעי בתים דכתיב שכלא להיות
 צעזר : וכן המסתחוס לכית כנוי אסורים כהנאה וב"מ מרן בי"ד סי' קמ"ה והטעם הזה
 הציאו דרכ חזקוני בשם י"מ וא"כ מאן פלג ליה לה"ס לומר דנגעי בתים הם באים
 כסביל המטמוניות ונגעי בנדים משום אחא דע"ה : ועוד אם נאמר דנגעי בתים אינם
 באים כ"א כסביל המטמוניות הקצור קצרה ז' ה' ח'ו' נגלות המטמוניות באופן אחר ולא
 ע"י נגעים : ה"ו שהנגעים לעונש הם באים ואנכי יתגלו להם המטמוניות : ואם יאמר האומר
 ה"כ מלינו חוטא כסבר ומואל מטמון : אף אחא אמור לו כי בכל הנגעים יש בהם לטמא
 ולטהר : הסמא ב"א על חטא ויעלה חרס בידו והטהור ימלא מטמון : וא"ת נגע טהור באדם
 למה בא : י"ל כי אדם לעשל וילד הוא מיוחד לחולאם אם יגבר יסור על חבירו ע"י סיכה
 יחלם ובהכרח הסיכה יתפרש ויחזור לאיתנו ה"א : ואף גם זה חייב לפשט בפשטו שמה
 יגרום החטא במר"ל אם ראה אדם יסורים באים עליו וכו' : אכל נגעי הבתים מהם דומם
 לא על חיים הם באים אלא כדי שיחזור בתשובה מעבירות שבידו : או כדי שימלא מטמון

מאור ושמש

אם יהיה לך ופ"ו נאמר ונתתי ננע ולפי שאין אדם רואה חובה לעצמו כתיב וראה הכתוב
וכנעני בגדים אינם כלום ב"ה לעורר את האדם שישוב בתשובה:

וכפרה לה ז' ימים • הט' שהנשים אינם מברכות על הסירה זו • כספירת
העומר • לפי שכל המצות כולן מדרך עליהם עובר
לפסחיתן ועלובה אשה שאם ראתה תוך ז' סוחרת מה שספרה למפרע וגמולת דרכה לבטלה:
ובם מעיל שמואל בה' נדרים סי' ב"ו נתן טעם ומסוד שאין סוין בספירתן כי זו מחלת
היום • ואחרת כבר טבלה וכו' ואין סוין בלילה בלילה שיש עושים בלילה בלילה וכו' וק' ור' מילא
ופדיון הכן וכיוצא שאין כל יום עושים בלילה ומבדכין • וה"ל סוים ח' הוא קבוע גם בנדה:
יוס ח' קבוע מכ"ה מ"ה • ולי אני בנו ותלמודו נראה להליץ בעד המ"ס וכוונתו במ"ס שאין
סוין בספירתן היינו שאין להן זמן מוגבל שבו יתחילו לספור סהרי ז' ימים נקיים נריבין להיות
אחר שפסקה לראות ומשכחה לה ב"ב נשים רואות כא' ביום ה' אחת מהם מתחלת לספור
וחבורה כבר ספרה וטבלה נמצא שאינם סוין בספירתן סוין טובלת אחר ז' וזו אחר ט'
או יותר • ובמילה ופדיון אין אנו מדרכין על מס' היום כ"ה על קיום המצוה בכל זמן
שיהיה וגם האשה בשעת טבילתה חייבת היא לדרך בכל זמן שהטבול • ומ"ס אלא במצוה
סי' עוקין בלילה היינו דומין דקצירה העומר שיש זמן מוגבל לקטירתו וכל יום מברכין
בסיה • ואפ"ל לומר ט' אחר דכיון דהיונו רביתיהו לא חיקנו להם ברכה וה"ל שאין מברכין דיון
האמת על פנינת הלכנה • ולא הטוב והחטיב על מילואש כיון דהיונו רבית • ה"ל היינו
רבית • ה"ל מסוד דספירה זו עמ' נפש היא לאשה שהיא טמאה נדה ושוכה הוא לה וכדאיתא
במל' היא שפכה דמו של אדם לפיכך ישפך דמה וכן כתיב טופד דם האדם באדם דמו
ישפך ולכן לא חיקנו לה ברכה:

והזרתם את בני יש' • כלומר חייבים אתם לטבול את בני ים סויר ומכסותיהם
סוין לוסחן כדי שלא יבואו על הנדה • וכדנא תמרון
להם כל מי שאינו פורס מאמרו סמוך לוסתה הפי' הוין ליה בנים חשובים כבני אהרן
הם מתים שכלי וקדוה בנדתה • וס"ל אחר מות פני בני אהרן:

פ' אחרי מות

וידבר ה' אל משה • י"ל כפל אומרו אחר וידבר ה' וכו' ויאמר ה' אל משה •
והו מאי ב"מ אם דבור זה היה קודם מות בני אהרן
או אחר • והנה יש דעות הרבה בדברי ר"ז על הטא בני אהרן ואינם לפניך ומשם בארה •
(ויהודים נתן בהם סי' בהקריבם ח"ס זר"ה • אהרן שתיו זיווגו ראה הקריבו הלכות
הטהרה):

אי' בעון העגל שפשה אהרן • וכן איתא במד' ד' בני אהרן היו ראויים למות מפני שון
העגל • והתפלל משה עליהם • ועשתה תפלתו מחלה מה כתיב שם ובאהרן הקאנף
ה' להסמידו • ואין הסמדה אלא כליו בניש שגא' ואסמיר את סריו ובז' סוין שהתפלל משה
עשתה תפלתו מחלה ע"כ וק' למה באמת תפלת אהרן הנוכחים לא תעשה אלא מחלה
ועוד ומה המחלה לחיוב נדב ואניהו והזכות לאלעזר ואיתמר ולא להפך אם לא שגאמר
שכבר היו אלו מחויבים לפני המקום בחטא עקדם להם וזה אינו סהרי הוא אומר
בעון העגל:

ב' משום שהקריבו את זרע דכתיב ויקריבו את זרע • ובתיב כתיב וחסא אש: וק'
והא קי"ל מצוה להביא מן הדיוט מונחנו בני אהרן הכהנים אש • ואפ"ל דה"ל
אחר שירדה אש מן השמים • אבל בלוחו היום שעדיין לא ירדה רעה הכ"ה להחכר
לעני בני ים' והיינו דכתיב אחר לא צוה אותם פי' שעדיין לא צוה להביא מן הדיוט
אלא שיש להרגיש למה יומרו מאחר שלא נצטוו ג"כ שלא להביא והרי קי"ל שאין מלקין עה

שמחיון ואזהרה לא שמענו :

ג' מעים שהיו שחיו יין מדמיון יין ושכר אל תחת וגם על טעם זה יש להרגיש מה שהרגשנו בט' ב' :

ד' סהור הלכה בפני רבם . ופרטו אע"פ שהאש יורדת מן השמים מזה להביא מן הקדוים ולא שאלו את פי משה רבן וכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה וק' למה מתו בשריהם ולא במיתה אחרת . ואפ"ל כי המורה במסלה לאש שנא' הלא כה דברו לאש וגעשת להם סם מיתה . והמס' כתבו כי האש חטאו ופאש נדונו מדה כנגד מדה :

ה' על שמענו בלא נשים . והרבה עגובות היו ממתינות להם . והיו נשי הרוח . והוא אלו חסדינו אחי אבינו בהן גדול . אחי אמנו נשיא ים . אלו כגני כהונה היו אשה כהונה לנו שנא' בחוריו הכלה אם וכו' למה בחוריו הכלה אם מפני שבהלותיו לא הוללו . ולפ"ז צריך לומר כי היונו טעמא שנענשו בשעה שאלו להקטיר קטורת משום דכתב אני את דבא ואר"ל כל מי שיש בו גסות הרוח אין מכניסין אותו במחיצתו של הב"ה וכן אמרו אין אני והוא יכולים לדור גמ"א . הלא דקשה לפ"ז עיקר הטעם הוא על גסות הרוח ולמה זה עלו טעמם מפני שלא נשאו נשים וסמכו עמו חטא גסות הרוח . ועוד קשה וכו' כל מי שלא נשא אשה יתחייב מיתה והרי מלינו לבן עזאי כשאמרו לו יש נאה דורס וכו' אמ"ל דמה אעשה וגפתי חסקה במורה . וגם בני אהרן אפשר לומר שכונתם היתה רלויה וגפסם חסקה בעבודת הסם . וי"ל כי ב' קטניות אלו הוא מחרצת חכירתה . דאם איתא שכונתם רלויה לא ה"ל לאין אשה כהונה לנו וזה מורה שלא נשאו נשים ממדת רמות רוחא ולזה נענשו טע"י שנרמו לשכינה שסתלק ח"ו מים' נסתלקו הם מן העולם . ובזה יובן אצלי שאין דא' במד' וי"ל למה מתו שני בני אהרן אבא חנן ואמר על שלא היו נשוי נשים דכתוב וכסד בעדו וכעד ביתו . ביתו זו אשתו . ועוד מן הדא ואל משה אמר . עלה אל ה' מלמד שהיו משה ואהרן הולכים תחילת ונדב ואביהו הולכים אחריהם . והוארים מתי וימותו ב' וקנים אלו ואני ואמא נכסיהם את הדור . ועוד מן הדא ואל אצלי בני ים' לא שלח ידו מלמד שזנו עיניהם מן השכינה ע"כ . ואין צריך להאריך בדקדוקים כי כולו מק"ס ולכאורה הוא חמוס . וע"פ האמור יבא ע"י ויבנת השולל הוא למה מתו ב' בני אהרן ולא כולם שהרי גזרה נגזרה על אהרן להסמידו והוא כליו בנים . ואם נחקבלה תפילתו של משה כמ"ש והתפלל גם בעד אהרן א"כ למה מתו לו שני בנים . והסיב אבא חנן שנחקבלה למחלה ולאליהם השנים לא נחקבלה תפילתו לפי שלא היו נשואים והתפילה היא במקום קרבן והבא ראיה מדכתוב וכסד בעדו וכעד ביתו . וביתו זו אשתו . וע"כ מתו שני בני אהרן אבא חנן וכו' ראיה חסקה במורה ואינם ראויים למות יותר מאחיהם לו"א ועוד מן הדא ואל משה אמר וכו' ויהי שכל מגמתם להשחרר ולהנהיג את הדור מרמות רוחא . שהיתה בהם' ולו"א ועוד מן הדא ואל אצלי בני ים' ללמד שזנו עיניהם מ"ה וכתיב כי ה'אלהיך לא אוכלה הוא ולזה נדונו באש :

ו' על שנכנסו למקדש בטומא' (פי' בלא קידוש ידים ורגלי' שראו במיתה דכתוב ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימותו ולפיכך סימנה פרשה הקודמת ולאט אשר יסכב עם טמאה וס"ל אחרי מות :

ז' על קריבת הר סיני . שהניחו יותר מדאי וכבר היו מוזהרין מפני משה שנא' והכניסם והעם וכו' והמתין להם הב"ה עד עכשיו שלא לערבב שמחת התורה . והוא שכתב באר אחרי מות בקרבנם לפני ה' . ולזה תתייחד הדבור הזה למשה לומר לו שאין בידם עין אשר חטא וצדקים גמורים היו ולא מתו אלא בקרבנם . ובגמ' ראויה' כי לא במד' ובמעל עשו דבר זה אלא בהתלהבות ובחשק רב לקרב נשמתם לפני ה' . והיו מדרש קרא וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן . מות שני בני אהרן הים בקרבנם וקורבה זו לפני ה' . וזה לא נכתבה למשה מקודם בעודם בחיים כדי שלא יעמד בתפילה עליהם לפי שכל פלה במחשבה וכמ"ס בקרובי אקדש וכן אמר לו משה לאהרן אהרן אחי יודע הייתי סיחקדש השמכן כמידעיו של הב"ה והייתי סבור או כי או כך עכשיו את רואה שהם גדולים ממני וממך בנאות

מצור ושמש

בזאת יב"א • יובן עפ"י מ"ס בילקוט דרש"ה וז"ל מה הנאמרים לה"ב בשריפת קדשים
והסבב בסביל בני אהרן שנספרו דוגמת שריפת קדשים דכתיב בפר
והאלה אמר יצאתם מכפרת כמו בקדשים דכתיב בפר ג"כ והאלה אמר לכן עושים זכרון
לזה פ"כ וז"ל כאן פ"כ וימותו דבר אל אהרן וכו' בזאת יבא וכו' בפר כן בקר ואיל לעולה •
יבא ע"י יצאתם וזה אהרן לשריפת קדשים • ויש עוד טעם אחר הסם לשריפת קדשים עפ"י
נוצר לנו אלהינו אפרו של יצחק ואם יס' מתחייבים שריפה ח"י נזילים בסביל זה ע"כ וכדי
שלא יירד לבד אהרן לבד אל הקדש פנימה בראותו השריפה אחר טרף ה' את ב' בניו הקדושים
אמ"ל בזאת יבא אהרן בפר כן בקרואל לעולה ובזכות שריפת קדש' ונכלאשור משריפה ורמז לו
הטעם במילות ב"זאת יבא נוט' כ"סביל ו"כות א"פר ת"מורת י"צחק ב"ן ה' ברהס' ור"ס ו"ל
בפר כ"זאת יבא ת"י רמז לבית ראשון ואף זו לא בכל עת כ"א ביו"ה וכו"כ ול"ן יבא נוט'
יחקיים כ"ת אלהים וי"ל בני דרכו של רש"י להביא שפראורומה בא להודיענו בגיו' ויעור און'
אף זו לא בכל עת מאיקמ"ל והרי מקרא כתוב ואל יבא בכל עת • ואם בדברי הר"אם ז"ל
שכ' הדורך רש"י לזה דלא תימא דהבאת פה ואיל יכול לבא אפי' בסתר ימות השנה ח"ב
לל' בזאת יבא ולא בכל עת וכו' מאי ואף זו דקמ"ל ועפ"י אהמור יחא דבזאת יבא קאי
על וימותו הריינו שסבב וקס' סקיה מיתת בניו וכו' יצחק יבא אל הקדש בשרוף קדשים
וכפר בעדו ובעד כל קהל יס' • ואל' ח"ב למש גמור בבית ולא הנן בעדנו שריפת הקדשים
לזה ע"י בזאת יבא ת"י וכך גור"ה אכמחו יס' שזכות בני אהרן תמן בעדנו כמנין בזאת ואף
במס' הזה לא נתן רשות לאהרן העומד לשרת ליכנס בכל עת פניו יהיו נכנסים יצתה נרה ולא היה
נחשב הבית • והר"אם ז"ל הק' על פר"ס וי"ל ואל' וכו' בבית א' בלבד היה נכנס אהרן
לפני ולפנים והלא בבית שני ג"כ היה נכנס וכו' ותי' שהכניסו של בית ב' אינם קראים בשם
אהרן כיון שלא נשמו בשמן המסחה וכו' ע"כ ור"ל דכוננו הוא אחי לא בא הרמז על
בית ב' דאין זו תמימה לפי שאין זו כסורה טובה לומר להם שיהיה המקדש עפ"ים ועוד לא יצחק
ע"ז ה' סתי' שהכניסו של בית ב' אינם בכלל אהרן דמאי היו אם אינם בכלל ס"ס כהנים
בעבודתם הם ולמה לא נרמזו • וגם אין לומר שזכות הרב היא • דמורכרז ב"זאת יבא
משמע בזאת ולא באחרת וע' זקמסא והרי מצינו בבית ב' דנכנסו הכהנים לפני ולפנים דאין
זו תמימה דבזאת הוא רמז בעלמא ובסורה • ולא מזה ואזהרה ועוד הדיוק הוא מוקדא בזאת
מכלל דליכא אחר • וכמו שדר"ל ע"פ ולא תהיה לך זאת לפרקא ויחא לא יהיה אך יבא • ועוד אם
כונת הרב היא זו מה חייב' מס' שמינס בכלל אהרן לפני סלה נמשחו • ודבר' גדול התימא מאחר
סלא היו בכלל אהרן למש נכנסו מבלי מסיחה • אכן כוננו היא מכלל אהלי בזאת מיירי בבית
א' ונלמא לה קאי אלא על בית ב' אבל בבית א' אינו צריך פה ואלו תי' שהכניסו של בית ב'
אינם בכלל אהרן שהרי אינם משהים ואיחר בזאת ודרס' בני • ואל' ח"ב דמייירי בבית א'
נימא דבבית ב' לא יבואו הכהנים לפני ולפנים ואפי' בפר ואיל מט' שמינס משהים ומ"ל
שמוחים לבא ע"ז הכי החדש כידו דמפיק לה מאל הקדש דאף בבית ב' דליכא אהרן
וכפרה יבא הכהן הגדול אע"פ סלה נמשח בשמן המסחה דומיא דאהרן •

כתנת בד קרש ילבש י"ל למה הקדים הכתנת : והרי המכנסיים קודמים
בלבישה . וחז'ל' ספמים בד ל"ל . וחז' למה לא אמר
ילבש המכנסיים כמ"ס כתובות . ועל זה אפשר ל' להכניס כח והיו ללמד מהם קודמין בלבישה .
הכוונה בזמן סכתות בד ילבש דרך שיהיו כבר מכנסיי בד של בסרו ולא די סקידים קרא
המכנסיים לבחכות לפי שלא היו יודעים ססדרן הכתוב לעיכובא אבל היו לעיכובא משמע .
ודרך רמז אני אומר משום דכתוב בזאת יב"א . הקדים כתובת בד ס"ת הוא כ"ב לרמז על כ"ב
אותיות התורה וס' רמז על ס' בן כ"ב של ברכת הכנים וס' ב"ד ויכר ישראל וס' יינו בזאת
ב"א . ואם תסביל תמצא בד קדם ילבש : ילבוך כנדי קר"ת יב"ק . וס' דר"ך אראנו
ביסע אלהים' דהכי סליק בגי' ב"ס הו"ה אלהים' יענוג' כיום קראונו ע' יחז' כרס"ך קדושה
וס' הנזון כיום דרך' ומכנסי בד יהיו ר"ת בגי' ח' והוא כדורו ס' ע' כמספר א"ה ע"ה
היוצא

ילבש ומכנסי בד • ס"ח שר"י ובמספר קטן שמונה כנגד ח' נגידים שלובש כהן גדול ביטה"ך ;

וּדְחַץ בְּמִים אֶת בָּשָׂרוֹ וּלְבָשָׁם׃ ס"ת כנ"י יס"ד ומלכו"ת ;

כמעשה ארץ מצרים פרס"י מניד שמעויהם של מכרים ושל כנעניים מקובלים

מכל האומות וכו' הק' הרב בנימין דה' דיוקא במעשה
ארץ מזרים שם מקולקלים ביותר לא תעשו • אלכל במעשה אותם שאינם מקולקלים יעשו
ומבחי' זו דחה פי' רש' ופי' מה שפי' והרע"ה דחה דבריו וקיים דברי רש' יע"ט • ואני
הכל איני רואה רועם קושיא ופיה' דברי מאור הגולה מלוקחים ממדרש • לזהו' אמת ודבריהם
אמת וראוי לכוללם ולתכלם אע"פ שאינם זריכים חוק • ואומר אני שאין מקום לדיוק זה
מאחר דכתיב במעשה בכ"ק הדימוי להורות על כל מעשה מקולקל של סחר עמים ואי קרא
לדיוקא אחא היל' למעשה ארץ ולא במעשה • וא"ת א"כ למה פרט הכתוב מקומות אלו יותר מן
השאר שאינם מקולקלים ביותר והדברא היה צריך להזהיר על הקלים וילמדו החמורים מב"ס
ולכל הפחות היה לכלול כל מעשה העמים ואם כפי' רש' שמניח שאלו מקולקלים יותר מאלו מאי
כ"מ מזה • ולכא' אל הביאור צריך להקדים מאי דאיתא במד"ר וז"ל הו' הנסה אלהים לבא
לקחת בן גוי מקרב גוי או ראל' ערלים או מגדלי בלורית ואלו מגדלי בלורית אלו לובסי כלאים
ואלו לובסי כלאים • ה"ל כל היתה נותנת מדת הדין שגאלו מתמרים לעולם • ארשב"ן אלוני
שאמר הקד"ה כשנב' כשנ' לא נגזלו' ל' לעולם וכו' עכ"ל • ואין ספק כי היתה מקטרת תב
עליהם

מאור ושמים

עליהם כעשה הסכנה - וכדי לסתור את פי המקטרגים נא הלווי הוא כעשה ארץ חלדים
אשר יסבתם בה בישיבותם הקבול על עמיתים שלא תעשו וכו' תשוב עליו חסוכה על אשר
תסיתם כבר - ואת מה חסוכה הוא זאת אשר סבבר ילאו מעצרים והחשובה צריפה להיות
באותו פרק ובאותו מקום - לז"א כעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם כעשהו שמה לא
תעשו - וזה יורה גודל חסוכהם על מה שעשיתם במלרים - ולזה פרס' מניד וכו' כעשה
ארץ כנען הוא מקולקל יותר מכולן דל"כ מה חועלת יש להם כמה שנייה להם שלא יעשו כעשה
ארץ פנרים אשר פכבר נחמלאת כריסם מעדניהם - ה"ו כעשה ארץ כנען מקולקל מהכל
ובכלל מאתים מזה דהיינו שהכנענים עושים מעשה ארץ מלרים ונוסף עוד עליהם וזו היא
בזאת הכחוד כעשה ארץ מלרים בזמן אשר יסבתם בה מעלה חסוכהם שלא תעשו יאם מעשה
ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו כי זה יורה השרטה והעוניה - באותו פרק באותו
מקום וזו היא התשובה העולה וכו' יתורץ ג' כי יתור לא תעשו סתיה די כאחד :

א"נ יש לפרש לפי הפס' והוא כיום פי שהורגל בעבירה ושנה ושלם בה עד שנעשית לו
כהיתר - ויש מי שהא' נמצא בתוך הרשעים והוא מעותד ללויקין וצריך סעד לתומכו לכל
ימעזו קרסוליו ח"ו כנח בדור המבול ולזה בא הכתוב להזהיר את יס' דפיך נהו חרתי על הא'
הוא אומר כעשה ארץ מלרים אשר יסבתם בה ומעשיהם נעשו לכם כהיתר לא תעשו - וס'ת
מה לנו ולזה להזהיר עוד כרשעים והפס' שלא נוכל לעמוד עוד בקשרי בלחמה היצר לו'א
וכעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה ואיזה כסערכם לא תעשו :

את משפטי העשו - אכני הוואה כפ"ל רמ"ה במקראו קדש אלה - לכדי וכן כי
תורת ה' תמימה עליה חין לנאסוף וממנה חין לגרוע כל
פאומה - וזאת היתה לי כי באתי בהני מילי - מודע לכיכב כי תורתנו הקדושה כלולה מתרי סבילי -
משפטים יסרים טעם נגלה וחקים לזיקים טעם נסתר לניע ופעלי - יש אדם אשר תשיג
ידו לקיים המצות שבע רצון וזכרת ה' מלא - והוא בזהר במצות טעמים טבי ותקילי - ויש
אשר לא תשיג ידו בטרתו כי הוא רש ונקלה - ומה יעשה שכן ולא יחטא אם כדויו יהיו פרומי
ור"ס ג'ל' - ולזה בא הכתוב להזהיר את מי שיש בידו יכולת ואל אילי - שזכו לידע משפטי
המצות ולאסתכלי - את משפטי מעשו מלך מהם משפטי ולא מלך טעמים המעולה -
ואת חקתי שמערו מלך מהם חקתי הנש' דלא נהירן לכו סבילי - ולאיש העני הזה יא ומסמרתם
את חקתי ואת משפטי כמו ואכני שמר את הדבר דהיינו שיוחיל ויפנה לקיים חקתי ומשפטי אשר
יעשה אותם האדם הגדול בעניקים ואייני דחביבין ליה ומפנה לראותם ופריכסם אשר רחמנא כי
מחשבה טובה הקב"ה מלפנה למעשה ולזיון יאמר נקומה ונעלה :

א"נ וחי בהם - יוכן בהקדים מאמ"ר ז"ל בעכמות פ' שתי בלחם ר' חור' יוחנן דאמרי
תרווייהו כל המשמר את התורה כשמתו משתמרת וכל שאינו משמר את
התורה חין נשמתו משתמרת ע"כ וס'אמים האלה בוונו על עסק התורה שצריך ליוהר שלא יסכח
תלמודו שכן דרשו חסד רק השמר לך וכו' וסנה א"כ מה נענה לאלו הפירוים שאינם מלומדים כל
עיקר והם חיים וקיימים - כ' תשובות בדבר או כאמר דמ"ס נשמתו משתמרת לעה"כ ולא חורא
משמר לילה - או כאמר בעוה"ז ומעשה גדול ואפי' ריקנים סנדך מלאים מצות - והיינו דלא יביא
לזה לפריצי הדור - וס'ה וממרתם את חקתי ואת משפטי ומסוגלים הם אשר יעשה אותם האדם
וחיבהם אפי"ן שלא ינהה בהם יומם ולילה כי התלמוד גדול לפי שפביא לזיו מעשה :

א"נ וחי בהם - כמו ש"א ויחי בהון כחיי עולם וחינו התחיה ואקדים מ"ס כס"ס
המ"ל לר"א עמי הארץ אינם חיים לעת"ל סג"א כי טל אורות טליך וכו'
ביון דחיייה דהוה עניב את"ל ר' מלאה להם רפואה מן התורה שנה' ואתם הדניקים בה' אליהם
חיים כלכם היום וכו' ע"כ נמצא ביע' שמתחיל בידו לומדי התורה וזכה לתחיית המתים ואפי'
שזכו שרמו לנו הכתוב כנאן ושמרתם את חקתי אשר יעשה אותם האדם דהיינו שמתחיל בידו
העושה פ' כעשו לו פרקמטא וזו היא השמירה המעולה לחקים ולמשפטים ואם תעשו כן וחי
בהם גם המחזיק אחר רחמנא .

פרשת קדושים

דבר א' כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו כהמים

למעלה אני' אליהם וס' ל' קדושים תהיו ויבן בהקדים מאי דאיתא בירושלמי דברכות שאלו המעשים את רבי שמלאי מאי דכתיב האלוקים קדושים הוא * משמע שם ח' ב' דטויות אמ' ל' מי כתיב הם הוא כתיב * חפ' ל' חלמיו לאלו דמית בקנה לנו מה אמה מסיב * חמ' ל' לכך כתיב קדושים לומר דקדוש הוא בכל קדושות וכו' ומו איתא במדרש האלוקים קדושים כלומר אל הים של ישראל הנק' קדושים * א"כ מוכח שם ישראל היו קדושים או נש מסוכה למינים דקדושים קאי על ישראל ואם ח' ל' לא יהיו יס' קדושים הין כלן מסוכה והדרה קו' המינים * למה כתיב האלוקים קדושים * וע' ב' הכתיב ואמר אני ה' אלוקים אני הוא ולא אחר ואין אלוקים וולתי * וכדו שתכלול מקומית המינים האומרי' אס' הקנ' היסוד בפולמו פאשר הוא באמת למה כתיב אלוקים קדושים כלסון רבים מאינו מורה על האפדות ח' ל' קדושים תהיו בפועל וע' ז' תמצאו מה להסיב לפינים שהקנ' היסוד שמו על אומה קדושה שהם ישראל הקדושים וכן בפסילים האלוקים קדושים שפי' אלוקים של קדושים ל' * והקדמה זו יתבאר הפסוק שם עלמו מעיני וכו' דהיינו קדושים תהיו אס' תרבים וכו' הטעם כי קדוש אני ה' שאני יחיד בעולם ואני אפסר לומר האלוקים קדושים אס' לא ע'י שיהיו אתם קדושים * קלא' ה' אתם מטילים מוש בקדושי' אס' אסר באר' ש :

איש אמו ואביו תיראו וס' ל' אל תפנו א"ה * לבא אל הביאור נריך אנו להוירעך

דפס' חס' כס' פנו שלמה ע"פ ועמה הלך הלכת כי נכסוף נכספת וכו' שכותב לכן היא ע"ד שהוא מניח שאמר לרוב' ק' למה אינכם ע'ז' אחר שהעובדים הם רבים וכתיב אחרי רבים להטות * ועוד איתא בפס' חולין דלוי' בתר רובא מקלל אביו ואמו שהם כמיתה משום דרוב בעילות מן הבעל וז' לכן ועמה הלך נכסוף נכספת לכית אביו ומאחר שהם מקיים כבוד אביו' אלמא ס' ל' דלוי' בתר רובא * וא"כ למה נכתב את אלתי ועפ' יע' ה' אמו ואביו תיראו מט' דלוי' בתר רובא ואעפ"כ אל תפנו אל האלילים אעפ"י שיש רוב עובדים ולהפוקי מט' שהוא מניח * והן עתה בא לידו ס' איר ישראל וגם ראיתי בדף ו' בהסכמה שכת' ח' ז' בתוספת נופך וסוד כי בפאלת המין לרוב' ק' אמ' ל' תלמודיו לנו מה אמה מסיב אמ' ל' בעשו כתיב נפשות הרבה וכו' ויעקב קפס' ח' עשו עובד לאלוהות הרבה כתיב ביה נפשות * יעקב שהוא עובד לאל' אסר כתיב ביה נפש * וז' אל תפנו אל האלילים מנח קו' המין שהרי אני ה' אלוקים ואם עובדים אלוה' ח' ולכן כתיב גבי יעקב נפש * לאפוקי עשו שעובדים לאלוהות הרבה כתיב ביה נפשות וזו תוכן דבריו * והואיל וס' איכה לידו ס' ל' אל' במתכוון אחרת' למכור משמו ב' ג' גרברים שמלאי נפחים סס לפי שידו כל אדם ממעמסת ביה ח' ל' * וע' פ' מט' הקום * חולין קו' ד' ה' מעי' דלמה בנן שהם אביו ואמו חסדים בבית האסורים וז' ל' הוה מצי למיידק ולמלא משום דלוי' בתר חוקה דהעמד האס' בחוקה דקדש ע"כ וז' הכתיב קדושים תהיו וכמ' רפ' הוה פרושים מן העריות ולא בשתהיו בחוקה כשרות איס אמו ואביו דייקא תיראו * ועוד לו סס מבאר בהקדמה זו מדרש פליא וז' אלמלא נכנס משה לא"י לא היו אוכלין יס' בשר ע"כ ולפי דעתי ח' דאיתא פס' בנמ' רב כהנא אמר איתא משורר את הכסף דאמר רחמנא קטליה וליחוש דלמה טריפה הרג אלה משום דאמרין ויל בתר רובא * ואיתא בילקוט חרש סי' רפ' ז' ל' משע' שהרג את המצרי היה מטא בירושה חייב גלות * וזו אסר ויגוס שם"ה איתות משה ע"כ * ח' כ' חס' נחמייב גלות ולא נכנס לא"י משום שהרג את המצרי (מיתתו כח' ל' היינו גלות שגלה) וקשה אמאי נחמייב ודלפיה טריפה הרג אלא ע"כ משום דלוי' בתר רובא * ואיתא פס' בנמ' רב חשי אמר איתא משמיטה עזמה דאמר רחמנא שחוט ואכול וליפוש שחא במקום נקב קא שחט אלא לאו משום דלוי' בתר רובא * וזה מוכח ממה שלא נכנס משה לא"י משום שהרג את המצרי * דק' דלמה טריפה הרג אלא ע"כ לאו טריפה

מאור ושמש

סריפה הרג מ"ט דאולי'ב"ר וא"כ שרי לן למיכל כשר . אבל אם זיה משה נכנס לז"י ולא נתייב על הריבת המזל'ה כ"כ ע"כ לא חלינן במר רובא וזהו חסר לן למיכל כשר כי נתייב דלמא בתקום נקב שחט ודוק ה"י :

ואת שבתותי תשמורו . פירש"י סמך שבת למורא ד' לומר אפ"י שזהרתיך על מורא דו"א אם יאמר לך חלל שבת אל חשמה לו וכן בספר כל המצות ע"כ וכתב הרא"ס אפ"ג דכבוד או"א עשה וחילול שבת עשה ולא השעה וק"ל דלא אחי עשה ודחי'ל"ת ועשה . עכ"ז דאטריך קרא שלא נטעב ונאמר דעשה דכבוד או"א ה"י ב' דומיה. ממסד דהוקם כבודם לכבוד המקום ויזכה עשה ול' דשבת קמ"ל והק' הרב חזקוני דמ"כ ב"א הי שידחה כבוד המקום מפני כבוד או"א אף אם הוקם כבודם לכבודו שהרי כל דיקסא אינה נחה להעמיד חלל להיות כמורו . ומי' לבי שהסיקם של אביו ואמו הוא יותר מהמקום דלגבי המקום כתיב כבוד את ה' מהנוך כלומר אם יש לו . וכאביו ואמו אף אם אין לו חייב לחזר על הפתחים בשביל כבודם וכ' סמך פי' המוס' ע"כ ולה"כ לפרך כי מאחר שהוקם כבודם לכבוד המקום היינו להסוותם ממש דהיינו כמו שחלינו שדבר שהוא צורך גבוה כגון עבודת הקמיד נדחת שבת הממורה . אף בדבר שהוא צורך אביו ואמו יכול ישמע להם לחלל שבת קמ"ל ואת שבתותי תשמורו . וזהו נסתלקה גם הקו' השלית שהק' הרב הכו' והיא מדכחיב ונציא בעמך לא תאור בפוסה מעשה עמך ואם אביו ואמו אומרים לו לחלל שבת אינו חייב לכבדם וי"ל דמייר' בפסות דרבנן דאחי כבוד או"א דאורייתא ודחי' שבות דרבנן עכ"ז שהסמיכות שנסמך כבוד או"א לסבת הוא סגילה לבו שאם יאמר לו אביו חלל את הפסח אינו עושה מעשה עמך קרינן ביה ולא ישמע לו הלא ע"ה ה"א שחייב הבן לקיים דבריו כי כן צוה לו המלך משה . ומי' כל"ע כמ"ס דמייורכו' הי כוונתו ז"ל דאטריך לומר דאף בשבות דרבנן לא ישמע לו אהמא סהרי הוא בכלל לא תסור מן הדבר מה אית לך למימר דאטריך דלא ימא דכבוד או"א דחי לאו גרידא דשבת א"כ אחי אטריך לאוקומא בשבות דרבנן הרי מצינו לאו גרידא בשבת כגון הסמך ואחר הכמה בשבת ואף גם זאת נדחה קרי ליה הרא"ס ז"ל דה"כ נילף עכאן דלא אחי עשה ודחי' ל"ת גרידא ע"ס . וכן דשבות דרבנן אינו בכלל הלאו דלא חסור והוא מכלל הגזרות והקנות דרבנן שלא מלאו להם סמך מן ההורה א"כ איך יאמר דאטריך קרא להבי' ועוד כ"ל למרן הקפוא' העיקרית שהק' הרא"ס ז"ל כצאי דאיתא בתוס' ובמות דק ק"י ד"ה והתקדשם דאין הרי עשה דוחים ל"ת ועשה והרב יד מלאכי ז"ל אית מ"ט כתב וז"ל ואני מצאתי להריטב"א מציא דף י"ז ע"ג שכתב בפסיטות דתרי עשה דחו לא תעשה ועשה והרב חיד"א ז"ל בספרו הכהיר עין וזכר אזה ע"ס כתב עליו ורבי' הצינו עליו דמדבריו מוכח דהריטב"א ו' והתוס' פליגי ההדיוואין דאיה מדברי הריטב"א דפלג על התו' דלא אמר' הריטב"א אלא בתרי עשה דשני מצות חלוקות דבהכי מיירי הריטב"א בתרי עשה דטהרת מזרע זכבוד או"א וכו' והתוס' לא מיירי אלא במצות יבום דאיכא תרי עשה וכו' ע"ס : ה"כ הכא בכבוד או"א איכא תרי עשה כבוד את אביו וכו' איש אמו ואביו תיראו ולהכי דאטריך קרא להסמך המורא לסבת דלא הויא כיון דאיכא בכבוד את אביו וכו' ואם תרי עשה ואף גם זאת נסתלקה כבודם לכבוד המקום לומר ל"ת ועשה דנבא קצ"ל וה"כ כיון דשניהם מצות א"ה הם . ומהכא נילף בעלמא דתרי עשה לא ידחו ל"ת ועשה . ה"כ כדעת הריטב"א סד"א הני תרי עשה דכבוד ומורא יחסנו לתרי מצות חלוקות כיון שהוקם כבודם לכבוד המקום דעשה אחד בפ"ע וידחו ל"ת ועשה דשבת קמ"ל

את שבתותי תשמורו שאתה ז' איך חייבים בכבודי :

אל הפנו אל האלילים . פירש"י לעובדם וכו' ואם אחת פונה אחרים סופך לעשותם אלוהות ע"כ . וזהר"ם הכריח מסוף דברי

רס"י אלו שאין כונתו במ"ס לעובדם לעובדם ממש אלא הכי שירוצא שלא תפנה אחשבתך לעובדן זק' דמחשבה רעה בע"ז שהקב"ה מצדפה למעשה למדו אותה מפסוק למען תפוש את בית יש' כלכם . ולמה לא נילף מכאן מהל חסנו דמיירי במחשבה ולא במעשה . ולזה אפס"ל כירס"י ז"ל לא נכתוב במילת לעובדם על המחשבה כ"א על מעשה העבודה ממש . וכן הרי הכתוב הזהיר על

על העבודה ב"פ וכמ"ס הרא"ס ז"ל א"כ למה אנטריך אל תפני • לזה אני אומר דבכאן לא בא להזהיר שלא לעבוד כ"א שלא לעשות מעשה העבודה ובהיה דתנן במתני' בקולין ס"פ משנה ט' אין שוחטין לתוך ימים ולא לתוך נהרות וכו' ופרש"י שלא יאמרו לשו' של ים הוא שוחט • ועוד שנינו אין שוחטין לנימא כל עיקר וכו' ובשוק לא יעשה כן שלא יחקה את המינין ויורס"י יחקה ידיהם בחקיותהם ע"ס • וזהו סביון דס"י ז"ל באמרו לעבד לא שזכונה יעבדה אלא שמפנייתו נראה שהוא פונה לעבד • או יחקה לכה העובדים לעבדם ע"י פנייתו וא"ת ומה בכך אחר שזכנתו רזויה שאינו עובד ואינו מחכוין לעבד לזה כתב דס"י שאם אחת פונה אחרים ויבטלו אחרים על ידך סופך שאתה עושה אותן אלהות כי כל המדות בטלו חוץ ממדה כנגד מדה אם אחרים יבטלו על ידך סופך שחבטל • על ידם ותעשה אותם אלהות ונפקא ליה מדאזהר רחמנא מעיקרא על הפנייה והדר אזהר על העשיה שאם הפנייה אסורה כ"ס הפסיקה ולמאי אנטריך קרא אלא לומר שאם יתנו סופן לעשות • (אלילים נוטריקון אלזים אחרים להם ידים לא ימיוון לא יריחון מאף לא יראו מעין :) •

לא תגנובו. כרש"י אזהרה לנוכחמיון וכו' והק' הרא"ס למה לא הביא ראה על לא תגנובו מדבר הלמד מפנינו וכו' כדחניא בפ' אלו הם הנחנקין והניח הדבר כתיבא יע"ס • ול"כ דלכ"מ דמי גילה לנו ללמד לא תגנובו מפנינו אם לא שכבר ים בידנו לא תגנובו הכלל מד"כ מפנינו דמיירי כנפשות • הא ל"ה הוה דרסיק ליה באם אינו ענין לנכנת ממון שהוא נלמד מרבית והיבאה תהו ענין לנוכח נפשות שענש עליהם הכתיב ולא ענש אלא כ"א הזהיר אבל הסתא ט"ס בידיו אזהרה לנוכח נפשות מלא תגנובו ואייתר לא תגנובו • אנו לומדים מפנינו דבממון איירי ואפי' גיבש ע"מ למיקט • או ע"מ לשלם ד' וס' אסור וכן אייתר בפ' אינו נשך לא תגנובו דכתב רחמנא למ"כ • כלומר לנוכח נפשות לא אנטריך שרייבכר באמר ב' הדברות לא תגנובו • אי לממון כליף גביה מרבית והיבאה • ומסיק לא תגנובו אפי' למיקט • לא תגנובו אפי' ע"מ לשלם ד' וס' • הרי לך בפ' דמיתורא נפקא לן בממון אפי' למיקט • ולדידי הכי מפרשא הברייתא השנית שזכורה בא"ס לא תגנובו כנוכח ממון הכתיב מדבר פי' ואפי' על מנת למיקט או אינו אלא לנוכח נפשות ואפי' ע"מ למיקט אמת לא ולמד מ"ג מדות וכו' הכונה מאמר דהא לא תגנובו לאוקומיה כנפשות הוא מיתורא ולאוקומיה בממון כ"כ הוא מיתורא ח"כ כהכרח לאוקומיה למיקט ומאי חיות דאוקמא ליה אעמון ולא אנפשות ולזה הוצרך ללמוד מפנינו דבמה הכתיב מדבר בממון אף האי למיקט בממון • ול"כ למה באה אזהרה זו בלשון רבים • ואפשר שבא לחייב ב' שגכנו בחטלומי כפל • ואם טבח ומכר ח' מדעת חנינו חייבים בחטלומי ד' וס' וכן ראייתי טפסוק הרמב"ם ז"ל פ"כ מה' גביה הי' ד' ועוד יאחתי לחקור בנכונות נפשות שחייב מיתה • אם היו הגיבכים ב' והתעמרו בו ומכרוהו שניהם אם חייבים מיתה או לאו • והנכס כילכי אומר לי שכבר קדמוני רבנן ללכן הלכנו זו עב"ז לא אשיבה ידי מלחמות דעי אמר חן בעיניהם לכיוון לדעתם דעת עליון כי אין הפנאי מסכים לחפש בספרי דבי רב • וס' אלהים אמת יבחנו כמעטלי כדק. למען שמו :

גרסינן בפ' הנזרפין דע"ה ע"א • ת"ר הכוהו עשרה בני אדם בעשר מקלות ומת בין ב"א בין בוז' פטורים דבי הודק בן בחירא אומר בזה אח"ו האחרון חייב מפני שקירב מיתתו וכו' ע"כ ופרש"י ד"ה כל דהו נפש אפי' מקצתה ומיהו היבא דהכוהו ככת' ח' לא קטלי' לכולהו דאזים כי יבא אחר רחמנא ולא שנים ע"כ הרי דלא פליג ר"י בכ' אלא אם הכוהו בוז' דכל נפש היינו כל דהו נפש ואזים כי יבא קריקין ביה אבל הכוהו ב' בכ"א אף דאיבא כל דהו ליבא איש אחד ות"ק סבר תרמי בעינין איש ח' ולא שנים וכל נפש עד דאיבא כל נפש ולזה פטור בהכחו עשרה בני אדם • אי בכ"א הנס דאיבא כל נפש ליבא איש ח' ובז' ח' הנס דאיבא איש ח' ליבא כל נפש • והרמב"ם ז"ל פ"כ מה' רוצח ה' פסק כת"ק ח' כולן פטורים משום דכתי' ואזים כי יבא כל נפש אדם כל נפש עד דאיבא כל נפש ע"כ • נמצינו למדים מדקאמר רחמנא איש כי יבא איש ח' ולא

שנים א' ליבא דב"ע ואף אנו נאמר בנוכח כפס א' אחר רחמנא ולא שנים דכתיב כי ימצא א' נוכח כפס ואפילו ר"י ב"כ מודה דלא סייך לומר נכבדה ב"כ זא"ו וא' הוא מיותר לומר א' ולא שנים • ועוד איתא בפ' הנחקקין דפ"ה ע"כ ת"ר כי ימצא א' וכו' אין לי אלא א' שנגבד א'שה מנין ת"ל ונוכח א' א"ל אלא א' שנים כין א'שה וא'שה שנגבד א' • א'שה שנגבד א'שה מנין ת"ל ומת הנכבד ההוא ע"כ • וק' דלא לכחוב לא ה"א ולא וי"ו דמי הביאנו לכלל טעות א' קמיתא ולהכי אטריך ונוכח א' • וא"כ לא לכחוב א' שנים דכי ימצא ולא ונוכח א' דמאיכא חתי למעט א'שה א' הוה כתיב כי ימצא נוכח כפס • ולזה צריכים אנו לומר דלא סגי דלא לכחוב כי ימצא א' שנים כדי למעט ב' שנגבד ומאחר דאטריך לכחוב א' שנים היינו יכולים למעטגא א'שה ממשמעות א' קמ' ונוכח א' שנים לרבות א'שה ודרך אגב ראיתי שיש לדקדק בדברי חז"ל דבריו' למה הקדום כי ימצא א' שנים דכתיב בפ' כי ימצא לנוכח א' שנים דכתיב בפ' משפטים • וכך היל"ל ונוכח א' שנים אין לי אלא א'שה וא' שנים שנגבד א' שנים שגרי וגיבד א'פי' א'שה משמע וכו' רש"י ו"ל התם ד"ה לא משמע הכי ע"ס • א' שנים שנגבד א'שה מנין ת"ל כי ימצא א' שנים וכו' א'שה שנגבד א'שה וכו' ואפשר לישב דהאי תנא מיתורא דנוכח הוא דקא מרבה א'שה ולא ממשמעותא ומ"ס רש"י ו"ל אפי' א'שה משמע היינו מיתורא משום דהאי קרא משמעי בנגבד שהנגבד הוא א' שנים אבל הנגבד אינו מפורש א' שנים הוא א' שנים או א'שה אבל כי ימצא א' שנים מפור' שהנגבד הוא א' שנים ולא א'שה והוא ש"כ רש"י ו"ל כחוס ונוכח א' שנים למה נאמר וכו' מה שחסר זה גלה זה ע"כ :

ועוד נראה לי דמדומי ר'יהא לפטור ב' שנגבד מההיא דחז"ל התם נכבד מי שחזיו עבד וחזיו בן חורין ר"י מחייב וחכמים פוטרים • ונכבד עבד ב"ע לא פליגי דפטורים דמאחיו בעינן ולא פליגי ב"א בחזיו עבד וחזיו בן חורין וא"כ אמאי לא קבעו פלוגמיהו בנגבדה שנים דליכא אלא חזיו לכל א' א"י"ו דנגבדה ב"כ ע"כ דפטורים דא"י"ו אחר רחמנא ולא ב"כ ע"כ נכבד א' שנים חזיו עבד וחזיו בן חורין ר"י סובר חזיו עבד מטריך להסלימו לא"י וחייב וחכמים סוברים אינו מטריך ואין כאן אלא חזיו בן חורין וחזיו עבד וטעמיהו מפרש התם ה"ס לר' יהודה תרי מיעוטי כתיבי במי שחזיו עבד וחזיו בן חורין ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות • ולרבנן לא כתיב אלא חד מיעוטא לעבדים וחד למי שחזיו עבד דלא חזיו אפילו לאטרופי • הרי לך דגם לסדרת ר' יהודה אי לאו ריבויא לא היה מחייב על חזיו בן חורין משום שלא נכבד אלא חזיו • ולרבנן אט' מיעוטא משום דסוקסוק הרי נכבד א' שנים שלם ובשמיטתו כו ומכרו ולקח דמיו כמנולס ומאחיו לאס קי עבדים לא משמע להו דהא אחיו הוא במלות ואי לאו מיעוטא הו"א חזיו לאטרופי חזיו עס חזיו מאחר שהו' נ"ך אחד ושייכי אהדדי דהא עבד אחיו הוא במלות להכי אט' מיעוטא למי שחזיו עבד וחזיו בן חורין • אבל אם יהיו הגויכים שנים מהיכא תיתי לחייבם מיתה אחר סבל א' מהם לא נכבד ולא מכר אלא חזיו ואף אם א' מכרו מדעת חבירו הוה ליה פלומו ואין פליח לדבר עבירה • ומס' יגדיל תורה אבי אומר דלזה נכתבו מנא דדרייתא וז"ל חזיו רבנן לא תגביד בנוכח נפשות הכ"מ א'שה אומר בנוכח נפשות או אינו אלא בנוכח ממון כלומר ולא חגיבו האומר בפ' זאת בנוכח נפשות וכו' רש"י בפ' יקרו יוק' מא"י ממה עד שהורג ללמוד דלא תגביד מיירי בנפשות מדבר הלמד מעניינו • וי"ל דאם לא תגבידו דכתיב בלשון רבים הוה מתוקם בנוכח נפשות הוה שמעינן מינה אפי' נגבד כפס אחת שנים שניהם חייבים ולא הוה דרשינן א' שנים ולא ב' אלא א' שנים ולא קטן אבל הסתא דלא תגביד שהו' בלשון יחיד מתוקם בנפשות מדבר הלמד מעניינו ס"מ דא' שנים דכתיב רחמנא לאפוקי עניים • והבדליה הכ' כבר פרשתיא למעלה כפי חשבוט סכלי הדל והן א' שנים מנלה דעתי שדברי אלו אינם להלכה ולהוראה אלא תורה לשמה וקמי' שמיא גליא הוא ברחמי יבחי במעגלי דקל למען שמו אבי ר' :

ולא תכחשו • פרש"י לפי שנא' וכחש בה משלם קרן וחומם למדנו עונם אזהרה מכין ת"ל לא הכחשו ע"כ • וכחש הרמ"ם ו"ל שהיא נוסחא משוכסת וכו' • וכחש בה למדנו עונם אזהרה מכין והכריח בן מניסחת ת"כ והה"ס פ' הנוול

הגזול קמא ע"ס • וזה"ן שאין צורך לשכס הנוסחא וכוונת דברי רש"י ז"ל לומר דמי גילס לנו דוכס כל לעינך • קרן וחומס דכתיב גבי ונשבע ומה ונשבע לעונם גם ונשבע לעונם א"כ יפה כתב רש"י לפי סג' ונשם משלם קרן וחומס וקוצר בלשנו אבל אין כונתו סעל הכסם לבד בלא סכופה משלם קרן וחומס • או בסופה וכו' עדים שהא חייב קרן וחומס • אלא הבינה דעונם לוכס כלמד מהנשבע והודה דחייב בקרן וחומס • הן אמר י"ל למה זה הוצרכו ב' הזהרות א' למכס וא' למסקר ונשבע והיה די באזהרה א' לפ' כי ב' מכחיסים א' מכחיס כלא סכופה וא' מכחיס ונשבע א"כ ולא חשקרו למ"ל • ואת"ל לא כתב דחמנא לא חשקרו הוה מוקמין דלא תכחשו במכס ונשבע א"כ חקקה לך ונשם למ"ל אם לא בא לעונם ואם בא לעונם הרי קי"ל לא ענש הכתוב אלא א"כ הוציר ואז בהכרח לומר דאזהרתיה מלא תכחשו והדרה קר' לדוכסא לא חשקרו למ"ל • ואין לומר דהי לא באה אלא אזהרה א' לכ' הוי לאו סככללות ואין לוקין עליו • דכפי האמת אין לוקין דהי לאו שאין בה מעשה • וי"ל דהי לא סמלניו ב' אזהרות לא הוה מוקמין ונשם לעונם והוא דאם כחש וכו' עדים פטור מן האונסים ואין לך עונם כ"א לנשבע והודה דוקא ופי' ונשבע כשנשבע וכדמסני הש"ס מעיקרא התם בפ' הגזול קמא אבל אחר סמלניו ב' אזהרות מוכרחים לנו לומר שיש עונם למכס וכו' עדים כמו שיש עונם למכס ונשבע ולא ראי וכו' דראי זה המכס וכו' עדים חייב באונסים ונשבע ונשבע והודה חייב בקרן וחומס ואם היה עונם שזה היה די באזהרה א' לפ' : **שוב** מלאחי דאיתי לטון ספרא הובא בס' מגדל פזו ה"ס פ"א הלכה ה' על פי' בדברי רש"י ז"ל בלי סיכום נוסחא זו"ל לפי סג' ונשם דה ונשבע על סקר למדנו עונם אזהרה מניין סג' ולא הכחשו • ולא חשקרו מת"ל לפי סג' ונשבע על סקר למדנו עונם אזהרה מניין ת"ל ולא חשקרו ע"כ הרי מבואר דעונם של ונשם כלמד מוכנשע שהוא חייב קרן וחומס • ואזהרה יחירה פסקא לן קרא של ונשם ונשבע בסכופה חריפה לכ' עונסין א' ונשם וא' ונשבע שניהם בני עונסים כיגור • ולדקה נוסחא שלפנינו בדברי רש"י ז"ל :

לא תגנובו וגו' ולא תשקרו איש בעמיתו י"ל דנגניבת ממון לא הו"ל א"כ מעמיתו ולזה י"ל דרך רמז ומוסר כי הן בעון כמה ב' א' כנשלין דנגניבת דעת הכריות להכשיל את עצמו או את חברו והוא איסור גדול דנגניבת ממון כי הימין ניהו להשפון המכשיל לחבירו כמעט אין לו תקנה והיכי דמי נגיבת דעת בא אלא חבירו ואומר לו שמעתי שאתה רוצה לקנות סחירה פלונית ואם תשמע לעצמי תמחין עוד מעט והמוכר ימכרנה לך בזול כאשר עש לבדך מאי דביני ביני הולך הוא וקונה אותה או להפך ש"ל תקנה אותה סחורה הפ"י סהיא ביוקר שפדון תתיקר עוד וכן ע"ז הדרך : **ולא תשבעו בשמי וגו'** האי דשפח בלשון רבים וסיים בלשון יחיד אפסר דהאי ולא תשבעו כללול גם המסביו אומר ע"ד מ"ס דו"ל לא תשא קרי ביה לא תשא • ואת"ל מה חטא יש למשכני דינא קבעי לז"א וחלל את שם אלהיך שכל ידו מתחלל שם ה' ח"ד : **בהמתך לא תרביע כלאים** כתב הראב"ע ז"ל כלאים ב' מניס טעת הסדה והנדר להיוסם לוכרון כי יש מוס

רבות לזכר כח המלות סוכות ציגית וכו' וזה ארמונו לך סוד דע כי השלם שלם מאד ע"כ כתיב באברהם וישמר משמתי וגו' שפטנו המעתיקים אחרו שהוא שלם מלות או מחומשת ופירושו מעורב והוא שם לבדו במקרה ע"כ מדי עוברי כסוד זה של הרב למדתי ממנו ענין כפלא ידוע שרצה הקב"ה לזכות את ישראל וכו' ולפי שרוב מלות החורג מבאר טעמם

טעמם ויס מהן שלא נתבאר טעמם ואנו עושין אותם לזכר עולם ואמר האומר שהקיימים
אין לו שכל לזה בזה האזהרה בכלאים כגדים וסל"ה שהם חקים בלי טעם להקים אליהם
סאר מלות אף שים בהם טעם יעשה אותם האדם בלי פנייה וכלי טעם רק כאשר
זוהו ה' כמו מלות בלאים וא"ל למה נילה לנו טעמי במה מלות כנון סוכה ומנה וכיוצא
לזה כתב הרב ופה ארמון לך סוד הכוונה שאף אם כן אדם יכוין בטעם המלות הקב"ה
אינו מקפח שכרו דס"ס הרי עשה דכון המלך מנ"ע אבל הסלס הוא שלם מאד פירוש
יס שלם ויס שלם מאד והשלם אמיתי מי שהוא שלם מאד פעושה הכל בלי פנייה וכלי
טעם ומביא ראיה מנא"ע ה' ונ"ס וב"כ באברהם וישמר ונ"י דים לדקדק דהול"ל מלותי
ותורתי וחוקתי אלל לומר דחקיתי שהם מלות השמיעות כדרשת לפניך ולאחריה למלותי
ותורתי שהם מלות השכליות יהיו נ"כ בעשייתו אותם כמו מלות השמיעות ובהכרח לומר
קבל המלות שקיים אל"פ ה' היו כולם בלי טעם דבאותו זמן עדיין לא יס טעם לסוס
מלות כמו סוכות ומנה וכיוצא ועוד שלא היה מלות ועושה אמור מעתה לעשות דכון
קובו דוקא הוא שפיה עושה :

ומצאתי במד"ר אמר ישראל לפני הקב"ה רובה שניה קדושים הסר ממנו המום
ע"כ ו"ל אומרם רובה שניה קדושים ומאיבא חיתו שלא ירצה והלא עימד
ומזהיר על זה ועוד מ"ס הסר ממנו המום הול"ל מיתה אחמא ובי שני מיני מיתות
יס בעולם עד סיפקו סיסיר אחת מהם ועיד מי חלה המות בקדושה ובי אינס יכולים
להיות קדושים בחייהם בעידם חיים ואפשר שיונן עם הויכוח שים בין הקב"ה לישראל
שהקב"ה אומר לכן סיכו אלי ואסוכה אליכם והם אומרים הסיכנו ה' אליך ונסיכה ולזה
אמר הנביא ועמי תלואים למטיבתי ונס אני אומר כלפיך הקב"ה לישראל קדושים מהיו
המה ראו קדושים גימט' ד"י מו"ת והבינו שרלטו יחברך שאלם יהיו קדושים יסיר מהם
המות ולנ"ל אחת רובה שניה קדושים ואח"ך תסיר המות לא כן אחני מסיר ממנו
המות תחילה כמו שכל ירמון במלת קדושים ואז ניהי קדושים א"כ ע"פ מ"ס בילקוט
איוב על פס"ק הן בקדושי לא יאמין אחר רבי פנחס אילו בקשו האבות שמה דירמס
למעלה היו יכולים ואעפ"כ לא יקראו קדושים עד שנסתם הנולל לפעיהם שאל קדושים
אשר בארץ המה וזו היא כונת ישראל אחת רובה שניה קדושים הן בעודנו חיים וקיימים
הסר ממנו המות ואז נוכח להיות קדושים קודם שחיתה הנולל והכן :

א"נ יס לפרט בהקדים מ"ס בילקוט מהלים ע"פ יקר בעיני ה' המותה לחסידיו אחר
הקב"ה קשה עלי לגזור מיתה על הצדיקים אילולי שהם נזורים מיתה על עצמם
לא הייתי אני נזור עליהם אברהם אחר אכני הולך עירי ילחם אחר בטרם אמית ונ"י
והוא תמוה שאל קשה לפנינו יתברך כ"ס שחיה קשה לצדיקים עצמם וא"כ למה נזורון
על עצמן הפך דכון הכורא ח"ו ומו יס לדקדק אומרו קשה לגזור מיתה על הצדיקים
שהרי מיתות אל"ה נזור מיתה על כל העולם אכן האמת יורה דרכו כי מיתה הצדיקים
על ידו יתברך בנשיקה ולא ע"י שליח ולכן קשה לפנינו יתברך אבל הצדיקים עצמם יס
להם נחת רוח לגזור על עצמם מיתה קודם שיטאו וימסרו ביד דומה סידעים הם כי
אין שלטון כיום המות וכוונת המדרש כך שכללות ישראל אומרים לפני הקב"ה אם אחת
רובה שניה הצדיקים וחסידים הסר ממנו המות כזה שהוא קשה לפניך :

פתיחתא רבתי קדושים תהיו

בינו נא ואל עם בני ישראל בני אל חי כי כולם קדושים מתקדשים ומטהרים בקדושה
וטטה: בני אל חי קדוש וטרא: הטון לכם לב להכין ואזנים לשמוע אזהרה
יתירס

יתירה חזקו ויאמץ לכבדם לעבדו שכם אחד כפחד ומורא • קדושים תהיו הנה זה בא
 בראש סדר • ומשכנו והתקדשתם והייתם קדושים מעבירה • וסיף דבר והייתם קדושים
 כי זו היא דרך ישרה • ג' אלו נפלאו ויאמרו לעבד אל תישן עורה • אם ילך בית
 אתה לומר ומלמד דרוש וקבל סבר כי זו תורה וזו סברה • ובאשר אני סם אמת' אל
 לבי אבא היום אל העי' לחור כחממה לדרוש במותב תלמא כי היכי דלמטי לי טיפה
 מבשורה • דע ידיר קורא נעים כי ג' אזירות אלה כחדא סריין בכיונה מכוונת לצד
 תלת פרקין אשר בחיי אנוס ילוד איזא אשר מקורם הערה • כנגד ימי העליה אשר הוא
 בשמש בנכורה • הולך וחזק לכנות ולנטוע באה האזהרה קדושים תהיו • טיעלו במעלות
 אחי' דרך הקדש ועלה ויבא יגיע יראה פני מלך הקדוש אדיר וכורא • והתקדשתם
 והייתם קדושים כנגד העמדה כי לו נאה להתעטר כעטרת חכמה מפוארה
 לעמוד לשאת בקדש כבית הכמירה • והייתם קדושים כנגד ימי הירידה לחסורי מחסורא
 הכי' קמלי חיש קל מהרה עד לא תחשך השמש ותחנה במרה • וחור הדין אחיא זכירה
 זכירה בהעלותך את הכרות בזמן העליה כר מזים ואור תורה • עד עמוד הכין שלשת
 עולה כרות מנר חישוש מחיפוש פחד ומורא • כל יפול ברשת היצר ינרא דעבירה •
 והייתם לי קדושים גם עד זקנה וטיבה עיר רד עם אל איש מלחמות יעיר קנאה דין
 כנכי עו כנמר וחיוק כמעט עול' ינהל בעמי'ה טיש עמה סמיכא זאת חקת התורה
 באזהרותא דליתא לא יסעדו קרסוליו וביים הורי'ו את בניו מנגה מן הפורענות ומגלגל
 מילדא • אי בעית אימא קרא קדושים תהיו ואי בעית אימא סברא • והתקדשתם לפיכך
 השחר כלפרפריא ימי העליה בעבודה תמה ערוכה בכל ושמורה • וטוסף עוד בעמדו
 לפני מתי' באיש מלחמות יא' קנא קנאי יאמר לו בסברא • והנה כאשר תר' דב' ד' א'
 דב' ד' ופסטיה להאי משנה דחוי' עכברא דדברא • זה צר הדין בועס ועכברא לפת
 אדם בריבו עולה ומקטרנ יורד ומטטין גובה חובו בדינא דבר מזר' • ו' א' והתקדשתם
 והייתם קדושים כי ה' אלהיכם יראה אני ה' אהיה בעזרחכם ע' ד' יוסף דשע לנדיק
 וגו' • ודרך רמו אני אומר דלטעם זה תיקנו לנו אכנה' ג' ג' קדושות משולשות רוח'ות
 בכל יום פניא ופרא לעורר לב האדם הן בעודנו חי בדרך ישרה • קדושה ח' קדשה
 לשעתא כברכת יוצר אור בזמן זריחת השמש ליהודים היתה אורה כנגד ימי העליה אשר
 ברא • קדושה כ' בעמדו להתפלל בעמי'ה חי מלא ברכת ה' כנגד ימי העמדה עמד
 וימודד אר'ס מטהרה • קדושה ג' קדשה לעמ'ל כנגד ימי הירידה וזה' סחרכ בית
 קדשו ותפארתו נוטל כבוד מכימ חיינו על זאת יתפלל כל חסיד ובה לכיין גואל ושב
 יעקב ים' למויהם כהנים לעבודתם ולוים לסיסם ולזמרים עת יקבץ דחי יהודה כי' :
שמעו אלי אבירי לב הן בעודני חי • שלם בגופי ואבריו כולם כאחד ככלל וכפרט •
 השתוקקו התחזקו למולי • עדו ויאמרו לי נלכה בעמק הבכא ולא נערוך
 לגד הפתאים הראים ואינם רואים ולמימי המשרה הם זמאים • מלחמה כחלים
 וכליטראות לקנא קנאת ה' נבאות ופלישים על כולנו הם הראשים • נפש החכמה
 ורוח הרמה וגם הנשמה הן הנה ג' עמודים שהבית נכון עליהם והם עדים נאמנים
 ובתלמא הויה חזקה כולם באימה עונים ואומרים לגוף הבשרי מלא גוש עפר ורמה
 לא תגבונו ולא תכחשו ולא תשקרו איש בעמיתו אחס גם אחס איברי האדם תמיד
 ביחוד ואחוס שלום וריעות ומבלעדי זה אין להם קיום העמדה בעבודת הכורה ב'ה
 בהתמדה ואף במרד ובמעל אחס נשמעים זה לזה ד' מ רואה לבא במחירת רגליו מוליכות
 אותו למקום חפלו ידיו עושים המחירת הכתף כושא סבל הנגינה פיו ולשונו מתוכחים
 עם המולאים אותו מנחשים ומשקרים וכן עו'ה' שאל האברים ואין איש דהיינו אבר
 א' מאבריו סם על לב מה יהיה אחריתם שאם נתחייב מלקות או מיתת ב'ד אבר

א' לוקה ולא כולם היו סכלים הינם יודעים שהיה שפוטת לגנוב ממון היא גונבת
 שאר האברים או הפה המבטח הוא המכחש בכס וראיתי בדברי רז"ל כי הלבי כשהוא
 רץ להליל את נפשו מיד רודפו אם הוא נכשל ברגלו הוא לוקח הרגל שבו נכשל ונושכו
 בשינוי כלומר מיסרו על שהכשילו ואתה בן אדם תהיה גרוע בשכלך מן החיות אוי
 לה לאתה בזה הכיטה וראה מאמר נעים ומירות חבתי דרכי ואסיבה רגלי אל
 עדותיך ואמרו במד' אמר דוד בשעה שחבתי לילך בבתי קרקסאות ולבתי טיאטראות
 היו רגלי מוליכות אותי לבתי מדרשות הרי שיש שליטה לאבר א' על חבירו וכן אמרו
 רז"ל מפני מה האוזן כולה קשה וכו' ולמה אצבעות עזויין כיתדות וכאלה רבות א"כ
 איפה למה זה בבא א' מן האברים להכעיס את בוראו לא יטלט אבר אחר להחגרות
 בו לזה אני אומר דרך רמז שבא בא' האזנה בלשון רבים להזהיר כי לכל האברים
 דהיינו לא חגובו איש בעמיתו פי' איש אבר בעמיתו היינו אבר אחר הנע עמך
 אם יבא אדם אחד להכותך על ראשך אינך מגין בידך ואתה בוחר לקבל המכה על
 ידך ולא על ראשך וכן אם מתכוין להכותך על יד ימינך אתה מגין בשמאלך וכן להסד
 ולמה א"כ אתה עתה בכונה מכוונת תכה כף אל כף :

ועוד היה כותבת להוכיח במיסור את עצמי ואחר עמי ברמז הנפלא הזה רעיוני
 השיבוני כלל למד"בר עזה על דברתי מלכי דקק הגד לעמי ששעם ולבית
 יעקב חטאתם חמטים הזהרו בדבריהם אל תבטחו בעשק ובגלג' המה מטיבי אעז
 שיושבין על שלחן אחד זה השלחן אשר לפני ה' ללמוד וללמד והיו לאחרים לשמוע
 בלימודים ולא יתקיים בהם ח"ו חרב אל הבדים חרב על שוכניהם של ח"ח שיושבין
 בד בבד ועוסקין בתורה ולא עוד וכו' אלף שמטעשין ובתלתא הוי' חזקה שהם בכלל
 כי דבר ה' בזה וגו' אלף בהתיחדם בבית מועדס לריכים להיות נותים זה לזה בהלכה
 א"כ רבני בגל כל מנחתם לקנות האמת ולא ליקח עטרה לעממן ח"ו ראו הלמודס
 מתקיים בידם ושכינה שרויה ביניהם אל אלהים אמת יעזרו על דבר כבוד שמו ללמוד
 וללמד לשמור ולעשות :

פרשת אמור

אמור אל הכהנים ואמרת • דהו"ל להזהיר וכו' וכמ"ס רש"י ז"ל בחומס
 ובמדרש איבה רבתי בפ' שלח אם בעלמתי
 דרשו אמור לנפש לא יטמא ואמרת שיטמאו למת מזה ע"ס וכפ' זה ס"פ וכו' אמר
 בהפך אמירה א' למת מזה יטמא והב' לאחרים לא יטמא ע"ס ודרשא דאיבה רבתי
 דייק טפי דמעיקרא כתוב לא יטמא דהיינו לאחרים והדר תי' בעמיו בעודו בעמיו
 לאפוקי מת מזה ודוק :

אמור אל הכהנים • פרס"י אמור ואמרת להזהיר גדולים על הקטנים ע"כ
 יש לפרש סוד הדבר להזהיר מלשון וזהו הרקיע שהיה
 להאיר אורים גדולים מוחין גדולות על הקטנים מוחין דקטנות שכינה בתחתונים ע"ד
 ומלכותו בכל משלה כלומר להאיר גדולות על הקטנות מן הרצון העליון כבוד אלה
 המנזות אשר יעשה אותם האדם בעולם העשיה וחי בהם :

וינזרו מקדשי בני ישראל וגו' כתב רש"י ז"ל יפרשו מן הקדשים כימי
 טומאתן ד"א ובג' עב"ד רש"י ז"ל בזה
 הד"א קשים ההבנה דהא אף לפי' לריכים אנו למרס כדי שיהיה במשמע קדשי כהנים
 בעממן וכתב אף בלא סירוס ספיר מרבה קדשי הכהנים א"כ מאי ד"א דקאמר • וראיתי
 בס'

בס' ט"ח שכתב דהאי ד"א חין כאן מקומו ולריך להיות למטה קודם אשר הם מקדישים * ולא הועיל כלום בתקנתו כי אדרבא הנדיל התימא בהנה זו דהשתא משמע דלפי' קמא לית ליה האי ריבויא דקדשי כהנים עצמן וזה תימא * ואם נפסך לומר דלפי' קמא לא אנטריך ריבויא דמ"ל קדשי ישר' מ"ל קדשי כהנים דכהנים בכלל יש' הם ולהאי לא אנטריך לסרם המקרא סוף סוף תקשה האי אשר הם מקדישים למאי אנטריך דגם לפי' קמא דאינטריך לכהנים דלא נימא דאין מוזהרין על של עצמן וא"כ מאי ד"א לכן נראה דהאי הא' טעות לגמרי וכ"כ הנ"ס בשם ט"ך בשם ספר הלבנוש :

והרמב"ן ז"ל טען על דברי רש"י ז"ל ואמר אם תפרש אשר הם מקדישים בכהנים עצמן חין לורך לסירוס הוה וכו' ובת"כ הכי נדרש וכו' ולא הוזכר שם שנסרם המקרא עכ"ל והר"ם ז"ל השיב עליו ואמר כי לולא הסירוס לא ידענו אם הוא דבק עם ולא יחללו או עם אני ה' ויהיה פי' שמה שהם מקדישים אינם מתחללים אבל אני ה' נאמן ליפרע ע"כ ואין זה כדאי להשיב דמאי תיתי לחלק ולומר שבהן טמא פוסל קדשי ישראל ואינו פוסל קדשי עצמן ואם המלא תמלא סברא לחלק א"כ מי גילה לנו דו זה לסרם המקרא ולימא דלהכי אתא לומר דקדשים שלהם אינם בחילול כמקדשי ישראל דאין סברא לחלק בין קדשי ישראל לקדשי כהנים והדרא טענת הרמב"ן דאין לורך לסירוס וכן ראיתי שכתב הנ"ס על דברי הרא"ם יעו"ס :

ואם יש להשיב על דברי הגאון הרמב"ן כן יש להשיב דלא למדנו ריבויא לקדשי כהנים כאל' על ידי הסירוס דאל"ה הו"ל דאמעיתו כהנים מבני ישראל ולא כהנים והאי אשר הם מקדישים בא למעט קדשי גוים אם הקריבם בטומאה דפטור ומכ"ל לת"כ לרבות כהנים ולמעט גוים וע"ז מוכרחים לנו לסרם המקרא דאז הוי מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות ומרבה אני כהנים שיטנן בכלל ישראל וממעט אני גוים שאינם בכלל ישראל ודו"ק :

כל איש אשר יקרב * פרש"י חין קריבה זו אלא אכילה וכו' שאם על הנגיעה חייב כ"ס על האכילה יעו"ס וק' דהא קי"ל מילתא דאתא בק"ו טרח וכתב להקרא * ומו' נימא להכי אנטריך קרא כדי לחייבו ב' אחת על האכילה וא' על הנגיעה דאין אכילה בלא נגיעה וקמ"ל דאיסור חל על איסור בקדשים * ועיין בדברי הרמב"ן סייב דברי רש"י ז"ל וע"ע בדברי מהר"ח בן עטר זצוק"ל בס' אור החיים פרשת חקת ע"פ כל הבא אל האהל ועיין בס' זכות אבות למורי' זלה"ה דס"ד ע"א מ"ס בזה :

כל איש אשר יקרב וגו' * כבר ידעת מ"ר ח"ל כי ברית הלשון וברית המעור וכו' סגורית המעור זורע ועושה פרי למטה לקיום המין גם ברית הלשון זורע ועושה פרי בשמים ממעל על ידי עסק החורה כשחדש בה דבר ומכל דבור ודבור נכרא מלאך כמ"ס בזה"ק * הן אחת שהמלאכים הנבראים מתורתו לא ראי זה כראי זה כי המלאך הנכרא מהפסג אינו דומה לאותו סגברא כדמו וכן עו"הד והנכרא מהסוד חין ספק שכחו גדול ואין לו ביטול עולמית וכ"ז הוא בלמדו תורה לשמה * אבל ת"ח שאין תוכו כדור ולומד תורה לקנטר ח"ו כבר מילתא אמורה שנח לו שלא נכרא ותורתו נעשית לו סע המות * ומלמד כל זה הוא זורע לשחת וכנראים מתורתו מלאכי חבלה ולכסוף באים ונוטלים נשמתו ממנו וממלא שם שמים מתחלל ח"ו * וח"א כל איש אשר יקרב מכל זרעכם והם כהני השם ת"ח שכל דור ודור המקרבים קרבות בלימודם ע"י שמחדשים חדושים מן הקדשים של הפרד"ם אשר יקדישו בני ישראל לה' כל א' וא' לפי כוחו והשגתו אמור אליהם השמרו ברוחכם ען ואל תהיה טומאתו עליו דהיינו חלק וחוסמת * עונות וטמאים דאל"ה ונכרתה

מאור ושמש

הנפש היתה ח"ו או ירלה מן הקדשים שאותם קדשים הם אשר יקדישו את בני ישראל וכמ"ס ב"ק פ"י לימוד תורה לשמה משנים הקדושה שכן כחוב קדושים תהיו וס"ל אלה הדברים וכו' וזכינו ללמוד תורה לשמה :

דרש אמרו בת"כ אמור אליהם לאותם סכנגד הר סיני ע"כ נראה דק"ל מלת לדורותיכם בסמיכה למלת אליהם דמשמע שבאמירה הוזהר תהיה עכסו לדורות הבאים דאל"כ היה לו לומר אמור אליהם כל איש אשר יקרב מכל זרעכם לדורותיכם לו"ל לאותם סכנגד הר סיני שכל ישראל היו כמעמד ההוא שנבראו וסעידים להבראות ואפילו נשמות הנשים וה"ע שהאמירה הוזהר היתה גם עם דורות הבאים ע"ל מ"ס רז"ל אפילו מה שחלמיד ותיק עתיד לחדם הכל כאמר למרע"ה וכל אחד מחדש מה שקבלה נשמחו :

סוד אמת הו"ה לדעת במקרא קדם זה המור וזכור מרע"ה אמר לשאר מדות כל מדת היסוד איש ער וחשוב להעלות מ"ן מכל"ל להוריד מ"ל שהוא זרעכם כמסך מן הקדשים נ"ר ב"ר א"ר אשר יקדישו בני ישראל מיוסר עד היסוד"ר כה וא"פ שטומאקו דהיינו הקליפות עליו והוא כסויסה בין החושים וכל זיו הוא בגלותו זה שאלחנו בא"ץ העמים ארץ לא משובה כביאת משיחנו שגלה ב"כ או יכרתה הנפש שהיא הקליפה והאליהם כרות יכרחו והיה ה' למלך חלק בחלק יאכלו וא"ס י"ל"ל שניאות הכ"כ :

ובת כהן כי תהיה לאיש זר וגו' וזרע אין לה כתב רש"י ממנו וגו' וכחכ פלע

הר"ס וז"ל כדמין כפ' ים מותרות וכו' ואעפ"י וכו' לשון הרב אינו מדויקק ויש בו מן הקושי וכבר דרכו בו קדמאי הלא בספרתם ולה"ן להניח שכן ראוי לומר בדברי הר"ס וז"ל מה ולא הימנו בן לא תאכל בתרומה וכו' נשאת לכהן תאכל בתרומה וכן הוא לשון המשנה ביבמות פ' ים מותרות ופ' הרב שאם נשאת לבסוף דקאמר המנהג אעפ"י שיש לה זרע מתחר דהיינו מים"ק סקדס לו האי היה אין לה זרע כלל וקמ"ל הרב בזה שאעפ"י דלפוסלה בעינן שיהיה לה זרע כשחורה ונשאת לכהן אעפ"י שאין לה זרע ממנו חוזרת להחירה אף שיש לה זרע מוישראל :

פ' ושור או שה אותו ואת בנו וגו' מדרג יונחן עמי בני ישראל סיבא דאתון רחמן כשמיא וכו'

ואקשה הרב מהר"א במבילה דף כ"ה דזה הפך הס"ס זמנין זה הקשו הת שעות ד"ה מפני שפוסה מדוחיו של הקב"ה רחמים על מה שיד הקליר ע"ס שלא תרלו כלום וכן ראוהו להרב חיד"א וז"ל בס' חומה אנך בפ"ו הביא התרגום של יונחן הכו' והזכיר קיימת מהר"ס ג"כ ולדויה נחא דמה שאמר הס"ס הוא שאומר שטעם המלה הוא שהקב"ה ריחם על אותו ואח כנו וכו' ע"ס וכו' אמר לי שמאמר עיני הגולה רש"י ז"ל בנמרה ד"ה על קן צפור יעשו רחמין כיון למרצוה דאומדו כלשון הזה רחמין מבינים על קן צפור כך חס רחם עלינו ע"כ דכלשון הזה הוא דוקא דמשחקין אותו אבל אם אדם אומר לחכמו רחם עלי כמו שהקב"ה ריחם על קן צפור וכו' אם אינו מוכיר קן צפור כ"א אומר כמו שהקב"ה רחמן פשיטא דאין משחקין אותו ורש"י ז"ל בוכרז לו' כלשון הזה מההוא נחמה קמיה דרבא ואמר בנמרה דה"ל אביו ושא משחקין אותו מן ולא א"ל כלשון המשנה מזה דהאי מפרשי לה אמוראי למשנתנו וזיל בדר טעמא דרשילינו בזה מרי אמוראי הכס חד אמר מפני שמטיל קנאה במעשה בראשית ואין קנאה אלא דקובע חפלה כלשון הזה אבל לא באמירה בעלמא וחד אמר מפני שפוסה מדוחיו של הקב"ה רחמים היינו דוקא כלשון הזה וכמ"ס רש"י ז"ל ויזכרן כ"ע אשר בחכמה יסר אר"ס בנאמרו סינמא דאתון רחמן וכו' ר"ל על כל הכריות וכמ"ס אר"ס ובהמה מושיע ה' כן מהוון רחמן בארעא דהיינו על כל הכריות ג"כ וממילא משמע אמרמא או רחילא יתים

יתיה וית כריה לא חכסון ביומא חד הוא עבין כפני עממו כאשר נזרת המלך מטעם סיסיה :
ישוב מלמתי להרמב"ם ז"ל בס' המורה ח"ג פ' מ"ח כמותן טעם למצוה זו ולמלות
 סילוח הקן משום דער כפלי חיים וכן אסר לשחוט אותו ואת בנו כיום אחד
 להשמר ולהרחיק לשחוט מציניהם הכן לעיני האס כי דער כפלי חיים כזה גדול מאד
 אין הפרט בין דער האדם ועד שאר ב"ח כי אזהרת האל ורחמי על הולד אינו נמשך
 אחר הסכל דק אחר פועל כח המדמה הנמצא בדרכ כפלי חיים כמי שנמצא בלדס וכו'
 וזה הוא הטעם ג"כ בסילוח הקן וכו' ולא תקשה על באמרוס על קן לפור ינישו וכו'
 כי הוא לפי אחת משתי דעות אשר זכרנוס ר"ל דעת מי שחשב שאין טעם לתורה הלא
 הרגון לכד ודעה כזו כבר סברה הרב למעלה פ' ל"א ול"ה כסם יקרא חלושי הדעת והעלה
 סכל מצוה מהר"ג מצות יס לה טעם לנתינת דעת אחימי או להסיר דעת רע או
 לנתינת סדר יסר או להסיר עול או להתלמד וכו' או להזהיר וכו' וא"כ אין כאן קושיא
 פסק' טעם לרגון בא ללמד אדם דעת והביא דהאומר על קן לפור וכו' היינו טעמא
 דמסתקין אותו מפני שעיניו המצוים רחמים ואומר סדרחמניות שרחס ה' על אותו ואת בנו
 וטלוח הקן זה הוא רגונו חוקה מבלי טעם וא"כ הוא למה לא ירחם על הבמה שלא
 תשחט כלל ועיקר וה"ו מטיל קבזה כמעשה בראשית ולזה מסתקין אותו וכן כתב רבינו
 עמנו בס' היד החזקה בה' תפלה בפ' ה' ו' ז' ומ"ס סס מפני שמצוה אלו נזרת הכתוב
 הן וביוס רחמים רגוני נזירת הכתוב ומילתא בטעמא לקנות לב רחמן ולהרחק ממדת
 האכזריות ואינם רחמים דהיינו שרפה הקב"ה לרחם על אלו ולא על השאר דאז הוא
 מטיל קבזה במ"ב :

ומה מאד יערב למודע על האמת לשון רבינו בראש ההלכה הנו' באומרו מי שאמר
 באחזקוים מי שריחם על קן לפור וכו' ירצה דאין מסתקין כ"א לאומר בתחנינים
 לאפוקי האומר שטעם המצוה רחמנות הוא כדי ללמד לאדם דעת ה"ו מזהב * ויראה אנכי
 המפרש דברי רבינו ה"ה רבי ש"ט ז"ל מתפלל מהרב יו"ל אחר ש"ט הפלא מהרב דמ"ס
 שהוא אחד מהדעות וכו' עם זה הטעם הלכה וזאת האמת וכבר פסק הרב בהלכות
 תפלה שהאומר על קן לפור ינישו רחמך מסתקין אותו והוא אומר ככאן הפך זה אולי
 יסיק כפי סיבת הסברה * והאמת כי הרב נתן סיבה כפי שיראה מהכתוב לא סבת מה
 שנאמר בתלמוד עכ"ד * ובעיניו יפלא הפלא ופלא על המש' האמר כי זה הטעם הלכה
 וזאת האמת וכו' וביחל ליה כי הרב נתן סיבה וכו' סברי כבר הוכיח רבינו כי טעם
 כל המר"ג מצוה הוא אמת להלכה למה שנאמר בתלמוד הכי הוא בס' יד כטיב טעם
 ודעת ובאומר והדוחק שנדחק כמור"ר חיד"א ז"ל בספר חומת אהרן ליישב זה ובאומר
 וקשה עליו מדברי רבינו בספר המורה שים בו בנותן טעם לכל מר"ג מצוה ויכללם
 אותו ואת בנו וסילוח הקן * ולא ידעתי למה לא זכר שר המורה באמצע טעם מצוה
 זו לפי הפסוק למי שלא הניח אל סידה : סיפורו על כן בס' המורה
ואחרי שובי להתכוון בדברי המש' הש"ט ז"ל אמרתי אפשר שכונתו ז"ל למ"ס והוא
 סבת מה שנאמר בתלמוד ב"י סבת מה שנאמר בתלמוד כבר כתבתי רבינו בפסקיו והוא
 לפי שאומר ענין זה באחזקוים ועושה מדותיו רחמים ובהיותו מיוחד הדיוק עם דמיו
 ולא מסביר לא האמין לפימשת"ו ונבזה קרי כים ולא בים ולא ידע לאשרי ב"א אין
 מביאין ראיה מהמורה שרי ליה מאריס * הן בעורני סקל וטרו עם רגנן דסברי ונמרו
 בענעו לי בראש במודים דרבנן קי"ל האומר אשרי בכונס מכונס לזכרי התוס' ברבות
 פ"ס ד"ס על קן לפור וכו' ע"ס :

ויצא בן אשה ישראלית • נר' שבא הכתוב לומר שלא היה בישראל עמך

פסול כי כלך יפה רעימי ומוס און כך וזק
לכדו יצא מהכלל ויצא לתרבות דעה כלשון העולם הכוב נהגו דהא ראי' בן אשה ישראלית
הוא ואין לו יחס אחר אביו וא"ל למט הניחוהו ישראל לזאת לתרבות דעה וי"ל ליסרו
מקטנותו סביבו ומכירו לו"א והוא בן אים מזרי במקד בני ישראל שהיה מוחזק להם
ובתוכם שכן אים מזרי הוא ולכן לא נטעלו כדי לייסרו כי לא מישראל הוא ומה
להם ולו • מהריכ"ע

וינצו במחנה • כלומר באמצע המחנה דחוק ממקום מחנותם כאילו היה בסוכה

עמו כן הוא דרך העולם שבין השכנים נופלת קטטה ומריבה
ומחלן ראי' שהיה דע וכליטל והוא המתחיל בקטטות תחלה כן הישראלית וא"ל ואים
הישראלי א"ל במחנה על עסקי מחנה שבה ליטע אהלו בדח"ל והביאו רש"י הוא טען
בן הישראלית אני ובנך הוא מן הישראלית קרוי בנך ואים הישראלי טען דבעי שיתייחס
אחר אביו דהא בדגלים כתוב אים על דגלו באו"תות לבית אבותם והא ראי' שם
יה שכל אחד החנוכי הפלואי שבטי יה עדות לישראל וכל דגלים היו בכל דגל אות א'
מארכב אותיות השם לומר אותם ש"ס בהם אותיות השם קבועים בדגלים • ובשם שם
ה' קבוע בדגלים מיד ויקב בן האשה את השם ויקלל ובדאותה אמו שלא הביאיהו אלא
אל משה ולא לאהרן והנשיאים וכל העדה כמו שעשו במקדש כי ב' היו בפעם א' אז
משה אל משה כי הוא אשר הוציא את אביו בשם המפורש ושם יסרו גם את בנו מה
עסקה היתה הולכת אל כל אחד בפני עצמו ומטפסין אותן כלשון פחויים לומר פסיל
ליה לדינא משה לכדו כי למת לא ידוהו אהרן וכל הנשיאים וכו' ולו"א ושם אמש
שלומית בת דברי שהיתה בדרכית נגד משה וע"ז ויניחוהו במסמר לפרוש להם על פי
ה' • מהריכ"ע

וסמכו כל השומעים • שפני הדין לריכים העדים להוכיח ברכת ה' כמו

ששמעו מהמבצר ומדאגה מדבר פן יאשמו ע"ז וסגס
להם נרס לכרך את ה' לכן וסמכו כל השומעים וכו' אומר קולר חלוי בלואר הוא
הנורס להם לכרך והשמה אתי שפיר דאס כפי' רש"י פסטיף כי דמו בראשו הוא אכל
כפי זה הסמיכה הוא לומר כשפיר עזאל ונשא השפיר עליו את כל עינותם גזע' והשוב
מלאתי להרב חוקיכי שפי' כן ע"ס

ומכה בהמה ושלמנה • כל"ה מה שייכות יש למכה בהמה עס והמנדק

ובשלמא ואים כי יכה כל נפש אדם דרו"ל שסמך
למנדק לומר שכל הסותר לעושי חכירובאלו סותר לעושי סל שכינה אלא ומשה שמה למה
נכתב כאן • ולגא אל הביאור יש לחקור מה היה לו לרשע הזה בן ישראלית ולכרך את
השם ואם היו מריבים וע"ז היה לו להתרעס על משה או שיהיה את חבירו ויהרגנו ומה
לו ולברכה השם וזה חכמים הגידו כי אים הישראלי כר פלוגתיהם של איתו רשע אמ"ל
שפוא ממד וכן אים מזרי וזה הרשע שאל אותם בן הוא אביו אמ"ל משה הרגו כסם
המפורס ופשמעו זאת כהחיל אותו ומחר בן הישראלית לחיף ולגדף אותו שם שבו בהרג
אביו ה"ד ויקוב את השם דהיינו אותו שם וידוע הוא מנחמה האמת כי המזרי שהרגו
משה היה לגלול קין ומת בעון אביו אל"ה שגרם מיתתו לעולם אבל הפרט הזה וכו' וכו'
המנדק שבר לשלם בדין בהרג אביו שהיה אל"ה שגרם מיתתו לעולם אמות על
בנים כתיב ונאות לו לנדק וזריך להקדים לך ועוד מ"ס חכמי הרמז על משנת אדם מועד
לעולם לשלם נוק שלם • כי האדם הוא אל"ה ונקרא מועד לעולם שגרם להם מיתה וישלם
נוק שלם • ואדם מועד לעולם ולפיכך ליה כנ"ק ממכה בהמה ושלמנה ומה אדם יומת מה

מכה במה לא חלקת בה כן סינג למיד כחשלימין יף מכה אדם לא חלקת בין סינג למיד
 ו"ס כאן יוצא את המקל ו"ס כ"ן דבר ובאמור לו י"א ומכה במה אדם דלדבר מה במה חלק
 בין סינג למיד אף אדם אין לחלק בין סינג למיד ואדם מוטע לעולם וממילא אד"ה רש"י לודין מחד
 וכדן נהרג המכרי שיהא קין ושלף כדן נדף המנדף ולכן נהרג גם הוא ב"ה ויוליאו את המקלל
וראיתי לכבוד מופלת הנמשך לנו מסיפור המשפט הרע הזה שאירע במדבר י"ב
 מן הראוי היה להסחיר הענין לנבדוד השם ולא לנלוותו רק שילדים הגון
 לישראל בכלל דהיינו איש כי יקלל אלהיו יאסא חטאו ויפיק שם ה' אותה הכל ב' תוספות
 יס' במשפט הזה ה' להוריענו שאין שום אחד מישראל כשלא יבטל עלום אדם י"א השופט
 הרע הזה שמוחלט אסור הוא בעיקר חולתו פנוס מלך אכזרי ואמור"ב מלך יאסא
 לנו עוקר גדול ופנה עלומה בברכות ויולד יחייב האדם לדרך את השם שהיה המקלל
 במחילה פירם את השם באותיותיו ואח"כ קלל ו"ס ויקוצ בן אשה הישראלית את השם ויקלל
 וגמחייב ע"ה בעונם מיתה וכן כנגדו לענין הכרכה והסכר לדרך המכרך כשהיה מכרך את השם
 שיתכין מחלה בלבו בפירוש אומות השם ופנה שהם מורות ולכוין בהם במחשבתו ואח"כ
 יכרך את השם ויבדירו בפיו וע"ה יקבל סכרו מיסלם ויחיה חיי עז וזר לדבר ארומחך אלהי
 המלך ואכרכה שמך לעולם ועד ואמר ארומחך מחלה במחשבתו בכונת סכר ואח"כ ואכרכה
 שמך ובענין שאמר לעולם יבנה אדם שיעור ב' פתחים ואח"כ יפלא ימאד ב' : ה

ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה זורע אין לה

וכר לית ליה וקסא למא לא חרש זרעא ככל מלת זרע שכתורה ו"ל דלגטי האיש הוה ליה
 סלי הוא הולאת הזרע אבל האשה מזרעת בפנים וברחמה נקלט ונכנסת בו דוח חיים
 וכסממנתה אז נגמר מעשה האשה וזוהי זרעה וכו' שאפילו כחוק לשעלה זכו חיים מה
 לערב טובלת ואוכלת וכשהוכר עובר אז משלמה כל מה שאכלה למסר עד יום ארבעים ואכל
 מה שאכלה בחוק מ' אינה חייבת לשלם דהינו חסיד ולא אלא מוס' זעין בהרמב"ם פ"ה דמקומות
 ה"ג וכו' ה"ס מה שמדגש חקלים וכר לית לה ויהא שלא הוכר עברה לאסוקי הזרע איהו
 חוסרה מלאכול שאפילו כמלאכת מעשרת אינה חייבת על מה שאכלה בחוק מ' אלא על מה
 שאכלה מיום ארבעים ואילך ודוק מלאמי :

פרשת בהר סיני

ההר חמד אלהים לשבתו זה סיני נוצר כאן במצות שמות הארץ ע"ה במכ"רס יו"ל
 יזמא ענין שמיטה אצל הר סיני אלא לומר מה שמיטה באמרו כללומים וכו' מסיני אף
 פילן באמרו כללומים וכו' מסיני והובא ב"כ ובאן הבן שאל ימאי כ"ה וס' לאמר כסני או
 כאלה מופת או בערבות מואד וכו' דרשאו מדרש לס' רבו עקיבא ופליגמיהו דהני מנאי הובא
 בכתב מקומות ב"ס ואביה דר' ע"ה ומו' מסיני בסני הול' אלא הכיאות לדיק לעת
 כי בחר לו י"ה הר סיני להיתור וספ' ונמוך מכל ההרים להודיע לבני האדם בעזרתו סן
 פוראמיו אשר בידו מחקרי ארץ ומשניה בעליגוים ותחבובים וס' ספלים למרוס וארון מציאות
 ופולס בספר מחכמו"ת כדרך ומהסנחמו ופחהו יקדי יחזה דרכי ונבראו קטון וגדול שם וזהו
 לאסוקי דעת הסבלים העילוסופים המתחבבים בהכל והכלים ומרכוס ומולידים חיות ומשלים
 לאמר עז ה' את הארץ ויכבדו גדוליה ואינו משנה כלום פ"ס וכלים והמכילה הולת מחת
 ירם לעית אדם בדרבים וסבלים עקלקלים ואויבכו פלילים ברחמים לדיק וטוס לו לדיק זרע
 לי רשע וטוס לו דשע זרע לו וע"ה נזרה חומר שאין הסנחמו אלא בנרמים הסממנים מרשיש
 ואורלים וכבר סתר בנינו וטענתם הרב המורה בספרו עזר עזר הוסוד בה ובהיא אומות
 ומופתים

ומפתים כי הן אל כביר לא ימאס את השפלים ואדרכא וכו' כבודו שנספגו זכר לנו להניט
 ולהשגיח ע"פ וזו היא את כחנו ואמנות ישראלים ולזה אמר מרע"ה בשירת הים מי כמותה
 באלים ה' וכו' ירצה וזו היא גדולתו וזה כבודו שאפ"י שאתה נירא תהלות אפ"כ אתה
 עושה פלא בתחתונים פלא' נט' פלאות לבני אדם וכו' וכן אללי מאמר כל מקום שאתה
 מוצא גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא עניותו הכונה שאי אפשר להגיע למבוא גדולתו
 של הקב"ה אם לא תמצא מקודם עניותו דהיינו אם לא תאמין שהוא יתברך משגיח
 בתחתונים אין אתה יכול להכיר גדולתו יתברך כי מי עלה שמים וירד וזהו שא"ה בפ' זה
 וידבר ה' בזה סיני כי שם היה את הכרעה והורה ענותו יתברך שגילה אליו בזה נמוך
 ופעל מכל השרים הגבוהים וזה דבר אל בני ישראל ושכמה הארץ להודות השגחתו יתברך
 שהוא משגיח אף על הדומם שהוא פעל כל השפלים ומכאן נלמדו ונדע השגחתו יתברך לכל
 חי מדבר או אינו מדבר וכ"ס לנרמים השמימיים ודומים כי לגבי הקב"ה הכל אחד לאפס
 ותוהו נחשבו לו ואם ח"ו יסוער כי אין כבודו להשגיח בתחתונים לסבת שפלותם גם הגדולים
 השמימיים שפלים הם לרוב רוממות אל וזהו לי נאה לפרש מאמרם ו"ל הוכח בזה סגדיו
 דק ט"ל אמ"ל ההוא מינא לר' אבהו אלהיכם נחבן הוא דקאמר ליחזקאל שכן על דרך
 השמאלית וכתיב ושכבת על דרך הימנית אתה ההוא תלמידא אמ"ל מאי טעמא דשכינתא
 אמ"ל הסתא אמינא לבו מילתא דשויה לתרוויכו וכו' והנה יש לדקדק כונת ההוא מינא שחיק
 סמיא בדברים אלו וגם התלמיד למה זה נחשדור באותו פרק ובאותו מלכ בשאלתו דשאל
 מאי טעמא דשכינתא וכו' ואפשר לומר כי ר' אבהו ידע והכיר בהוא מינא שהוא כופר בהשגחתו
 יתברך ועכשיו ראה בו שהוא מתלוצץ כאמר לו אף שטויה שהוא משגיח בתחתונים ייבוי דוקא
 דרך כלל אבל לא דרך פרט של פרט ולזה אמ"ל אלהיכם נחבן הוא שאמ"ל ליחזקאל שהוא
 פרט של מין האנושי וזהו לוג"כ כפרט על דרך השמאלית והימנית ורובו דבר זה לא יכלוהו
 רעיונו ואין זה כ"א שחוק והתלמיד הכין דבריו והשיב לו ועשה עצמו כשאל את רבו ואמ"ל
 מאי טעמא דשכינתא ורובו הרי מליני השגחתו יתברך גם על הדומם שהוא הארץ כי הוא
 בזה על השכינית להודיע השגחתו ור' אבהו שידע והכיר שזה הרשע של המין הוא כופר
 בהשגחתו ולא תסתפק לי תשובת התלמיד מפני שהוא כפר בכל וחייב אמר השתא אמינא
 לבו וכו' ירצה שהמין יודה בהשגחה כללית לזה אמר הקב"ה לישראל שהם אומה כללית
 זרעו ס"ג להודיעם כי הוא משגיח גם בארץ והם לא עשו כן וחטאו אללו ולא האמינו
 בדברו והניא ראייה משל מהמלך שסרחא עליו מדינה אם הוא רחמן מייסר הגדולים ויחזקאל
 היה גדול בישראל ולזה יתר אליו הדיבור בפרט וכו' רמז להפלא מינא שאם הוא מחשיב

קד ענינו לגדול סופו ללקות ביסורים על חטאו ועל כפירתו שהוא כופר בעיקר :

בהר סיני וגו' כהיות כי מזה אחת שנלשו בה ישראל בפ' הואת היא שמיטת
 הארץ וכתבו בה המפרשים טעם לידע ולהודיע כי לה' הארץ אי
 לואת כל מקום שאתה מוצא גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא ענותו וזו"ל וידבר
 ה' בזה סיני דהיינו שהכין שכינתו בזה פעל ונמוך כדי לזיות אותם ולומר כי תבואו
 אל הארץ אשר אני נותן ושכנתה וכו' והנה י"ל מהו אומרו ושכנתה הארץ וכו' פתח
 בלשון רבים כי תבואו וסיים בלשון יחיד שדרך לא מורע וגו' וכו' אומרו שכתב
 והיה די שאמר שכתב יהיה לארץ או שכתב ולמה כפל השגות בתלות שונות והנה בשפת
 ימי הראשית באמר תבוא הארץ דשא וגו' והרי היא מליה ועומדת שאם ימנו בה ודע
 להכיל תמורתו לכך אם ח"ו יהיו רשעים בעולם שפליטם באמר והיו שמך יגו' נחישת והארץ
 וגו' כדל ואפשר מזה שאמר כאן כי תבואו אל הארץ דע לך שעתידה הארץ לשכונת שכתב אחר
 לה' וזהו ושכנתה הארץ שכתב לה' לחיבה :

בחר סיני • זל"ר מה ענין שמיט? אלל הכספים האלה כנפשותם מקושט פנים ומנדף האמורים למעלה כי ב' היו בפרק א' לדעת רז"ל והם נתנו טעם למצות הסמיטה ע"פ הפסט והוא כדי שלא יטענו ישראל טענת חוקה על א"י ויש לחקור על טעם זה והרי ישראל נקראו בנים למקום וכן אלל אחיו אין לו חוקה ב' תשובות בדבר חדא שיש ים להם דין כן כבוד דכתיב בני בכורי ישראל וק"ל ועוד לפי שנלוו וידוע לפני הקב"ה שעתידים ים' לחטוא ואזו אינם בק' בנים וזכרונם להחזיק ולזה באה האזהרה שם שנים וכו' וה"ט שנסמכה מזה וז' לדין המנדף להורות כי כשפיל אלה הרשעים ופיוצא בהם נלטינו כמזוה וז' וז"ל א' :

ביום הכפורים • פירס' מתממש שכלמר כיום הכפורים אינו יודע שהוא בעשור לחמש וכו' והקיסא בגלות ומפורסמת למה לא הקשה בהפך מתממש שנא' בעשור לחמש מת"ל ביום וכו' כסדר כמינחן בפסוק ומוהר"ס תרד"ה"ג הוא מצי למימר וכו' וזל"ר דלא מצי למימר בהפך דהא כת"כ דרש"ן ביום הכפורים ביום ולא כליל וכו' הרי לך דאשטריך ביום לדרשה ולפ' מקשה מתממש שנא' ביום הכפורים דהא צריך למכתבא לדרשתו עכ"פ וא"כ אייתר לך בעשור לחמש וזה נראה פשוט ותמתי בדאותי בעל ק"א שמירץ מירון אחר חוץ מזה והוא בעלמו פירס' בסמוך ביום הכפורים שרשנו כת"כ לדרשא אחריתי וממילא לא אייתר אלא בעשור לחמש :

אל תונו איש את אחיו • פירס' זו הוצאת ממון אבל בהוצאת דברים כתוב אל תונו איש את עמיתו במ"ט דס' יז"ל וכן איתא בגמרא טרק הוצב עם שאתך בתורה ובמצות אל תונו ובתב הרב מהרש"א בחי' אנדות מלפני סינה הכתוב באונאת דברים לכתוב עמיתו ובהוצאת ממון אחיו להורות כי בהוצאת דברים אין חיסור להונות כ"א עם שאתך בתורה ובמצות שהם הנזיקים לאפוקי בעל עבירות אעפ"י שהוא אחיו מותר ומזה להוכיח אותו ולכניסו ולהכלימו כדי שיחזור בתשובה אבל בהוצאת ממון אחיו סתם אמר רחמנא ואע"פ שחטוף אחיו מקרי ואסור להונות אותו בממון ולא בא למפס כ"א העכ"ס ואל' יקשה בעיניך עמיתך דכתיב ברישא דקרא שכבר דרשו בו כשתמכרו מכור לעמיתך ובשחקב קבה מאת עמיתך שנקדים ים' לעכ"ס במקח וממכר והא"כ איכא למימר בזה עם שאתך בתורה ובמצות שהם הנזיקים ולאפוקי בעל עבירות שאין לו דין קדימה הבס שיש לו דין אונאת ממון וה"ט שאין לו דין קדימה מפני שהוא מחזיק ידי עובדי עבירה :

אל תונו איש את אחיו • כתב הראב"ע זה אזהרה למוכר והראשון לקונה זל"ע לדרת לסיף דעת הרב כפ' זה שהרי מקרא מלא הוא וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קבה וגו' אל תונו הרי מוכר וקונה שניהם באזהרה א' וא"כ מאי קאמר הא' לקונה ועם שדברים אלו הם הפך ממה שדרשו רז"ל במ"ס החרשתי לפי שזה דרכו של הרב בחיבורו כמה וכמה פעמים ואני מלמד עליו זכות כי זה דרכו במקרא הוא א' מע' פנים שיש בתורה ועל כיוצא בזה אני אומר אלו ואלו דברי א"ח אבל בענין זה של האזהרה לא מצאתי ידי ורגלי בבית המדרש מכמה טעמי חדא דאין זה פסטיה דקרא למאן דסכיר ומני וכו' לאון הפסטיה שכתמו ועוד לפי דעמו אונאת דברים מת"ל :

פרשת בחקותי

אם בחקותי • כתב רש"י יכול זה קיום המצות וכו' גר' דק"ל דהול"ל את חקותי ומצותי תעשו לכן כתב יכול זה קיום המצות וא"כ יקשה לך
כד ב

לערכניהו לכן פירש כשהוא אומר ועשיתם הרי קיום המלות אמור וכו' וקשה אמאי לא הוכיח זה מאת מלותי תשמרו וי"ל דאין הוכחה דהיינו אומרים בחקותי אלו מ"ע תשמרו אלו מל"ת וכמ"ס רז"ל כל מקום שנאמר השמר ופן ואל אינו אלא ל"ת ולזה הוכיח מועשיתם אותם המוכח ג"כ בל"מ ואפשר דקרי לתורה חוקה מפני שהיא מלות בלי טעם :

(רש"י) ואת מצותי תשמרו : הן עמלים בתורה ע"מ לשמור ולקיים כר' דק"ל לרש"י אחר שאנו אומרים כי בחקותי הוא עסק התורה והאי העוסקים מסתמא שומרים גם המלות שבה ע"ד מ"ס תורה בעינדא דעסיק בה מגווי מגנא א"כ את מלותי תשמרו מיותר לזה פירש הן עמלים בתורה ע"מ לשמור ולקיים דכלאו הכי נעשית כחזרתו של דואג והרב מהר"ם כתב דאם בחקותי ואת מלותי תרוויחו בעמלי תורה מיידי אלא דחד בסתם עמלים וחד בעמל ע"מ לשמור ולקיים עכ"ל ודבריו צריכין לי ביאור דסתם עמל מה הוא אם הוא ע"מ לשמור ולקיים היינו כך ואם אינו ע"מ העלו חסד בידם דכל האומר אין לו אלא תורה הפילו תורה אין לו :

ספר במדבר

ובשם יהוה קראתי • רצה אמרתי • בעזר משרי דרשתי • ביאורים רמזתי :

פרשת במדבר

מסרה הפקד ב' במסרה הפקד את הלויים הפקד עליו רשע כתב בע"ה חסה שאמר אין אדם נעשה שוטר מלמטה אלא א"כ נעשה רשע מלמעלה וזהו הפקד את הלויים כיון שנעשו שוטרים הפקד עליו רשע ע"כ לשונו * דברי הרב תמוהים וכמעט אין להם שחר ומדי עברי ראיתי בני עלייה דרכו בהם ורצו לפטרם ואין רוח הכריות נוחה ב' ההם באומרים כי א' בא ודרש מילת כיון שהיא מהר כמו ואחד פותח כיוון דמשנה ו' פרק ב' דתמיד ורצונו שאם נעשה מהר פרנס בעודו נער וכער ולא בינת אדם לו ואז נאמר עליו אי לך ארץ וגו' זה ודאי נעשה רשע מלמעלה ודקדק עוד מלת את דואתה הפקד את הלויים שנאת לרבות הטפלין שעדיין אינם ראויים למעלה וכו' ראה זה בס' עיטור ביכורים ע"ן עליו אם ירווה למאונך ואני עבדו נכב לנגדו מכמה טעמי חדא דמה הרויח הרב בעל הטורים בהחליף מלת מהר עם מילת כיון ואם לשנות לתלמידו בדרך קצרה אדרבה מהר קצרה מכיון שזו בת ג' אותיות חו בת ד' ועוד ה"כ מלא חילוק זה במינוי הפרנס בין נער לזקן והרי בגמרא איתא סתמא והרשות מקברת בעליה ולואי שתהא יליא כביאה ולא חילק התם בין נער לזקן ואי משום דכתיב אי לך ארץ שמלכך נער וכמ"ס נער זה אינו כמשמעו וכמ"ס רש"י ז"ל וז"ל אי לך ארץ שמלכך נער בזהו זמן שמלכך ודינך מתנהגים בנעוה עכ"ל הנך רואה כי אין החילוק בין נער לזקן כ"א בהנהגה אם ההנהגה טובה וישרה אף אם יהיה הנוכח נער זקן ויקרא ולהפך אף בהיותו זקן נער יקרא ואף אם נאמר

כי נתכוון למ"ס ח"ל ע"פ כי רבים חללים הפילה זה שלא הגיע להוראה ומורה
היינו דוקא היכא דליכא גדול ממנו אבל אי ליכא גדול ממנו וה"ה בשנין אסור למנוע
עצמו מלהורות וכמ"ס בסוטה פ"ג דכ"ב אינו והא דבא אורי בשנין ואין להאריך יותר
בדקדוקים ללא נפקא מינה מידו לריבא ובספר מסורת הכרית פ' ע"י מאי דליתא
במדרש דשבת לוי היה הארון מכלה בהם וכו' וזה רמז המסורת הפקד את הלויים
הפקד עליו רשע כלומר בשאמר הקב"ה למשה הפקד את הלויים אמ"ל ג"כ שיוור לכל
א' מהלויים שיהא זריו פן יבולע דהשטן עומד על ימינו וזה הפקד עליו רשע הוא
השטן העומד עליו לשטנו למזל עובו ע"כ והנהניי אבל עדיין קשה מהו זה שאמר
בה"ט אה"כ נעשה רשע מלמעלה אינו מוכן עפ"י דרכו ואם אמרתי אני אפרש אין
מעורר לה' מהושיע ברב או במעט כי כונתי לשמים והחכמה מאין תמוזא בדברי בה"ט
ז"ל דקדוקים לאין חקר טרם כל מ"ס אין אדם נעשה ק' דמעולם אדם עושה עצמו
להיות שליט והול"ל אין ממנין שוטר ועוד מלמטה ומלמעלה יתורים ובי אפשר שאדם
נעשה רשע מלמעלה ואם נעשה רשע למטה הוא נעשה ולא למעלה ועוד מהו זה
דאמר וזהו הפקד עליו וחזר ואמר הפקד את הלויים שנעשו שוטרים הפקד עליו רשע
הי"ל וזהו הפקד את הלויים וגו' ועוד למה לא אמר שנעשו שוטרים למטה כמו שאמר
בתחילת דבריו אכן ידוע הוא חכמה מקומות בש"ס שהפרנס מעתה לנזיקים הוא ולזה
אמר אין ממנין פרנס על הציבור אה"כ קופה של שרצים חלויים לו על צוואר שאם
תזוז דעתו עליו אומרים לו חזור לאחוריק גמ' ב"ב פ"ב וקופה של שרצים פירש"י
דופי משפחה ובמקום אחר אמרו הרשות מקבצת בעליה יומא דק"ע"ב והרשות פירש"י
הרכנות מפני שמעותר לחטוא בהיותו עושה הדברים להשתרר ודבר זה חשבו קרע
ועדמו למרע"ה באומרים כי תשתרר עלינו ואפשר שזה נתכוון התנא כל כנסיה שאינה
לש"ס אין סופה וכו' דבא לרבות במילת כל אדם הפרנס עושה להשתרר דאין אין כל
הכנסיה לש"ס אין סופה להקיים וכשהפרנס עושה הדברים לשמו יתברך יראה ורע
יארץ ימים וחפץ ה' בידו יללח כמו מרע"ה והוה הפקד ב' במסרה הפקד את הלויים
ופקידים אלו הם דליקום וחסידיים ויש פקד אחר המורה על הפקידים הרשעים והוא
הפקד עליו רשע ופי' דבריו דע לך שאי אפשר שינעשה אדם עצמו שוטר למטה דהיינו
להשתרר אה"כ נעשה רשע מלמעלה ואינו חס ליקרא דמאריה וזהו הפקד עליו מילת
עליו באה להורות כי בהיות הפקד דהיינו הפקד עליו דהיינו להשתרר רשע ודאי
הוא וזו כונת המסרה הפקד את הלויים שנעשו שוטרים לכל תהיה כונתם ח"ו להשתרר
על העם ואמור להם הפקד עליו רשע ולכן יסמרו את עצמם מלהנהיג שררה וכוה
יללחו ואמר נעשה בהיות הבחירה היא ביד האדם כידוע ואפשר דב"ה נעוור לזה
מדקאמר הפקד וכו' ולא קאמר ואת הלויים תפקיד כמ"ס ואת אהרן ואת בניו תפקיד
או מריבויא דאת שהיל"ל הפקד הלויים את לרבות דבר זה :

פרשת נשא

ויהי ביום כלות משה • כתב רש"י כלת כתיב המפרשים נתחבטו לפסוק
כוונתו ולי מראה בא דמיון בשלש אותיות אליו
כל"ת ר"ת "כהונה לוי"ה תורה שזכה מרע"ה לשלשה בתרים הללו וז"ל כלת כתיב
כהונה חסד לוי"ה גבורה תורה ת"ת והיו"ו של כלות נעלמת ואינה נרשמת במטבא
דמז למלכות דהכי הוא במקום שהוכר כמלא אין הנקבה עולה בשם עיין בס' עסיס
דמונים אות וי"ו ח"ס כלת כתיב דלנו שהיו"ו נעלמת וז"ל יוס הקמת המסכן היו
ישראל

ישראל ככלה הנכנסת לחופה רצונו שהיא לנועה בבית חמיה ולזה הו"ו שהיא ה"ם היא לנועה ונעלמת ככלה וכחב עוד רש"י כלות בלללל וכל חכם לב עזז ותלאו במשה לפי שמסר נפשו עליו הכוונה משה ששימש בכהונה גדולה שהוא חסד בלללל היינו בבורה וכל חכם לב תפארת ועכ"ל תלאו במשה שכל בלות משה היינו טעמא שמסר נפשו רצונו נפש וי"ו עליו כיחוד גמור ולזה תלה הכל במשה והכל הולך אל מקום אחד והבן עין רואה ויהי"ו ביום"ל כלות"ל משה"ס ס"ת מית"ה ואזון טומעת מ"ס רש"י שמסר נפשו עליו משה"ל להקים"ל את"ל המשכן"ס ס"ת מתנ"ה וזהו ותלאו הכתוב במשה שנטל סכר כנגד כולם וימשה אותה אותיות וית"סח ויש"מח אות וי"ו הנעלמת כבוד יש"מח משה"ל במת"ל חלקו והבן :

יברכך ה' וישמרך • במד"א וישמרך מן החטא יאר ה' פניו אליך בתורה ע"כ עיין עץ החיים מ"ס בזה ולי י"ל עמ"ס בפ"ק דסוטה תורה מיגדא מן היסודין ומללא מיל"הר זה הסמיכות כשישמך מן החטא יאר ה' פניו וגו' בתורה דסלקא ליה שמעתא אליבא דהלכתא לאפוקי מדואר ואחיתופל יעו"ס ואיתא עוד שם במד"ר יברכך בממון וישמרך מן המזיקין ובס' אמונת חכמים פי' משם מהר"ס זכות ו"ל ע"פ מ"ס במציעא אין הדרכה טורה לא בדבר המדוד וכו' ואמרו עוד דכמדי דלייר וחתים אית להו רשותא יעו"ס נמצא דבר הנורם ברכה הוא שאינו מדוד ולא שקול ואז יס רשות למזיקים לז"א וישמרך מן המזיקין ודפח"ח אע"פ שיש לדקדק בדבריו :

מד"ר סדר זה אליהם ששים עמדים ששים וגו' כנגד ס' רבוא וכנגד סיד שסכנו ס' ע"כ שמעתי סים פירוש בגליון בדפים אמטורדס והוא אם מחלק אלפא ביתא ע"ד זה אב"ג דה"ו וכו' אות האמצעי הוא שלוש המספר ולהשוות כל השלש אותיות גרף להחסיר מאות שלשית ולהשלים אות א' א"כ מ"ס סמ"ך אמצעיותם ל' להשלים ס' גרף ו' ד' דהיינו ו"ד והיינו סוד נמצא א"כ סוד בני' ס' ע"כ וליריד דברים בפשטן כי סוד גי' ס' דהיינו עץ החיים אשר כחוד הנו תפארת ישראל הרומו לוי"ו שהם ו"ה כל אחת כלולה מעשר היינו ס' ודל"ת רמו למדה אחרונה שהיא דלה דלית לס מגרמה כלום וי"ס וכנגד סוד שסכנו ס' ודוק :

אם לא שכב איש אותך • כתב הראב"ע בחוקה ע"כ והוא הפך ממאי דפנינו בספ"ק דסוטה זה הכלל כל שתכעל ואינה אסורה עליו אינו מתנה עמה ועמ"ס מקור ברוך :

הקריב את קרבנו • מה שלא נאמר כך בשאר שבתים פירוש עמ"ס רז"ל זאת תורת העולה כל העוסק בתורת עולה וכו' ודוק כי קרתי :

והיתה האשה לאלה • פירש"י סיהיו הכל אליו בה ודרך רמז אני אומר לאלה ר"ת "אוי" לאני "הכנות כי הלמ"ד ראשונה שמושיב :

פרשת בהעלותך

שובה ה' רבבות אלפי ישראל • רז"ל דרשו מכאן שאין הסכינה סורה שעות מב' אלפים וב' דרכות מישראל

והמו' בקמא דפ"ג הקשו דכנסהדרין אמרי' דכל כי פסרה שכינתא אחיא ותירנו דהכא אנכיחיים ומשכן קאמר יעו"ס וכנחבי הקדש למנ"ר דין אבא אריבא סיני בקדש רחישא דגפשאוי במתא שמא"י דיבא' דנחית לעומקא דגיבא במנ"ר מר שמואל נר"ו כתב שהרב

זרה לדרך הקצה קושיא זו ומירץ דהכא מיירי כפרסים וכפומבי שהיה ניכר ונראה לעינים שהפנינה בישראל ע"כ ויפה כח' שהפרסים הוא שהיה נביאים ומקדש ואש מן השמים כמו בית ראשון ועל תירוצו מו' הקצה לרעת דמהש"ס משמע דאפילו בזה"ז שאין נביאים שכינה שורה על ב' אלפים וב' רבבות ואש ביינתו על זמן הנביאים קאמר מאי קמ"ל ומאי דהוה והניח בל"ע ואמר המחילה דכרי התו' כדורים והם הם דכרי הר' לידה לדרך הכוונה שאין שכינה שורה כדי שהיה שכינה ומקדש כפרסום אם לא יהיה שני אלפים וב' רבבות וז"ל התו' מנביאים ומשכן קאמר ומאי דקצה לי הוא אמאי לא דקדקו התו' אומרים רז"ל כל כי עשרה ולא אמרו כל עשרה ותו' אמרם כל כי עשרה משמע שאם היו אלף אלפים עשריות שכינה שורה על כל עשרה ועשרה ודבר זה קצה לשמוע הרב' במקום אחדות וז"ל כי חדא תתירן חכירתה באומרים כל כי עשרה היינו הארת וכוונת השכינה אבל בזיותם שני' אלפים ושני רבבות שהשכינה עלמה שורה בסוד וכוונת לאחר לא אתן וע"פ דכרי רבינו האר"י יבא על נכון כי כי עשרה שכינתא תחאה שריא אבל שכינתא עילאה לא שריא בפחות משני אלפים ושני רבבות וזהו כוונת הש"ס תלמא עד דיתבי עשרה שכינתא קדמא ואחיא :

ותרבר מרים ואהרן במשה וגו' אחיא כמדרש ז"ל הכתיב ברוב דברים

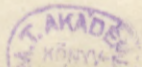
לא יחל פשע יוכן ע"פ מ"ס בנמרץ אל יספר אדם בטובתו של חבירו שמתוך זכו' ועיין בפ' רש"י והרמב"ם ועפ"י פירשתי במאמרים אשמרה דרכי מחטוא כלשוני משנין הרע ועור אשמרה לפי מחסום אפי' לשכחו בעור רשע לנגדי שהוא סוגיא שמתוך כך בא לידי נתינו אל"כ בעור רשע לנגדי הוא יב"ר שמתוך שכחו יותר מדאי יבוא לידי נתינו במ"ס כבבא כמרא בהך עובדא דנט מקישר דתתא לקמי דר' יו"ע"ס במהרש"א :

ויצעק משה אל ה' לאמר אל נא רפא נא לה לאמר נראה

מיותר ובמדר' אל"כ מה הסיכוי וכו' והביאו רש"י ולפ"ר ע"מ רש"י אל נא רפא נא למדה תורה דרך ארץ הטואל דבר מחבירו צריך שיאמר לו פנים או שלשה דברי תחנונים ואחר כך יבקש ממנו ע"כ וכמשנ"ל לעולם יסדר אדם שכחו של מקום ואח"כ יתפלל וזהו כוונת חורבנו הקדושה ויצעק משה אל ה' לאמר שלימד לדורות שניהנו כך בהתפללם למקום וכן באאלהם זה מזה וזה לאמר לדורות וכת"ס רז"ל יודר יעקב כדר לאמר לדורות שהיו נידרים בעת זרה והלימוד שלימד משה רבינו ע"ה לדורות היינו אל נא רפא נא שכתב דלא אמר דברי תחנונים ואח"כ יסאל או יאמר ע"ד משנ"ל מפני מה התפלל מרע"ה תפלה קצרה שלא יאמרו אחיות עומדת בצרה והוא מרבה בתפלה וזהו לאמר לדורות שבעת זרה צריך להתפלל בקיצור או יאמר למ"ס רש"י ד"א שלא יאמרו לסיבת אחותו הוא מאריך אבל לסיבת ישראל אינו מאריך וזהו לאמר לדורות כשיסתכלו לאיזה קרב יום בדבר ריגון אם יאריכו בתפלה יקצרו דמקום שאמרו לקצר אינו רשאי להאריך : **ויהי בנסוע הארון** כתב רבינו בחי' כי בפרשה זו יש שבעה אלפין והם כנגד שיחא אלפי שני היו עלמא וחד חרוב וכתן טעם למה הניין הפוכין יע"ס ותרוה זמאונך ולמודעי אני צריך למה באו הניין הללו אחת בתחלת הפרשה ואחת בסופה דלטעם הרב הגו' וז"ל שלא תבין כי הסיודר והכונה הזה של שמיטת העולם וכן אל לא תכלית לכך הפרשה מסויימת בניין מחילה וסוף לבאר כי ילך עד סיוכל הגדול שהוא אלף דור ויהיה העולם בטל ויחזור לתוהו ובוהו עכ"ל לא שחשבו טעם אל פנים דיוקא לא פחית ולא יותר הן אחת שכתב הרב הגו' כדי לחזק הענין היו הניין פנים אבל אם כך הוא למה באו אחת בתחילת הפרשה ואחת בסופה

מאור ושמי

ועוד זאת אדרום למ"ס במכרה הובאה בספר מנחת שי תהלים ק"ז ות"ל ט' פסוקים
אית בכו הדין סימן ט"ן הפוכה ויהי בנסוע הארון ויהי העם כמתאוננים יורדי הים
באליהם המה ראו מעשי ה' ויאמר ויעמד רוח סערה יעלו שמים ירדו יחגורו וינעשו כשבור
וינעקו אל ה' בתראה סופך בזה על נדיבים ומקרין אכין ורקין בתורה ע"כ ובחסרות
פרג' בהעלוחך עכ"ל ומה שיש לדקדק וחשיב כון הפוכה ליהי כמתאוננים ולא משמע
הכי בט"ס דשבת פ"ו דאיתא הדין ויהי בנסוע הארון וכו' פרשה זו עשה לה הקב"ה
סימניות מלמעלה ומלמטה לומר שאין זה מקמה ופירש"י עשה לה סימניות להבדילה מן
הסמוכות לה בחחילה ובס"ק עכ"ל הרי לפניך כי שני הטובין נחשפים לפרשת ויהי בנסוע
והיכי חשיב בעל המסרה חר ליהי העם כמתאוננים ולטעם השיא סדרי גם כן
קשה וכי לא מצינו כמה עניינים שלא באו במקומם בתורה ואנו אומרים אין מוקדם
ומאוחר בתורה א"כ למה לא נסתיימו כל העניינים שלא באו במקומם עוד יש לדקדק
למה התחילה בלשון ויהי דהוא לשון זכר כמ"ס במגילה ועוד מה סיבות יש לנסיעת הארון
עם ויהי העם כמתאוננים ולהבין הטובין נקדים מ"ס הרב בענין מיתת המלכים כי גם
האחרונים של או"א היה בזה ביטול אבל לא ירדו לכריאה כמו שבעה מלכין אלא נשארו
באילות עצמן ולזה לא נאמר בהם מיתת כי אם ביטול לפי שלא נשארו במקומם וסוד
זה כי נ"ן פשוטה היא אימא ועיד אימא בזה"ק סדר זה דק"ה נ"ן פשוטה כלל דכר
ובקבא ע"כ ואפשר שרמו לאו"א ונ"ן כפופה היא המלכות ובשניהן היה הכיטול אלא
שכמלכות היה בה עינה עמם וכי ידעת כי לא נעמרו אחרי או"א לירד עד שנשכרו כל
השבעה מלכים ובעת שמלך הדעת המליך חו"ג אל או"א בראשם במקום הדעת שלהם
ובאשר נאמר אז גם הדעת העליון של או"א ירד למטה לנוף של או"א בראשם במקום
הדעת שלהם ובאשר נאמר אז גם הדעת העליון של או"א ירד למטה לנוף של או"א
ותמיד היו או"א פנים בפנים ולא חזרו להיות אחר באחר עד שנעמדו כילן לירד ודע
כי ארון רומן אל יסוד אבא וגם רמז אל יסוד אימא וזיווג ראשין של או"א ככה הרב
משם וה"ק דחקרי כד סליק ברעוהא למברי עלמא ודי בזה כי עת ראין הוא וזה אני
אומר בדרך אפשר כי לזה בא הרמז בשני טובין הפוכים בפרשה זו אחד כנגד אימא עילאה
שנפלו חסוריה ואחד כנגד המלכות כסוד כי כאמה בתה והאפרס ביניהם הוא כי זו
נשארה נעמלה באילות וזה נרשמה קודם החחלת הפרשה זו ירדה למטה לכריאה ולזה
נרשמה לבסוף ומה מחוק לחכי רמז הרמז במקראות אלו והוא כי כבר ידעת כי ארון
רומן אל היסוד אבא הניחן כח אל אימא לעשות חיל ומשם רמז אל הדעת סוד הזיווג
עליון הממשיך חו"ג אל אימא ומעמדם להיות פנים בפנים וידוע כי בהיות הפרשנים
פנים אל פנים אז הקליפות כלים ואובדים ואין להן אחיזה כלל במקום הקודש והאומר
ויהי בנסוע הארון דהיינו המעברות העליון שהם כבר סליק ברעוהא ובאמר ויאמר
משה וזה הדעת לבניה קמה ה' שמבין עצמה ותהיה בסוד פרוץ שלם ותחזור להיות
פנים אל פנים עם אבא ועי"ז ויפלי אויבין וכו' והם הקליפות של ימים להם חזיון
כלל ולזה חזר ויהי לשון זכר שם או"א נפלו אחריהם הקדושים כיון דאשכח הקדושה
כמו רבנן ולא חלו בה ידיו הקליפות ח"ו וכנגד מדת המלכות אמר ונכח יאמר פירוש
בזה ה' דהיינו בשנחה המלכות מלכה במקמה ובאשר יירדה למטה לכריאה שאין חזרו
להיות או"א אחר באחר מפני שכבר נשלמה שפירת כולם וירדו רש"י ביטולת אל עמקי
הקליפות כידוע אז יאמר הדעת שהיא ח"ג ג"כ לעלות אל כלי הכתר טובה ה' הככות
אלפי ישראל דהיינו שיכיר הרש"י גילגולת הרמזים ממספר אלפי במלוי פעולה ר"ן
וב' יתירים רומזים שרש"י גילגולת היו מזון ובמו שאמר ישראל ועל נפילה זו של המלכות
סידרה מטה בא הרמז כנ"ן שנית הפוכה לנכסף ואשכח ידו לבאר דברי בעל המסרה

על דרך זה ונקדים עוד מ"ס הרב כי נלח והור' הס תרי פלני נופא ולאחד נחשבים
וא"כ כללות שנייה הכלים היו ט' והם חב"ד חנ"ת נה"ס וזה שא' במחק שפתיו ט'
פסיקים אית בהון הדין סימן טו הפובה וכבר ידעת כי לא ראי זה כראי זה רח"כ לא
היה כהן מיתה אבל כ"ה היה כהן מיתה וזה אומרו וסימן רטו הפערש שיש בין חכ"י
לז"ת הוא דכ"כ לא היה כהן כי אם נסיעה ממקום למקום כמ"ס ויהי בנסוע ובאמר
והז"ת הנק' עם מתו וזהו ויהי העם כמתאוננים ויוריק' של מתאוננים הוא ח"ך ג"ה מתי"ס פי'
ח"ך ג"ה של העם שהם הכלים של ז"ת היתה בהם מיתה ממסן ג"כ כחמסר כלים ואח"ז
הביא שבעה פסוקים שבהללים הרומזים לז"ת הנז' וכל אחד רמזו אל מלה אחת וידוע
כי המלך הראשון שמלך וכשר הוא הדעת ועוד ידוע כי הדעת כלול מחי"ל ולזה בא
הרמז של ט"ן הפוכה כפסוק זה יורדי הים וכו' כי יש בו רמז אל הדעת שכן באניות
עולה כמספר דעת עם האניות והכולל ידוע מדברי רשב"י ויע"ל כי יש הוא אימא
והיא מלכות ג"כ והאניות הם כוחותיה הנאללים ממנה כ"כ הרמ"ק משם זה ק' מים רומז
אל ה"ס וה"ג וכבר הרב הנז' כס' הפרדס ערך יס כי בחינת המלכות רבים הם כפי
הסתמית הפעולות יס מתוקים ויס מלוחים ויס מים מרים וע"ס ידוע מדברי הרב כי
קודם המיקון היו בסוד רשות הרבים ולסיבה זו היתה כהן המיתה וכך שיעור הכחוש
יורדי היה באניות שס' ו' מלכים מיררו מבטן ח"י היה בהם שנייה כלי אחד הרמות
הנז' הפכה ואיזה באניות שהוא הדעת חושבניה דדון כדון כאמור והיינו טעמא מפני
שהם עומי מלכא במים רבים דהיינו סוד רשות הרבים או נאמר באופן אחר והוא כי
ידוע כי תחילת המחשבה היא סוף המעשה והיא מלת המלכות וכל העולם כולו לא
נברא אלא כשכיל זה וכל הכוחות האמורים במלכות הם באים אליה מו"ר ז"ל וזה
אומרו יורדי הים באניות דהיינו ו"ה שס' יורדי הים והיא המלכות באניות והם כוחותיה
שם הפועלים ועומים מלכא במים רבים והיה בהם שנייה ח"י הרומזת כנ"ך ההפוכה
ידענו שהיא בדעת מפני שפני האמת האמור מלת באניות יתירה היו ולא ללמד על
עממה י"אח סהרי כבר כתב' ח"כ עומי מלכא במים רבים אלא ללמד על הדעת י"אח
שהוא מלך ראשון וגמרה ואע"י שאין ראיה לכך וכן לדבר ששום הם כחשבוני כאמור
המה ראו מעשי ה' רמז לחסד כי הוים במלוי יורין עולה ג"כ כמנין חסד והוא מלך
השני שמלך וגמרה ויאמר ויעמד רוח סערה סערה רומז אל הגבורה שהוא המלך השלישי
יעלו שמים יורו תהומות הוא הס' פי שמים הוא תפארת כידוע והוא המלך הרביעי
יחגו ויטעו כמפורסם תחשוב נלח והור' יעלו מספרים כמנין יחגו ויטעו בדקדוק יחגו
כמקלת ספרים חסר וי' וכן כתב מנחת מ' והוא המלך החמישי כי לא יחשבו ובאמר
ויעקב אל ה' עקב הוא היסוד שיעקב הוא בלב דכתיב עקב לבש אל ה' יוכ"כ בזה"ק
דכ"א ע"ל והוא מלך השמי והנה המלכים האלו כשיצאו למלח לא היה מקומם פניו כי
במקום כ"ה היה כבר אור הגבורה ובמקום היסוד היה חסד ואפשר שלזה בא הרמז
בגמ' והור' כללון יחגו ויטעו כמפורסם כי לא מצאו מקום למלך וגם לו דאימא כבר להם
ואח"כ בא לבאר אופן מלכותם של נה"י כבר ידעת כי הדינה הולכה להחפוט דרך
הקו השמאלי עד מקום שהיה ראוי להיות שם הגבורה וכדאית גבורה שיש כלי במקומה
עלתה במקומה ואז מלכו נלח והור' והחכמה נס' כן כחפוטת דרך קו ימין ועלה החסד
למקומו וכאז מקום פניו ליסוד וז"ס יקם סערה וכו' והיא מלת הגבורה לדממה והיא
אימא קול דממה דק' ויחגו בליהם אזי וישעמו כ"ה כי ישחזקו וינחם אל מחזק חפוטת
דהיינו שחלבו במקומם יורו לה' חסדו והוא החסד שעלה אל החכמה לגורך היסוד וז"ס
וירוממהו בקהל עם ובמושב זקנים וכו' חין זקנה אלא שקנה חכמה ואז מלך היסוד
ובכשר וזהו יס' נהרות והוא היסוד כי גמר רמזו אל היסוד למדבר ומולאי מים והוא

כללות הו"ה לנמאון ודרך רמז י"ל יס"ס בר"ת ט"ס מל"ך יסו"ד והוא תשלום הנכרות
 סהיו למדבר וכו' ארץ פרי למלחה וכו' אפשר לומר כי עכשיו מדבר בעולם הכריאה
 שסם נפלו הכלים כיודע והאירו סם ובתאחזו בהם הקליפות וז"ל ארץ סהיא עולם הכריאה
 עשה פרי אבל לא הללית וז"ל למלחה והטעם מרפת יושבי בה סהם הקליפות הנאחזים
 בה יסם מדבר והוא עולם התקין לאגם מים מפני שעדיין לא היה בו תיקון וארץ
 סהיתה ציה והיא עולם הכריאה למוצאי מים להשפיע אל הקליפות וז"ל ויפסח חס רעבים
 סהם הקליפות ויכוננו עיר מושב וכו' ויזרעו שדות וכו' ויברכס וירבו מאד וכו' אפשר
 במ"ס הרב זל"ה כי האורות ירדו לסיף האצילות להחיות הכלים ואעפ"כ ובהמתם לא
 ימעיט עד שנקמו המלכים ואז וימעטו וישוחו וכו' ואימתי הרי זה אחר שגירת המלכות
 והוא מדה שנינית ע"ד מ"ס כי שבע יפול לדיק וקס וז"ל סופך כזו על נדיבים דהיינו
 מדת המלכות ואז ויתעס בתוהו לא דרך וכו' הרמז "סופך" כזו "על ר"ת שבע וישגב
 אכיון מעיני הוא הסור מעוני והוא הנכרות הדינים יסם כלאן משפחות לאן ידרש
 סהוא ז"ת וידוע כי כשנשכרו הכלים היו הספירות זו למטה מזו כסוד רשות הרבים
 ואחר התקין היו כסוד קיים כסוד רשות יחיד וז"ל וישם כלאן דאף אם הם רבים
 הרועה שלהם מנהיגה לאשר ייטב להם והיו משפחות מה סהיו משפחות מקודם סהם
 סור דה"ר עכשיו נעשה כלאן אשר יפ להם רועה אחד יצאו יסרים סהם ישראל ויסמחו
 כי כל מה שטרח נע"כ לא טרח אלא כפכילס ואיחזו לדיק דרכו לשמור דרך ה' ועי"ז
 וכל עולה סהיא הסט"א קפצה פיה ואין לה מקום לניק מהקדושה ולהפך ח"ו ממתינים כח
 סל מעלה ונותנים כח בסט"א ח"ו ולזה אמר מי חכם ויפטר אלה ויתכוננו חסדי ה' והוא
 מוכן מעלמו וס"ת פסוק זה הוא וי' ימר"ה ה' ור"ת ויתכוננו חסדי ה' וח"י דהיינו מי
 סהיה חכם וישמר אלה וח"י לעולם :

מבן עשרים שנה ומעלה

עמ"ס דה"י ז"ל ועיין בהרא"ס מה שסעינ
 להרא"כ"ע וכדברי הרא"כ"ע כן פי' רש"ס ומ"ס
 הרא"ס ז"ל מי הכריחו להרא"כ"ע ז"ל מאשר נכלו וראשונים לפק"ד חלילה לומר כך על שני שרי
 נבואות ישראל רש"ס והרא"כ"ע חלקם בחיים ומה שסכריחם הוא ממ"ס רז"ל מבן כ"ה
 פנים נא ללמוד סדר עבודה הכיאה זו והיא עם אחיו הלויים ואם איחא דבחסם פנים
 הללו אין להן שום עבודה יהיו ואסורים לבוא אלא ודאי אף שלא היו כעבודת משה היו
 יושבים קרוב לזרע סומרים מה והיו לומדים גם כן :

זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם

פירס"ח חנם מן המלות
 כשהיו ישראל במצרים היו חולכות הנשים לשאוב מים נעשה להם נס וכאן דנים ונכנסים
 ככדיהם והיו באין ושופתין להם ב' קדרות והיו אומרו חנם היינו דרך נס :
 ועתה נפשנו יבשה אין כל רגו' תלונתם היתה שלא היו רואין מה
 שאוכלים והיו אומרים בלתי אל המן
 עינינו ומה מאד יומתק מ"ס רז"ל שהסומא אינו שבע ודוק :

פרשת שלח

וישובו מתור הארץ מקץ ארבעים יום

פירס"י והלא אי' ארבע
 מאות פרסה וכו' אלא
 סקיר לקח את הדרך ע"כ קסה מה הלטין אומרת דרך הי"ל הארץ בליטא דקרא
 וישובו מתור הארץ דהיא ענמה מ' פרסה על מ' פרסה ועוד למה לא נעשו גם סל
 הימים

הימים שטעו בהליכתם שנים הליכתם היתה בעלה רעה וכמ"ס רש"י ז"ל הנס די"ל דמחשבה רעה אינה מטטרפת למעשה דזה אינו כבר ינאח מחשבתם לפועל (וכמ"ס בקידושין ד"מ להדיא מחשבה שפסיה פרי מטטרפת למעשה אח"י) א"כ אח"י לא נכנסו ועוד אח"י לא מנו המרגלים עם שלשה שנתקברה להם הדרך ולקושיא זו ראיתי מי שחירץ זה היתה לרשעתם ואין ראוי למנותם בכל אותם הדברים שהליכתם היתה לטובה וליושב זה אפשר דק"ל לרש"י ז"ל מ' יום דקאמר קרא היכן עזאזים בארץ או בדרך דאף אם נאמר דהיו בפסח א"י ממש מ' יום לא היה די להם אם ירלו להלך אירבה ורחבה אף אם יחלו הליכה וחורה ולזה מוכרחים אנו לומר שנתקברה להם הדרך פירוש כל הדרך שהלכו בין בארץ בין בח"ל ובין הכל עשו מ' יום והטעם שפסח הקב"ה וכו' ולזה לא נמנו בתוך השלשה שנתקברה להם הארץ דזה היה קיצור אחר משנה שאפילו הם לא הרנישו באותו קיצור ואפשר שלא ראו רק מקצת הארץ ומשנו מראו אותה כולה ולא ראו אור הטוב הצפון בה ולא כן אבינו יעקב ודעמיה וכו' א"ס דהקדים קרא וילכו ויובאו דהוא שפת יתר דלא סול"ל אלא וישיבו מתור וכו' אלא לרמזו מ"ס להליכה וחורה ושיבה בין הכל היה ארבעים יום :

וישלח אותם משה ס"ת חמה כי פני משה בפני חמה וכן כי "חוק" הוא "ממנו ר"ת חמה הנס ששטיב יודע שפתידין לחטוא לא מבע משלח כראותו כי הקב"ה לא עיכב על ידו נשא ק"י בעלמו שהוא נ"כ לא יעכבם ו"ס על פי ה' פירוש לא ששש לזה רק שלא עיכב בידו וכאן הכן שאל למה רש"י כפל דבריו באומרו ברשותו שלא עיכב על ידו ועוד אי על פי ה' בא להורות שהוא ית' לא לזה כן כי אם שברשותו שלחם דבר זה כבר למדו אותו מפסוק שלח לך ועל פי האמור כיון דעיקר השליחות היינו ברשות המקום ולא עיכב בבחינת רשות גם מרע"ה לא עיכב בהליכתו ובאמור :

ועתה יגרל נ"א כ"ח אר"ני עולה ב"ס חסד ויוכן ע"פ מ"ס יב"ע דמרע"ה שאל מאת ה' ב"ה שישלח עון ישראל וגם סיקים דברו הטוב אשר דבר עליו :

פרשת קרח

ויקה קרח בן יצחק וגו' ויקח קרח בן יצחק קרח בן יצחק קרוב והוא עזמו רח"ק חושבניו דרין כדון מלמד שהיה קרוב ובמרחק וכמ"ס רז"ל קרח היה מן הסנהדרין והיינו דכתיב הן בקדושי לא יאמין קרח מחלוק כלבן דהיינו ר"ח כחש"פ היינו לכן עם הכולל הוא בחשבון ועוד עולה ג"כ מספר לכן הוא בלעם בידוע וראיתי בכתבים לכן בר"ת לכן בלעם נכ"ל ועוד סס רמו והן מספר המצבם שאמר יעקב ללכן וא"ת המצב"ה הזאת לרעה נ"י בלעם וכן עיר בלעם כתי' בתחילה פתורה ולבסוף כתי' מן ארס ינחני בלעם מהררי קרס וכו' באבינו יעקב ע"ה וילך ארצה בני קרס לפי שרצה לקלל את ישראל ועבר הגל והמצבה לרעה נעש כפיניהם דכתיב ותלחץ רגל בלעם אל הקיר כי יד העדים תהיה בו בראש כה להמיתו הקיר כנגד מצבת אכן וינ"ה' כנגד הגל עכ"ר ז"ל פסח עיניך וראה בל"ק ר"ת "בלעם" לכן קר"ח שכולם נמכונו לחלוק על האמת :

ואזן בן פלת בני ראובן ר"ת בני' רשפ"ו מלמד שהיו עומדין עם קרח לפני משה וכמ"ס ויקומו לפני משה ורשפ"ו ברחו להם וכו' מ"ס רב לכם בני לוי שטעו בא בני לוי ואיננו מוכיר בני ראובן לפי שהלכו בה ב

להם וזהו שכתב וישלח משה לקרא לדן ולאבירם וכו' או כאמר כן פלג בני ראובן
 ד"ת דרך בני' ופירוש שאין לכד בזה משני ולזה לא הזכיר אח"כ עם דמן ולאבירם :
וישלח משה לקרא לדתן וגו' היינו ששלח לקרא להם להם לשלוט ע"ד
 וקראת אליה לשלוט וכפאל הועיל הלך

הוא בעצמו ע"ד והיה אם שלום מעט וכשהקשו ערסם הזהיר לישראל העלו מסביב
 וכו' ויבולס היו כמסכן והיה מדבר תמיד ביחוד עם בני לוי שהם עיקר המחלוקת :

ויאמר משה אל קרח שמעו נא בני לוי נא בני לוי ר"ל בני לוי ר"ל לכו
 רמו לו שהיה גלגול לכן

ועתיד לחזור להתגלגל כגלגל וכמ"ס המקיבלים ז"ל ללכן היה אצל ולגלגל כתי' ולו שלשת
 אלפים אצל בלכן כתי' ולכן הלך לגזול את אצטו וכגלגל כתי' ויהי בגזול את אצטו כגלגל
 וכו' כל מה שאמר בלכן אחר כגלגל ואין ספק אצטו סקרח היה יסוד וסורס ללכן
 ולגלגל וכמו שכל חירק למשיח ה' באומרו רבו עבדים המתעוררים וכו' כמו כן קרח חירק
 למרע"ה מה היה סופס וכל נגף וקרח כגלגל בארץ או כאמר דמרע"ה רמו לו שאם
 יחזיק במחלוקת אחריתי יהיה ככל ואם יחזור בו לכן יאמר עליו והוא יהיה לי לכן
 דגדולים בע"ת וכו' :

בקר ויורע ה' את אשר לו פסוק זה נר' כפול וכך היל"ל ויורע הקדוש
 ופקריב אליו ולזה אנו אומר בו מרע"ה כיוון

לחלקם לב' כתות עדת קרח אחת קרח לכדו שנים אחרן כהן ה' נ' והכי פירוש בקר
 ויורע ה' את אשר לו מן העדה והכצלט מן העדה יקריב שנית עם קרח והגמלט מקרח
 יערך עמו עם אשר יבחר ה' שאז אחרן . ואז את אשר יבחר בו יקריב אליו השם
 יקריבהו לעבודתו :

במדרש בא וראה חסידותו של אהרן בפעם שהלך משה סמן המעשה על ראשו
 ח"ל משה אחי שמא לא הייתי ראוי להמשיח בשמן המעשה ומעלתי וכתחייבתי
 כרת ענף על כשר אדם לא יוסך לפיכך העיד הכתוב עליו הנה מה טוב ומה נעים
 שבת אחים נס יחד וכו' הוקש סמן המעשה לטל חרמון מה טל חרמון אין בו מעילה
 כן סמן היורד על אהרן אין בו מעילה וכו' כך הועידים על ה' וכו' ע"כ וי"ל באומרו
 אחי ראוי דשכיה ח"ו לחסידותיה דזהו ממזות ה' אשר לו מעשיכה דכתיב ומשחת את
 אהרן וכו' ונמה אסתפק ועוד אומרו מעלתי וכתחייבתי כרת היאך הוא יתחייב הוא
 סמך הוא שמתחיל ולא הוא מסח עמו ואין שליח לדבר עברה ח"ו דדברי הרב ודברי
 החלמיד וכו' ויותר היה לו לחוש על מרע"ה וכ"ס שמרע"ה הוא סלוחו של מקום ואין
 מקום לחששת אהרן על עצמו כלל ממ"כ או מרע"ה שליחו או שליח דרחמנא הוא
 פטיר ופטיר ועוד מה ראיית מיימי מפסוק על כשר אדם וכו' האמר בזר ולא על
 הכהנים ועוד עדות שם בישראל הנהמה טוב ומה נעים וכו' מה יכין זה לשון המעשה
 והיה די שאמר כשמן הטוב וכו' וכן אהרן כטל חרמון וכו' ועוד מתי לפיכך וכו' מהיבא
 משמע מעובדי דאהרן דעתה קרח נועדו על ה' :

ובן בהקדים מ"ס כ"ס הגותן שלע לזקק כדי שיזכה למי העיה"כ או ישיחיהו
 ה' לזקק גמ' והקשו הח' מ"ס באכות אל חתיו בעבדים המשתמשים את הרב
 על רבת לק"ס וי"ס מי שחילק בין חלמוד למעשה דכמעשה יכול לעשות ע"מ ק"ס ופירש
 בזה הרב אלג'יו וזה"ש פאדיות יעקב תימון בספרי והביאו רס"י יעש כן אהרן לזבד
 סבחו שלא סיבה בהקדים עוד מאמר וז"ל אמר הקב"ה אם נזיריכם להדליק לפני אבי
 משמר נפשימיכם שנקראת נר וזהו סבחו של אהרן שקיים הנוצה לשמה דו קאילא לכיבת
 המועלת כנחשך מנהג בעה"ו כי אם עשה כאשר צוה ה' את משה גס' אחי אומר שהוא

שחש אהרן דמלוא זו אי אפי' בלתי סיניע לו הנאה והיינו הנאת הריח ואם היה
הוא עושה המעשה הוי דבר שיש בו מעשה ואכנס הוא בהנאתו אבל כיון שלא עשה
מעשה בידו הו"ל כת"ת שאסור ע"מ לקבל פרס ואכתי קס' מה ראי' מית' מקרא
לעל כשר אדם וכו' והאמת יורה דרכו כי מדרש זה עולה בסגנון אחד עמ"ס בכריתות
ל"ה כמין ב' טיפין מרגליות יורדות על זקן אהרן לכזהיה מסתפר היו יושבות
בעיקר זקנו ואמר משה שמא מעלתי בשמן המעשה עד שהעיד עליו הכתוב כטל חרמון
מה טל וכו' ועדיין אהרן מתיירא ואומר שמא מעלתי עד שאמר הכת' הנה מה טוב
ומה נעים וכו' מה משה לא מעל אף אהרן לא מעל ע"כ והנה המדרש הנזכר לא
הזכיר חסידותו של מרע"ה כמ"ס בגמרא מפני שאלו הם דברי מרע"ה לקרא שאמר לו
בא וראה חסידותו של אהרן וכו' ממוצא דבר אתה למד חסידותו של מרע"ה דליף
ליה לאהרן מכטל חרמון ולא קאמר הילפותא דליף בגמרא מהנה מה טוב ומה נעים
דהאמת עיקר הילפותא למשה ואהרן היא מסיפיה דקרא כי אם להפסיק דעת אהרן
סהיה מתיירא עדיין אמר לו הנה מה טוב ומה נעים ואפשר דמה שתיירא אהרן יותר
ממשה משום האמת הריח ובאמור או כיון שראה שירדו שני טיפין על זקנו שלא נטבע
אמר שמא ח"ו לא הייתי ראוי פירוש שמא גרס לי החטא אחר הלווי ולא הייתי ראוי
בשעת המשיחה ודיין דמית' ראי' מפסוק על כשר אדם וכוונת הכתוב דאף הכהן
עצמו אם סך משמן שעל ראשו על כשרו מקום שאינו ראוי למשיחה חייב כרת דמ"ל
הוא מ"ל אחר דרחמנא אמר על כשר אדם סתם ולכן בראותו שני טיפין אלו על
זקנו אמר שמא ח"ו חייב כרת וכו' מ"ס לשון מדר' הנו' שמא מעלתי ונתייבבתי
כרת דהא תרתי דסמך דקרבן מעילה בא על השוגג וכת' על המזיד וכפי האמור
נחא מעלתי דקאמר הוא אפילו על מקום ההוא למשיחה דהוא הראש וכוונתו דחש
שמא ח"ו חטא אחר לווי ויכתב ועל כ' טיפין שירדו על הזקן אמר שמא נתייבבתי כרת :
אתה והם ואהרן מחר פרס' והם עדתך וקסה דמלת והם מיותרת שהרי
כת' וכל עדתך וי"ל דעדתך דכת' רש"י הם דתן
ואבירים לא נזכר שם ע"ד סס ורשעים ירקב ומה שהוצרך מרע"ה להאריך בלשונו והיה
די באמורו אתה וכל עדתך ואהרן כדי להוכיח לקרא בדברי טעם כמ"ס למעלה בקר
ויודע ה' וכו' והוא אתה וכל עדתך היינו ר"ן סנהדרות שקולים אתם לפני ה' והוא
היו לפני ה' תעבדו עמכם שכולכם שוין לטובה ואפשר שלא יבחר כך ויבחר באים
אחר מעדתך ואף אם נאמר כי יבחר כך מכל עדתך עדיין אתה צריך להעריך עצמך
עם חביריך דתן ואבירים והוא אתה ואם עוד תללל עממם ישאר לך אהרן בחיר ה'
והוא ואהרן מחר :

וקחו איש מחתתו וגו' ואתה ואהרן איש מחתתו מפשטיה

דמרע"ה לא דיבר על עצמו שנס הוא יקח מחתתו לפי שלא היה הוא מבקש גדולה
לעצמו והוא ומשה ואהרן הכתוב בפסוק שאחר זה ואם הכוונה שנס מרע"ה יקח מחתת
בתוך הבאים הי"ל ויקחו אים מחתתו ומשה ואהרן וכו' ויעמדו ועוד י"ל ויקהל עליהם
קרח הקהלה זו למע ועוד מלת עליהם נראה מיותרת ועיין במ"ס וידבר אל קרח
ובפסוק אתה והם ומשם בארש כוונת מרע"ה ובאשר לקחו אים מחתתו ועמדו לפני
אהל מועד וראו שמשה ואהרן לא לקחו בידם מחתות התחילו לנעקס ואומרי ומשה
ואהרן רגועים בזה דגם הם יקרו מחתות והוא ויקהל עליהם קרח כלומר בשבילם
שלא לקחו מחתות ודייקא דכתיב את כל העדה פירוש אפילו אותם שלא היו באותה
ענה של קרח באו לנעוק :

לכן אתה ועדתך וגו' י"ל מהו לכן ועוד י"ל חלת גם כהונה האמורה לעיל מה בא לרבות דמיון ואמין רבויין ונראה דכוונת מרע"ה להודיעם שמחלוקת זה אינו לש"ס שאל"כ הרי יש בידם עבודת הלוויים וכללל הוא אי אתה יודע מתן סכרן של מצות אה לא שנאמר שאין כוונתם כי אם להתגדל ולקנטר וז"ל המעט מכס ע"ד מ"ס רז"ל בפסוק כי לא דבר רק הוא מכס שאם רק הוא מכס אף באן אם עבודתכם קלה בעיניכם ונחשבת בעיניכם לדבר מועט הוא מכס שאתם עומעים אותה אבל אין האמת כך שהרי הדלי אלהי ישראל אתכם וכו' ואין זה כי אם רוע לב שמתדבקתם הכהונה וגם לרבות הנאות הכהונה הנפסיות לכן אתה וכל עדתך אתם נועדים על ה' לבטל דבריו ח"ו ולא לש"ס אתם מכוונים ואהרן מה הוא כי עבודת אהרן מה היא אינכם יודעים איזה עבודה מוכשרת לפני ה' ואם שניהם כאחד טובים וסופם גילה על תחילתם באומרם אף לא אל ארץ זבת חלב ודבש וגו' מורה דכל מנחתם לתאוות גופניות :

ויקהל עליהם קרח עמ"ס רש"י ו"ל וק"ל א"כ שנחתו כולם מהו אומרו האים אחד וכו' דעשע דכל העדה לא חטאו וכו' רש"י

סם אמר הקב"ה יפה אמרתם וכו' וא"כ שפחיו אינו נחשב להם לעוון מ"ס מעיר הכהנת דבמבי הכה מכה את יוסבי העיר הריא וכו' ומה גם להבא מליכו שנעשו גם יונקי שדים וכו' רש"י וגו' ונשיהם וכניהם ו"ל שנחתו ר"ל שנחתו לבא לכל לבם לא בכון עמו ולזה אמר הקב"ה אני יודע ומודיע מי חטא כי כל לבבות דורש ה' ואם המחלוקת גרם שאבדו גם יונקי שדים ולפירוש שפירשתי למעלה שהקהיל עליהם קרח היינו בשביל משה ואהרן שלא לקחו מחתות כיחא :

הברלו מתוך העדה הזאת וגו' שמעתי ותרנו בשני באומרים לו כי ח"ו מכאן מוכח כי יש שנוי בפרגונו

יתברך שמתחילה חלילה נזר אומר הוא יתברך ואכלה אותם כרגע ובמאמר משה אל אלהי הרומה וכו' כיחם על הערה ואני עניתי קשיא היה וזי מה שאמר משה נעלם ממנו יתברך וזה נראה ח"ו עול בסיקו והשכתי להם כפי דעתם כי פשט הכתוב הוא בי ה' אמר למשה הבדלו מתוך העדה הזאת הכוונה קרח ועדתו שיבדלו מהם ואל יתפללו בעדם ואכלה אותם אותם שהם רשעים ולא לדיקים חלילה ומרע"ה הפך הדברים כפשטם כי העדה הזאת לכללות ישראל קאמר וז"ל אל אלהי הרומה לכל בשר האים אחד יחטא וכו' וחזר הוא יתברך לבאר לו לומר לו העלו מסביב למשכן קרח וכו' א"כ ואכלה אותם כרגע וכיון שגיתן רשות למחבל אינו מבחין וכו' ולזה ויפלו על פניהם ר"ל אם חתן רשות למחבל כמ"ס על כל העדה תקצוף שלא יבחין וכו' כדי לקיים נזרת כרגע ולזה הסיים יתברך העלו מסביב וכו' עד דרך חכי כמעט רגע וגו' :

ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה ותן עליה אש וגו' י

כי משה א"ל ותן עליה אש וכו' ושים קטורת וכו' ואח"ך והולך מהרה והוא לא כן עשה כי אם אחר שרץ אל חור הקהל נתן את הקטורת וכן משה א"ל והולך והוא דן אחי ש"ה ותו החל הנגף די אחי אומר כי יאל הקצף דהתחלת הנגף ודאי ידוע על ידי שיבא הקצף ותו מאי ויכפר אם הוא עזירת המנפה הרי אמור ותיגדר המנפה ותו בין החיים ובין המתים היכי דמי ותוכחות של חיים ושל מתים היו עד שיאמר על זה ויעמד בין החיים וכו' ותו לא בני בלאו הכי אם לאו שיעמד בין המתים ותו האי ויהיו המתים אין כאן מקומו אלא אחר סוף הענין כמ"ס בפרשת בלק ותו

עס אחר אחי והמנפה בעלזא כבר אמר ותעבר המנפה וגרלה שיהרן דקוק בדכרי
משה מדקאמר כי יאז הננף מסתמא החל הננף אלף באומדנא החל הננף והכז אהרן
חשש לממילא ולא נתן הקטורת על הסמס אלא לקח המחתה עם האש ואם מפני שהיה
סיסאא בנתינת הקטורת דביני ביני ימותו לכן אעפ"י שמשה לא אמר לו אלא הליכה
במהירות ולא ריזה התחכם ומה שיהא בקטורת בכלל כריזה שרץ וכו' יעלה הסיעור
שאמר לו יעשה בכיוון וכאשר ראה בעינו שהחל הננף בעם אז מיד וימן את הקטורת
ושוב חין כאן מעילה וכו' וכפר על העם והלך לו המסחית ושוב לא לקח אחר במנפה
אבל נשארו אותן שכבר לקו מקורם מה עשה ויעמד בין המתים וכו' בתפלה ובקשה
כד"א ויעמד פיגמס ויפלל וזהו ויעמד בין אותם שכבר מתו ובין אותם שכן חיים שלקו
במנפה התפלל שלא ימותו עם המתים שכבר מתו והועיל בתפלתו וזהו ש"א עוד והעלר
המנפה שלף מתו הלוקין והסתא בכאן לרדף לחשוב שכיום המסחית כלומר אלו לכד מתו
ולא האחרים שהיו לוקים ולא תאמר שלכבוד אהרן הוא אלא אחר ששכ אהרן אל משה
והמנפה בעלזא נשארה עזורה כדמקרא :

פרשת חקת

וזאת חקת התורה עמ"ג רס"י לפי שהשטן ואו"ה וכו' כתב הרמ"ם ואעפ"י
שיש בכ"מ חקה ולא שייך בה גזירה כמו זאת חקת הפסח
וכו' וקשה דהזכר נמי שייך לומר גזירה היא דכתיב ועלם לא תשכרו בו שהיא מזוה בלי
טעם ואמאי לא דרשו בה כמו הכא לכן אני אומר דקציף מעיקרא ליתא דהתם משתעי
קרה כן נכר שאינו יכול לעשות פסח וטעמא רבא איבא כיון שזאז כופר ביז"מ חין
דחיו לו לעשות ק"פ המורה על יז"מ וקאמר חקה מפני שמזוה זו על בן נכר נראית
כגזירה בלי טעם דבכל המזוה אינו כך אף דטעמא רבא איבא ולהכי לא שייך למדרש
מורי לאפוקי חוקה דקאמר הכא היינו על עיקר המזוה שייך לפרש ספור שהיא גזירה
מלך חקה בלי טעם אלא י"ל דטעמא דדרשין הכא ולא בשאר מקומות דהכא קדמה
חקה למזוה זאת חקת המורה והדר ויקחו אליך וגו' נעשה כאומר אל תשאל ואל תנסה
על מה שאני עתיד לזוה אכל אי מקדים המזוה ואח"כ החקה היינו לומר סייקומה
כגזירה בלא טעם אף שיש טעם א"כ ונדקדק מלת לאמר שהיא מיוחדת בהקדים משור"ל
אמר רבי יוסי ב"ח א"ל הקב"ה למרע"ה לך אני מגלה טעם הפירה אבל לאחרים חקה
ע"כ וכו' א"ס זאת חקת המורה דהיינו מזוה בלי טעם הוא אשר זוה"ה לאמר לאחרים
אכל למרע"ה שנלוו לו סוד הדבר מזוה בטעמא היא כשאר מזוה המורה וכ"מ דאע"ג
שיש טעם הדבר גזר אומר שמעשה חקה וכו' גסה חקירה דזאת חקת הפסח
שמביאר טעמה לעתיקי מזדים א"פ רמו לנו על כל מזוה המורה אשר יעשה אותם
האדם לרדף לקיימם מבלי שום פניה כלל כי אם כאשר זיה"ה שלא ע"מ לק"פ כי
היא עבודה שלימה וזה חקה בלי טעם וזה רצונו יתברך זהו אומרו זאת חקת המורה
בכללותה והוא לאמר בפעולה אשר זוה"ה ומזוה זו מוכיח שהיא מבלי טעם וממנה
יראו וכן יעשו כל התרי"ג מלות :

ויקחו אליך כיון שאין אחת מגלה להם טעם המזוה הו"ל כמי שעוסק המזוה
אליך ולא לי לעשות המזוה מבלי טעם לריכין ממנה כי כן זוה
ואפשר שלזה נכתב רס"י ויקחו אליך פי' רס"י משלהם כשם שהם פרוקו ממי וזה לענן
משלהם כך יביאו כפרה זאת משלהם ע"כ כראה דריוק מלת אליך כמו בשבילך בשביל
עין שטמו כשכילך שאמרו כי זה משה האים וכו' ולכן לרדף שתיים משלך לאפוקי הכאים
שלא

מאור ושמש

צד

שלא חטאו בענל כמ"ס ויתפרקו כל העם וגו' ד' יתעז זהה טעם

כל הנוגע במת בנפש אדם אשר ימות וגו' פרט"י להוציא נפש

בהמה וכו' ולפי זה

מלת כנפש מיותרת ולזה נריך אני להקדים מאמר רז"ל כי האדם הישראלי אחרי מותו

יש בו השארות הנפש וגדול כמו לטמא בזהל משאר העכו"ם שאין מטמאין בזהל

סאין להן השארות הנפש וזהו שכיוון הכתוב הנוגע במת לכל נפש אדם דלנבי

נגיעה לא סאני לן בין יש לו השארות נפש או לא טמא ולמעוטי בהמה ועיון בזה

הקדים :

ולקח אוזב וגו' ועל הנוגע בעצם וגו' לסכרת רבותיו שהביא רס"י

ד"ה על פני הסדה לרבות

גולל ודופק אמאי לא נזכר בפ"ז של ההואה וכך היה ז"ל ועל הנוגע על פני הסדה

בעצם או בכ"ו אם לא שנאמר דאף לסכרת רבותיו אינה דרשה נמורה רק אסמכתא

בעלמא ואין טומאת גולל ודופק רק מד"ס וכמ"ס הרמב"ם בפ"כ מהלכות טומאת מת

ומדברי רס"י ז"ל בר"ה על פני הסדה משמע לכאורה דרשה נמורה היא ואין הפסג

כן וע"ז טען עליו הרמב"ן ז"ל דלכ"ע ואף לסכרת רבותיו מפני יתורו עשו בו מדרס

והעיקר כי הוא הפסג ומ"ס הרא"ם דר"ע דרשים גולל ודופק סבר דלאו הילכתא היא

מדקאמר רבי ישמעאל גולל ודופק הילכתא גמירי לה ס"מ דר"ע לאו הילכתא וקא

מתמה על טענת הרמב"ן ואמר מדברי רס"י הם על דעת ר"ע ודברי הרמב"ן על דעת

רבי ישמעאל כמאן לדעת הרא"ם ז"ל רס"י זל"ה אחז החבל כסני ראשים והדרס הפך

הפסג דמאן דאית ליה דרס ליה פסג ומאן דאית ליה פסג ליה דרס ואין זה

מוכרח דאף דלכ"ע גולל ודופק הילכתא גמירי לה מ"ס מיתורא דקרא דרשין הסמכתא

להילכתא ומ"ס דרס"י סובר דטמא מדאורייתא ואסמ' להלכתא לא נזכר וחזר הדיון

לטעין טענת הרמב"ן ז"ל על רבינו רס"י זל"ה אבל כד דייקין ספיר אינה טענה כלל

דרס"י ז"ל נמכוון לדעת הרמב"ן וס"ל לכ"ע ואף לסכרת רבותיו דרש"י על פני הסדה

לרבות גולל ודופק ס"ל דפסטיה דנמקום סאין שם אהל מטמא המת שם כנגיעה דאי

לא תימא הכי מאי ופטיטו דאמר רס"י היל"ל ד"א כדרכו בכל מקום שביא פירושים

חלוקים אלא ודאי דאף לסכרת רבותיו דרש"י לרבות גולל ודופק אינה דרשה גמירה

ואינה כי אם אסמכתא והילכתא גמירי לה ופסטי וא"כ מאי אגטריך רס"י לדרש רבותיו

היל"ל פירוש הכתוב ולפרוק מפי רבותיו ולזה י"ל דהוקשה לו ולקח אוזב שלא הוזכר בו

על פני הסדה למ"ד שכל לרבות גולל ודופק ולזה כתוב סאף לרבותיו דרש"י גולל

ודופק פאטו הוא העיקר וגולל ודופק אינו כי אם הלכה וקרא אסמכתא בעלמא וכוה

נחה שקטה הרא"ם :

וכה מאר גדלה תמיהתי על הרא"ם כדאמרי מדברי הרמב"ן על רבי ישמעאל שסובר הלכתא

היא ודברי רס"י על דעת ר"ע עתין רואה דהרמב"ן נקט בדבריו רבותיו שהביא רס"י

והן הם דרש"י לרבות גולל ועכ"ל כתב שם לסכרתו אין מקרא יוצא מדי פשוט והדרשה

חדרס מפני היתור ומה היה לו לרשות האמת בדברי הרמב"ן מכת דיוק דייק דקאמר

בנמרה ורבי ישמעאל גולל ודופק הילכתא גמירי לה ס"מ דר"ע לית ליה הילכתא דהנהו

פליגי בדרשא דקרא ולא בהלכה :

וחטאו ביום השביעי כתב הרא"ם ז"ל אין לי אלא ז' ח' ט' עשירי מנין

ה"ל וחטאו ע"כ לאון הכרייתא בספרי והקשה הוא

ז"ל דאי וחטאו ביום השביעי לפרש הוא דחתא כהניא בספרי ביום השלישי וביים השביעי

כא הכתוב ולימד על טמא מת שטעון הזזה שלישי ושביעי אמה אומר לעכו"ב או אינ

אלא

מאור ושמש

פרה עם נ' האותיות נ' רפ"ח רמו לרפ"ח ניצוצות שנפלו בעמקי הקליפות ומעטת רוחצים שמתהרר הסמאים וכן ניצוצות הקדושה שנטמאו ומטמאה הטהורים הם ניצוצות הקליפה הנדבקים בניצוצי הקדושה בעלותם ליהדות את פני ה' והמן גדשך אל ביתו אבל וחסיו ראש ואשפתם :

ויבא אהים א בלעם ויאמר מי האנשים האלה עמך

אם יתן לי בלק מלא ביתו וגו' כתב הראב"ע מלת ביתו ביתו מלא וכן
מלא כל הארץ כבודו כי רבים טעו
מחשבו כי כבוד ה' הוא מלא העולם כטעם ל' הארץ ומלאה ע"כ נראה דל' חלה
על כלעם הרע ואיך הנביל דבריו ב' קשה על בלק למה לא יתן לו ביתו ובית חבירו
כסף וזהב ואז היה עובר את פי ה' לזה פירש ביתו מלא פירוש אם יתן לי ביתו ומלא
כסף לא אוכל וכו' וכשיגיע למדע זו ליתן ביתו לא וכאשר בידו בלתי נשיתו ולא ארמחו
וכסף וזהב הם תכשיטי הבית דאי לא תימא הכי היל"ל אם יתן לי כסף וזהב מלא
ביתו ומלא קמח הכי ע"מ ביתו מלא ומספספ הלשון כך הוא כמו מלא כל הארץ כבודו
מאי אפשר לומר סגוד כבודו כמו כל הארץ סגה כפירה וגם לא כמו שטעו החושבים

של

סלא ראה ה' כי עיניו הוה והדיו הוה סתהרן האחוז ולא בלעם ולזה אני אומר סכונת המלאך
 היא כי עתה סתהרן רואה אחיז וביא אינה רואה אחיז נטתה מפני גס אותה הנה
 פס סאיך מורד להלך סהרי כבר נאמר לך קיס לך אחס ולא עכבו בידך עכ"ל הרמח"ק
 כיון שמסתתף לרעה כמו סתהרן אנקלים בפסק כי ירס הדרך לנגדי ארי גלי קרמי
 דאח רעי למול וגס בא לרבותו כמו וכנאח הכונה סהיה הורג כמו סהיה הנכונה
 ואח"ך נופל ואותה סחייתי כי אף אם הגיע זמנה למות או פירס סחייתי הייתי מספיק
 לה מים ומזין וכמ"ס רז"ל בפסק ותחיין את הילדים והיינו טעמא כדי סיתגלה קלוגי
 סיאמרו סכריות זו היא סתהרן בלעם על ידה או סחייתי הייתי נוהג לה חיות אדם
 לכד סחייתה והוא חיות אינסי להידוע רוע לכךך ובראותו סהוא עומד בדין אחר סתהרן:
ז' מובחות ז' פרים ז' אילים אולי כיון בחסכון זה לשם אה"ה סעולה א"ך
 וכמ"ס "אולי יקרה י" כר"ה א"ך :

ויחל העם לזנות מאי ויחל דלא הול"ל אלף ויונה העם וארכ שער אפרים
 ספרס על מדר דגמ" פירס פירס פירס גמ"ס נורו על סמך סמס
 פיתן ועל פיתן סמס יינס ויין סמס כנותין וכניסיהן סמס ד"א יע"ס ואלי סעיר
 ג"ל סנס כאן לא פנשו סכריות סחלה אלף ע"י סתכולות ספשו לכן כראיתו כפיק
 חלק וקנה סכסנים וילדה סכסין וכו' א"ל רגוך סתסחה כוס יין כיון סתסחה וכו' נזלא
 פ"י סחיית היין נסכסי לחיות סמסל וז"ל ויחל העם סתסחילו סהיה סמ"ה סהיה נקרא
 כי סתסח. נסכך לזנות את כנית מ"א א"כ ויחל לסין סילול סחילל ככודו יסכך סכסרו
 סחורו כדי לזנה סלא סהיה כסמס לי עד סעידר ע"י רח"ל :

וירא פנחס וגו' י"ל מאי כידו ועיד אחר איס ירלא מיותר הול"ל אחריו ועד
 ידועת מקוס קבה למ"ל ועד מכת סניהס מיותר דכבר אמר
 את איס ישראל ואת סהס אל קבסה ומכאן מועד סכין לזכרות ונקבות ועיד היכ
 דמיוז סכין לזכרות ומרי דילמא סמך ונראה ויוכן זה כמ"ס בפרק חלק סלף סכרול
 סכרס סעך וסניסה כמוד חונקלי סלו וסיה כסן על מקלו וכו' וז"ל כידו ר"ל כרוד
 וסמס כידו ע"ד מ"ס רט"י מן סכא כידו וסא סכסוד לסוד ע איך סניסיה סכסו סל
 ומרי לסנסס ליכנס ולא סססו מאחר סהוא דריק לא סססו עליו לסוק ומסמס לזכר
 פכירה כנסס לז"ל וסכא אחר איס ישראל ויוכן עפ"י מאי דאימא סתס כיון סגניס אלל
 סכס סמסין אחר לא אססה כססכס וכי סכסו סל לוי גדול סמססין ולזה סניסוהו אמרו
 לעסיה כרכיו כנסס נמלא כסכנסס פכנסס סרה לסס סהלך אחר סכרה איס ישראל
 לעסות כרכיו או דסניס מותרת והוא לא כן ידמה כי אם לסת כקמז ה' אף על פי
 סומרי כסיה מסר עמיו על ק"ה וז"ל אחר איס ישראל ואמר אל סקבה לומר אספ"י
 סהיו כקבה ואיני יכול לו וס"אס עד סיספיל ראס סרימח ויסמטו אז יאמר בא ישראל
 סלא כדין סרנס סלא סיה כסעת סעסה סהרי איכן דכוקיס ואספ"י כיון לבו כסוח
 סהונה סססוק אל סקבה וכמ"ס ז"ל סזו אחר מן סכסס וכנגד כס ג סלא כסמטי
 ססרומח כדי סיראו ישראל סכדין סרנס אחר וידקור את סניסס סהיו מדכוקיס סניסין
 יסר וכנגד כנס סכין כזכרות ומרי אחר את איס ישראל לסורות ססדקירה כמקוס סניכר
 כי סהוא איס וכמ"ס רז"ל כססוק וע"ל זכר יע"ס וגס סהיה לו לומר לפרוס ג"א פרס
 כלול כחלת את סניסס סאמיר סהיו מדכוקיס ולא פירס וכנגד כנס סכא מלאך וסססיה
 כסס וסטרדו סכס ומרי כסנסה כדי להכלל סכסס אחר וסעדר סנססה לומר ססר ע"י
 סיהה סנססה לסירדן להכלל סיכסס :

זכורני להר"ב מו"א ויע"א ססקסה על רכיב כחי וזה"ה עמ"ס דלחיו ז"ל סנס סח
 על כן סרפית אספ"י סהוא כהן סניסס איכן ססמאין כהלל ע"כ סקסה
 כו ב

וזה"ל ז"ע דס"ס מטמאין במגע ובמסא ומלחמת מדין חובית וכמ"ס הוא עכמו בפרשת
 מטות ודחק לומר מה שכתבנו עליו היינו בענין שלא נגע והת' תירונו שאליו היה
 יודע סיחה והיו פיקוח נפש ע"כ ולדיו י"ל דחק ומיד לנגיעתו בא הרוח לילד וזיה
 ולחיות כי חיות לא בא אליו בבת אחת גם הוא לא נגע בו בבת אחת כמ"ס בלויש
 וחס פיו על פיו וכו' ומסתמא לא נגע אליו בעיניו עד שכל לו רוח חיוני אל פיו
 וכעו"ס ומ"ס ויתמודד על הילד שפיל לסיפיה דקרא חשב כל נפש הילד זה אל קרבו
 דים לדקדק מהו כל ומהו אל קרבו אלא הוא הדבר אשר דברתי דחק לנגיעתו באותו
 דגש מהם היה חי ובפירותו ממנו היתה חזרת חיותו של הילד ולכך נקמורד ג"פ ולזה
 הוכרח להפסל שחשב נפשו אל קרבו בקביעות וז"ל אל קרבו שחיה בקביעות ולא כלך
 וסיב וזה ג"כ כל לאון בקשה שהפסל וביקש שאל מהיה רוח הילד עולה ויורדת רק
 שחיה אל קרבו בקביעות בא וראה בלויש כמי ויחס כשר הילד יחס ויגהר ואז
 ויורד הילד ובכליו לא כמיב זה הורה גודל משלת אליו על אלויש שאליו חכך
 למדינתו על הילד היתה נשמתו חזרת להגילו מטימאת מגע מת והקב"ה עשה בקשתו
 להשיר בילד נשמתו שהמשיך איבריו ע"י כיונתו ועיין ג"ר סדר בשר דקב"ו ע"כ זהו
 מה שכלע"ד וה' יטלח עזרי מוקדם ובמספט את עבדו אל יביא כי"ר וסו"ר להרדכ"ו
 כס"ת הגד"מ שהדריך בזה יעוש"כ והיה לו גרפ"ס סו"ת ש"א :

אמרו

במדר' וסוכה בפרגוס יב"ע י"ב נסים נעשו לפנחס במעשה זמרי וכו' ומכלל
 אימתם שלא מתו כדי שלא יטמא באהל וכן שלא ירד עליו טיפת דם שלא
 יטמא וראיתי להרב חיד"א זל"ה שהקשה משם הראשונים דהרי ק"ל דס' המי אינו מטמא
 וכמ"ס הרמב"ם פ"ב דאהלות הלכה י"ג וא"כ מה כס' הוא זה יתירץ הרב שדס נדס
 קאמר כיון שהנשים הרווחא אל קיבצת את מקורה הערה ודרך לנחל דס נדס מהמקור
 ואם הטיף עליו דס היה טמא וספיר השיב כס' שלא הטיף דס כס' שלא מתו בידם ע"כ
 וגראה מדברי הרב שדס נדות כנוס ועומר בקיבת האשה וזה אינו מוכרח דאפשר שדס
 זה ככלל דמים שנגזף שמשכנו בלב וטומאתו אינה כי אם כיוצא דרך המקור מאליו
 אבל לא ע"י דקירה דאז אינו נקרא כי אם דס הרוג ולא דס נדות כי מאן פלג לן
 לדס נדות משאר דמים היוצא מן הגוף ע"י דקירה וא"כ אינו גם וכחור לקטיף ועוד
 כי יש כמה נסים שאין להם דס נדות ודילמא כזכי מנייהו הו' וזף רובן טיב להם וסת
 הוא קבוע מזמן לזמן ומי זה אחר שהיה לה לכזכי דרך נזיס וגם זה המעשה היה עונה
 אחת סמוך לטמא ועוד ק"ל על המדרש שאמר שלא מתו כשעה שהיו בידו כדי שלא
 יטמא באהל וראה אני גם על כזכי שלא מתה לבטלה דק"ל דגוים אינן מטמאין באהל
 ואף אם מתה לא יטמא פנחס באהל ואז הוצרך גם שלא יבא דס מכזכי ככל לא קודם
 מיתתה ולא אחר מיתתה כדי שלא יטמא פנחס שאם קודם מסתמא הוא דס נדה וכמ"ס
 פרק היה טטל פחדא נמיה בעיתותא מרפויא ופירש"י שם בעיתותא הבאה עליה פתאום
 מרפויא את הדמים ופוחא את המקור וגם אחר מיתת לא יבא דס דדס כזה מן המת
 מטמא מדאורייתא לאפקי דס נדה לטומאתו דלכך כיון שהיה גויה וכמו שפנינו בנדה
 פ"ד דס נדרית ודס טהרה של מלויעת ב"ס מטמאין ובה"א כירוקס וכמימי רגלים ומימיה
 לי טובא על הרב הכו' שפעה עיקר מדס נדה דלזיו אלא מדרבנן וזל"ע על דבריו
 אמור מעתה נפי מ"ס כל אחד מהם נעשה בו גם המכרה ואל תחמה על החפץ לבעל
 המדרש שאמר שלא מתו ודמיהם כס' בלשון רבים כי כונתו שלא מתו שניהם כי אם א'
 מהם כדי שלא יטמא וגם לא ירד דהיינו דמי שניהם כי אם דס אחד מהם ומנו
 זמרי שזא ח' וז"ל שערין יש מקום להסתפק שזס זמרי היה חי וכזכי מתה אף שלא
 יבא דס עמכה הרי ק"ל חע"ג שגוים אינן מטמאין באהל מטמאין במסא ובהיטב כמ"ס
 הרמב"ם

הרמב"ם פ"א מהלכות טו"מ ה"ז והיכי אחי ודאי ומזיוא מדי כפק ודאי הוא כי אין
הנשים מטמא באבן מסמא כדחנן כדנה דס"ט נכרי שמת טהור מלמא ופירש"י טהור
מלמא באבן מסמא ואבן מסמא פירש"י החם כס"ס אבן כדנה העשויה להיטות ואינה
מטלטלת הולכך כשהיא ע"ג כלים ומת נתון עליה און זה משא הואיל ואינה ראויה
להטלטל עמו ע"כ ופסקו הרמב"ם ואין לך באבן מסמא גדול מזמרי שהיה הוא למטה
והוא למעלה ברומח ועוד זאת יתירה שמא אין באבן הואיל וזמרי מפסיק בין פנחס
ובין כוכי וכוכי משכב של זמרי לא מיקרי דאין משכב ומשכב כי אם בדכר שראוי לשכיבה
דאמרי דמזיוא ופירש"י וכו"כ הרמב"ם פ"א מהלכות משכב ומשכב :

פרשת פנחס

החנוכי הפלואי וגו' או"ל סס י"ה מעיד עליהם והרב מוסרמ"א בס' חומת
א"ת חוקר דמהריבני שהיו יולדות ששה בדרם אחד
טובה הוכחה מנולה דהיו כשרות וכו' דלא עבד קס"ה ניסא לשקרי וכו' וע"ס שהאריזו
ולפיכ ריבטא כל דאין משם הוכחה דגם זה לא היה לכל נפש דלא כל הנשים הן
יולדות ששה ואף גם זאת דגם זה פשיטא שלא התמיד דל"ו שנה שהיו ישראל במצרים
ולזה הוצרך וכו' עדות לישראל שכולם ובכל הזמנים היו הנשים כשרות ולא עבר זר
בחוכם * או לאחר בהקדים מ"ס ו"ל איש ואשה זכו סס י"ה ביניהם וכו' ואם המלא
ימלא ה' מהם שאינו הנין ודאי דגם זה אינו שורה בהם א"כ בל"ד שהיו המצרים אומרים
בנופן שלטו בנשותיהם לא כל שכן קשה דזה קו' פריכא דמה נופן שכן אינה דבר
עבירה חמור כנשותיהם ואפשר שהיו נהגים ולא עובדים וע"ק מה יועיל הטלת השם
בזכרים אחר שהלעו היה על אמותיהם ואפשר דמ"ס אם בנופן שלטו היינו לדבר עבירה
ואז הוא ק"ו נמור והוא יתבאר העיד על נופן וללעו הנשים לא חס שהרי כבר עסק
להם גם שהיו יולדות ששה ולאנשים הוטל בהם ה"א בראש וי"ד בסוף ועוד כי עדות
האנשים הוא די גם לנשים ע"ד מ"ס נגמ' כל הנוסף תחת אשתו אשתו נאפת תחתיו
א"כ כשיז שדות על האנשים כידוע שגם הנשים כשרות הם ואעיקרא דדינא ה"א חס
באמר דח"ו שלטו בנשים מה שנעשה להם גם אין זה עדות דאנוסות היו ולא מקרי
שקרי ודו"ק :

ושמעתי מקשים מדכתיב תחתי הכתיב שגם סס י"ה בראש וי"ד בסוף
ואינה קיטא בוטראל באמר לחניך משפחת החנוכי וגו' ולא קאמר משפחת
חניך כמו שהתחיל זה מורה כי עדות סס בישראל אבל בו' עומין דלא יס' סיבוי ליכא
שום הוראה וסס העלם שלהם היה נק' ודו"ק :

מדרש הוכח בילקוט פרשה זו אמר רשב"ל פנחס הוא אליהו כל"ד היכא רמיזא ובפי'
הילקוט להרב גדליה ז"ל משם ה"ו"ק ז"ל כתוב שרמיו במלכת בן שעולה מספר
אליהו יס"ט ולענ"ד נראה שגמ' רמזו כר"ת לכן אמרו והי' מן והי' מה לו ולזרעו אחריו הרי
אליהו * עוד אליהו במילואו כזה אל"ף למ"ד יו"ד ה"א ו"ו עולה הוא סינחם עם כ' התיבות
והכולל :

ג' במסרה אשר הוכה את המדינית הוכה בעשב ויבס לבי הוכה אפרים שירשם יבס
ע"כ יובן עמ"ס דו"ל אקרא ויסן כה וכה טראה ללא נפיק מניה ורעא
מעליא וכו' וככאן ג"כ מ"ס יורא פנחס דלכאורה מיותר בא לרמז זה דודאי לא הרגו
לזמרי וכוכי עד טראה ברוח מכינתו ללא נפיק מנייהו ורעא מעליא וז"ל אשר הוכה
את המדינית ואל תחמה מהוכה בעשב שהוא המצרי שלא הרגו מרע"ה עד שידע שיבס
בעשב

כעס דאין בו לחלופות ללאת ממנו כי גם כן הנה אלה השעים הוכה אפרים שרשם
יבש שהיו פרים ורבים דהיינו על עסקי זנות גם אלו שרשם יבש ללא הרגס עד
מידע שסם מהכל ימלטו ואלו ויקח בידו רומח והרגס :

א"ן ק"ל לבעל המסרה מלח הוכה ולא בתיב הכה והוא בא לרמוז בראותנו ששלט
הרומח בזמרי ובכזבו זה מורה שהוכו כעשב הלוקה שהממונה שלו הוא אומר
לא גדל כן כאן סדר מפליהם השנחתו יתברך ונפלו ביד פנחס ואלו איך ולמה הסיר
השנחתו יתברך ואדרבה יהיו חיים וקיימים אעפ"י שכתב בהם הרומח ויהיו מכלל
יב נסים שנעשו לפנחס ול"א הוכה אפרים שרשם יבש ללא נפיק מנייהו ורעא מעליא
ולא עבד קב"ה ניסא לשקרי :

א"ן דק"ל אשר הוכה יתור נפיש לגמרי דכבר אמר ושם איש ישראל המוכה מה
נורד עוד לומר אשר הוכה ותירן הוכה כעשב וכו' הכוונה הוכה שמים אחת
בע"ה ואחת בע"ה ע"ה מ"ש לשכב אלהה בע"ה הו להיות עאל בע"ה וזה הוכה בעשב
בע"ה הוכה אפרים שרשם יבש בע"ה :

ובני קרח לא מתו כתב רש"י הם היו בעלה מחלה ובשעת המחלוקת הרהרו
בלבם תשובה לפיכך נתבאר להם מקום גבוה בגיהנם
וישבו שם עכ"ל והרמ"ם ו"ל הרבה להשיב ע"ז מפרק חלק דאמרי' החם ובני קרח לא
מתו לא חיין ולא נדונין תנא משם רבנן מקום נתבאר להם וכו' אמר רבה בב"ח
וימנא מרד הוא אוילנא ח"ל ההוא טייעא תא ואחויך ^{בב"ח} דקרח אולי וכו' ח"ל כל
הלחין יומין מהפנא להו גיהנם כבשר בקלחת ואמרי' משה אחת ותורתו אחת ואנחנו
בדלים ופרש"י נתבאר להם התקין להם מקום גבוה ולא העמיקו כ"כ בגיהנם ולא
מתו אלא כל שלשים יום חחרים לגיהנם ונדונין דהכי אמרין לקמן ולא הבינותי
דכריהם דהא מהיבא דלא חיין ולא נדונין משמע ששוב לא עלו על פני הארץ וכן
משמע ג"כ מר"ם דש"י נתבאר להם מקום בגיהנם וזה הפך מר"ם דל"ו ובני קרח לא
מתו אלא עלו מן הארץ ובאו לא"י והיו נביאים והראים שעלו על פני הארץ משמאל
ובניו שהיו המשרדים והם הנקראים הקרחים לבני קרח מומור וגו' אבל לפי' רש"י
קשיא לכולהו עכ"ד * ואיני יודע למה לא חס לדקדק בדרכו בכל מקום לפרש פירושו
של רש"י כאשר יהיה האופן ליישבו ואני בע"ה אפרש כמה שנדקדק עוד על הרמ"ם
אמאי ל"ק ליה מקרא דובני קרח לא מתו למ"ד לא חיין ולא נדונין דהיי קרח בתיב
ובני קרח לא מתו משמע אלא חיו ועוד למה לא הקצה על רש"י עצמו דכסדר קרח
כתב דלא מתו ממש ולזה אנו נדונין לדיוק דכרי' רש"י אחת על מה שכתב ובשעת
המחלוקת הדהרו תשובה מאי נ"מ אם היתה תשובתם בשעת המחלוקת או אחר או
קודם ועוד בלבם כתב נראה יתר ועוד נתבאר להם מקום בגיהנם וכו' שכתב ובי
זאת היא מעלת התשובה ולא יותר והלא במקוט שבעלי תשובה עומדין וכו' לכן נ"ל
דק"ל לרש"י אמאי לא בתיב ובני קרח חיו וכמ"ס ויהושפט בן נון וכלב בן יפונה
חיו מן האנשים ההם ומדקאמר לא מתו ש"מ לא מיתה וגם לא חיים ואין טייד זה
וליישב זה ים להרגים מ"ס לא מתו אי עבדו תשובה נדונין לחיות ואי לא עבדו
אמאי לא מתו וכי משא פנים יש בדבר ח"ו לכן נראה ליה לרש"י מדקאמר לא מתו
ש"מ שהיו חייבין למות משום שהיו באותה עזה ולא מתו ע"כ שעשו תשובה ח"ק
אמאי לא חיו לזה מוכרחין לומר שלא היתה תשובה שלמה דבשעת המחלוקת הדהרו
תשובה בלבם ולכן לא מתו ולא חיו והיכי דמי נתבאר להם מקום גבוה בגיהנם כי
לא ניילו מדינה של גיהנם וגם אין אור של גיהנם שולט בהם כי אם לעתות רחוקות
להיותם במקום גבוה אבל בע"ה חיו והולידו וילא מהן שמואל כמ"ס דש"י בסדר

קרח ושהתא' ה"ס מאמרן דו"ל דפרק חלה שאמ' לא חיין ולא נדונין ותנא משום רבנן
בא לפרש ואמר מקום נתבאר להן בניהגס וכו' ועדיין הדבר לריד פירוש שאם הם
בניהגס מתים הם עד שכל רבב"ח ופירש במאי דאחי ליה ההוא טייעא בשאר כלועי
דקרח ולא בכני קרח כמו שהבין רא"ס ז"ל בדברי רש"י ז"ל מדקאמר אלא כל שלשים
יום חזרין לניהגס וכידועין אבל האמת הוא מדמנינו שאר כלועי קרח כל שלשים יום
מהפכו להו בניהגס כבשר וכו' שניהגס בכללותה נהפכת עליהם עליונים למטה
ותחתונים למעלה מוכרחין אנו לומר שבני קרח מקום שנתבאר להם למעלה יורדין
לדיוטא התחתונה כל שלשים יום וז"ל רש"י בפרק חלק אלא כל שלשים יום חזרין
לניהגס דהכי אמרינן במעשה דרבנ"ח בשאר כלועי דקורח ובהכרח לומר דהך עובדא
דההוא טייעא בשאר כלועי דקרח דבני קרח כבר הוכחנו דהההו תשובה ונדונים
לסיבת שלא שבו ער דכדוכא של מות וגם כלבם דווקא כלל העולה דההיא דפרק חלק
לא חיין ולא נדונין ותנא משום רבנן ועובדא דרבנ"ח לא פליגי וכולהו מיירי בעולם
הבא וכל אחד מפרש דברי חבירו והמדרש שאמר ובני קרח לא מתו שעלו לא"י היינו
פסטיה דקרא וכ"ע מודים בזה וראיה מדכתיב ותכלע אותם ואת קרח משמע דווקא
קרח ולא בכניו ודברי רש"י ז"ל עלו כהגון ועם הרא"ס ז"ל המחילה אם שנית כי
תורה היא וללמוד נכונותי וזר ישראל חלקי ומנתי יורנו מדרכיו ויהיה בעזרי להוציא
כנוגה לדקתי :

איש לפי פקודיו יתן נחלתו פי' רש"י יצאו נשים וכו' שאין איש

ובמדר"ל ויקרב משה את משפטן את

רבי חזקא משמעון הסקמוני היה לי חבר מתלמידי ר"ע אמר יודע היה משה שהכנות
נחלות אלא שלא היה יודע אם נוסלות בראוי כבמחוק ע"כ וגרסא דהכי פירוש יצאו
נשים אם י"ל להם אחים שאין יורשים עם אחיהם :

פקוד ה' אלהי הרוחות וכמ"ד ליה לו את בני ישראל ראתי במדרש

טעם לסמיכות פרשיות הללו שאמר לו הקב"ה

למשה עד שאתה מפקידני עליהם פקוד את בני עלי שלא ימדרו כי וכו' ודרך רמז
אני אומר שמרע"ה ביקש מהקב"ה איש אשר יצא לפניהם להגידם מהמות לחוס מלחמותיהם
ולא ביקש על תרופת הנפש להגיד מדע"ג והקב"ה אמר לו כי לא בלא הא לא קיימא
ויאמר ה' אל משה קח לך את יהושע וגו' וזו משלי לו את בני ישראל וגו' תשמרו
הקריבות הם תרופה לנפש :

ויאמר ה' אל משה קח לך את יהושע וגו' הגה רש"י בסדר

שלח לך פי' לך

לדעתך ובסדר לך לך פי' לך להנאחך וכאן פירש את שבדוק לך את זה אתה מכיר
וי"ל כי אחר שכל סם יהושע בפירוש מה צורך לומר את שבדוק לך ועוד ממשמעות
את שבדוק לך בראה אבל לאחרים אינו בדוק ודבר זה רחוק לאומרו שהרי כתיב ויהושע
בן נון בער לא ימים וכו' וי"ל את שבדוק לך שיכול להלך כנגד רוחו של כל אחד
ואחד וכמ"ס רש"י ד"ה איש אשר רוח בו וגם אפשר לפרשו להנאחך עפ"י מאמר רז"ל
מן הכל אדם מתקבא חזן מכנו ותלמידו ולכן בחר לו יהושע תלמידו ואע"ג שכל
ישראל תלמידיו מ"מ יהושע תלמיד מובהק יותר כדכתיב לא ימים מתוך האהל
ועוד יש לו תועלת אחרת שהיא חשוב בכנו כמאמר רז"ל כל המלמד בן חבירו תורה
מע"ה כאלו יצאו ואם בנו ממנו לא מילא מקומו הרי תלמידו מילא מקומו ועוד הנאה
אחרת שאם יהושע אינו ממלא מקום רבו ישראל מרגינין אחרו שהטעם שבו לא מלא
מקומו לפי שלא הדריכו בדרך ישרה ח"ו אבל בראותם תלמידו ממלא מקומו תולין

מאור ושמש

או הקלקלה במקולקל או כאמר בא' א' במ' ש' רו' ל' כיון שאמר הקב"ה אנכי אמרו לכבוד עצמו
הוא דורש וכו' א"כ בזה שתסמוך לישראל אל יירע בעיניך על כך היוצא מחלצין
שלא מילא מקומך כי בסמיכת יהושע יסכר פי דוברי סקר האומרים שנטלת שררה
לעצמך :

וסמכת את ירך עליו משמע ידו אחת ואלו במעשה ראינו שסמך שתי
ידים ורש"י בעין יעקב כתב בעין יפה יותר ממה
שנבטוה ויותר יגדל הקשיא שלא מצינו שהסכים הקב"ה על ידו כמו שמצינו בהכך
מלה מילי שעה מדעתו והסכים הקב"ה על ידו ועוד ק"ל מ"ס כאשר דבר ה' ביד
משה כאשר לזה ה' את משה הול"ל כדרכו בכל מקום ולכן נראה כי הוא יתברך אמר
לו ירך סחם ולא גילה לו חיוה מכן כי ימין ושמאל שניהן נקראים יד וזה הקב"ה
להראות לנו ענוותנותו של מרע"ה ומונו הטוב כי להיות שכל יד משני ידים יש לה
סגולה בפ"ע ויד ימין מעולה כמו שמצינו באינו יעקב ע"ה כדרכו למנחה ואפרים
שאמר ליוסף גם הוא יגדל ואולם אחיו הקטון יגדל ממנו יצ מקום פתח"ר למשה רבינו
עליו השלום להשיב לומר חיוה יד מצינו אצל עשה שמים הראה טובת עין וסמך שתי
ידיו עליו וכוונתו אם כוננתו יתברך ידו ימין השמאל הוא שלי ואם כוננתו יתברך על
ידי השמאלית יד ימין משלי וזהו כאשר דבר ה' ביד משה פירוש פירוש דוסמכת את
ירך עליו ודוק :

פרשת ומטות

וידבר משה אל ראשי המטות כתב רש"י לחלק כבוד לנציגים ומה ראה
לאימרה כפ"ן וגו' נראה דמה שהוצרך רש"י
בזה באומרו מה ראה וגו' פירוש הרי כללל כפ"ן בנפשו ואחריו כן נגשו אליו כל
ראשי בני ישראל וגו' דכל התורה שהיה מלמד משה לישראל היה ע"ז הסדר כנכנס אהרן
וגו' ומה ראה לפרס אל ראשי המטות אלא ללמד שהתרת נדרים ביחיד מומחה לא מצא
מתיר בנ' הדיוטות וכאן הבן שאל מנ"ל דקרא לא מצא קאמר דילמא או קמתי או יחיד
מומחה או ג' הדיוטות ובה הכתוב לומר דנ' הדיוטות יכולין להפסד ועוד מנ"ל דשליטה
הדיוטות דווקא דילמא אפילו תרמי סני ועוד מנ"ל דיחיד מומחה סני דילמא קרי דכתיב
ראשי ומיעוט רבים שנים עין רא"ס :

נקום נקמת בני ישראל וגו' אמר מאסף אל עמך י"ל למה קלה
מיתת משה דווקא בנקמת מדין ואס'
במה פירוש שמרע"ה מסר עצמו על ישראל כמה פעמים ובה הורה אהבנו עמהם ולזה
בא הוא יתברך לנסותו שאמר שמיחתו תליה בזה ולא קבע לו זמן לנקמה וזוהי ראו
להתנרות ברשעים וכפרט בראותו שמיחתו תליה בזה אף שיתרפל בדבר אין בו עון וגם
בנטיה שחמך בזה הלשון לישראל שאמר נקמה זו יאסף אל עמיו וזה כסיון לו שאמר
כפיו לישראל דבר זה וכסיון לישראל לראות הדבר נגע להם בשומעם זה יתשלמו בדבר
והוא לא כן עשה מחשבו זה שיתשלמו ולא גילה להם דבר זה אמר להם למה נקמת ה'
במדין דייקא בשביל זה לבד ולהיות שידע בעצמו שאמר זה יאסף אל עמיו אמר להם
תשלמו לנכח כי אין אים רשאי לחביל בעצמו ומה הכינו ישראל שמיחתו תליה בזה
לא רנו לילך וימסרו בעל כרחם וכמו שכתב רש"י ו"ל ואז הוכרח לשלוח אותם לקיים
נזרת מלכו של עולם :

וישלח אותם משה אלף למטה לצבא אותם ואת פינחס י"ל

מאי

זה אלף למטה לצבא אחר היותם י"ב אלף ועוד אותם אותם למ"ל וכן לצבא כ"פ למ"ל לכן אני אומר כי משה אמר לישראל אנשים לצבא ורצונו אנשים מעטים ואילו המועטים יהיו כנדרים מאלף למטה והם אלף למטה שבאו שם י"ב אלף ומשה שלח אלף. לצבא היינו ללחום והשאר שלח עם פינחס נ"כ לצבא דהיינו אם ינטרכו אליהם או נאמר אותם ואת פינחס להיות פינחס הוא אליהו ויכול להתחלק לכמה גזירות כמו שכן כתבו רבנן קמאי כענין ברית מילה שיש אלף מילה בכל יום למשל וכולם ברנע אחר ומוכרח לבא לכולם ואין סייד זה אם לא כשיחלק לניטונות וזה שרמו בכאן אלף למטה לצבא דהיינו שנתחלקו ישראל לי"ב מחנות אלף לכל מחנה אותם ואת פינחס רצונו שכל מחנה מהי"ב במצא עמם פינחס וכלי הקדש וחצירות התרועה בידו :

ויצבאו על מדין כאשר צוה ה' את משה י"ל האי כאשר צוה ה' את משה למ"ל

ולדרי חזי לי סרס המקרא יודעו ויהרגו כל זכר כאשר צוה ה' את משה הורה לנו שבחם של ישראל שכל מנחםם לעשות רצונו יתברך וזה גרם שגלחו במלחמה ויהרגו כל זכר וכו' :

ויקצוף משה על פקודי החיל • מי שיש בידו למחות ואינו מוחה הוא נחמס כמ"ס רש"י ו"ל עם שכבר נחמי

טעם למה שהסכימו על ידם שרי הצבא עב"ז קצף עליהם שהיה להם לדון ק"ו ממ"ס ואת הכהמה תהרגו וה"ט כדי שלא יאמרו זו היא שגגה פלוגי על יד עם שאינה בת דעת ומעולם לא נחזיקה להכשילו בעבירה וכ"ס המדינים שנתכוונו להעבירם על דת ויזאם מחשבתם לפוטל ואמרו הבאים מצבא המלחמה רצונו שלא נא להם פנים אף שהיו באין מצבא המלחמה ולכאורה עשו כדון כל מלחמה שהתירה להם יפ"ח :

ויאמר אליהם משה החייתם כל נקבה כל דייקא הן אמת שיפ"ת הותרה אבל היה לכם

להעית אותם שהכרתם שהיו בעובדי ישראל ואתם לא כן עשיתם החייתם כל נקבה ואפילו אותן שנקבלו ישראל על ידן :

הן הנה היו לבני ישראל פירש"י שהיו מכירים אותם וגו' זה מורה שעיקר

הקצף היה על אותן שהוכרו ומכאן ראוי שלא נטוו ישראל כ"ס מאת המדינים כי אם על הזכרים שאם היה הזווי גם על הנקבות מה צורך לומר הן הנה כי מה איכפת לן בזה ולכן סמך ואמר ועתה הרנו כל זכר בטף דעיקר הזווי היה עליהם ואין חילוק בין גדולים לקטנים אבל הנשים שהוסיף משה מועתו עשה חילוק בגדולים עמם :

וכל אשה יודעת איש וגו' פירש"י הראויה ליבעל והעבירות לפני ה'ין כל שפניה מוריקות בידוע שראויה ליבעל

עד כאן • י"ל כיון שלא חטאו אף דראויה ליבעל למה פניה מוריקות ועוד למה צריך להעבירה לפני ה'ין דראויות ליבעל כיצד נביח קומה וכוונת ונפרט בדורות ההם לא הימה הכעילה חלילה בשנים שהרי דבקה נישאת בת שלם שנים לזה אני אומר הן אמת שהמדינים הפקירו בנותיהן לגויות ואפסר שהיו בן מאתם שהכשילו לישראל לע"ז ולסוף לא רצו ליטמע להן לבעילה וזה שאמר הראויה ליבעל לישראל בחלק שפניה וזה שהוכרו להעבירן לפני ה'ין והראויה ליבעל פניה מוריקות וכוונת יוכן הכפל יודעת איש למשכב זכר ולא קצמר אשר ידעה משכב זכר וכמ"ס אשר לא ידעו משכב זכר להורות שהיתה

סתימה יודעת חיים יגיעה בעלמא לנא אל המכלית לנא אל מסכב זכר והיא היא סהיו פניה מוריקות :

וכל הטף בנשים וגו' כל דה"ק וכל הטף בנשים ואשר לא ידעו מסכב זכר סהיו לכס ע"ד דכתיב ותחיון את הילדים סהיו מספקות לכן לחס ומוון ומלת לכס על דרך לא ימשול למכרה כנדרו כה :

בסוד מאור דברתי בשמשו רחשתי דברים ביארתי רצון יי מנתי :

ספר דברים

פרשת דברים

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל "הדברים" אשר דבר "משה"

ר"ת האל"ם אל"ה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל למות עס הארבעה אותיות ע"ד מ"ם הכתוב סוף אדם למות מ"ם אל"ה כל ישראל ר"ת מיכאל וסוף רבו של משה כידוע וכן מ"ם ר"ת מיכאל ס"ר החס"ד ולפנים האר"ם יסדתי בהיותי בעיר תוכים יע"א אל"ה הדברים ר"ת אמר לחכמים או לתלמידים הלומדים האומר דבר בשם רבו יביא משיח אשר דבר משה ר"ת אדם כי באה"ר היו כלולות כל נשמות ישראל כידוע וסוף אל כל ישראל אל"ה אשר דבר משה רבונו שנס הוא היה אומר הדברים בשם אומרו כדכתיב ראה למדתי אתכם וכו' כאשר נזכר ה' אלהי וכן עשה ראיתי להרב חיד"א זלה"ה בנחל קדומים ודמו ועב"ר בר"ת אל"ה הדברים אמר לפני הקלמיו"ם המור"ה דב"ר בפ"י רכ"ו יתחייב מית"ה אשר אל"ה סוף רחוק או אל"ה סנט"ל דר"ת ולדעתי המעט אשר אל"ה סוף רש"ס פירוש רבו מוכח כידוע ולדלי הכותב הדברים ר"ת הלמד דבר מחנכו ראו"י יזה"ר בכבודו ויגדל יומך ברמו של הרב חיד"א אלה ר"ת אמר לפני התלמידים שיהיו בר"ת הן כשישמע דבר מחנכו יבנה בו כבוד כמו שרמזו בר"ת שכתבתי או הר"ת כיושר הדברים הלמד דב"ר בתורה ראו"י יכב"ל מלמד לו כמו שמזכיר דוד עס אחיחול קראו רבו אלופו מיועדו ומזה ראה לכל אדם וליבא מתי ללא רמיוא במורחיו הקדושה וסוף הדברים אשר דב"ר הלמד דב"ר בתורה ראו"י יקראכו מיועדו אלופו סוף דב"ר דו"ד באחיחול פל רח"ה או רח"ה אחא"י :

פרשת ואתחנן

כתב הראש"ע ו"ל קול אלהים חיים לשון רבים כאשר פירשתי : וטעם חיים על דעתו לפרש בין אלהים ובין הלכא כי לא יתנועע הוא מעלמו ע"כ קי' מלת אלהים הנאמרת בלשון רבים כנר פי' או הרב כפ' בראשית וז"ל ובעבר היות כל מעשה ה' ביד המלאכים עיפה וזכור נק' בן ע"כ ר"ל סהקב"ה נקרא אלהים ע"ם המלאכים הנקראים ג"כ אלהים וטעם חיים דמלת חיים מורה על אלהי האלהים ולא על נבא הסמים עלפסמים ג"כ נקראים אלהים כמ"ם אלהים ראיתי עולים מן ההרן וכמ"ם מביח מות גיווק כי אלהים ראוי וזכור שאמר חיים בלשון רבים להורות כי החיים הם עליון מן ואינם נפרדים ממנו וזכו כי לא יתנועע הוא מעלמו פ' שלא יתפרד הוא יתב' ככ יכול מעלמו

כשאר העצמים שהם נפרדים א' מחבירו אלא הוא החיים כולל הכל והשכלים נפרדים והוא יתברך אינו נפרד מהם כי כלעדיו אין להם העמדה וקיום :

סמיכות פ' הדברים לפ' ואחשון ידוע אשר חכמים הנידו אפילו חרב חדה על זאורו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים וזה פירושו לעיל ואת יהושע נזיתי

וכו' ואמרתי לו אתה עובר מזה משמע אבל לא הוא עכ"ל לא אחיזתו מן הרחמים ואחשון וכו' א"כ יובן בהך עובדה דהנהו דריוני דהוו בשביבותיה דר"א כד נח נפזיה אמרי עד האידנא וכו' לזה אמר משה אעפ"י שאת יהושע נזיתי וכו' עכ"ל לא תיראו כי ה' הנלחם לכם וגם ע"ז פקחתי עיני ואחשון אל ה' ותפילתי הועילה לכם ולא לי וזהו ולא שמעו אלי דייקא ויאמר אלי דבך על מה שנתן להם אמר ואת יהושע נזיתי וכו' ואז יחיל אותם וכו' :

ואתחנן כתב הרב חיד"א בחומת אבן כשם פני יהושע דאמ' במדרש פליאה דמשה דבינו עליו השלום התפלל תקט"ו תפלות כמנין ואחשון ונעלם מהר' פני יהושע ולה"ה דהוא מדר' פ' ואת הדברה ע"כ ואני שמעתי ולא חבין האם מפני שהוא מדר' דבר שהוא סתום וחתום לא יקרא מדרש פליאה ובאמת נפלאו בו פסוקי והואיל והזכירו היה לו לפרשו ואני אפרש במה ששמעתי מהם הרמ"ו **יג"ל פז"ק** מלא נז' תקט"ו כמנין תפלה בסוד ותחסרהו מעט מאלהים מע"ט נז' דמ"ה וידוע שדמעה טובה כח"כ לעשות חכורם עד כן התפלה בדמעה היא רצויה ותפלה סודה כשם י"ה יו"ד פעמים ה"ה פ' יו"ד ר' וסכל תפלה בני' תקט"ו והכן כל זה היטב :

אדני יהוה אתה החלות וגו' כתב רש"י רחמים בדיון והרמב"ן ז"ל הסיגו וז"ל ולא הפגית הרב כי השם

הראשון כתוב אל"ף דל"ת והפני כ"ה וכו' ובהתבונני בדברי הרמב"ן לדעת כוונת רש"י מלאמי להרא"ם שואב כארי על הרמב"ן ליישב דברי רש"י וזה תוכן דבריו שרש"י נתכוון לאחר מפני פנים אם לכ' שמות הכתובים ונעוץ הסיף בחמילה ואם לשם הוי"ה הנקוד ונקרא אליהם ונקרא הכתוב בקרא כסדרן והרמב"ן חשב בדברי רש"י דפל ב' השמות קאמר ולא אמרין נעוץ סופן בחמילתן ולפיכך הסיב עליו מפני שהשם הראשון יאמר שהוא אחרון לא אחרון בראשון ועמדתי כמגדל הפורה וראיתי את ה"ם טרוף טרוף להביא השגת הרמב"ן למקומה הראשון ותחלת דברי פיהו חכמה הקשה להרא"ם דלפי מ"ם בחלוקה ראשונה שהשם הפני יבא על השם הראשון א"כ בחלוקה ב' הו"ל שהשם הנקרא וכו' על השם הנכתב כי המסורת הוא הראשון וירכב על מרכבת המשנה ש"ס ובנוסף גם הוא הקשה להרא"ם כביכול כזה הביאו הרב נימוקי שמואל הנו"ל ומלאמי אח"כ למיהר"ם אלנאווי ז"ל בספר שמע שלמה שחזק בדיחי קושייתנו זאת וז"ל דהא רש"י ז"ל סובר בעלמא כל היכא דליכא מקרא ומסורת דרשינן המסורת תחילה וא"כ כפי מ"ם קודם הגאון ז"ל על הרמב"ן ז"ל שהאחרון יבא למלות בראשון אם כן הבא מסורת שהוא הראשון הוא י"ה הוא שם רחמים והמקרא שהוא אחרון הוא שם דין וכיון שאנו תולין אחרון בראשון א"ך דין ברחמים מבעי ליה לא רחום דיון עד כאן ואני יב"ק כעוף העופף ופי' ולשוני יב"ק בפ' ביהמנותייהו דהני רבנן סבוראי טובים השנים בללם אסתופף ואומר אני כי דברי הגאון הרא"ם אמת ודק ואינו רואה קשיא דמ"ם הרא"ם שהשם הפני יבא על השם הראשון היינו לזר שכאמר שרש"י ז"ל נתכוון לשני שמות הנו' בפסוק דהיינו אדוני יהוה דאז בהכרח לפרש דבריו כך הא' לאו הכי יקשה לן דין ברחמים מבעי ליה ולומר כן אי אפשר לפי שמרע"ה כוונתו להגביר מדת רחמים על מדת הדיון ודין ברחמים מורה שמואל דין במדת רחמים אבל אם כאמר שרש"י ז"ל נתכוון על שם הפני שהוא הוי"ה הנקרא אליהם אז אין לנו צרכין להפך הסדר ולומר

הסני בראשון אלא הראשון ספוא המסורת שהוא דחמוס נכנס בשני שהוא המקרא דין
ושפיר נכתב רש"י דחוס כדון וכך סובר רש"י דהמסורת נדרש חולה וכמו שהוכיח השמע
שלמה ממ"ס התו' ריש חגיגה נבני יראה וראה ודברי הרא"ם דייקו דקאמר אס נאמר שכוונת
הרב וכו' ואס נאמר וכו' משמע דלא ראי זה כדאי זה ועלמס הסכמתו לפירוש הסני
שה"י נכתוון על הקרי ובתיב והשגתו על הרמב"ן היינו שחשב כי רש"י ז"ל נכתוון
לסני שמות אדני יהיה והראשון יכנס באחרון ולזה הסינו דאס נאמר שה"י ז"ל
נכתוון לסניהס אין הכרת לומר שנכתוון נ"כ שהראשון יכנס באחרון כי אס השם האחרון
בראשון וב"ס אס נאמר שלשם הסני נכתוון דאז אין אנו צריכין להפך הסדר וז"ס וב"ס
אס נאמר שכוונת הרב בזה וכו' :

עוד ראיתי את הנ"ס ז"ל מתחיה על הרא"ם ז"ל במ"ס על דברי הרמב"ן ואין זה
אמת וכו' שהרי הרמב"ן פירש הפסוק כפי סברתו בסדרו בדבריו נחמדיס וטוניהס
וכו' ע"כ והאמת יורה דרכו דהרא"ם לא בא להטור פירוש הרמב"ן כי נס הוא יורה
כי באה ויאה פירושו בפסוק ואין כוונתו רק להגיל לרש"י בדברים אשר לו כן ובמ"ס
ואין זה אמת פירוש שאין מחשבה זו שחשב הרמב"ן על רש"י אמת והאמת בכוונת רש"י
הוא שהפך שהאחרון יכנס בראשון וב"ס אס נאמר שלשם הסני נכתוון דאז אין באן
השגה כלל והכרחי פירש זה מהספרי שהביאו הרמב"ן ראה לדבריו מדלא אמר שם אדני
מה מורה ש"ס כי שם אדני אינו נכנס בסוג דין ורחמים ופירושו דכתיב ומעולם לא
נכתוון הרא"ם לסטור פירוש הרמב"ן וכיונתי שאין משם ראה לסטור פירוש רש"י ומעט
דברי הספרי בראשן כפירוש הסני בדברי רש"י ולפירוש הרמב"ן צריך לדחוק ולפרש
הספרי לא בא לפרש כי אס השם הסני ומאי דנקט אלזיס לאו דווקא וסבשים פנים
לחורס :

עוד כתב הנ"ס ז"ל אמר הרא"ם אכל שם אדני אינו רק התחלת דיבור שפירושו
רבוני כמו רבש"ע וכו' ואין אנו מודה לו נס לדבר הזה והתינת אס לא היה
כתוב אלא ואתחנן בעת ההיא לאמר אדני יהוה וכו' אכל השתא דכתיב ואתחנן אל אדני
השם הזה הוא רבש"ע ועל השם הזה הוא שאלמו בילמדנו אמר לפניו רבון העולמים
וכו' ע"כ ואלי שמעתי ולא אבין שלשון התפלה מחליל מאדני יהוה ופסוק ואתחנן כמו
וידבר ה' אל משה שמעו עניו סה' דבר אל משה שידבר לפני ישראל וגם הכה משה
מודיע לישראל שנחמק לפני ה' וכך אמר בחפלתו אדני יהוה וגו' ואס בדבריו
הי"ל ואתחנן בעת ההיא אל ה' והיה נדרש לפניו ולאחריו אכל עכשו אין אנו יכולין
לדורסו עם אדני יהוה שהוא התחלת התפלה דחייבת בעת ההיא לאמר משם קין
באמצע דמלות אלו אין לכן שייכות כלשון התפלה ומ"ס אילו כתי' ואתחנן בעת ההיא וגו'
לי בראה דאז הוה כתיב כן היה מקום לטעות דבעת ההיא לא התפלל לה' כי אס
לאחר מכתב הערוס שובקש עליו רחמים ונ"כ שאמר אדני יהוה וכו' . היה חפלת
שמחפלת עשה אל ה' ולכן הוצרך לכתוב אל ה' לשירות דבעת ההיא התפלל אל ה'
וכך אמר אדני יהוה וכו' סוף דבר דברי הרא"ם בפירוש רש"י ז"ל חייס וקיימים וגם פי'
הרמב"ן בזה ויאה בפ' הסקין :

שור בספ' מועפות דא"ס ואמת אנני שכוונתי לרעותי במ"ס על הנ"ס אכל במה
סרסה למתך קוצית הנ"ס וה"ס אין דעתי ביזה בו שהיא אמר דמ"ס הו"ה
ואנו קורין אלהיס אינו מקרא ומסורת ע"כ ופליאה דעת ממני לצייר בשכלי למה לא
יקרא מקרא ומסירת וכך לשון המסנה כפ' חלק אבא שאל אומר אף הוה גה את ה'
באותיותיו וכו' דדבר פשוט הוא מאחר דאסרו להגית את ה' ער גדר שאין לו חלק
לעולם הבא ודאי מרע"ה אמר לנו מפי הנקורה סדר קריאתו כי הנקוד נכיוקד אלהיס
יהיה

היה

יהיה נקרא אלהים והשאר אדנ"י וכך קבלנו אים מפי אים עד היום ומכל שכן למ"ד שהניקוד אינו קבלה ממרע"ה כי אם קבלה בידם בע"פ באיוזה מקום נקרא אדנ"י ובאיוזה מקום נקרא אלהים ולכן נכתב ניקוד אלהים עפ"י הקריאה אי לזאת למה גזר אומר דהוי"ה הנקוד בניקוד אלהים שאינו מכלל מקרא ומסורת :

רש"י אין חנון בכ"מ וכו' אעפ"י שיש להן ללדקיים וכו' נר' דרש"י חני והדר מפעם מעיקרא גזר אומר אין חנון בכ"מ היינו כולל בין מה שנאמר בלדקיים בין מ"ם כרשעים אינו אלא מחנה חנם ולפי סקסיה ע"ז בשלמא כרשעים יחא ע"ד יוחן דשע בל למד זקק אל תחנון כל בוגדי און שייך מ"ח אלא בלדקיים למה ברין זריך לרחם עליהם ובכלל ים להתמיה על מרע"ה ג"כ ששאל מ"ח לו"א אעפ"י שיש ללדקיים וכו' הכוונה ללדקיים חסידים על זכויותיהם יותר מנוסס וסובלין יסורין וכשכן מוכרחין לבקש אינן מנקשים כי אם מ"ח והוא ימכרך רבון יראוי יעשה וקרנס תרום בכבוד לעולם שכולו טוב :

אתה החלות וגו' פירש"י ממך למדתי וכו' עכ"ז קשה הסמיכות את גדלך וכו' ויובן כמה ששמעתי על חכם אחד שהיה גדול בחכמה

ומלא ברכת ה' בכני חיי ומזוני ובהגיע תור פטירתו היה סר וזעק ובוכה אמרו לו העומרים לפניו למה בוכה כלום חסרת דבר מהעולם ולן יאות למכני ויהי כמשיב לא על פטירתי אני בוכה כי זהו סוף כל האדם למות רק אני בוכה כשהתחלתי להכיר גדולתי יתברך כמלך מן החרובים אני מסתלק מהעולם וזה כיונה מרע"ה אחר שהכיר גדולתי יתברך מה שאין ברירה יכולה להשיג לזה אמר אתה החלות התחלת להראות את עבדך את גדלך וכו' ורמזנו כי כל מה שפסיג וידע אינו כי אם התחלה כלפי גדולתו יתברך וזה שמורה עליו בעת שהיה שהכיר רוממותו יתברך ממצלק ולכן מבקש לאמר עשה עם עבדך כחסדך אעברה כא וכו' :

והורעתם לבניך ולבני בניך עיין מ"ם רבינו בעה"ט ג' מנין הפוכין

לומר כל שהוא מ"ח וכו' ומ"ח וכו' ועיין מ"ם הרב חיד"א ז"ל בחימת אבך ויש לי עוד לפרס לדיוק בעה"ט בניך ובני בניך בלשון רבים ולא בתיב בנך וכן נקב כדרך שכתוב כי ישאלך בנך וכו' והנחת לבנך כי יסור את נכך ואז היו הנונין שנים הפוכים והאחת פשוטה וכן ולבני בניך אפילו אם הוא אחר חשוב כשנים דבני בנים חשיבים ככנים עוד זאת שלימדו תורה היו שלשה וזה אמר הכתיב אם תרצה שד"ת לא יסורו מלבדך כל ימי חיך העה"ז כל ימי חיך להביא לימות המשיח עד שיעיר הקוליות היא תשיחך והורעתם לבניך וגו' :

השמע עם קול אלהים וגו' עיין בחומת אבך שדקדק למה הקדים

שמעיה לנשיון ויתירן דעשרה מכות היו בזכות המורה ואבתי ים לדקדק למה הפסיק בפסוק או הנסה בין השמע עם ובין מן השמים השמיעך וכו' ועוד י"ל הול"ל ומחין או וחיית מאי ויחי ואם הוא מוסב על השם היל"ל מדבר מתוך האם ויחי כאשר שמעת אתה ולזה אני אומר שהוא מדבר על משה בעצמו הסכה ולרוב עבותותיו הגליע הדבר כנשימה וז"ל השמע עם בכללותו קול אלהים וכו' כאשר שמעת כמעמד הר סיני ויחיד שמע ויחי ומנו מרע"ה וא"כ או סנסה הוא יציאת מאדים ואח"כ מעמד הס' וזהו מן השמים וגו' :

אז יבריל משה וגו' וסמך ליה וזאת המורה לרמוז למ"ם במס' מכות דיו"ד

דאין שלם אלא קולטות עד שיקלטו השלשה אחרים שבא"י וז"ל אז יבריל וזאת המורה לרמוז מזה הבא לידו אל יחמלינה וזהו לישראל שינמרו המעוה חקך בהכנסם לארץ א"כ עמ"ש שם תלמיד שגלה מגליו רבו עמו דכתיב ויחאחיד

מאור ושמש

עביר ליה מידי חיותא והיינו ת"ת וזהו או יבדיל משה דחיה כורז נפש וגם חיות התורה כנון רב סיגלה בעבור התלמוד וזהו וואת התורה וכו' ממ"כ אי גלה הרב מנלין וישיבתו עמי או להפך או כאמר לרמוז שטגולה לשם חייב הוא בכל המצוות ואם נתחייב מיתה ממקום אחר כ"ד מביאין אותו וממיתין אותו או כאמר לרמוז למ"ש פרט להרב הרודה לתלמידו שאינו גולה א"כ למ"ש אחד מזיר ואחר שוגג מקרימים לערי מקלט וב"ד שולחין ומביאין אותו משם מי שנתחייב מיתה הרגוהו ומי שלא נתחייב פטרוהו ומי שחייב גלות מחזירין אותו לשם וזהו או יבדיל וכו' וואת התורה שלא היו קולטים כי אם על פי התורה כנו' א"כ עמ"ש פסוסרין לו שני ת"ת שם יסרגנו בדרך וזהו וואת התורה דלר"ת שהיה מדבר ע"י עצמו היה אומר וזה דבר הרוח שחול דין תורה :

פנים בפנים וגו' ירמוז למ"ש בילקוט סדר זה נראה ה' לישראל בפנים ויעפית למקרא פנים בכוניות למענה פנים שוחקות לתלמוד פנים מסבירות לאגדה וזהו רמו פנים מיעוט רבים פנים בפנים גם כן פנים רמו' לר' פנים הנו' וזהו מ"ש בחגיגה דכ"ו ע"ב וליואל ולבא אין שלום אמר רב כיון שיואל ארס מדבר הלכה לדבר מקרא טוב אין לו שלום משום דפנים וועפות למקרא ולשמאל הסם דאמר היואל היואל מה"ש למענה לפי שהמענה פנים בכוניות ולרבי יוחנן דאמר מש"ס ירושלמי לש"ס בבלי משום דמסיה סס' בבלי למענה שנתנה בכוניות וה"ט שנקרא הר אלהים ע"ש פנים וועפות שהן דין הר כזן ע"ש פנים שוחקות ע"ד ולב"ן פנים מחלב שהוא מורה על הסחוק בכוניות הן לשון ביוני פנים בכוניות הר חמד אלהים נגד פנים מסבירות ומה נמשך חורבה ושנאה לאו"ה והיינו הר חור"ב והר סיני ועיין במד"ר שנתן טעמים אחרים ושבעים פנים לתורה ועד"ה אלו הר' פנים רומזים לר' זיווני וז"ל וועפות אחר באחר בכוניות פנים באחר ז"ל מסבירות פנים בפנים שוחקות פני ז"ל באחר מלכות אשף עיני אל ההי"ס וראיתי אותם מקבילים ומקבלים האמת ואפשר לרמוז אותם לאלו הר' פנים ככתוב דבר ה' עמכם בהר מתוך האש יהיה עמכם בהר מתוך ר"ת יראה (היינו וועפות שהוא דין) ערכות (היינו שוחקות) בכוניות מסבירות הא"ש ר"ת האל אחד שאמרן א"כ ארכב פנים רמו' למ"ש סס במד"ר בים נראה כנבור מלחמה בסני כסופר מלמד בימי שלמה מראהו כלכנון כחור כארויס לפי מעשיהן בימי דניאל בזמן מלמד תורה :

ועושה חסד וגו' מלותי קרי מלותו כתיב פי' מהר"א בשם מהרא"ח בשם"ה כבד את אביך וגו' כאשר צוה ה'א ולא מר שהסכל מחייבך וז"ש מלותו שהסכל מחייבה יעשה אותה מלך מלותי שאני נותני ואפשר לי לפרש גם כן בהפך מלותי כמו מלותו רבה שהסכל מקבלו יעשו כוריות ובחשך במד' כך מלותי אף על פי שזין הסכל מקבלן העשו כוריות כמו מלותו ולרבי הכותב י"ל ע"י מ"ש הרמב"ם שהלך בעשותו מלוא אחת דווקא בכל פרטים ודקדוקיה כזה יחשב לו כאלו קיים כל המלות ועל ידה יוכה לעולם הבא ואפשר שאל זה רמו' ולשומרי מלותו אחת דווקא כמו מלותי רבים :

שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד וגו' אחר ר"ת אמת חסד דעת ולאפוקי מומנו של הושיע

שאמר אין אמת ואין חסד ואין דעת אלהים בארץ אנחנו אלה פה מעידים ומקבלים עלינו לעשות א"כ הסי"ת הוא אמת הוא חסד עושה חסד לאלפים הוא דעת ידע מה בשוכא ובהורא עמיה טרא והס' נ' עקרי הדת אמת שהוא מזוי חסד שהוא משגיח על בריותיו דעת שאין ידיעה חוץ מומנו גם ס"ת אמת חסד ד"ת רמו' שחיות מרע"ה אמת היא' חורת חסד וכבר רמזתי ע"פ אמת מארץ תלמח על בלועי קרח דשמעיהו רכב"ח

רבנ"ה משה אמת וזמרתו אמת והן עתה אני אומר שאמת זה הוא חסד וצריך דעת להכיר זה כי לאו כל מואף סביל דא והתבונן באתיות שניות של שמש ישראל יהיה מתלא משה יהוה"ה אלהיכו יהוה"ה ר"ת ניה אהי"ה :

ועתה ישראל מה ה'א שואל מעמך וגו' אמרו במנחות דמ"ג אל

פירש"י והתו' שם וי"ל עוד כי מה במילואה עולה מאה מ"ס ה"ה ומלאתי רמז למים מלאה ביו"ד בזה ק"ד כ"ד ע"כ וי"ל ואתנפל לפני ה' ארבעים יום ליליא בלא מס נקודה באמצע אתעביד מ"ס מסטרא דחסד וכו' :

פרשת עקב

סמיכות ואחנן לזוהי עקב תשמעון ידוע משח"ל היום לעשותם ולמחר לקבל

שכרם וידוע שבעל הגאון אומר הקב"ה עליו אין אני והוא יכולין לדור בעולם ועיקר סדר המלות שמקום האדם הוא לחיות בנועם ה' ולקבץ בהיכלו וא"כ מי שיש בו הגאון אעפ"י שיש בידו תורה ומע"ט הפלה חרס בידו כי אינו נכנס במחיצתו של הקב"ה וא"כ אינו זוכה לשכר אם לא בהיותו עניו וי"ס היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם היינו זהוה עקב וגו' שתהיו עניים וזוהי נחה שקטה חזירת הראשונים דפסוקים אלו סתראי זינהו דמהך קרא דהיום לעשותם משמע דשכר מלות בהאי עלמא ליכא ומהא דזוהי עקב משמע דבהאי עלמא ליכא אכן עפ"י דרכנויחא דהכל אינו מחמת שכר מלות רק מחמת הענוה וההכנעה שאינו מחזיק טיבותא לפנשיה וה"ט שהנדיקים תולין בזכות אחרים והקב"ה תולה להן בזכות עצמן וכו"ש בברכות דלכאורה כיון דכל מגמתם שלא ליהנות מזכותיהן ולכן תולין בזכות אחרים למה קב"ה תולה להן בזכות עצמן כמא' לא הועילו כלום בתקנתם אבל עם האמור נחא האמנם הן שתולין בזכות אחרים עיקר מחשבתם שמחשיבין עצמן גמי שאין ואין להם פה לשאול בשביל זכותם אכן קב"ה תולה להן בזכות עצמם היינו בשביל ענותותם ושפלותם ולא יגרע מאומה מזכותם כי כלאו הכי שכר מלות בהאי עלמא ליכא :

וזהו עקב וגו' אפשר לפרש כמ"ס מה שעשתה חכמה עטרה לראשה וגו' הרי

כי בעל הענוה זוכה לגד' חכמה וענוה ויראה וידוע כי אין יראה בלא חכמה דתכן אין צור ירא חטא אבל יש חכמה בלא ענוה וי"ס והיה עקב שהיא הענוה תשמעון את המשפטים פירוש עם המשפטים שהיא חכמה ושמרתם ועשייתם ע"י החכמה ושמרתם דהיינו מלת השמר ופן ואל הוא ל"ת ועל ידי הענוה ועשייתם מ"ע שלא תהיינו ולא תשוב מפני כל וכשכר זאת ושמר זאת אלהיך לך את הכרית ואת החסד כנגד מ"ע ברית היינו אחר נשבע לאבותיך ואת החסד היינו החסד שפועה עם בריותיו ע"ד משח"ל ישב אדם ולא עבר עבירה נותנן לו שכר כעושה מזה ואין לך חסד גדול מזה ולפי שראיתי שכר קדמוני חכמי הדרש אמרתי לקנות לי דרך אחרת וזהו כי ידוע כי והיה מורה על השמחה ועקב רומז לענוה ותרווייהו כריכי דהשמחה לבד אינו מספיק שלפעמים יודמן לו מזה שיש בה חילול כבוד שלו ויתבנים מלעשותה ולכן צריך מדת הענוה שלא יחשוב עצמו לכלום וענוה לבד נ"כ אינו מספיק כיון שאינו שונה בעשיית המזה לא ירדוף אחרים מדג על ההרים וגו' ולא כריכי תרווייהו ל"א והיה עקב בשמים אלה תשמעון וגו' ושמרתם וגו' מל"ת ומ"ע וכשכר ושמר ה' אלהיך לך את הכרית ואת החסד הכרית כנגד מדת

הענוה ורחסד פננד השמחה : את ה' אלהיך תירא אותו תעבוד וגו' פירש'י ולאחר שיהיו בך

כל המדות הללו וגו' ראיתי כספר פני דוד שהקשה אמאי לא פירש רש"י כאן על וכו' מדבק פמו שפירש על פסוק ולדבק בו שכתוב בסדר ראיה ולי נראה דל"ק מ"ם שם שם כתיב ללכת בכל דרכיו שבולל כל דרכי ה' ואיתתא לך ולדבק בו ולפני קא דרש אכל' כאן דידע בפדשות את ה' אלהיך אותו תעבוד ופשוטו תשבע מאין הרגלים לומר שכל' לרבות ת"ח א"ן זה כי אם כמו שאמרש שאלם כלומר שדביקות זה על הת"ח א"ק יהא נדרש כל הפסוק כל אחד ואחד לעצמו וכו' שיהא מזה ג"כ ליסבע בשמו יתברך דאי אפשר לפרש שגי דביקות לת"ח וע"כ פירושו כשהיה בו כל המדות ובשמו תשבע כי מה יתן ומה יוסיף אם ישבע בת"ח ועוד בכאן בתחילה מדבר על היראה ואין דרך לידבק במי שירא ממנו ולכן לא תיסק אדעתין לומר וכו' אפשר לידבק וגו' ראיו זה כי אם עבודה מעבודות ה' הנקרא דבקות לא כן באותו פסוק שמדבר על אהבה המקום ומדרך האהבה לידבק באהבו ושקיר ק"ל וכו' אפשר לאדם וגו' והנה עיקר דבקות ב"ק היא הענוה כי הנאה אינו דר במחלתו של הקב"ה ומכלל לאר אחת שומע הן שהעניו דר עמו וידוע כי אין אפשר לקנות הענוה אם לא חשש לו מדת הסכלות וגם לרף שיהא מוחל על פלגיו והוראה תמלא בלמי עניה וגם ענוה מחמא כלתי יראה וכלתי עבודה ולו"א את ה' אלהיך אותו תעבוד וגם בו מדבק פ"י הענוה אז ובשמו תשבע ואפשר עוד לומר במ"ס רז"ל אם רואה אדם שיכרו מחנה עלייך ולך למקום וכו' וילכס וכו' ופי' ההו' ראיו הכוונה לעבוד עבירה בסתר רק עלה טובה קמ"ל שפי' נסתר לבו ולא יתקף ויטוב אל בוראו ואפשר שז"ס פי' כהיות כל המדות הללו כן מוכסח לו שלא ישבע ואפשר שלום כמחון רש"י ז"ל :

א תאמר בלבבך בהרף ה' א אותם וגו' כי לא בצדקתך וגו' ראיו

טואל מאי כ"מ אם ירשו מחמת זכותם או מחובת הנזים ואפשר כי ידוע כי השכיר שלא פסק עם בעה"כ ולעת ערב נתן לו שכרו אף אם נתן לו יותר מן הראוי לו טוב אינו יכול בעה"כ לחזור בו ולתכוע מה שיתר לו וכו' כולו אם לא שפירש לו קודם שיתן והכל כפי תבואו או לזאת כי הנה שכר מנחם בהאי פלמא ליבא וכו' ופ"ט אי למטי להו השכר לידן שוב אינו הולך וחוזר למשמיה מיהב יתני משקל לא שקלו וא"ק אחר שגייע שכרו לידו ישעה מה שלכו חפץ ויתרשל מעבודת ה' וכבר כתבתי למעלה כי ישכר המפרסם שעליו הכתיבו יתברך היינו בשכר ההלנעה והענוה ולו"א אל תאמר בלבבך וגו' נדקתי פירוש נשכרו הביאנו ה' לרפת כי אם ברשעת וכו' ופ"ט שאלם יאמרו כן והיה נכון לכם כטוח שלא יגלו ממנה לעולם ויתרשלו מעבודת ה' בעת גלותם והיה לכם הרעועת באמרם שנטל שכרן סמך להם :

ואכלת ושבעת וברכת עיין במ"ס נזה"ק עד לא יכול כר נס ואתמלי כריסיה לא יכרך לקבה"ו אלא אפילו לא אכיל

ב"כ אלא כוית וכו' וקשה ס"ס הא כת' ושבעת ואפשר במ"ס הרב עמק המלך הביאו הרב סו"ב ר"ס ברכות וז"ל האוכל ככוונה בברכת הברכה מחקן כינויות כשמותו וגם הכינויות הנעשות בנשמת אביו ע"כ ואפשר לזה כיוון זה"ק דהיינו ואכלת ושבעת תשבע בפסך בלחמית בלוות הקדושה וע"י מה ע"י הברכה והו' וברכת את ה' ופסיר מניין למימר ומדאורייתא לא כפי שביעה וכו' ויון קרא לרף אוכל לטוב נסך וגו' כלומר להסכים בשמו ולהליתם ולהחזיר כינויותיה ע"י הברכה ובטן רשעים וגו' מלכר שאינו

מחקן הנילוות שהרי אינו מדרך גם זאת אם יש לו איזה כליזן קדושה פגמו ומחסרו
וזהו מחסר וכן יוכן קרא ברכת ה' היא מעשיר וכו' מידוע שהאדם מוכרח להתגלגל
פעם ב' אף לחסרון הכוונה והנשמה בדואה לעה"ז היא ענינה וזהו ברכת ה' היא מעשיר
הנפש ותשלימה בשלישת העושר המיוחד לה ולא יוסף מעד ועצב הגלגול כי הברכה
מתקנת תיקון הנפש :

שמעתי שמעתי ה' הלבנו אחי בפרשת והיה אם שמע לא כתוב בכל מאורכם
בכתו בפרשה ראשונה ויחיד דברים לא שכיח שמעוב חביב עליהם יותר
מנוכח כמו יחידים ואני הרל לדירי א"ס ע"ס בברכות בתי ולקחתי דגני ואספת דגנך
ל"ק כשהן עושין רש"מ כאן בשאין עושין ועוד איחא התם בתי ועמדו זרים וגו' ובתי
ואספת דגנך לק' כאן בשעושין רש"מ כאן בשאין עושין ובת' רש"י שם ואספת דגנך
בשאין עושין רש"מ והקשו המו' שם דאומה פרשה בשעושין רש"מ היא דכתי' והיה אם
שמע וגו' ויגדלו דמיידי בשעושין ואין עושין לגמרי אמור מפתהביון דאין עושין דכתי' של
מקום כ"כ להכי לא כתי' בכל מאורכם :

ולמדתם אתם את בניכם וגו' אחס איתיות אמת סיהיה תורת אמת
והוא ע"ד מה"ס ודובר אמת בלבו
כגון רבי פלוני הנזכר בגמרא וכן תמצא בניכם לדבר כס ר"ת כלב ויהיה מלת את
לרבות האב דכמעשה אבות יעשו בניו וכן ר"ת את בניכם אב ותורת אמת היא תורה
לשמה וגם המלמד יהיה לשמה ע"ד מה"ס כי שפתי כהן יאמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו
פי"ו נ"י ק"א ע"ד מ"ס רז"ל אינו דומה שונה פרקו מאה לשונה מאה ואחד וגם שילמדו
באמת שלא יהיה מכלל ארור עושה מלאכה ה' רמיה והלמד נ"כ לרוד מיהיה כו' ב'
מדות הללו ואז תורה מחורה על אכסויא שלה ומהיה מזהיה אגל' לדבר כס בשבדך
וגו' שנס בשחמו ישן יהיה לומר ובוה א"ס מה שלא דיבר הכתי' כלשון נסתר כשנתם
או כלשון רבים כשנתכם ועוד בשבדך שאלו הוא כוונן שכינה היל"ל וכלכתך לשבד כמו
וכלכתך בדרך הן אלו פירושים אחרים ודרשת רז"ל יסוד ועיקר וזהו שאמר"ל אתם
קרויים אדם ראוים ע"י אדם שהיא תורת אמת קרויים אדם לאפוקי או"ה עכו"ם וימינם
ימין סקר ובמ"א רמותי במלת אדם ד"ת אשר מולעת מה שכן אמרו שלשם המה נפלאו
אברהם משה דוד ע"ה :

פרשת ראה

ראה אנכי ע"ה עולה רפ"ח וכן היום ברכה גי' רפ"ח וזאת הכהנה אשר כרך
משה אל כל ישראל לקט ולגבר נזיבות הקדושה שפלו אל תוך
עמקי הקליפות כידוע וכו' נעשו להם סם חיים וזהו ברכה ואם ח"ו לא וכו' נעשים
להם סם המות וזהו והקללה אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה ויאמר ראה אנכי
ענ עונה וישב בתיבה ויספרה גימטריא ע"ג רפ"ח הכינה ע"י תורתו וגם חקרה
ויאמר לאדם :

אחרי ה' אלהיך תלכו פרש"י הדבק בדרכיו וכו' קשה דבשטות הקשו וכו'
אפשר לאדם להדבק כשכינה אלא שלך אחר
מדומיו וגו' ואחרי רש"י קבע דרכיו כאן על לבו מדבקין ואפשר דק"ל לרש"י אחרי לא
אמרו בגמרא על וכו' מדבקין כמ"ס הקרא דואחם הדבקים ויחיד דהכא בתי אחרי
ה"א תלכו כי מדרך הדבק להיות לפניו ולא לאחור א"כ וכו' מדבקין בא לומר הדבק
בדרכיו ואח"כ דעיקר דרשא זו מרישא דקרא אלא דרש"י בא לומר דאי אפשר לפרש הכא

ובו תדבקו כמו שפי' ע"ס ולדבקה בו ואמת אנכי כי עיקר הדברות היא מדת העטות
וכן המלא בכל המדות שמוז'ל בדרכי ה' שכולים מורים על העטות לנמול חסד
לבקר חולים ולקבור מתים אלא דק"ל אמאי לא דרשו כן בדמויות ע"פ ואמת הדבקים
עד שהוכרחו לפרש במסוי' בתו' לת"ח וכו' ועוד ק"ל על דרשה זו דא"כ הול"ל ואמת
הדבקי מאי הדבקים וי"ל דק"ל דכל ישראל קדושים הם ואם אפשר להיות דבקים למה
לא יהיו בולס ולז"ל וכי אפשר אפילו אחד מהן לירבק בשכינה זה המשיא וכו' ובסוג
זה אי אפשר לזייתם כולם דבקים בת"ח כי לא תהיה כרחה ועמה עלה בדעתי לרמוז
באותו פסוק ואמת הדבקים את"ס נוטריקון מרכיו את דהיינו ממה שאמס מרבים את
דהיינו ת"ח חיים כולכם היום או על דרך זה מרכיו את הדבקים הא' שכלו לרבות
ת"ח חיים כולכם היום או על דרך זה מרכיו את הדבקים ה"א שכלו לרבות ת"ח חיים
כולכם היום שכן מצינו בשמעון העמסני דרש כל אתין שבתורה כיון שהניע לאת ה"א
תירא פירס אמר בשם שקבלתי שכר וכו' וכבר חכמים הנידו מ"ס כהאי את דפרש ולא
באחרת שאין דרך להסוות מורא בו למורא שמים וא"כ י"ל על ר"ע דבמה יפה כמו
לדורסה ואפשר דרדים נוטריקון תיר"א את תורה ה' אלהיך והכוונה ע"ד משר"ל
ומקדשי תיראו לא מן המקדש אמת מתירא אלא ממי שאסיר על המקדש אף כאן לא
מן החכם אמת מתירא כי אם מן התורה אמת מתירא וזה מרכיו את הדבקים בה' שהוא
החכם הוא מן הדבקות בה' שהוא התורה א"כ את"ס ר"ת אשר חילעת מה הן ככה
שאמרו אבות העולם אברהם רחמא משה רשאי מהימנא דוד מלכא ויהיה העטות או
מלך דבקות בה' דוקא ולא מזד שאין לו כח לנצח הקמים עליו לרעה דלא חין לו
שכר בעמלו :

את הברכה אשר תשמעו וגו' קצת אומרו בדרכה המירה על הודאי
ורס"י פירס אותה ע"מ וכו' וק"ל לפירושו

לפי מאי דק"ל כל דיבור סיגא מפי הקב"ה אפילו ע"ת אינו חוזר דכתי' הרף ממני וגו'
שנית שלא אמר בברכה ועצית כמ"ס בקללה וסרתם ג' אומרו ראה לשון יחיד ד' מלת
לפניכם קצת ההכנה וזהו ראו לומר לכם וי"ל דרזון הכורא לשמוע למצותיו ומחשב לנו
לדקה אף קודם עשייה וזה לכא אל תכלית המבוקש והיינו עשייה עד מצוה גוררת
מצוה וזהו חסד אל עמנו שנס בשמיעה לכד קובע שכר וגם מחשבתם הטובה מחשב
למצוה וכמו שמצינו אם בחקותי תלכו ואת מצותי תשמרו בשמירה לכד ונתתי בשמכם
בעתם ואף בלתי עשייה לגמרי נותנין לו שכר כעושה ע"ד אומרו יס באלם ולא שכר
עבירה וכו' או כמ"ס חשב אלם לעשות מצוה וכאנס מע"ה כאלו עשאה ולא כן בעבירה
דמחשבה רעה חין הקב"ה מצרפה למעשה וא"ס ראה אלכני מתוך ונו' ברכה וקללה כנגד
מצוות ועניות את הברכה אשר תשמעו ר"ל כאשר תשמעו אפילו קודם מעשה ובקללות
בעי' חרתי שמיעה ועשייה ואינו כפנס על שמיעה לכד ולא די בשמיעה לחיד וגם בעשייה
לחוד בלא שמיעה שאם בא לידו כהעלם בנתיים יו"ס אם לא תחממו וסרתם תרמי או
בענש וכו' בישראל וז"ל לפניכם ולא לפני או"ה ודאיה ממאי דכתי' מחמם אחיך יעקב
וגו' ולא עשה כפועל רק במחשבה וכן מחשבתה הסוכה אינו כלום כמה שאמרו ברדיו
ועד מעלי שמשא הוה משתדד לסיבותיה ולישכב עלת ראה לשון יחיד אפשר לרמוז
לסיוטם ערבים זה לזה וזה אמר ראה אלכני אני נותן לפניכם בכללות ואני נוכח שמי
שארצה :

לא תאכל כל תועבה פרס"י כל שחשבתו לך ס"ס דרס חיון הכבוד וגו'
כסל דשר בחלב וגו' י"ל יחזי נקט דרס חיון בכור
זכר בחלב ב' כתובים הכהין באחר דהנה בפרק ב"ה יתא' אמר רב אשי ריבין לנכר
בחלב

בחלב שאסור באכילה שנאמר לא תאכל כל תועבה ופירש"י כל שתיעבתי לך בין שבה בעבירה וכו' ובספרי איתא ר"א מנין לזרס און בבכור שנאמר לא תאכל כל תועבה ע"כ ולא קאמר בשם רבנן דאף בשם רש"י סס בין שבה בעבירה וכו' נר' דגם בבכור ס"ל כן דאף שבעה המוס בלי עבירה כגון עשאו גוי לא ישחט עליו והירמשה שלימה שגיו שחט עשאו גוי שישחט עליו בעובדא דקסדור ההתירוהו חכמים ועוד דרשא דרב אשי כמאן לא כר"א שהרי לא אמר כי אם זרס און בבכור ולא כחכמים שהרי אמרו דגם בפסולי המוקדשין הכתוב מדבר ועוד מנ"ל למדרש בהא קרא לבשר וחלב אינו כי אם על זרס און בכור למ"ד או לפסולי המוקדשין למ"ד ולהכין הענין צריך לבאר החו' בכבודות דל"ד ע"א ד"ה ומי קנים דר"א וכו' וא"ת דבספרי ס' ראה תניא לא תאכל כל תועבה אלמא מדאורייתא אסור וי"ל דבסמוך אשכחן לה קנסא לרבנן דסבדרי כאחרים דרש"י ההם בפסולי המוקדשין הכת' מדבר או בכ"ח וכו' ע"כ והנה סכרת הס"ס בכאן דר"א קנים לעולם אף כשל בו מוס אחר וחכמים ס"ל דאם כשל מוס אחר מותר דכל עיקר מוס בבכור אינו אלא קנס וע"ז נקטו והרי בספרי תניא מדאורייתא אסור והיא סכרת ר"א דספרי ונימא אף כאן ר"א דאורייתא קאמר ולעילס בני מדאורייתא אסור ותירלו וי"ל בסמוך וכו' דא"א לומר דר"א כאן דאורייתא קאמר שהרי רבנן פליגי עליה דר"א וסבדרי כאחרים דספרי דפסולי המוקדשין דיוקא קאמר קרא ובכביר קנסא מינה נשמע לר"א דבדיון קנס קא משתעבי ולעולם דקאמר היינו רבנן דמדאורייתא כנפל בו מוס אחר ישחט עליו דהוא קנים לכולם וחכמים פליגי עליה ואמרי דהמים בבכור כל עיקרו אינו אלא דרבנן דקרא דלא תאכל כל תועבה בפסול וכמ"ס בספרי ולזה כנפל בו מוס אחר ישחט עליו היולא מן האמר דר"א ס"ל דהמוס בבכור מדאורייתא מלא תאכל כל תועבה ל"ס נעשה בידים ל"ס ע"י גוי או קטן דדריש כל שתיעבתי ורבנן אפילו נעשה המוס בידים ישחט עליו מדאורייתא והטעם דממון כסן הוא וקנסו אף הנעשה לפעמים ע"י גוי ולא התיר רק הנעשה מאתו או ע"י גוי שלא מדעת אף רב אשי נראה דס"ל כל שתיעבתי אף בכ"ח ולזה נתכוון רש"י בפרק כ"ה בההיא דרב אשי כגון זרס און בבכור למפיק לה מכל שתיעבתי לך והוא שסיים בין שבה בעבירה וכו' ודלא כחכמים דסבדרי אף הנעשה בעבירה ישחט עליו וקנסו לפעמים אף על הנעשה שלא בעבירה ובההיא דקסדור שהלך זרס בכורות אחרים אסרוס .

ובזה יובן מ"ס החו' בפרק כ"ה דקט"ו וקסה היאך אנו אוכלים חלים וכו' וא"ת זרס און בכור ליחסר אפילו זרמו גוי וי"ל שסווהו לקדשים שהוממו כבדי ובאיל א"כ אינו דבר מתועב עכ"ל והנה כבר הוכחנו דרבנן דפליגי עליה דר"א ס"ל דאף מוס הנעשה בידים מדאורייתא שרי כיון דבכור ממון כסן הוא ועל זה מקשו והרי בכור דבר מתועב הוא לזר א"כ אפילו הגוי זרס און דהוי ממילא ליחסר מלא תאכל כל תועבה ונרחיב הענין יותר כי הנה רב אשי הוליר ענין זה של בכ"ח מזרס און הבכור דהוי דבר מתועב א"כ לרבנן נמי גילף בכור מפסולי המוקדשין של הדבר המתועב גם בכור בכלל כזה ואמאי לא דרשי כל שתיעבתי לך רק בפסולי המוקדשין ותירלו וי"ל א"כ אינו דבר מתועב פירוש כיון שהמוס בבכור לפעמים אינו מתועב ומותר לאכלו אם כן למה יקרא מתועב ולכן גם הנעשה בידים מותר וכל שתיעבתי לך אינו אלא בפסולי המוקדשין :

ובזה יס ליישב בשם הרא"ס ו"ל להגילו מתנינו דכו למעלה והוא ו"ל הכא הכיא דברי החו' הנו' ובתכ ע"ז וז"ל דמאן לימא לן זרס און בכור אפילו ע"י גוי שרי סיבה נחשט נמימו ויאכל הרי רש"י ו"ל חולק ע"ז כחולין ובתכ בין שבה בעבירה וכו' ומה שתי' דרחמנא שרייה וכו' איכא למימר דקרא בפסולי המוקדשין שנפל

בזמן מים איירי אבל היבא דהפול כהן מוס ל"ס ע"י ישראל ל"ס ע"י גוי אסור דדבר
 סתעבתי לך הוא עכ"ל וכוונתו דמא' לימא לן שאינו ככלל בכלל פסולי המוקדשין וכמ"ס
 ואף לפי מ"ס החו' ז"ל שוייבהו דחמא לקדשים וכו' לא מפני זה נאמר דשרי להטיל
 בהם מוס בידים או אפילו על ידי גוי דחמא לא התיר רק כנפל מאליו אבל העושה
 בידים אף ע"י גוי עדיין בקדושתו וליהוי ממועב כפסולי המוקדשין ובאמת ז"ל ע"ל
 המקשים על הרא"ם ז"ל ומה ש"ס למדן על קושית הרא"ם ז"ל הוא דסברת חכמים
 לחלק בין בכור לפסולי המוקדשין משום דבכור ממון כהן הוא ומשום הכי אינו נקרא
 תועבה :

והנה ראיתי להפ"ח ז"ל י"ד סי' ס"ד הביא דיבור החו' הנו' וז"ל וכבר כתבו החו'
 בבכורות דאנן כחכמים דדריש האי קרא בפסולי המוקדשין או בב"ח כדאיתא
 בפ' כ"ה ע"ס ולא הבינוהו דבריו דהחו' לא כתבו דבר זה ואנן קי"ל ואדרבה ב"ד
 הוסיפו להקשות וז"ל וא"ת והרי מקשה תלמודא מ"סרס אונן דהוא דאורייתא וכו' ותירכו
 ועו"ס כן אמת דבסוף דבריהן כתבו א"כ האי דספרי אסמכתא בעלמא וקודם זה הניחו
 שהיא דאורייתא והו"ד ידו נטויה הפ"ח ע"ס הביא דברי הרא"ם הנו' והקשה עליו מההיא
 דקדור דמסיק דהרא"ם לא ראה המשנה ולא הנמרא דברכות ע"כ וזה אינו וכמ"ס ומה
 שפ"ס הפ"ח על דברי הריב"ש ע"ס יש לי להשיב כשאל מחילה ממנו ועזר אלהי והוא
 כי הריב"ש ז"ל כתב ששאלוהו על החלב שמינין בסדקי החבית כדי לחזקו ופסק שמות
 ואף למ"ד אין מבטלין איסור לכתחילה דאורייתא מאחר שאינו מתכוין לבטל האיסור
 אלא להחזיק החבית והביא דלאו מכלי מדון דא"כ למ"ד אין מבטלין איסור לכתחילה
 דאורייתא מה הועילה הנעלה והלא אפילו היה כמים לבטל פליטת הכלי עדיין המים
 אסורים וחזורים ואסורין הכלי הנעלה ואין כאן הכשר אלא שאין זה נקרא מבטל איסור
 לכתחילה כיון שאין כוונתו אלא להכשר הכלי ע"כ והרב ז"ל חסם עליו ואמר וכל דבריו
 אינן אלא דברי תימה דהא מילתא דפשיטא דאפילו למ"ד אין מבטלין איסור לכתח' מדאורייתא
 מודה ש"ס עבר וביטל ערי אף מדאורייתא וא"כ מאין הרגלים לומר שהמים אסורים
 וכו' ולא ידעתי מה טעם ומה סברא מא' הרב ז"ל ע"כ ולדודי כפי האמת יש סברא
 לזה ונראה לעין דפשיטא שמימי העגלה מותרים כשיש בהם פליטת הכלי
 או כנגד כל הכלי וענין כלי מדון הוא לכתחילה ולא ימנע שיהיה לכן דין המים שהעגילו
 בכן לאסור או להיתר אם נאמר להיתר אי אפשר שהרי קי"ל אין מבטלין איסור לכתח'
 ואין יאמר ה' בטלו איסור הכלוע בכלי כמים והמים מותרים ואין לך לכתחילה גדולה
 מה אם מאחר אסור לכן המים שהעגילו בהם א"כ מה תועיל ההעגלה והרי המים
 אסורים וחזורים ואסורים הכלי אלא ודאי כיון שאינו מתכוין לבטל אף לכתחילה מותר
 שהרי כלי מדון אינו מתכוין רק להכשיר הכלי והמים ודאי מותרין היו כדון כל ההעגלה
 ובה זוזא לה תמימה הפ"ח והגם דהוא ז"ל מודה לדיו של הריב"ש אבל רצונו לומר
 כותיה ולאו מטעמיה אבל אכן תנינא בותיה ומטעמיה וכ"כ הרשב"א ז"ל בתשובה סימן
 נו"ה וז"ל שאין אומרים אין מבטלין איסור לכתחילה אלא בשמבטל האיסור ואוכלו
 אכל לסחוט האיסור ולהוליכו מן הדין היתר אין זה מבטל את האיסור אלא מבטל
 את ההיתר ומפרים ממנו האיסור ש"ס לא כן ביטלת כל תורה הנעלה ולינון עד כאן :
עוד כתב הפ"ח על מ"ס הרא"ם שהחזיר לא הקירה אלא כנפל בו מוס מאליו וכו'
 דאין סברא לחלק בין גפיל בו מאליו או הפילו בו אחרים וזה אינו סהרי מצינו
 לר"א דמפלגי בין גפסא מאליו ובין עשאו גוי אם כן אף לסברת חכמים אמאי לא
 מפליגין :

עוד כתב הפר"ח עמ"ס הרא"ם על הרמב"ם דפסק בנכור שהוא קנסא וכו' וז"ל
 באלו הרמב"ם למראה עיניו יפסוט ולשון זה מבוחר בש"ם וכו' ע"כ והנה כבר
 הוכחנו שר"כ אש"י ס"ל כר"א כל שתיעבתי ופקיל וטרי תלמודא בדברי רב אש"י פירק
 כ"ה דקט"ו ודאי שלילכה כחכוון וכ"פ רש"י ז"ל שהוא דאורייתא וכו' דפסרי ועל
 זה הקשה הרא"ם מה היה לו להרמב"ם ז"ל דפסק בנכור שהוא קנסא ותירץ דפסק
 באחרים דפליגי עליה והוא דוחק ומדע שזאת היא כוונת הרא"ם שהרי אף אם נאמר
 דאשתמיטתיה הנמרא ח"ו וכמ"ס הפר"ח קשה עליו טובא שהרי הוא הקשה מהספרי ובידאי
 שהיא סברת אחרים ועכ"ז מקשה לפסק הרמב"ם ודקארי לה מאי קארי לה אלא ודאי
 כמ"ס והיינו שטעמא שדחק הרא"ם הוא בראותו סברת רב אש"י ופסק רש"י ז"ל כר"א ושוב
 ראיתי להרב המ"ל שנס הוא חפס על הרא"ם דפרט זה של פסק הרמב"ם וסוף דבריו
 כתב ובכר הקיפוטו בחפלות כחנורו של יבכאי והמניה פס כתב וחבל על דאכדיו ועוד
 כתב הרב ז"ל שם אם קשיא על הרמב"ם הוא מפסולי המוקדשין פח"ד וז"ל וכן
 קדשים שהטיל בהן מום האוכל מהן כוית לוקה והרי בכלל כל תועבה עד שיוולד בהן מום
 אחר ויאלכו במום ע"כ וזו היא סברת ר"א דספרי והוא דבר תימה שאין לא ק"ל הכי
 וכמ"ס הוא עצמו כ"ה בכורות ואם הרב רוצה לחלק בין ככור לפסולי המוקדשין לא ידענא
 מהיכן הוליד זה ע"כ ותימה שהרמב"ם פסק בזה בכורות באחרים דאין לא ידענא
 ואחרים בספרי הן שחילקו בין ככור לפסולי המוקדשין שר"א אומר מנין לזרם אהן
 בבכור שנא' ל"ה כל תועבה אחרים אומרים בפסולי המוקדשין הכתוב מדבר נאמר באן
 וכו' הנך רואה דאחרים מחלקים בין ככור לפסולי המוקדשין דככור לא קרינן ביה תועבה
 כיון דממון בהן הוא ואם רוצה הכהן נותנו או מוכרו לישראל ובפסולי המוקדשין אם הטיל
 בו מום ל"ס ישראל ל"ס נוי אסור מדאורייתא לא תאכל כל תועבה כתיב ויטפול בו
 מום אחר ישפט עליו ובההיא דחכמים דפליגי עליה דר"א בבכורות ועיין בכ"מ ואין סברה
 לומר בדברי רב אש"י מנין לכפר בחלב דקאמר שהיא אסמכתא בעלמא שאם כן איסורא
 דאורייתא מכלל וא"ת מנ" לא תכשל דכתיב א"ב אחאי אנטרין האי אסמכתא אלא ודאי
 מדאורייתא קאמר :

וראה ראיתי למוהר"ם אלנאי ז"ל בזהב סבא שהקשה עמ"ס התו' אש"י אינו דבר
 מתועב ומי דחקה בכך ונימא דאע"ג דתועבה היא שאסור לזרם אהן ככור
 מיהו נזרת הכתו' דמותר שהרי קדשים שהוממו וכו' יע"ס והנס שכבר הוכחנו שהוכרחו
 התו' בכך לומר א"כ וכו' עכ"ז לדברי הר"מ מהר"א היכן מצינו פסוק גזור להיתר מים
 הנעשה ביזים ואם היה פסוק זה בנמצא מי דחקה להתו' לומר אי הכי ליקטי מאי
 קציא מעיקרא ולימסר וברי נזרת הכתוב היא וקשה לר"א דאמר לא ישחט עולמות :
עוד כתב הרב הנו"ע על התו' שכתבו כל שתיעבתי לך וי"ל דשרי רחמנא קדשים
 שהוממו וכו' א"כ אינו דבר מתועב ע"כ ואין להקשות כיון שאינו מתועב לאכילה
 אף שנעברה בו עברה א"כ לזרם אהן בבכור אף שנעברה בו עברה יאכל ואין חנך
 הכורס אהן בבכור לא ישחט עד שיפול בו מעם אחר ע"כ ובעיני יפלא דהנעשה הזאת
 של זרם אהן בבכור אינו אלא קנסא בעלמא מכל דאורייתא מותר וליתר דכתבו התו' הוא
 דאורייתא דאין חנך כהן שיעיב הוא דאורייתא :

וכי יהיה בו מום פרט"י מוס כלל פסח ועיר פרט כל מום רע חור וכלל
 פרט"י וכו' רב"ס בספרי וז"ל יכול יאכל ויזין כשחטים במונח אכל
 נשחט עליהן בנכולין ת"ל פסח וכו' והנה כל מום שאינו קרב לגבי המונח נפדה בו
 ונשחט להדיח חוץ מנ" זקן וחולה ומנוס וכל מום עובר שאינו נשחט ולא נפדה וכו' כ
 הר"ם בהלכות איסורי טובא ואפשר שזו היא סברת הספרי יכול אחר שכתוב אומר
 כל

כל מוס דע המורה כל מין מוס שאינו קרב למונח יסחט עליו בנבולין ת"ל פסח וכו' לא יסחט בנבולין כי אם פסח ועור דומיין ומיס עובר ע"נ המונח אינו אלא דרכין מסיס הקריבהו נא לפתחך :

לטען תלמד ליראה את ה' אלהיך כל הימים איתא בספרי

מביד שהמער

מביא את האדם לידית תכל הימים בין בארץ בין בח"ל ע"כ והנה דברי השלם הוא ק"ל חדא דת"ס מזה וזמל מלות ה' שבה ילמד ליראה ב' כל הימים יתירא וע"ז אריך אני להקדים מ"ס בש"ס ע"פ הביא את כל המעשר וגו' אשכחיה ר"י ליוקא דר"ל א"ל פסוק לי פסוקך א"ל עשר מעשר עשר בשביל שתעשר מכל הא"ל ויל נסי א"ל מי שרי לנסויו א"ל הכי אמר רבי יוחנן חזן מזה שנאמר וכו' ולפי שיקשה לאדם מה זה ועל מה זה התנה הקב"ה הנסיון כל עיקר ועוד כשאין מעשר נוהג כמה יתעשר לזה אמר לטען תלמד וגו' והוא אומרו הספרי מביד שהמער מביא לאדם לידית ת"ת הכוונה כי מזה נז"י שבה חיסרון ביש ומטעם זה מותר לנשות וממנה יתלמד האדם ליראה ויבא לירי ת"ת הכולל כל המלות חזו כוונתו מלות המעשר מביאה לאדם לירי ת"ת היבא רמזיא אבל הנסיון שבה שאינו כי אם ממלות ה' הוא שיביא לאדם לירי ת"ת וירשינו מכלל דעשר מעשר וס"ת כמו שהמער אינו נוהג אלא בא"י כן יהיה בת"ת כל הימים בין בארץ בין בח"ל :

ונתת את הברכה פי' רש"י ית מברכיא את המברכים ע"כ עיין במפרשים

איש איש ממקומו מ"ס בזה וחלקי ה' אמרה נפשי כי

פשטיה דקרא שמרע"ה יתן הכרכה כפה מלא על הר גרויס ולא מצינו שפעה כן לו"א בתרגומו ית מברכיא ולפי שעדיין יש לטעות ומברכיא היינו המברכים ולא הממברכים א"כ כרי שלא נטעה לטעות לפירוש הפירוש הוא ברכות הרבה וכמ"ס למעלה ברפה וקללה ברכן זלוטין לו"א את המברכים :

הרא"ם ד"ה אי אפשר לומר תקדים שכבר נאמר וכו' אבל מ"ס פה מקדשו הקדש

עליו וכו' להקדש כפי טובת הנאה שבו ובפרק המקדים שדה פי' מקדשו אתה הקדש עליו להעלותו בדמים ויתן הנאה לכסן וז"ע עכ"ל אחר המחילה שותיה דמר לא ידענא שסם פירש לפי הענין של המשנה השנייה בדרמי כהנים וקתני עלה הבכור בין תם בין בעל מוס מחרימין אותו וזכיר פודין אותו אומדין כמה אדם רוצה ליתן בבכור זה ליתנו לכן כמו או לכן אחותו רבי ישמעאל אומר כתוב אחד אומר תקדים עליו וגו' ולכן פי' שם שיתן טובת הנאה לכסן וכאן דכתיב תקדש וסתם הקדש לבד"ה פירש וכו' והפירושים דקדו יחדו ועיין ספ"ח דערכין כפי' הרע"ב שפירש הקדש עליו להעלותו בדמים שיתן טובת הנאה כמה אדם רוצה ליתן עד כאן סתם הדברים ולא פירש למי יתן טובת הנאה אם לכסן או לכה"כ דשקולים הם והכל לפי הנדור :

פרשת שופטים

ראה ראיתי להראש"ע ז"ל שנתן שמיכות לזה עם הכתוב למעלה איש כמתנת וגם

אני אענה חלקי במ"ס בכתובות דק"ה קרנא הוא סקיל אסגירא מוצאי ואסתירא מחייב וראין דינא ומסיק סם שהוא שפר בטלה דמוכחא וכתבו החוספות סם כשאין גדיינים כמה להתפרנס מוטל על הציבור לפרנסם ולזה נסמן איש כמתנת

ידו לסופטים וסוטרס לומר דכשאין לו מה להספרנס' זריבין לפרנסו או מהכפלי דינס
כמו קרבא או משל זיכור בדברי הסוס' א"כ למאי דק"ל כוסין על הדקה ופסקי מרן
בי"ד סרמ"ח וברבא דכפיה לר"כ ושלל מניה ד' מאה וחצי וכתבו התו' דאכפיה בדברים
או שאני הכא דאיכא חרי לאזוי לא תאמן ולא תקפון ולפי זה יבא הסמיכות על כיון
כמתנת ידו סתיה הדקה סופטים וסוטרס חמון לך לכפות בתירון סב' של התוספות
וכפסקי של מרן :

שופטים ושוטרים תתן לך וגו' י"ל מלת לך דהוי יתור נפיש ואפשר
שזריך ב"א למנות סופטים ושוטרס :

בספרים שכתבו והם אלו שניים עינים דגלים ידים כליות נוטריקון שערך שכל גוף
האדם ונשמתו כלויים בהם שניים לאכול דבר טהור וסעודה מזיה ואם לא זכה אוכל
דבר טמא עינים רעות חרי סרסירי ענינה נינהו ואם זכה מאיר עיני חכמים בהלכה
דגלים ממהרות לרוץ לדעה ואם זכה יגמול בכן חסד ורגלי חסידיו ישמר ידים שופכות
דם נקי ואם זכה ויהי ידיו אמונה בנתינת דקה וכיוצא כליות הם קשר גדול לכל איברים
החיזוניים והפנימיים כליות יועלות לכל אשר יחפון ולהם זריך כל אחד למנות סופטים וסוטרס
לכל יסו אחרי הכל :

לבלתי רום לבבו מאחיו בספרי איתא משל אחיו ולא משל הקדם הניא
הרב חיד"א כח מת אבך וכת' שזריך ישיב וראיתי

להרב אהלי יהודה למוהר"י נבאר ו"ל כבז דדיק מדלא כתב על אחיו לרמוז נמי שם אין
לו גדלהו משל אחיו כדרשין גבי והכבד הגדול מאחיו ע"כ וא"ל דדרשה זו אין כאן מקומו
דכאן בא הכתוב ליתן טעם על רבוי כסף וזהב ור"כ מה שייכות יש כאן לגדלהו
משל אחיו ותו דספרי למה קטט השלילה ולא החיוב וכך היה לו לומר גדלהו משל אחיו
ומתילא משתמע ולא משל הקדם ולזה אני אומר כי פסוק זה בא ליתן טעם הונאת
לכלתי רום לבבו דלפעמים יש עני ומתנאה והקב"ה סובלו ולזה אמר העפ"י שאמרתי
לו וכסף וזהב לא ירבה לו לבלתי רום לבבו אותו המעט עצמו לא יהיה משל הקדם
כי אם מאחיו שהם יספיקוהו מים מזון ובהיותו נהנה מהן וזריך להן ודאי שלא ירום
לבבו שם יתנאה עליהם פסקיה לחימה מנייהו ס' דבר כפי הספרי לא בא הכתוב
כי אם לאסור לו שלא יהנה מן ההקדם ואפילו אותו המעט לא יהיה אלא משל אחיו
והטעם כאמור ולא דמי לכבד שזריך אחיו להעשירו דהתם הטעם הוא שאין הנבואה סורה אלא
על חכם נביר ועשיר :

פרשת כי תצא

כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו וגו' ס"ח גי' חסדי לרמוז
שהנלוח שתבנה במלחמה

הוא חסד ה' אליהך ולא תאמר כחי ועלם יד עשה לי את החיל הזה וראיה ממלחמת עמלק
דכתיב והיה כאשר ירום משה ידו וגבר ישראל ופיר'ל כשישראל מסתכלין כלפי מעלה
ומסתכלים את לבם לאחיבן שבשמים היו גיבורים ותדע כי לא בלדקדק ניגזר זה
שאין כדאי לזה סהרי וראיה בשניה אשת יפת תאר וחשקת בה וגו' והסתרתי אותה לך
שאני יודע שאינך יכול לעמוד בנגד יצר הרע וכמסר'ל מוטב שיאכלו כשר תמוזות
ולא כשר בכלות :

וראית בשביה וגו' בפסוק זה יש בו ראיה חסידה לקיחה ר"ח רחל כי איתא
במדרש כשגלה גבוראדן לישראל עברו על קבורת רחל

ועמדה בחפלה ואמרה רבש"ע ומה שאני נ"ו לא קנאתי לזרה ולא הולאתיה לבושה
וכל מה יאמה מלך חי וקיים מלך דחמן מפני מה קנאת בע"ז שאין זה מעש וזהו רמז
נימו כפרסה זו כי תנא למלחמה של אייבך בזמן שיש ביניכם באחרות רמזו בא' אין לי
קנאה כ"כ בע"ז שבוכדיו או"ה ונחתי ה"א בידך לא להרניה כי אם ופנית שניו עס שמן
הדיו היה להרני ולאכד על שמכעיסים אחי על פני אכל מדתו יתברך לרחם ואל תחמה
על החפץ שתתיר אהה לומר על דברי אלה וראית בשביה דהיינו כשחלכו שני לפני זר
חראי אשת יפ"ת זו רחל וחסקת בה להחפלה על קברה והיא ממילא תעמוד לפני בחפלה
ולקחת לך לאשה ואני מבטיחך שתפלתה עושה פירות והבאת וכו' היינו ושנו בניס לנבולס
וגלחה את ראשה רמז סיכנע מד"ה הקשה והסירה את שמלת פניה עתה כמו כן אני
אומר ושכית את שניו והרונ לא תהרגנו וראית בשביה וכו' וכ"ז כדי שלא יהא פתחון פה
למר"ה בזמן שחגלו ואמרו מה אלו אף אלו :

כי תרור נדר לה' אלהיך לא תאחר לשלמו וגו' י"ל אחר
סגור

ונענש מה חטא נשאר בו ומו הכפל דכו דרוש ידרשנו ועוד אם לא נדר מהי חתי
סייה בו חטא עד שהוצרך לאמרו וכו' תחלל לנדר לא יהיה כך חטא ומו הכפל דתשער
ועשית ומו אם נדר אינו נדבה ואם נדבה אינו נדר וכו' בהקדים מ"ס כל המאחר נדרו
מהה אסתי דכתיב אם אין לשלם וכו' וראיה מיעקב שמתה רחל ומו אמרי' וס' יסלח
לה שכתוב מדבר בחסה סגורה בנזיר ושמע בעלה וסיפר לה והיא לא ידעה והיתה
שומה יין ומטמאה למתים זריכה סליחה וכ"ס כלא היפר לה כלל וז"ס כי מדר נדר
פין אם השפיע לך ברחמי ונדרת בשמחה בין בלרה נדרת וזהו לה' אלהיך לא תאחר
וגו' כי דרס וגו' זה וזה וממות מעמך אשהך והיה כך חטא כאשה שמתה כעבורך
אמנם תשמוד עמך אהה תלידור אף על פי שהיא עוברת על נדרה לעתה והיה
לך להויעה שגבר הפרת לה אף על פי כן לא יהיה כך חטא כיון שהיא הטורדת
ולא אהה :

א"נ לא יהיה בך חטא אעפ"י שכן הראוי לך שתדור על שמחת לך שהשפיע לך
רוכ טובה וכדי שלא תהיה כפוי טובה וכן על הנדר שגבילת ממנה דומיא
דיעקב דכתיב וידר יעקב נדר לאמר לאמר לדורותי שיעשו כן בעת זרתי ולא כן אהה
עשית הוה ס"ד דיהיה בך חטא קמ"ל לא יהיה בך חטא מה שלא זרות עמך מאחר
סקבלת על עמך דו וזהו ססיס מ"ב שפחיד לנדר תשמיר אם הוא סקבלת על עמך
שלא לעשות כו"כ ואם קבלת לעשות כו"כ ועשית ויחשב לך כאלו קבלת דבר זה בנדר
לזרו עמך וזהו כאשר נדרת וכו' נדבה אשר נדרת בפיד ר"ל הנדבה אשר נדרת בפיד תורו
לקיימה כאלו קבלת ע"ע בנדר לזרו עמך :

ארבעים יכנו לא יוסף רז"ל דרשו מספר הסמוך לארבעים ושאלו נשאלתי
היבא רמיוז בקרא והשכתי שרמיוז כמ"ס סן יוסף

להכתיב על אלה אל"ה עם האומות מספרה ט"ז נס אמרתי מלת אחיך מיוחד דהול"ג
וקלה לעיך הן אהת כי רז"ל דרשו כיון שנקלה הרי הוא באיך ואני אומר כי בא
הרמז נ"כ על ט"ל מכות שעי"ז הוא בקלה ונקרא אחיך נ"מ ט"ל הוה הן כשדוני חי
לך אמר לני ובחרת בחיים ולקחתי בידי דכתיב בחי וראיתי שכתב שמים זו שמעתי אלה
ש"מ תשכ באחיך הדבר וגדלה אהתי כדאיתי לריק יעמי ועל ה' כטחתי ועליו יהבי
השכלתי שלא יקפה שכרי כי לרעת עליין כיוכתי וזהו זאת נחמתי לרמוז עוד רמז נ'
והידור מזה עד ש"ס בהקדים כי דמ"ה מ"ע קבלנו בה"ס יאחת מהנה לחלוקת מי
שנחתי יב מלקות ט"ל אורות הרמזים כמלת אלה ואם תוסיף על אלה מכה אחת הרי

מ' צרף חשבון רב"ה עם מ' עילה רמ"ז וסני כוללים עם הכולל יעלו רמ"ט וכל המוסיף גורע דאי לאו אותה מכה הנוספת היה עולת אחיך רב"ה רמ"ח בנגד איבריו אבל עכשיו אינו אחיך כי עשיתו בעל מוס ע"י אבר נוסף ויוכה כך ונלוצת סנין בו אלא רמ"ח איברים ולזה מלקים אותו מספר הסמוך לארבעים כדי שיהיה שלם באיבריו ועוד שלשה הכחות כפסוק זה והכחו יכנו להכותו כתב רב"ח ללמדנו אחת מלפניו וב' מלאחריו והקלה נלקה בנ' רגשות אחת של ענל וסחים של חמוד הרי נ"פ ט"ל ונ' רגשות עמנו הם מאה ועשרים שנה שהיה מדע"ה לזקנה עשה ומספיו עם ישראל :

לא תחסום שור בדישו ר"ח לשנת רמז למ"ס סא"ר דאין בירור בשנת

בבירור הכלים ודו"ק :

כי תצא למלחמה כתב רס"י כי חלף במלחמת הרשות הכתוב מדבר כתב הרמ"ס ז"ל ודילמא במלחמת חובה הכתוב מדבר ומאי

וסבית סביו סבני ששנה הוא מסאר האומות סאינס בכלל לא תחיה כל נשמה ע"כ ול"כ דרס"י ז"ל דיוק לה מדכתים וסבית סביו ולא כתב סבני דאי כתב סבני היינו יכולין לומר במלחמת חובה הכתוב וסני להיחר סבי מסאר האומות כמ"ס מסא"ך סביו משמע מיה וביה ואם באחר במלחמת חובה קשה לא תחיה כל נשמה לזה מוכרח לומר דבמלחמת רשות הכתוב מדבר ולפי שאכתו קשה לא ליכתוב לא סבני ולא סביו אלא וסבית ובהכרח לומר דבמלחמת רשות הכתוב מדבר דאי במלחמת חובה מאי וסבית הא כתיב לא תחיה כל נשמה לזה כתב רס"י בדיבור שאחר זה שכל לרבות הכנעניים שבתוכה וס"ה דהותרו דנטהרו בשאר האומות אבל שאר האומות במלחמת חובה לא אנטרדיק קרא למיעטינהו מלא תחיה דכבר מלתייהו אסורה בפרשת כי חקרב אל עיר וכו' שאם השלימו יהיו למס ואם לא השלימו ועשית עמך מלחמה והכית כל זכירה לפי חרב וי"ך גם זאת בזהותם בארץ אויביהם אם יהיה יכולת בידם להשלים ולא השלימו הרי הזכרים חייבים מיתה מוסבית ואם אין יכולת בידם להשלים יהיו למס מדי דהוי טף וכנים מאלו שלל השלימו סאינס חייבין מיתה :

כי תהיין לאיש שתי נשים וגו' יונן עז"ר כי שתי נשים יא"ט ויא"ר ואין שני מלכים משתמשין בכתר אחד

כשזה קם זה נוכל וידוע אם ישב אדם ולא עבר עבירה בוחנין לו ספר כעושה מזה והכוונה שנותנין לו ספר על יתר סכרו הראוי לו וז"ס כי תהיין לאיש שתי נשים ולא בנ"א כי אחת אהובה אחר שאחת שנואה וילדו לו בנים חיינו ע"פ של האהובה ול"ה של השנואה שמתגבר עליו יצרו ועבר על ל"ה והיה הכן הכבוד לשנואה פי' שבהמלות ל"ה הן הם הכבוד והיה ביום הנחילו את כניו פי' ביום הצדול והכבוד שכל בן יורש נחלה לא יוכל כב יכול לכבד את בן האהובה דהיינו מ"ע ששם ע"י יא"ט על פלי בן השנואה דהיינו להקדים לו מ"ע כי וכו' אלא את הכבוד בן השנואה יכיר למת לו פי' שנים פירוש סכר שלא עבר עבירה ועוד זאת היתה יתירה ספר כעושה מזה והיינו ששם כי הוא ראשית אונו של האדם לפי שמהו זו סיגור הרע מנגדו ונתגבר על יצרו יקרא ראשית אונו ולו מספט הכבודה או באמר כי הוא ראשית אונו כב יכול ע"ל מסו"ל על פסוק גיפה רסע ללדק וכו' בכל יום יצר הרע מתגבר על האדם ומבקם להמיתו ואלתלם הקדוש ברוך הוא שורדו חינו יכול לו שנימה ה' לא יעזבנו כינו אם כן בדיון הוא לו מספט הכבודה :

פרשת תבוא

ולתתך עליון על כל הגוים וגו' פי' מהר"ח אלמשינינו בספר חסד
 אל על פי מ"ס בחולין סיפראל
 גדולים ממלאכי הסרת בנ"ד א' שאין אומרים שיהיה עד שיתחילו ישראל שפ"ד כרן יחד
 בוכבי בוקר ב' מוכירין את ה' אחר ב' תיבות שמע ישראל ומ"ה אחר ג' קדוש קדוש
 קדוש ה' נכחות וזהו לתהלה היינו שיתחילו קדוש מה' ולשם היינו שמוכירין את ה' אחר
 ב' תיבות ולתפארת דכתיב ישראל אשר כך תפארת אחר הקב"ה אתם עשיתוני חטיבה
 אחת בעולם אף אני וכו' וכו' לכל לפרט עפ"י מ"ס בסנהדרין עתידין מ"ה שיאמרו לפני
 הצדיקים קדוש וזהו ולתהלה ועפ"י פי' באבק סופרים בליקוטיו שירו לה' שיר חדש והטעם
 כי תהלתו שזייטם אומרים מקודם דהיינו קדוש היא עכשיו בקהל חסידים שאומרים
 אותם לצדיקים וא"כ מה הפרש ים ולפיכך שירו לה' שיר חדש ולשם היינו מ"ס בסנהדרין
 עתידים צדיקים שיקראו על שמו של הקב"ה ולתפארת עתידין ע"ה שיאמרו לצדיקים מה חידש
 הקב"ה שפ"ד כעת יאמר ליעקב וישראל מה פעל אל :

א"כ כי הנה ההפרש שיש באומה ישראלית בהיותם מקיימים מצות ה' ואינו נהנים מן
 העו"ל בלי ברכה והברכה צריך להיותה בשם ומלכות ששם לא כן אינה ברכה
 ש"ס להיות לו לשם סגולה ולשמור כל מצותיו ולתתך על כל הנויים אשר עשה הוא
 לתהלה לשכחו על כל טובה שימך לך וסם הכרכות שמכרכין על המצוות ועל הנאות העו"ל
 ולשם שמכרך בשם ולתפארת היינו ומלכות לפאר מלכותו וזהו ולתפארת וזהו אללי כוונת
 הכתוב הוזהר לה' קראו בשמו וכו' הכוונה אם אתם מודים לה' על איזה טובה צריכין
 אתם לקרות בשמו לכרך בשם הודיעו בעמים עלילותיו היינו מלכות וכן יוכן קרא
 ויקרא שם בשם ה' אל עולם ואנקלוס חרנס ולי שם בשמא דה' דהיינו בשם אל עולם
 מלכות ברוך הנכרות :

פרשת נצבים

כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא נפלאה וגו' לא

בשמים וגו' ולא מעבר לים וגו' ים להעיר במק"ק אלה דמיירי בתשובה
 כמו שכתוב לפיל מזה כי תשוב אל
 א"ה א"כ צריך לדעת מהו לא נפלאה וגו' הכפל זה למה ועוד מהי תיתי דבשמים
 ומעבר לים הוא ותו היאך יתייבש ס"ר זה עד שהסיב קרוב אליך וגו' היאך יתבטלו
 בזה כל הד' סברות :

ונראה בהקדים שכבר התעוררו דבן קמאי על קבלת התשובה ומחמת ד' סיבות
 יעלה על הדעת כי אין שום מליאות ואכסרות לתשובה א' כי איך אפשר
 לנגח הנגף מנאל ומאסף בכפי גופי עבירות להיות לו חקנה שסנה וסילג בהם על
 שלישים ועל רבעים ב' כי איך אפשר ב"ה להכניע עצמו מחדש לשכר מתלעית שול בעוונות
 העגלה חטאה מכילות של עבירות אם לא בזמן ארוך עקן ועינין עד שיחזור לבריה
 חזקה והזמן קצר ועי יודע כפי ח"י ושמא בינו ימות ולא יספיק להשלים תשובתו
 ונשאל טרח בכדי טענה שלישי איך יזייר למי שמר במלך והיה לו מרפא והרובה קו'
 למלך מלבי המלכים הקב"ה טענה ד' כי איך אפשר לשכר אחר היות האדם גולה ורחוק
 ענה בדרך כמו כמו שמצינו בקין כי אין דבר ממדק סייג חלאת כזה וגלות מכפרת עון
 כי

כי הוא סמא דחיי להחיות נפשות החסידים בנפשותם לזה באה תורתנו להיטב לבנות
 ב"א לבטל אלו טענות וז"ל כי המצוה הזאת שהיא תשובה לא נפלאה היא לומר. דבר
 פלא הוא סיבוייר לשקוע בטי"ס היות העבירות לחזור להתקבל בתשובה לא כן הוא לא
 נפלאה היא ממך כי תוכל להתמודות בפה העבירות שפצת אחת לאחר ודי בזה כנגד
 טענה ב' ולא רחוקה לומר צריך ומן ארוך וסמא לא יספיק וימות כי קרוב אליך הדבר
 ולא רחוק כמו שאתה סובר כי אינו צריך ומן כ"כ אלא סוב יום אחד לפני מיתחך
 ולא בשמים היא לאמר שתעריך עמך לשמים ואתה חומר ותטאת למת"ה הקב"ה וסמא
 מי יעלה לנו הסממיה להביא לנו חידוש זה שיש תקנה לחוטא לשמים כ"י ובידך לתקן
 בחינה הרוחניות תצויר ותכוין בלבך מה שאתה יכול להשיג למקן מהדברים הרוחניים
 מה שפגמת באלהות ולא מעבר לים היא להגלות עמך כ"כ ותאמר מי יעבר לנו
 להביא חידוש זה שלא יבופר ויתמרק כי אם בזה אלא האמת הוא כמה שתשוב במקומך
 בלתי גלות די לך וז"ל לעשותו הרי כנגד ד' סיבות העימות מנגד לשב בתשובה לא
 נפלאה ולא רחוקה ולא בשמים ולא רחוקה באה התורה לבטלם כי קרוב אליך הדבר
 לבטל טענת רחוקה בפיד לבטל טענה נפלאה ובלבדך לבטל טענת בשמים לעשותו לבטל
 טענת מעבר לים

פרשת וילך

ואמר ביום ההוא על כי אין אלהי בקרבי וגו' רבים תמחו
 על מקראי

קדם אלה והוא באומרם כך לא יתקבלו בתשובה ואני אומר אומרם כי אין אלהי בקרבי
 אינו דרך דרוי אלא טענה ויובן בהקדים מש"ל כל מקום שנלו שכינה עמם וכו' .
 ובדורות שלמים כפלים וכמס"ה ומלאוהו צרות רבות ורשית כמסד"ל בחגיגה שפגמו
 צרות זו לזו ויכורא ועקרבא וכדאמרו ש"י סקר ענו בס ומעולם אין שכינה יורדת למטה
 או יוסיפי על חטאתם פגע ויאמרו ש"י סקר ענו בס ומעולם אין שכינה יורדת למטה
 להיותה עמם בגלות ואז שכינה אומרת ואנכי הסתיר אסתה ביום ההוא דיוקא שלא
 ידקרו עליהם את הדיון ויטחו דברים כלפי מעלה ולא בשביל זה בלבד כי אם על כל
 הרעה וכו' וא"ת כי אין זו מדתו יתברך ודבחסד מטה כלפי חסד לו"א כי פנה אל אלהים
 אחרים ובאומרם דברים אלו הן כופרים בעיקר *

והרב סאריה יעקב כתב לפי דרכו כי התשובה לא יועיל בדמותו למסד"ל כל
 דפרים ממניות מייח דכתיב כל באיה לא ישובו והנס ש"יין מסיבין על
 הדרם מ"מ שלא לנעיל דלת התשובה יס להשיב דלא יחא למארייהו בהם ובפרט שהפסוק
 מדבר על כללות ישראל וקרא כתיב סיבו אלי ואשובה אליכם סובו בני סובבים וכהנה
 דבות וכן בדברי רז"ל לא היו ישראל ראויים לאותו מעשה וכו' אי לזאת מי יערב אל
 לנו לגשת אל הקדש לומר בני אבות העולם אין להם תקנה אפילו בתשובה ומ"ס כל
 דפרים ממניות מייח היינו יחיד אם לא הספיק לעשות תש" מעליא אבל אם זכה לעשות
 תש" גדולה שפגעת עד כהא הכבוד מנגה ומלא *

אחרי נכר הארץ פי' הראב"ע ידענו כי השם אחד * והסינוייבא
 מהמקבלים * והסם לא יפנה מעטיו כי כלם הם

בחינה * ומעבודת השם לשמור כח הקיבול כפי המקום * על כן כתב את משפט אלהי
 הארץ (מלכים ב' י"ז) על כן אמר יעקב הסירו את אלהי הנכר והסד המקום הדבק
 בעריותם שהם סאד והמשביל יבין וכו' ע"כ * אפשר שהורה שפגמה זרה היא אף בהיותו
 מאמין

מאור ושמש

מאמין בבורא ית' שהם ב' הפנים בנפשו אחד לזה אחר קרא וזה כוונה הו' שאלת
עמו ונכנס בו רוח עושים ומונה תחמיה * או מזל שאינה עמו במחיתו וגם לזאת
יקרא אשה וגם זה הטיב ע"ז יקרה לו מחמת שרואה עניין נפלא בברואה כמו שמש
ידה כוכבים וכדומה * או מזל שרואה בני אדם לשיטות אחרים וסומך עליהם * וידוע
מ"ש נגמ' אם אינו חפץ בע"ז למה אינו מבטלה אמ"ל וכי יאבד עולמו מפני השיטות *
וזהו אומרו כאן אלהי נכר הארץ דהיינו שנים אלהי נכר ואלהי הארץ * וזו היא
כוונת הרב ידענו כי השם אחד מזל הנסיון , וכמ"ס הרב בעל חובות הלצות עיין
בשער היחוד והשינוי יבא מזל המקבלים ירצו הסכל המקבל שאינו דבר השם לכל כי
לפעמים לא יצא לדעת יותר ממעלת השמש או הירח * או לא ידע כא' מקימו * ואל
תחמה על החפץ למה לא יבטל הכורא הע"ז מפני שאינו רוצה לאבד עולמו מפני
השיטות וזהו אומרו והשם לא יאבד מעשיו כי כולם בחכמה * וגם אל תחמה למה
אינו מאבד הטועים מדרך הסכל * לכל ילמדו מהם האחרים מפני שאז לא יהיה סכר
בעולם כי כולם יראו אותו מקטנם עד גדולם ואין זו עבודה רצויה * וזהו אומרו
ומעבורת השם לשמור כח הקיבול כפי המקום * והניח רח"ה על זה ואמר על כן כתוב
את מ' משפט אלהי הארץ כי תכת משפט הוא מיותרת והי"ל את אלהי הארץ אלא
להורות בא שאלהי הארץ הוא משפט לרשעים ושכר לזקיקים * ואח"כ מביא רח"ה שיש
אלהי נכר שהוא רוח עושים המטה מדרך ישרה לפקלתון * וגם הארץ שהוא הטבע
שהוא המקום ואמר על כן אמר יעקב הסירו את אלהי הנכר וגם הפך וברם המקום
הדבק בעריות שהם שאר דהיינו טבע המין האנושי *

אמר שהחכם נחביון לכל נטעה ח"ו באומרו אלהי נכר הארץ כי יש אלה
מבלעדי השם חלילה לזה אמר ידענו שהשם אחד ופעולתו גם כן אחת היא
על כן אמרתי שהשינוי יבא מהמקבלים והטוב והפך ירע והרע לטוב כפי העת והזמן
וסמך לזה מחוס השמש מלבין ומשחיר וזהו שאמר שש"ה והאלהים ברא את האדם ישר
והוא בקצו חשיכות ולזה נקרא בכל מקום אלהים שהם אלהי עולם אלהי השמים ואלהי
הארץ לפי שלא יאבד מעשיו ע"ז אין כל דבר תחת השמים * לפי שכל מעשיו הם
בחכמה ויתכן כח שהם לנטות ימין ושמאל וזו היא עבודת השם לשמור כח הקיבול כפי
המקום יחלף יש בעולם מקום חם וזה יורה טבעו על הוימה והאל לזונו לבלתי נהיה
טעופי וימה * או כולר במקום טמא ומאב טמא ע"ז כמו טוילד אברהם מתרחק וכדומה
לכל זה דריך שמירה מעולה לכח הקיבול לכל יטא מדרך הישרה * בהיותו מזוי עמם
וכן להפך יש מקום שאינו סובל טומאה ולא זימא ולא ע"ז ועל כן כתוב שם בנויים
אשר הגלה מלך האור והוסיבם בשומרון לא ידעו את משפט אלהי הארץ שרצונו לא
משפט הארץ שהיה קדושה ואינה מקבלת טומאה וגם לא ידעו אלהים שהוא הכורא ית'
ובמש"ה שם ויהי בחילת שבתם שם לא יראו את ה' וכתיב דש"י אפס"י שהנויים ע"ז
הם יראים מפניו וקרו ליה אלהא דאלהייה כענין שאל' ושמי בורא בנויים ואלו לא
יראונו וכו' * ועל כן אמר יעקב לבניו הסירו את אלהי הנכר אין רצונו ח"ו שיש אלהי
נכר אלא כוונתו הסירו אלהי עם הנכר והכאיה שהפך המקום הדבק בעריות שהם שאר לבלתי
יסיר את בנך *

דהן הראנו ה' את גדלו ומחשבתו אשר מי אל כשמים ובארץ אשר יעשה במעשיו
ובנבואתו * כי ידוע כי מה שאנו אומרים דין ורחמים הוא מזל מעשה החמורים
ודומה זה לאור השמש בתקופתו שש"י מראה הזכויות הוא נחלק לכמה גוונים ודבר זה
לא יצדק למעלה ראש כא' בוק' * וא' כידוע ראש"ת דבר מאחוריתו ואם אמרתי שהרב
לזה היתה כוונתו * הנה באתי אל תכליתי * וקול בטל אמרתי * והוא כי הוקשה לו
תחילת

תחילת ביאתו לע"ז בלשון אלפי סהים ראוי לומר אחרי כן הארץ או אלהי כד ויהיה להכריח אחריתו או ראשיתו. ועוד יש מהקושי בכנראה זו של רבינו משה הגרשם כפולה כי באומרו סילכו ויעבדו ע"ז מה צורך אליו עוד לומר ועזבנו והפך את ברייתו ולזה אמר הרב ידענו שהם אחד ואין מי שיכחיש בו אפי' הע"ז יודע שהם אחד. אבל עכ"ז הסיני יבא מהמקבלים שפעו והיו מקלץ בנסיפות ח"ו בהיותם רעים וגורם הסתלקות האורות למעלה. וגם ידענו כי השם לא יפנה מעצמו כי כולם הם בחכמה וסורפו מחכמה עלילה. ורצין המאזל העליון הוא שפודת השם והוא ז"ל לשמור כח הקיבול והוא השפע הרב הבא אליו מלמעלה כפי המקום והוא מעשה החתומים ושיעור הכתוב הוא זה אחרי אלהי הנעשה גבר ח"ו מזד הארץ והביא עוד ראיה ממ"ה את משפט אלהי הארץ שהכונה שפסו את סיפטיהם והרצין משפט אלהי. הוא מזד הארץ. ועוד הביא ראיה ממ"ס יעקב הסירו את אלהי הנכר שהכונה וכי בני יעקב היו ע"ז ח"ו שהוצרך לומר להם הסירו את אלהי הנכר אלא רצונו מהחשבות רעות העושים אלהי הנכר :

פרשת וזאת הברכה

מסיני בא וזרח משעיר למו. ארו"ל דהלך לכני עשו וישמעאל לקבלה ולא

רצו מטעם דכתיב בה לא תרצה לא תפאק ומקשים דאלו בכלל זמב"ג נכחו ותחילה יש להבין הטעם דלא רצו לקבלה כיון דעץ חיים הוא וזב"ק אמרו משל לפנים שהניח על פיו סם המות וכו' ואם רצונו יתברך שלא יקבלוה למה היה מחור אחריות ואם שלא יהיה להם פ"פ היה לו במ"ס ברים ע"ז דלעת"ל באין אופ"ה וכו' והקב"ה מבחין אותם במצות סוכה ולזה נראה דבדואי דאין כוונתו יתברך ליחנס להם כלל שצרי זמב"ג לא קיימום והם היו רוצין בקבלתם כמר שקבלו זמב"ג מה ששה הוא יתברך כדי להראות העמים והסדרים מפארת ישראל הלך אחריהם לגלות קלונם א"ל רוצים וכו' א"ל מה כתיב בה וכו' א"ל לא תרצה וכו' רמז להם בזה המצות שהיו להן מקודם ואם אמור יאמר העבד רצונו שתגלה חרפתו והם בשומעם ד"ה לא הזכיר להם כי אם ממלות ה' אשר לא תפשינה בדינו כי ה' רצה לגלות קלונם לכן פרקו עול ויאמר לאל סור ממנו :

ומורי בשה"מ תירץ עפ"י משרו"ל כנסהדרין כל מצוה שנאמרה לב"ד ולא נסנית בסיני לישראל באמרה ולא לב"ד וכל שנסנית לזה ולזה באמרה אי לזאת כשאמרו מהכתיב בה א"ל לא תרצה ס"מ דנסנית ולזה וכו' באמרה :

ובזה"ק את"מ מ"ס בשעיר כתיב וזרח ובפארן כתיב הופיע יעו"ס מ"ה ועל פי דברי קדשו י"ל דרך רמז שתיבת זר"ה גי' הדר"כ א"כ כ' חרבו דהיינו שנתן להם סמאל שרו של עשו ב' חלקים מזוי הדרו ומברכתו של עשו שהוא כח חרבו כדי לשוחזן על קבלת התורה שיטחמטו בחרבו לב' עניינים והם הנזכרים סם בזהר לקטלא דינא ולקטלא כדקא יאות ה"ר ואשר חרב נאונך דמלכד לקטלא דינא עפ"י התורף עוד יש כח בישראל לקטלא כדקא יאות כמו הבא על הכותית קבאין פונעין בו מלחמת המלכים וכיוצא עוד י"ל היכת וזרח עס ד' אותיות גי' חרב נאזח כמ"ס סם כ"מ ולא כן רכב שרו של ישמעאל לא נתן מחלקו של העריות כי אם לפריה ורביה ובה הרמז ע"ז כתיב הופיע גי' מנא"ף ח"ג בני' למזר"ה ולפי שהתשמים הנאה לטוב בא' הרמז שלא יכיון בו רק למזר"ה דל"כ גזל הוא בידו משרו של ישמעאל שזה הוא חלקו :

אף חובב עמים וגו' כתב בספר הקנה וז"ל

אמר קנה עתיד הקב"ה לאהוב את אלו"ה ולסנוא את ישראל שנאמר אף חובב עמים וז"ל בפ' חלק משל השור והסוס פ"ב והנה מאמר זה מרעיש הסומעו ועיין בספר מאורי אור דק"ד ספירושו על נכון ול"ל לפרש בהקדים כמה שיש לדקדק בו שהראיה שהביא מוכיח כי אם לאהבה אלו"ה יוכל לשנאת ישראל מהיכא וסוד מאי קמ"ל כמה שעתיד לאהוב אלו"ה ונשאל למה לאהוב ישראל חידוש הוא ונ"מ כדי שיחזרו בתשובה אבל אהבת אלו"ה מה מועלת נמשך לנו מזה ועוד צריך להבין אומתו ויהיה ענין זה שאמר עתיד אכן הפסוק הוא בת"ס אין מול לישראל דכתיב כי חלק ה' עמו משח"כ אלו"ה שכן חקת המולות וע"ז אמר לנו הקב"ה ומוצאות השמים חל תחתיו ועוד ח"מ ז"ל כ"מ שגלו ישראל שבינה עמיה דכתיב בכל ירחם וכו' עמו אנכי בצרה וכפ"י יאמר נא ישראל בטוחים אני מכל צר ומטטין ויתראשו מלפנות תשובה ולזה בא השלם הזה לעורר לבות ב"ה לשוב בתשובה ואמר עתיד הקב"ה אם לא מעשו תשובה לאהוב אלו"ה ועוה תוודע שנאת ישראל וזהו למה את ישראל ע"ד אין אשה מתקנאת וכו' וראייתו מאף חובב עמים ונראה דמלת אף עיימר אם לא שנאמר ספירושו אף וחימה והסיונה כשהקב"ה ח"ו פותח כאף לישראל אז חובב עמים ולפ"ז צריך לפרש סיפיה דקרא כך אם הקב"ה חובב עמים ומשניה כן לטובה כל קדושי של האומות שהם אומות השמים והמולות בידך הם מורים על כ"י וזו להם שליטה וממשלה על כ"י :

תורה צוה לנו משה וגו' תורה בר"ת תפלה וסיר רנה הודאה תפלה

דכתיב ולטובנו בכל לבבכם ואז"ל עבודה שכלב זו היא תפלה סיר דכתיב אשירה לה' כי נאה נאה רנה שאל רננו דקדים בה' הודאה דכתיב אודה' בכל לבב ה"ל תחינה דכתיב ואתחנן אל ה' רנה דכתיב קומי רוגי בלילה הודאה דכתיב הודו לה' כי טוב כל"ה :

איתא במדרש הובא בעשר יעקב להרב יו"ן ז"ל צווי זה אינו אלא לנו לטובתנו

ולשכחתנו ע"כ ואפשר דרך רמז ע"מ בתחילה עליה במשכנה לברוא את העולם במד"ה כיון שראה דאין העולם יכול להתקיים שיתק מדר"ר וזהו כוונתו צווי זה אינו אלא לג"ג אלהים ואל מתמה על החפץ שאינו אלא לטובתנו וכן הן רחמי הרמזים בס"ת תורה צוה לנו משה מורשה עולים במספר הוי"ה ב"ה והם חמש תיבות כנגד חומ"ת ודרך דרש אתי אומר בהקדים מרז"ל זאת התורה לפולה וכו' כל העוסק וכו' וזהו אומרו צווי זה שהוא עסק התורה אינו אלא לנו דגוי העושק בתורה ח"מ וא"ת מה החדרה הזאת לו"ה להנאתנו כי בזמן שבהמ"ק קיים אדם מביא קרבן ומתכפר לו ועשיו ונשלמה פרים שפתינו ואין זר אמתו אזותרת זו היא מיתתו ולטובתנו כאלו הקרבנו קרבן התמיד כמעשה לא עשה כן לכל גוי דאף בזמן בהמ"ק קיים אין מקבלים קרבנות מן הגוים וכמ"ס הרמב"ם אי גמיעת"ם בכמוכות ע"ה אינן חייבין עד שמלא להם תקנה מן התורה וע"ס גמלא ע"י יוסק התורה של החכם וזהו נ"ב ע"ה העשיר וז"ס צווי זה אינו אלא לנו הפסקים בתורה ולא חינוא שעמי הארץ שאינן עוסקים אין להם תועלת לו"ה להנאתנו ולטובתנו הנאה כללית לעם בני ישראל המיישרים אורחותם השפט לא יופשט שאינו דומה לשומע מפי המלך ועובר על צווי למי שנלשטו ע"י שלוח דיכול ללמד סגוריא וכו"ס אם המלך מדבר עם השליח למוכח שהשליח עצמו יכול להתנצל וה"ט שהוא ימכרך דיכר עם מרע"ה לנכח ובלשון יחיד אנכי ה' אלהיך וכ"כ רש"י סס וז"ס צווי זה היינו ע"י שליח אינו אלא לנו וא"ת למה זה באמר על ידי שליח ממש שהוא להנאתנו ולטובתנו שהם נחטא ח"י לנו שמתקן פה א"כ יודעים אמתנו שצווי זה שנגטווה מרע"ה

מרע"ה נוכח אינו אלא לנו ונאמר לו לנוכח הוא לטובתנו וזה יובן קרא דבר אמת
עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות הכוונה שאם ישמעו מפי אלהים אין
תקנה כשיחטאו א"נ עמ"ם בחגיגה אינו דומה מי שטובה פקדו מזה לטובה מאה ואחר
ח"ס לזו זה ר"ל תיבת זוה שהיא נ"י ק"א אינו אלא לנו בעסק התורה והוא להנאתנו
להכניע מר של שכתה ולהנאתנו שנהיה מכת עובדי ה' דכתיב בין עיבד אלהים ודרשוהו
שם בנמרה על הטיבה פקדו ק"א :

וללוי אמר תומיך ואוריך לאיש חסידך וגו' פשט הכתוב
שמרע"ה אומר

השנה פ"ס בשבט לוי כפרט ובכלל והתחיל בזהרן שהוא משבט לוי וזה לכהונה מזד
חסידותו ואלו עפ"י הכ"ה חומיך ואוריך לאיש חסידך שהוא זהרן ואחר כך אומר על
עמנו נסתר אשר נסיתו במסה כמתודה על שהגורם לו שלא יכנס לארץ היא המסה
שהיתה לעם עמו וע"ד תריביו על מי מריבה ורואית להתרגום ירושלמי מתרגם עפ"י
דאמר על שכתב דלוי לאכזרי ולאמיה לא נסיב אפין בדינא דתמר וכו' ולולי שיראתי
הייתי מניח בדינא דריבה סלוי לא נטל ענה מאכזרי אף שידע שאין רצון אכזרי בכך
לעשות מה שעשה וכמ"ס עברתם אותי וכו' ואם היה תמר דיהודה אפשר דלוי הוא
הדיין וכן גם את יהודה למיתה כמ"ס במד' היא מולאת הוא כתיב היא והיא ולא נסיב
אפין ליעקב ומייב מיתה לבנו וכו' איננו סויה ללשון ירושלמי :

בהם יגנה יחרו אפסי ארץ פרש"י ל"א מלכים אפשר כולם מא"י אלא
אין לך כל מר שלא קנה פלטין בא"י שנה

נחלת אכזרי נבואות ע"כ פירוש מרע"ה בירכו שיכבדו הארץ בניכוח ל"א מלכים שבה
ודרך רמז יגנה יחרו אפסי ר"ת יגנה יחרו וכן ראש וסוף אפסי ועל כולם למספר ל"א
והקשה לו לרש"י וכו' ל"א מלכים כולם היו בא"י והשיב כל מלך וכו' וכדרך שפוסין
ברומי שכל מלך שלא קנה פלטין ברומי אינו מלך וכן הוא בספרי ובראש דלזה כיוון
הר"ק ז"ל בפירושו ליהושע בפסיק מלך יריחו אחד ע"ס ומוה בראה דהיו יותר מל"א
מלכים וכמ"ס במד' ס"כ מלכים שהרג יהושע והטעם דלא השלימו מרע"ה כי אם על
אלו אפשר דהיו אדוקים יותר בא"י ורמז לס"כ מלכים האמורים במד' עמים יגנה יחרו
אפסי ארץ ס"ת עמים ור"ת יגנה יחרו אפסי ארץ גימ' ס"ב ותמיד אנו צריכין לסוף
תיבה אחת להורות כי הם היו סוף כל המלחמות בכיבוש הארץ אי נמי אפשר דזהו
הל"א הן הנהרגין והשאר השלימו והם אנדות חלוקות ומק' עממין לא השלימו רק החיו
שטעו בערמה :

ויאמר ה' אליו זאת הארץ י"ל אחרי אומרו ויראהו ה' את כל הארץ מה

נורף עוד לומר זאת הארץ וכו' כל העולם
כולו הראה לו עד שיאמר זאת ולא אחרת ועוד מלת זאת מיותרת ולבי אומר כי בא
הרמז במשנ"ל ו' באדר מת מרע"ה וזהו זאת נוטריקון ו' אדר תי"ו תחיה תי"ו תמות
כי הוא יתבדר ממלא שנותיהם של גדוקים מיום אל יום וכו' ולמדנו כי בו' באדר נולד
וחי וכו' באדר מת ולדיק באמונתו יחיה :

ולא קם עוד בישראל כמשה ארז"ל אבל באו"ה קם ומנו
בלשם הקושי מכוון איך מדמה

חיל לקודם ועוד מאי כ"מ כזה ועוד קשה אם פס בני ישראל לא וכו' למשה אחר איך
יובן אור"ה ואם מפני שלא יאמרו אם היה להן נביא היו חוזרים למוטב לזה כבר יש
מרוצה לדעת"ל הקב"ה מזה אותם לקיים מצות סיבה ומוציא חמה מנחמה וכו' א"כ
אפוא אמאי הצטרך להעמיד להם נביא כמשה ולכן אנו אומר שדרשא זו היא לנבאי

סל אז"ה וחז"ל דברו ברמז ובר"ת כדרכן בכל מקום ומלת קס ר"ת קוסס מכססוהכונה
דבישראל לא היה קוסס מכסס ולא נביא אחר שיתרמה למשה אבל כאז"ה קס קוסס
ומכסס וזהו אבל כאז"ה קס ומנו כלעס וכזה מיושב כל הפסוקים המוכיחים דהיה נביא
נאס שומע אמרי אל וכו' ויבא אליהם אל כלעס וכו' דכל זה ע"י חרשים וקסמוסועיון
כז"ק דקכ"ד וממדרג זה אחת למד שבחן של ישראל שלא היה בן קוסס ומכסס
סורה להסדמות במסעיו למשה ואם המלא ימלא כנון הסנהדרין שהיה להם להסלמד
מכססית הוא כנו להכניס הקליפה עוד שמעתי כי כלעס ידוע שהיו בו קמ"ב מומין
ושנים מתן גלויים שחוס העין וחזר ומומין אלו כולם פוסלין בקדשים וזהו ולא קס
כמשה מספר ק"ס ושנים הגלויים בגלעס גם אלו לא היו בו שהרי העידה עליו התורה לא
כהתה עינו ולא גם ליחא אבל כאז"ה ק"ס חוץ מהב' הידועים ומנו כלעס שעולה מספרו
כך וזהו מ"ס ומנו כלעס :

תורה כזה לנו משה על דרך מ"ס המפרשים בפסיק' ה' עון לעמו יתן וכו' שעל
ידו האחרות כל מי שמקיים מצוה הול"ל כאלו קיימה חבירו וכן על זה הדרך
ולזה אנו אומרים לשם יחוד קה"ו וכו' וכסה כל ישראל חו"ס על ידו שיכרך את עמו
בשלים דהיינו אחרות אז ה' עון לעמו יתן הול"ל כאלו קיימה כולם וה"ט מסגין לן
נבי מ"ה דרנ"ו לקבל התורה מטעם דינא דרר מכרז וז"ס מורשה קבלת יעקב קהלה
אחת באחרות אז מורה כזה לנו משה תורה אחת לכולנו כאז"ה כחשב לו סקיים וכן
מה"ט מורה כזה לנו ולא למלאכים :

"האר דרשתי כקשתי ררחום וישיעני מצרתי •
בשערי רחמים אחוזתי שמע יהוה תפלתני :
תם ונשלם • שבח לאל בורא עולם :

חלק הרמ"ז • על סדר א"ב

אדני • עס זה מתייחס אל המלכות והוא נק' מפתחות חילונים כי הוא פתח
הכניסה אל שאר הספי' ואותיותיו מורות על ממלכתו ועניינו כיצר
א הוא סוד אהיה שהוא למעלה ו הוא סוד פס יהוה שהוא באמצע ד"ג הוא
סוד ד"ג שמות היות שם סוד כל מיני שפע ואזילות וקיס לכל הנבראים שבעולם •
ממלאת למד כי כל הממלה והשלטנות ביד אדני' ולפיכך הוא מורה לשון ארנות
סוד השם ארון כל הארץ בכה יהוה הסיכון בו הרמ"ק :

אדני • בכל שצרי הקדש ממלך מספר קה"ל משם זה יודיע שם זה מורה על
כבוד השכינה וה"ט שם קה"ל הר' מורה על השכינה כנידע כאז"ה ק"ל
והוא שם כו"ס ב"ה וכו' רמז לקיבור ולדיבוק וז"ל א"ב קד"ל אותיות דק"ל וקדקל רומז
למלכות

ק'יח

משיבתי אנוני : משיבתי ישיבתי : לפתת פענתי : לא יחזיק א"ם א"ם : משיבתי

: חזקת יסודות יסודות מה דלגה דלמלכות כלל : יסודות יסודות ומה דלגה דלמלכות כלל :

אמת וזה אהיה פעמים אהיה גי' אע"ת יחס ואם תכה עם אלהים בשם הויה

דרוד אַהֶּה ר"ת ג' כַּמֶּס' אַחַד כ"ל וּרְחִימִי כֶּס' בְּרִית מְנוּחָה בְּרוּךְ הו' א'

במחוז : אנטטי כה"ג תיקנו לנו בתפילת י"ח בעל הצדיקים וכו' וכן סדר טוב

ע"י 1517

ע"י קרננו שתרסו בכבוד וט"כ כי בטחונו כך ועל חסדך הגדול באמת נשענו השגתנו
היתה באמת :

גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך ר"ת מעין ע"ד מעון אתה הייתה לנו • אותיות
שניות בני הוי"ה אלכ"י ג"ל במילוי כזה נים"ל למ"ד גי' ע"כ וד' אהיה ס"ת תכ"ה והוא
השם שבו הרב מרע"ה האת המזרי עי"ני מלא כזה עין יוד כון יוד עס ל' תיבות והכולל
עולה רפ"ה הסדר מהם חשבון ג"ל שהם שלשים ושלש יסא"ר רמ"ח והם מזלות עשה •
ואם תחשוב אותיות הקדומות והמאוחרות • לתיבות כל עיני כזה כד כז סף סף מס
טך יעלה מס' טס"ר והכולל טס"ה כנגד מל"ת וזהו גל עיני ואביטה • ועוד אוסיפה
לך כהנה ואבי"טה נפלאות עה התיבות בני תרי"ג והוא פלא • א"כ גל ואביטה
חושבניה הדון נחשבניה דבין • א"כ עיני נוטריקון עין יוד הט אויך ושמה יוד רומן
לג"ד עין פי' נוון בסוד הנה עין ה' אל יריאיו ואביטה נוט' ואביט ה' שהיא אם
השם ואביט גי' כ"ח וזהו גל עין כ"ר שיטפיעו למטה וכן ה' יהיה נפלא וזהו
ואביטה נפלא כי ממנו תולדות חיים לו"ק הרומים לוי"ו תוך חותמותיו תחיה ומלכותו
בכל משלה וזהו נפלא ו"ת מתו רתיך זה השער לה' נפלא בם המבין לפוני סודות •
גלגול הוא להשע נמור שאין בו שום אבד טוב שאם יכלם לנהיבם לא
יסא"ר ממנו כלום ולכלתי ידח ממנו נדח מנגלגלו פעמים ג' ליתקן קצת
ואז מכניסו לנהיבם לשאוב הוזהמא שבו כי אז לא ישרף לגמרי זה"ח פרשת ויהידף
רכ"א סע"א וב' :

דודי שלח ידו מן החור ומעי המו עלי • יוכן עמ"ס חו"ל אמ"ל הב"ה לים
בני פתחו לי כחודה של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם • וז"ל
דודי והם כנסת יס' שלח ידו מן החור דהיינו כחודה של מחט ומעי המו עלי פי'
נכמרו רחמי עלי וקמתי אני לפתוח לדודי כפתחו של אולם • עיניך תראינה ר"ת פ"ו
הוא (סד"י) וזהו אומרו סד"י מן החור דהיינו החור שקובעין בו המוזה ומעי המו
עלי לשומרו שלא כמדת ב"ו וכמעשה דאנקלום הגר המובא בניטין שראה מוזה וכו' •
דבור הוא רחמים חזן מקוים שפי' בו כמו דבר האיש אלוני הארץ אחנו
קשות • אך סתם דבור רחמים וסתם אמירה דין פליאה :

הראשונות הנה באו חדשות אני מגיד וכו' ידוע הדבר כי כל נשמות
ישראל ע"ס העולם היו כלולות בגופו של אדם ומלבד אלו
יש עוד נשמות חדשות אבל הם מעט מעט • ואקדים לך מ"ס בחי' הוזהר תוקן
ע"י ח"ל דבין שנין וארכיו דיומין מאריך ומיעוטא דיומין ושנין מו"א וכו' עד כאן
מכאן מוכח שהנשמות החדשות לזה העולם הם כ' בחי' מאריך ומו"א • והנה נשמות
החדשות הם באים מזיווג זון הנעשה ע"י תפלותינו ומעשה"ט וכמ"ס בתי' ו' דכ"א
חו"ל לדליק מיניה פרחין נשמתין חדתין וכו' ע"כ ונשמת אדם ר' והנשמות אשר היו
כלולות בו היו מחו"ב שהיווגי שלהם שלא ע"י מעשה התחונים כי אדם אין לעבוד
וידוע כי הנה רומז לאם הבנים בינה • ואני מדת המלכות • ומגיד ז"א • וזו היא
כונת הכתוב הראשונות דהיינו נשמות אדם ר' הנה באו סקר ביאתם ע"י עיקר שכתורר
למודו עס אבא וחדשות דהיינו נשמות חדשות ע"י אני שהיא מ' ומגיד שהיא ז"א •
והיה לבאר בטרם תלמחו אודי"ע דהיינו אודווג מל' וידע אדם את חוה אחכם היינועמכם
ז"ל חזק וזהו פ"י ע"י מעשיכם הטובים וא"ס את"ס :

ואל יס' תדמינוי ואסיה ר"ל אותיות וא"ל מ"י להם תדמינוי • כיצד וא"ו
נעלמה א' אלף נעלמה ל' למ"ד נעלמה מ' תי"ס נעלמה וד' יו"ד נעלמה וא"ו וכן
עו"ה כסם שהאותיות חודרות חליה ואין להם הפסק כך יתברך שמו אין לו קץ והפסק •

זכור ושמור כדבור אה"ד. נאמרו כל כי זכור ושמור ששם כנגד היות ארנו זכור כדכורא ושמור כנוק. מס' כולם בני' תת' ע יובן עפ' מס' האר"י לכוין בתפלת שחרית ש"ס ושמרו לכלול מדה לילה ביום ובעלות המלכות בת"ס חזרה ובעשית א"ל ארנ"י במילוי שפולים תתב' וז"ס כי לעמד יס' נתמו בנימ' א"ל ארנ"י במילוי ע"כ ואם תתק' עם א"ל ארנ"י דבור אה"ד פשוט העולה י"ג ששם הוא רומז אל הסבת כמ"ס הא"ב כפי' אחת אחד שואמרים במנחה של שבת שהסבת יס' בו ב' בחי' בחי' ז' ובחי' י"ג יעלה תת' ע"ס. נמצא שבכלל החשבון של זכור ושמור הנו' בכלל בו מס' אחד המצטרף עם א"ל ארנ"י כנו' סבין הכל עולה בשם זכור ושמור ושמותיהן. א"ב אפשר לומר שז"ס מס' נתמו באהבה שכשצטרף אהבה עם נתמו עולה ג"כ כעס' זכור ושמור ושמותיהן כנו' ונכללו בזה מדה מדה יום בחוספת אהבה על נתמו' סבין הכל הם באים בסוד ו' זכור ושמור ושמותיהן כמס' כת-ממור' א"ל ז"ע :

חכמה הוא ראשית האלימות לפי שהכתר הוא נחשב מעולם העליון כמ"ס הרכ בכל בחי' הכתרים ומדע' נק' ראשית בסוד וירא ראשית לו ועפ' דרז"ל בראשית בזכות משה סנק' ראשית כנו' כי סודם נשמתו מיסוד אבא שהוא חכמה וכן ח"ת כ"ף מ"ס ה"י גי' מש"ה רבינו מקמ"ל פ' ואחשון ד"ו ע"א. א"כ ראשית חכמה ראשית וה' אותיות גימט' שתיקה וניסוף עוד מס' קא רמו מ"ס רז"ל סיג' לחכמה שתיקה ולא הותר לו כ"א לשבת פקדון מאה ואחד מור' א"ל ז"ע :

חותם גי' אהיה דידן דהיין דאלפין קס"א קנ"א קמ"א ובני' תנ"ד ס"ת מילוי סד"ל ס"ן דל"ת יו"ד והם אותיות נת"ד ומפני שז"ס כ' חותמות כנודע מכוונות הו"ר לכן מילוי חותם הו"ר וא"ו תא"ו מ"ס עולה ג"כ תנ"ד וז"ס חותם בתוך חותם ומפני שבעת ספנים ב"מ נהפך ד"ן לנ"ד והוא בסוד הנרות לכן כתוב כימי נד"ת דומה חטמה גם יס' בר"ת נד"ת לרמוז לחותם בתוך חותם הרמ"ז ועמ"ס הרכ בתחילת שער שבת כי תחום אותיות חותם ושם רמו' לנ' שמות אהיה הנו' וכוונת החותם הוא שלא יכנסו הקלי' למקום הנה' שנשאר פניו וחלל בשנתעלו העולמות ונכללו זכ"ו עד שנשאר נה' דעשירי חלל ע' קדושת שבת וחלל בני חיים שהחיים של הקלי' נסתלק מאחיזה שלהם הוא בראותו מקום שנשאר עתה חלל ונסתלק חיתם וכשארזו מתים והעושה פלאכה מוריד הקדושה שם וממלא החלל ההוא ובכנסים הקלי' שם (וכוה הערה למות גפזו וכן מוח הוא שואל הלך אחרי שוא ויעמד בין המתים) וכנגד נה"י הם ג' פרסאות והמ' נכללת עמם וכל פרסה ד' מילין הם י"כ מילין וכוונת המקדש שלא יהיה או תכונות הקליפות היו יכולין ללכת בשבת כל אותה השעור אבל לאחר המרחן הברו הקליפות שהם י"א ובכנסו בי"א מיל החתונות נמצא נחם שנכלל הוא לבדו מחוס שבת וע"ז נאמר וגם נחם ישראל לא יפקר וכו' והיו חותם שלא יכנסו הקליפות בחלל של אלפים אמה או ד"א ע"י עירוב עד ליל מוצאי שבת שאז יוסר החיתם ויחזור הנה' למקומו ואז שולטין הקליפות והיו וינפש ע"ס וכל שזו היא כונת החתימה שחיתמן מקדש השבת שפי' קדושה היא הרקעה והפרסה כמ"ס רש"י בפ' קדושים ומי' מקדש גי' תמר' וכמ"ק י"ב ס"ה גי' חותם ע"ס. גם רמו' אל המקדש שבזמן שהיה קיים היה הוא עצמו חותם כמסדו כנו' והיה החותם הנו' שומר שבת מחללו שלא תהיה שם שליטה לקלי' כלל ככל החלל כולו כנו' וכן זכור את יום השבת לקדשו מי' לקדשו בני' וכמס' ורצב"ע אותיות בני' חותם. וכן ושמרתם את השבת כי קדש הוא היא קרי בחירוקיהו במקום יו"ד ובתיב ביו"ר כ"י קד"ס ה"א בני' חותם וסמך ליה מחלליה מות יומת שפי' הרכ של מקום החלל הנו' וכן יומת גי' תנ"ד כמנין ג' שמות פ"ה כנו' בסוד תקבריה אמיס דסם אהיה עיקרו באי' ומנה מתערין דינין ממור' י"ע :

שעמו וראו כי טוב יהוה ויוכן אלני עמ"ס מהרש"א בפ"ה דמנחות יב"א טוב ויקבל טוב מטוב כי ג' פעולות בטוב טוב הערב טוב המועיל טוב הנמור יע"ס וזהו טעמו הוא הערב וראו הוא המועיל כי טוב ה' משניהם שהוא הטוב האמיתי מז"ה זל"ן לבינה ככ"ח כ"ט טעמו היא חכמה בסיד וחי"ך אוכל יטעם לו * וראו היא בינה בסוד הל"כ רואה * כי טוב הוא הכתר המטיב לכל הנרות * והיינו ערב מועיל וטוב הנמור והנך :

טוב כנ"י כמ"י יהוה כמ"ק * גם שם איהו היו"א מפ' את השמים ואת הארץ בנימטרי"א טו"כ וכשם זה היה מכיון הכהן בעת הקרבן ונ"ל מו"ס זכ"ח העולה הרמ"ז :

א מלפץ ב מלפץ ג חך ד נספי ה פספס ו חנל ז תומי
יהוה יהוה אל רחום וחנון ארך אפים

ח פנח ט סחק פתח טהג סחק כחומי טבת זפט
ורב חסד ואמת נצר חסד לאלפים נשא עון

פוכז פסנתז פטנז
ופשע וחטאה ונקח

נזר ונשא הם חסדים * השמות הכתובים בכל מדה הם יוצאים מכל מדה באלפ"א ביה"א דלח"כ :

הפירוש יהוה יהוה יש פסוק באמצע דרך חביבות כמו אברהם אברהם * מלפץ מלפץ ארו"ל אלו בטיחים שאינם חוזרות ריקם כי בקריאה שאנו קוראים אותם ובזכרנו אותם נהיה נרחמים ונזכרים מן סופטיהם ויגמלו לנו חסדים ועל כן כפל שם כי אז יעלה ב' פעמים נרחמים כי נרחמים שהם נרחמים גומלים ומרחמים אותנו נרחמים נרחמים עולה ת"ר שירחם על ת"ר אלף וכו') :

כת"ר עולה תר"ך והם תר"ך אורות חזים נשאים לעצמו וחזים נותנים לחי"ב כנ"ה לכל א' וזהו קנ"ט חכמה קנ"ה בינה הארי נס' הכינות בת"ש של"ה ודברי אלה היו לי למאורות לדעת טעם מספיק לחשבון יש שדכרו דו"ל בכל מקום כגון עתיד הב"ה להנחיל לכל דריק יש עולמות וכן כתיב להנחיל אהבי יש ואפשר לי לומר שכונת הכתוב במילת אהבי לחי"ב שהם אהבי כתר עליין שמספיע אליהם בכללותם יש אורות * וזהו אמו"ל וקנה לך חכר דהיינו שמשך אליו השפע מאומן קנה אורות שקבלו חו"כ מאי"ן :

כלם בחכמה עשית ר"ת ככד לב מח שם משכן גר"ן שהמח הוא משכן הנשמה * והלב הוא משכן הרוח והכבד משכן הנפש * טוב מלאתי נס' יונת אלם שהכונה צום שהנק' שהוא נפש מנעת עד טרפשא דו"א ורוח שהוא ז"א מניע עד לכא דאי' ונשמה שהוא אי' מנעת עד מח אבא :

ואנכי הו"א ס"ת כלם בחכמה מ"ה כנ"י אדם ויוכן פפ"י מ"ס הרמ"ז אד"ס ידוע מ"ס הקדמונים אדם דוד משיח ונס סס אדם דומה זה כזה אפ"ה א' הפ"ד יו" מפ"מ ת' הרי זו"ת ובג' אדם דוד משיח רמז שמריבוי אדם עצמו יצאו דוד ומשיח ואדם הוא בחכמה בסוד כח מה והוא כנגד הנשמה * דוד כמלכות נפש משיח הוא ת"ת ישראל בסוד והריתן פיראת ה' והוא כנגד הרוח והם מקבילים לכבד לב

לכ מוח כ"ל וא"ס אח"ס :

כ"ח מפע"ו הני"ד לעמו • ר"ת חכמ"ה • א"כ כמ"ה גי' ס"ה כמין ארנ"י לרמוז
 בזמן שה' מקבלת מחכמה אז כ"ח מעשיו הנוד לעמו וכו' • כ"ל • אח"כ במקמ"ל
 פ' פנחס עמ"ס הסו' דף ר"ך ע"א יהי כח דשריא עליה וכו' • ג"כ השכינה נק' כח
 בסודו וילכו בלא כח ור"ל כי שם ארני יש בו ד"ל אותיות במילוי המילוי הסרמסד'
 אותיות הפשוטות וב' כוללים נשאר כח עכ"ל ול"כ כי שם ארני עולם ס"ה הסר מהס
 ד' אותיות הפשוטות נשאר ס"א והוא גי' בלא כח והכוונה לפי שאותיות הפשוטות הם כח
 סכמי' וכמ"ס הרב בדרוש הרפ"ה נזכרות שירדו אל הכריאה וז"ל כי פשוט הוא שסורס
 האור וכל העיקר שבו הם ד' אותיות הויה בהיותם פשוטים בלחוי מילוי וזהו עצמות
 ועיקריות האור ואמנם זה בנחי' היותם אותיות ממש בזורחם עכ"ל עוד כתב סס בט'
 השנויים שיש בהויה דכ"ן וז"ל והנה כתבאר כי להיות הויה דכ"ן כמ' שהיא מחכמה
 וגרועה מכולם ולכן שכיחתה גדולה מכולם כי לא עלה ממנה באצילות רק מדונה ה'א'
 סבה בלבד וכל שאר מדרגותיה ירדו בכריאה ע"כ הוא הדבר אשר דברנו שבהסוד ל'
 אותיות הפשוט נשאר בלא כח שכל כחה ועצמותה הם אותיות הפשוטות והיינו דמסיים
 קרא לפני רודף ר"ל כדו שלא יתאחזו הקליפות בהם כמ"ס סס הרב בטעם סילוק
 אותיות הפשוט כעולם האצילות וכן הוא לודק ט' זה גם בעת גלות השכינה ואפשר
 מע"ז אמר מרע"ה אם אין ענין הולכים וכו' ממור"י א"א זלוק"ל :

כ"ט הוא סוד כתר בני' כזה כף כפל שלו הוא מ' מ' כפל שלו פ' פ' קס' קס'
 הכפל ס"ך א"כ כמסקס ס"ך בני' כתר עליון יתכרך • וכף מלא בנימטריר
 זנונא"ל והוא א' משרי התורה הרמ"י :

ל"א מלא הכ"ה כלי מחזיק ברכה ליש' אלא השלום יוכן פנ' שמות אה"ה יהו"ה
 ארנ"י בני' יב"ק והוא כח"ס' ככפ' והנה ר"ת האצבעות גדול אצבע אמהקמיל'
 זרמ עולים יב"ק א"כ ככפי הוא כלי מחזיק ברכה • מזהירי"ע כסס הר' סעדיה
 אזוויו • ול"כ כי ככפ' יוד דהיינו קולו של יוד הרומז לכתר שהם רחמים נמורים
 בלי מערובת דין כידוע :

ל"ב אמר לבי בקשו פני את פניך ה' אבקס הסכמי לשואלי על פ' פ' זה וכן אמרתי
 עליך אמר לבי שאתה אומר בקשו פני ולכן את פניך ה' אבקס כאשר אמרת •
 א"כ עיקר עבודת השם היא בלב וכן עובדי עבירות אינם נענשים אלא כשעשאו בלב
 שלם לאפיקי לאגסם ואז המזות או ב"מ העבירות הם נחקקים במלחו הידוע מדברי
 המקובלין וכן אמר ישעיה הכרת פניהם ענתה בס' • וס"ה לך הסי'ת שאתה בזמן לב
 אמר לבי שאתי עובדך בלב שלם ולכתי אדם אתי אומר בקשו פני ועי"ז יכירו וידעו כי
 את פניך ה' אבקס • א"כ בקשו פני פ' עליך אתי אומר לבריות בקשו פני ר"ל פני
 דוד דהיינו אותיות הקודמות לדוד שהם וס' שהם זון ואח"כ את פניך ה' אבקס ס"ת
 את פניך ה' תכ"ה והוא השם שבו הרג מרע"ה את המצרי והוא פנים של סס סד"י •
 ועיין בזוה"ק פ' אמור דכ"ג ע"כ מ"ס והוא כי ידוע שהלכ רמו למלכות והפנים הם פני
 הדנון ו"א וכל חפצה להיות עמו פנים בפנים ומעין זה ויהיה עי' פסק התורה והמלות
 שאנחנו עם בני יש' עושים למטה ודוד אומר במדבר בעדה בשכילך ו"א אמר לבי שהוא
 המ' ליש' בקשו פני פ' מעשיכם ולזה את פניך ה' אבקס ועוד פ' פ' אחרים וטעם
 אומרו פני ולא פניו ממלחנו בס' מקמ"ל כי אין מקום להאריך ויש די למכין • א"כ
 אפ' לו באופן זה ידוע מ"ס ח"ה כי המתפלל אף שממכוון בסדר המדות עיקר כוונתו
 במחילתו צריך שתהיה לסיבת כל הסיבות א"ס ב"ה ואם לאו ח"ו הרי זה מוקץ בגשיות
 וכופר בעיקר יו"ו וידוע כי פנים ואחור יצק כספי' ולא בסוכת א' ודעת הרב בפסוק

כי אני הוא ואין אלהים עמדי ואף גם זאת: הדין והרחמים לנו הוא כי ממנו תולדות חיים: וז"ל לך אמר לבי כלומר להניע עדיך אמר לבי בקשו פני פני הנורא וכל תגמתי את פניך פני הרצון אבקש א"כ אפס"ל דרך רמז והוא נחמד והוא ידוע הוא כי הלב הוא מלך האיברים ומושל בכל הוא ית"ש וז"ל דוד כמדבר עם כל האיברים ומיוחד הדבור עם הלב ואומר לבי בקשו פני דהיינו חיי כמו לא יהיה לך אלהים אחרים על פני וא"ת כמה אבקש חייך את פניך ה' אבקש:

משה אמר הודיעני נא את דרכיך ואדעך בשם מהו השם שם"ן קל"ו שהוא שם"ן ע"ב ושם"ן מ"ב ושם"ן פפ' והסוד והאיש משה עני"ו עכ"מ משה"ר"ת מה שסיה הוא רמז לעיקר הח' מ"ג עיקרי הדת למשה שם לא קם בים' כמשה: והוא בני' פרד"ס רמז שהכל באמר אליו בסיני מקו"ם פנו' בני' גאו"ת לכ"ס הן הן ככשי דרחמנא טהירו עילאה בני' שמו:

מזה ברכות שחייב אדם לברך בכל יום רמז לשם הוי"ה ב"ה שעולה מאה באופן זה חזי השם שהוא י"ה לא תמצא בכל א"ב זונות שעולים י"ה כ"ה אלו י"ה ט"ו וז"ח שעולים בני' מ"ה: וחזי השם שהוא ז"ה לא תמצא בכל א"ב כ"ה אלו וז"ח ט"ב י"א עולים בני' ה"ן עם מ"ה הרי גי' מאה: והוא שאמר איוב הן יראת ה' היא חכמה ר"ל סוד התורה שכולה שמותיו של ה' כי תורה בני' תרי"א אותיות יראת ה' הן יראת ה' היא חכמה ר"ל סוד של שם ה"ן הוא סוד התורה: באופן דשם יה עולה מ"ה ושם זה עולה הן הרי מאה נמצא שבשם ברכות מאה עושה יחוד בין י"ה לז"ה העולה מאה כמדובר ומורה תורה ויראה ואחדות ולכן במספר מאה ברכות שמברכים בכל יום נחשב כאילו מקיימים כל התורה: ומורה ג"כ על אחדותו ית' שכן בלשון יוני קורין לאחר הן וכן אות ק' עולה כמס' הוי"ה ב"ה כזה יוד' פעמים יוד' ועלה מאה הפ"ה כ"ה ופ"ו לו הפ"ה כה ס"ה קפ"ו והוא קוף ספע טל' ואם תכה ה' בגון וז"ב יעלה תן והן מליאה כזה הא גון יעלה קי"א: מ"ק וקי"א עולה תרי"א כמס' יראת ה' הן יראת ה' יר"ל דרשו אל תקרי מה אלא מאה שכן מה במילוי כזה מ"ס ה"ה עולה מאה ולדידן וז"ס איוב יראת ה' היא חכמה דהיינו כח מה שהוא המילוי: כ"ל:

נבואה ומלכות לא אתמסרו כחלל בעלמא: לשום בר נש בר ממרע"ה דוכה לנבואה ומלכות כחלל וזה"ק דק קכ"ד וא"ת למה לא מנו ר"ל כתר נבואה בכלל הכתרים וא"ל מוסד החכם עדיף מנביא דהס"ה ט"ט מוסד דלא בשמים היא: וי"ל שלא דברו חו"ל אלא בכני אדם אבל נביא הוא מלאך ואיש האלהים קרבן מנחה ד"ג ומדבריו נראה דאשתמטיה דברי הראש בנדרים דלא עא דגרסי' התה און הנבואה שורה אלא על חכם גבור ועשיר וכח שם הראש דהיינו בנבואה קבועה אבל לשליחות בעלמא בגון יונה בן אמימי' מסרה אעפ"י שאינו חכם ועל נביא כזה אמרו דחכם עדיף מנביא: אחת הראת שיש כתר נבואה מבלי חכמה וא"כ אמאי לא מנו כתר נבואה אחר שמנו כתר תורה שהוא עדיף כי החכם משיג מן החכמה ל"כ הנביא שהשגתו מנו"ה ול"כ כי לא מנו ר"ל אלא הכתרים שיכול האדם לזכות בהם בבת א' אבל כתר נבואה עם כתר מלכות לא זכה להם אדם בבת א' כ"א ארון הנביאים מרע"ה ועליו באמר ולא קם נביא עוד בישראל במשה: א"כ נבואה ככללת בכתר מלכות שכן מדמה מרת המלכות והנביא מתנבא מתוך המלכות מהשפעת הנביאים שבה שם ב"ה וז"ל ר"ל כמתק לשונם אין הנבוא' שורה אלא על חכם שהוא נלחי גבורה שהוא הוד ועשיר הוא מלכות וגרמזו בשמות אלו ע"ש שרשם למעלה דהיינו נכח מושפע מחכמה הוד מג בורה מלכות מת"ת והנביא הוא מושפע מג' ע"י מדתו מדת מלכות והבן:

מאור ושמש קבא

ס"ח הוא הת"ח ונק' כן כהיותו כלול מכל תרי"ג מלות רמ"ח מ"מ מדר הגד ולה וסס"ה מדר הגבורה ומנביל אומם וכוללם בעלמם הרמ"ק. והט' שאינו מן וקד כרי מובל האדם לדרוש מה שירצה כי האותיות כשאניס מניקות וכוללות כמה כוונות ומתחלקות לכמה ניוצות ומפני זה נצטוונו שלא לנקוד ס"ח כי משמעות כל מילה ומילה לפי הניקוד ואין משמעותה עם הניקוד כ"א ענין אחד רכב"ח. אומנם נוכל לתת טעם אחר דכ"א לרמוז על דרך שהיה לפני הכ"ה קודם נתינתה לתחתונים שהיו מספר אותיותיה לפניו לא עזויה תיבות כמו עתה והטעם כדי לסדרה כפי מה שיחנה העולם סה"כ"ה בא לזה"ר ופיוסו שלא יאכל מן העץ ואכל והביא מיתה וכיון שנמשכה מיתה הוגד"ה הכ"ה לסדר האותיות שלפניו בתיבות מספרות ענין מיתם ויכוס ונחלות מש"ך. אם לא היה חוטא שלא היה מיתה היה מסדר אותיות פרשת מיתה ויכוס ונחלות בתיבות מספרות ענין אחר. ולכן כיון שאין כס"ח לא נקודות ולא פסוק פסוקים ולא טעמים הוא רמוז למורה כמו שהיה בתחילה חל על אותיות כלמי מסודרות. ותכלית כינתו ית' כשיבא מלך המשיח ויבליע המות לנצח דאז אין שייך מיתה ושומאת מת ונחלות ויכוס וכיוצא יכול הכ"ה להפסיק בתיבות הס"ח ולחבר אות של תיבה זו בתיבה זו ויובן אופן אחד ולא יכול שום סינוי בתורה כי כשם שהיה כך יהיה שהרי היא בלי נקודות וכשם שאני רוצה לקרות אני קורא מש"כ"ח אם היה מניקוד דאז כשירצה להפך תיבות או לחבר היה ברא"ה סינוי בתורה. וזהו מורה חדשה מאתי תלא. וכי תורה אחרת יתן והלא דמו לעולמים והתורה נצחית במוהו תלא הוא אשר דברנו שהס"ח יסיה אז כמו שהוא עכשיו אך ילמדנו הקב"ה לקרותו על מדר שיסור האותיות שיחבר זו עם זו עד גשותו תיבה א' או חילוק התיבה לעשותה שנים כמו בראשית ברא שית והסדר שכתוב עתה והיה אז בלי סינוי תיבה אך ילמדנו לחלק או לחבר התיבות במדובר וזה בקרא מורה חדשה מה"ר הכהנ"ל בליקוטיו :

ספר קני' סס הוסיף חמשה פגנד חמשה חומשי תורה יעלה משה ב"ל וגם תורה בגי' כמס' הויה ופניו ואחריו כזה דהיינו סס מ"ה ומשפ"ן תלא כזה מ"ס כד"י פ"ה כד"י וכו' כ"ה וכו' וכו' והנהב' שמות חלו מ"ה משפ"ן גוליס משה שניתנה התורה על ידו הרמ"ז :

עקב עניה יראת ה' ענו"ה וס"ח העליון כזה גנין נון ויו הי' סס רמ"ז וה"ן מספר ירא' ה' עס ד' אותיות כ"ל גם סס מו"מ תלא מס' גנ"כ וידוע כי סס זה הוא עקביים של עס ע"כ שסודו מן החסד ומה שאין אנו אומרים עקבי עניה מפני שב' עקבי לזה מתאחדים בכתר רחל ולכן מו"מ נכלל סס אלהים הרמ"ז כ' כס"ח מ' ט"ו כל זכויות שהאדם עושה באין עניה שיה כמו תפסיל בלא מלח. רמז לזה כ"ל סכן עניה בגי' מל"ה ג"ן שהיא מלח הזכיות שאוכל בגי' ע. וכן עניה גי' קל"ה שיה מתים כח מ"ה העולה גי' קל"ה. וכן דהע"ה אחר במזמור קל"ה ה' לא נכה לבני מור' אבא וי"ע :

עתיד הכ"ה לומר לעמי הארצות אם תקבלו עליכם ת"ח כאדם שהוא רוכב על הסוס ובעבד לפני רבו מוטב ואם לאו סס תהא קבורתכם כונות האר"י ו"ל בראה כונת דברים אלו כפשטן כדמ"ל כמ' ע"ו כשבאו ים לסיני אמ"ל הכ"האם אתם מקבלין את התורה מוטב ואם לאו סס תהא קבורתכם מלמד שבה עליה הסר כנינית והנה הת"ח כיון שעסקו בתורה עמדו בדבורם בקבלה שקבלו לקיים אותה לא כן עמי הארצות לכן כדון הוא סה"ח סה"ס בחי' הר סיני וכמו שמצינו לחז"ל מהם היו סיני מהם היו עוקר הרים שהיו בחי' הר סיני לפני עמי הארץ וכשם שכתבנו הר סיני כפה הכ"ה הר סיני עליהם כדי שיקבלו את התורה ועל זה קבלו לכן לאלו שחזרו מהקבלה

הקבלה והא דאיה שלא פסקו בחורה יהיו כפופים לת"ח יהיו רובנים עליהם ואין כפופים החתנים כבר סיני שכפה עליהם יבנם ששכני אמ"ל הכ"ה ואם לאו סמ חתא קבירתם גם עזה אומר אם תקבלו עליכם ת"ח שהם בחי' התדה מוטב ואם לאו סמ חתא קבורתכם • והיו מקורו ועדתו והכס עליהם הארץ שכיון שבעטו במשה ובתורתו חזר עליהם גזרת מעמד הר סיני ולכן סגור נפיהם סמ בשאל משה חמת ותורתו חמת והם נדחים כדח"ל בבבא בתרא וכו' אפ"ל מאמר רז"ל כל המתעצל בהספדו של ת"ח ראוי לקוברו בחייו וכיון דמתעצל בהספדו מורה שבעט בתורתו ולכך לא ירניס באכירתו ולכן ראוי לקוברו בחייו כמעמד הר סיני שאם היו בועטים ולא היו מקבלים את התורה היו נקברים חיים ע"י כפיית ההר מהר"א הכהן בליקטיו • ולא מנאחי רמז

פלא נ"י יב"ק ע"ה שהוא יהיה אדני ע"פ מ"ס הרמ"ז ז"ל עמ"ס הא' כי הטבע נ"י' אלהים ופי' בהקדים מ"ס הרב ז"ל שב' מיני יוונים יס' למעלה א' מזר החיוביות סוף אינו פוסק רגע שאין לריק למ"ן והוא המקיים העולמות שכן הם החיוביות שסמחו סם אלהים וכו' מתקיים הטבע המיטבע בנמצאות ולא יסנו שמים וארץ מהם (כל מהר"ס שם באומרי שמים וארץ רמז לו"ן) והיוונ הב הוא ויוונ הפנימיות סוף צריך להפליה מ"ן לאו"א כנ"ד בכינת ק"ס ואז מורידים לו"ן הטיפה מלמעלה הכל לפי הזמנים אבל היותר מוכרח הוא בהמשכה מע"י ואז מתכנה לעולם הנהנה ויחודשת והוא עשית הכסים השולטים על הטבע כי הויה שולטת על סם אלהים (על דהיינו ס' שאין בהנים ממ"ן להיותו כמסך מקה"ק) ולכן כ"ס סם ב' אותיות עולה הויה אלהים וכן כדמזכיר ד' אותיות הויה זכ"ו יפ"ה ב' הפ"ו ז' ופ"ה לי ססודו הארת ארץ אב"ד ואב"ד בנ"י ונ"י בנ"י ועוד הלא טרע שביסוד אי' יס' סס בן כנ"ד ככותות יס"ב וידוע שמילוי זה הוא סוד ח"ך דהיינו האותיות העיקריות חסדים הם שלו אבל סגב' ואל המילוי נכזה שלה והנה כמו שיש ענין כ"ס באותיות רנ"ו כנ"ל כן הוא באותיות המילוי וד' פ"ה הפ"ו ופ"ה וז"ס גם כחוק גם וכן מילוי כ"ס כון סמך נ"י וז"ס ויס רמז למ"ס רז"ל אין בעל הנס מכיר בנסו דהיינו כשאין כח וחכות להחללת הנס סוף נעשה בהעלם הוא מסיר המילוי הנעלם ובזמן הזכות אז מתגלה לעין כל וכמס"ה ה' כסי שהנס נעשה משם הויה מו"ר אבא ז"ע :

צדיק כחמר יפרח כחבו בעלי רמזו כי צדי"ק ר"ת ל' אמתים ד' קדושות עשרה קדישים • מאה ברכות חייב אדם לומר בכל יום וזאת הוספתי על השמוע"ה כחמ"ר ר"ת כולם תורת משה רבינו ורזוני כי כל אלו הם הל"מ כ"ל :

אריב"ל עמיד הכ"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק יס' עולמות וכו' אפשר שהם ממדת החסד דעס בן ע"ב נ"י חסד וידוע שה"ה הם ומתארתם מחשפטים פעולמות הנו' מס' אותיות השמות בסוד וכבודי לאחד לא אחת ח"ס וזך ה' חסד שממנו יוצאים ומתפשטים הרבנים אבל האותיות עצמם הם לך לבדך שמספרם ל' בני' לך דק שממם יוצא החסד לצדיקים ר"ל ש"י עולמות מה"ה שה"ס ה' שמות עב כנו' והיו צו אחת חסלם לאים כמסטיהו סם רמז לס' עולמות כחספר האותיות הקודמו' לכמספיהו יאסדרה בני' יס' פ"ה • א"כ מתארת סם ס"ג שהוא בכינה בסוד עלמא דאחי"ה פ"ס ס"ג עולם סטו' וכפחסתיר ה' מספר השמות עצמם שאין לצדיקים להשתמש בהם חלילה להם יקדם • א"כ בסוד חסד אל שהוא מס' עשרה פעונים הויה פשהט ועפר אותיות קמנ' הם יס' אל בני' יס' ממזר אבא ז"ע ועיין למעלה בערך כחד אין :

קין אות פכה נרעס מזה ה' וכמ"ס ויש ה' לקין הות היתה ויו כי יו משם הויה מליל מהרג (גל לפי שהיא דומת לעץ והחיים אשר בתוך הקן) יוד' ראשונה מליל

מזיל מסתילם ה' אחרונה מחנק עשרם מאמרות דפ"ח י"ל דלפי דבריו הים צריך להיות
רשים ככל אותיות השם כדי שיגלל מכילם ואפשר לומר שלא היה מתירא כ"א מהמיתה
שבה המית אח אחי :

קשת נבורים וכו' קשת רומז ליחוד סע"י נעשה היחוד ויוון עפ"י מרז"ל משחרב
בהמ"ק נוטל טתם ביאה וניהן לעוברי עבירה דהיינו נוטל מן הקדושה וניהן
לקליפה וזהו קשת דהיינו יחוד הנבורים חתים בענינותינו ונכשלים שהם הקלי' אורז חיל
ודרך רמז אני אומר קש"ר ד"ת קריאת שמע תפילה אל נבורים חתים דהיינו בלי כוונה
וע"י זה נכשלים שהם הקלי"ם אורז חיל וליסודות ע"ו אחר הכתוב את קשתי נתתי
בענן דהיינו קריאת שמע חפלת יח' שאתם אותמים לפני נתתי דהיינו הנחתי אותה
ע"י הענן שמפסיק ביני לנכבס * וע"ו אחי ורעי שיתי לנכבס ליחד עם המיוחד בכונה
שלמה וכדבר הזה תאריכו ימים :

רבקה מסט' דרינא רפיא וחוט של חסד חלי בה וזהו פ' תולדות דק קל"ז ח' פי'
תיך רי"ם יוד מוך כי"ת יוד מוך קוף ויו כנ"י כו הויה כ"ה וזה ע"ד שפי'
המפרש אסתר וירקנית הייתה וחס של חסד מאוך עליה רומז ע"ס אדני שחובו נים'
ע"כ כמנין חסד * ועכ"פ פי' מ"ס כחנינה ר"מ רמון מלא חובו אכל וכו' וס' דרכה
אין לה מילוי אחר אלא ה"ה מו"ה *

שבת גי' ד' הויות עומב"י יב' איהם מלאים קס"א קנ"א קמ"נ ועס יס' א"כ כי'
פ' כו' ועוד הויה פשיטת כו' גי' שבת ואפשר שזו היא כונת הרמב"י מהו
שבת שמה דקב"ס שמה דריאיו שלים מכל שטריו וכזה מיוקרק שמה דקב"ה שמורה על
הסיוות * ובס' מקמ"ל פ' שמות דקמ"נ ע"כ כפי' הרמ"ז לפי פטולל כל המציאות
שם יו אותיות והויות הויה פעמים כ"ז אותיות גי' שבת * וככתבי הארי ז"ל שהשם
השולט בשבת זה אדני מלאים ע"ה גי' שבת מיר אבא ז"ע :

שלום לסיבה מטטרף ליעה אינו מטטרף פסחים דק"ד יוון כמ"ס האר"י ז"ל כפי'
מאמו דז"ל שמו על הכ"ה שלום שהוא סוד יוון ב' שמות **יהוה אדני**

והוא למעלה משפיע והוא מקבלת וכך היא המדה ודרך ארץ כנ"י
שלום ער"ו יפ' ח' וכו' וזהו שלום לטובה מטטרף שנובר שם הויה למעלה משם אדני
שנמצא כשמודינים יחד והויה סדרן **יאהרונה** מתדבס שפע ככל העולמות נסוד
שם שלום טו"ב וכמ"ס כפ' פותח
ד"ו היא יוד מו"ר ואבא ז"ע :

רלי אני עבדו יצו ותלמידי נראה כי שלום הוא יסוד וטוב נ"כ הוא יסוד בסוד אס
ניאלך טוב וידוע כי בזמן ואין יס' יערס"מ ח"ו המ' אינה מקבלת שפע מן
היסוד בסוד והוא מר"ל והוא מתמלאת ויוצא ח"ו וזהו אומרים שלום שהוא מדת היסוד
לטובה דהיי' לטוב ה' שהיא כשהיא נטוב ע"י מעשה הסתחובים מטטרף עמה לרעה
דהיי' לרע ה' אינו מטטרף בסוד אין דע יורד מן השמים * וזהו פעולת לז"ק לחיים *
בזה יונק אצלי ע"י מפי עליין לא תלא הרעות והטוב וידוע הוא כי אף בסערת הדין
נמצאים דחמים הלא"ה לפני עמו מי יעמד * והרעה שמכיא הכ"ה על יס' ח"ו הוא
לטובתם כדי שחורגו כחשו ע"ד מ"ס דז"ל אכ"י מעמיד להם מלך קשה כשמן ומחורן
למוטב וז"ל מפי עליין והוא יסוד לא תלא הרעות אעפ"י שנמשך ממנה הטוב כי שלום
לטובה מטטרף וז"ל אס"מ :

שלחן וגי' ב' צדקת ג' צדקת וצדקה היא מלכות כב' פחותים כח' לזה וכח'
דחל ולכן היא דגשין וכו' כ"כ הח"י כפי' הפומון דליל שבת בבבא אסתר
לדרומא והעתיק דבריו במק"ת עפ"י עולמא * ספירתא וכו' (לו אני העל"ר ז"ע לכיון
חשכון

טאר וישמיש

חשבון זה ואפשר דר"ל ב"ס זקק וזקק היא מלכותא ואפשר שהם ב' זרקות המלכות
 סארו"ל עליהם כפ' הסותפין ב' זרקות הללו למה ה' שמלכת מדינה של נהינם ואחר
 שמלכת ממיתה מסונה סכל המאריך על סלחנו מאריכין לו ימיו כמ"ס רש"י משום דלחשו
 כהן ימיו באמנים באכילה ושתיה שנותן לעניים סהמים מכבים אפ"ס ואכילה מלכת
 ממיתה מסונה סאין מיתה מסונה יותר מחללי רעב שהעיד עליהם הכתוב טובים היו
 חללי חרב רח"ל :

שעה עוברת חלקים לתתקף חלקים לז פחות ולא יותר להשוות החלקים שמוכל
 להתחלק למחצה לשלים ולרביעי • וכנס דבינו כחיו ז"ל דסס הוי"ה ב"ה עולה
 תתקף כשתלגול אות ה' לארבעתס • מ"ך כסס מהר"ס הסכעני ז"ל הכונה כשתס
 יוד סהיא חית ה' מהסס עס. כל ד' אותיות מלאים כזה יוד הא ויו הא דהיינו יוד
 פעמים יוד מ' יוד פ' הא קך יוד פ' ויו חס יוד פ' הא קך ס"ה תתקף ע"כ וכן מ'
 עתותי הליכי בני' תתקף ומילוי הויה זו דרמזו בתי' מ"ד סכן עולה בני' דק' סוב
 מלאתי פי' זה כס' כ"י יסן נוסף • עוד מ"ך כזה"ל פי' אחר שמעתי מפי חיים ו' מויל
 י"ך כנלגול אות ראשון • לארבעתס • כזה הסככון עולה תתקף (כ"ל להניס במקום אות ראשון
 אות אלף עס אב"קסט)

אוי אוי אוי אוי אוי	אה אה אה אה אה	אוי או או או או או
אוי או או או או או	אה אה אה אה אה	אוי או או או או או
אוי או או או או או	אה אה אה אה אה	אוי או או או או או
אוי או או או או או	אה אה אה אה אה	אוי או או או או או
אוי או או או או או	אה אה אה אה אה	אוי או או או או או
אוי או או או או או	אה אה אה אה אה	אוי או או או או או

מלא יר' עולה סל' • הא	אה אה אה אה אה	כמתקים הנכורה בקיום
דיו ויו רכ"כ • ה"א ר"ו	אה אה אה אה אה	המזים או בכניסת הדקה
ס"ה תתקף וכל לכיון מ"ד	אה אה אה אה אה	על פי החשבון הכ"ל
ז"ל המכונן אל יכונן	אה אה אה אה אה	סנכורה גי' ריו ומה מתקן
יותר מחומס • שחומס	אה אה אה אה אה	דכריהם סאמרו הסזר
תתקף עולה דיו פע"ז	אה אה אה אה אה	מלוח עד שלים במלוח

מדי' סהוא חומס תתקף עולה עכ סהוא חסר סע"י • במתקיים הסנכורות כסור לך ה'
 הנדולה והסנכורה • וכ"ע ע"כ עולה קמר דהיינו כמל"ה ואפשר שהם ב' ידים האמורים
 כפ' וכידך כח וסנכורה וכידך לנדל ולחוסק פשט כע"כ את ידו במדת החסד ונתן לחור
 ידו של עני סעבנה כו ערה"ד במדת הנב' ויקדשו ידיו לעושים למעלה ויחדיו היו
 תמים ומתוקנים ומתוקים כסוד ויעבר ע"כ דיו חסד וגיבירה והחומס סהוא הנו"ה והסלים
 סהוא ע"ס כנו' סך • כולם רפ"ח סי"ע מעלה סרפח גיבלין סנכלו בקלי' עי' מיתת
 סמלאכים וזהו חז"ל • כי הדקה מלכת ממיתה • עמה וסס דמו למ"ס הרב כי פרוטה
 פרט זה • סהס סורס דינין מ"ה סכמ' • תחלה מתחברים עס וס' ונמתקים • ויומתק
 ע"ו מרו"ל סאלו לסלמה עד היכן כחה סל זדקה אמ"ל לאו ורוא מה אמר דוד אבא
 סור כהן לאכיונים ופז' • כחה סל זדקה כמסכת ל' • והסיב סאעפי' סאינו מן הסהדרון
 לתת דפ"ו כ"א דפ"ח עכ"ו פז' כהן זדקתו עומדת וכו' • זהו הסנכורה אללי כמסרה
 מלא ירך ג' דסמובי מנה בא את אחר סמלא ירך דהיינו חומס באופן סתמלא ירך

כל תמוז • וכל אשר חמץ יד להדרה עשה • ובחו של ארס הוא סליט ע"ר כל
טובא דמלכי אנט וכ' וכו' תוכה לכ' ידות תמא ידך לכל אויבך וימנך ולך וזוט
עם נכורה לכרר הרפ"ח גיזויין מעמקי הקליפות שהם אויבך וזגאיך מור אבא ז"ע :

(זה סייד לאות קין הנ' למעלה דק קכ"א סיף דפא)

שכל המדות בסלו חוץ ממדה כנגד מדה • וראיתי מי שכתב שאות זו הינה אות
טית אות ט' סס בזרעו ואמ"ל אות ט' זו סימן שלא ייזקך עד שילאו ממך
ט' נפשות • ואחפכה לדעת טעם לאות ט' ולמה חלק לו עד ט' נפשות • וי"ל כי
אות ט' מספר אמת וחיתמו טל הכ"ה אמת כיודע ורמו לו שאף שעה תסוכה תסוכה
חולה ומיתה ממרקת וכמ"ס שופר דס האגס וכו' דמו יספך ומ"ס מקין עד הכל אינן
בו אות ט' ירצה שלא הינה מדת אמת נודעת דפלא דקין נהרג הכל ונענש על אשר
הניח כסכיה וקין גם הוא נענש :

תורה כזה לנו משה שאירה כסותה ועונתה לא יגדע • שאירה אשר יאכל לכל
נפש דהיינו לחדש ולחבר חידושים כפי יכולת המחדש וכפי מה שכלכל נשמתו
מזה סיני • עולה עמו ואינה יורדת כסותה לבסות ולהעלים סתרים ממי שאין בו
ידאת שמים ומנשים גופניות גם לדקניות כי אין האשה מתקבלת הלא מידך חבורה
ובן איתא במדרש פ' נשא פ"ט דר"ר פ"ד וז"ל ישרשו דברי תורה ואל ימסרו לגשים •
וה"ט לפי שגזאיין דברי תורה לדברים בטלים ומלמדות פרוממות ומסקנת הנג' דאין
מלמדים להם תורה שבע"פ מהר"א הכהן ז"ל • עונתה היינו עונת ת"ח עשבת לשבת
שעוסקים בתורה ה' תמיד יומם ולילה ה' המרבה לו העדיף והממעיט לא התפטר
הנה פכרם אהם • לכד דאז זה מלאתי כי גריך האדם לקרוא בתורה הרבה בשני
וחמישי שהם בחי' הרוח והוא הז' הנק' תורה וזו סוד תקנת עזרה לקרוא בתורה
בשני וחמישי והוא נ"ב סוד עליית מרע"ה להר סיני כיום שני לקבל לוחות התורה •
וירידתו כיום חמישי עם לוחות התורה כמ"ס רז"ל כי לוחות התורה הם מכסף הכבוד
בסוד אותיות לח"ת באת כ"ס שהם אותיות כסא • ענין ומורה :

תורה נתנה הכ"ה בסיון • שלא יאמרו אומות העולם אילו נתת אותה לנו היינו
מקיימים אותה לכן נתנם בסיון עמולו תאומים שהוא כנגד יעקב ועשו לומר
שקיימם שוין כדבר לרמוז שכל מי שרוצה ללמוד יבא וילמוד ויקיים • טעם אחר
לרמוז עאסור ללמוד תורה יחיד בל בנשים (וכדחז"ל חרב אל הכדים) ס' חסידים •
טעם ג' נתנה בסיון עמולו תאומים לרמוז על שתי תורות שכתב ושבע"ס • טעם
ד' סיון רמזים בו שמות הקדש ביזר סיון בני' קכ"ו אותיות בו' במספר שם הוי"ה
ק' תליאה היינו קיף פ"ו בני' אלפים • במס' אדנ"י אה"ה • גם אותיות קופ' במס' ק
ט"ו במס' טס י"ה • גם שדי ע"ס במס' ק ט' במס' קכ"ו במס' ק • טעם ה' ניתנה
תורה בסיון שהוא שלשי בי גל העוסק בתורה הוא כחוט המאולג דלא במהרה יתקן
פאעפ"י שהתורה לשמה מתקנת בחו של אדם כתאומים הללו שהם חלושי שמוח אח"ך
מתגבר כאר"י במ"ס ז"ל ע"פ לי עזה ותוסי • טעם ששי סיון יש בו אותיות יוון
לומר אף שעתיד לפטור עליכם מלכות יוון הרעצה לאבר אחכם אם תעסקו בתורה לא
יוכל לכם באומנם ז"ל בטהקול קול יעקב אין הידים ידו עשו • ואות סמך עולה
ששים כנגד ששים סדרים כלומר מסכתות לומר אם תפלו בידם תושעו ע"י המסכה
במ"ס רז"ל בזכות השפעה עתידין ליגאל דבתי' גם בי יתנו בגוים עתה אקבנם דרש
לא ב

יחזו לטון מחני' טעם ו' למה נחנה בחורש הג' לרמוז המעלה שמטניס עם התורה
 שאינו חושב להם עד עין שלישי שנא על ג' פסעי ישראל לא עשה כן לכל נוי
 טעם ח' טע' התורה זוכה לנ' כתרים • טעם ט' נחנה בסיון שמוצו תאומים רמו
 ליעקב ועשו פרץ וזרח לומר אחס יס' מקבלים חורמי אל ירע בעיניכם דרוחק ונלער
 המניע לכם בעוה"ז אעפ"י שאתם בני עליון משום שיעקב ועשו בעיותם תאומי' בכטון
 אחס חלקו העולמות והעוה"ז שליטתו של עשו וכל הלער הזה עד כי יבא מילה הוא
 מלך המשיח שיבא מא' מאותם התאומים שהם פרץ וזרח ואז המלכות יחזור לבס' ואז
 יתפרסם כח התורה ומעלת העוסקים בה טעם עשירי נחנה בשלישי כי תיבת שלישי
 היינו של"י יס' לרמוז כל העוסק בתורה יס' לו פתחון פה לומר חלק שלי לעולם הבא
 יס' עולמות כדכתיב להנחיל אזהבי יס' מהר"א הכהן ו"ל ;

אנכי ה"א אותיות אנכי מורות על אחדות א' טון כף יוד עשרות • הכל אחד
 על כן התחילה המלה באלף והשלימה כיווד • ובא דבור אנכי כנגד כתר
 עליון הכולל כל הע"ס להורות שביציאת נגזרים נתאחדו כל הע"ס ועשו פעולותיהן
 וזהו סוד כי ביד חזקה ושלחם וביד חזקה יגרשם מארצו הם יעשרה והם סוד העשר
 הכות • וכן במתן תורה נתאחדו וקריב שמעא לגבי סיברא וסארי סאברא לאנהרא
 כמ"ס בזהר • עוד אנכי בני' כסא להורות סקרה הכ"ה כל הדקיעים והררס להם
 לישראל כסא הכבוד • וה"ט שנתנו עשרת הדברות בכ' לוחות ולא על לוח א' לסוד
 נעלם והוא שהשתי לוחות מורות לכ' הסי'ן שבסם וכמו שהודענוך שהתורה שבכתב היא
 נאללת מה"א ש' שבסם והתורה שבפ"י נאללת מה"ה אחרונה שבסם וכל האותיות נרדף
 ויווה שני להשלימה למנין עשרה המסל טי"ת עם אלף הם עשרה וכו' להורות מעלת ההא
 ועל כן באו עשרת הדברות חמש בלוחאחר וחמש בלוח אחרת להורות שהתורה האלהית
 לא יכנס בה ערוב וזכה לריכה סיוע ממקום אחר דוגמת ה"ה שאין לה סיוע מאות
 אחרת כ"א מנת זוגה • גם כן התורה מה שיתקשה לך בתורה שבכתב תלמוד מתורה
 שבפ"י שסיא כנגד ה"ה השניה הכה לך מעלת עשרת הדברות שהוא מורה ענין עולם
 מהר"א הכהן ו"ל עוד טעם אחר למה נחנה בשני לוחות לרמוז שהשנה אותם בשתי' אחר
 עמו וכדח"ל הרב אל הכדים ועל כן אמרו וקנה לך חבר • עוד י"ל שני לוחות בשני
 עדים המעידים על האדם אם עוסק בתורה אם לא • ועל פי שנים עדים יקום דבר
 עי"ל שמשנת התורה בהיותו שנים יחדיו איש ואשה וכדח"ל כל השריו בלא אשה שריו
 בלא תורה וכו' נובלות חכמה :

שיתא סדרי משנה הסי' בהם זמ"ן נק"ט בני' נר"ו כנגד הסכינה סנק' נר' והיא
 שואבת משפסא מאורות שהם מקבלים שפע מעולם השכל • ונקרא התורה
 נר שהיא מאירה לשם קלות • ותמצא סך כל הפרקים תקכ"ג הנה תמצא אצרכם
 ואברהם מאתים ועשר פעמים • יצחק חת' פעמים בתורה • יעקב רי"ב פעמים •
 יסורין שלשה פעמים הרי תקכ"ג • עוד אם תחשוב אות של סוף כל פסוק
 של התחלת חלקי התורה יעלה תקכ"ג • כיוד נד"י של הירץ מפסיק בראשית •
 וי"ו של באו מפסוק ואלה שמות • רי"ש של לאמר מפסוק ויקרא • רי"ס של לאמר
 מפסיק במדבר סי' כ"ף של מפניך מפסיק ויהי בנסיע הארון • הא של המחנה
 מייבה העם במחנותיהם • בית של וזה מפסוק אלה הדברים הרי תקכ"ג • כתר חכמה
 כינה גדולה נבירה תפארת נכח סוד יסיד מלכות אותיות הא' עולים תקכ"ג •
 הנה הנק של כתר מתחלפת בבית מאותיות ה"ק הכ"ר • אם כן עלה בידנו שהאות
 והאותם ישראלית ותורה שבכתב ותורה שבע"פ הלא הם חלק השי"ת ועל כן אל
 ילנו

ילוו מעניך קשרם על נגרותיך כתבם על לוח לכך וכל זה יש רמזים לשרידים אשר
ה' קורא • עוד רמז לזה המלאך ר"ת של פסוק באוני בסיל אל תדבר כי יבוא לשכל
מלך • בנ"י חקכ"ג • וכל זה להורות על המינין והאפיקורוסים ועמי הארצות שאינם
יודעים מפלת תורה והם מלעיגים על דברי חכמים ומכזים אותם אסור לדבר
בפניהם בדברי תורה וכמו שאמרו רז"ל כל העוסק • תמורה בקני עם הארץ כאילו
ביעל ארוסתו בפניו :

שך התורה זנוגאל סך חרנס יב"ע פ' וירא מלאך ה' אליו ואחלני זנוגאל •
רבו של אדם רזי אל רבו של עס ויפאל • רבו של אברהם זקניאל • רבו
של יעקב רפאל • רבו של יוסף נבראל • רבו של אליהו מלתיאל • וי"א רבו של
משה מטטרון מקופלים :

זר עמי לעולם וזה זכרי לדור דר • איתא כתי' תיקן כ"ך ובנין דא אמר קב"ה
זה עמי לעולם וכו' עמי עם י"ה עס"ה זכרי עם וז' רמ"ח וכו' ע"כ ע"מ כי
אז"ל כחדא שריין וס' י"ה רמז להם וס"ה הם מל"ת שהם נבורות • וזאת תשובתי
כי הוא לא ידע עדיין סוד כרוך הו"א וברוך שמו כי הו"א ר"ת הוא ושמו אחד וגם
רמז ה"א וז"ל חל"ק ה"ו של שם הוי"ה ב"ה וז' של הכסא ומקרא מלא כתיב כי יר
על כס ית וארז"ל שאין השם שלם ואין הכסא שלם עד שימחה זרעו של עמלק ובאשר
הו"א עס כאשר ירים משה שהוא הדעת יזו והוא הת"ת ובכ"י ישראל לתתא ובאשר
יניח יזו ח"ו ובכ"י עמלק וזהו סוד ח"ן השם שלם דהיינו חו"כ ואין הכסא שלם דהיינו
הת"ת עד שימחה זרעו של עמלק ובכ"י ידעת כי עקר הע"ס הם ג"ר כי מהם נשפעות
ז"ת ואם ח"ו יתפלס שפעם הטוב יתגברו הדינין וה"ט לחרבן בית קדשינו וגלותינו
לכין האומות וכ"ו ע"י מעשינו להרע או להטיב כי בזמן שפוסקים רש"מ ומסגלים מו"ט
אנחנו ממשיכים השפע מנ"ר עד מדה העשירית ואנחנו שקטים ושאלנים ולהפך ח"ו
האורות מתעלמים למקורם להחיות את נפשם ואנחנו נאפרים יבשים מוכים ומעונים ח"ו
וה"א עמי דהיינו עס יוד פי' עס שהיא מדה המלכות וקולו של יוד הרומז אל הכתר
עם ית שהם חו"כ דהיינו בזמן שכל האורות הם מחעלים לחו"כ דאז הכתר אינו
משפיע כ"א להם עס"ה והם נבורות ודינים בעולם • זכרי וזכר יוד עם וז' דהיינו
שהיוד ממזכרת השפע לו"ה שהם ת"ת ומלכות רמ"ח פי' מתגלים הרמזים וזכר פי'
קשר • ואמר זכר להורות על האות כולה הרומזת לג"ר קובו הוא כתר והנוף שלש
חכמה והרגל כינה כירוע • אז כלך לדרך זו שמו והיא מדה דמ' עם ית דאלהים סוד
בזמן הקטנות אז י"ה דאלהים בס' דק' דנדרות איתא עס"ה דהיינו ימות החמה סוד
חסדים דא' בסוד כוכן שמים בחכמה וגם סוד אלהים דוידין ואדני וכמ"ס ה' ככונות
הקטנות • זכרי עס וז' דהיינו זכר יוד חכמה משפעת כו"ה רמ"ח סוד הלב עם י"ו
אומיות עסמ"כ והוא סוד הגדלות וה"ס את"ס :

שגיאות מי יבין וכו' ר"ת עמ"י בסוד זה עמי לעולם לעלם כתיב ובספר בריית
מנחה ראיתי ר"ת עמ"י עמועאל (כ"א עמועאל) מטטרון יסואל וסם
מגלים סודות האל • לכבראים כדי להודיע סודו וגאון עוון ע"כ וכזה בין חנין את
אשר לפניך • וכן ברוך ה' מניין סוכן ירושלים ד"ת עמ"י ע"ר ארז"ל מעולם לא
זיה שכינה מכותל מערבי בסוד אל"י את דב"ה וה"ס ה"א כ"ר קיסוטי כלה :

סוד מעשי נבר כינוי ודרכי יתכן יוכן אלזי מחקירה תודעה בודיעתו ית' פעלים
הכיב ה"ס כמז"ל אין ידעתנו בודיעתו וזכה יס די והותר • ואני קטן
לכני חוקר במדרש ז"ל על פסוק ג' פה רעע לנרין וכו' בכל יום ויום יז"ר מתגבר
על

על האדם ואלמלא הכ"ה עוזרו אינו יכול לו סנאמר ה' לא יעזבו בידו ע"כ . ק"ל
חל וטור חלד אס הכ"ה עוזרו איך נמצאים רשעים בעולם ועוד אחר שהוא יחבבך
לנצל את האויב בדין הוא שלא יטול שכרו . ולזה אבי אומר כי עזר זה הוא כבוד
אנושי שלפעמים ינצל ולפעמים ינוצל וכמ"ס ר"ל על פסוק וסאלהם יענו בקול בקול
של משה כי לפני קרוא"הו מי יעמד . וזהו"ה במקראי קדם אלה השוב על פ' מקורות
הנז' על ידיעתו ית' הוא אומר מה' מעטני גבר כל מה שעושה האדם בכחירתו כוונתו
הוא ית' הכינס וגם חקרו ועכ"ל דרכו . יחסך ואין זה כ"א שאין ידיעתו כידיעתו
ועל היצר הוא אומר כי יכול סחם ונדרש על נפילת היצר ביד האדם או על נפילת
האדם ביד היצר ולא יוכל היינו שכרו אס סנ"ל מו"ט א"כ עובדו לא ינטל ממנו אס
בפל ביד היצר ויהיב טעמא כי ה' סומך ידו פי' כי עזר זה שהכ"ה עוזרו אינו
עזר גמור כ"א סמיכה בעלמא לפי ערך הנעזר לא לפי ערך העזר האמיתי והכן :
ידיו לרצון אמרו פי וכו' ג"ל לכיון בשם יל"י הרמז בפ"י ד' סכתחילת הפסוק
למד של לכו שהוא אמעטן של האותיות ויוד סכסוק הפסוק וכמ"ס הרב בכוות
למען יחלצו ידידיך . וכפי הכרעה שזה מסודרים אותיותיו כמו שהוא במקורו בשם
ע"כ יוצא מפסוק ה' למבול ישכ . ויאמר קדם יהו לרצון יהו כמות לפני רוח
ומלאך ה' דוחה ויכוין כי ר"ת עולה פ"ר כמנון סנדלפון והוא גי' רי"ו דין וס"ת גי'
קמר וסניהם יחד גי' כה"ת שבו השם הרב משה את המצרי שער הכונות שער ט'
סוף פ' ד' משם הרב ר"י דורדון ועיין בזה ביחודים סי' ל"ג וכל' לכין בפסוק סאל"ה
שהוא מקושר עם הקודם . המסיים ומלאך ה' דוחה שהוא יהי דרכם חושך ומלקלקות
ומלאך ה' רודפם ר"ת ידח' רי"ו ור"ל ידחו בשם רי"ו שהיא מדת הנבירה שהיא גי'
רי"ו . וגם יש לכיון כ"ח רי"ו וכ"ח כני' כ"פ י"ד כסוד ימינך ה' באדרי כבש ימינך
ה' מרעץ אויב וכ"פ יד בשם **יאהרונהי** וסי' ה' אותיותיה קרובים יותר
מחברתה וס"ת גי' תקל"ה ע"ס המה בשלו ונפלו ואנחנו קמנו
ופתעוד . גם ס"ת ומלאך ה' רודפם דין ע"ה והוא פס אדני' . גם ס"ת כל הפ'
ע"ת דין כמנון עשרה אהיה ועשרה הויה ואדנותי א' מו"ר אבא וי"ג :
אני אמרתי ה' חנני רפאה נפשי . ר"ת י"ח ר"ן דהיינו יחידאס חיה רוח נשמה
ועליהם אני מתפלל וזכני האל ית' לקנותם בי אין כל אדם זוכה למדות אלו כ"א
ע"י רפואת הנפש ולזה רפאה נפשי :
גנתקה את מִסְרוֹתַי ר"ת כני' הויה אדני' שהם אותיות אמן ע"ד אמו"ל כל העונה
אמן בכל כבוד דהיינו בכל כח קורעים לוגו"ר של שבעים שנה :
ימים יוצרו ולא אחד בהם . ראיתי רמז נחמד בהקדים מאמר כתוב משם ה' השלם
במה"ר שמועון חביליו ששע מהרב אביו ו'ל שלמד במדע ב"י בסגרא הכ"ה
את עולמו ברא ששה ימים בלבד י"ס וליה מ"ח שעות אחר שברא הששה ימים
אמרו לפניו רכב"ע לכולם בראת מלך ולנו אין אתה בותן עלינו מלך . מה עשה
הב"ה לקח מכל יום ד' שעות וקצן כ"ד שעות ועשה יום ו' ומינהו עליוס למלך
שהוא יום השבת ע"כ אך בענין המאמר בראת לומר למה לא ברא הב"ה יום השבת
עד שימי השבוע שאלו מלך כדי שלא יתקנאו ויאמרו כולנו אל א' בראנו ולמה יום
השביעי יהיה מקודש ומכובד יותר ממנו ואי משום שבו שבת אל למה לא ישבות
בנו שהיה יכול להשלים כל מלאכתו ביום ראשון או ביום שני ולזה המתין עד
שישאלו בפיהם מלך וכיון שימלך להם מלך בעבור שאלתם אין מקום לפחחון
שה עכ"מ :

מאור ושמש קכה

ועור אוספה לך טעם על מה שמיטע הוא ית' הימים שהיו כ"ח והעמידם על כ"ד בסוד הירח שחמ"ל הכ"ה לבי ומעט את עמך כסוד מדה הו' מלכות דלית לה מנרעה כלום והכן סוד תחילת המחשבה שהיא סוף המעשה וז"ס הכתר ימים יוצרו בתחילת הברית ולא אחד מהם שהיה בו ימיון על חניונו עד שחלקם שאלו בפיהם • ולי הטעם מפני מי יקרו דעיק אל הטיבה שכולם שנים ורעים לאל ויבואו להתגלות מה עמנו ראשיהם שכל א' נמן חלקו ואין מקום לפ"ס אספרם מחול ירכון הכונה אני רואה שחס באת לספור ימי עולם מחול ירכון ולמה זה הוא יתבדך לזים שלום עליהם מיטעם ולא ברא להם יום מחודש מכה שעות • והשיב הקנתי ממכובה זאת למזל תשובה ועודי עמך כסוד ומעט את עמך וי"ל על המד' הנ"ל מהא דאמריון כחנינה ד"כ עשרה דברים בנראו כיום א' וא' מהם מדת יום ומדת לילה ופרש"י מדת יום ומדת לילה כ"ד שעות כיון שניהם דלכאורה הוא הפך ואפשר כי הכריזה גם כמיטע הכל היה ביום ראשון • ועפ"י הקדמה זו יוכן מש"ה ויכל ביום השביעי דק' ונאלץ ביום שפי כילה אלא שלקח ד' שעות מכל א' ומהם עשה מלך שהוא יום השביעי וזהו ויכל ביום ה' ובמלאכת הו' שבת וא"ס הי"א :

א"נ ימים יוצרו ולא אחד בהם • פי' שכל המנה חייב אדם לפקוד את אשתו לכד מיוה"כ שאסור וזהו בכל ימים יוצרו הכריות ע"י מלות שונה לכד ימים אחד ויהא יום הנפירים • או באמר ולו כיו"ו ולו ית"ס אחד בהם והוא יו"כ שמהפלים כל היום וכולו לה מלאמי :

יפול מנוד אלף ורבעה מיינד י"ל הנה ידוע כי השמאל הוא משכן לקליפה יותר מן הימין וא"כ הפך היל"ל מדר ימין אלף ומלך שמאל רבעה החשיבה לזה היה כי עכשיו אחוז אלוה וכתוב שויתי ה' לנגדי חמיר וימין שמאל הוא שמאל של הכ"ה כי השמאל הוא ימין ה' ולזה אמר דהפ"ה • יפול מנוד שהוא מקביל לימין ה' אלף • ומיינדך שהוא שמאל של הכ"ה רבעה וכן כדון • ועפ"י שמעתי באחרים לי פי' מדרש פליאה וי"ל וראית את אחורי ופני לא יראו הפ"ד אף לואת יחור לבני וכו' ע"כ ועפ"י האמור ביחא משכן הלב הוא בשמאל שהוא מכוון לימין העליון וכשמ"ל הוא ית' למטה וראית את אחורי הו' שמאל משה כנגד שמאל ית' לו"ה אף לואת יחור לבני • וגם אני הוספתי על השמועה שלום בתכוון דע"ה כפ' לך אחר לכי בקשו פני וכו' הכונה בסבילך אחר לבי שאתה אומר בקשו פני כדי שיהיה ימין הלב משכן של מעלה ולכן את פניך ה' אבקש :

הנה פין ה' אל יריאיו ר"ת כני' פ"ו כמס' אלהים • אל יריאיו למיחלים לחסדו גי' ע"ס שהוא חסד ע"ד אשריהם הנדוקים שמהפירן מדבר למדר • א"כ כד' עין ה' אל יריאיו כני' הויה אדני • הנה למיחלים לחסדו גי' ס"ה כמנין אדני הכונה היחוד הוא לצורך המ' המ' הויהוה לאדני ומתנו תובאות חיים למיחלים לחסדו וכו' ותמצא ו' חיות כפ"ו כנגד ו"ה וא"ס הי"א :

ובחסדך תלמית איני בני' י"ס חס"ד א"ל עשרה כוללים כ"ל וכן ראיתי למא"כ ולפ"ה רגיל לאמרו י"ס • גם תלמית וזרי נפשי חושבניה דיון בחושבניה דיון • ואס מוסיף ע"ו סס איהי שכינה דמינה דיון מחערין ועלה כני' אר"י ואלהים מלאים שסם שעות דיון :

דעו כי ה' האלהים • אפשר לכיון סס מ"ה ואותיות פשוט ומלא ומלא דמלא כני' כמנין אלהים עם הכולל • ומנין מיכות סמור מ"כ כנגד האותיות המ' וכנגד סס בן מ"ב וא"ס הי"א :

מאור ושמש

הנה עבדי עבדים אל יד ארונם וכו' ק"ל למה המטיל פס בני ישראל לפסח
אחר שכבר הוטלו לעבדים דכתיב כי לי בני ים' עבדים' וי"ל כי ים' ב'
סוגים כפ"ז עשיר ועני חכם וטעם העשיר וכן החכם מדכן להספיע לעני או טעם אלו
מספיעין ואלו מושפיעין וידוע מדבר' האר"י זל"ל כי כל משפיע הוא בכחיות וזכר
והנשפע הוא בכח' נקבה * והסכרה נותנת כי כל משפיע הוא מושפע למעלה והדין
נזון כי מי שאינו משפיע לא יושפע לולא רחמי האל * הרי לך יחד עשיר ואביון
ואביון בכח' זכר ונקבה ונק' עבד וספחה וזה פ' הכתוב בין כשאלו בכח' עבדים
להספיע למה שלמטה ממנו בין כשאלו בכח' ספחות דהיינו מושפעים מאחרים תמיד
עינינו אל ה' אלהינו ויהיה כן כמו כן בנות ללפחד שפי' אמת עינינו כופיות אל ה'
אלהינו להוריד טל שפעו הנריך לכל א' וא' מבלי אמצעי וזה ידקדק באמת בעלות
נשמתנו למקור שממנו חוצבה ובכל שדי נחסה אכ"ר :

אבירי האוינה פ' בינה הנבי' נט' אמר יוד האזין ה' * דהיינו יחוד וא"א ה'
שהוא ז"ל בינה ה' גיני' שהיא מלכות בסוד ה' אחד ושמו אחד שכן גי'
גי' עולה שני פעמים אחד וכללותם **הוי"ה** אחת * א"כ אמרי האוינה ה' אף אם
איני יכול לכוין קדש אמרי אחת סוד הדברים * בינה הנבי' דהיינו הגיון
לכי כי כונתי דלוי' ליחד את השם הגדול והנורא * א"כ אני מתחנן לפני בוראי
ואומר אמרי האוינה למלאת חלואתי ולפי שלפעמים התאוו מוליאה את האדם מן
העולם קס ושלום לזה אני אומר בינה הנבי' שהיה לטובה כי אתה תבחר
ולא אני :

רבות מחשבות בלב איש ר"ת בני' רמ"ג כמס' נחל' הסוד יסוד וכנ"י אבר"ס
ור"ת רפ"ל מ"כ"ל גבריאל שהם הנ' מלאכים שבאו לו ואחר כך נקרא
אברהם בני' אוריאל פקח עיניך וראה אותיות אברהם כפ"ז ר"ת ואם תוסיף ראש
חיבת ועלת יעלה אברהם במס' אוריאל ע"ה * ה"כ דרך רמז רבות מחשבות חשב
תדע אביו לקרוא שמו אברהם ובאמור ועלת ה' ה"ה תקום קרי ביה ה"ה מקום
וכיינו הה"ה שהוסיף בשמו ועיין כמ"ז הרומז בערך דמ"ג וא"ס ה"ה :

יהוה מה רבו כרי וגו' ר"ת בגימ' תי"ס כמנין ח' שמות דהיינו ד' היות עסמ"ב
רל"ב ג' אהיה דיורין דלפין דההין תנ"ה ושם י"ה עם כללות הח' שמות
יעלה תש"י ואם תוסיף הויה יעלה שלשת גס תוסיף על תי"ס מנין אותיות הפ'
חוץ מאותיות שמו יתעלה יעלה כמנין קר"ע שט"ן מו"ר אבי זי"ע :

הזורו לה קראו בשמ"ו * ר"ת קראו כתורתו ושמו' מלתו' ותיו' * ולא
הודיעו בעמים עלילותיו ע"ד או"ל ע"פ המקוששו וקושו :

לכל תכלה ראתי קץ * תכלה בני' תנ"ה סוד ג' מילואי אהיה קס"א קנ"א
קמ"ג * וגם ה"פ הויה אדנ"י * וגם ו"פ אדנ"י * וגם ה"פ אלהים
עם כ"ה אותיות * גם בו נרמז חיבור יסודות או"א בסוד שבי"ל ופל"א ועם כ'
בוללים עולים תנ"ה וידוע כי כל העולמות נהוו מיסוד בינה * ולכן אם תכ"ה
סס אהיה העולה כ"א בכך אותיות ותאמר כ"א פ' בכ' הרי נתיב"ב וגם נתיב הוא
ביסוד אי' כי יסוד אבא נק' שבי"ל * ותכ"ה עם כללות עסמ"ב וג' אהיה עולה
נתיב * ראיתי קץ בני' ג' מילואי אהיה ומילוי סס ב"ן עולה גם כן בגימ' ג'
מילואי אהיה ומילוי סס כן עולה ג"כ בני' תנה עם הכולל והוא בגימ' אברהם
וינחק * רחבה מלתך מאד * מזה במילוי כזה מ"ס לדיק' ויו' ה' עולה סכ"ה
סוד ס"פ אדנ"י בסוד נשר"ה ונסיר"ה * וה"ס ה"פ דין' של אדני זה אלפין של
אהיה המתחקים את הדין * מזה פשוטה עולה קמ"א בגי' הויה אהיה ג' פעמים *
אם

אם תצרך שנה קמ"א יעלה בנ"ה תס"ב כמנין נתיב דהיינו ב' פעמים רל"א שערות
פנים ואחור ועיני בדברי הרמ"ו ערך תנ"ה וערך מס"ב * ועוד בה ס"ה מזה כזה
מס' נדיק ווי' הה * עלה קנ"ה במס' אהיה ליודין * ואם תמלא הא' אחרונה ביד
יעלה מספר קנ"ו בנ"ה פיו"ס להורות כי במלות הדקה פיוס ע"ד ארו"ל והמפייסו
מתברך ב"ה * אך תוסיף על קנ"ו ג' כוללים כנגד ד' אותיות או כנגד הפרט
וב' ידים יד הכותן ויד המקבל יעלה בנ"ה קט"ן גם מזה באלפא ביתא דאלכסב"ו
פ"ע גי' קטן להורות שלא יתנאה בעשיית המלוא וע"י זה יזכה לישראל עולמות
שכן קטן מלא כזה קוף טט נון גי' יס' ואם יתנאה פרק מעליו עול מלכות שמים
שכן יס' מלא יו"ד טי"ד גי' פ"ק עיין ט"ך פ' תרומה וא"ש ה"א :

ידין בגוים מלא גויות מחץ ראש על ארץ רבה וכו' * יובן בהקדים מ"ס הרב
שהקליפות והחינוכים מקומם הוא אחורי נוקבא דו"ה וגם באחורי ז"ה יס'
לסם קלת אחיה ובכר ידעת מ"ס הרב כי קודם שנברא אד"ר היה כח בחינות
ליקן מהקדושה בסוד ואדם ריק לעבוד וכו' ולט' זה כעת שנאללו וז"ן יאלו אחכ"א
מפני החינוכים ולא היה להם רין בחי' אחור ה' לשניהם ובאשר נברא אד"ר ע"י
מעשיו ברם זיווג עליין * ומטיפין אליו מבחי' החסדים אשתלים אחור דכורא
ומבחי' הגבו' אשתלים אחור דנוק' ונמצאו אחוריהם שלמים וחזור להיות פכ"פ ואז
לא היה פחד מהחינוכים שע"י מעשה אד"ר סיקל וזכר הקוים מן הכרס וכן הוא
לעולם ע"י מעשה הטוב של התחתונים מתפערים הקוים מהכרס * ולספך ח"ו הם
נתינים יד לפושעים * וידוע כי פשה"ס רוצה לעשות דין באומות למטה הוא משפיל
ומכניע תחילה הסר שלהם למעלה * ובכר ידעת כי המ' נק' ארץ * וזוהי בחי' דין
בגוים מלא גויות דהיינו ז"ן כסודא פכ"פ דאז הוא מלא גויות וקודם שיפשה הדין
למטה מחץ ראש דהיי' הסר של מעלה * על ארץ רבה סי' בשכיל המ' סה"א טכסו
דכס' וגדולה עמו פנים בפנים * ואנכי ראיתי לפסוק הסמוך לזה והוא מנחל דרדך
ישתה על כן ימים ראש :

ראה זה חדש מן הוא חסלותות חכמה גוראותי הא' לן והא' להו ממנו תוצאתי חיים
לכר עילאה בכני מילי מעליהם דסכרי מרנן גדולות וגוראות * דבר דבור
על אופנו מוסכר ומתקבל וזאת * למען דעאל ונפיק בחיר ה' יד"ר י"ס למופת
ותפילה לריך אני להקדים לך מ"ס האר"י בסוד היכוס והוא כי במיתת האח בל"ה כניס
מתעלים האורות למעלה והתלבשות ז"ה במט"ס וז"ו מיכס פו' מזדווג בסגדל ועוד
ידוע כי המת בלי כניס רח"ל נפרדים נר"ן שלו * וע"י היכוס מתחדדים ואינם נתקנים
עד שילמד היכס עם אשת אחיו * והענין הוא שהמת משאיר באשתו רוח ובה ריעה
ואחרי כתיבתו גם הוא רוח חיים ומטטרפים ב' רוחות אלו ומתגלגלת בשמת המת
צורע הנוצר וז"ו הוא חוזר ונבנה * וזה לא סייד כ"ה באחים שסורס ה' להם * אבל
באלמנה דעלמא הנושא אותה הוא מסוכן לפי שכ' רוחות אלו מתקיימים זע"ו ומתן
דאלום גבר לפעמים כולל הרוח הנשאר בה מעלה הא' והרגי הכל ולפעמי' כולל הרוח
הב' ועי'ן של"ה דפ"ב ע"ה מענין זה * ואני חומר ש"ס הכתוב כי יסבנו אחים
יחדו וכו' הכונה שלא יארע נזק לכנס כמו אלמנה דעלמא וה"ט מפני שסם אחי
בפולס העליון השורס ה' להם * ובענין הכנס בלי כניס אמרנו ביושר הקדוש כי נבד
ואיננו היו בשמותיהם מנילגלים ומשיטטות עד שנתעברו בכשמת שנסם כשפשה דומרי *
ובזה נבא אל ביאור הכתוב הנו' מנח"ל דר"ך ישתה בליהוק ממלא יכ"ס דס"ן תר"ח
הב"ל ובהיפוך בל"ה הכונה היכ"ס בקיימו מנות יכוס מדס"ן נפס המת בסוד ותתענג
דס"ן בשפושם ובשיהיה לחי' כן נתקנים נר"ן שלו * וידוע כי בא"ה רועז אל היסוד

מאור ושמי

וְנִסְּ בְּכַד עֵלֶה תִּרְטֹ וְהוּא תִּרְחֵ ע"ה סֵהס כִּנְגֵד נ' כִּחִי סְכִיסוֹר הַמַּעֲפִיעַ לִמֵּי וְהֵס
 א' רֹחַא דְּשִׁדִּי כְּטוֹיָה סְהוּא כְּלִי הַמָּן כ' סֵס בִּין הַמַּעֲלָה הַנֶּן • נ' לֵס ע"כ סְהִיא
 טַפֵּה זִרְעִית סַמְמִי: בְּכָרִים הַנִּסְמוֹת וּכְמִסְ כְּוִהֶק דְּל"א ע"א וּל' סֵר סְלוֹס דֵּא לְדִיק
 דְּאִיקוּ סְלֵמֵא דְעֵלֵמֵא • סְלֵמֵא דְכִיתֵא • סְלֵמֵא דְמִטְרוֹנִיתֵא • סְלֵסֵה סְלִימוֹת הֵס נ'
 בְּחִי הֵנוּ זִבְסֵס כֵּסִי סַקִּמֵּל • עוֹדֵר אֲנִי תוֹמֵר סַעִי יִכְכֵּס נַעֲשִׂים נ' סְלִימוֹת סְלֵמֵא
 דְּעֵלֵמֵא סְלֵא תִהִיֵּה אֲשֶׁת הַעַת הַקּוֹנֵה לְפִוְרֵה וּלְמַכְשׁוֹל כְּדִיר סֵר אֲלֵמִיָּה סֵאמְרֵנוּ •
 סְלֵמֵא דְכִיתֵא בִּיתוֹ וּזֹ אֲחִמוּ הִיכְמֵה כִּי בְקִיָּמוֹ סְמֵלוֹהִי יִהְיֶה לוֹ וְאֵל יִרְאֵה וְאֵת
 מִטְּ סֵהס אֲחִיס וְסוֹרֵסֵס א' וּבִאֲמוֹר וְסֵלֵמֵא דְמִטְרוֹנִיתֵא כִּי כְּסִלּוֹמֵס יִהְיֶה לֵה' סְלֵסִי כִּי
 כִּתְמַעְרוֹתֵא דְלִתְחֵא אֲחַעֵר סוֹכְדֵא לְעִילֵא וְאִזֹּ נִתְקַן הַכֵּל סְהוּא יִסוֹד וּכְכִסֵּה כִּלִּי סְהִיא
 ת' לְחוֹסֵה וְעַל כִּין הָרוֹמוֹ לוֹזֵן יִרִיס רֵאֵס וְאִסֵּי הִיא וְדִיר רֵמוֹ יִדִּין כְּגוֹים מֵלֵא נְוִיֹּת
 ר"ת יִכֵּסִי וְסִיִּתִּי אֲמִיָּה הַכּוֹנֵה סְלִירִיק הִיכֵס לִיכֵס כִּאֲמִיָּה לֵשֵׁס מִלּוֹת יִכֵּסִי כִּירִי סְלֵא
 וְהִיָּה פִגֵּעַ בַּעֲרוֹה ח' • וְאִסֵּי לֵא מַחֵן רֵאֵס אִלֵּן מַחֵן רֵאֵס ר"ת מִלּוֹת חֲלִיָּה
 לְרִיכֵה רִיק אֲחֵר סְכִירֵאֵס • ע"ל אֲרֵן רִבֵּה • עוֹמֵדִים לְחֵלֶן אֲתֵּי דְגֵלֵי כְּרִיק
 רִחִיָּה כִּפְנֵי הַדִּיכִים ה' וְכֵל אֲלוֹ הָרִמּוֹים הֵס הִלְכֵה פְּסִיקָה ע"ע :

אלהים

מוֹסִיב יִחִידִים בִּיתֵה וְכו' וְזִמְרֵי יָמִים מִקֵּדֵס סְפִירֵסִי פִין כִּתְקַדַּמֵּת אֲחֵרִי
 ז' וְהוּא כְּנִיָּוֵן טַעֵס לְנַסְמוֹת קְדוּסוֹת הַכֹּאִים לֹה הַעוֹלֵה דִּיר אֲחֵרִיִּס
 אֲוִרְחוֹ עַקְלָקוֹת כְּנִוֹ אֲבִירֵסִי סִיכֵא מַחֵרָה סִיכִיָּה כוֹמֵר לַעֵל וְכוּלֵּל כִּי הַקְלִיפּוֹת
 לְמַעֲלֵה הֵס רִוּדִיסִי לְכַלֵּל אֵת הַקֵּדֵס אֲוֵן הַכִּיּוֹנוֹת הַקְדוּסוֹת וְהַכִּיּוֹנוֹת הֵס כִּרְעִיסִי
 כְּסִיד וְלֵא מֵלֵאֵה הִיכֵה מִנּוּחַ לִכְךָ רִגְלֵה • וְהֵן לֵאֵל יִדֵּו כְּרִיכֵוִי הַפְּסִיט מוֹסֵרֵס לֵהס
 כְּסִיד חֲחִילֵת הַמַּחֲשָׁבֵה סוֹף הַמַּעֲשֵׂה וְהִנֵּי לֹזֵן הִי חֵר מַעֲבֹלֵה הֵס מַטְמִישִׁין אֲוִרוֹ בְּמָקוֹם
 מַטְוִק מַתּוֹעֵב וּמַשְׁקֵן כּוֹס הַעוֹלָם מִירֵאֵסֵס סִיכֵרֵס מִידֵס כְּחֹלֵל הוּא כְּטוֹרֵס חֲחִיכֵת
 כֵּזֵר סְהוֹלֵךְ לְסַחֲבִיא אֲזִמוֹ בְּמָקוֹם חָךְ וּלְמִלּוֹת כֵּל יִרְאֵה וְכֵל יִמְלֵא • וְהוּא יֵתִי כִּיּוֹעַ
 מֵה כְּחִיכֵה וְנִהוֹרֵא עֲוִיָּה סִירִי כֵּלֵל אֲתֵרֵר וְאֲתֵרֵר יוֹדֵעַ כִּי לֵא מִלְכֵד סְלֵא יִאֲוֵה לְדִיק
 סְהִיא הַכִּיּוֹן הַקְדוֹס כֵּל אֲוֵן אֵלֵא אֲרִכְבֵּא הוֹלֵךְ וְאִזֹּר בַּעֲלִיס הוּא מַעֲוִק וּמַסְקֵל הִדְרִכִּים
 וּמַכְכֵּר קוֹנִים וּבִרְקִכִּים מֵן הִדְרִס • כְּמוֹ סַעֲשֵׂה אֲכִרֵס אֲכִיבֵו עֲלִיו הַסְלוֹס כִּלְאִמוֹ
 מוֹרֵס אֲזִמוֹ כִּאֲדוֹל כֵּן סְלֵסֵה יָמִים הַכִּיר אֲכִרֵסֵס אֵת כּוֹרֵאוֹ וְלֵא מִלְכֵד ז' אֵלֵא הִיָּה
 מוֹדִיעַ אֲלֵהוֹתוֹ יִתְכַדֵּךְ לְכֵל כִּאִי עוֹלָם וּמִלְקֵט סוֹסִכִּים סֵהס כְּנַסְמוֹת הַקְדוּסוֹת סְהִיר
 אֲחִוִּים כְּכִלִּי כו"ו וְלֵא עֲכִירוֹ כֵּה לֵאזֹר כִּאֲזֹר הַחִיִּים הִידוּעַ מַסּוֹר הֵאִילֵן סִנְטֵס סַעִי
 הִיָּה מְכִיר הַטֵּמֵא וְהַטְהוֹר • וְזִו הִיא כּוֹנֵה סִכְתּוֹב אֲלֵהִים מוֹסִיב לְנַסְמוֹת הַיִּחִידִי כְּרִכִּוִּי
 סַפְזוֹס בִּיתֵה חִיר הַקְלִיפּוֹת לְסִיכֵה הַכִּידֵעַ • בִּיתֵה נְגִיִּי זִיָּה לְרִמּוֹ סִכְלִי מוֹרֵס
 כּוֹיָה • וְנֵס בִּיתֵה מִלִּיאָה כּוֹס בִּיתֵה יוֹדֵר מִיָּו הִיא מוֹכֵה רִלִּיק נִיִּי ז' רִמּוֹס כְּחִיר
 סִכִּיָּה הוּא כְּמֵלֵא כְּנַסֵּה הַלְדִּיק סְהוּא ז' וְהִידִיר כְּסַחֲקִיס כְּסוֹר עֲלִיוֹן • ע"י לְדִיק זֵה
 סוֹא יֵתִי מוֹבִיא אֲסִירִים דְּהִינֵוֹ אֲוֵן הַכִּיּוֹנוֹת סֵהס דְּמַעַת הַפְּסִיקוֹים כְּכּוֹסוֹת דְּהִינֵוֹ
 כּוֹסִי כְּכוֹסִי ר"ת כו"ס רֵמוֹ לְסַחֲלֵל הִיּוֹק מַסְכֵּה דִיכִיס סֵהס נִיִּי כו"ס • ר"ת כְּסוֹד
 לְמַסֵּן סַסוֹת הָרוֹס אֵת הַכְּמֵלֵא • וְנַמְשֵׁךְ מוֹזֵ אֵךְ סוֹדִירִים וְהֵס חִיּוֹנוֹת סֵל סִיִּי
 סִכְטֵי כְּחִיָּה כְּמַדְכֵר סִיסִים רַעֲכִים לְלַחֵס וּלְמַחִים לְמִיס כֵּכֵה אֵךְ טוֹיב לְיִשְׂרָאֵל
 וְאִסֵּי הִיא :

ועזרים

ס' וּפְלַטֵס יִפְלַטֵס מַרְעִיסִי וְיוֹעִיסֵי ד"ת כְּנִימוֹס ע"ה כְּמַנֵּן סֵלֵס הוִיִּירֵת
 כִּהֵּכֵי הָרִמּוֹים כְּר"ת בִּי חִסֵּי כו"ו • כִּיִּי הִינֵוֹ כְּמֵר יוֹד סְהִיא קוֹבוֹ סֵל
 יוֹד כִּידוּעַ • חִסֵּי חִכְמֵה סִיִּי סֵד סֵס הִיָּה בְּנִי חוֹלָס סְהִיא כִּהֵּת • אִזֹּ כְּחִירֵן
 סְהִיא כִּנְלֵא אִזֹּ כְּסוֹרֵק סְהִיא בִּיסוֹר • כו"ו בִּינֵה וְיוֹ סִיד אֵלֵה מֵאִהִיָּה יָהֵ כְּמַסֵּס סוֹד נ' ד'
 גְּדִלּוֹת דְּאִימֵא וְיוֹ מַתְּלֵא כו"ו כִּי מַתִּירֵר סוֹמֵר מַעֲוִכּוֹ : וְפִין לִיִּי רֵס לִיִּי
 ר"י

ר"ו וכן עד סף כל המספר • וא"ס ה"כ :

גורא אלהים ממקדשיך אל ישראל הוא וכו' ר"ת יס"ת חמ"א
סוד הוי"ה אלני סו"ה

ר"ת הוא ושמו חמ"ן והבן :

קרוב ה' לכל קוראיו וכו' י"ל כהאיו קרא דסיפא לאו רישא כי
מרישא נראה אף אינן קוראים באמת הוא
קרוב להם שכן כתיב לכל קוראיו ומסיפא משמע דוקא לאותם שקוראים באמת ואם
סיפא פי' דריש' כך סו"ל קרוב ה' לכל קוראיו באמת • ויוכן בהקדים מ"ס בתענית
כתיב נשא לבבנו אל כפים וכתיב ויפתוהו כפיהם וכו' ואפ"כ והוא רחום וכפר עון
ומי' לק' כאן ניוחד כאן בליבו ואני הוכרחתי לפרש לתוך בעד הרמב"ם בהל' תשובה הלכה
דמ"ט כאן ביחיד כאן בליבו ר"ל יחיד בתוך לבו י"ס עדיפות משום הן אל כביר לא ימאס
ולעילם לבו נס כן זריבין להספיל כלב שלם ובמקום אחר הארבעה בזה וזו כוונת
הכתוב כאן קרוב ה' לכל קוראיו דהיינו יחיד בתוך לבו ובתנאי שהלבו יקראוהו באמת
לאפוקי שאם גם הלבד לבס לא נכון עמו שתפלתם נחת :

אז נאמר כי יס' ב' מיני קוראים אל ה' אחד דומה לעבד וא' דומה לשר ובמ"ס נגמ'
במעשה וכו' וזה אומרו קרוב ה' לכל קוראיו דהיינו בקריאה בעלמא כעבד
לפני רבו וגם לכל אשר יקראוהו באמת דהיינו פעם אחר פעם כשר העומד לפני
המלך :

וגם עד זקנה וטיבה וכו' אמרו במדרש זקנה לא היא טיבה אלא אמר דור המע"ה
אם נחת לי זקנה תן לי טיבה עשה ע"כ • מאמר זה קשה להולמו וכבר
עמדו כל המפרשים עליו • ועיין במד"ת דף ק"ו ע"א ול"ן בהקדים מ"ס ר"ל ע"פ
ואתה תבוא אל אבותיך בשלם תקבר בטיבה טובה וז"ל תבא בטיבה טיבה עם תרח
אביו לע"כ מכאן שתרח עשה תשובה תקבר בטיבה טובה בסרו טיעשה ישמעאל תפס'
ושלא יבא עשו לתרבות רעה בחייו וזו כונת המדרש אם נחת לי זקנה דהיינו שאביו
היה זריק ואבא אליו בשלום לע"כ תן לי טיבה טובה שלא ימאס בורעי שום פסול
ומ"ס בילקוט שמואל דל"ב ע"א ע"פ ואני זקנתי ושבתיה א' מה' דברים שסמכו פולין
ואני זקנתי ושבתיה וכו' הסם בהכרח לומר שהוא כפול מפני שהוא מאמר שמואל מדבר
עם כ"י אבל דור הזה מתפלל לפני ה' :

ראשית חכמה יראת ה' וכו' להיות ידוע ומפורסם לכל שאין עומדים לו
לאדם ביום הדין הגדול והטורא לא חכמה ולא
כינה כי אם ביראת ה' כל היום לכך צריך להקדים יראה למדת החכמה כמאמר נעים
זמירות ראשית חכמה יראת ה' ואז החכמה תעוז לחכם ולב חושב ואומר איך אפשר
סנקדים יראה לחכמה שהרי שנינו אין בור ירא חטא ועם סבכר כתבו המפרשים ששני
מיני יראה הם יראת הרוממות היא הקדמת לחכמה עכ"ל עדיין צריך אני למודעי
מדכתי

מדתו' דע את אלהי אביך ועובדקו. ולהזכיר רוממותו יתברך לרוך חכמה נפלאה *
וע"ז אבי חומר שמורה זו מוטל על האדם בעורנו מוטל על הערס: להודיעו רוממות
ה' יתברך היראה קודם החכמה ואם עושה כן שכל טוב לכל עושים האב והסן ותהלתו
של האב עומדת לעד ואף כי אחרי מותו ראה הדעות האמרים אשריו ואשרי אביו
ואשרי רבו ומקדימין אביו לרבו עם שאין הדין כן דקי"ל אביות אביו ואביות רבו של
רבו קודמת ה"ל כשלא למדו אביו כלום אבל אם אביו סודיו בדרך ישרה וביראתה'
ורבו בחכמה ראשית חכמה יראה ה' והיינו שכל טוב לכל עושים דהיינו אביו ורבו
תהלתו של אביו עומדת לעד לוער אחרי אביו וגם אביות אביו קודמת והיינו לעד
עד כאן :

ישאו הרים שלום לעם וכו' ידוע הוא כי הרים רוממים לאבות העולם
והנבעות הם האמהות ולפי שאמר למעלה
וענין במשפט ויראה כמלמד לטוריא"ל ח"ו על בני אברהם יצחק ויעקב בס"ד ואמר
ישאו הרים דהיינו האבות שלום לעם בכללותם וכדי הוא זכותם להגן עליהם ונבעות
והם האמהות בלדקם :

ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום ידוע דהתורה כלולה
תרמ"ח פ"ע ושם"פ
מל"ח ובכללותם הם תרי"ג ויש בהם מלות דלא שייכי כי אם בכמהים ויש מלות שאין
כל א' זוכה להם כגון יבוס חליפה ומעקה וכו' אי לזאת יאמר האומר שאין נשאל
שום כסדר לעולם הבא * התירוץ לזה הוא שפשיטא דאחדות הם נחשבים כולם
בא' ומה שחסר זה משלים אותו חבירו לא ראי זה כראי זה הלא הסוד שבהם אחיה
שלום ורעות ועי"ז כולם שוים לטובה חלק בחלק ויכלו ויזה יובן אללי ה' עוז לעמו
ית"ן לעמו בנימטוריא תרי"ג עם האמות * וא"ל כמה יזכה נער את אחרו מאחר
שם הרבה מלות דלא שייכי בנזויהו לז"א ה' יברך את עמו בשלום כשהיו אומרים
במתת השלום מעלה עליהם הכתוב כאלו עשאים כולם :

אלהים למדתני מעשרי ועד הנה וכו' וגם עד זקנה וסיבה וכו' שלשה זמנים
יש לאדם ימי העליה וימי ההעמדה וימי הזקנה דהנה ב' זמנים הראשונים
מסודרים לחטוא יותר מומן האחרון בהיותו חם כח ועוד כי בכ' זמנים הא' לא
יורגם ההפרס שם ביניהם כי אם לבעל שכל ומומנה ולמי ששאל עול בנעוריו וכמה"ה
טוב לנבד כי ישא עול בנעוריו שפ"י זו לא ירע וידע כי לל ימיו פלי ארץ וישמור
עלמו בדרך השומרים והנביא ירמיה ע"ז כתביו באבי כגבר באלפא ביתא משולשת
כנגד ג' זמני האדם וקוקן עליהם שלא ראו טוב אפי' בא' זמן' זמנים והסתחיל מומו
הירודה באומרו אני הנבד וכו' דוק ותמצא מרגוע כי אין לורד להאריך ולזה גם כן
כתביו המלך דוד במקראי קודם אלה אלהים למדתני וכו' שהיא מד"ה ע"י היסורים
למדתי מעשרי מהם ימי העליה עד הנה מהם ימי ההעמדה וגם עד זקנה וסיבה מהם
ימי הירודה אלקים דהיינו היסורים אל יעזובני עד נדר שאוכל להגיד ורועד דהיינו
התורה לנדר ורצונו סהיו יסורים שאין בהם ביטול חורה ויהיה כי כח ואל ללמד לכל
יב

יבא נכורחך ראל"ה יסיון ח"ו יסורים שיש בהם ביטול חזרה אין כי כח להרים ראש
נגד הרשעים שאם אומר לו טול קסם יאמר טול קורה :

שוב לחסות בה' וכו' כפל הפסוקים וסיני הלשון אפשר לומר שההבטחה
היא בדבר שהובטח בו : וחססיה הוא הדבר שלא
הובטח בו אלא שחיסה חסד כנפיו ומיחל לישועתו ועל זה אמר שהחססיה כספר
כנפיו יתברך אף שלא הובטח ממנו כפי' שבה יעשה לו אלקים הוא יותר טובה
אף ממה שהובטח בו בפירוש מאדס ואם אדם זה שהבטיחו הוא אדם טוב
כמה וזו שהוא חוסה בסי"ת יותר מבטוח בנדיבים סיחיה עולה על הדעת הואיל
והבטחה זו באלה לו מפאת שהוא אדם שחוסה בסי"ת גם זה הנחלה בו יקרא טוב
סהי הוא כבוטח רק שהוא עושה אותו אמרשי בכו' לסי"ת קמל"ן דלא שאין זו מסכת
חסידים כי אם סיבטח כה' ואפשר לזה ירמוז כפל הפסוק ברוך הנבר אשר יבטח בה'
וכו' ויומתק לזה טעם רביע שיש במילת טוב בפסוק הכ' שמוכה על מילת שהיא
מחוכרת לפסוק הקדום ור"ל מבטוח באלה טוב שהוא חוסה בסי"ת יותר מבטוח בנדיבים
שלא שם לבו להבטחה שהבטיחוהו הנדיבים :

נר' ה' נשמת אדם ר"ת אני והוא משל לבר שדולקים ממנו ואינו חסר וגם הוא
מאיר והוא עשם האור וממנו נמשך אור וך כהיר והולך לתועלת הנמצאים ולא
לו כי הוא אינו צריך להם והם צריכים לו ואם מתבונן תראה כי האור הנמשך מהנר
אינו עשם כי אם בהירות וזכות ממנו וכמו כן הנשמה הטהורה היא בהירות ולא עשם
והבהירות הזו הוא נחלק לה' בחינות וחס נר"ן ח"י מלמטה למעלה וידוע כי יחידה לא
זכה לו שום נברא בעולם רק אלה"ר שנאמר הן האדם היה כאחד ממנו דייקא והיינו
יחידה ומשה רבינו ע"ה גם כן זכה לה כפעמך על הר סיני לקחת מתנת באלה
ואין ספק אצלנו כי מה טובה ליחידה זכה לכולם ואדם ומשה זכו לכולם ובא הרמז
בר"ת נר' ה' נשמת אדם חופיו כל "חדרי נר"ן ח"י ואדם נוטריקון אדם משה כל
"חדרי" בטן ר"ת כח"כ כנגד יחידה חיה נשמה יחידה בשר חיה חכמה נשמה בינה ז"ס
ורוח להולכים בה ר"ת דל"כ והוא עסמ"ב וכמ"ס הא' בסוד ונשמת שדי תבינס *
לזה נקרא נשמה אבותיות ב' שמה * וא"ש את"ס :

אברהם אבינו ע"ה בא לתקן מה שפגם אלה"ר באילן ויטע אהל שהוא איל"ן
ועולם בני' ז"ל כענין היות ארני ואם ל"ת כ' עולה כמס' **יאהרונה**
בחינוך כזה י' **יאהר יאהר יאהרונה** נובלות חכמה
יאהרונה

ויפה כונתי בר"ת ויטע אהל"ל אספרה שמך לאחי זאת ועוד אחרת
"אין שלום לרשעים כי שמו של הכ"ה שלום כי ע"י האילן היה מבחין בין טוב לרע
כידוע מדברי הרשב"י ע"ה * אהל"ל במילוי כזה אלה שין למד ע"ה עילה תקמ"ו כ"א
פעמים הו"ה בסוד שמו"ר מחי"ק * בבאר שבע היינו יסוד הנוק' בסוד שמו"ר *
זו"ס אמה תקיס תרחס ליון וכו' כי אמה במילוי כזה אלה ח"ו הי עם שלם אומיות
והכולל

מאור ושמש

והכולל עולה מקו"ס • וכן כבאות היום אחיה עולה תקום ואז כוז תרחס ליון • פי' סציון שהוא יסוד חים' תרחס את הנוק' העולה היא עד החום ועומדת כנגד הכבאות • ואז נמתקס ג' נכורות דתנ"ה וז"ס תרחס העולה ג' הי"ו סעלו ג' סמות כן פי' ג' הוות דנכורות ממותקת עס ג' הוות דחסדים מפני שאז ע"ת ספיה רחל עומדת להתחנן כי בא עד סועד והיווג • וגס ע"ת מלא עי"ן תי"ו עולה תקום וכן מילוי לחננה למ"ד ח"ת נו"ך הי' המילוי עולה תקס"ו בסוד ישורון ובסוד מילוי כבאות כיורון • וגס מילוי מוע"ד מ"ס וי"ו עי"ן דל"ת עולה תקום ודוק ותשכח כ"פזה ה"פ סוד מלו כבאות בסוד נו"ה סל כל ה' פרטופין שמתחברין יחד על קרקע האלילות כנודע • נס תקו"ס ה"ס ח"ק מתקמ"ד ומ"ו מע"כ כנודע זה למדתי מרבינו הנדול הרמ"ו וי"ע : והפלתי על חכי לפניך צורי נוהלי ומלכי אתה תקום תרחס ליון כי עת לחננה כי בא מועד • אכ"ר :

חזו של ב"ע

[illegible][illegible]

୧୧୧୦ ୩୦ ଜାଗା ମାତ୍ର ଦେଖି ନ

[illegible]

५५५

על רשעים נא שונא עמלן וכל נפש ופנמו קד' ח' שונא נלז' ורנ' שר' כח כח חלמ' ונא

[illegible][illegible]

C
1101.

מחזור

מחזור

מחזור

מחזור